JUDITH KRANTZ

Autoarea bestsellerurilor PÂNĂ NE VOM REVEDEA, PRINȚESA DAISY, VOI CUCERI MANHATTANUL, GLASUL SÂNGELUI, TOP MODEL

FIICA LUI MISTRAL

JUDITH KRANTZ

FIICA LUI MISTRAL

JUDITH KRANTZ

FIICA LUI MISTRAL

Traducere: GEORGETA NICHIFOR
AURELIA MIHALACHE

EDITURA ORIZONTURI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
KRANTZ, JUDITH
Fiica lui Mistral / Judith Krantz; trad.: Georgeta Nichifor.
- Bucureşti: Orizonturi, 2006
ISBN (10) 973-736-051-6 ; ISBN (13) 978-973-736-051-9

I. Nichifor, Georgeta (trad.)
II. Aurelia Mihalache (trad.)

821.111-31=135.1

Bun de tipar: EMILIA LEANCĂ
Tehnoredactare: FLORIAN BULMEZ

MISTRAL'S DAUGHTER
Copyright © 1984 by Steve Krantz Production
Toate drepturile asupra acestei ediţii în limba română aparţin **Editurii ORIZONTURI**

B-dul Libertăţii nr. 4, bl. 117, et. 3, ap. 7, sector 4, cod 040128-Bucureşti,
Tel: 317.76.79, 317.76.75, 0744.530.940, 0723.334.291; Fax: 317.76.78,
e-mail: lider@e-xtreme.ro; site: www.trustul-lider.ro

1

Fauve străbătu în pas vioi holul clădirii. Era îmbrăcată într-un impermeabil roşu-aprins ce-i flutura în mers. Reuşi să se strecoare în lift cu o clipă înainte de închiderea uşilor. Gâfâind, încercă să strângă umbrela lungă, în dungi, pentru a nu-i deranja pe cei din preajmă, dar nu reuşi din cauza mulţimii care îi imobilizase braţele.

Dacă ar fi ajuns mai devreme, liftul n-ar fi fost atât de aglomerat, dar îi fusese imposibil să găsească un taxi liber în Manhattan, în acea dimineaţă ploioasă de septembrie a anului 1975. A trebuit să aştepte îndelung un autobuz pe Madison Avenue şi apoi să alerge restul drumului pe Strada 57. Udă de ploaie şi uşor stânjenită din această pricină întoarse capul cu grijă pentru a-i examina pe cei din jur. O să coboare oare vreunul până la etajul zece? Îşi dădu seama că n-avea nicio şansă. În liftul vechi şi scârţâitor, care urca anevoios de la un etaj la altul al clădirii din Carnegie Hall, unde-şi aveau sediul mai multe firme, domnea o atmosferă tensionată. Spaţiul limitat din spatele liftierului era ocupat până la refuz de fete tinere cufundate într-o tăcere încărcată de puternice trăiri emoţionale. Reprezentau acea categorie de fete cărora li se inoculase convingerea că fiecare în parte era neîndoielnic cea mai frumoasă din şcoală, oraş sau regiune.

Oprirea liftului avea să marcheze ultima etapă în atingerea ţelului la care visaseră cu fervoare ani de zile.

Le aştepta concursul de la agenţia Lunel, cel mai renumit studio de modele din întreaga lume, o agenţie cu un prestigiu bine consolidat. Copleşită de tensiunea şi emoţia care pluteau în aer, Fauve închise ochii şi se rugă să ajungă cât mai repede sus.

– Casey m-a întrebat dacă v-am văzut, îi spuse liftierul destul de tare ca să fie auzit de toată lumea. Vă aşteaptă sus.

– Mulţumesc, Harry. Fauve se strânse mai mult în impermeabil, încercând parcă să se facă nevăzută când simţi cele douăzeci de perechi de ochi îndreptaţi brusc asupra ei.

Profilul îi era atent cercetat şi evaluat de candidate. Îşi plimbau privirile de la frunte la obraz fără să-i poată găsi vreun cusur. Fetele din spate îi examinau statura, fiind nevoite să admită, pline de invidie, că era la fel de înaltă sau chiar mai înaltă decât oricare dintre ele. Şi cele din fundul liftului puteau vedea claia de păr de un roşu atât de aprins, încât era imposibil să nu fi fost natural.

În cabina liftului se aşternuse o linişte apăsătoare.

– Eşti model, nu-i aşa? o întrebă fata din dreapta pe un ton acuzator şi cu vădită invidie.

– Nu, lucrez aici. Resimţi aproape fizic senzaţia de uşurare a fetelor. Îşi îndreptă spatele, puţin afectată, acum că nu mai era în centrul atenţiei. De îndată ce uşile liftului se deschiseră la etajul zece, ieşi sprintenă pe coridor şi intră pe uşa agenţiei Lunel fără să mai privească îndărăt. Ştia cu precizie ceea ce aveau să facă fetele din spatele ei. Fiecare dintre ele urma să-şi ocupe locul în şirul care se formase în urmă cu o jumătate de oră pentru probele care aveau loc trei dimineţi pe săptămână la această agenţie înfiinţată cu peste patruzeci de ani în urmă de către Maggy Lunel, bunica lui Fauve Lunel. Din cele câteva mii de persoane care dădeau probă în fiecare an erau selectate numai treizeci.

În timp ce se grăbea spre biroul ei se gândea că n-ar fi exclus ca una din fetele din lift să aibă şansa infimă de a reuşi. S-ar putea ca una dintre ele să posede acea calitate care să-i facă pe cei din agenţie s-o considere „trăsnet". De unde să ştie ele, se întreba pe când deschidea uşa biroului cu inscripţia „Director, departamentul femei", că nu este de ajuns să fii frumoasă.

Casey d'Augustino, ajutorul lui Fauve, care tocmai frunzărea un exemplar recent din *Vogue,* îşi ridică surprins privirile. Scund şi cu părul creţ, Casey, la cei douăzeci şi cinci de ani ai săi era ceva mai în vârstă decât Fauve.

– Arăţi de parcă te-ar fi fugărit poliţia, chicoti el, amuzat de expresia de pe chipul ei.

– Abia am scăpat de furii... sechestrată în lift de tinere speranţe.

– Asta să-ţi fie învăţătură de minte, ca să nu mai întârzii!

– Ce, mi se întâmplă des? întrebă Fauve agasată, scoţându-şi impermeabilul şi aşezându-se cu un suspin de uşurare pe scaunul ei. Îşi scoase cizmele şi-şi puse picioarele pe birou. Ca de obicei, purta o îmbrăcăminte adecvată vremii nefavorabile, un tricou pe gât şi pantaloni din tweed de culoare roşu închis.

– Rar, admise Casey, dar n-are rost să-ţi ceri scuze, ai ajuns la timp ca să rezolvi urgenţele săptămânii.

– Urgenţe? Fauve privi prin uşa de sticlă a biroului, arcuindu-şi sprâncenele roşcate în semn de mirare. Pretutindeni, în jurul său, zeci de funcţionare vorbeau la telefon. Atâta timp cât telefoanele funcţionează nu poate fi vorba de urgenţe la Lunel.

– Probleme cu Jane, o anunţă, arborând un aer enervant de serios.

– Iarăşi? Fauve care mâzgălea pe agenda de pe birou, ciocăni cu creionul în masă de parcă s-ar fi aflat în postura unui judecător nevoit să recurgă la ciocănel pentru a calma spiritele. Alte probleme după avertismentul pe care l-am dat săptămâna trecută?

– Ieri a lucrat pentru *Bazaar,* Arthur Brown se ocupa de filmare. Bunny, creatorul de modele, a venit la prima oră azi-dimineaţă, livid de mânie.

– Ştii că livid e ceva între negru şi albastru? o întrerupse Fauve. N-ar fi dorit să-şi strice de tot ziua, care şi aşa începuse destul de prost, ascultând relatarea ultimelor noutăţi despre Jane, modelul cel mai valoros al agenţiei, o fată cunoscută numai după numele de botez. Nu avea nevoie, ca celelalte fete, de nume de împrumut răsunătoare. Era cea mai grozavă blondă cu ochi albaştri din lume, o frumuseţe tulburătoare căreia nu puteai să-i găseşti niciun cusur. În cariera sa, Fauve nu mai întâlnise un model de talia insuportabilei Jane, conştientă de propria perfecţiune.

– Livid de furie, reluă Casey. Jane a apărut ieri cu două ore întârziere, dar nu asta era problema, fiindcă Bunny anticipase faptul că avea părul nespălat, deşi cu ajutorul coafezei s-a înlăturat şi neajunsul acesta. Colac peste pupăză, începu să-l insulte grosolan pe machieur, care n-a luat-o în seamă fiind obişnuit cu aşa ceva. Apoi nu s-a simţit în stare să înceapă lucrul fiindcă nu mâncase nimic, aşa că i s-a adus de mâncare, în trei reprize, câte un iaurt de fiecare dată. După aceea a vorbit o jumătate de oră la telefon cu astrologul ei. Până aici, nimic neobişnuit. Bunny era furibund pentru că, după ce i-a suportat capriciile o zi întreagă, *Bazaar* n-a acceptat poza. Ea n-a fost de acord să i se taie părul!

Fauve sări în picioare, chipul ei drăgălaş cu ochii mari şi verzi scânteind de mânie.

– Jane ştia că este o revistă de modă; nu i s-ar fi retezat mai mult de cinci centimetri din păr... Drace! Moda la păr pentru sezonul următor prevede doar cinci centimetri mai puţin faţă de cea actuală şi treaba asta am discutat-o cu ea luna trecută când a acceptat angajamentul.

– Ei bine, Jane a noastră s-a răzgândit între timp. Astrologul a sfătuit-o să nu-şi facă nicio modificare până când soarele nu intră în conjuncţie cu Neptun.

– Trebuie să ne debarasăm de ea, asta e! Îi anulez contractul chiar azi.

– Of, Fauve... murmură Casey, la gândul angajamentelor pe următoarele şase luni aflate pe agenda lui Jane.

– Nicio vorbă! Ne-a produs mult prea multe încurcături. Cum pot pretinde celorlalte fete să se comporte cum trebuie şi să muncească din greu dacă ei îi permit aşa ceva?

– Dacă o dai afară, mâine o să lucreze pentru Ford sau Wilhelmina. Oamenii de acolo sunt dispuşi să-i suporte capriciile numai ca să pună mâna pe ea. Jane este unică, o avertiză solemn Casey.

– N-ai dreptate, Casey. Mai devreme sau mai târziu o să apară altă Jane, îi răspunse calm Fauve. În schimb există o singură agenţie Lunel.

– Bine spus! Ai câştigat. Totuşi, n-ai vrea să discuţi mai întâi cu Maggy?

– Maggy? repetă ea surprinsă. Nu vine astăzi... este vineri. Când bunica ei era plecată în weekend prelungit, Fauve decidea în orice problemă.

– Mi-a spus că plouă prea tare ca să plece la ţară mai devreme de mâine. Şefa este în biroul ei.

– Sigur că o s-o informez despre Jane, replică Fauve cu precauţie.

– Dar ceva tot nu poţi rezolva. Pete lucrează acum la

asta, spuse Casey cu gândul la tehnicianul de la telefoane care-şi petrecea câteva zile din săptămână să descâlcească sutele de linii şi zecile de interfoane. Unul din telefoane este defect. Telefonista recepţionează convorbirile unui psihiatru, iar acesta pe ale noastre. Ea îi sfătuieşte pe toţi pacienţii lui să ia două aspirine, apoi să tragă un plâns bun, să facă un duş rece... şi să-şi facă rugăciunile.

– N-are ce să le strice, spuse Fauve în timp ce împingea uşa şi se îndrepta spre biroul spaţios al lui Maggy Lunel, cea care domina de multă vreme acest imperiu al modei.

Unele femei frumoase îmbătrânesc demn, altele se agaţă cu disperare de o anumită perioadă din trecut încercând să arate ca atunci, deşi se ofilesc câte puţin cu fiecare an ce trece, în timp ce altele pierd brusc farmecul care poate fi reconstituit într-o clipă cu un efort de imaginaţie din partea celor care le privesc. Maggy Lunel a înaintat în vârstă fără ca anii să-şi pună amprenta pe chipul său. Privită de la şapte metri părea tot fata de şaptesprezece ani, care fusese odinioară cel mai formidabil model al pictorilor din Montparnasse. De la patru metri era, fără îndoială, femeia cea mai sofisticată din New York, cu o ţinută pe care multe generaţii de femei încercaseră să o imite. De aproape era imposibil să bănuieşti că ar avea şaizeci şi ceva de ani, căci farmecul ei irezistibil nu-ţi permitea să faci calcule atât de meschine.

– Magali, ce păcat că n-ai putut pleca la ţară... Darcy o fi amărât. Fauve se grăbi să o sărute alintând-o cu un apelativ pe care numai ea avea dreptul să-l rostească.

– A bombănit el la început, dar l-a sunat pe Herb Mayes şi au aranjat un prânz la club, ceea ce l-a înveselit imediat, răspunse Maggy strângând-o la piept. Aseară s-a anunţat la radio că acolo a fost pană de curent, aşa că nu

m-am mişcat din loc. Nu am niciun chef să bâjbâi cu lumânarea şi să prăjesc un cârnat în şemineu.

– Am crezut că eşti mai romantică... altă iluzie pierdută! Oricum sunt foarte bucuroasă că eşti aici. M-am hotărât să o eliberez din funcţie pe Jane... spuse Fauve cu fermitate privind-o cercetător.

– Tocmai mă întrebam când o să se ajungă la asta. Loulou şi cu mine am făcut pariu încă de acum trei luni.

Fauve rămase cu gura căscată. Loulou, telefonista şefă, bună prietenă cu Maggy, îşi manifestase adesea resemnarea faţă de comportarea imprevizibilă a lui Jane.

– Şi cine a câştigat pariul? întrebă nerăbdătoare.

– Păi cine, Loulou! De cinci ani de când tot facem pariuri, încă nu am câştigat vreunul. Dar o să vină şi ziua aia! Maggy ridică din umeri zâmbind. Se gândea că Fauve arată foarte bine în acea dimineaţă mohorâtă, în contrast cu combinaţia fantezistă de culori a toaletei ei. Oricare dintre pictorii din grupul *Les Fauvers,* de la care i se trăgea numele, ar fi fost cucerit de ea. Da, după părerea lui Maggy, orice bărbat ar putea fi cucerit de farmecele ei, deşi n-avea de gând să-i spună asta lui Fauve. Nu pentru că era orgolioasă, dar n-ar fi vrut să treacă drept o bunică părtinitoare. După atâţia ani de zile Maggy căpătase ochii de expert în detectarea frumuseţii şi îi era recunoscătoare lui Fauve că nu-şi propusese niciodată să devină model. Ar fi ajuns cea mai bună, în felul ei depăşind-o până şi pe Jane..., dar nu şi-a dorit niciodată o astfel de carieră pentru ea.

– Cât e ceasul? întrebă deodată Fauve. Mi-am lăsat ceasul acasă... aşa se întâmplă când te îmbraci în grabă, nu vreau să pierd reclama la brânza de vaci a domnişoarei Angel.

– E aproape zece şi jumătate.

– Tocmai bine. Să dau drumul la televizor? Fauve

arătă spre aparatul la care Maggy urmărea diferite reclame în care apăreau fetele ei. Sau eşti ocupată? În cazul ăsta pot să mă uit la televizorul meu.

– Nu, rămâi aici, scumpo. Vreau să văd şi eu, de altfel nici nu am cine ştie ce treabă azi. Am auzit că Angel ia interviuri unor oameni de afaceri... şi face treabă bună.

Fauve dădu drumul la televizor şi se aşeză pe un scaun în faţa biroului lui Maggy. Cele două femei îşi îndreptară privirile spre ecran şi o urmăriră pe Angel care reuşi, în numai treizeci de secunde, să le convingă şi pe ele că brânza de vaci din lapte degresat poate deveni o preferinţă a oricărui gurmand.

După scurgerea timpului afectat reclamei îşi strânseră mâinile felicitându-se şi râseră împreună în cascade limpezi, nezăgăzuite de convenţionalism, un râs care cucerea, prin spontaneitate, pe orice ascultător ocazional.

– Ai făcut bine că ai mutat-o pe Angel la departamentul ăsta, îi spuse Maggy, spotul ei publicitar are mare succes.

– Parcă o şi văd stând în cumpănă ce să-şi cumpere cu banii câştigaţi – o vilă sau o turmă de vite. Până la urmă o să se aleagă probabil cu un Jaguar.

Tocmai când Fauve întindea mâna să închidă aparatul, apărură pe ecran cuvintele „Scurte ştiri", drept care şi-o retrase curioasă să afle despre ce e vorba. Urmă un anunţ făcut de o crainică pe un ton repezit:

„Julien Mistral, considerat cel mai mare pictor francez în viaţă, a murit azi-noapte de pneumonie la reşedinţa sa din sudul Franţei. Artistul era în vârstă de şaptezeci şi cinci de ani. Când a survenit decesul, fiica sa, doamna Nadine Dalmas, se afla alături de el. Alte amănunte la Actualităţile de prânz." Niciuna din ele nu făcu vreo mişcare; ţintuite în scaune, urmăreau fără să vrea o altă

reclamă ce se derula pe ecran. Maggy sări brusc în picioare şi închise televizorul, în timp ce Fauve rămase în continuare nemişcată. Strălucirea din ochii ei pierise. Maggy se îndreptă spre ea, se aplecă, o cuprinse pe după umeri şi îi strânse încet la piept capul inert cu părul roşu.

– Dumnezeule, să afli aşa... şopti legănând-o pe Fauve.

– Nu simt nimic, absolut nimic. Ar trebui să simt ceva, nu? rosti Fauve atât de încet, încât Maggy nu o auzi.

– E ceva cu totul neaşteptat... nici eu nu simt nimic, dar o să simt. Câteva clipe nu mai spuseră nimic, se strânseră doar una într-alta, ascultând tânguirea sirenei unui automobil de pe Strada 57, fără s-o audă. Julien Mistral murise şi timpul se oprise în loc pentru cele două femei. Fiecare dintre ele l-a iubit cândva.

Pe biroul lui Maggy se afla o fotografie înrămată. Se surprinseră privind-o, dorind parcă s-o aibă alături şi pe cea din poză, să le împărtăşească durerea. Era fotografia lui Teddy, cel mai renumit model din toate timpurile, fata care a fost fiica lui Maggy, amanta lui Julien Mistral şi mama lui Fauve.

În cele din urmă Maggy se ridică, simţul ei practic de franţuzoaică prevalând asupra emoţiei, şi începu să-i spună lui Fauve ce avea de făcut.

– Fauve, înmormântarea... trebuie să te duci. Hai, o să merg cu tine acasă, am să te ajut la împachetat, iar Casey o să-ţi ia bilet de avion.

Fauve făcu cea dintâi mişcare de la aflarea anunţului. Se duse la una din ferestre şi privi ploaia de afară. Vorbi fără a-şi întoarce capul:

– Nu mă duc.

– Cum să nu te duci? Nu pricep.

– Nu, Magali, nu pot să mă duc.

– Fauve, eşti încă prea impresionată. A murit tatăl tău. Ştiu că n-ai mai vorbit cu el de peste şase ani, dar *trebuie* să te duci la înmormântarea lui.

– Nu, Magali, nu pot. Nu mă duc, nu pot.

2

Parisul era *en fête,* îndrăgostit de el însuşi. Era într-o luni, de armindeni, a anului 1925. Pretutindeni oamenii mărturisesc că nu-şi mai aduceau aminte să fi văzut castanii încărcaţi de atâtea piramide de flori crem. Când nu sporovăiau se lăsau subjugaţi de farmecul acelor zile însorite, urmate de nopţi cu cerul plin de stele. Nicicând în trecutul acestui oraş, care este capitala capitalelor, centrul artelor şi al modei, societatea nu cunoscuse o efervescenţă atât de mare.

În acea dimineaţă de mai, Chanel se ocupa de crearea celui dintâi costum negru; concomitent, Colette făcea ultimele retuşuri la manuscrisul de scandal *Le Fin de Chéri.* În zorii zilei, tânărul Hemingway împreună cu James Joyce, pe jumătate orb, fuseseră să bea un păhărel. Cu o seară în urmă, Mistinguette apăruse la Casino de Paris, dovedindu-se încă o dată imbatabilă în arta de a coborî o scară. Fraţii Cartier achiziţionaseră cel mai formidabil colier de perle, trei şiraguri de perle roz perfecte, pentru obţinerea cărora a fost necesară scurgerea a două secole. Mulţi îşi puneau întrebarea cine o să le cumpere.

Dar Maggy Lunel numai la perle nu se gândea pe când stătea pironită în colţul străzii Carrefour Vavin din Montparnasse. Tocmai înfuleca al doilea mic dejun, un pumn de cartofi prăjiţi calzi, pe care abia îi cumpărase pe cinci centime de la un negustor ambulant. La vârsta de

şaptesprezece ani constata că fuga de acasă, din Tours, pentru a-şi croi singură destinul, era o treabă care îi producea o foame continuă.

Trecătorii de pe strada Grande Chaumière se opreau în repetate rânduri să o privească cum stătea de planton acolo, de parcă locul îi aparţinea, înaltă, cu picioare lungi, nepăsătoare şi evident indiferentă la efectul pe care-l producea contrastul dintre aspectul ei fizic şi hainele de pe ea. Avea o siluetă atletică, băieţoasă în fusta cochetă din serj bleu care îi acoperea genunchii şi în bluza din crep strânsă pe talie într-un cordon.

În acele timpuri când nicio femeie, fie ea săracă ori bogată, nu ieşea pe stradă fără pălărie, ea era cu capul descoperit, cu faţa nepudrată sau rujată cu dărnicie aşa cum umblau femeile de pretutindeni, dornice să semene cu păpuşa Kewpie, cu care se identificau în asemenea măsură că nu se mai deosebeau cu nimic unele de altele. Era înzestrată cu o frumuseţe şocantă şi neperisabilă, care avea să fie apreciată la adevărata ei valoare abia peste vreo douăzeci şi cinci de ani. Oasele obrazului erau arcuite perfect sub pielea albă. Capul cu gâtul lung era purtat cu semeţie asemenea unui steag fâlfâind în vânt.

Într-o vreme când majoritatea femeilor se tundeau, părul ei era lung ca o revărsare de lumină, de un portocaliu-închis asemănător gemului de caise. Sprâncenele sale dese, nepensate, în dezacord cu cerinţele modei aveau o culoare puţin mai închisă decât părul şi se arcuiau deasupra unor ochi cam prea depărtaţi unul de altul; irisul galben-verzui amintea de culoarea Pernod-ului, înainte de a fi diluat cu apă. Buzele lui Maggy, cărnoase şi bine conturate, atrăgeau privirile ca un magnet, reprezentând cea mai frapantă particularitate a fizionomiei sale.

Înghiţi cu părere de rău şi ultimii cartofi, întreaga ei atitudine sugerând asemănarea cu o pisică mare aurie

care ieşise la plimbare. Părea atât de sigură de sine, încât nimeni nu i-ar fi ghicit vârsta, însă privită îndeaproape pielea îi era proaspătă şi delicată ca de bebeluş, fiind acoperită, de-o parte şi de alta a nasului, de pistrui abia perceptibili.

Maggy îşi şterse mâinile cu batista în timp ce privea strada. Se afla la câţiva paşi de bulevardul Raspail. Vizavi, din artera principală se desprindea strada Delambre. Din locul de pe trotuar unde se afla ea, toate străzile păreau să ducă în jos. Avea impresia că se află în vârful unui mic deal aflat în mijlocul unui spaţiu deschis, ca şi cum această răspântie ar fi fost strada principală dintr-un oraş mare. Oriunde îţi aruncai privirea puteai vedea spaţii întinse, un cer magnific de primăvară de un albastru intens străpuns ici-colo de coroanele castanilor. Cu toate acestea, priveliştea nu îţi lăsa senzaţia de linişte şi pace. Atmosfera era încărcată de vigoare şi energie; până şi porumbeii păreau agitaţi, nemaivorbind de trecătorii care aproape că alergau, grăbiţi să ajungă la destinaţiile lor tainice.

Vai, se gândea, cât de nebuneşte îşi dorea „să ronţăie" Parisul, să intre în posesia acestei cutii cu comori încă nedeschisă, înţesată cu lucruri ispititoare. Îşi mută greutatea de pe un picior pe altul, nerăbdătoare de a *se porni,* lovind asfaltul cu piciorul încălţat elegant în pantofi de lac cu un toc înalt, cu cureluşă prinsă într-o parte. Întorcea capul încolo şi încoace încercând să-şi surprindă imaginea chipului reflectat de geamurile taxiurilor în trecere, atât de copleşită de curiozitate şi ardoare, încât nici nu băgă de seamă că de fapt devenise centrul de atracţie al unui grup de persoane care se îngroşa văzând cu ochii, îmbulzindu-se în jurul ei. Era un grup foarte eterogen: femei tinere îmbrăcate în culori ţipătoare, femei în vârstă cu şorţ şi papuci, bunici fumând şi copii mici atârnând de

mâna mamelor, băieți și fete care ar fi trebuit, desigur, să se afle la școală la acea oră, toți pândind-o pe Maggy, care semăna cu un mânz nărăvaș ce se opintea la start.

Treptat, cercul se strânse amenințător în jurul ei. Șușotelile încetau doar atunci când își dădeau coate arătând-o cu privirea pe această intrusă.

– Așteptați pe cineva? o întrebă o femeie durdulie de vreo treizeci și cinci de ani.

Maggy ridică privirea surprinsă, se uită de jur împrejur și zâmbi.

– Așa cred și eu, doamnă. Doar stau la locul potrivit, nu-i așa?

– Depinde.

– Târgul de modele. Nu aici se așteaptă pentru a deveni model?

– Da, aici, spuse un băiat de vreo doisprezece ani, care se holba la ea cu mult interes. Eu... eu sunt de meserie. Nici nu mă născusem când am fost pictat pentru prima oară, se lăudă el, mama mea era în ultima lună.

– Ține-ți gura, prostule, îi spuse maică-sa în timp ce îl împingea în spatele ei.

– Nici vorbă să fii model, i se adresă lui Maggy cu reproș în glas.

*La foire aux modèles** exista în Montmartre de șaptezeci și cinci de ani. Modelele profesioniste se strângeau pentru a fi angajate în jurul fântânii din Place Pigalle. Atunci când pictorii s-au mutat în Montparnasse, modelele i-au urmat, așteptând pe stradă, în fiecare luni dimineața, să le pice un angajament.

Familii întregi au trăit de pe urma acestei îndeletniciri generații de-a rândul, așa că apariția lui Maggy în

---

* Târgul de modele (în limba franceză, în original).

mijlocul lor nu putea decât să-i nemulțumească, lucru care se întâmpla de altfel ori de câte ori se ivea o nouă concurentă.

– Dacă cineva îmi dă bani ca să fiu pictată, replică Maggy, nu înseamnă că voi deveni model?

– Deci asta e tot ce ştii despre meserie, nu-i aşa? Află că ai de îndeplinit o treabă împuțită şi grea, scumpa mea.

– Foarte bine, rosti Maggy punând capăt discuției. Sigură pe ea, îşi vârî mâinile în buzunarele fustei şi îşi îndreptă spatele, țanțoşă în pantofii cei noi, bine ajustați pe picior.

Modelele care se adunaseră acolo ca să caşte gura la discuția celor două se dădură brusc la o parte în momentul în care zăriră o tânără drăguță, îmbrăcată într-un costum strâns pe corp, cu o pălărie verde cloş deasupra părului negru tuns scurt. Mergea legănându-se cu câte un admirator de braț. Când o zări pe Maggy, o măsură cu un ochi expert, ridică sprâncenele mirată, apoi clătină nepăsătoare din umeri. Destul de tare ca să poată fi auzită de toți de acolo le spuse celor doi însoțitori: „Deci cam aşa arată sălbăticiunile care vin din provincie în zilele noastre, ce ziceți? Această prăjină sunt sigură că nu a văzut în viața ei cum arată o foarfecă. Mă întreb dacă a auzit măcar de săpun şi apă... se simte pe aici un miros puternic de ogradă." Râse disprețuitor, prefăcându-se că nu aude chicotelile cu care i-au fost punctate remarcile.

– Cine e... creatura asta? întrebă Maggy plină de indignare.

– E Kiki din Montparnasse, ce, nici măcar nu ştii cine e? Cel mai grozav model... cea mai bună dintre toate. Femeia era bucuroasă să-i demonstreze lui Maggy că este o ignorantă. Toată lumea o cunoaşte pe Kiki,

după cum şi Kiki cunoaşte pe toată lumea. Se vede de la o poştă că nu ţi-a căzut caşul de la gură.

N-apucă să-i răspundă pentru că cineva o prinse de mână şi o întoarse brusc într-o parte. „Ia să vedem ce avem aici!" O examinau doi bărbaţi. Cel care vorbise era mai scund decât ea şi purta un sacou elegant şi pantaloni călcaţi impecabil, avea ac la cravată şi o pană la pălăria de pai aşezată într-o parte. Ochii lui mici şi inteligenţi se îngustau şi mai mult atunci când surâdea, dezvelindu-şi dinţii micuţi şi galbeni.

Cel de-al doilea bărbat era la fel de masiv ca şi trunchiul de copac de care se sprijinea. Ochii albaştri ca marea o tulburau prin stăruinţa cu care o examinau. Înalt de circa 1,90 m, degaja noblețe şi sălbăticie în acelaşi timp, ceea ce nu se prea întâlnea în această zonă aglomerată a oraşului. Părea nealterat de convenienţele vieţii de la oraş, cu aerul său de alpinist care cercetează lumea de pe piscul pe care l-a cucerit. Avea un cap splendid, susţinut de un gât puternic şi gros, fruntea lată, un nas care îţi atrăgea atenţia inspirând încredere şi o gură mare, cărnoasă. Părul roşu-închis, frumos ondulat, îi cădea neglijent pe spate. Aşa cum stătea şi se uita la Maggy, plăcut surprins, părea un cavaler galant descins din vechime, deşi purta pantaloni de catifea reiată maro şi cămaşă bleu, deschisă la gât.

– Mistral, i se adresă cel mai scund, ce părere ai? O apucă de bărbie şi îi întoarse capul dintr-o parte în alta. Foarte interesant! Ochii... ce culoare neobişnuită! Cât despre gură, ce mai, e deosebită, te duce cu gândul la un trib de canibali, ce zici? Ce-ar face Van Dongen* din asta? Îşi trecu degetele prin părul lui Maggy frecându-l

* Pictor francez, de origine olandeză, foarte modern la vremea aceea (n.tr.).

între degetul mare şi arătător, de parcă ar fi apreciat calitatea unei ţesături într-un magazin. Hm... cel puţin este curat şi neciopârţit.

Maggy era atât de şocată, încât nici nu clinti. Niciun bărbat nu o mai atinsese vreodată în felul acesta. Mânată de instinctul de autoapărare, îşi fixă privirile pe un obiect neutru, trei fire de praz pe care bărbatul mai înalt le ţinea sub braţ ca pe o carte. Pe când cel mai scund îi dădea părul peste umeri pentru a-i examina profilul, ea făcu un pas înainte, întinse mâna şi smulse un fir de praz apucându-l de rădăcina cenuşie. Îl duse la gură şi-l muşcă retezându-l în două. Frunzele lungi, verzi de la coadă căzură pe trotuar. Bărbatul în sacou, Vadim Legrand, cunoscut sub pseudonimul „Vava", îşi retrase mâna când o văzu mestecând. Mai muşcă o dată.

– Ai fi putut să ceri, spuse Julien Mistral.

– Când te duci la grădina zoologică să admiri animalele, le dai şi de mâncare, răspunse Maggy în timp ce mesteca viguros.

Mistral nu zâmbi.

– Mistral, spuse Vava, în sfârşit hotărât. Am s-o iau cu mine la Academia de artă să văd cum arată. Vino! Îi făcu semn lui Maggy să îl urmeze la Academia de pictură de pe strada La Grande Chaumière, la câţiva paşi de acolo.

– Dar de ce? Nu m-aţi văzut? Ce mai vreţi de la mine? ripostă Maggy.

– Vor să-ţi vadă sânii, o lămuri băiatul dându-şi importanţă.

– Acolo, acum? întrebă ea uluită.

Mama băiatului râse cu răutate.

Mişcă-ţi fundul, fato! Du-te şi despoaie-te într-o clasă liberă, cum am făcut şi noi, celelalte. Crezi că ascunzi ceva

deosebit, ce n-au mai văzut până acum? Of, şi începătoarele astea! Îşi închipuie că e plămădită din spuma mării!

– Vii sau nu? Hotărăşte-te, insistă Vava. Deşi azi nu am nevoie de un model.

– Vin, se auzi Maggy rostind, sigur că vin!

Îl urmă grăbită, încercând să iasă din raza vizuală a celorlalte modele mai înainte ca ele să-i observe obrajii învăpăiaţi. Mereu i se întâmpla la fel şi tare se mai necăjea din pricina asta.

– Stai puţin, Vava! Mistral făcu numai un pas, o depăşi pe Maggy şi-l opri pe pictorul scund. O iau eu pe fata asta!

– Dar eu am văzut-o primul.

– Ce importanţă are? Nu mă sinchisesc eu de aşa ceva!

Vava zâmbi arătându-şi dinţii galbeni.

– Mi-ai mai făcut figura asta de nu ştiu câte ori.

– Numai când am vrut cu adevărat ceva, nu ca să te necăjesc.

– Ei, bravo! Mai mult de atât nu se poate scoate de la tine în materie de scuze, Mistral. Ia-o! Oricum am de lucru la portretul doamnei Blanch. Şi fiindcă nimeni nu-ţi cumpără lucrările, ai tot timpul să-ţi satisfaci curiozitatea. Dar ia spune-mi, ai cu ce plăti un model?

– Cine dracu' are? Dar nici nu-mi pot permite să-mi pierd vremea cu portrete măgulitoare de femei înstărite, spuse Mistral cu indiferenţă, fără să-i pese dacă Vava se va simţi jignit.

– Hai, îi spuse Mistral lui Maggy, strângând în grabă mâna lui Vava în semn de rămas bun. Scoase din buzunar un briceag, reteză rădăcina unui alt fir de praz, i-o dădu şi o porni în jos pe bulevardul Montparnasse, fără să se uite îndărăt să vadă dacă fata îl urmează. Maggy luă prazul, îl vârî ca pe o batistă în buzunarul băiatului cu

care stătuse de vorbă mai înainte şi alergă după el, fluierând melodia *Java,* un şlagăr obsedant, pe care îl auzise cu o seară în urmă, răzbătând prin uşa deschisă a salonului de dans până la fereastra sărăcăcioasei sale camere de hotel.

Copleşit de o stare de spirit apăsătoare, Julien Mistral străbătea bulevardul Arago, acesta fiind drumul cel mai scurt spre atelier. Ani de zile a trudit la tablourile sale ca un salahor căruia i s-a dat o piatră dură, un ciocan şi i s-a ordonat s-o facă praf şi pulbere. Încă din ziua în care a absolvit Şcoala de arte frumoase şi-a canalizat energiile într-o singură direcţie, aceea de a picta în stilul său, după cum îi dictează simţămintele, şi nu raţiunea. Acum, după patru ani, îşi dădea seama că n-avea nicio şansă să-şi urmeze calea, să se desprindă de şcoala franceză şi să meargă pe un alt drum decât cel al clasicismului care domina pictura franceză. Făcea încercări disperate de a pune penelul pe pânză fără a se lăsa influenţat de ceea ce învăţase la şcoală.

Julien mergea repede pe sub copacii seculari din parcul spitalului Cochin, făcând abstracţie de fata care trebuia să alerge ca să ţină pasul cu el. Uită cu totul de existenţa ei, lăsându-se cuprins de furie cu gândul la expoziţia pe care o vizitase cu Vava în acea dimineaţă.

Până şi nenorocitul de Matisse, chiar şi el este preocupat de şah, nu de pictură. Foloseşte contrastul dintre două culori ca să creeze o a treia culoare... una care nu este acolo, ce fel de ochi are? De ce nu-şi spune matematician şi cu asta basta; sau mai bine decorator de interioare! Ce să mai spun de acest acrobat de Picasso... sau de prietenul lui, Braque; niciunul dintre ei nu e mai breaz... îi mai cântă în strună şi lui Cézanne cu tâmpeniile lui despre reducerea naturii la un con, un pătrat şi un cerc, totul fiind lipsit de viaţă şi aer... ducă-se cu toţii în fundul iadului, cu cercul lor cu tot.

Era atât de furios, încât depăşi imobilul cu numărul 65. Se dezmetici abia după ce trecu de mijlocul blocului. Se întoarse brusc, trase o înjurătură şi cu Maggy pe urmele lui ţâşni prin uşile deschise în pasajul acoperit.

Sălaşul artiştilor de pe bulevardul Arago, construit în 1878, arăta ca un orăşel din Normandia. O stradă pietruită ducea la două şiruri de case pe două niveluri, jumătate din lemn, cu acoperişuri triunghiulare şi pereţi de sticlă. Alei pietruite erau mărginite de grădini năpădite de buruieni, plantate numai cu meri, nalbe şi priboi. Fiecare mic atelier avea grădina proprie, împrejmuită cu tufe de merişor.

Maggy îl urmă pe Mistral care urca din trei în trei trepte o scară abruptă. Deschise uşa, se îndreptă spre o bucătărie mizerabilă, căutând mânios un loc unde să pună prazul în timp ce fata stătea în prag, intimidată de tăcerea lui şi de atmosfera ostilă din jur. Îmbujorată din cauza mersului, ţinea capul sus pentru a masca sfiala neobişnuită care pusese stăpânire pe ea.

Până la urmă aruncă prazul pe jos şi se îndreptă spre atelierul spaţios, făcându-i lui Maggy semn cu capul să-l urmeze. Se uita de jur împrejur mută de uimire. Pretutindeni vedea pânze acoperite de culori nemaiîntâlnite de ea până atunci. Niciodată nu şi-ar fi închipuit că pot exista asemenea culori în care simţeai nevoia să te cufunzi ca într-un râu. Erau curcubee şi nori, stele şi flori uriaşe, copii, circuri şi roţi ale norocului, erau soldaţi şi femei goale, şi drapele, cai în galop, un jocheu trântit la pământ, din toate pânzele revărsându-se o avalanşă de culori parcă rupte din soare.

– Acolo e dormitorul, îi spuse Mistral arătându-i direcţia cu degetul. Du-te şi pregăteşte-te. Halatul e după uşă.

Maggy se pomeni într-o cameră mică în care, în afară

de pat, nu mai era nimic. Pe un cârlig, în spatele uşii, atârna chimonoul de mătase roşie, cam prăfuit, pe care Mistral îl ţinea pentru modele.

Maggy îşi scoase fusta şi bluza, le împături cu grijă şi le puse pe pat. O clipă rămase pironită locului. „Pictorii pictează pielea", îşi spuse ea pentru a-şi domoli panica, amintindu-şi de orele de la şcoala de artă. „Rubens a pictat suprafeţe imense de piele albă. Boucher a pictat şi piele albă, şi piele roz. Pielea este pictată cel mai adesea de toţi pictorii din lume." Cu mâinile tremurând îşi scoase ciorapii de mătase. „Pictorii sunt ca doctorii... un trup nu este decât un trup... un obiect de studiu, nu o persoană", îşi spuse copleşită de emoţie.

De multe ori în viaţă, datorită încrederii exagerate în sine, Maggy a făcut faţă unor situaţii neprevăzute. Când s-a hotărât să fugă de acasă, să vină la Paris şi să se facă model, n-a exclus eventualitatea de a poza goală. Cutezătoare din fire, a ajuns la concluzia că e în stare de aşa ceva şi a trecut la fapte. Dar acum, în această dimineaţă însorită de mai, se pomeni tremurând şi transpirând în acelaşi timp. Scăpase din vedere un amănunt – îi lipsea cu desăvârşire experienţa de viaţă. Nimeni nu a văzut-o goală, nici măcar un doctor, de vreme ce n-a fost niciodată bolnavă.

Încercă să fluiere melodia *Java,* auzită cu o seară în urmă, dar nu-şi putu descleşta buzele. Cuprinsă dintr-odată de o dorinţă nebunească de a merge până la capăt, îşi scoase lenjeria pe care o cumpărase în urmă cu câteva zile. Of, Doamne, sub combinezonul alb de batist nu mai avea decât o pereche de chiloţi albi, largi şi subţiri, cu o mică manşetă, aşa cum cerea moda. Ştia că nimic pe lumea asta nu o putea determina să şi-i dea jos.

– Ce dracu' stai atâta? urlă Mistral din studio.

– Vin, răspunse Maggy cu o voce stinsă. Deslușind

nerăbdarea din glasul lui îşi aruncă în grabă chimonoul pe umeri, peste chiloţi, petrecându-l în jurul taliei. Podeaua era atât de rece sub picioare, încât îşi puse pantofii, dar nu mai reuşi să şi-i încheie. La fiecare pas cataramele desfăcute se izbeau cu zgomot de duşumea. În aşteptarea instrucţiunilor, se opri la câţiva metri de Mistral, aflat în faţa şevaletului. Toată lumina se concentra asupra părului portocaliu şi a halatului roşu.

– Du-te la fereastră şi pune mâna pe speteaza scaunului acela.

Făcu ce i se spuse şi rămase nemişcată.

– Pentru Dumnezeu, chimonoul! i se adresă Mistral pe un ton repezit.

Maggy îşi muşcă buzele. Cu mâinile tremurând lăsă halatul să cadă pe podea.

Avea umeri laţi, curbura gâtului puternică şi tulburătoare. Sânii, de forma unor conuri, erau plini de viaţă, fermi şi depărtaţi, cu sfârcurile mici ieşind semeţ în evidenţă. Linia arcuită a spatelui de la umeri la talie se profila clar. Pielea era strălucitoare şi albă de parcă ar fi fost luminată din interior.

Reacţia lui Mistral fu instinctivă la vederea unei asemenea frumuseţi. Era obişnuit cu dezinvoltura cu care-şi etalau profesionistele goliciunea, de parcă ar fi fost îmbrăcate. O femeie goală îl interesa numai ca model. Dar Maggy, aşa cum stătea semeaţă, ca Ioana d'Arc pe rug, era enervant de tentantă. Furios pe sine din cauza tulburării, o repezi:

– Unde crezi că te afli, la Folies Bergères? De când se pozează cu chiloţi şi pantofi, ai?

Fata îşi azvârli pantofii din picioare şi schiţă gestul de a-şi scoate chiloţii. Lacrimi de furie îi străluceau în ochi.

– Ce faci, striptease? Te trezeşti într-un bordel? De

asta crezi că te-am adus aici? strigă Mistral. Destul, nu te mai deranja!

– Sunt gata, bolborosi Maggy cu capul plecat, pe când încă se mai chinuia să-şi dea jos chiloţii.

– Afară! urlă Mistral. Îmi este de ajuns. Nu pot picta un model atât de agitat. N-ar fi trebuit să vii. Mi-am irosit timpul de pomană, la dracu'! Afară! Mânios, îi indică direcţia dormitorului. Parcă ar fi alungat o mâţă care sărise peste o pânză abia terminată. Se năpusti spre dormitor cu halatul aruncat în grabă peste umeri.

„Proastă, proastă!" îşi spunea Maggy furioasă în timp ce, complet îmbrăcată, ieşea din atelierul lui Mistral. N-a îndrăznit să-i mai arunce nicio privire înainte de a pleca. Dacă ar fi făcut-o, l-ar fi văzut cu ochii pironiţi asupra scaunului de lângă fereastră. Imaginea trupului ei gol nu i se mai ştergea de pe retină...

3

Tremurând de furie împotriva ei însăşi, Maggy alergă spre parcul Luxembourg. Se trânti pe prima bancă liberă, fără să ia în seamă copiii care se foiau în jurul ei. În ultima jumătate de oră visul care o obsedase timp de patru ani se materializase într-un eşec lamentabil. Îşi încolăci braţele în jurul trupului şi îşi rezemă capul în piept.

O femeie tânără se aşează lângă ea, supraveghindu-şi îndeaproape copilaşul. Oricât ar fi fost de cufundată în gânduri, Maggy nu putea să nu remarce aerul plin de importanţă al tinerei mame atât de mândră de progenitura sa. Era înconjurată de o lume cât se poate de pestriţă. Cei mai în vârstă îşi încălzeau oasele la soare, iar cei

mici alergau încoace şi încolo, preocupaţi de jocul lor. La un moment dat, un băieţel cu paşi nesiguri veni spre ea şi îi puse în braţe o minge. O luă şi o aruncă înapoi pe alee, însă copilul i-o aduse din nou, la fel de conştiincios ca un câine care face aport. Într-o clipă fu înconjurată de un grup de copii atraşi de acest adult disponibil pentru joacă, un adult diferit de mamele lor care nu ştiau decât să repete: „nu pune mâna", „dă frumos mâna cu tanti sau cu nenea", „ai grijă să nu te murdăreşti", „nu alerga prea repede"!

Se jucă cu ei preţ de o oră amintindu-şi de vremea când mergea la şcoală... o fată zburdalnică şi băieţoasă cu o coamă fluturând în vânt, singura fată care era în stare să arunce pietre, să mânuiască mingea şi să escaladeze gardurile mai bine decât oricare băiat.

După ce plecă şi ultimul copil aşteptat acasă cu masa de prânz, părăsi şi Maggy parcul. Foamea îi purtă paşii înapoi spre Carrefour Vavin, dar nu găsi nicio masă liberă în vreun restaurant. Era ora prânzului şi pe terasele restaurantelor Le Dôme şi La Rotonde nu mai exista niciun loc liber. Chelnerii se agitau încoace şi încolo, aduceau alte mese şi scaune, împingându-le până spre trotuar. Dacă nu erai descurcăreţ nu puteai găsi loc, iar cine făcea rost de o masă, cu greu o mai părăsea.

Se opri în dreptul unei florărese, cumpără o garoafă roşie pe care şi-o prinse cu un ac de bluză. Ca prin minune îi reveni buna dispoziţie; înălţă capul, se întoarse şi o porni spre cafeneaua Select cu speranţa că se va găsi un loc şi pentru ea. Se strecură cu agilitate printre mese, o luă la stânga ca să evite bărbaţii înghesuiţi în faţa barului şi descoperi o masă mică liberă, discretă lângă fereastra acoperită de perdele de dantelă.

Comandă, cumpătată, numai un sendviş cu brânză şi o limonadă, atenţia fiindu-i atrasă de mulţimea zgomo-

toasă, îmbrăcată ciudat, alcătuită din oameni aparent lipsiți de griji, înghesuiți la mesele din local fără a da semne că le vor mai părăsi vreodată. Conversația purtată pe un ton înalt sau scăzut ajungea în valuri până la ea. Treptat, încăperea se umplu de fum. Auzea frânturi de discuții, majoritatea interlocutorilor vorbind cu accent străin. În acea perioadă Montparnasse era asaltat de pictori din întreaga lume. Se inaugura epoca lui Picasso, Chagall, Soutin, Zadkine și Kisling, a lui Chirico, Brâncuși și Mondrian, a lui Diego Rivera și Foujita. Pictorii francezi reprezentați de Leger și Matisse erau în minoritate față de cei americani, germani, scandinavi și ruși care populau cartierul.

Fericită în anonimatul său, simțindu-se invizibilă, necunoscând pe nimeni, Maggy nu observă privirile pline de interes îndreptate asupra ei. Cel puțin a intrat în atmosfera exotică pe care se așteptase s-o întâlnească. Aici trepida viața evocată în repetate rânduri de profesorul ei de desen de la școala de artă, Constantine Moreau. Artist ratat, Moreau împuia capul elevilor cu povești mirobolante despre viața culturală din Montparnasse, despre petreceri imaginare unde nu fusese poftit niciodată și despre discuții aprinse la care nu luase niciodată parte. Lacunele sale pedagogice erau compensate de pasiunea cu care vorbea despre viața de pictor. În exilul dureros în care trăia i se părea că duce și el viața tumultuoasă din Paris după care a tânjit atâta vreme în zadar. Moreau i-a ațâțat imaginația cu fanteziile lui despre viața boemei din Montparnasse, alimentându-i visul de a deveni model. El a asigurat-o că însuși Renoir ar fi dorit un asemenea model chiar dacă era mai înaltă decât oricare din femeile pictate de el. Privea mută de uimire spectacolul oferit de etalarea excentricității din local. Probabil că așa arată raiul. Doamne, ce fericită aș fi dacă m-aș afla și eu acolo!

– Ei, micuțo, tu ești fata cea nouă? N-ai vrea să bei ceva?

Maggy se întoarse tresărind. Nu observase femeia de la masa vecină care îi examinase cu atenție părul portocaliu, nemaiîntâlnit, și chipul desăvârșit.

– Tu ești, sau nu? repetă ea întrebarea.

– Da, sunt nouă, ce-i drept, răspunse Maggy descumpănită, privind-o pe străină.

E trecută probabil de patruzeci de ani, gândi ea, deși este încă drăguță și are obrajii roz. Era mai mult decât durdulie, aidoma fetelor lascive pictate de Fragonard, care deveneau planturoase după patruzeci de ani.

– Sunt Paula Deslandes, o informă femeia, plină de importanță. Pe tine cum te cheamă?

– Maggy Lunel.

– Maggy Lunel, repetă ea numele. Ochii ei miopi, calzi, de culoarea maronie a unei țigări de foi, o scrutară cu interes. Nu-i prea rău! Are un oarecare șarm, mai ales că include cele două silabe esențiale... Fiindcă, după știința mea, nu mai există o altă Maggy în cartierul pictorilor, și eu știu tot ce mișcă pe aici, cel puțin pentru moment.

– Ce noroc pe mine! Și dacă n-aș fi fost pe placul dumneavoastră?

– *Tiens, tiens!* Cățelușa începe să latre! Zâmbetul Paulei, care sfărâma orice bariere, se lăți. Ești cam îndrăzneață pentru o provincială.

– Provincială! explodă Maggy. A doua oară pe ziua de azi. Asta-i prea de tot! Deși nu cunoscuse alt parizian în afară de Moreau, înțelesese că provincialul este calul de bătaie al celor care avuseseră norocul de a se fi născut la Paris.

– Dar sare în ochi, draga mea porumbiță! spuse Paula fără menajamente. Deși n-are nicio importanță, 99% din

populația cartierului e din provincie. Dar eu... eu sunt excepția. Era foarte mândră de sine. Copil al Montparnasse-ului, „floare de trotuar", cum îi plăcea să se autointituleze suspinând, fiica unui rămar, crescuse la câțiva pași de Carrefour Vavin. Tot ceea ce Paula știa sau voia să știe se rezuma la zidurile parcului Luxembourg, iar în probleme de viață, ce să mai vorbim, era expertă. Învățase destul prin studiourile pictorilor ca model și în cafenele. Durdulie și volubilă, era întruchiparea femeii avide de cancanuri, capitol la care Montparnasse deținea un loc de frunte.

Întâlnirea cu Maggy o entuziasma la culme. În fiecare dimineață Paula își măsura temperatura emoțională care trebuia să fie cel puțin bună – nici nu se gândea altfel – dacă nu foarte bună sau excepțională. Dispoziția *excepțională* era indusă de acea categorie de bărbați și ei vor exista de-a pururi – capabili să aprecieze o femeie care întrunea cele trei condiții esențiale pentru satisfacerea plăcerii: frumoasă, grasă și tânără de patruzeci de ani. Dar de la o vreme a observat că era suficient să afle un cancan sau o noutate înaintea celorlalți locuitori ai cartierului pentru a încerca acea stare de spirit *excepțională* pe care o trăia și acum la vederea lui Maggy.

În fiecare luni, când restaurantul *Le Pomme d'Or* era închis, Paula își permitea luxul de a face turul Montparnasse-ului, culegând toate știrile de senzație de care fusese privată în cursul săptămânii de lucru. Seara, când restaurantul se umplea de pictori și colecționari de artă din toată lumea, Paula Deslandes le capta interesul grație talentului său de a pune cap la cap firele informațiilor adunate, pentru a da contur unei noutăți picante.

– Ei, Maggy Lunel, nu ți-a mers prea bine azi-dimineață cu Mistral, nu-i așa?

– Of! îngăimă ea, cum de ați aflat? Nici nu știați de existența mea până acum.

– În acest colţişor al Parisului, noutăţile circulă repede, îi răspunde Paula plină de importanţă.

– Dar... cine v-a spus?

– Vava. A trecut pe la Mistral imediat după ce bădăranul acela ţi-a făcut vânt, sărmana de tine! Iar Vava nu e omul care să stea prea mult pe gânduri înainte de a răspândi o ştire de senzaţie. Dintotdeauna am ştiut că este un mare bârfitor.

– Nu se poate! spuse Maggy, lovindu-se peste genunchi. Din nou simţi cum se îmbujorează, ca oricare altă provincială lipsită de experienţă.

– N-are nicio importanţă, se grăbi Paula să adauge. Nu trebuie să te necăjeşti. Totul are un început.

Brusc, atenţia lui Maggy a fost atrasă de două femei şi trei bărbaţi care tocmai se aşezaseră la o masă din mijlocul sălii. Una dintre ele nu era alta decât Kiki. În momentul în care o recunoscu, le făcu semn celorlalţi, arătând cu degetul spre Maggy şi Paula. Însoţitorii ei o priviră cu insistenţă, îşi ridicară pălăriile şi o salutară batjocoritor, spre hazul celor două femei.

– Iarăşi creatura asta! E tot ce-mi mai lipsea! rosti Maggy printre dinţi.

– De unde o cunoşti pe Kiki? întrebă Paula.

– M-a insultat azi-dimineaţă când a trecut pe lângă mine pe stradă.

– Chiar aşa?

– Nu găsesc nimic amuzant în asta, ripostă Maggy deranjată de tonul insinuant al Paulei.

– Nici eu, poţi fi sigură de asta. Mă amuză că această căţea a găsit de cuviinţă să insulte pe cineva... asta înseamnă că te-a remarcat... ai crescut în ochii mei!

– Deci o cunoaşteţi.

– Sigur că da! Hai s-o ştergem! Atmosfera a devenit prea încărcată. Te invit la un prânz adevărat. Aseară am

câştigat 300 de franci la pocher. I-am câştigat de la Zborowski şi slavă Domnului că are de unde să piardă. Nu te mai sinchisi de otreapa asta şi nici de lepădăturile ei. O să mergem la Dominique să mâncăm un şaşlâc. Ce zici, sună bine?

– Şaşlâc? Ce mai e şi asta? Ceva ce se mănâncă, sper... sunt lihnită de foame... mi-e foame întruna.

Abia aştepta să plece, aşa că se ridică în picioare, etalându-şi statura înaltă, impunătoare. Paula îşi ridică privirile şi se uită la ea cu ochii pe jumătate închişi.

– Dumnezeule, oare câtă mâncare i-o trebui să se sature? Dar nu contează. Haide! E cam aglomerat acolo, s-o găsi însă un locşor şi pentru noi.

Maggy o urmă pe Paula ca un căţeluş. Nu aruncă nici măcar o privire spre masa lui Kiki şi a prietenilor ei, care le urmăriră până ajunseră la uşă.

După colţ, pe la mijlocul străzii Bréa, cele două femei intrară pe o uşă discretă şi se pomeniră într-o zahana. În spatele sălii unde se zăreau cartonaşe cu aperitive, se afla o încăpere mică, cu tavanul scund, pereţii tapetaţi în roşu şi tejghele de marmură cu scaune înalte.

După ce se cocoţară pe scaune în faţa tejghelei, iar Paula comandă de mâncare pentru amândouă, reîncepu s-o bombardeze cu întrebări:

– Povesteşte-mi totul despre tine. Dar bagă de seamă, să nu sari peste vreun amănunt, că te prind imediat.

Nu prea ştia cu ce să înceapă. Nimeni până acum nu-i mai ceruse aşa ceva. În Tours, orăşelul în care trăise până atunci, toţi ştiau ceea ce era mai interesant despre ea. Oare să înfrumuseţeze realitatea? Dar ochii Paulei, care păreau atotştiutori şi, în acelaşi timp, nespus de binevoitori, o determinară să-i spună adevărul; resimţea mai acut dorinţa de a sta de vorbă cu cineva decât nevoia de hrană. Trase aer în piept, pentru a prinde curaj, pro-

punându-şi să înceapă, ca să scape mai repede, cu părţile cele mai neplăcute.

– Cel mai important „amănunt" din viaţă este faptul că tatăl meu a murit de pojar, cu o săptămână înainte de a se căsători cu mama. Dacă n-ar fi murit, m-aş fi născut înainte de termen, dar, aşa cum stau lucrurile, sunt copil nelegitim.

– Da..., dar asemenea lucruri se întâmplă şi în cele mai bune familii.

– Dar nu în familiile respectabile de evrei. La noi nu se întâmplă aşa ceva niciodată. Sunt unicul bastard din întreaga comunitate evreiască din Tours şi mereu mi se reproşează acest lucru.

– Dar mama ta cum de nu s-a gândit să plece din Tours în altă parte şi să se considere văduvă, ca atâtea alte femei?

– Păi, a murit la naşterea mea. Mătuşa Esther chiar o bombănea că a preferat să moară, numai să scape de ruşinea şi scandalul care ar fi urmat.

– Ce drăguţ! Câtă compasiune! Mătuşa asta te-a crescut?

– Nu. M-a crescut bunica mea, care a murit acum patru luni.

Maggy îşi reaminti cu nostalgie de bătrâna cumsecade care îi oferise dragoste şi adăpost. Cât de mulţumită era când o vedea pe Maggy fericită. Dragostea ei sinceră i-a insuflat cutezanţă, dar şi tăria de a se opune convingerii iraţionale a mătuşii Esther potrivit căreia ea, Maggy, se cuvenea să plătească pentru păcatele mamei sale.

– Bunica mea, Cecile, mama mamei mele, îmi zicea Magali. Totdeauna îmi spunea aşa. Era numele ei preferat, deşi toţi ceilalţi mă strigau Maggy. După revoluţie, cei din familia Lunel au venit din Tours în Provence, iar în graiul provensal Magali înseamnă „margaretă".

– Deci, eşti din sud?

– Da, mai bine zis tata. Numele lui era David Astruc. În provensală Astruc înseamnă „născut sub o stea norocoasă"... lui nu i s-a potrivit! Bunica îmi povestea tot soiul de lucruri ca să mă înveselească, atunci când copiii mă strigau *bastarda*. Îmi spunea că, deşi părinţii mei comiseseră o greşeală, se trăgeau din cele mai venerabile familii evreieşti din Franţa. Strămoşii noştri existaseră încă de pe vremea cruciadelor..., iar eu trebuia să fiu mândră de asta.

Maggy, înflăcărată, prinsă în vâltoarea conversaţiei, gesticula copleşită de amintiri. Câte nu-i mai povestise bunica despre viaţa din acele oraşe cu denumiri melodioase: Nîmes, Cavaillon, Avignon...

– Dar după moartea bunicii ce s-a mai întâmplat? întrebă Paula impresionată de povestirea lui Maggy, dar şi de naivitatea fetei.

– Păi, de asta mă aflu aici. N-am de gând să mă mai întorc niciodată la Tours. Mătuşa mea abia aşteaptă să scape de mine. Imediat după înmormântare a şi început să-mi caute un soţ. Nu din oraşul nostru, unde se ştia că sunt o bastardă, ci din altă parte. În cele din urmă a descoperit o familie din Lille cu un băiat atât de urât încât nicio fată nu voia să iasă la plimbare cu el, darămite să se mărite... şi au aranjat lucrurile. Furioasă, Maggy îşi scutură coama, lăsând să se vadă nişte urechi nostime. Căsătorie aranjată! În vremurile noastre... cine-ar fi crezut? Cum am aflat, am şi început să-mi fac planuri de viitor.

În timp ce mânca, îşi reaminti de ziua când se decisese să treacă la fapte. Cuprinsă de indignare s-a hotărât să fugă la Paris şi să părăsească acel tărâm al iluziilor. Strânsese 500 de franci din ceea ce-i dădea ocazional bunica – bani albi pentru zile negre. A cheltuit 300 din ei în magazinul universal din strada Bordeaux pe o valiză ieftină şi câteva confecţii. Singura extravaganţă pe

care şi-a permis-o a fost achiziţionarea a trei perechi de ciorapi de mătase. Dar cum să-şi facă apariţia la Paris îmbrăcată în stambă neagră?

– În concluzie, îi întrerupse Paula firul gândurilor, eşti o evreică virgină, frumoasă şi orfană.

La auzul acestor cuvinte, Maggy râse cu amărăciune, strălucirea dinţilor ei perfecţi şi scânteierea ochilor galbeni-verzui ca nişte pietre preţioase contrastând cu semiobscuritatea din restaurant.

– Nimeni până acum nu m-a caracterizat atât de concis, deşi s-au spus multe lucruri despre mine. Bunica obişnuia să mă trimită la rabinul din oraşul nostru, Taradash, să-mi tragă o săpuneală bună pentru că ea nu era în stare de aşa ceva. Mă duceam fără tragere de inimă, cam o dată pe lună, ceea ce avea darul să-l binedispună, căci îl abătea de la îndatoririle sale curente de confirmare a băieţilor. Se identifica în asemenea măsură cu felul meu de a gândi, încât în cele din urmă se mulţumea doar să-i promit că nu voi mai repeta greşelile. Dar eu făceam alte boacăne, şi mai mari. Ai zis *frumoasă!* Nimeni în afară de bunica nu mi-a mai spus că sunt frumoasă. Cât despre *virgină,* ce să mai vorbesc.

– Eşti fată mare?

– Sigur că da! Maggy părea foarte contrariată. Mereu avusese necazuri în copilărie ori de câte ori intra în vreo gaşcă de băieţi zurbagii..., dar aceştia însemnau pentru ea doar simpli parteneri de nebunii.

– Cu atât mai bine! spuse Paula, cel puţin pentru moment. Ai tot viitorul în faţă şi aşa e preferabil să-ţi începi viaţa la Paris.

Paula cunoscuse nenumărate fete care veneau şi plecau. Le-a văzut plimbându-se în limuzine alături de milionari, şi duse au fost, le-a văzut murind într-o săptămână de sifilis, le-a văzut măritându-se cu pictori şi tranformându-se în gospodine mândre de statutul lor, dar cele mai

multe, după ce se măritau cu pictori, deveneau adevărate scorpii. Nu-şi amintea să fi întâlnit vreo fată atât de specială ca această Maggy Lunel.

– Ei, cam atât despre mine. Oricum, am început-o cât se poate de prost! Nici faptul că îşi potolise foamea sau că întâlnise pe cineva capabil s-o asculte cu atâta atenţie, nu i-a putut scoate din minte întâmplarea cu Mistral.

– Ascultă-mă, micuţo, nu te mai gândi la Mistral şi la purtarea lui sub orice critică. Vava susţine că este un geniu, dar, dacă-i aşa, poţi să-mi spui de ce nu-i în stare să-şi vândă vreun tablou? Ce fel de geniu este dacă nu-şi poate permite să frecventeze restaurantul meu? Evident, asta era măsura după care Paula aprecia succesul cuiva.

– Dar Kiki de Montparnasse ia masa la tine? întrebă Maggy curioasă.

– Această grămadă de oase plină de ifose n-ar îndrăzni să pună piciorul în restaurantul meu. Numele ei adevărat este Alice Prin, nici vorbă de Kiki de Montparnasse!

Faţa Paulei deveni colţuroasă. Auzi, să-şi spună aşa când nici măcar nu s-a născut în Paris!

– Dar am auzit că este regina modelelor.

– Minciuni! Lumea habar n-are. Până nu demult eu am fost regina modelelor, iar Alice Prin nici măcar nu s-a apropiat, darămite să ajungă la ceea ce am fost eu, rosti Paula cuprinsă de dispreţ.

Nu putea să-i mărturisească lui Maggy, aşa lipsită de experienţă cum era, că cea care îşi spune Kiki i-a suflat nu unul, ci mai mulţi iubiţi şi pe deasupra s-a lăudat în tot cartierul cu cuceririle sale.

– Mă întreb de ce m-a insultat? Doar nu i-am făcut niciun rău.

– Pentru că este îngâmfată. Nu suportă gândul ca o altă femeie să rivalizeze cu ea. Iar lingăii ei nu înseamnă

nimic. Ascultă ce-ți spun, arăți cum nu se poate mai bine. Eşti *făcută* să fii pictată.

– Făcută să fiu pictată, repetă şi se opri. Cuvintele Paulei rostite cu siguranță erau atât de neaşteptate, încât o amuțiră.

– Da, eşti făcută pentru asta, aşa cum fluturele este făcut să zboare din floare în floare, cum albina este făcută să înțepe şi puiul să fie pus la tavă. Dar să renunți la metoda asta de a te oferi la târgul de modele, ai înțeles? Am să te prezint unor pictori care îşi pot permite să ofere mai mult de 15 franci pentru trei ore, doar sunt amicii mei. Dar, apropo, Mistral ți-a dat ceva bani? A, sigur că nu... nici nu mă miră! De acum înainte ai să lucrezi numai dacă ți se oferă maximum. Cu siguranță că trebuie să înveți câte ceva, dar las' pe mine, te învăț eu. În primul rând trebuie să te hotărăşti să-ți dai jos chiloții, doar nu e atât de greu. Vezi tu, asta este meseria pictorului, să vadă din ce e plămădită fiecare femeie pe care o pictează. Orice s-ar spune, ei au mai multă nevoie de noi, decât avem noi de ei.

– Chiar aşa? se miră Maggy.

– Chiar aşa. Gândeşte-te numai, de 1500 de ani, încă din Evul Mediu timpuriu, artiştii aleargă după acest lucru obişnuit, trupul unei femei goale. Nimic altceva nu pune mai mult la încercare măiestria unui pictor, dezvăluindu-i totodată punctele slabe. Dacă nu poate picta o femeie goală nu este pictor adevărat.

– Constantin Moreau nu ne-a vorbit niciodată despre asta. El îmi spunea numai că... ei bine, că şi Renoir ar fi dorit să mă picteze.

– Probabil că pe Moreau nu-l interesa decât postul său. Dar voi făceați repetiții acasă? Ei, dar ce-ți închipui? Intenționez să te *lansez*. Să nu crezi că o fac numai din bunătate. Vreau să-i dau o lecție cățelei aceleia insupor-

tabile, care îşi închipuie că dacă nu mai sunt tânără şi am pus un kilogram sau două în plus, asta o îndreptăţeşte să-mi ia locul. Locul meu! Ea încă nu se gândeşte la viitor, eu însă da. Şi ea va îmbătrâni într-o zi, ca şi tine de altfel, porumbiţa mea de şaptesprezece ani... ca şi tine. Ei, ce zici, Maggy?

Înainte de a o lăsa să răspundă, Paula mai adăugă:

– Crezi că eşti în stare? N-aş vrea să-mi irosesc timpul cu tine. Să ştii că te angajezi la o treabă sâcâitoare. O să-ţi fie când prea frig, când prea cald: un lucru să reţii însă, meseria asta este mult mai grea decât îşi poate închipui cineva. Sunt momente când îţi vine să urli de furie, dar clientul nu trebuie să-şi dea seama. Numai după ce a trecut jumătatea de oră de pozat, numai atunci te poţi mişca. Iar după alte zece minute, înapoi la treabă. Ei, eşti gata să o faci pe Alice Prin să regrete ziua în care te-a insultat? Pornim la atac?

– Sigur... sigur că da, chiar te rog! Maggy răsturnă ceaşca de ceai, nerăbdătoare să treacă la fapte. Iată că vechiul ei vis era pe cale să se realizeze, iar acest lucru i se părea acum şi mai preţios după eşecul de dimineaţă.

Avea impresia că dacă ar întinde mâinile ar putea cuprinde Parisul cu braţele. Ce mai conta că Renoir trecuse în lumea umbrelor?

4

– Ascultă, Maggy Lunel, spuse Paula cu asprime în glas, ai văzut vreun ou să poarte fustă?

– Nu, răspunse Maggy rotindu-şi ochii ştrengăreşte. Deşi o cunoştea pe Paula numai de câteva zile, se ataşase

de ea, în pofida faptului că noua ei prietenă obişnuia să-i tachineze pe cei dragi.

– Să nu care cumva să nu mă iei în serios, fetiţo! Imaginează-ţi că trupul tău este un coş cu ouă de diferite culori şi dimensiuni. Sânii reprezintă ouă de struţ, părul pubian oul pestriţ de pescăruş, iar sfârcurile ouă de vrabie subnutrită. Oul este lucrul cel mai natural din lume. E atât de fundamental şi complet, încât nici măcar Brillat-Savarin nu a fost de acord să fie vopsit.

– Dar ouăle de Paşti? protestă Maggy.

A învăţat mai repede decât şi-ar fi putut închipui să nu se sinchisească atunci când îşi expunea trupul privirilor pictorilor. Întrucât o socoteau protejata Paulei, nu mai pridideau cu aranjamentele. Dacă simţea cumva că se îmbujorează, îşi ascundea o clipă faţa în păr, pentru a reveni apoi la condiţia de ou. În câteva săptămâni se obişnui să pozeze cu dezinvoltură, socotindu-şi trupul un obiect ca oricare altul.

Pascin a pictat-o cu trandafiri în poală, o întruchipare a senzualităţii; Picasso a pictat-o de nenumărate ori în stilul neoclasic, monumental. Devenise odalisca preferată a lui Matisse, căruia îi spunea: „Să ştii că eşti clientul meu preferat, nu pentru ochii tăi frumoşi, ci pentru covorul oriental. La tine, cel puţin, pot sta întinsă... parcă aş fi la iarbă verde."

A doua zi după ce a întâlnit-o pe Paula, Maggy se mută într-o cameră cu şemineu, chiuvetă şi bideu, într-un imobil de lângă restaurantul noii sale prietene, sus la mansardă. Singura mobilă din cameră era un pat mare auriu. Plătea chirie 85 de franci pe lună. Îşi cumpără aşternuturi noi, iar Paula îi oferi în dar un scaun tapiţat. Îşi mai luă o măsuţă uzată şi un fotoliu de ocazie dintr-un magazin de vechituri. Odată instalată, nu-şi mai puse decât

o oglindă deasupra chiuvetei. Când se uita pe fereastră şi zărea acoperişurile gri ale mansardelor şi coşurile profilate pe cerul schimbător al Parisului, nu credea că există privelişte mai încântătoare pe pământ.

Clădirea în care locuia avea o bomboană de portăreasă, mereu bine dispusă şi veselă. Madam Poulard şedea cât e ziua de mare în cămăruţa sa întunecoasă şi cosea la maşină pentru vecinii săi. Neavând copii, le adoptase pe toate fetele din cartier. Printre ele se număra şi Maggy care-i scotocea jurnalele de modă în căutarea unor modele noi menite să-i împrospăteze garderoba. Cele două fuste şi bluze cumpărate din Tours erau total nepotrivite pentru noua sa situaţie.

În luna octombrie 1925, Maggy era socotită rivala numărul unu, dacă nu chiar egala lui Kiki care continua să-şi spună „de Montparnasse"; însă Paula era încântată că Maggy nu avea nevoie de vreo codiţă la nume.

Aceasta era inegalabila Maggy, veşnic cu o garoafă prinsă în piept, cea care circula numai cu taxiul, fiind prea ocupată să meargă pe jos, cea care dansa toată noaptea la „Le Jokey" sau „La Jungle" tango sau alte dansuri mai ritmate, cea care ştia să-şi unduiască trupul şi în ritm de bolero, la „Bal Nègre", unde de fapt nu se simţea în largul său printre dansatorii din Martinica şi Guadelupa, ca de altfel şi Scott Fitzgerald sau Cocteau care veneau şi ei să danseze acolo.

Maggy era invitată la meciuri de box unde se ducea escortată de adimiratori, pe post de *bodyguard,* în mijlocul mulţimii agitate. Nu lipsea nici de la cursele de cai de la Auteuil. Debordând de fericire atunci când calul său preferat trecea fără greşeală toate obstacolele, îşi cheltuia apoi toţi banii pe şampanie, la chef cu prietenii. Ori de câte ori paria pe vreun cal, câştiga aproape întotdeauna, era expertă.

Dacă se întâmpla să intre la „Rotonde“ sau la „Coupole“, oricând se găsea un scaun liber pentru ea la mesele amicilor. Ajunsese să se simtă în Montparnasse ca la ea acasă. În toamnă îşi sărbători a optsprezecea aniversare printr-o petrecere dată în camera ei. Maggy puse în bideu un buchet de garoafe roşii, înghesui pe masă o grămadă de sticle de vin şi invită o sută de persoane. Invitaţii veneau şi cu alţi prieteni, aşa că au băut şi au cântat stând mai mult pe scară, până a venit poliţia.

Uneori, seara rămânea singură acasă, tolănită în pat, sau contemplând cerul de la fereastra camerei. Atunci se gândea la lucrurile noi întâlnite şi la oamenii pe care-i cunoscuse. Ce-ar spune, oare, rabinul Taradash? Ar dezaproba-o cu siguranţă. Maggy zâmbi în sinea ei. Dacă ar şti cum îşi câştigă existenţa, nu şi-ar putea închipui că aşa ceva e posibil, dar bănuia că tot ar alinta-o spunându-i „micuţa mea mazic“ cuvânt din ebraică însemnând copil drag, isteţ, dar şi neastâmpărat.

Nu îi era dor de acasă, însă îşi amintea cu nostalgie serile de vineri, în ajunul sabatului, când liniştea şi veselia poposeau şi în căsuţa lor. Bunica ei aprindea două lumânări, le punea pe masa din sufragerie, turna vin în pahare şi amândouă beau şi se bucurau de binecuvântarea acelei lumini.

Familia Lunel nu respecta cu stricteţe datinile religioase, dar Maggy găsea reconfortant acest ritual săptămânal. În fiecare an ea aştepta cu nerăbdare să aprindă zilnic câte o lumânare pe toată durata sărbătorii luminilor, până când toate cele şapte lumânări ale sfeşnicului îşi revărsau lumina lor dulce evocând flăcările ce rămăseseră nestinse timp de opt zile în templul din Ierusalim, deşi uleiul era suficient doar pentru o zi. Bineînţeles că nu simţea lipsa rugăciunilor din ajunul sărbătorilor petrecute acasă la mătuşa Esther. Rudele

adunate în astfel de împrejurări nu pierdeau niciodată prilejul să-i reamintească de situația ei rușinoasă. De fiecare dată simțea că însăși existența ei întinează reputația familiei. Nu, gândi ea, n-aș mai fi suportat asemenea viață, nu-mi doresc decât s-o dau uitării o dată pentru totdeauna.

Maggy avea nevoie de odihnă și meditație după nopțile petrecute la dans, pentru a contrabalansa imobilismul din timpul ședințelor. Era dornică de distracții, cât mai multe distracții, nu se sătura niciodată de ele. Nu era Montparnasse centrul tuturor nebuniilor și veseliei din tumultuosul Paris?

Paula nu scăpa niciun prilej să-i reamintească faptul că exista și o parte mai puțin luminoasă a Montparnasse-ului, unde se consumau constant băuturi alcoolice și droguri. Dar și fără sfaturile Paulei, Maggy și-ar fi păstrat puritatea, continuând să țopăie la petrecerile care se țineau lanț. Se menținea neprihănită în Parisul iluminat de zecile de firme ale barurilor de noapte de care oamenii se simțeau atrași aidoma insectelor care se îmbulzesc în jurul becurilor. Inocența celor șaptesprezece ani petrecuți în casa bunicii era o adevărată pavăză împotriva oricăror influențe nefaste.

Maggy obișnuia să danseze în picioarele goale, nu numai din comoditate, ci mai ales pentru că era mai înaltă decât mulți din partenerii ei de dans. În privința părului, îl prefera lung. Înainte de a ieși undeva, se îmbrăca într-o rochie decoltată, simplă, fără mâneci, confecționată de Madame Poulard din cupoane de material cumpărate de Maggy de la Bon Marché, apoi își făcea cărare la mijloc și-l încolăcea peste urechi sau își înfășura o eșarfă cu paiete în jurul capului, cu un nod într-o parte și capetele lăsate să atârne liber pe umăr. Dar orice ar fi făcut, după

o jumătate de oră eşarfa nu mai stătea la locul ei, iar părul i se desfăcea şi flutura de parcă ar fi galopat pe un cal.

Nu renunța la părul lung, mai ales pentru că aşa îl preferau pictorii, fiind dispuşi chiar să plătească câțiva franci în plus. Unui artist îi place în mod deosebit la o femeie carnația sub toate aspectele ei, de la vârful degetelor până în creştetul capului. Bărbații erau foarte refractari la moda zilei cu părul întins, tuns scurt.

Ca majoritatea femeilor din Occident, şi Maggy respecta linia modei, cu rochiile mulate pe şolduri şi corsajul strâmt ce aplatiza sânii. Marie Laurecin, pictor capricios, susținea că femeia nu trebuie să arate ca un băț, în schimb Chanel, Patou şi Molyneux declarau exact contrariul. În ceea ce o priveşte pe Maggy, în ciuda posibilităților sale materiale reduse, făcea tot ce putea ca să țină pasul cu moda.

– Nu-ți da atâtea aere! îi zicea ea în glumă lui Picasso văzând cum îi distorsionase trupul în picturile lui. Să nu crezi că este ideea ta personală, chouchou! Şi noi femeile, putem să îmbunătățim ceea ce ne-a lăsat natura. Ai observat rochia mea, ia spune? Să nu uiți că ceea ce pictezi tu în joacă, sâni, coapse şi toate celelalte, tot nouă ne aparțin. Sper că nu te-ai supărat?

Îşi cumpărase un halat de mătase verde, pe care îl lua cu ea când poza, iar în pauze îl arunca pe umeri, păşea țanțoşă prin atelier, cu picioarele ei lungi, suple şi admira pânzele neterminate.

– Deci, asta e imaginea ta despre mine? Acasă nu am o oglindă mare ca să mă văd din cap până în picioare, dar sfârcurile tot le văd şi au totuşi aceeaşi culoare. În ce-ai făcut tu aici, unul seamănă cu o zmeură, iar celălalt cu o fragă storcoşită! Iar ochii, ochii mei au chiar atâtea nuanțe? Am auzit că eschimoşii au 37 de cuvinte diferite

pentru „zăpadă". Faci cumva parte dintre ei? Totuşi, ai ceva talent! Cine ştie! Oricum, eu nu mă pricep.

Pe ceilalţi clienţi, „mes popottes" cum le spunea Maggy, îi trata cu generozitate, ironie şi cutezanţă. Faţă de Paula nutrea o afecţiune trainică şi sinceră care o înduioşa pe capricioasa sa prietenă. Ea socotea reuşita şi succesul lui Maggy ca pe ale sale proprii. În momentele când luau masa împreună, la Pomme d'Or, Paula o cerceta cu atenţie, curioasă să afle dacă exista vreun bărbat în viaţa ei. Era însă imposibil ca cineva care mânca cu atâta poftă să fi cunoscut chinurile dragostei. Are timp destul, îşi zicea ea mulţumită.

Pe când Maggy cucerea Montparnasse-ul, Julien Mistral cunoştea o perioadă de declin financiar. Ani de zile şi-a chivernisit suma modestă de bani moşteniţi de la mama sa, a cărei moarte survenise cu trei ani în urmă, iar acum îşi dădu seama şocat că nu-i mai rămăsese aproape nimic. Oricare ar fi situaţia, nu era dispus să se restrângă, aşa ceva nu era posibil la un pictor nedeprins să facă economii la vopselele sau la pânzele pe care le cumpăra în mari cantităţi de la Lucien Lefebvre, patronul magazinului Lefebvre-Foinet de pe strada Bréa şi care îi făcea o substanţială reducere de preţ. Se găseau, desigur, şi vopsele mai ieftine, dar numai Lefebvre ştia să le prepare, utilizând în loc de ulei de in ulei de mac, ceea ce le conferea miros de miere şi bogăţie de nuanţe. Dar în ciuda reducerii de preţ, nota de plată se ridica la o cifră considerabilă. Ce să se restrângă? Nici vorbă!

Ducea o viaţă foarte austeră. Bea numai vin ieftin prin cafenele, pe chirie şi hrană nu cheltuia aproape nimic, iar cu femeile nici atât, se gândea el în timp ce se pregătea să plece la balul mascat dat de suprarealişti, la invitaţia unei tinere americane bogate, Kate Bowning. Era în

permanență asaltat de femei, însă nu cheltuise cu ele nici măcar o centimă.

Mistral se întinse pentru a-şi dezmorți mădularele, fiind cât pe ce să dea cu capul de tavanul dormitorului. Se hotărî să nu mai piardă timp cu bărbieritul şi cu pieptănatul cârlionților roşcați, de vreme ce nu se putea costuma. Nu avea decât o pălărie neagră veche, cu boruri late, cumpărată dintr-un magazin de mâna a doua. Nu merita să-şi bată capul cu balul suprarealiştilor a căror definiție dată frumuseții – „întâlnirea întâmplătoare dintre o maşină de cusut şi o umbrelă pe o masă de disecție" – i se părea o monstruozitate.

Toate „ismele" îi produceau greață, în această categorie fiind incluse şi întrunirile politice de orice fel, sectele religioase şi cei ce credeau în sisteme morale precis determinate. Arta nu are nicio legătură cu moralitatea sau imoralitatea, este mai presus de etică şi de definiții cu privire la frumusețe. De ce oare oamenii îşi iroseau timpul vehiculând asemenea idei încâlcite în loc să pună mâna să picteze?

Deşi gândea în felul acesta, i-ar fi făcut plăcere să meargă la bal. S-ar putea ca în curând Kate Browning să mai cumpere o pânză, gândi el, şi slavă Domnului că are pe ce să cheltuiască banii!

Era o blondă atrăgătoare, care se îmbrăca sobru, aproape auster, în stil american. În ultimele luni i-a vândut două tablouri mici, ceea ce-i conferea un plus de farmec în ochii lui..., deşi nu se dădea în vânt după femeile prea sobre.

Oricum, nu voia să se zgârcească în privința materialelor de care avea nevoie. Păşind grăbit, Mistral mototoli nota de plată de la Lefebvre-Foinet şi o aruncă în grădina vecină. Niciun pictor, oricât ar fi fost de retras

sau ocupat, nu putea să nu ia parte la balurile costumate, nici măcar Julien Mistral.

Oare câte baluri costumate s-au organizat în 1926 şi câte vor mai urma în 1927? Cine putea să le ţină socoteala în perioada aceea de neastâmpăr general? În fiecare săptămână se dădea câte un bal, finanţat de alt grup. Era a doua săptămână din aprilie 1926, iar pictorii ruşi, ca şi grupul homosexualilor, organizaseră câte un bal; deşi nu se sărbătorea nimic, nimeni nu lipsise.

Cu un an în urmă, suprarealiştii provocaseră un mare scandal la un banchet, care s-ar fi încheiat cu linşaj dacă n-ar fi apărut poliţia la timp. Liber-cugetătorii extremişti contestau vehement guvernul, armata, biserica, chiar şi lumea afacerilor, fălindu-se cu porecla de „teroare a bulevardului Montparnasse". Când Miró şi Max Ernst au creat decorurile la baletul rus al lui Diaghilev, zeci de suprarealişti au întrerupt spectacolul suflând în trompete, ţinând cuvântări şi chiar atacând spectatorii.

Datorită reputaţiei de care se bucurau balurile, niciun exponent al artei, literelor sau modei nu-şi putea permite să stea acasă în acea noapte de pomină.

– Îmi plac sau nu suprarealiştii, îi spuse Paula cu o săptămână în urmă, mă îmbrac cu ce mi se potriveşte, ca totdeauna, de altfel.

– Nu ca madam Pompadour! Te rog, nu! exclamă Maggy. M-am săturat până peste cap de costumele tale de bal şi cred că ar fi timpul să te saturi şi tu.

– La balurile costumate nu te duci decât cu un singur scop, replică senină Paula, să-ţi arăţi acea parte a corpului pe care în mod obişnuit moravurile îţi interzic s-o expui. Nu încerc să trec drept o femeie inteligentă, las asta în seama celor care n-au nimic de etalat, nu au umerii mei albi şi magnifici, sânii apetisanţi şi talia subţire. Dar,

ca să-ți fiu pe plac, mă duc la Du Barry să modific puțin costumul, ei, ce zici?

– Numai „puțin" nu e suficient! Când mă gândesc cum o să arăți cu fusta ta largă de tafta, bluza de satin bleu strânsă pe talie, șalul de dantelă, altă dantelă la manșete, peruca pudrată și alunița pe care obișnuiești să ți-o aplici, nu mă încântă deloc!

– Of, niciodată nu ești mulțumită de mine, oftă Paula. În locul șalului de dantelă am să-mi pun un piton împăiat pe umărul stâng, o să-l petrec pe sub sânii goi și o să-l fixez sub umărul celălalt, astfel încât limba șarpelui să-mi lingă urechea.

– Sânii goi?

– De ce nu... parcă ți-am explicat...

– *Félicitations!* Știi că-mi placi?

– Nu e prea complicat. Împrumut pitonul și sunt gata. Dar tu cum o să arăți?

– O să arăt ca un castron cu fructe.

– Ce oroare! În păr niște lămâi și o rochie în formă de măr? Maggy, nu face de tine!

– Așteaptă și-ai să vezi, îi spuse Maggy amestecând cafeaua. Închise ochii. Genele drepte și dese, date cu rimel, păreau două omizi deasupra obrajilor.

– Cu cine te duci, cu Alain?

– Alain și trei prieteni de-ai lui... mai precis cu patru bărbați.

– Ca totdeauna, cu cât mai mulți cu atât mai bine.

Maggy își țuguie buzele și suflă stânjenită, obicei copilăresc pentru care era adesea tachinată. Ca totdeauna, Paula avea dreptate.

În Montparnasse întâlneai o sumedenie de ciudățenii sexuale; de la cuplul heterosexual până la cazurile de fetișism neîncorsetat, nicio fantezie a lui Eros nu părea neobișnuită. Orice era posibil și permis.

Cufundată în vâltoarea acestui libertinaj înspăimântător, Maggy juca mai degrabă rolul de spectator decât de participant. Timpul trecea, iar povara virginității o apăsa tot mai tare. Numai Paula bănuia adevărul. Avea toate șansele de a-și găsi un iubit, însă acesta nu apărea, deși trecuseră luni în șir de când împlinise optsprezece ani.

Maggy ascundea de oricine, cu încăpățânare, secretul virginității sale. Numai pe Paula n-o putea păcăli cu comportarea ei libertină față de băieți, cu râsul atotștiutor la glumele lor fără perdea sau cu goliciunea sa. Toți presupuneau că are un iubit. Ori de câte ori vreunul devenea mai insistent îl repezea fără menajamente, drept care toată lumea își imagina că este amanta credincioasă a unui bărbat norocos, ținut în umbră.

Alain și prietenii săi au avut nevoie de o după-amiază întreagă pentru a crea *costumul* fantezist al lui Maggy.

Sânul drept era pictat astfel încât să sugereze un ciorchine de struguri verzi, cel stâng un pepene galben de genul celor serviți la masă întregi, cu vin dulce în interior. Brațele și umerii deveniseră niște banane, unele galbene, altele verzi. Între buric și sâni se putea vedea un fruct de ananas, ale cărui frunze verzi se pierdeau în părul pubian. Șoldurile erau două bucăți de dovleac, iar coapsele tulpini de rubarbă. De la genunchi în jos i-au desenat viță de vie, iar la subsuori, mere.

Pe frunte i-au pictat două albine. Părul lăsat pe spate era prins cu o ghirlandă de flori. Nu a cedat insistențelor pictorilor care socoteau nepotrivită orice eșarfă, așa că în cele din urmă și-a legat un șal verde de șifon în jurul taliei.

Pictorii au mai confecționat un platou de lemn oval de 1,80 m, argintiu, pe care urma să se așeze Maggy, fiind apoi purtată de ei pe umeri. Bărbații erau îmbrăcați

în pantaloni negri strâmți și pulovere pe care se vedeau fie o bucată de caşcaval, un Camembert întreg sau o felie de brânză Roquefort. Pe puloverul lui Alain era desenată o jumătate de calup de brânză de Chevre, fiecare bucată fiind atât de apetisantă că îți venea s-o mănânci. Cei patru bărbați aparținând unui grup de pictori realişti îşi manifestau protestul împotriva distorsionărilor proprii suprarealiştilor.

– O clipă, îi opri Maggy înainte de a o ridica pe platou, trebuie să fac ceva cu mâinile. Aş putea măcar să țin o floare.

– Nu, ai strica tot! Pune capul pe braţ şi nu te mişca... dar mai ales să nu transpiri. La dracu', de ce nu ne-ai lăsat să folosim vopsele cu ulei în loc de acuarele?

– Pentru că nu am chef să-mi pierd toată ziua de mâine frecându-mă cu terebentină, replică Maggy. De altfel, vopseaua argintie se cam lipeşte. Probabil că nu s-a uscat. Am auzit de nişte regi care-şi vopseau supuşii în auriu. N-aş crede să fi supravieţuit vreunul în urma tratamentului.

– Vorbe, vorbe. Dacă e să se întâmple ceva, vopseaua de pe fund se va lua mai întâi. Hai s-o pornim, balul a început de o oră. Deocamdată coboară de pe platou. Te instalăm când o să ajungem acolo.

– Lăsați-mă să-mi pun ceva pe mine şi să-mi iau pantofii.

– De ce? Afară este cald, protestă André.

– Păi, nu pot merge aşa până acolo.

– Să nu îndrăzneşti să pui ceva pe tine, zise Pierre îngrijorat.

– Mai bine îmi pun o haină şi iau un taxi. Ne întâlnim acolo.

– Of, mica burgheză, o ironiză André.

Maggy se apropie de el amenințător.

– Ţânţarule, vrei să-ţi dai obştescul sfârşit strivit între două banane?

– Adevărul e totdeauna supărător, adăugă, ferindu-se din calea ei.

– Haide, n-avem timp de discuţii! strigă Alain. Dacă ajungem prea târziu n-o să ne bage nimeni în seamă... Valea! Pe baricade!

La sosirea lui Maggy, cinci sute de persoane erau îngrămădite la Bullier. În mulţime se aflau, printre alţii, Darius Milhaud, Satie şi Massine, contesa de Noailles, Paul Poiret şi Schiparelli împreună cu Picasso în costumul lui de picador. Gromaire îmbrăcase un costum de iezuit spaniol deasupra unor pantaloni de damă umflaţi ca nişte baloane, garnisiţi cu şnur roz. Brâncuşi se deghizase în prinţ oriental cu mărgele lungi până la genunchi şi o carpetă persană aruncată pe umeri. Pascin, însoţit ca întotdeauna de liota de ţigani îmblânziţi, de cântăreţi de jazz şi fete frumoase, era înveşmântat ca de obicei în negru.

Când Maggy îşi făcu apariţia, de pe scară izbucniră strigăte de „bravo". Intrase purtată pe sus de însoţitorii ei. Pe măsură ce muzicienii dădeau cu ochii de ea prin fumul din sală, puneau mâna pe instrumentele lor şi începeau să cânte, în timp ce ea, nemişcată pe platoul argintiu, era dusă de jur împrejurul sălii imense. Pe unde păşeau, perechile se opreau din dans, se apropiau de grupul de pictori realişti şi aplaudau scoţând exclamaţii admirative. Maggy era atât de iscusit pictată, încât cu greu îţi puteai da seama că în afara eşarfei de şifon nu avea nimic pe ea, dar pe măsură ce observau începeau să ţipe şi mai strident.

– Ce Dumnezeu e asta? îl întrebă Kate Browning pe Mistral, aşezat la una din mesele de pe platforma din jurul orchestrei.

– Un protest realist, ridică el indiferent din umeri. O recunoscuse imediat pe Maggy. Nu mai era altcineva în Montparnasse care să aibă un păr oranj atât de mirobolant. Nu putea să-şi închipuie cum ajunsese aici fata aceea stângace, neajutorată şi neştiutoare, expunându-şi fără ruşine goliciunea în faţa sutelor de ochi şi râzând, râzând întruna.

Auzise adeseori vorbindu-se de ea, căci devenise foarte cunoscută. O şi zărise de la distanţă, mergând grăbită pe stradă, dar în cele unsprezece luni care se scurseseră din ziua când îi pozase pentru prima dată nu schimbase nici măcar un cuvânt cu ea. Dacă ar fi fost cinstit ar fi recunoscut că a evitat să dea ochii cu ea fiindcă regreta felul cum se comportase atunci..., dar astfel de gânduri nu se potriveau cu felul lui de a fi. Remuşcări din pricina unei gâsculiţe? Nu, viaţa e atât de scurtă şi prea sunt multe de făcut.

– Julien, ştii să dansezi? îl întrebă încetişor Kate Browning, pe un ton poruncitor pe care nu i l-ar fi bănuit. Abia împlinise douăzeci şi trei de ani.

– Să dansez? Sigur că ştiu, dar nu cine ştie ce, te previn.

– Şi nu vrei să dansezi?

– În îmbulzeala asta?

– Haide, am chef de dans, spuse pe un ton care nu admitea refuz.

– Ce melodie e asta? întrebă el.

– Mountain Greenery. Melodioasă şi săltăreaţă, hai, nu mai sta pe gânduri.

Se ridică şi o urmă în silă pe americanca dichisită pe ringul de dans supraaglomerat, dominându-i pe toţi cu înălţimea sa. În înghesuiala aceea, nici nu se observa că n-aveai calităţi de dansator. O vreme şi-au mişcat anevoie picioarele spre marginea ringului până când a început o

melodie îndrăcită. Se treziră înghesuiți din ambele părți de mai mulți dansatori care încercau să-și facă loc pentru a o vedea pe Maggy purtată de cei patru bărbați.

Cocoțată pe platou, Maggy fu cuprinsă de o emoție puternică, sensibilă la aplauzele și admirația celor din jur. Se simțea liberă, goală, dar acoperită de vopsea, vizibilă și invizibilă în același timp. I se părea că plutește prin sala de bal. Din toate părțile, bărbații încercau să o atingă, dar escorta o ridica mai sus ca să o ferească.

Deodată, din sală se auzi o voce: „Jos, realiștii".

„Jos, suprarealiștii", strigară alții. Mulțimea atât de bine dispusă până atunci, în ciuda îmbulzelii îngrozitoare de pe ringul de dans, începu să dea cu pumnii în dreapta și-n stânga...

Kate Browning, dându-și seama de primejdie, se desprinse din brațele lui Mistral și se strecură spre marginea ringului, așteptându-l s-o urmeze.

Mulțimea care se împingea, se îmbrâncea, se înghiontea, striga lozinci, se strânse în jurul celor patru pictori, furioasă și amenințătoare. Se ajunse la luptă corp la corp. Când platoul pe care se găsea începu să se clatine, Maggy își dădu seama că era în pericol de a fi strivită sub picioarele mulțimii dezlănțuite. Se uită de jur împrejur speriată, dar fără să-și piardă cumpătul. Pretutindeni se vedeau bărbați lovindu-se cu pumnii și femei îngrozite țipând și încercând să se ferească de lovituri... un haos cumplit.

Se ghemui și alunecă de pe platou, rostogolindu-se într-o parte, până când ajunse în locul cel mai ferit... lângă pălăria lui Mistral.

Masiv ca o stâncă, acesta o cuprinse în brațe fără a-și pierde echilibrul. În ochii lui Maggy, care stătea în brațele lui ca un copil, nu se putea citi spaima, deși făcuse un salt periculos pentru a se salva. Își încolăci brațele în

jurul gâtului lui Mistral şi-şi lăsă capul pe umărul lui. Automat el o strânse mai tare la piept, iar Maggy îşi îndoi genunchii pentru a para loviturile întâmplătoare.

Mistral se îndreptă spre uşa aflată la circa treizeci de metri care ducea afară. Îşi făcu loc prin mulţimea agitată strângând-o pe Maggy la piept de parcă ar fi salvat-o de la înec.

Când ajunse în stradă, Maggy îşi recăpătă glasul.

– Unde mergem?

– Nu prea departe.

– Sper să nu fie un loc prea populat.

– Ba este.

Mistral traversă strada, dădu colţul şi intră într-o clădire cu faţada ornamentată în stil marocan. În interior o femeie îşi aştepta clienţii în spatele unei tejghele.

– Bună seara, domnule. Pentru o persoană sau două? Nu putea să fie surprinsă la vederea unui bărbat purtând în braţe o femeie despuiată, vopsită multicolor.

– Pentru o persoană, vă rog. Avem mult de aşteptat?

– Nu, astă-seară aveţi noroc. Urmaţi-mă!

Femeia îi conduse pe un culoar lung cu uşi de o parte şi de cealaltă, dispuse la intervale regulate. Deschise una dintre ele, îi lăsă să intre şi o închise în urma lor.

În mijlocul încăperii spaţioase zări o cadă imensă plină cu apă fierbinte. Alături, un prosop mare, un săpun şi un burete. Mistral, ţinând-o încă în braţe, se aplecă şi încercă temperatura cu degetul. Mulţumit, o lăsă cu grijă în apă, dar se udă şi el până la coate.

– Criminalule! urlă Maggy.

– Nu pot să spun că nu-mi place costumaţia ta, dar mi-a rămas vopsea din belşug pe cămaşă, spuse el săpunind de zor buretele.

– Dă-mi-l mie!

– Nici vorbă, asta-i treabă de bărbat. Îşi lepădă sa-

coul, îşi suflecă mânecile ude ale cămăşii şi îngenunche lângă cadă. Maggy încercă să se ridice în picioare, dar nu reuşi. Dădu din mâini ca să se menţină la suprafaţă. Mistral nu părea impresionat de încercările ei disperate de a se elibera. Cu mişcări energice freca cu buretele orice parte a corpului care îi era la îndemână. În câteva clipe, apa se coloră în gri-închis.

Maggy începu să râdă în hohote. Stătea pe spate în apă fără să mai opună rezistenţă. Se lăsă frecată pe umeri şi pe picioare. Când ajunse la sâni, începu să-l bombardeze cu pumnii, după care îl apucă pe după ceafă. Pălăria îi căzu în apă, buretele îi scăpă din mână. Imediat ea îl înhăţă, umplu pălăria cu apă şi i-o aruncă în faţă. Mistral apucă prosopul şi se şterse înjurând. Ea se frecă bine cu buretele până se curăţă complet, râzând în hohote la vederea bărbatului îngenuncheat lângă cadă, cu apa şiroind pe el şi cu ochii înroşiţi.

În sfârşit Maggy puse buretele pe podea şi, cu apa până la umeri, se prinse de marginea căzii, sprijinindu-şi bărbia în pumni. Cu părul ud lipit de umeri şi ochii plini de lacrimi din pricina râsului, surâdea ştrengăreşte de sub pălăria lui Mistral pe care şi-o aşezase pe cap.

– Bună treabă, îl felicită ea, dar ce propui pentru restul serii?

Mistral se lăsă pe călcâie. Într-adevăr nu se gândise.

– Mi-e frig şi foame, îl ameninţă ea, şi când mi-e frig şi foame sunt periculoasă. Vrei să rişti? Vocea, expresia ochilor ca şi înclinarea capului erau cât se poate de provocatoare. Până şi sprâncenele i se ridicaseră ameninţător. Faptul că era goală în apă nu-l impresiona, în schimb îl irita modul cum procedase cu pălăria lui.

– Stai aici, rosti Mistral. Sări în picioare şi ieşi pe uşă apucând din mers sacoul şi prosopul ud.

– O, mizerabilul! urlă Maggy. Privi dezgustată dunga

neagră rămasă pe marginea căzii. Încercă să dea drumul la apă, dar robinetul era înțepenit. Ridică din umeri indiferentă şi începu să se stropească cu apă. Se linişti când nu mai văzu nicio urmă de murdărie. Ieşi cu grijă din cadă, se scutură de apă ca un câine şi îşi stoarse părul. Din fericire, era o noapte caldă, iar acolo în cameră se făcuse şi mai cald din cauza aburilor.

La un moment dat, uşa se deschise şi apăru Mistral. Maggy îşi îndreptă spatele ținând într-o mână pălăria cu care îşi ascunse partea de jos a corpului, iar cu cealaltă îşi acoperi sânii.

– N-ai bătut la uşă!

– Scuze! îi spuse el, întinzându-i două prosoape curate. Şterge-te, hai că nu mă uit. Aici ai sacoul meu, pune-l pe tine când termini. Ne aşteaptă un taxi.

– Sper că mergem să mâncăm într-un loc drăguț.

– S-ar putea.

– Cred că ştii să te porți cu o fată. Îşi puse sacoul ale cărui mâneci atârnau mai jos de genunchi, ascunzându-i mâinile. Îşi încolăci brațele în jurul corpului pentru a ține sacoul strâns. Nu i se zăreau decât picioarele. Ei bine, eu n-am probleme, dar cămaşa ta musteşte de apă, mormăi ea.

– Cel puțin amândoi suntem curați, îi spuse Mistral, luând-o înainte spre ieşirea de la baia publică. Maggy păşea desculță în urma lui. Ieşiră pe uşă şi se grăbiră să urce în taxiul care îi aştepta.

– Bulevardul Arago 65, îi spuse scurt şoferului uluit.

Tot în picioarele goale, dar cu chimonoul roşu pe ea, acelaşi chimono din urmă cu un an, agățat de acelaşi cui, ca o amintire îndepărtată, Maggy intră în atelierul slab luminat, căutând un loc unde să se aşeze.

Pe cât de puțin mobilat părea dormitorul, pe atât de ticsit de obiecte era atelierul. Mistral obişnuia să intre în

magazinele cu vechituri de prin împrejurimi şi să cumpere tot felul de nimicuri care îi plăceau – o caserolă imensă de ceramică găurită, o veche figurină sculptată, un soldat din cositor, ultimul rămas dintr-o serie, un scaun din epoca victoriană tapiţat cu saten purpuriu, pe margini cu un şnur ros de molii. Dar, deşi achiziţiile lui erau împrăştiate peste tot prin cameră, nu puteai spune că e mobilată. Maggy se îndreptă spre scaunul victorian care măcar avea o funcţie bine definită şi se aşeză cu un suspin de uşurare. Era stăpânită deopotrivă de curiozitate, dar şi de dorinţa de aventură. Nu şi-ar fi închipuit vreodată că va mai călca pe acolo. Această seară i se părea plină de neprevăzut.

– Supă ai? îl întrebă pe Mistral care putea fi auzit trebăluind prin bucătărie.

– Te crezi la restaurant? Dacă vreau supă, mă duc la restaurant. Ai să mănânci pâine, brânză, salam, ai să bei vin şi cu asta basta!

– Nu eşti o gazdă prea ospitalieră.

– Nu am des musafiri, replică nu prea mulţumit de aspectul salamului pe care tocmai îl tăia în felii. Le puse pe toate în grabă pe o tavă, alături de o sticlă cu vin şi două pahare, dintre care unul ciobit, şi le duse în atelier. O clipă se opri din mers dând cu ochii de Maggy pe scaunul purpuriu, cu părul portocaliu răsfirat pe halatul roşu de mătase. În acea parte a încăperii parcă ardea un foc.

– Nu sta pe scaunul ăla!

– De ce?

– E cam şubred.

– Ce-mi propui... să stau pe jos?

– Este o masă în grădină, m-am gândit să mâncăm acolo.

– Dar în grădină există şi scaune? întrebă abia stăpânindu-şi râsul.

– Închipuie-ți!

– Ei, cine ar putea rezista la o invitație atât de tentantă? În grădină, sub tufele de liliac alb în plină floare se zărea o masă de lemn vopsită în alb. În iarba înaltă se mai aflau două scaune din lemn curbat cu spătare în formă de inimă, cu două perne de bumbac. Mistral aprinse o lumânare dintr-un sfeșnic de cupru, în timp ce Maggy, aplecată deasupra tăvii, inspecta salamul.

– Nu iei o felie? o îndemnă el.

– Este cam antic, ca să spun așa!

– Atunci nu-l mânca, se grăbi să răspundă luând tava și punând-o pe iarbă. Brânza cred că e din timpurile noastre. Chiar ți-e foame? Mă pot duce să cumpăr ceva de la zahanaua din apropiere, e deschisă până târziu.

– Nu, nu, glumesc. Dar tu ai mâncat?

– Aoleu!

– Ce vrea să însemne asta?

– Mi-am adus aminte unde am mâncat.

– Și?

– Eram cu o femeie... colecționară de artă, o americană bogată care mă invitase la smintiții ăia de suprarealiști.

– S-o fi supărat. Maggy ridică paharul cu vin, se aplecă peste masă îndemnându-l să ciocnească cu ea. În cinstea doamnei, să ciocnim în cinstea doamnei care și-a început seara cu Mistral. Cine știe cu cine o să și-o încheie? Să-i dorim noroc!

– Să-i dorim, zise Mistral, atingându-i paharul. După ce bău, uită cu totul de existența lui Kate Browning. Nimic nu era mai real decât acest colțișor de grădină parfumată, izolată de lumea exterioară, unde auzea o voce melodioasă și insolentă. Nonșalanța ei îl fermeca. Grădina atât de familiară altădată, i se părea acum alta, împrospătată de prezența lui Maggy.

Simțea că nu mai este inflexibil şi refractar. Părea cu zece ani mai tânăr, conştient fiind de boarea caldă de aprilie şi de freamătul ierbii înalte, de parfumul dulce al liliacului, de gustul aspru al vinului. Maggy era o apariție uluitoare. Nu era pregătit pentru ea. Nu o aşteptase. Ce căuta aici? Mai bău un pahar şi, privind-o, uită pe dată că-şi pusese aceste întrebări.

Fără altă lumină decât cea împrăştiată de lumânare, Maggy înfrumuseța locul. Când se mişca, pielea ei reflecta lumina lunii, iar în ochii verzi se aprindea o scânteie, o sclipire atât de vie, încât lumina împrăştiată de luna care se odihnea atârnată în crengile copacilor părea îndepărtată şi insignifiantă. Inflexiunile vocii ei îi trezeau nişte simțăminte de revoltă... cu gândul la ceea ce n-ar fi trebuit să-i spună.

Fără să-şi dea seama, parcă sub imperiul unui impuls interior, se întinse pe iarbă, apucă picioarele lui Maggy şi le frecă uşor.

– Sărmanele de ele... sunt reci, şopti el.

Ea nu reacționă. Atingerea mâinilor lui puternice şi îndemânatice, căldura lor, uşoara asprime a pielii o făcură să tremure, provocându-i o senzație cu totul necunoscută. Îşi lăsă capul pe spate, privi stelele şi se simți amețită.

Buzele lui se apropiară, îi atinseră uşor tălpile într-un gest uluitor. Nici nu respira, de teamă să nu spulbere vraja, cotropită de fiorii care o străbăteau din vârful degetelor până în creştet, nişte furnicături pătrunzătoare, ascuțite, ca atunci când crezi că auzi pentru prima oară o limbă străină pentru ca, după o clipă, să-ți dai seama uimit că o înțelegi. În momentul când el ajunse la articulația gleznei, devenind din ce în ce mai insistent, îşi muşcă buzele. Când îi simți dinții muşcând-o uşor de călcâie, gemu şi încercă să-şi retragă piciorul, dar el îl

reținu. Începu să-i sărute picioarele înaintând în căutarea curburii genunchiului.

– Oprește-te, îngăimă ea gâfâind, te rog!

Mistral se ridică în picioare, un uriaș în întuneric, și o luă în brațe. O privi puțin încruntat de atâta concentrare.

– Să mă opresc? Chiar asta vrei? O sărută abia atingându-i buzele și apoi o îndepărtă puțin ca să-i poată privi chipul. Nu mai ești așa de sigură, șopti și o sărută din nou simțindu-i buzele pline deschizându-se ca o floare.

Panica și tulburarea se spulberară. Începu să râdă de plăcere. Răzvrătirea ei înnăscută ieși la iveală și de astă dată. Buzele și mâinile aparțineau unei răzvrătite. Îi mângâie ceafa puternică, se jucă cu cârlionții din păr, apoi îi trase capul spre ea. Se desprinse din brațele lui, sări în picioare și, hotărâtă, se lipi strâns de el. Stătură așa o vreme, două trupuri înalte înlănțuite, legănându-se ușor într-un sărut nesfârșit, încercând să se cunoască dincolo de cunoaștere. Gemând plin de dorință, Mistral îi desfăcu chimonoul de mătase, dornic să atingă trupul a cărui imagine era atât de vie în mintea lui, înnebunit să-i mângâie pielea, să-i țină sânii în mâini, să simtă cu vârfurile degetelor consistența sfârcurilor. Subjugată de pasiune, ea îi spuse:

– Nu aici, hai înăuntru.

O urmă cu pași împleticiți, descheindu-și cămașa din mers. Ajunseră în dormitor, la patul mare de lângă fereastră. Razele de lună se reflectau pe așternut. Se întinse pe pat, excitat la culme.

– Lasă-mă să te privesc, îi spuse plină de curiozitate, pe un ton care îl făcu să nu se împotrivească. Se apropie. El stătea nemișcat. Nu-i mai era teamă. Își plimbă degetele pe umeri, pe piept, spre mijloc, zăbovind când simțea ceva nou, necunoscut. Mușchii întinși, sfârcurile ascunse în părul de pe piept i se părură uimitor de tari.

După ce făcu cunoştinţă cu trupul lui, îşi desfăcu chimonoul şi îl lăsă să cadă pe podea. Se întinse în pat, aşteptând plină de curiozitate ce va urma.

În sfârşit, gândi Maggy, în sfârşit! Nu rămase inertă la îmbrăţişările lui, îl încuraja. Se întindea şi se arcuia ca o pisică, se hârjonea cu el, ţinându-şi sânii cu mâinile pentru a-i oferi lui, lăsându-l să-i devoreze, apoi se desprindea şi îi săruta pieptul, prinzându-i sfârcurile între dinţi. Îl mângâia şi ea la fel, până când el, nemaiputând suporta excitarea, o îndepărtă.

– Eu nu am voie să mă joc? şopti ea.

Cu mâini nesigure îi depărtă picioarele, se aplecă peste ea în genunchi, gura lui avidă căutându-i sexul. Se lăsă o tăcere profundă. Maggy nemişcată, încordată, aproape fără să mai respire, aştepta să vadă ce va urma.

Îngenuncheat, Mistral încercă să pătrundă în trupul ei. Era dornică să se lase în voia lui. Nu îi trebui mult să-şi dea seama că ceva îi opune rezistenţă şi se opri.

– Ce...? şopit el, mistuit de pasiune. Mai încercă o dată, dar tot fără succes. Maggy îşi luă inima în dinţi şi se împinse în el în dorinţa năvalnică de a i se dărui. Muşchii picioarelor ei lungi şi puternice erau încordaţi, iar mâinile înfipte în saltea. Spatele i se arcui când împinse în sus cu forţă, mistuită de o căldură puternică. Simţi o durere pătrunzătoare, pe care nu o luă în seamă, reacţionând la mişcările lui. În sfârşit, Mistral reuşi s-o penetreze. Erau ca doi gladiatori încleştaţi care rămăseseră câteva clipe nemişcaţi, aşteptând să reia lupta după ce-şi recuperaseră forţele.

– N-am ştiut! şopti prea uluit ca să folosească cuvinte meşteşugite.

– Nu ţi-am spus. Ar fi schimbat cu ceva lucrurile?

– Nu, sigur că nu. Stăteau întinşi faţă în faţă, privindu-se. Cu una din mâini îi mângâia umărul, iar cu

cealaltă părul pubian, înaintând spre locul cel mai sensibil. Când îl găsi îl mângâie fără încetare până când Maggy gemu de plăcere. Se apropie de ea cu grijă, cu o răbdare neobişnuită la el şi, cuprins de un nou val de pasiune, o pătrunse năvalnic, ca un taur.

5

Prima oară când Mistral a pictat-o pe Maggy, când a încercat să găsească o nuanţă potrivită pentru sâni, prima oară când, fără să se gândească, a pus pensula în vopseaua purpurie a simţit cum se dezlănţuie în el febra creaţiei. Era uluit peste măsură de senzaţiile nemaicunoscute până atunci ce sălăşluiseră în străfundurile fiinţei sale. Când se găsea în faţa unei pânze, nu mai putea stăpâni pensula, degetele îi amorţeau, se înfierbânta atât de tare că trebuia să-şi smulgă cămaşa de pe el, nerăbdarea de a reda ce avea în minte fiind atât de puternică, încât lăsa pensula din mână şi împrăştia vopseaua pe pânză direct din tub.

În sfârşit picta aşa cum prevăzuse totdeauna că va ajunge să picteze, fără reţinere, fără să cumpănească, simţindu-se liber, atât de liber de parcă nu s-ar fi aflat în atelierul său, ci sub cerul liber.

Fascinată, Maggy îl urmărea nemişcată de pe grămada de perne verzi, neîndrăznind să întrerupă ora de pictură care se prelungea peste măsură, până când, epuizat, se trântea lângă ea radios şi transpirat.

Făcea nişte lucruri de care nu s-ar fi crezut nicicând capabil. De exemplu, îşi ştergea mâinile murdare de vopsea de părul ei pubian şi îi colora corpul ca pe o pânză. Apoi îşi descheia pantalonii şi se repezea la ea cu

o pasiune reînnoită, o arunca pe perne şi o strivea sub trupul lui înfierbântat şi umed până când îşi afla liniştea de după furtuna simţurilor.

Săptămâni în şir o pictă pe Maggy. Îşi dădu seama că inspiraţia şi frenezia sa creatoare erau rezultatul interacţiunii dintre lumină şi pielea ei. Nu era numai o chestiune de ordin tehnic sau un fenomen care putea fi explicat prin albeaţa translucidă a pielii ei, prin răsfrângerea culorii părului pe piele, ca o vâlvătaie, sau prin faptul că era pregătit pentru a-l recepţiona. Nu-l interesa şi nici nu voia să-şi bată capul cu asta, dorea numai să profite de însuşirile ei fizice pentru a-şi perfecţiona arta. Acum era sigur că lumina venea din interiorul ei. De aceea, tablourile ce o înfăţişau erau, la rândul lor, o sursă de lumină. Maggy îşi dădea seama de importanţa trăirilor lui, dar, când îl întreba ce se petrece, el nu găsea cuvinte potrivite să-i explice. Deoarece nu era vorba de o experienţă intelectuală, îi venea mai greu s-o descrie, iar pe de altă parte, fiind superstiţios din fire, prefera să nu discute subiectul.

Prima noapte petrecută cu Mistral a inaugurat cea mai fericită primăvară din viaţa lui Maggy. Ea avea să constituie unitatea de măsură pentru viitoarele primăveri. Îşi trăia fericirea conştientă de faptul că aceasta avea să fie epoca ei de aur. Ştia din instinct, ca orice femeie, că o pasiune atât de puternică nu poate dura o veşnicie. Se lăsă, însă, în voia ei fără să-şi facă planuri de viitor, fără să se gândească ce-i va aduce ziua de mâine. Fiecare zi i se părea împlinită, perfectă, ca un măr scăldat în razele soarelui.

Şi Mistral cunoştea o perioadă de neaşteptată fericire, dar cum artistul din el era mai puternic decât bărbatul, se bucura mai mult de rezultatele muncii lui decât de prezenţa lui Maggy.

Din noaptea balului suprarealiştilor, de când Maggy rămăsese la el, nu s-a gândit o clipă că ea ar putea avea viaţa ei proprie, cu obligaţii care nu i-ar permite să pozeze numai pentru el şapte zile pe săptămână. Socotea că e datoria ei să-i dedice numai lui tot timpul disponibil, că e normal să rămână nemişcată cât credea el de cuviinţă, fără să obosească. Atunci când simţea că a înţepenit de tot, se ruga să o lase să se odihnească. Lui Mistral i se părea de la sine înţeles ca ea să fie pe deplin mulţumită că a renunţat la viaţa ei obişnuită, că i se dedică în întregime, că, în loc să se odihnească în camera ei, stă cu el, în atelier, uită că are şi alţi prieteni, nu mai face nimic altceva, renunţă la orice libertate de acţiune. Când punea pensulele deoparte, ea trebuia să fie acolo, gata să-l scoată din starea de tensiune indusă de actul creaţiei sau să-i satisfacă dorinţele trupeşti.

Maggy se supunea de fiecare dată pornirilor lui egoiste. I se oferea cu generozitate, la fel cum se lasă culese florile ajunse la maturitate.

Suporta ore în şir încordarea cu care o privea, conştientă de faptul că nu la ea îi era gândul, nici măcar nu o vedea. Stăpânită de dragoste, nu-şi dorea nimic altceva decât să-l vadă lucrând. În ochii ei, pasiunea creaţiei care-l mistuia era de esenţă divină. Aceste două luni în care Mistral a realizat cele şapte tablouri, incluse ulterior în seria intitulată „La Rouquinne", Roşcovana, aveau să însemne pentru ei o etapă specială total diferită de ceea ce cunoscuseră până atunci. Aveau să devină o legendă, uniţi într-o aventură unică, nemaiîntâlnită. Seria de tablouri reprezenta o piatră de hotar în istoria artei, dar ei nu vor ajunge să discute niciodată despre asta.

Pe la sfârşitul lui mai, în 1926, Mistral era îndeajuns de sigur de sine pentru a aborda şi alte teme. După ce a terminat cele şapte tablouri cu Maggy, Mistral şi-a pier-

dut brusc interesul pentru nuduri. Atenția îi era atrasă acum de peisaje şi naturi moarte. Pictă grădina neîngrijită, sufocată de flori, şi fiecare colțişor din atelierul lui înțesat de nimicuri ca o hală de vechituri. Realiză nişte tablouri cu o vază cu flori albe şi roşii de ochiul-boului, apoi cu două jumătăți de pepene, într-o viziune nouă. Aceste obiecte aveau o viață proprie, ca şi Maggy, captând lumina care cădea asupra lor. Întreaga lume înconjurătoare era percepută printr-o prismă nouă. Până atunci, Mistral picta pe viu, însă acum, mistuit de febra creației, îşi schimbă stilul. Lucra într-un ritm infernal şi cu obstinație, descătuşându-şi energiile, ca în anii copilăriei. Îşi dăruia sufletul aerului, soarelui şi vântului pictând cu frenezie.

Dispariția lui Maggy din viața cartierului a alimentat bârfele, iar când Mistral a încetat s-o mai picteze, reapariția ei a stârnit şi mai multe discuții.

– Sunt sigură că ai făcut toate astea în numele dragostei, i se adresă Paula.

– Paula! replică Maggy contrariată. Doar n-ai vrea să-i cer bani?

– Din păcate, presupun că nu! Doamne, cât de proaste sunt femeile!

– Părerea mea este că tu nu înțelegi situația, spuse Maggy calm. Era prea fericită ca să se enerveze.

– Dimpotrivă, o înțeleg foarte bine, dar nu sunt deloc de acord cu ea. Este ceea ce se numeşte *la folie furieuse,* dar nu te felicit pentru asta. Am crezut că ai învățat ce înseamnă să fii un model adevărat.

– Fiindcă veni vorba despre asta, află, răutate ce eşti, că Julien mi-a oferit pânza cea mai mare, cea mai bună şi care îmi place cel mai mult, prima pe care a pictat-o – eu, aşezată pe perne verzi...

– Minunat! Luni de muncă pentru tabloul unui pictor care nu e în stare să vândă nimic. Of, Maggy, nu mi-am închipuit niciodată că ai putea să ajungi slujnică la un pictor. Nu ţi se potriveşte, o dojeni Paula, prea întoarsă pe dos ca să o trateze cu menajamente. Iar acum când nu te mai pictează, bănuiesc că o să revii la munca ta, iar ceea ce vei câştiga pozând pentru alţii o să-i oferi lui.

– Eşti nedreaptă, protestă Maggy, Julien munceşte ca un posedat şi nu are o centimă. Sigur că îl ajut şi eu cum pot, este normal. Dar asta până reuşeşte să vândă nişte pânze.

– Poţi să-mi spui ce face Mistral pentru tine, în afară de faptul că te pictează şi împărţiţi patul?

– Vai! Maggy era uluită de incapacitatea Paulei de a înţelege natura relaţiilor ei cu Mistral.

– Vai, spune gâsculiţa, o imită Paula. Dar cine pregăteşte de mâncare, cine face curat în atelier, cine duce rufele la spălat... sau mai ştii, Doamne fereşte, le spală singură... cine are grijă să nu se termine vinul, cine cumpără de-ale gurii, cine pune de cafea şi cine face patul în care vă refugiaţi atât de des? Toate astea le face Mistral în schimbul banilor aduşi de tine?

– Paula, eşti de-a dreptul deplasată! Sigur că nu are timp de aşa ceva. Dar nici eu nu am timp... abia dacă cumpăr câte ceva de la zahanaua din apropiere, mai mâncăm în aer liber...

– Să nu te mai aud! spuse Paula. Era chiar mai rău decât îşi închipuise.

Din noianul de femei care se încurcaseră cu pictori, majoritatea au sfârşit prost. Pictorii, chiar şi cei lipsiţi de talent, se comportau ca nişte copii mari. Nişte monştri! Se considerau centrul micului lor univers. Cei din jurul lor existau numai în măsura în care le împlineau dorinţele.

Uneori, când Paula era bine dispusă admitea că

recunoaşterea unui pictor într-o vreme în care, după părerea ei, marile opere fuseseră realizate, presupunea o luptă aprigă adjudecată de artiştii înzestraţi cu o personalitate accentuată, capabili să se afirme şi să-şi menţină poziţia. După toate probabilităţile, cei care nu întruneau aceste condiţii renunţau la meseria de pictor pentru a deveni funcţionari de bancă, de exemplu. În acelaşi timp, nu-şi explica perseverenţa pictorilor atâta vreme cât o simplă vizită la Louvre ar fi fost suficientă pentru a-şi abandona imediat meseria. Nu înţelegea cum e posibil ca o femeie cu capul pe umeri să se încurce cu unul din ei. E adevărat că se mai întâlneau cazuri de pictori căsătoriţi cu modele, al căror mariaj s-a menţinut, cum ar fi Monet care nu picta decât peisaje şi flori, întrucât soţia îl ameninţase că, dacă prinde picior de model în casă, îl părăseşte. Dar acestea erau excepţii puţin numeroase.

Paula nu-şi făcea iluzii nici în privinţa lui Mistral. N-avea încredere într-un bărbat care părea să nu dea doi bani pe frumuseţea sa indiscutabilă. Era scandalos şi nedrept. Frumuseţea este rezervată femeilor. Au nevoie de ea ca să se descurce în viaţă. Dar de ce chiar ea, Paula Deslandes, deşi nu-l agrea pe Mistral, s-a surprins holbându-se la el odată când l-a văzut întâmplător pe stradă hoinărind, gândindu-se ce bine s-ar simţi să se trezească în braţele lui după ce au făcut dragoste, şi să se simtă protejată, înlănţuită de braţele acelea musculoase. S-a surprins chiar gândindu-se că dacă ar fi fost mai tânără ar fi pus mâna pe acest individ încrezut şi arogant, care, după câte ştia ea, se culcase cu o mulţime de fete din Montparnasse. Nu, acest bărbat nu era omul care să se însoare cu cineva, iar ca amant, of, Doamne, de ce n-o fi nimerit şi Maggy un bărbat mai puţin egoist?

La vie bohème, gândi Paula îndurerată, n-a contat

prea mult pentru artişti, însă Maggy, scumpa ei Maggy, în naivitatea ei, îşi închipuie că e reală...

– Nu mă lua în serios, spuse Paula alungându-şi gândurile, aseară am pierdut 50 de franci la zaruri şi, odată cu ei, încrederea în speţa umană, inclusiv în mine. Nu mă lua în seamă.

– Nici prin cap nu mi-a trecut să te iau în serios, răspunse Maggy cu sinceritate.

Dacă Paula l-ar fi cunoscut mai bine pe Mistral, poate că l-ar fi înţeles, dar, chiar şi în acest caz, tot dragostea lui Maggy faţă de el ar fi contat mai mult.

Pictorul s-a născut şi a crescut la Versailles, fiind unicul copil la părinţi. Primii săi ani de viaţă au fost lipsiţi de bucurii. Dacă părinţii ar fi stat împreună în perioada copilăriei sale ar fi cunoscut atmosfera normală din familie.

Tatăl său, inginer constructor de poduri, în serviciul guvernului, lipsea foarte mult de acasă, lucrând în colonii, iar mama lui părea să se complacă în această situaţie. Probabil că ar fi acceptat orice mod de viaţă care i-ar fi permis să se ocupe în exclusivitate de croşetat, unica ei plăcere. Broda haine bisericeşti cu o pasiune nealimentată de vreo credinţă religioasă, deşi probabil că ar fi fost mai fericită într-o mănăstire. Dacă nu avea nimic de brodat, imediat devenea agitată, plângăreaţă sau chiar nervoasă.

Doamna Mistral l-a îngrijit pe fiul ei până când a împlinit vârsta şcolară după care, fără remuşcări, l-a lăsat să-şi poarte singur de grijă. Băiatul era sănătos, se dezvolta normal, fiind îngrijit de un servitor care-l hrănea, avea grijă să aibă haine curate şi-l ducea la şcoală. De când se ştia, nu se prea omorâse cu învăţătura, socotind că nu merită. I se părea mult mai folositoare şcoala vieţii.

Ca orice copil, putea desena pe hârtie oameni, case, copaci, soarele, recurgând la simboluri.

Pe la şase ani, când, de regulă, desenele copiilor se caracterizează prin realism, Julien îşi folosea ochii pentru a pune obiectele într-o ordine pe hârtie, făcând deci compoziţii. Curând nu l-au mai interesat decât foile de hârtie din ghiozdan, creioanele colorate, pe care le avea totdeauna bine ascuţite, obiecte pe care îşi cheltuia toţi banii de buzunar. Pe măsură ce desenul îl acapara, vorbea din ce în ce mai puţin, devenea tot mai inconştient de scurgerea timpului şi mai preocupat de forma lucrurilor, de legătura dintre acestea, pe de o parte, şi dintre ansamblul formelor şi întreg, pe de alta.

Gramatica, citirea, matematica nu-l interesau câtuşi de puţin, fiind preocupat exclusiv de formă şi structură.

Când profesorii au chemat-o pe doamna Mistral pentru a se plânge de Julien, a fost şi ea de acord că atenţia lui lăsa mult de dorit. Dar nici sistemul de învăţământ francez, cât este el de formidabil, nu-i poate impune unui elev să dea rezultate bune de vreme ce pedepsele nu sunt destul de aspre, iar mamei lui nu-i păsa de opiniile profesorilor.

Văzând că nu e nimic de făcut, profesorii l-au lăsat în pace. Până la terminarea şcolii era socotit ultimul din clasă. Chiar şi colegii renunţaseră să se mai apropie de acel băiat distrat şi singuratic... nu prezenta niciun interes. Dacă ar fi fost timid şi-ar fi bătut joc de el, dar cum îi trata cu atâta indiferenţă, îl lăsau în apele lui.

La şaptesprezece ani, colegii lui s-au înrolat ca voluntari, să lupte contra Kaiser-ului, iar el s-a înscris la o şcoală de artă din Paris. Cum a dat rezultate bune, a continuat studiile la Şcoala de arte frumoase. După câţiva ani de studii la Sorbona şi-a dat seama că nu i se potrivea modul tradiţional de abordare a artei. După ce s-a lămu-

rit, a declarat răspicat că arta nu se poate învăța. „Poți învăța tehnică, culoare, anatomie... , dar nu și restul!" A abandonat studiul artelor frumoase când avea douăzeci și unu de ani. Tatăl lui, care pe vremea aceea era în Algeria, nu a protestat și a continuat să-i trimită suficienți bani ca să se poată întreține, dar asta până când a murit. La douăzeci și trei de ani i-a murit și mama care i-a lăsat moștenire tot ce avea, cu excepția unei mici sume de bani destinate celei mai bune prietene.

Acum, la aproape douăzeci și șase de ani, Julien Mistral nu era prea cunoscut în lumea artei. Din punctul lui de vedere, proprietarii galeriilor de artă și agenții erau adevărați dușmani. Când a aflat că Marcel Duchamp îi numise „păduchi pe spinarea artiștilor" a susținut că o asemenea comparație e palidă în raport cu realitatea.

– Ce părere ai de Cheron, care i-a dat lui Zadkine numai 10 franci pentru șaizeci de desene? Același nenorocit i-a aruncat lui Foujita 7 franci și 50 de cenți pentru o acuarelă. Ăsta e un simplu păduche? Eu l-aș spânzura și, înainte de a-și da duhul, i-aș spinteca burta. 20 de franci lui Modigliani pentru un portret e de neimaginat!

Dar iată că moștenirea e pe ducă și spilcuita aia de Kate Browning, bogata americană, cea care îl invitase la balul suprarealiștilor, nu s-a mai arătat să-i cumpere vreun tablou! Poate s-ar fi cuvenit să-i transmită în scris scuze pentru dispariția sa de la bal, dar alungă acest gând și se puse pe treabă.

Katherine Maxwell Browning din New York nu era prea talentată, ba mai bine zis nu avea pic de talent, ceea ce din nefericire știa și ea. În schimb, era deosebit de deșteaptă, cu un simț estetic foarte dezvoltat.

Fusese înzestrată de natură cu acea aptitudine supărătoare de a aprecia perfecțiunea, de a aspira spre ea, fără

a fi însă dotată şi cu talent. Zicea că e sculptor, ceea ce pentru familia ei, îmbogăţită de pe urma afacerilor, constituia o surpriză plăcută, cu atât mai mult cu cât nu ştiau nimic despre artă şi nici nu-i interesa acest subiect. Deşi în liceu profesorii o încurajaseră, era pe deplin conştientă de limitele sale.

Kate Browning a venit la Paris la începutul lui 1925, să studieze cu Brâncuşi, dar nu a fost acceptată. Totuşi, un profesor de la Şcoala de arte frumoase, unde s-a prezentat după eşecul cu Brâncuşi, i-a examinat lucrările realizate în liceu şi a fost destul de indulgent să o primească în atelierul condus de el. Se gândea că, la fel ca mulţi alţi americani, după ce o să-i cinstească pe colegi şi o să participe la câteva lecţii, se va retrage de bună voie.

Atitudinea lui nu fusese dictată de dorinţa, foarte neobişnuită, de altfel, pentru un francez, de a se purta cu curtoazie faţă de un străin, ci reprezenta mai mult un omagiu adus drăgălăşeniei şi purităţii ei, dublate de încăpăţânarea cu care se agăţa de viaţa artistică din Paris în ciuda faptului că era netalentată.

La cei douăzeci şi doi de ani ai săi avea o figură interesantă – fruntea lată deasupra unor sprâncene pensate într-o linie îngustă, ochi cenuşii care-i confereau distincţie, nas fin, buze subţiri, obraji ascuţiţi şi trăsături regulate, puţin cam aspre. Forma capului, perfect ovală, îi permitea să-şi poarte părul blond cenuşiu tuns scurt, cu cărare la mijloc. Toate la un loc făceau din ea o femeie frapantă.

În primăvara lui 1926, Kate vorbea franceza cu o fluenţă afectată şi cunoştea suficiente cuvinte ca să nu comunice prin semne. A ajuns la atelierul lui Mistral prin intermediul unui coleg.

Impresia pe care i-au lăsat-o tablourile a fost atât de copleşitoare încât nu mai trăia decât cu dorinţa de a intra

în posesia lor. Uitându-se la pânze se lăsa purtată de torentul de culoare, convinsă că Mistral era cel mai mare pictor contemporan, deşi cei mai mulţi nu-i împărtăşeau părerea.

Dar Kate se dovedi suficient de deşteaptă şi reţinută pentru a nu se lăsa pradă impulsului irezistibil de a cumpăra imediat cât mai multe tablouri. La prima lor întrevedere a stat cuminte şi l-a ascultat cum tuna şi fulgera la adresa colecţionarilor.

– Am cunoscut câţiva care cumpără la preţuri derizorii tot ce le oferă un amărât de pictor. Apoi aşteaptă o vreme şi, hop, încasează câştiguri imense! Sunt chiar mai parşivi decât agenţii de la care ştii la ce te poţi aştepta.

Mistral ar fi negat cu vehemenţă dacă cineva ar fi insinuat că, în timp ce el îi vorbea, Kate se şi vedea patroana lui, stăpână pe talentul lui, protectoarea lui. Începând cu acea zi, ea se trezea adesea noaptea cu gândul la el, ţesând planuri de viitor legate de recunoaşterea lui, de altfel, cât se poate de îndreptăţită.

Firea ei posesivă era mascată de o comportare civilizată. Era vicleană, foarte vicleană şi pe deasupra perseverentă. Sub masca unei personalităţi bine controlate în relaţiile cu cei din jur, se ascundeau sentimente primare. Şi de astă dată pândi momentul potrivit. Îşi alese cu grijă un tablou, şi peste o lună mai cumpără unul. Nu voia să acţioneze pripit. De la început a văzut limpede că, deşi strâmtorat financiar – după cum a putut simţi cu antenele ei de femeie înstărită – Mistral era foarte refractar cu cei care voiau să pună mâna pe o bucăţică din persoana lui, pentru că, în definitiv, picturile lui îl reprezentau perfect.

În mod firesc, îl invită pe Mistral la balul suprarealiştilor. Când a dispărut cu Maggy şi-a impus să fie răbdătoare, refuzând să considere purtarea lui insultătoare.

Devotamentul ei în ce-l priveşte pe Mistral era atât de total, încât atunci când interesele lui o cereau, nimic nu mai conta, nici măcar ea. Întâlnirea cu Mistral a determinat-o să renunţe la pictat. Se întreba dacă nu cumva se dedicase lui ca bărbat şi nu ca artist. Nu cumva o interesa mai degrabă ca individ, chiar dacă era rezervat, neşlefuit şi năbădăios? Nu cumva se simţea atrasă de acest bărbat roşcovan, înalt, puternic, de o frumuseţe tulburătoare?

Într-un moment de luciditate s-a decis, cu firea ei perseverentă şi acaparatoare, să-şi dedice viaţa lui Mistral.

În iulie, într-o sâmbătă după-amiază, Maggy era în bucătărie, la Mistral acasă. Curăţa cartofi fredonând o melodie, când auzi un ciocănit în uşa de la intrare. Mistral lucra în atelier. Când bătaia se repetă şi Mistral nu se mişcă de la locul lui, Maggy se duse să deschisă. Se trezi faţă în faţă cu o tânără cu corp frumos, autoritară, prea elegantă ca să fie de prin partea locului. Purta o rochie sofisticată din crepdeşine de un alb imaculat, iar pe cap o elegantă pălărie de pai, albă. Bărbatul care o însoţea avea aspectul unui fermier îmbrăcat în haine de oraş, lăsând impresia că făcuse o baie bună după care se chinuise să intre într-un costum.

– Domnul Mistral este acasă? întrebă tânăra.

– Este, dar lucrează. Maggy nu îndrăznea să-l deranjeze pentru orice vizitator.

– Dar sunt aşteptată, domnişoară, spuse Kate zâmbind binevoitor.

– Nu mi-a spus nimic..., răspunse Maggy timp în care Kate se strecură grăbită pe lângă ea. Spre surprinderea ei, cei doi intrară în atelier. Mistral puse pensulele deoparte vădit deranjat, se îndreptă spre ei, se aplecă uşor şi, încruntat, strânse mâna lui Kate.

– Deci, ai uitat, Julien. Nu-i nimic... i-am spus eu lui Adrien că aşa se va întâmpla. Adrien, el este Julien Mistral... Julien, uite-l pe prietenul de care ţi-am pomenit în bileţel, Adrien Avigdor. În timp ce ei îşi strângeau mâinile, Kate izbucni într-un râs care trăda siguranţa de sine, dar şi capacitatea de a da o mână de ajutor în orice împrejurare.

Maggy îşi scoase în grabă şorţul, apoi îşi şterse mâinile pe el. Era în picioarele goale, ca de obicei, şi purta o rochie înflorată de bumbac, fără mâneci pe care o punea numai când făcea treabă la bucătărie. Îşi îndreptă spatele şi intră ţanţoşă în atelier. Mulţumescu-ţi ţie, Doamne, că sunt înaltă, gândi Maggy, pe când dădea mâna cu Kate Browning şi Avigdor, mai scunzi decât ea. Oare de ce nu-i spusese Julien că aşteaptă musafiri? Probabil că în telegrama primită ieri, pe care, după ce a citit-o mormăind, a făcut-o cocoloş şi a aruncat-o la coş, era vorba despre asta.

– Un vin roşu? îl auzi pe Mistral. Luaţi loc, adăugă făcându-le semn. Maggy, adu nişte vin.

Se duse în bucătărie şi, pe când căuta pahare neciobite, se simţi năpădită de un val de căldură. Să-l ia naiba că nu i-a spus! Femeia asta arăta de parcă descinsese de pe un iaht de lux..., deci ea trebuie să fie americanca abandonată în seara balului. Nu i-a spus că e tânără şi atrăgătoare. Şi ce rochie minunată are! De ce ei erau nevoiţi să umble îmbrăcaţi ca nişte cerşetori? Nu cred că Avigdor este prietenul ei... parcă mai auzise numele ăsta. Găsi o sticlă cu vin roşu aproape plină. O puse pe o tavă împreună cu patru pahare disparate, două ciobite şi două intacte... la dracu', parcă ar fi fată în casă... şi le duse în atelier.

În timp ce Mistral turna vin în pahare, Kate sporovăia într-o franceză corectă cu uşor accent american. Maggy

observă că Avigdor cercetează atelierul cu atenție ca un legumicultor care se plimbă prin grădina sa de zarzavat întrebându-se dacă o să plouă cumva până la căderea serii. Părea să nu-l intereseze ce spunea Kate. De îndată ce aceasta făcu o pauză, i se adresă lui Mistral:

– Am văzut tablourile pe care le-a cumpărat Kate de la dumneata și mi-au plăcut foarte mult.

– Asta scria și în telegramă, replică el răstit de parcă nu avea încredere în aprecierea lui.

Să-l ia naiba, gândi Maggy. Dacă acest țărănoi este un posibil client, Julien ar trebui să fie măcar puțin mai amabil. De unde crede că o să fac rost de bani de coșniță? Băcanii n-or să-mi dea mereu pe datorie! De altfel, trăim din banii mei!

– Te deranjează dacă arunc o privire pe aici? întrebă Avigdor. Ochii lui albaștri, sinceri, străluceau de bună dispoziție. Era o persoană agreabilă. Îți inspira încredere, amestecul acela de bunătate și politețe nu putea să nu te cucerească, în ciuda aparențelor.

– Ascultă, Avigdor, agenți de soiul tău nu „aruncă numai o privire", spuse Mistral arțăgos. Nu te duci tu să-ți irosești timpul într-o sâmbătă după-masă, la un pictor, dacă nu e vorba să-ți pice un bănuț în buzunar, crezi că-s prost? Păi sigur, cu agenți de teapa ta...

– Domnule Mistral, greșești, îl întrerupse Avigdor cu blândețe. Nu-i băga pe toți agenții într-o oală, nu e cinstit din partea dumitale. Ce părere ai de Zborowski... care a reușit să obțină pentru un portret de Modigliani 45 de franci, ei? Cine altcineva ar fi reușit să-l determine pe acel american, Barnes, să cumpere tablouri de Soutine? Și, dacă te gândești bine, mai găsești și alte exemple de agenți cumsecade, Basler, Couquiot și Francis Carco poetul, nu cred că poți să te plângi de ei, nu-i așa?

– Sigur că ai dreptate, mai sunt câteva excepții... dar

după părerea mea, agenții, în general, sunt niște pungași ordinari... gunoaie!

Râsul lui Kate îi însoți cuvintele.

– Bravo, Julien. Dar să știi că Adrien face parte dintre excepții. Altfel nu s-ar afla aici cu mine. Așa că dă-i voie să se uite la picturile tale... dar lasă-mă și pe mine. De luni de zile nu am mai fost pe aici.

– Dacă tot v-ați deranjat să veniți, dați-i drumul! Dar să nu vă așteptați să stau și eu cu voi. Am oroare de cei care spun tot felul de inepții când se uită la tablouri, așa cred ei că se cuvine. Până terminați, mă duc în grădină. Maggy, ia sticla aia cu tine și vino și tu.

De îndată ce se văzură singuri, Avigdor privi mai întâi tablourile atârnate pe pereți.

– Nu, Adrien, spuse Kate cuprinsă de nerăbdare, să vedem mai întâi ce a făcut în ultima vreme, de restul ne putem ocupa mai târziu. Încercă să ridice o pânză mare rezemată de perete. Ajută-mă, te rog!

Cu multă îndemânare și cât putu de iute, Avigdor întoarse cu fața spre ei toate pânzele care erau puse alandala cu fața la perete. Le privea și le aranja cu grijă una lângă alta. Se mișca cu rapiditate de teamă că Mistral s-ar putea întoarce dintr-o clipă în alta, interzicându-le să continue. Acum, tablourile erau aranjate de jur împrejur. Le priveau în tăcere. Avigdor încă mai gâfâia de pe urma efortului. Kate tremura de nerăbdare, cuprinsă de o emoție pe care nu o putea defini, o emoție care îi amplifica starea de furie.

Ochii lui Avigdor examinau cu atenție tablourile care o reprezentau pe Maggy. Avea senzația ciudată că este și el în pielea golaă, că dacă ar întinde mâna ar putea atinge femeia care i se înfățișa. El, care se lăuda cu un calm imperturbabil, simțea acum o dorință nestăpânită de a se rostogoli peste aceste pânze, de a-și desfăta simțurile.

Fata asta, of, Doamne, cât de mult o dorea! Îl aţâţa mult mai mult decât Maggy în carne şi oase.

Cu greu îşi desprinse ochii de pe cele şapte tablouri. Se îndreptă spre naturile statice. Doamne, parcă stătea întins pe iarba cu miros dulceag, pradă unei indescriptibile stări de beatitudine. Cuprins de frenezie, trecea de la un tablou la altul. Fiecare în parte adăuga ceva nou, dar toate la un loc erau desăvârşite!

Urmărindu-l cu atenţie, Kate îşi savura triumful. Deşi sigură că Mistral este un geniu, aşteptase nerăbdătoare verdictul lui Avigdor. După părerea multora, el era cel mai priceput comerciant de tablouri de avangardă. Într-un singur an, în galeria de artă de pe strada Sena s-au perindat mai mulţi pictori noi, pânzele expuse acolo bucurându-se de aprecierea publicului. Multe dintre ele s-au vândut foarte bine.

Se întoarse cu spatele la nuduri. Ceva o dezgusta la vederea acestor tablouri, îi producea greaţă. Dar celelalte pânze! Era uluită. Restul lucrărilor care atârnau pe pereţi, la fel ca şi cele două tablouri cumpărate de ea, erau lipsite de viaţă, de explozia de vitalitate care emana din naturile statice. Ia uite aici floarea asta, o cârciumăreasă profilată pe cerul albastru, cu petale roz, parcă reprezenta chintesenţa tuturor florilor de pe pământ. Alături de cârciumăreasă, un tablou mare reproducea un colţ al atelierului. Fiecare obiect de acolo avea viaţa sa proprie, emana o forţă atât de puternică, încât pe măsură ce-l priveai devenea de nepătruns, te ameţea, te năucea, te copleşea. Oriunde îţi îndreptai ochii, pretutindeni găseai numai minunăţii.

– Ei? i se adresă Kate lui Avigdor în engleză, limba pe care o vorbea perfect. Era limba potrivită pentru afaceri, şi doar acesta fusese scopul vizitei lor.

– Îţi sunt recunoscător, draga mea, fu răspunsul lui

ambiguu. Parcă era în transă, nu-şi mai dezlipea ochii de pe tablourile cu Maggy pe pernele verzi.

– Adrien, trezeşte-te! Kate se îndreptă spre el şi pocni din deget sub nasul lui. Ştiu foarte bine ce simţi, dar nu te-am adus aici ca să te holbezi la tablouri.

– Dumnezeule mare, îmi tremură picioarele, ochii mi-au ieşit din orbite. Mă simt de parcă am fost pocnit în moalele capului, lasă-mă să-mi revin, rosti Avigdor cu un zâmbet larg.

– Deci, spuse ea entuziasmată, eşti de acord cu mine?

– Absolut.

– Atunci ce părere ai de expoziţia personală? Mi-ai zis că anul viitor nu ai nicio posibilitate, eşti angajat... acum ce spui?

– Tocmai mă gândeam că ar mai fi o lună liberă... octombrie.

– Prima expoziţie din sezon? se miră ea ridicând sprâncenele subţiri.

– Sigur că da, rosti cu naturaleţe, de parcă ar fi discutat despre preţul sfeclei de zahăr.

– Sigur că da, repetă Kate. I se tăiase pur şi simplu respiraţia, entuziasmată de reuşita ei. Începuse să cumpere de la el de când îl cunoscuse; îi admira perspicacitatea şi capacitatea de a se descurca în apele nesigure ale comerţului cu tablouri. Iar acum când s-a decis atât de rapid, dând dovadă de pricepere, îl înţelegea şi mai bine.

Se felicita că a reuşit să-l aducă, punându-l pe Mistral în faţa faptului împlinit. Avigdor, ca şi alţii din branşa lui, cumpăra pe loc tablourile pe care voia să le expună. Diferenţa dintre preţul de cumpărare şi cel de vânzare includea riscul pe care şi-l asuma, dar mai ales un potenţial profit.

Ea ştia că îi va oferi minimum posibil lui Mistral, ceea ce îi convenea de minune. Nu voia în ruptul capului

ca Mistral să devină independent din punct de vedere financiar. Un pictor care negociază de unul singur cu un agent nu mai are nevoie de o sfătuitoare, gândi Kate, iar când va veni momentul să-şi vândă pânzele la preţuri apreciabile voia ca ea să-i aducă vestea cea bună.

Deodată amuţiră, fiecare cu gândurile lui, aşteptând ca celălalt să rupă tăcerea. În cele din urmă, Avigdor spuse:

– Mai bine mă duc să vorbesc cu el.

– Nu, nu, Adrien.

– Dar, draga mea, trebuie să-ţi fie clar un lucru. Sper că acest Mistral al tău face alergie când e vorba de bani, însă atâta vreme cât nu-mi semnează contractul n-avem ce discuta.

– Adrien, de ce nu ai încredere în mine? Astăzi nu este o zi potrivită să deschizi discuţia despre contract. În general, nu e momentul să se poarte vreo discuţie. Singurul lucru pe care te sfătuiesc să i-l spui este că peste trei luni îi deschizi o expoziţie personală. Până acum te-am sfătuit bine, nu-i aşa?

– Dar, Kate, nu pot să-i spun că voi pune la bătaie toată priceperea mea ca să-l fac cunoscut, dacă nu sunt sigur că va respinge orice altă propunere, spuse categoric Avigdor ca un crescător de taurine care-şi anunţă ultimul preţ pentru un taur de toată frumuseţea.

– Îţi garantez *eu*.

– Îţi închipui că e suficient? Cum poţi fi atât de sigură în privinţa reacţiei lui?

– Crede-mă pe cuvânt, insistă ea.

Adrien rămase dus pe gânduri. Nu ştia dacă o place ca femeie, în schimb nu putea să nu-i admire priceperea în domeniul artei, care era remarcabilă pentru un străin de meserie. Este oare posibil ca Mistral, acest colos arogant şi ţâfnos, să fie sub influenţa ei? Nu a lăsat să se

întrevadă aşa ceva... şi totuşi, era imposibil să pui la îndoială ce spunea ea, vorbea cu atâta convingere şi era atât de perseverentă! Merita să rişte. Altceva nu avea de făcut. Acelaşi instinct care l-a determinat să deschidă sezonul cu vernisajul unui pictor pe care l-a cunoscut cu mai puţin de o jumătate de oră în urmă îl făcu să înţeleagă că numai prin Kate poate ajunge la Mistral. Făcu un gest de acceptare şi se îndreptă spre uşa care dădea în grădină.

– Cine vorbeşte cu el, tu sau eu?

– Bineînţeles că tu, doar e galeria ta. Buzele lui Kate se arcuiră într-un zâmbet delicat.

Da, într-adevăr, gândi el, este o femei deşteaptă. Un fior îi străbătu şira spinării. Acum înţelegea de ce nu simţea nicio atracţie fizică faţă de ea. Nu-i plăceau femeile care erau la fel de deştepte sau chiar mai deştepte decât el.

6

Când l-a întâlnit pe Mistral, Adrien Avigdor avea numai douăzeci şi opt de ani, dar pe drept cuvânt putea spune că trăise până atunci pregătindu-se pentru ziua în care va fi în stare să schimbe într-o clipă viitorul unui pictor.

Încă din copilărie se familiarizase cu comerţul de antichităţi. Tatăl lui obişnuia să spună, cu gesturi largi, arătând spre magazinul lui înfloritor de pe strada Voltaire: *Noi* vindem antichităţi înainte de a se fi construit Notre Dame". „Noi" eram Avigdorii evrei, iar „ei" oricare altcineva din Franţa. Adrien ţinea la tatăl său cu stilul lui bombastic, dar îl şi ridiculiza. De ce nu se lăuda

cu faptul că vânduse antichități aparținând faraonilor, că doar ei construiseră piramidele?

Când era mic îşi însoțea tatăl în călătorii de afaceri. Şi-a dat seama imediat de diferența mare dintre felul în care gândeşte un negustor de antichități şi un cumpărător de antichități. Avea numai opt ani, dar putea să evalueze orice obiect. Îşi imagina că se uită în vitrina magazinului pentru a-şi alege ceva, să zicem două pocale. La zece ani era în stare să spună ce ceainic sau cutie incrustată se vinde şi care obiecte nu vor găsi cumpărător, deşi se făcea tapaj pe seama lor. Dacă îi cădeau în mână două duzini de ceşti de Limoges, fără să stea mult pe gânduri alegea numai ceaşca cu o crăpătură minusculă la bază.

După moartea tatălui său, în loc să lucreze alături de cei doi frați mai mari, a preferat să-şi deschidă un magazin propriu pe strada Jacob, la câțiva paşi de biserica Saint Germain-des-Prés. Nutrea convingerea că oamenii preferă să facă cumpărături într-un magazin din apropierea unei biserici sau catedrale. La douăzeci şi cinci de ani era deja bogat, dar îi scăzuse interesul pentru comerțul de antichități, fapt fără precedent în familia Avigdor. Şi-a simțit cariera primejduită în ziua în care a reuşit să vândă un serviciu de ciocolată care s-ar fi putut să aparțină împărătesei Iozefina, fără a şti însă cu precizie cine era proprietarul. Nici performanța de a vinde un obiect la un preț de cinci ori mai mare nu-l mai entuziasma.

De prea multă vreme vindem tot felul de nimicuri, îşi spunea el cu o mutră de înmormântare. Îi trecu prin minte să-şi schimbe meseria. Să renunțe la comerțul de antichități despre care ştia tot ce era de ştiut şi să se apuce de comerțul de artă contemporană. Întrucât angajații săi erau destul de pricepuți ca să se descurce singuri cu vânzarea de antichități, nu-i mai rămânea decât să-i controleze din când în când.

Se învioră la gândul că se va putea măsura cu giganți ca Paul Rosenberg, frații Bernheim, Réné Gimpel Wildenstein sau cel mai prosper dintre toți, Vollard, care se îmbogățise de pe urma celor 250 de tablouri de Cézanne cumpărate mai demult cu 50 de franci bucata. Nu era ușor să se lanseze într-un domeniu în care existau agenți foarte cunoscuți care comercializau lucrările celor mai renumiți pictori ca Matisse și Picasso. În plus, aceștia se pricepeau să-i atragă pe miliardarii americani, fără prea mari eforturi, determinându-i să cumpere și câte un Velásquez, un desen de Goya sau un tablou realizat de impresioniști.

Deși această lume a negustorilor de artă, atât de demni și solemni, părea stabilă și prosperă, în realitate era măcinată, după cum putea observa și Avigdor, de puternice rivalități care ajunseseră la apogeu odată cu apariția negustorilor newyorkezi în arena comerțului de artă din Paris. Unii dintre ei și-au dat cu pumnii în cap când au aflat că frații Bernheim obținuseră 20 000 de dolari pentru un Matisse, iar Wildenstein a vândut un Cézanne la prețul de 60 000 de dolari, sume fabuloase pentru Franța la vremea aceea.

Adrien gândea că atâta timp cât se puteau scoate bani grei pe tablourile unor pictori, total necunoscuți în urmă cu douăzeci și cinci de ani, era absolut necesară o piață de artă pentru lansarea talentelor încă nedescoperite. Câți colecționari își pot permite să cumpere pânze de pictori consacrați? Și sunt și mai puțin cei dispuși să rişte mii de dolari în beneficiul unor pictori de care nu au auzit încă. Dar, după toate probabilitățile, există destui potențial colecționari dispuși să cheltuiască o sumă modică, nu neapărat pe un Matisse.

Pe când mergea pe strada Sena, cu galerii de artă pe partea stângă, făcu o împărțire a cumpărătorilor în trei

categorii: cei care achiziționează pânzele unor pictori consacrați de Andrew Mellon, care au trecut proba timpului, cei din categoria de mijloc, atrași de lucrările lui Picasso și cei dispuși să vină la el, la parter, pentru a cumpăra viitoarele capodopere.

Uitându-se la oamenii de pe stradă, ajunse la concluzia că lumea era astfel concepută pentru a permite celor de teapa lui să prospere. De fapt, cine avea nevoie de opere de artă care să dăinuie? Deși, pe de altă parte, orice om lipsit de grija zilei de mâine, care ajunge să ducă o viață confortabilă, își dorește să posede diferite obiecte, fie că este vorba de sălbaticii bucuroși să mai pună mâna pe încă un șirag de mărgele, fie de John Rockefeller care-și cumpără tapiserii Unicorn. Nu e mare diferență între dorințele lor. Ce deosebire e între țăranca dornică să-și cumpere o nouă carpetă colorată pentru a o pune deasupra unui dulap și Henry Clay Frick, acel mecena auster, care a dat un milion de dolari pe unsprezece tablouri de Fragonard pe care doamna Du Barry, socotindu-le prea sugestive, a refuzat să le primească de la Ludovic al XV-lea? Dar, între acea țărancă și Rockefeller există o pătură de mijloc reprezentată de potențialii clienți, își spuse încântat Avigdor.

Și-a dedicat doi ani familiarizării cu noua meserie, adoptând stilul nonșalant al amatorilor de artă. Vizita galeriile cele mai bune ori de câte ori avea prilejul, fiind primit cu bunăvoință în calitate de coleg înstărit și cultivat din lumea antichităților. Arborând în permanență zâmbetul său de țărănoi, le spunea că intenționează să colecționeze picturi... deși mărturisea că nu se pricepe deloc.

Când intra la Gimpel afirma, puțin încurcat, că nu știe să fi văzut ceva mai deosebit decât un desen de Greuze sau un tablou de Marie Laurecin, dar fiindcă nu dispunea

de fonduri prea mari, se interesa de tablourile pictorilor mai tineri. La Rosemberg îngăima câteva cuvinte despre Picasso, cum că îl admira nespus, dar nu-l ține punga... 100 000 de franci pentru un tablou! Dacă ar avea 300 000 de franci, mai că ar lua un Monet, tabloul cu barca roşie, deşi acum nu mai era la modă. N-aveau cumva vreo lucrare a unui pictor mai tânăr? La Zborowski recunoştea că este teribil de tentat să ia ceva de Soutine. Era adevărat ce auzise că în urmă cu un an nu se vindea deloc, iar acum se vinde la 15 000 de franci bucata? Extraordinar! Cu siguranță, piața tablourilor constituia o afacere plină de neprevăzut.

Avigdor mai cerea sfaturi de la o serie de critici de artă aleşi pe sprânceană, de la autorii rubricilor permanente în revistele de specialitate. Ca să-i flateze le cerea sfatul în privința achizițiilor de tablouri pentru viitoarea sa colecție. Cum se obişnuia, unii pretindeau un onorariu, dar alții se mulțumeau cu antichitățile pe care le cumpărau la prețuri avantajoase de la el. Cui nu-i place să fie înconjurat de lucruri frumoase, fie că e vorba de un obiect de argint, un scaun stil empire sau farfurii Meissen? Aceştia îi deveneau prieteni şi sfătuitori.

Uneori frecventa cartierele sordide din Montparnasse unde se aflau ateliere de pictură. Obişnuia doar să privească lucrurile, fără să le aducă laude sau critici.

În anul 1925, la douăzeci şi şapte de ani se pregătea să deschidă galeria de pe strada Sena, pe care o închiriase şi renovase. Îşi alese şapte pictori, după părerea lui talentați, dar care mai aveau destul de învățat. Alegerea lui se dovedi inspirată. Cât de genial a fost! Ochii lui l-au îndemnat bine şi iată că a avut noroc. După un an era socotit un agent de avangardă cu un fler extraordinar. Prietenii lui buni, criticii, se declarau şi ei mulțumiți, doar ei îl învățaseră meserie. Nu era o bomboană de băiat?

Criticii care nu-i erau prieteni îl atacau virulent, ceea ce îi mărea cifra de afaceri, pentru că în Paris dacă arta modernă nu este terfelită nu merită să fie luată în seamă.

Mulțumit, dar fără să se exteriorizeze, Mistral a fost de acord cu expoziția personală. Pentru moment, Kate considera că e suficient angajamentul verbal, semnarea contractului de exclusivitate trecând pe planul doi.

– Angajamentul şi contractul sunt legate unul de celălalt, spuse Kate pe un ton neutru, ca să scurteze discuția, cu atât mai mult cu cât nu era mulțumită de prețurile fixate de Mistral.

– Lasă-mă pe mine să tratez cu Avigdor. Se ştie că artiştii îşi subapreciază, de regulă, lucrările..., iar tu ai nevoie de cineva care să-ți apere interesele. Mie chiar îmi place să mă ocup de aşa ceva. De altfel, în familia mea toți se pricepeau la afaceri. Dar să nu-ți închipui că-mi faci vreo favoare.

Lui Mistral, numai gândul la bani îi producea scârbă, iar ideea de a se târgui cu Avigdor nu-i convenea deloc. Îi fu recunoscător deci că se oferea să se ocupe de problemele financiare. Aşa avea mai mult timp la dispoziție pentru organizarea expoziției.

Ani de zile nu-şi bătuse capul cu pânzele terminate. Fără să le întindă sau să le lăcuiască, le lăsa sprijinite de pereți sau le agăța într-un cui pe unde găsea un loc liber, dar acum era atât de satisfăcut de realizările sale din ultimele luni, încât acorda atenție celui mai mic detaliu. Mai rămăseseră trei luni până la vernisaj, însă din cauza agitației nu mai avea timp să lucreze. Când se apuca să o picteze pe Maggy apărea Kate. Îl lua în maşina Talbot decapotabilă, ba să vadă probele pentru catalog, ba să se decidă asupra tipului de invitații pentru seara vernisajului, ba să se întâlnească cu Avigdor la un păhărel.

Kate stabilise relații excelente cu rămarii, bine cunoscuți pentru îndărătnicia lor. Mistral se pomeni din ce în ce mai dependent de Kate, intermediarul dintre el și meseriași. Aceștia nu acceptau să-și bată capul cu pictori cusurgii, în schimb erau încântați de colaborarea cu tânăra americancă fermecătoare care-i trata cu atâta considerație.

Maggy stătea în expectativă, copleșită de tristețe. Alte arme decât trupul și dragostea ei nu avea, dar Mistral se gândea doar la expoziție. Chiar când făceau dragoste simțea că se interpune ceva între ei, interesul lui crescând pentru vernisaj stârnindu-i o gelozie absurdă. La rândul său, Mistral era copleșit de o multitudine de sentimente: entuziasm și neliniște, îngrijorare și speranță, nerăbdare și panică. Dar mai presus de toate credea cu fervoare în steaua sa norocoasă, convins că va reuși să se afirme. El care își bătea joc de ceilalți pictori, care se încăpățâna să meargă pe calea lui, care tuna și fulgera împotriva comercializării artei, acum se găsea în situația de a dori din tot sufletul, cu toată forța firii lui sălbatice, neîmblânzite să ocupe locul pe care îl merită, să fie în sfârșit recunoscut.

Pe măsură ce se apropia ziua vernisajului, Mistral devenea tot mai nervos.

Kate, convinsă de valoarea lui, se străduia din răsputeri să găsească cuvintele potrivite pentru a-l liniști, fie și pe moment. Deși avea din ce în ce mai des nevoie de consolare, ori de câte ori îi vorbea Kate se prefăcea că nu o bagă în seamă.

Nici măcar lui Maggy nu i-ar fi dat atenție, chiar dacă ar fi știut cum să se apropie de el. Era prea tânără și lipsită de experiență pentru a ține cont de părerea ei. Desigur, Maggy considera opera lui minunată. Dar în fond ce mare lucru știa ea despre pictură? Cum ar fi posibil ca părerea unei fete de optsprezece ani să conteze mai mult decât cea

a unei femei de societate cultivată, bogată, de douăzeci şi trei de ani, şi care pe deasupra mai cunoştea şi persoanele importante din lumea artistică din Paris. Mâinile lui Kate parcă erau făcute să ia pulsul acestei lumi.

În luna iunie, Paul Rosenberg a expus lucrările lui Picasso din ultimii douăzeci de ani, iar pe 5 octombrie 1926, când Avigdor urma să-l prezinte pe Mistral, era cât se poate de clar că acesta avea să fie cel de-al doilea eveniment răsunător al anului. Persoanele invitate la un vernisaj sunt lipsite de milă, dar şi de bună creştere. Dacă găsesc lucrările nesemnificative se întorc imediat cu spatele, încep să sporovăiască, beau un pahar cu vin dacă au la îndemână şi o pornesc spre locuri mai interesante, fără să-i adreseze măcar un cuvânt negustorului.

Dar când tablourile le spun ceva, când miros că e vorba de un nou talent sunt în stare să se împingă cu coatele pentru a-şi face loc mai în faţă, cu tot atâta lipsă de consideraţie ca atunci când înhaţă de sub nasul cuiva un taxi pe o vreme ploioasă. Iar când se decid să cumpere, valul dorinţei se transmite de la unul la altul, la fel de molipsitor ca isteria, de parcă persoanele acestea bine îmbrăcate ar fi nişte copii prost crescuţi, lacomi, care invitaţi la o petrecere, se bat pe ultima bucăţică apetisantă de tort.

Asaltat, Avigdor puse o etichetă pe care scria „vândut", pe ultimele 50 de pânze cu mai puţin de două ore înainte ca primii colecţionari sau curajoşi să-şi facă apariţia în încăpere. Mulţi dintre ei aflaseră deja de la critici că Avigdor le va face o mare surpriză. Trebuia să se înarmeze cu multă răbdare şi bună dispoziţie pentru a putea face faţă avalanşei de nemulţumiri din partea clienţilor lui mai vechi care nu reuşeau să pună mâna pe tablourile dorite.

– Reveniți mâine, repeta cu un zâmbet complice, am să văd dacă pot să vă pun ceva deoparte, minuni nu pot face.

– Iartă-mă, dragul meu! Credeți-mă, nici măcar eu nu mi-am pus ceva deoparte, știți că nu fac așa ceva. Mâine, da, am să încerc să vă găsesc ceva. În felul acesta voia să vândă mai întâi lucrările mai vechi ale lui Mistral.

Impunător și gânditor, Mistral stătea tăcut în mijlocul sălii ticsite de lume. Deși își dădea seama de reușită nu se simțea triumfător, așa cum crezuse, ci mai degrabă confuz și secătuit, dar și copleșit de frică. Succesul atât de mult așteptat era o schimbare mult prea bruscă cu care încă nu se putea obișnui. Nu se simțea la largul său, socotind prea mare prețul succesului.

Când necunoscuți se apropiau de el să-l felicite, vorbele lor îi păreau din ce în ce mai lipsite de substanță. Oamenii care se înghesuiau în jurul lui, i se adresau sau discutau unii cu alții nu aveau nimic comun cu tablourile atârnate pe pereți. Nu putea să vadă vreo legătură între munca lui, lucrările rupte din sufletul lui și complimentele cu care era bombardat. Îngăima mereu „mulțumesc" cu ochii nu la interlocutor, ci înălțați deasupra capetelor celor din preajmă și mereu își dădea pe spate părul de pe fruntea transpirată din pricina zăpușelii din sală.

Numai lui Kate îi mai zâmbea șăgalnic când reușea să se strecoare prin mulțime pentru a veni alături de el. Atunci schimbau impresii despre avalanșa vizitatorilor și succesul tablourilor, dar chiar dacă nu-și spuneau nimic se simțeau legați prin interese comune.

Alături de ea, Mistral devenea mai sigur de sine, deși Kate percepea emoția și neliniștea care îl stăpâneau. Această reușită o umplea de fericire cu atât mai mult cu cât era opera ei.

Maggy, înaltă și demnă, stătea într-un colțișor stân-

jenită la vederea vizitatorilor care se strângeau în număr tot mai mare în fața celor șapte tablouri reprezentând-o pe ea goală puşcă. Una era să pozezi pentru cineva şi alta să fii privită de atâta lume, gândi ea. Dacă ar fi bănuit măcar ce o să simtă n-ar fi venit la vernisaj. Trebuia să se înarmeze cu mult calm ca să suporte felicitările, strângerile de mână indiferente sau privirile lacome şi curioase îndreptate spre ea.

Parcă era un armăsar care a câştigat o cursă sau un câine premiat la un concurs de frumusețe. „Minunat domnişoară" sau „Splendid, splendid"! îi aruncau din mers de parcă n-ar fi fost şi ea o ființă omenească cu care să poți sta de vorbă. Se aştepta ca un bărbat să-i întindă o bucată de zahăr... Doamne, ce i-ar mai fi făcut!

Măcar Julien să fi venit lângă ea sau să-i fi aruncat o privire de acolo de unde stătea în mijlocul sălii de parcă prinsese rădăcini. De ce tocmai astăzi nu o bagă deloc în seamă? Se simțea foarte nefericită!

Până şi Paula, care la început a stat cu ea, acum s-a dus să sporovăiască cu colecționarii, pictorii şi criticii care-i frecventau restaurantul. Parcă ar fi fost o petrecere dată în cinstea Paulei. Dar oare nu este meritul Paulei pentru tot ce se petrece aici? Dacă Paula n-ar fi lansat-o, Mistral ar fi fost şi acum un necunoscut, deşi nu era sigură că se bucură de actuala stare de lucruri. O urmărea pe Paula cum se uită în jur cu aerul acela greu de definit al unui cunoscător, când, deodată, un bărbat pe care nu-l mai văzuse până atunci i se adresă:

– Un eveniment extraordinar, doamnă, nu sunteți de acord cu mine?

– Ba da, răspunse Paula înclinând capul grațios ca o doamnă din lumea bună. Deşi rostise numai câteva cuvinte, îşi putu da seama că bărbatul era american, dar vorbea acceptabil franceza. Vocabularul său nu era prea

bogat, dar nu făcea efortul de a apărea în lumina unui bun cunoscător al limbii.

– Sunteți colecționară?

– Într-un fel, îi răspunse Paula cercetându-l cu interes. Dar domnul? Îi făcea plăcere să vadă un bărbat viril şi arătos. Mai observă că era foarte bine îmbrăcat, iar francheţea comportării nu lăsa loc la dubii în privința originii sale.

– Poate cineva care trăieşte în Paris să reziste tentației de a nu colecționa ceva?

– Unii rezistă..., iar pe mine nu mă interesează, replică încreţindu-şi nasul ei nostim.

– Să mă prezint, Perry Kilkullen.

– Paula Deslandes.

În timp ce-şi strângeau mâinile, ea îl cântări din priviri. Se apropia probabil de patruzeci de ani; aerul său de prosperitate constrastând cu părul blond des, care începuse să încărunțească pe la tâmple. Ochii vioi aveau o expresie juvenilă. Era genul de american pe care nici măcar englezii nu puteau să-l considere gentleman.

– Ați achiziționat ceva de aici? se interesă Paula.

– Din păcate, nu. Picturile pe care mi le-aş fi dorit s-au vândut.

– Pe care le-ați fi dorit? îl chestionă Paula strângând din buze în felul său încântător.

– Oricare dintre nuduri... socotesc că sunt cele mai reuşite dintre toate tablourile expuse aici.

– Aveți un gust desăvârşit, îl complimentă Paula.

– V-am văzut vorbind cu tânăra, îi spuse Perry arătând spre locul unde se afla Maggy. Dânsa este modelul, nu-i aşa?

– Doar nu credeți că mai există o altă ființă care să-i semene?

– Este cumva soția pictorului?

– Doamne fereşte!

– Atunci este prietena lui? o întrebă el discret, accentuând cuvântul „prietenă" într-un fel care-ţi dădea de înţeles că ar putea fi mai degrabă iubită.

– Nu, nici vorbă, ripostă ea, Maggy este model de profesie... şi încă cea mai bună din Paris, oricine poate confirma asta. Lucrează cu mulţi pictori.

– Maggy.

– Maggy Lunel... protejata mea, adăugă ea dându-şi importanţă.

– E foarte frumoasă! Cu totul deosebită, rosti Perry pe un ton care îi atrase atenţia Paulei. Se uita la Maggy cu atâta insistenţă, ardoare şi nestăvilită dorinţă, încât Paula abia îşi stăpânea râsul. Drept cine o ia? La cei patruzeci şi trei de ani ai săi nu se compara cu Maggy care abia împlinise optsprezece, gândi Paula.

– Cum a devenit protejata dumitale? continuă el plin de curiozitate.

– O, e o poveste lungă, răspunse ea evaziv. Se cuvenea să recunoască meritul celor optsprezece ani, dar nu înţelegea să se închine în faţa lor. Dacă acest domn arătos vrea să afle unele lucruri, n-are decât să se descurce singur.

Stând nemişcată în colţişorul său, Maggy îl privea pe Mistral aflat la câţiva metri de ea. Of, nu mai rezist! Nu mai putea suporta să stea acolo singură. Dacă ar fi lângă el, probabil că ar lua-o pe după umeri sau măcar ar ţine-o de mână. Avea nevoie de o vorbă bună sau de un gest prietenesc. De ce este atât de copilăroasă? Măcar un zâmbet din partea lui, şi tot ar mai alina-o. Maggy se îndreptă spre Mistral făcându-şi loc prin mulţime. La un moment dat, se pomeni lângă Avigdor care îi bloca înaintarea, fiind reţinut de un bărbat îndesat cu părul vopsit negru.

– Adrien, cine a achiziționat nudul pe perne verzi? Vreau să dau de nenorocitul ăla norocos şi să i-l iau. Nu mă interesează cât cere pe tablou. Sunt dispus să dau oricât, fii băiat bun şi spune-mi!

– Nu e de vânzare, interveni Maggy.

– Domnişoara are dreptate, fu Avigdor de acord cu ea, este al domnişoarei Browning.

– La dracu'! spuse bărbatul îndesat, unde este? Aş vrea să vorbesc cu ea.

– Domnul Avigdor se înşală, zise Maggy fermă, această pictură îmi aparține din momentul în care a fost terminată. Julien mi-a dat-o şi nu are preț pentru că nu sunt dispusă să o vând.

– Ce ai de spus, Avigdor? insistă bărbatul fără să fie prea impresionat de cele auzite.

– Se pare că ceva nu este în regulă... poate domnişoara Browning... eu nu... Avigdor avea o mutră de parcă i se înecaseră corăbiile.

– Stai, vino cu mine, îi spuse Maggy bărbatului solid. Cu siguranță Avigdor nu ştie ce spune. Ajunsă cu dificultate lângă Mistral, îl apucă de mână.

– Julien, agentul ăsta al tău îi spunea domnului că tabloul nu este al meu... vrei tu să-i explici?

Mistral întoarse capul. Era încruntat, buzele strânse trădau enervare.

– Ce-i cu prostia asta, Maggy? Eşti la fel de trăsnită ca toți ceilalți din menajeria asta împuțită.

– Julien, ascultă-mă, este vorba de tabloul meu, primul pe care l-ai pictat, acela unde stau pe perne verzi. Avigdor i-a spus că e al domnişoarei Browning.

– E foarte adevărat, interveni calm Kate. Tocmai reuşise să se apropie de Mistral.

Mistral scutura din cap iritat.

– Ce dracu' se întâmplă?

– E cât se poate de simplu, Julien, îi răspunse Kate cu vocea ei egală, eu am reținut toate nudurile încă înainte de deschiderea expoziției. Sunt, fără doar și poate, mult prea prețioase pentru a fi vândute separat. Am vrut să mă asigur că vor fi păstrate ca o serie... și în felul acesta e clar că așa va fi. Altfel s-ar fi aflat în posesia a șapte persoane diferite.

Maggy își retrase mâna.

– Nu e *posibil* să-l fi cumpărat și pe acesta, domnișoară Browning, nu era de vânzare. Este al meu. Întreabă-l pe Julien. Julien, spune-i! Îți mai aduci aminte, nu?

Mistral închise ochii vădit iritat de vorbele ei. În momentul acela Maggy își reaminti de prima lor noapte de dragoste, apoi de modul cum își ștergea mâinile lipicioase de vopsea de părul ei pubian.

– O să-ți mai facă unul, spuse Kate fără să ridice glasul, nu-i așa, Julien? Fii rezonabilă, domnișoară, vino-ți în fire! În condițiile actuale nu trebuie să pui la inimă faptul că nu se mai poate ține de o promisiune făcută sub imperiul momentului... important, acum, este ca toate tablourile să rămână împreună. Cred că suntem toți de acord în privința asta.

– Julien, de ce taci și nu spui nimic? Știi bine că mi l-ai dat mie, zise cu o voce pițigăiată din pricina furiei.

Mistral își plimba privirile de la una la alta. Maggy era congestionată la față de enervare, nu-i venea să creadă. Se simțea lipsită de apărare în mijlocul acelei mulțimi. Își încreți buzele pline de indignare. Kate, la rândul său, stătea liniștită, delicată și grațioasă, cu capul ușor ridicat, parcă pentru a demonstra justețea părerii ei în această dispută.

– Nu te mai purta ca un copil, Maggy! se răsti Mistral la ea. Kate are dreptate. Cele șapte tablouri trebuie să

rămână împreună. Am să mă revanşez cumva faţă de tine, la dracu'! Nu e sfârşitul lumii dacă renunţi la un tablou, pentru numele lui Dumnezeu!

Privirile lui Maggy erau pironite pe chipul lui. Auzindu-i cuvintele, rămase absolut imobilă, iar faţa i se înăspri. Abia dacă percepea murmurele din jur. Începu să înţeleagă atitudinea lui Kate şi semnificaţia cuvintelor rostite de Mistral. Brusc îşi dădu seama de situaţia în care se afla.

Maggy a socotit-o întotdeauna pe Kate un adversar, dar acum, uitându-se mai bine la ea, îi citea ura din ochi. Nu cumpărase tablourile pentru că îi plăceau, ci pentru că le ura. Dorinţa ei era să le facă să dispară. Mistral, în care avusese încredere din naivitate, s-a întors împotriva ei într-un moment de enervare şi i-a înşelat cu neruşinare aşteptările.

În loc să se bucure de succes, Mistral era supus şi îngenuncheat... prins în cursă, îmblânzit şi cu mâinile legate.

În ce o priveşte pe Kate, îi intuia cruzimea şi lipsa de scrupule. Era secătuită de puteri şi lipsită de prieteni, nu mai putea lupta, nu mai putea face nimic altceva decât să părăsească câmpul de bătălie. Simţea că nu mai rezistă şi că dacă mai stă mult în preajma lor începe să urle de durere... şi la ce bun!

Calmă, în şoaptă, i se adresă lui Kate:

– Dacă ţii atât de mult să pui mâna pe portretul meu, încât eşti în stare să-l furi, eu ţi-l cedez fără bani. Pune-l într-un loc potrivit ca să dai mereu cu ochii de el... dar să nu uiţi că de fapt nu îţi aparţine. Se întoarse spre Mistral. Iar tu n-ai să mai ai ocazia să te revanşezi. Mi l-ai făcut cadou, te-ai răzgândit, l-ai luat înapoi... chiar aşa copil cum sunt, mai înţeleg şi eu câte ceva!

– Rahat! Nu mai exagera!

– Adio, Julien. Înclină capul spre Avigdor şi Kate, se

întoarse pe călcâie şi părăsi expoziţia ţeapănă, dar cu capul sus. Păşea plină de demnitate, pe lângă vizitatorii care îi făceau loc să treacă uitându-se lung după ea. Cu siguranţă, nu asta este fata care a pozat goală, fiind imortalizată în cele şapte tablouri! Fata aceea era veselă, senzuală şi atât de tânără şi atrăgătare, pe când cea de faţă este o femeie de o frumuseţe rece, de care nu te poţi apropia, o femeie matură.

7

Când Perry Mackay Kilkullen se hotărî să plece de la expoziţie constată că e în criză de timp, aşa că s-ar fi cuvenit să ia un taxi. Era destul de mare distanţa de la galeria lui Avigdor până la hotelul Ritz, unde stătea. Din Montparnasse unde pulsează viaţa artistică sau de pe malul drept al Senei cu imobile impunătoare putea să meargă pe jos. Cu taxiul ar fi ajuns mai repede, dar nu-i venea să se urce imediat într-un Renault grena, ştiind ce aer îmbâcsit e în interior. În seara aceea călduţă de octombrie se mai simţeau adierea şi parfumul verii care te predispuneau la visare. Ar fi fost păcat să nu se bucure de o clipă de linişte.

Se îndreptă spre hotelul Ritz, ca să-şi schimbe hainele înainte de a pleca la o cină de afaceri. Se opri o clipă pe podul Carrousel pentru a admira insula aceea minunată din mijlocul Senei, Île de la Cité, deasupra căreia se profila faţada impunătoare a catedralei Notre Dame. Dar îşi întoarse imediat privirile de la catedrală, care îi reamitea de religia lui şi le îndreptă spre vest, unde se zăreau unduirile Senei, clădirile înalte şi cenuşii de pe malul stâng şi umbrele ademenitoare ale grădinii Tuilleries de

pe cel drept. De câte ori admira această privelişte îşi dădea toată silinţa să şi-o întipărească în memorie, căci, după părerea lui, reprezenta o culme a civilizaţiei umane.

În seara aceea nu se putea concentra ca în alte dăţi, nu vedea altceva decât chipul unei fete, o fată tânără ca o regină, cu păr roşu, o gură senzuală şi un trup care nu concepea să nu-i aparţină. Era copleşit de o dorinţă chinuitoare care îi reamintea un vers din Shelley „dorinţa unei molii de a atinge stelele" şi râse fericit sub imperiul unei emoţii necunoscute de el până atunci, o energie pe care poeţii o descriu în cuvinte meşteşugite.

La patruzeci şi doi de ani, Perry Kilkullen era întruchiparea aristocratului catolic american de origine irlandeză. Înrudit cu familia Mackay, bogată şi numeroasă, s-a însurat cu o tânără graţioasă şi foarte evlavioasă cu numele de McDonell aparţinând unei vechi şi distinse familii.

După ani de zile, când Mary Jane Kilkullen şi Perry au renunţat la gândul de a mai avea copii, preocupările ei s-au îndreptat spre genealogie. La fel ca prietenii lor, vara şi-o petreceau la Southampton, iarna schiau la Lake Placid, iar primăvara mergeau la Pinehurst să joace golf. Absenţa copiilor, în loc să-i unească, aşa cum se întâmplă în familiile catolice, i-a îndepărtat şi mai mult unul de celălalt.

La început s-au simţit frustraţi şi nemulţumiţi de această inexplicabilă sterilitate, dar cu timpul s-au obişnuit cu ideea. Răceala dintre ei s-a accentuat cu atât mai mult cu cât legătura lor fusese rezultatul unei atracţii trecătoare şi fiecare s-a orientat spre alte preocupări generatoare de satisfacţii.

Mary Jane Kilkullen era de neînlocuit în Asociaţia de ajutorare a copiilor, Surorilor catolice, Societatea orbilor şi spitalul copiilor orfani. Perry Kilkullen lucra la o societate bancară internaţională, iar din anul 1926 şi-a

petrecut cea mai mare parte a timpului la Paris, revenirile sale acasă, în apartamentul spațios de pe Parc Avenue 1008, fiind din ce în ce mai rare.

Parisul era refugiul său, o consolare pentru searbăda sa viață. Parisul îi menținea tonusul ridicat, fiind generos cu cei care îl înconjurau cu adorația lor. La fel cum dragostea pentru Londra te face blând, cea pentru Roma îți stârnește interesul pentru vestigiile istorice, dragostea pentru Paris îți deschide inima.

Perry ocupa la Ritz un apartament de trei camere care dădea într-o grădină interioară. Deși foarte ocupat cu întruniri, telefoane, recepții și mese oficiale cu cei de la societatea internațională a bancherilor, adesea renunța la șofer ca să hoinărească pe străzile atrăgătoare ale Parisului.

În ziua aceea se îndrepta grăbit spre Place Vendôme urmărit de privirile admirative ale femeilor care treceau pe lângă el. Paula remarcase hainele, vocea și manierele. Femeile care îi aruncau ocheade își dădeau seama că nu este francez și erau frapate de statura zveltă care degaja un aer de nonșalanță și vitalitate. Până și mersul lui grăbit îți inspira încredere.

Perry Kilkullen nu le observa. Ajuns la hotel, se repezi pe scări printre bărbați în fracuri și doamne în pelerine de brocart, zdrăngănindu-și din mers brățările. Trecu prin holul auriu și parfumat urmărit de zumzetul discuțiilor, omise să o salute pe recepționera impunătoare, nu îl băgă în seamă nici pe liftierul cu mănuși albe, intră pe lângă valetul care-i deschise ușa, fără să-i adreseze vreun cuvânt, nu aruncă nici măcar o privire la teancul de scrisori care-l aștepta și îmbrăcă costumul, obsedat de un nume: Maggy Lunel, Maggy Lunel!

A doua zi, după o jumătate de oră de tatonări află că doamna Paula Deslandes era patroana restaurantului

Le Pomme d'Or. Când îi spusese că Maggy Lunel este protejata ei, oare ce o fi înțeles prin asta?

Îl puse pe secretar să-i rețină o masă pentru acea seară. Era singur la masă și mânca cu poftă, cu gândul departe de antricotul delicios și aroma vinului de Brie, în așteptarea clipei când doamna Deslandes va catadicsi să vină la masa lui. Când l-a zărit, l-a salutat cordial, dar și-a continuat mersul de la o masă la alta în restaurantul aglomerat, zăbovind la fiecare în parte. Îl urmărea cu coada ochiului cum stătea ca pe ghimpi, abia atingându-se de mâncare. Își pierdu mai multă vreme decât de obicei în discuțiile cu obișnuiții casei. „Lasă-l să aștepte", gândi ea puțin afectată de întâlnirea anterioară cu el. Era la a doua ceașcă de cafea când, în sfârșit, Paula se apropie de masa lui, aplecându-și ușor capul. Perry sări în picioare.

– Beți un coniac cu mine, doamnă?

– Cu plăcere. Paula se așeză în fața lui, își puse coatele rotunde pe masă și, cu un aer visător, își sprijini bărbia în palme. Oare cum o să atace problema? Doar pentru asta venise aici.

– Doamnă, trebuie să o cunosc.

Încântată, Paula ridică o sprânceană, deci atacul direct: nu-i prea rău pentru un american.

– Mă puteți ajuta?

Ridică și cealaltă sprânceană, chipul ei cu trăsături regulate exprimând o stare amestecată, ceva între receptivitate și ezitare.

– Doamnă, sunt îndrăgostit.

Pocni din degete.

– Așa dintr-odată? Nu se poate!

– Sunt un bărbat serios, doamnă, nu este un capriciu oarecare și nicio rătăcire de moment. Așa ceva nu mi s-a mai întâmplat..., dar iată că... Sunt bancher...

– Bancher? *Tiens*... din ce în ce mai puțin posibil.

– Vă rog, nu râdeți... știți, sunt asociat la Trustul Internațional Kilkullen... uitați cartea mea de vizită... nu vă cer altceva decât să-mi dați posibilitatea de a o cunoaște.

Paula cercetă cu atenție cartea de vizită de parcă și-ar fi ghicit viitorul. Maggy petrecuse noaptea trecută la ea acasă. Discutaseră până târziu după miezul nopții. Maggy terminase cu Mistral! N-avea nicio importanță dacă făcuse dragoste cu Kate. Paula își dădu seama că fata vorbește serios. Era în joc mândria ei. Fusese tratată ca un gunoi. De săptămâni de zile nu mai era dorită acolo, dar ea refuzase cu încăpățânare să creadă așa ceva. Acum când a văzut că Mistral o trata cu mai puțină considerație decât pe americană, acum când s-a lămurit, nu mai voia să mai audă de el. Totul se sfârșise pentru totdeauna. Una e să fii bătaia de joc a cuiva care te iubește, asta se mai întâmplă și nici nu este dezonorant, și alta să-ți bați chiar tu joc de tine.

Paula o asculta, având grijă să nu-i dea dreptate de la bun început. Fiind o femeie cu experiență știa că nu e bine să te amesteci în ciondănelile dintre doi iubiți. Dacă Maggy se va reîntoarce totuși la Mistral, atunci îi va purta pică.

Dar după o vreme și-a dat seama că lucrurile merseseră prea departe. După tot ce se întâmplase în ultimele săptămâni, Maggy a înțeles, contrar propriei dorințe, care este adevărata lui față. Nu se mai putea aștepta la nimic bun din partea lui.

Paula nu-și făcea iluzii deșarte în privința dragostei lui Maggy pentru Mistral. O dragoste, o primă dragoste ca cea trăită de Maggy marchează o femeie pe viață. Nici una dintre ele nu-și mai revine pe deplin după o astfel de pasiune devastatoare. Dar întâmplarea cu tabloul i-a dat prilejul să-l vadă în adevărata lui lumină. Era o dovadă

evidentă că Mistral nu o iubea la fel de mult cum îl iubea ea pe el. Acum nu mai putea să-l iubească orbeşte. I s-a dăruit cu sinceritate şi dezinteresat, fiind convinsă – n-are importanţă că purtarea ei fusese nesăbuită, prostească sau chiar complet greşită – că şi el o iubeşte la fel de mult. Convingerea asta, odată zdruncinată, nu mai avea niciun suport moral.

Îi trecuse supărarea. De fapt, sinceră să fie, el nu i-a mărturisit niciodată că o iubeşte. În naivitatea ei, aşa a crezut că e normal să stea lucrurile. Nu-şi închipuia cum a putut să fie atât de credulă. Dar acum era din nou cu picioarele pe pământ, lucidă şi hotărâtă. Ştia cum trebuie să procedeze. N-avea rost să se mai văicărească, să-şi învenineze în continuare sufletul. Trimise un băiat după puţinele lucruri pe care le avea la Mistral şi se reinstală în cămăruţa ei.

– Doamnă... Perry Kilkullen se gândi că dacă mai studiază mult cartea de vizită îşi va pierde complet răbdarea.

Paula îl cercetă din priviri. Cu siguranţă că e un bărbat cumsecade şi sincer. Se vede de la o poştă că este bogat. E posibil să se fi îndrăgostit de Maggy fără ca măcar să-i fi vorbit vreodată? Aşa susţine el. Poate că o doreşte doar. Cred că e însurat, dar asta-i altă problemă. Rănile lui Maggy trebuie vindecate; cu cât mai repede cu atât mai bine. Doamne, ce bine arată! Ce remediu mai bun după aventura stupidă cu Mistral, decât o legătură cu un american cumsecade şi arătos? Trec peste faptul că e cam nesăbuit. De fapt, orice franţuzoaică se cuvine să cunoască un american, cel puţin unul!

– Domnule Kilkullen, ne poţi invita mâine-seară la un restaurant, îi răspunse ea solemn, pe post de doică.

– Of... răsuflă el uşurat. Se gândise să intervină pe

lângă Avigdor în caz că doamna Deslandes l-ar fi refuzat, deşi e mai uşor să tratezi astfel de probleme cu o femeie.

– La Marius şi Janette, adăugă Paula, doar e vremea stridiilor. S-a gândit şi la faptul că Maggy nu avea toalete adecvate pentru Maxim. Creaţiile doamnei Poulard nu făceau de Maxim.

– Nu ştiu cum să vă mulţumesc! îngăimă el.

– Să vă faceţi că nu observaţi când mai comand o porţie, ba chiar să insistaţi să mai iau una, dar să nu-mi oferiţi nimic la desert. Vedeţi că nu sunt pretenţioasă? Prefer plăcerile simple.

– Păcat că nu am un frate mai mare!

– Păcat!

La această primă masă, atenţia Paulei era concentrată asupra stridiilor. Socotea că îşi făcuse datoria. Acum că stăteau faţă în faţă, să se mai descurce şi singuri. Perry Kilkullen intui că dincolo de masca încordării mocnea o durere profundă şi cumplită, o tristeţe pe care nu reuşea să o ascundă. Acest lucru îi dădu speranţe. Mâhnirea ei, indiferent de unde provenea, nu era fără leac. Murmurul vocilor vesele din restaurantul d'Alma, atât de luxos, strălucitor şi aglomerat, contrasta cu accentele ei tânguitoare de care nu era conştientă. Se aşteptase să fie încântat de ea, dar pe măsură ce trecea timpul era tot mai uluit de intensitatea emoţiilor lui, uluit, dar plin de speranţă.

În săptămânile care urmară îi făcu o curte asiduă, ca pe vremea când era necăsătorit. De altfel, părea tânăr la cei patruzeci şi doi de ani ai săi. Atitudinea lui era marcată de educaţia eduardiană pe care o primise, de restricţiile din acea perioadă de formare din viaţa lui.

Camera lui Maggy era plină de flori care soseau în fiecare zi de la Lachaume. Altceva nu îndrăznea să-i ofere,

deocamdată. În fiecare dimineață când pleca din hotel trecea pe strada Paix şi privea visător spre intrarea magazinului Cartier. I-ar fi făcut plăcere să intre şi să-i cumpere cât mai mute lucruri, dar nu era încă momentul potrivit. Uneori, când consimțea, o ducea la restaurant. Pe vremea aceea hainele de seară erau ținuta obligatorie în marile restaurante, dar el ceda dorinței ei de a frecventa locuri mai puțin protocolare în care putea să poarte rochia *chemisée* şi pelerina neagră. La îndemnul lui de a-i povesti despre copilărie îi vorbi despre bunica, despre rabinul Taradash, despre gaşca de băieți zurbagii din care făcuse parte până în urmă cu doi ani. La rândul lui, îi povesti despre ruda lui legendară, „onorabilul Ned Kilkullen", care a reuşit să pună mâna pe putere o vreme, în Partidul Democrat, şi-i explică diferența dintre emigranții irlandezi din SUA şi cei de alte naționalități.

– Le plăceau luptele drepte, dar şi cântecele bune, Maggy. Sunt bătăioşi şi al dracului de mândri, capabili de orice pentru a-şi dobândi libertatea. Sunt convinşi că dreptatea e întotdeauna de partea lor chiar dacă nu este aşa, iar înflăcărarea este specifică irlandezilor.

– Îmi plac irlandezii, rosti ea amuzată de entuziasmul lui.

Lui Perry îi veni în minte soția lui. Înflăcărarea proprie irlandezilor nu o caracteriza câtuşi de puțin. Guvernanta de peste Ocean îi inoculase o rigiditate care n-avea nimic comun cu înflăcărarea. Mary Jane Kirkullen devenise o femeie calculată şi rece care îşi dedica timpul operelor de binefacere. Numele ei îi mai readucea în memorie un apartament spațios plin de antichități, cu argintăria mereu frecată şi strălucitoare, cu aşternuturile curate şi apretate; îi amintea de partidele de golf, de cocktailurile bine dozate, dar nicidecum de parfumul buzelor ei sau de gestul răsucirii părului între degete. Ima-

ginea ei i se şterse din minte. Realitatea o constituiau rotunjimea umerilor lui Maggy, sclipirea ochilor depărtaţi, o caracteristică a ei; doar frumuseţea perfectă e fadă.

Se împlineau două săptămâni de când Perry îi făcea curte. El care fusese atât de direct cu Paula se învinovăţea pe măsură ce se scurgeau zilele, dându-şi seama că este paralizat de intensitatea simţămintelor sale faţă de Maggy. Se simţea ca în adolescenţă, timid şi neîndrăznind nici măcar să atingă mâna fetei iubite de teama de a nu fi respins. Cum de-a ajuns să-şi neglijeze obligaţiile de serviciu şi să se comporte cu ea ca un unchi binevoitor şi din cale-afară de grijuliu?

După încă o săptămână, Maggy văzându-l cât e de prevenitor faţă de ea, alertată şi de Paula, îşi propuse să observe dacă nu-şi trădează „intenţiile", cum spunea prietena sa. Nu-şi închipuise că un bărbat poate fi atât de sfios şi curtenitor. Într-o seară, după o masă copioasă la Grand Véfour, Maggy a simţit o poftă nebună de dans. Era mai mult decât o dorinţă, îi spunea ea lui Perry, era o necesitate.

– Unde să mergem? o întrebă încântat că, în sfârşit, intervine o schimbare în şirul interminabil de mese la restaurant.

– La Jockey. După ce se despărţise de Mistral, Maggy nu mai frecventase cluburile de noapte, bistrourile, nici măcar cafenelele. Pe malul drept al Senei ar fi putut da nas în nas cu Mistral sau cu vreunul din prietenii lui cheflii. Dar acum, când în sfârşit avea chef să iasă în lume, însemna că nu mai conta dacă întâlnea vreun cunoscut, doar Jockey era localul preferat al pictorilor unde veneau uneori chiar în haine de lucru.

Ajunseră în sala întunecoasă, îngustă şi neîncăpătoare, ticsită de lume, probabil cel mai zgomotos loc din Paris. Patronii localului erau un pictor şi un fost chelner pe o

navă. Pe pereți se vedeau tot soiul de postere, ca într-un bar dintr-un Western, iar pe ici, pe colo versuri destul de deocheate, în jargon. La pian cânta Lee Copeland, fost cowboy, acompaniat la havaiană de doi tipi. În pauză se punea în funcțiune fonograful care transmitea ultimele noutăți în materie de jazz și blues din Statele Unite.

De patru ani lumea se distra aici de minune. În fiecare seară, limuzine, ca cea a lui Perry, opreau lângă zidurile cenușii ale localului acoperit cu postere reprezentând cowboy și indieni în culori țipătoare. Perechi care veneau de la alte baluri protocolare dispăreau în local, goleau paharele cu whisky fără să le țină socoteală și dansau în delir toată noaptea. Când Maggy și Perry se așezară la masă, tocmai se cânta o melodie *Black Bottom* din show-ul *Scandals* de George White. Pe ring perechile dansau frenetic.

– Drace... nu știu să dansez asta! spuse Perry disperat.

– Nici eu. N-am mai fost de mult pe aici. Maggy sorbi din whisky. Nu-i exclus s-o pățești în vacarmul și înghesuiala de pe ring.

Lee Copeland începu cu primele acorduri dintr-o melodie mai lentă. Perry răsuflă ușurat:

– Acum mă descurc, dansăm?

Maggy se ridică și, din obișnuință, își zvârli pantofii din picioare. Pentru prima dată o ținea în brațe. Atingerea ei era o realitate la care demult visase. Potrivire fizică înseamnă mai întâi de toate compatibilitate între două trupuri. Dacă apropierea de cineva îți displace încă de la început, nu este nimic de făcut; în caz afirmativ, orice este posibil.

Multe s-au simplificat în viață prin dans. Nu degeaba mamele grijulii refuzau să le lase pe fiicele lor să danseze vals. În momentul în care un bărbat se mișcă în ritmul

dansului ținând în brațe o femeie, urmarea e imprevizibilă. Nu se comparau ritmurile de acum cu nevinovatele gavote sau menuete.

Dintre toate dansurile la modă prin anii '20, foxtrotul şi slow-ul erau mult mai periculoase decât tangoul lasciv sau mai ritmatul shimmy. Un slow îți permite să te mişti în paşi simpli ținând în brațe o femei, însă la Jockey chiar şi aceşti paşi lenți erau greu de făcut din cauza aglomerației.

Havaianele tocmai începuseră să cânte din Gershwin, când Perry, în sfârşit, se simți în largul său; barierele dintre ei dispăruseră acum că Maggy era în brațele lui şi se mişcau în ritmul muzicii.

Sunt un miel mititel rătăcit în pădure
De acum încolo am să fiu ascultător

Aceste cuvinte banale i se vor imprima pentru totdeauna în memorie, reîmprospătându-i bucuria trăită împreună. Dansară înlănțuiți până când orchestra atacă un alt şlagăr. Rămaseră o clipă nemişcați şi se priviră. În pofida imobilității lui Maggy, Perry avea impresia că pluteşte pe aripi de vânt.

– Aş putea să-i rog să mai cânte o dată melodia, spuse el cuprins de nostalgie.

– Mai bine m-ai conduce acasă, îi şopti Maggy. Ținându-se de mână se întoarseră la masa lor şi lăsară banii de consumație. Maggy îşi recuperă pantofii, apoi ieşiră din bar. Se urcară în maşina care îi aştepta şi se îndreptară spre clădirea dărăpănată, înaltă şi îngustă de lângă restaurantul Paulei, acasă la Maggy.

Ea fredona melodia după care dansaseră în acea seară. Mână în mână, urcară scările slab luminate, spre etajul cinci. Încă de la etajul trei trebuia să-şi facă loc cu grijă printre coşurile cu flori, încă proaspete, aşezate pe fiecare treaptă. Pe palierul din fața uşii, alte coşuri. Când a des-

chis uşa, Perry a tresărit de uimire. Patul auriu era înconjurat de flori, o mare de flori.

– Cred că am exagerat, murmură el.

– Niciodată nu mi se par prea multe.

– Nici nu ai unde să te aşezi.

– N-am cum să ajung la aragaz să-ţi fac o cafea!

– Nu se poate ajunge nici la şemineu.

– Cum să deschisd uşa şifonierului ca să-ţi atârn pardesiul?

– Nu am pardesiu.

– Asta simplifică lucrurile. N-avem de ales!

– Aşa-i! Dacă nu vrem să stăm aici în picioare toată noaptea trebuie să ne aşezăm pe pat.

– Mă dor picioarele, se văicări ea.

– Atunci să alegem a doua alternativă.

În timp ce-i săruta buzele care i se dăruiau, se gândea că totul era posibil. Acum, în sfârşit, i se oferea fericirea după care tânjise toată viaţa.

Se sărutară, pe un câmp de flori, uitând de sine, până când bătăile inimii se accelerară.

– Alternativa? şopti ea. Cum stăteau înlănţuiţi în mijlocul patului, uşor, cu mâini tremurânde, printre sărutări, Perry începu să o dezbrace. Ea îi urmărea mişcările în lumina slabă care se strecura prin ferestre. Părea uimitor de tânăr fără costumul elegant şi cămaşa apretată, era un bărbat blond ciufulit, cu muşchi de atlet.

Îi îndepărtă bretelele de pe umeri. Era goală până la mijloc. Cu o mână o trase spre el, iar cu cealaltă o mângâie de la ceafă spre talie. Făcea cunoştinţă cu trupul ei, bucăţică cu bucăţică. O întinse pe pat cu capul pe pernă. Îi scoase rochia şi o aruncă peste un coş cu violete. Erau amândoi goi. Stătea liniştită dăruindu-se. Aştepta să vadă ce va face el în continuare. Îi contempla trupul tânăr perfect. Stăteau faţă în faţă culcaţi pe o parte. Erau cam

de aceeaşi înălţime. Se înlănţuiră într-o îmbrăţişare îmbătătoare.

– Maggy, te iubesc nespus de mult. Îmi dai voie? Te rog!

– Te rog... te rog, îl încurajă cu glas tremurător. Iubeşte-mă, Perry... nu mai pune întrebări.

La început nu comunicau pe aceeaşi lungime de undă. Maggy, obişnuită cu duritatea şi nerăbdarea lui Mistral, era mai grăbită decât Perry care trăia fiecare clipă cu maximum de intensitate. O mai dezmierda din când în când. Încerca să se acomodeze cu felul lui de a face dragoste, spre a atinge satisfacţia maximă. Se lăsa în voia mâinilor lui abile şi a sărutărilor, plină de curiozitate. Fiecare o completa pe cea dinainte. Miroase a miere, se gândi, în timp ce pasiunea lui devenea mai puternică. La un moment dat, sub îmbrăţişările lui frenetice, simţi cum din trupul ei ies fluturi albi în atmosfera plină de taină.

În acea noapte de neuitat s-au mai trezit de două ori pentru a se îmbrăţişa cu ardoare.

Dimineaţa, camera era scăldată în lumina puternică de afară. Perry dormea profund. Se strecură uşurel din pat, îşi puse pantofii de ocazie şi aşa goală cum era îşi aruncă pelerina neagră pe ea, coborî scările în grabă, se duse la brutăria din colţul străzii şi cumpără şase cornuri calde.

Ajunsă în cameră, constată că el dormea în continuare. Se strecură cu grijă printre coşurile cu flori spre aragaz. Făcu cafeaua şi încălzi laptele, umplu două ceşti mari, pe jumătate cu cafea tare, le puse pe o tavă, alături de o cană cu lapte fierbinte, zahărul şi cornurile. Făcu loc pe podea lângă pat şi aşeză tava acolo.

Perry dormea cu faţa în jos. Trăsese pătura până peste cap. Nu i se mai vedeau decât creştetul şi o mână. Să-l

tragă de păr? Maggy se aplecă şi-i atinse cu limba încheieturile degetelor. Mormăi ceva şi se culcă la loc. Îi atinse degetul mic. Încercă să-şi retragă mâna, dar Maggy i-o reţinu. Îi dezmierdă vârfurile degetelor. Dădu pătura la o parte şi sări din pat.

– Ce dracu'?... Unde mă...? Maggy, drăcuşorule! O apucă de mână şi o trase în pat. Ce e cu pelerina asta pe tine? Scoate-o! Sărută-mă!

O imobiliză şi o trânti pe pernă. Părul roşui i se împrăştie ca o flacără vie pe perna albă. Avu impresia, sărutându-i buzele care i se ofereau, că nu se mai simţise nicicând atât de lipsit de griji, plin de speranţă în privinţa zilei de mâine, liber şi uşor.

– Cafeaua! murmură. O să se răcească.

– De ce n-ai spus că ai cafea? o întrebă şi-i dădu drumul. Mirosul se simte, dar nu o văd.

Maggy se trase spre marginea patului, se aplecă, apucă cu grijă tava şi o puse pe pat.

– Dumnezeule! De unde a apărut? Îşi turnă lapte fierbinte în ceaşcă. Parcă azi-noapte pretindeai că nu ai cum să ajungi la aragaz să faci o cafea..., iar acum ospăţul ăsta!

– Dimineaţa se schimbă lucrurile, apar alte priorităţi. Ia un corn.

– Ce bun e! Ceva mai minunat n-am pomenit în viaţa mea! De unde le-ai scos?

– De la brutărie, în timp ce dormeai, spuse înfulecând cu poftă. Mai luă un corn.

Când termină tot ce se afla pe tavă, Perry se întinse din nou pe pat. În sfârşit destins, se uită în jurul său. Singurele obiecte demne de luat în seamă erau florile şi hainele lui aruncate la întâmplare peste coşurile cu flori. Pereţii acoperiţi cu tapet zgâriat şi pătat, unicul fotoliu plasat în mijlocul camerei, tavanul jos şi înclinat care nu

lăsa prea multă lumină să pătrundă în interior, toate acestea nu alcătuiau o ambianță prea plăcută.

– Unde este baia?

– Pe coridor, a doua uşă pe stânga.

– Aici nu ai baie?

– Este una singură pe coridor. Aici am o chiuvetă şi bideu... cu apă rece... dacă vreau să fac baie mă duc la Paula. În rest o folosesc pe cea de pe coridor.

– Nu cumva ştii pe unde sunt pantalonii mei? zise el uitându-se prin cameră.

– Trebuie să fie pe aici pe undeva.

– Dacă nu-i găsesc repede o să fiu nevoit să mă folosesc de bideu, o amenință, mirându-se şi el de îndrăzneala sa. În douăzeci de ani de căsătorie nu fusese niciodată atât de degajat cu Mary Jane.

– Uite-i acolo pe trandafirii roz... nu, stai, ți-i aduc eu. Ca o pisică, Maggy se strecură printre flori, fără să se sinchisească de goliciunea sa. Dezinvoltura ei îl năucea. Niciodată n-o văzuse pe soția lui puritană într-o postură asemănătoare.

Între timp, Maggy se spălă pe dinți şi pe față, îi adună hainele împrăştiate peste tot şi le aşeză pe pat. Acum stătea cocoțată în vârful patului îmbrăcată în halatul de mătase lila.

– Maggy! i se adresă el cu aerul că are ceva foarte important de spus.

– Ți-a plăcut sala de baie?

– Mult! Ascultă-mă, scumpa mea, trebuie să te muți de aici.

– Dar de ce... de aici am cea mai frumoasă privelişte din Paris.

– Pentru că nu o să trăim numai cu cornuri şi cafea. Nu pot să mă împac cu ideea că nu ai propria ta baie. În plus, există o sumedenie de lucruri frumoase pe care

doresc să le cumpăr pentru tine. Nu mai vorbesc de faptul că nu pot să dorm aici în fiecare noapte, iar dimineața să mă duc la birou fără să trec pe la hotel ca să mă spăl, să mă bărbieresc şi să mă schimb. Şi, de altfel, nici nu ai suficient spațiu pentru flori.

– Să dormi aici în fiecare noapte? Atât a reținut din tot ce a spus el.

– Nu asta dorești şi tu?

– Ba da, cum să nu!

– În fiecare noapte! Ochii lui cenuşii o îndemnau să răspundă afirmativ.

– Chiar în *fiecare* noapte? Îl cuprinse de mijloc şi i se aşează în brațe, observându-i părul blond şi des de pe piept. Dar cu siguranță la noapte... mâine-noapte... şi noaptea care urmează...

– Deci, vezi şi tu că ai nevoie de altă locuință. Nu e loc suficient pentru amândoi aici.

– Şi nici pentru valetul tău.

– Pentru el nici atât. Ți-ar conveni să stai la Ritz? Nu, nici vorbă. În cinci minute ar vui tot hotelul şi nu văd de ce trebuie să se amestece cineva în treburile noastre. Maggy... dă-mi voie să-ți găsesc un loc ca lumea! Mă laşi să-ți fac rost de un apartament decent?

– Eşti atât de practic, constată ea. Ți se oferă prilejul unei aventuri în Parisul plăcerilor, un loc râvnit de atâția alți americani, iar tu preferi un loc elegant unde să dormi, să ai servitori, cea mai bună carne de la cei mai renumiți măcelari, vrei ca toate notele de plată să fie achitate la timp... dar, te întreb, acest loc decent va fi numai al meu?

– Ce importanță are?

– Nu vreau să stau în apartamentul, casa sau cum vrei să-i zici, aparținând vreunui bărbat. Prefer să rămân aici, unde mă simt bine. Dar dacă îmi oferi un loc numai

al meu, care să fie casa mea, aşa ca aici, să fiu stăpână... atunci am să mă mai gândesc.

– Îţi promit! Numai al tău. O singură cheie. Am să te sun înainte de a ne întâlni. „Domnişoara e disponibilă diseară?", „Domnişoara e dispusă să primească vizita unui domn", „Domnişoara doreşte să fie sărutată pe ceafă ori are chef de ceva mai mult?", „Domnişoara vrea să fie mângâiată între..."

– Destul! În această dimineaţă este mai mult decât clar că domnişoara nu vrea nimic.

– Dar nu mi-ai răspuns încă. Accepţi? Nu mi-ai spus dacă eşti de acord. O privea plin de speranţă. Reacţiile ei erau imprevizibile, nu se lăsa dominată. Îi era teamă că-i va refuza oferta, preferând să-şi păstreze libertatea de acţiune. Nu putea fi domesticită. În acelaşi timp nu suporta gândul că ar opta pentru camera asta sordidă, deşi aici a petrecut cea mai formidabilă noapte din viaţa lui. La lumina zilei, odaia nu era deloc îmbietoare.

– Perry, de fapt ce vrei tu? Spune clar, nu o lua pe după piersic, i se adresă Maggy dintr-odată serioasă. Tu vrei să faci din mine o femeie întreţinută. Una peste alta, o să devin o persoană întreţinută, dacă înţeleg eu bine.

– Ce cuvinte poţi folosi! protestă el. De ce s-o luăm aşa?

– Dar nu-i adevărat? Nu aşa o să se vorbească despre mine, *une femme entretenue?* insistă ea neînduplecată.

– Vai, Maggy, încetează! spuse el cu amărăciune.

– Presupun că ai vrea să mă vezi îmbrăcată în haine făcute pe comandă, hainele mele nu ţi se par prea bune... şi o să vrei să-mi cumperi blănuri şi bijuterii...

– Da, ei, da, la dracu', sigur că asta e dorinţa mea! Ce e atât de extraordinar în asta?

Maggy sări în sus pe pat; un zâmbet fericit înflori pe

chipul ei, se roti, se învârti, halatul desfăcut lăsând să i se întrezărească picioarele.

– Brățări cu diamante până la coate? Covoare de lux pe care să calc? Călătorii la Deauville? Mașină proprie?

Perry o privea uluit; nu-i venea să-și creadă urechilor.

– Brățări pe ambele mâini, dar până la umeri dacă se poate... zece haine de blană... patru limuzine, nu una... șase servitori... câte un model din toate toaletele de la Chanel... și asta numai pentru început!

– Vai... vai! Se învârtea, se tot învârtea până căzu în brațele lui Perry. Dintotdeauna mi-am dorit să fiu o întreținută! A fost visul tinereții mele agitate... ce nostim, *întreținută*... ca în secolul trecut. Dacă ar ști mătușa Esther!

– Nu o să-i spunem, se grăbi Perry să adauge.

– Bineînțeles! Ascultă, iubitule... când vrei să devin o întreținută? Ca să fiu sinceră, m-am săturat de Montparnasse și îmi pare bine că n-o să mai am de-a face cu el. Am terminat cu viața mea de aici. E un capitol încheiat. O rup cu viața de aici... cu excepția Paulei.

– Astăzi, în dimineața asta! Te muți deocamdată la hotelul Lotti, la câțiva pași de Ritz, până găsesc un apartament corespunzător.

– Da, știu că situația de întreținută o să mi se pară nemaipomenită, dar de cine întreținută... de un american bogat, înalt, arătos, galant și pe deasupra cam trăsnit. Îi acoperi fața cu sărutări. Deci așa, scumpule, asta înseamnă o viață îmbelșugată.

– Da, o viață îmbelșugată, repetă Perry, da, iubito, te asigur!

8

– Nu lucrează, îi spuse Kate lui Avigdor. De la vernisaj nu a fost în stare să mai pună mâna pe o pensulă.

Înțepenit în scaunul incomod din cafenea, Avigdor se gândea că un artist care nu pictează în fiecare zi poate fi o investiție proastă, o comoară îngropată.

– Din cauza fetei ăleia. Nu s-a mai întors, nu-i așa?

– Nu de asta, răspunse Kate repezit, de bună seamă că a fost furios după scena aia penibilă, revoltătoare și dezgustătoare, dar nu e genul care să sufere din cauza unei femei. Nu mai are nevoie de ea ca model și de altfel n-au stat împreună decât câteva luni, timp insuficient pentru a scoate din minți un bărbat ca el. Sunt sigură că nu ea este cauza.

– Așa o fi, zise aprobator Avigdor, deși rămase la părerea lui. Cineva care nu te interesează nu-ți poate inspira o pasiune de intensitatea aceleia care răzbătea din ultimele lui pânze. Ceva din înfățișarea lui Kate și modul cum l-a expediat l-a făcut să nu mai insiste, cel puțin nu în discuțiile cu ea.

– E blocarea inevitabilă după desfășurarea de forțe din timpul vernisajului. Chiar și eu m-am resimțit un pic, darămite el.

– A mai încercat să picteze? o întrebă.

– Da. Asta mă neliniștește cel mai tare. De două săptămâni îl văd cum stă în fața șemineului, ore în șir, cu pensula în mână, fără să facă nimic până se usucă vopselele. De câte ori intru în atelier, văd aceeași pânză goală. Seara se îmbată cu vin roșu și pare *înspăimântat,* ăsta e cuvântul cel mai potrivit pentru a-ți descrie expresia ochilor lui. Parcă e cuprins de o spaimă ascunsă... nu înțeleg nimic.

– Poate ar fi bine să schimbe decorul, să mai iasă dintre cei patru pereți. Nu este primul care intră în criză de inspirație după un mare succes.

– L-am sfătuit să-şi ia o scurtă vacanță şi să plece undeva.

– Şi?

– Zice că n-are chef, că nu e omul care să-şi ia vacanță, că de luni de zile nu a realizat nimic demn de luat în seamă şi aşteaptă să-i vină inspirația.

– Să vorbesc cu el?

– N-ar fi rău. E foarte încântat de felul cum te-ai descurcat cu expoziția.

– Mulțumesc, răspunse Adrien sec. A făcut din el omul zilei. Dar dacă ar aştepta recunoştință din partea artiştilor, asta ar însemna să se lase de meserie şi să se apuce să crească nişte câini, dintre aceia parfumați, cu fundițe.

Pe la mijlocul lui octombrie, Mistral a plecat în Provence. Cu o seară înainte, la un păhărel de rămas-bun, Kate se oferi să-l ducă ea cu maşina, ca şi cum ideea îi venise în minte atunci, spontan.

– Nu cunosc decât Parisul şi puțin Normandia. Tare aş vrea să văd Aix şi Avignon, dar nu îmi place să călătoresc singură... iar tu ai scăpa de călătoria cu trenul...

Mistral se simți încolțit.

– Ştii ceva, Kate, prea ți-ai luat nasul la purtare. Nu-mi convine să mă las plimbat de colo-colo.

– Dar *tu* o să conduci maşina, ripostă ea disperată.

– Nu ştiu să conduc... Ce înseamnă să fii american, imediat se gândeşte că ştiu să manevrez o maşină. N-am avut niciodată maşină.

– Într-o jumătate de oră te învăț. Cum ajungem la drum deschis. Ai să te descurci mai mult ca sigur.

De la Fontainebleau, Kate o luă pe o şosea laterală şi, după câteva demonstraţii şi explicaţii, îi dădu maşina pe mână. Ştia că are reflexe bune, că reacţionează prompt în faţa pericolului şi că are o mare capacitate de concentrare a atenţiei. Era curioasă să vadă cum se descurcă. Fără să-l dădăcească, îi urmărea mâinile deosebit de lungi şi dexteritatea cu care manevra volanul şi schimbătorul de viteze.

În zece minute stăpânea maşina, aşa că au revenit în şoseaua principală, îndreptându-se spre Saulieu, spre sud-vest, pe şoseaua aproape pustie, cu 90 de kilometri pe oră.

Kate stătea tăcută şi relaxată. Purta un cosutm de culoare maro-ruginiu, mănuşi fine de piele şi o pălărie cloş de fetru. Treceau prin satele de şes din ţinutul Yonne. Şoseaua era străjuită de şiruri nesfârşite de platani, în spatele cărora se întindeau câmpurile rămase pustii după seceriş. Era o zi de toamnă care nu-ţi inspira melancolie, cerul şi aerul devenind tot mai promiţătoare pe măsură ce se apropiau de ţinuturile din sud.

S-au oprit în Avallon, au mâncat şi au pornit din nou la drum, tăcuţi, pentru a ajunge în aceeaşi seară în locul prevăzut. Mistral conducea automat, lăsând impresia că nu-l preocupă nimic altceva.

Din când în când, Kate îi arunca câte o privire pentru a constata că îi dispăruse încordarea din ultima vreme. Părea mult mai destins. Nu-i putea vedea expresia chipului din acea poziţie, dar intuia că nu e dispus să stea de vorbă.

– Cât mai mergem aşa? îndrăzni ea să-l întrebe când începu să se întunece şi simţi răcoarea serii în ciuda veşmintelor sale destul de călduroase.

– Până ajungem la Lyon, unde Saône se varsă în Ron. Odinioară era considerat un loc sacru. Eu socotesc că

aici începe Provence, deşi alţii susţin că s-ar afla prea la nord. Până la Lyon mergem întins.

– Păi, mai sunt vreo 200 de kilometri, protestă Kate.

– Da, dar mergem la vale, o linişti Mistral. Spre sud se merge tot timpul la vale.

În Lyon au găsit un hotel mic, au mâncat excelent, cu bani puţini, apoi s-au retras, morţi de oboseală, în camerele lor. A doua zi au urmat cursul Ronului, un râu rapid şi plin de surprize, preaslăvit de milenii. Treceau printr-o regiune viticolă; de o parte şi de alta a şoselei numai vii, una mai vestită decât alta, de la Lyon la Valence, Orange şi în sfârşit la Avignon. Aproape de miezul nopţii trecură podul spre Villeneuve-les-Avignon şi înnoptară la o pensiune unde Mistral mai fusese o dată într-o vacanţă pe vremea când studia Artele frumoase.

Madame Blé cumpărase imobilul de la un latifundiar. Odinioară fusese reşedinţa unui cardinal, domeniu al Bisericii din 1333 până la Revoluţie, când terenul a fost secularizat. Dintotdeauna domnea o linişte desăvârşită acolo. Casa era construită în formă de „U", în mijloc aflându-se o curte cu coloane de marmură, de pe vremuri, acoperite cu muşchi, care străjuiau grădina întunecoasă. Nu păstrase nimic din specificul bisericesc, era mai degrabă un refugiu liniştit, departe de lume, un loc retras, dar nu lipsit de distracţii. În mijlocul curţii, câteva trepte duceau într-o pivniţă de vinuri datând de pe vremea cardinalului Arnauld de Via. Aceasta era atracţia...

– Am să caut un ghid turistic al regiuniii, îi spuse Kate după micul dejun.

– De ce?

– Am mers prea repede cu maşina. Sunt complet dezorientată. Nu ştiu nimic despre împrejurimi. E un loc

încărcat de istorie, pe care vreau s-o cunosc, să nu rămân ignorantă.

– Istorie? Mistral ridică din sprâncene uimit la culme.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Julien... adică ruine, biserici, muzee şi tot ce merită să fie văzut. Nu te mai uita la mine aşa uluit! Ce-i rău în asta? Am parcurs toată distanţa de la Paris la Mediterana în două zile şi vreau să mă lămuresc de ce, din toată Franţa, tocmai aici ţi-ai găsit să te opreşti.

– Şi crezi că o să te lămureşti consultând un ghid?

– De ce nu? Nu pot să stau aici fără să cunosc regiunea.

– Nu poţi?

– Păi, nu-i păcat să nu văd o mulţime de lucruri interesante? ripostă ea ţâfnoasă.

– Poţi să ai zece ghiduri şi zece ani la dispoziţie şi până la urmă tot ai să constaţi că a mai rămas ceva extraordinar de interesant de văzut chiar sub nasul tău american. De ce să nu stai liniştită să priveşti împrejur? De asta am venit, să privesc împrejur.

Kate se lăsă păgubaşă. Deşi simţul ei organizatoric era anihilat de intenţia lui de a hoinări fără ţintă, nu voia să se ia la harţă cu el.

Tot restul zilei şi a doua zi au colindat prin Villeneuve-les-Avignon vizitând oraşul care a luat amploare încă din secolul al XIV-lea când papa a venit de la Roma la Avignon. Feţe bisericeşti s-au stabilit în Villeneuve, întemeind un oraş înfloritor, cu o mănăstire mare şi un fort impunător, oraş care acum nu mai avea decât câteva pieţe liniştite şi străzi înguste, cu magazine de o parte şi de alta. Doar pe ici, colo se mai vedeau urmele vechilor palate episcopale.

În cea de-a treia zi s-au îndreptat spre ţinutul aflat la

est de Avignon, urmând drumul care duce la târgul Apt şi care apoi se bifurcă, pentru a da la iveală o vale roditoare cu o întindere de circa opt kilometri, străjuită de două lanţuri de munţi. Spre nord se zăreau munţii Vaucluse, iar la sud, chiar din şosea, se înălţa muntele Lubéron. Ultima dată când fusese aici, versantul acesta muntos îl captivase în mod deosebit. Nu putea uita povârnişurile fantastice de calcar, cu vegetaţie rară, cu sate suspendate la sute de metri deasupra şoselei. La prima vedere puteai să-ţi închipui că sunt accesibile, dar dacă îţi dădeai silinţa găseai un firicel de drum de ţară care-ţi îndrepta paşii spre Maubec, Oppède-le-Vieux, Félice, Ménerbes, Lacoste şi Bonnieux.

În vremurile de demult, oamenii se aciuaseră pe culmile acestea fortificate, unde întemeiaseră sate, ferite de atacurile duşmane pentru că nu se observau din şosea. Aceste sate, paşnice acum, cu uliţe în pantă, cu case îngrămădite unele în altele, zugrăvite în gri şi ocru-pal, înconjurate de viţă de vie, măslini argintii şi flori de un roşu-închis ale unui soi de viţă denumită „degetele zânei", au luptat sute de ani ca să se elibereze de tirania nordului. Aici, noaptea se ridica ceaţa care – credeau ei – poartă sufletele celor care trăiseră pe acele meleaguri, protestanţi disidenţi, măcelăriţi de compatrioţii lor în luptele religioase. Aceste sate erau locuite acum de negustori şi meseriaşi care-şi exercitau meseria în numeroasele şi prosperele gospodării din bazinul Apt.

Mistral era entuziasmat. Nici nu ajungeau bine la ruinele de marmură albă ale fortăreţei-castel din Oppède-le-Vieux, că de acolo de sus se zărea jos de tot în vale câte o fermă care-i încânta privirea şi atunci coborau iar în şosea, se urcau în maşină şi goneau pe drumul abrupt. Nerăbdător să ajungă la ferma aceea, o căra după el pe Kate care bombănea nemulţumită.

Fiecare gospodărie, *mas,* cum i se spunea pe acolo, era o îngrămădire de case din piatră, construite împrejurul unei curți interioare, cu multe alte construcții suplimentare, cu o sumedenie de turnulețe de diferite înălțimi și cu o mare varietate de uși boltite și de ferestre asimetrice prevăzute cu obloane, toate acoperite, năpădite de viță de vie.

Mistral nu lua în seamă semnele de circulație care-i interziceau accesul spre gospodăriile particulare, oprea mașina chiar lângă casă, cobora numai el, o înconjura fascinat, fără să țină cont de lătratul amenințător al câinilor, până când, îngrijorată, apărea stăpâna casei să vadă ce se petrece. Firesc, intra în vorbă cu ea. De fiecare dată erau invitați înăuntru la un pahar cu vin. Ardea de nerăbdare să pătrundă în interiorul acestor fortărețe, unice fiecare, în felul lor, cu pereții groși de un metru și cu șemineuri atât de înalte, încât puteai să stai în picioare în interiorul lor.

Aceste femei de la țară, necomunicative și neospitaliere cu musafirii nepoftiți, nu invitau, de regulă, pe nimeni în casă, dar când îl vedeau pe Mistral atât de încântat, cu alura sa de cavaler, deși era îmbrăcat în haine de lucru, suspiciunile lor dispăreau ca prin farmec, deveneau prietenoase și curioase, simțind că între ele și acest bărbat înalt, din nord, cu păr roșu și ochi albaștri există o puternică legătură emoțională. Pe el nu-l socoteau străin, deși ori de câte ori se refereau la vecinii lor din satul alăturat îi numeau astfel.

– Nu există un loc mai minunat în lume! îi mărturisea lui Kate, după ce, timp de trei zile, colindaseră munții și văile din Lubéron-ul de nord, întorcându-se 40 de kilometri la Villeneuve de fiecare dată înainte de cină. Cel puțin asta e părerea mea.

– Ai mai văzut şi alte locuri ca să fii sigur de asta? nu se putea abţine Kate să nu-l întrebe.

– Nici nu e nevoie. Unele lucruri sar în ochi. Ce poţi cere mai mult de la viaţă, Kate, decât aceşti oameni, satele, cerul, arborii; pietrele şi pământul de aici? Am ştiut eu de ce vreau să mă întorc. În Paris am uitat ce înseamnă orizontul, am uitat cum arată culoarea verde. N-am mai văzut nicăieri, nicăieri pe acest pământ un verde ca acela al frunzelor de viţă pe care se reflectă lumina soarelui în amurg.

E adevărat că şi ea părea schimbată. Zilele petrecute în aerul înmiresmat de parfumul buruienilor, al rozmarinului şi lămâiţei i-au mai atenuat austeritatea obişnuită. Trăsăturile ascuţite ale feţei date cu pudră păreau mai rotunjite şi mai blânde în lumina razelor de soare. Buzele subţiri, nerujate, erau mai pline şi mai moi, obrajii mai îmbujoraţi, iar fruntea înaltă era acoperită de şuviţe răzleţe de păr blond răvăşit de curentul din maşina decapotabilă. Renunţase să mai poarte pălăria, lăsându-şi părul în bătaia vântului. Ovalul perfect al feţei era mai bine scos în evidenţă. În contextul vieţii de la ţară redevenise o fiinţă normală şi tânără de douăzeci şi trei se ani.

– Ai avut dreptate în privinţa ghidurilor, recunoscu ea, după ce terminară cina în grădina pensiunii doamnei Blé.

– Dar, Kate, nu te gândeşti deloc la ce ai pierdut? Palatul papal din Avignon... nici măcar nu am intrat acolo, deşi este în drumul nostru... arenele romane din Arles, fântânile din Aix..., dar să nu uităm de Maison Carrée din Nîmes... atâtea minunăţii antice renumite, vizitate de secole de turişti..., iar tu nu ai văzut decât nişte sate liniştite şi o duzină de gospodării ţărăneşti.

– De ce mă necăjeşti mereu, Julien? Am recunoscut că ai avut dreptate, vrei să-mi cer iertare?

– Iertare? Tu, doamna arogantă din New York, ame-

ricanca bogată şi elegantă care se ocupă de viaţa altora atât de discret, încât nici nu-ţi dai seama ce se petrece cu tine? zise el cu faţa lăţită într-un zâmbet dispreţuitor.

– Nu ai dreptate şi mă simt jignită, îi răspunse calmă, simţindu-se însă năpădită de furie. De ce, de fiecare dată când îi face o concesie, sare imediat la atac?

– Nu am dreptate? Cum să nu am dreptate... nu vrei să te vezi în adevărata ta lumină? Aici ai devenit alta, dar în Paris, unde eşti în elementul tău, vrei ca toate să iasă aşa cum ai plănuit tu. De fapt, eşti o femeie remarcabilă. Şi ce dacă eşti bogată, îmbrăcată impecabil şi vrei ca totul să meargă aşa cum ai plănuit? Care femeie n-ar dori să fie în locul tău?

– La naiba, Julien! Cine dracu' te crezi ca să-ţi permiţi să-mi spui ce părere ai despre mine?

– Kate, hai în camera mea. Vreau să te văd goală, întinsă în patul meu.

– Julien!

– Să nu-mi spui că eşti şocată! Te-am luat cumva prea repede? Sau preferi cuvinte meşteşugite? Vreau să fii a mea. Dacă nu-ţi convine, spune! Nu insist! Da sau nu?

– Nici nu mă aşteptam la altceva din partea ta... cât eşti de romantic, şopti ea.

– Te-am întrebat, da sau nu?

Deşi era întuneric, tot observă expresia de pe faţa ei, revoltă, dar şi o dorinţă pe care nu şi-o putea stăpâni, ceea ce îl determină s-o ia pe după umeri fără să mai aştepte răspunsul. Urcară scările în tăcere, strâns lipiţi unul de altul. Ea mergea ţeapănă fără să se sprijine de el, dar nici nu încerca să se desprindă din îmbrăţişare. Se îndreptă maşinal spre camera lui, fără să se gândească ce face. Tăcerea ei îi transmitea ceva mai mult decât o dorinţă carnală, ceea ce îl deconcerta.

Îşi retrase braţul pentru a deschide uşa. Ea se îndreptă spre fereastră, fascinată parcă de ceea ce vedea în grădină. Se apropie de ea şi-i netezi ceafa. Kate nu tresări, dar nici nu se întoarse spre el, ci strânse cu putere pervazul ferestrei.

– Kate, cum vrei să începem *experimentul* dacă nici măcar nu te întorci cu faţa la mine? o tachină el.

Nu se urni, dar nici nu dădu vreun semn că l-ar fi auzit. Mistral îi atinse ceafa cu buzele. Kate apucă şi mai strâns cerceveaua ferestrei. Un zâmbet abia schiţat se ivi pe faţa lui. Îi atinse ceafa cu vârful limbii imediat sub părul tuns şi continuă explorarea în jos pe şira spinării. Îşi apropie buzele respirând uşor până când mâinile se desprinseră de pervaz, se întoarse apoi cu faţa spre el, albă ca varul, cuprinsă de tremur.

– Julien, nu m-ai sărutat niciodată... niciodată!

– Mare greşeală, Kate, recunosc. O apucă de bărbie şi îi ridică faţa spre el. Buzele îi erau reci, nu se lăsau sărutate. Se dădu înapoi puţin, surprins.

– Kate, nu te încăpăţâna... nu mă face să insist.

– Nu, Julien, vreau şi eu, crede-mă! Sfiala din vocea ei spunea însă contrariul. Îi încolăci gâtul cu braţele şi îl acoperi de sărutări.

Se lăsă sărutat o clipă, apoi o apucă şi o îndepărtă puţin de el.

– Ce e viteza asta?

– Pentru numele lui Dumnezeu, mai termină cu tachinatul!

Drept răspuns o luă în braţe, o puse pe pat şi se aşeză lângă ea.

– Am mai comis o greşeală... am uitat cât eşti de nerăbdătoare... şi vreau să te învăţ ce înseamnă să ai răbdare, trebuie să te deprinzi cu asta.

Îşi plimbă mâinile de sus în jos pe trupul ei încordat. Ea tresări, dar nu protestă.

– Să ştii că nu am de gând să te dezbrac, şopti şi se aplecă spre buzele ei. Stai liniştită, îi ordonă, apoi îi sărută buzele cu ardoare – de săptămâni de zile nu mai făcuse dragoste – până când reacţionară la insistenţele lui. Buzele ei atât de rigide şi serioase răspunseră încet, încet la sărutările înfocate şi îndrăznețe. La un moment dat simţi cum tensiunea din trupul ei dispare, muşchii se relaxează şi se lăsă cu totul în voia lui. Se amuza în sinea sa de lecţia pe care voia să i-o dea. Îşi dădu seama că a ajuns la stadiul când sărutările nu-i mai sunt de ajuns şi că doreşte ceva mai mult, dar el se concentră în continuare numai asupra sărutărilor. „Am să te fac să mă rogi... să mă rogi, căţea rece ce eşti", îşi spuse, dar observă că nici lui nu-i era uşor să suporte amânarea.

– Julien... dezbracă-mă!

– Nu, Kate.

– Te rog!

– Dacă mă doreşti, atunci va trebui să mă dezbraci tu pe mine. Se desprinse din îmbrăţişare, îşi aruncă pantofii din picioare şi se întinse liniştit pe pat. Kate se uita la bărbatul splendid care i se oferea într-o manieră atât de ieşită din comun. Mânată de un impuls demenţial, cu degetele tremurânde, uitând de sine, se repezi la nasturii cămăşii. El nu se mişcă decât atât cât să-şi elibereze mâinile din cămaşă. Îi mângâie pieptul până dădu de curea. Când ajunse la nasturii pantalonilor şi observă că dedesubtul lor se contura o protuberanţă, nu mai fu capabilă să continue şi-şi retrase mâinile.

– Julien, dă-ţi-i tu jos, te implor!

– Ţi-ai pierdut cumpătul, Kate? continuă el să o tachineze, deşi, în mod normal, ar fi luat-o, ar fi trântit-o

în pat şi ar fi posedat-o, transpirată de dorinţă, cu pumnii încleştaţi cum era.

– Nu, la dracu', izbucni ea furioasă şi inspiră adânc înainte de a începe să-i descheie pantalonii. Sub pantaloni nu purta nimic, aşa că în sfârşit apăru gol în faţa ei. Extenuată se trânti pe pat. Amândoi respirau sacadat:

– Bravo, Kate... ai avut răbdare, mormăi în timp ce o dezbrăcă cu mişcări îndemânatice. Aşa cum îşi închipuise avea sâni mici şi şolduri înguste, talia subţire şi părul pubian blond, la fel de fin ca o adolescentă.

Acum erau amândoi complet dezbrăcaţi. Kate întinsă pe pat nu se simţea în largul ei, deşi se străduia să nu se observe, drept care, Mistral abia se putea abţine să nu râdă de ea: „Drăguţ, Kate", îi spuse. O luă în braţe şi o acoperi în întregime cu corpul lui. O ţinea strâns încercând s-o încălzească până când o simţi moale, lipită de el. Dacă ar fi fost o altă femeie în locul ei, demult şi-ar fi satisfăcut dorinţa, dar nu cu Kate. Îl dorea, cât îl mai dorea! Voia să se termine totul cât mai repede, să rămână stăpână pe ea însăşi, dar nu asta era şi intenţia lui.

Când a socotit că e la fel de înfierbântată ca el, o mângâie cu vârfurile degetelor pe şira spinării, ţinând-o strâns la piept, îi dezmierdă apoi fesele ca de copil. Ori de câte ori o simţea încordată îi spunea: „Răbdare, Kate, răbdare"! În dorinţa nestăpânită de a i se oferi, se lipea de el şi mai tare. Atunci îi repeta: „Răbdare, Kate". Mâinile lui alunecară mai jos, plimbându-şi degetele pe corpul ei. Găsi locul cel mai sensibil. Cu mişcări lente şi delicate, concentrat peste măsură în tot ceea ce făcea, o scotea din minţi.

– Dumnezeule mare... Julien... opreşte-te! strigă ea. Urmau cuvintele stereotipe: „Răbdare, Kate"! La un moment dat îşi pierdu controlul, se cutremură, simţi o plăcere imensă, îşi înăbuşi un suspin de uşurare, cu gura

lipită de gâtul lui. Se întinse pe spate extenuată, cu ochii larg deschişi.

– Ai văzut dacă ai avut răbdare, Kate? Ea nu zâmbea, îl privea solemn.

– Nu mi s-a mai întâmplat niciodată aşa ceva!

– Înseamnă că încercarea noastră este o reuşită..., dar acum a venit şi rândul meu, Kate. Julien o posedă cu o pasiune dezlănţuită.

Mai târziu, Kate, parcă trezită din transă, îi acoperi mâinile cu mii de sărutări de recunoştinţă... dar îşi dădu seama că Mistral dormea de mult.

9

Kate Browning trăia nişte zile ameţitoare. În fiecare noapte din săptămâna care urmă, după ce Mistral se desprindea şi cădea într-un somn adânc, rămânea trează, savurând pasiunea care pusese stăpânire pe ea. Numai cunoscuse senzaţii asemănătoare până atunci. Totdeauna fusese stăpână pe trupul ei. Gândul la plăcerile extraordinare pe care i le oferise Mistral o electriza. Îşi trecea uşor vârfurile degetelor prin părţile ascunse ale trupului de curând descoperite, dezmierdate de el. Ardea de nerăbdare să-l simtă aproape. Era suficient să-i vadă mâinile tăind pâine, ca să vibreze la amintirea dezmierdărilor lui. Abia se stăpânea să nu geamă când îi privea buzele care se plimbaseră atât de fierbinţi şi moi pe pielea ei. Era cuprinsă de febră, gata să-l accepte în orice moment.

Viaţa i se schimbase radical, neprevăzutul o fascina. Nu mai reuşea să-şi controleze gândurile. Cum era posibil ca ea să se dea de ceasul morţii, iar el să nu-i aparţină, să rămână inaccesibil? Atenţia lui Mistral era concen-

trată asupra ei numai când făceau dragoste. Dar chiar şi în acele momente simţea că nu-i aparţine în întregime. Nu-i spusese niciodată că o iubeşte. Oare se abţinea, ca şi ea, de la destăinuiri, sau pentru el nu reprezenta decât o nouă femeie în pat?

– *Je t'aime bien,* Kate, îi spunea el, alegându-şi bine cuvintele. De ce nu-i spunea simpu „te iubesc", ci mai adăuga *bien,* ceea ce însemna de fapt doar „te plac". Ardea de nerăbdare să-l audă pronunţând cuvintele „te iubesc". Până când nu are s-o facă, nici ea n-o să le rostească. Pe măsură ce trecea timpul, simţea că este tot mai îndrăgostită de el. Singurul lucru pe care şi-l dorea era ca Mistral să fie numai al ei. Simţămintele sale deveneau cu atât mai profunde, cu cât ştia totul despre el. Ştia la ce să se aştepte din partea lui, îi cunoştea toate defectele, şi mai ştia că se culcase cu o mulţime de femei înainte de a o întâlni pe ea. Nimic nu mai conta, n-o interesa decât să-l ştie al ei.

Kate era o femeie cu o mare tărie de caracter, mândră şi prefăcută, dar nervii ei puşi la grea încercare de efortul de a-şi ascunde sentimentele o menţineau trează lângă trupul acestui bărbat fascinant care dormea netulburat, fără să se gândească la ea. Dar, după ce se umfla de plâns, se aduna şi încerca, cu inteligenţa ei de femeie practică, să analizeze situaţia.

Până atunci nu cunoscuse senzaţia de frustrare. Nu şi-a imaginat că ar putea exista ceva imposibil de obţinut dacă şi l-ar fi dorit cu tot dinadinsul.

În a doua săptămână, Mistral a decis să continue drumul spre vest, ţinta sa fiind Nîmes, un oraş plăcut care a decăzut lent, dar sigur de la domnia lui Adrian încoace.

S-au plimbat prin parc, au urcat scările abrupte de piatră şi au vizitat turnul Magne, ruinele romane ale unui

turn de pază, de unde se aşternea o privelişte extraordinară. Stăteau pe iarbă cuprinşi de o oboseală plăcută, observându-i pe locuitorii Nîmes-ului care veneau să se recreeze într-un loc unde cu 2000 de ani în urmă ostaşii romani scrutaseră depărtările pe o distanţă de 100 de kilometri. După o bună bucată de vreme, Mistral rupse tăcerea.

– Nici măcar în vis nu mi-aş fi imaginat că aş putea picta această privelişte. Este vastă şi totală, răspunde la toate întrebările pe care mi le-aş putea pune. Nu e nevoie de mâna unui om pentru a da un răspuns.

– N-ai găsit nimic să pictezi... aici în Provence? tatonă Kate terenul. Era prima oară că aducea vorba de pictură de când părăsiseră Parisul. Ea a acceptat tacit regula lui de a ocoli acest subiect.

– Nu, spuse, nu am *vrut* să pictez... şi asta mă pune pe gânduri. Să nu vreau, să nu simt nevoia să pictez, nu mi s-a mai întâmplat până acum! Vezi perechea aceea de tineri de pe bancă? Mâinile lor aproape se ating... ei nu văd peisajul, de mici sunt obişnuiţi cu el, mamele lor i-au adus ani în şir să se joace aici..., iar astăzi şi-au dat seama că persoana de alături este alta, un mister, lucrul cel mai ciudat dintre toate, o altă fiinţă umană. Altădată aş fi pictat mâinile lor care abia se ating, le-aş fi pictat de nenumărate ori fără să fiu mulţumit de ceea ce am realizat fiindcă nu exprimă întru totul ceea ce simt, acele patru mâini care nu se ating încă, nu îndrăznesc, dar care se vor atinge şi probabil că, cine ştie, vor schimba soarta omenirii. Acum însă nu vreau să le pictez, nu e neapărat nevoie să le pictez... şi dacă nu mai sunt pictor, atunci de ce mai trăiesc?

– Părerea mea este că această regiune a fost chiar prea mult pictată, se aventură ea să adauge, totul este atât de pitoresc... încât nu-ţi trezeşte interesul.

– Da, cred că e ceva asemănător, aprobă scurt Mistral. Ultima oară când am fost pe aceste meleaguri, îşi reaminti el, nu făceam un pas fără să am cu mine hârtii şi creioane, eram încântat la culme, parcă nimeni nu mai descoperise ceea ce vedeam eu, darămite să le fi pictat... Provence punea stăpânire pe mine în asemenea măsură încât mi-a fost teamă să nu înnebunesc ca Van Gogh. „Pitoresc", mă doare-n cot! Tu nu poţi înţelege, Kate, şi nici eu nu mă pot face înţeles. Realitatea este că nu mai pot picta, mi-a pierit cheful. Nici măcar Provence nu mă poate scoate din această stare. Hai, Kate, se ridică într-un târziu, iarba asta este cam udă.

În săptămâna următoare Mistral vizită de câteva ori Félice, oraşul de pe versantul nordic al Lubéron-ului, la est de Ménerbes şi la vest de Lacoste. Félice îl atrăgea în mod deosebit. Văzând că nu mai este în stare să picteze, se lăsa în voia jocului cu bile, *boules.*

Bărbaţii valizi din localitate se adunau în fiecare seară la singura cafenea din sat, la un păhărel sau două. Toamna, când fermierii aveau un răgaz între culesul recoltei şi deschiderea sezonului de vânătoare, numărul amatorilor creştea. După ce ciocneau câteva păhărele, se duceau în spatele cafenelei pe un teren plat şi umbros unde se porneau să joace nenumărate partide de *boules,* un joc asemănător cu popicele, dar mult mai complicat, foarte popular în sudul Franţei. Numai regulile jocului – apropiate de fotbal, ciclism şi biliard – ar putea umple trei pagini scrise mărunt.

Unul dintre fermieri îl remarcă pe Mistral, care venise acolo pentru a doua oară cu Kate. Îşi luă inima în dinţi şi îl abordă.

– Nu jucaţi *boules?*

– Sunt turist, se scuză Mistral.

– Şi ce dacă? N-aţi vrea să încercaţi?

Deşi regulile jocului par complicate, în fond este simplu. Mistral s-a descurcat onorabil cu un minimum de cunoştinţe. Avea reflexe şi ochi buni şi, deşi nu mai pusese până atunci mâna pe o bilă de oţel, într-o oră fu în stare să atingă bila unui adversar aflată foarte aproape de ţintă. Cel care-l invitase se arăta foarte încântat, drept care îl invită să mai treacă pe acolo la câte o partidă.

Mistral venea adesea să joace *boules,* fascinat de discuţiie aprinse şi interminabile, însoţite de râsete şi înjurături, dar mai ales pentru plăcerea de a arunca o bilă cu îndemânare şi pricepere.

Kate stătea pe margine şi se minuna cum de putea să se lase antrenat într-un joc, după părerea ei, nemaipomenit de plicticos. Avea avantajul că-l putea urmări în voie, fără ca el să observe. Cât de repede a învăţat? Flutura braţele ca toţi ceilalţi, discuta la fel de aprins, râdea tot atât de zgomotos şi juca fără să se mai gândească cât e ceasul. Pe zi ce trecea devenea tot mai bun.

– Nu eşti cumva de prin partea locului? Parcă ai fi unul de-ai noştri. Până şi numele... Mistral în provensală înseamnă „vântul vânturilor". Am nişte veri cu numele Mistral, de pe lângă Mérindol, la sud de munte..., s-ar putea să fim chiar rude!

– Posibil, dar n-am cum s-o dovedesc. Bunicii nu ştiu de pe unde sunt, părinţii mei au murit, nu am pe nimeni, iar pe vremea când trăiau n-am apucat să-i întreb.

– Majoritatea străinilor se fac de râs când aruncă în bilă. Pare uşor, dar nu e. Dacă te mai antrenezi câteva săptămâni te iau în echipa mea. Avem concurs în ultima săptămână a lunii noiembrie.

Mistral îl luă pe după umeri şi comandă un rând de

băutură pentru toată lumea. Ştia ce înseamnă să ţi se facă o astfel de propunere de către un bărbat pentru care un concurs de *boules* era o chestiune de maximă importanţă.

– Tare aş vrea, Joseph, însă trebuie să muncesc pentru a-mi câştiga existenţa. Dar oare am să pot munci, se întrebă Mistral? Jocul cu bile îi abătea atenţia şi, timp de câteva ore, nu se mai gândea cine e de vină că nu mai are chef să picteze: Avigdor, pentru că este negustor şi tot ce-i cere este un tablou să-l vândă? Kate, iniţiatoarea expoziţiei...? Cum de putea să picteze înainte fără să-şi facă probleme? Maggy, fiindcă era un copil prostuţ şi singura femeie care a îndrăznit să-l părăsească? Expoziţia în sine, edificatoare – dacă mai era nevoie – în privinţa lăcomiei colecţionarilor, care într-un minut îţi smulgeau un tablou la care ai muncit mai multe luni? Colecţionarii, care nu respectă şi nu înţeleg nimic, ştiu numai să bage mâna în buzunar şi să cumpere o bucăţică din tine? Deşi intuia că nimeni nu putea fi învinuit, tot nu se lăsa, îi lua pe rând la refec în dorinţa de a găsi un ţap ispăşitor.

– Şi noi muncim, i-o întoarse Joseph, dar găsim timp şi pentru *boules*. Dacă nu ar fi acest joc ne-ar pieri cheful de lucru.

Pe lângă cafenea şi *boules* mai era şi altceva la Félice care-i trezea interesul. La ieşirea din sat, în vale, nu departe de şosea, Mistral a descoperit o fermă părăsită. Într-o zi, împins de curiozitate, o luă pe un drum mai puţin accesibil, şerpuitor, care-l duse pe o colină plantată cu stejari, singurii arbori la rădăcinile cărora cresc trufe, un soi de ciuperci ascunse în pământ. După ce trecu de pâlcul de stejari ajunse într-o alee mărginită de chiparoşi fascinanţi, de culoare verde-închis, care se înfunda într-un zid înalt împrejmuind o fermă.

Parcă maşina între chiparoşi şi zid, într-o poiană însorită, năpădită de ciulini gălbui şi de buruieni. Se pomeniră în faţa unor porţi duble imense şi înalte care îm-

piedicau vizibilitatea. Liniştea nu era întreruptă decât de ţârâitul greierilor, atât de obişnuit şi de plăcut la ţară. Din interior nu se auzea nicio mişcare, cum ar fi fost normal într-o fermă: lătrat de câini, larmă de copii sau forfota din bucătărie. Zidurile erau acoperite de caprifoi, care împrăştia un miros dulce şi pătrunzător. Deasupra poienii se rotea un stol de fluturi roşii şi portocalii, ca nişte zmee chinezeşti înălţate în zumzetul molcom al albinelor.

Au încercat să se apropie de zid ca să arunce o privire în curte, dar la baza lui erau tufe înşelătoare de mure, iar pe ziduri, deasupra capului, atârnau cârcei de caprifoi.

Din zid se ridica un turn terminat într-o cupolă, cu două ferestre deschise, fără obloane. Proprietarii fermei părăsite s-au asigurat ca orice intrus care s-ar fi nimerit pe acolo să nu poată trece de acele ziduri. Înconjurară ferma, dar nu văzură decât cinci acoperişuri înclinate, de diferite înălţimi şi partea de sus a unor ferestre. Ferma se afla în mijlocul colinei, fiind înconjurată de parcele de teren delimitate de chiparoşi şi stufăriş. O parcelă era plantată cu măslini, urma alta cu pământ roşcat, apoi o vie încărcată de struguri, o livadă de caişi cu arborii plini de fructe neculese, încă o vie şi mai multe terenuri necultivate, sălbatice, năpădite de buruieni.

– De neînchipuit! izbucni Mistral. Aici unde fiecare bucăţică de pământ este exploatată la maximum... nu pot să cred, ce ruşine! Uită-te la strugurii ăştia sau la măslini! Dar la caise! S-au copt, însă nimeni nu s-a gândit să le culeagă. O ruşine!

– Probabil că e de vânzare, îşi dădu Kate cu părerea.

– Dar nu văd pe nicăieri vreun anunţ. Doar pe cutia de scrisori scrie *La Tourrello,* ceea ce în provensală ar însemna „turn", „turnuleţ" sau ceva asemănător, îi răspunse furios; probabil că este o proprietate lăsată

moştenire, iar moştenitorii nu se înţeleg..., cam aşa se întâmplă. Dacă nu ajung la o înţelegere, de obicei o vând la licitaţie.

– Am putea afla. Să ne interesăm în Félice, sugeră Kate, iar dacă este de vânzare, cel puţin putem să o vizităm.

– Nu, nu cred că e cazul, nu vreau să o vizitez. Mistral părea tulburat.

– Cum, tu care ai dat iama în toate fermele întâlnite între Maubec şi Bonnieux, tocmai pe asta nu vrei să o vezi?

– N-am cum să-ţi explic. Aşa simt.

Era un fel de autoapărare. Presimţea că n-ar putea uita niciodată acest domeniu preţios atât de bine ascuns privirilor de către zidurile împrejmuitoare. Simplitatea acoperişurilor înclinate îl tulburase peste măsură. Ferma de pe colină se înfrăţea cu natura. Îi era teamă că, dacă ar fi pătruns înăuntru, văzând-o părăsită, cine ştie...

Mistral nu avea casa lui, simţul proprietăţii îi era complet străin. Fusese mulţumit să viziteze fermele din Provence, observând cât de bine se armonizau cu mediul înconjurător. Era o plăcere estetică neîntinată de dorinţa de posesiune. Intuia că, dacă ar fi pus piciorul în acea fermă, s-ar fi produs o schimbare în cursul normal al vieţii lui.

– În regulă, acceptă Kate supunându-se dorinţei lui. Simţea că, acum, nu era momentul să mai insiste.

Săptămâna următoare au mai venit de patru ori în ferma părăsită, dar ea nu şi-a mai reînnoit propunerea, deşi era peste măsură de iritată din cauza atracţiei magnetice pe care o exercita acel loc asupra lui. E îndrăgostit de fermă, îşi spuse ea cuprinsă de gelozie, îi face curte ca unei femei plimbându-se în jurul zidurilor, parcă ar fi un adolescent bolnav de dragoste. Nu ştia cum reuşea

să-şi irosească o zi întreagă între cafenea, jocul cu bile şi hoinăreala de nebun la fermă, fără să facă nimic util. Oare când o să reînceapă să picteze?

Câteva zile mai târziu, în cafeneaua din Félice, Josephe Bernard îl luă la întrebări pe Mistral.

– Spui că eşti pictor, Mistral. De ani de zile vă vânturaţi prin aceste locuri. N-am pomenit niciunul dintre voi care să picteze altceva decât peisaje. După părerea mea, un pictor ar trebui să fie în stare să facă portretul cuiva, dar să semene exact cu acea persoană. Ce părere ai?

– Josephe, nu orice pictor se pricepe şi la portrete, iar pe de altă parte, nu orice portret seamănă neapărat cu originalul sau nu iese aşa cum ai vrea tu.

– Bănuiam eu c-ai să vii cu explicaţii savante, replică Josephe, evident dezamăgit. Deci nu mă poţi picta ca să arăt aşa cum mă văd eu în oglindă?

– Poate da, poate nu, dar pot să realizez ceva care să te amuze.

Mistral luă un creion de la bar, un bilet de loterie şi pe spatele lui schiţă la repezeală ceva. Îi întinse bucăţica de hârtie.

– Ce părere ai? În câteva linii meşteşugite, aşa cum proceda când era puşti, schiţă o caricatură în mai puţin de un minut, surprinzând caracteristicile esenţiale ale lui Josephe.

– Să fiu al naibii dacă nu sunt eu... nasul mare şi... tot! se minună Bernard şi izbucni în râs. Nu-l desenezi şi pe Henri, că şi el are o mutră caraghioasă! Puse mâna pe un ţăran şi-l plasă în faţa lui Mistral, dându-i o altă bucăţică de hârtie. Imediat Mistral fu asaltat de toţi clienţii cafenelei care-l implorau să le facă şi lor portretul. Parcă erau nişte copii de şcoală, care-şi disputau întâietatea. Le schiţa portretul, pe rând, cu o rapiditate uimitoare.

– E şi asta ceva, nu conteneau să-şi spună, o imagine care seamănă leit cu tine, realizată în câteva clipe, iată o adevărată minune. Se uitau la schiţă şi se întrebau cum de reuşise. Cei care locuiau aproape de cafenea s-au repezit acasă şi şi-au adus nevestele şi copiii ca să le facă şi lor portretul. Mistral schimbă mai multe creioane; nu mai pridídea să deseneze cu dibăcie şi abilitate. În cele din urmă, nu mai rămăsese suflet de om în Félice căruia să nu i se fi făcut o caricatură pe spatele unui buletin de loterie. Se tot uitau la ele şi le comparau, complimentându-se reciproc.

Era târziu, aproape ora şapte, când Mistral şi Kate se întoarseră la Villeneuve. Inima lui era atât de plină, se simţea atât de mulţumit, încât nu era în stare să scoată o vorbă. Caricaturile, o simplă joacă! Uitase că e în stare de aşa ceva; pentru numele lui Dumnezeu, în sfârşit demonul creaţiei pusese din nou stăpânire pe el. Degetele îi ardeau de nerăbdare să pună mâna pe pensulă, nasul fremăta dornic să simtă mirosul vopselelor şi al terebentinei, era obsedat de imagini pe care voia să le transpună pe pânză... şi toate astea fiindcă a pus mâna pe un creion, fără să se gândească, şi i-a distrat pe aceşti oameni simpli la care ţinea atât de mult.

Acceptase cu uşurinţă cuvintele lor de laudă fără a se simţi deranjat de la lucru. Abia acum gusta cu adevărat triumful, pe care nu fusese în stare să-l savureze la vernisaj. Era o fiinţă renăscută, mai puternică decât oricând. Cuprins de entuziasm, aştepta cu nerăbdare ziua de mâine.

După cină se duse să se plimbe de unul singur. Deborda de energie şi simţea nevoia s-o cheltuiască. Dorea să rămână singur cu exaltarea lui şi să hoinărească pe malul Ronului. Îl desfătau deopotrivă foşnetul frunzelor

şi murmurul apei. Constată cu stupoare că dorința lui cea mai mare era să rămână în Provence, să n-o mai părăsească niciodată.

„Nu mai vreau să trăiesc în singurătatea unui mare oraş. Nu mai vreau să trăiesc în viesparul din Montparnasse, unde oamenii vorbesc prea multe limbi, spun prea multe tâmpenii despre guvern, religie şi şcoli de pictură. Nu mai vreau iernile reci din Paris cu ploile mohorâte care omoară lumina. Nu mai vreau să treacă nicio zi fără să văd orizontul."

Tocmai când se gândea cât de întemeiate erau motivele care-l determinau să nu se mai întoarcă la Paris îşi dădu seama că dorința asta a lui venea din străfundurile sufletului. *Nu trebuie să plec din Provence fiindcă numai aici pot lucra.* Această revelație era mai puternică şi mai clară decât orice logică.

În zori o trezi pe Kate.

– Vacanța s-a terminat. Vreau să mă pun pe treabă.

Kate răsuflă uşurată.

– Într-o jumătate de oră mă îmbrac, fac bagajele şi o putem lua din loc.

– Nu e nevoie, poți să mai rămâi şi tu o vreme.

– Dar n-ai spus că vrei să te pui pe treabă?

– Eu rămân aici, Kate.

– Ce?

– Chiar aici. Doamna Blé îmi oferă găzduire, deci una din probleme e rezolvată, iar în Villeneuve sunt destule case de închiriat ca să-mi găsesc un atelier. Când se vor deschide magazinele o să-i telefonez lui Lefebvre să-mi trimită cu primul tren toate materialele de care am nevoie, nota de plată i-o transmit lui Avigdor... simplu. M-am gândit la tot ce am de făcut.

– Părerea mea e că toate aranjamentele astea ale tale

se datorează pasiunii pentru nenorocitul ăla de joc cu bile, replică cu răutate Kate.

– Nici el nu e de lepădat, dar am alte motive, spuse măsurând camera de sus în jos, fără să arunce măcar o privire la fața albă ca varul a lui Kate, ceea ce mă reține aici în mod deosebit... nu știu cum să fiu mai explicit, dar nu contează, este lumina... nu înțelegi?

– Înțeleg perfect. Știa că orice discuție ar fi fost inutilă. Când lui Mistral îi intra ceva în cap nu se mai putea face nimic, era de neclintit. Am să mai rămân și eu o zi sau două.

– Poți să stai cât dorești, numai să nu te plictisești atunci când am să lucrez toată ziua. Îmi face plăcere să te știu aici lângă mine, Kate.

– Am să mă mai gândesc. Dacă are nevoie de o companie, mai bine și-ar lua o pisică, gândi ea furioasă. O dată cu trezirea la realitate a revenit și ea cu picioarele pe pământ. Dragostea ei tăinuită atâta vreme îi provoca o puternică stare de amorțeală.

– Din moment ce rămân aici, azi nu am chef de hoinăreală. Am de aranjat niște lucruri... am să mă duc în Avignon să-mi cumpăr niște pulovere mai groase sau un pardesiu mai acătării, dacă am să găsesc în fundul ăsta de țară. Am să iau un taxi, fiindcă o să mă satur de condus la întoarcerea acasă.

– Poți lua tu mașina, eu am să fac o plimbare pe jos în căutarea unei camere de închiriat. Nici măcar nu încerca să-și ascundă nerăbdarea din glas.

Kate a lipsit toată ziua, nu a venit să ia masa cu el. Când a apărut într-un târziu, după-amiază, Mistral ardea de nerăbdare. Aveau de mers vreo patruzeci de minute bune până în Félice. Abia aștepta să le dea vestea bună prietenilor de la cafenea.

Cu puțin timp înainte de a ajunge la drumul care ducea la Félice, Kate își apropie mâna de cea a lui Mistral.

– Ia-o la stânga, îi spuse.

– De ce? O să întârzii la partida de *boules*. De-acum încolo am tot timpul să vizitez *La Tourrello*.

– Vreau să-ți arăt ceva. N-o să dureze mult, te rog!

O luă pe drumul de țară și parcă mașina la locul obișnuit.

– Vrei să o mai vezi înainte de plecare? Nu credeam că te interesează atât de mult.

Kate coborâ din mașină, se îndreptă spre cele două porți duble și scoase o cheie din buzunar. O introduse în broască și o deschise cu dificultate. În timp ce Mistral o urmărea atent, ea deschise larg porțile.

– Vino încoace, îl îndemnă ea.

– Ce faci? De unde ai cheia aia? rosti fără să se miște de pe scaunul șoferului. Nici nu se gândea să intre.

Kate se apropie de mașină și-i întinse cheia.

– Ia-o, este a mea sau mai degrabă a ta. Ca să fiu mai clară, este zestrea mea.

Era stupefiat... știa într-adevăr să facă o surpriză. Nu umbla cu jumătăți de măsură. Privindu-i expresia gravă și în același timp încrezătoare a ochilor își dădu seama că nici măcar acum nu este ridicolă. Demnă, serioasă, hotărâtă îi făcea această propunere extraordinară, mizând pe acordul lui.

– Te căsătorești cu mine, Julien? îl întrebă.

Nu-i răspunse. Intuia că mai are multe de adăugat. O găsea nemaipomenit de interesantă.

– Te iubesc, iar tu ai nevoie de o soție și de un cămin. Astăzi am trecut pe la notar și am cumpărat ferma. Proprietarul a murit și a lăsat-o moștenire unei nepoate nerăbdătoare să scape de ea. Săptămâna viitoare un țăran tânăr, împreună cu soția lui, se va muta în aripa din

stânga, va angaja mână de lucru, va pune la punct via, livada şi toate celelalte. Se opri, dar cum el nu scotea o vorbă continuă, înfăţişându-i o viaţă minunată clar şi precis de parcă ar fi întins o faţă de masă pe iarbă, cu bucate alese, sticle de vin şi l-ar fi invitat apoi la ospăţ.

Caut un arhitect care să-ţi proiecteze atelierul. Am angajat un meşter zidar din Avignon. Îl aşteptăm să vină mâine împreună cu un instalator şi un electrician... sunt foarte multe de făcut până să fie bună de...

– Eşti tu în stare să trăieşti la ţară... la *La Tourrello?* o întrerupse el în cele din urmă.

– Să ştii că nu sunt fericită decât împreună cu tine, indiferent unde. Oricât ţi s-ar părea de ciudat, nu pot să mă întorc la Paris, să te las aici singur iarna, să vin să-ţi fac o vizită prin februarie sub pretextul că vreau să văd migdali în floare.

– Nu m-am gândit să mă însor, îi spuse Mistral.

– Ai timp să te gândeşti acum, ricană ea. A venit vremea să ne ocupăm de viaţa noastră şi să ne punem serios pe treabă. Ai început-o bine şi asta înseamnă ceva, dar greul de-abia acum începe... să continui să te perfecţionezi, să capeţi noi forţe, să fii sigur de tine... vor urma ani şi ani de creaţie şi vei avea nevoie de multă putere de muncă. Ştii ce-i sfătuia Flaubert pe artişti? „Să ducă o viaţă ordonată şi normală ca să-şi păstreze originalitatea şi pofta de lucru."

– Nu l-am citit pe Flaubert. Singurul şi cel mai important lucru, se gândi el, este că vreau din nou să pictez şi că n-am chef să plec de aici.

– Julien, imaginează-ţi, să ai aici un atelier cu vedere spre Félice!

Nu îşi însoţea vorbele de gesturi. Generozitatea şi dragostea ei pentru el erau mai mult decât evidente. I se oferea o viaţă liniştită şi îmbelşugată... deci era posibil.

– Gândeşte-te numai la concursurile de *boules* la care vei lua parte de acum înainte, adăugă ea din ce în ce mai agitată văzând că el refuză cu încăpăţânare să dea un răspuns.

– Încerci să mă ademeneşti, Kate.

– Bineînţeles! Era fermă pe poziţie. Stătea cu cheia în mână întinsă, vântul i se juca în păr, ochii gravi erau luminaţi de dragostea pe care nu mai era în stare s-o ascundă.

Pe chipul ei se puteau citi deopotrivă încrederea oarbă în el şi o mare vulnerabilitate.

– Încerc să găsesc un singur motiv... de refuz, şopti el.

– Ei... şi?

Sări din maşină, apucă cheia, o strânse puternic în palmă, închizând ochii. Îi era profund recunoscător. Această bucată de pământ, femeia de lângă el... reprezentau viitorul lui. Izbucniră amândoi în râs, un râs complice. Aici trebuiau să ajungă, ştiuse asta din ziua în care o întâlnise pentru prima oară.

– Cât de ciudată e viaţa! exclamă el încântat.

– Te implor, iubeşte-mă câte puţin pentru ca dragostea ta să dureze mult, murmură ea.

– Ce vrea să însemne asta, scumpa mea americancă autoritară şi deşteaptă? o întrebă el, apoi o trase spre el şi o strânse la piept.

– Cândva, un poet ... o să-ţi povestesc... odată ai să înţelegi.

10

– Nu, categoric nu, imposibil, nici nu discut! vocifera Paula, mai scandalizată decât şi-ar fi închipuit

Maggy că e în stare să fie o femeie care, de ce să nu recunoaştem, văzuse multe la viaţa ei.

– Dar de ce? protestă Maggy.

– Din două motive clare: lenjeria şi pantofii. Nu mai sunt buni de nimic! Vai, Maggy, ia uită-te la astea! Îmi vine să urlu! Îi făcu semn, scoasă din minţi, spre grămada de lenjerie de corp de pe pat scoasă din dulap. Apucă trei jupe ca pe nişte cârpe de praf şi i le arătă indignată.

Asta e peticită, cealaltă are tivul descusut, iar ultima, după câte văd, nu mai are decât câteva panglicuţe. N-ai nici măcar un set ca lumea, continuă ea fierbând de mânie şi unde sunt, mă rog, corsetele şi sutienele? Nu văd decât nişte jartiere desperecheate, ciorapi cârpiţi, chiloţi cumpăraţi de când ai pus piciorul în Paris şi aceste oribile jupe. E adevărat că sunt curate, dar asta e singura lor calitate! Flutura din mâini furioasă.

Maggy îşi dădu într-o parte părul de pe frunte.

– Of, Doamne, ce sunt ifosele astea de damă din înalta societate? Doar nu-ţi închipui că mă sinchisesc de atâta lucru. De fapt, nu am nevoie de ele nici când lucrez, nici la dans, dimpotrivă! Jupele sunt foarte bune. Mai au nevoie de mici retuşuri... Madame Poulard o să le aranjeze cât ai zice peşte.

Paula se aşează pe pat decisă să nu se dea bătută.

– Maggy, nu eşti în toate minţile! Cum vrei să fii tratată cum se cuvine dacă te duci la Patou sau Molyneux în zdrenţele astea? Cum i s-ar adresa doamna Chanel unei astfel de cerşetoare? Nu mă interesează cât o să te coste. Ce croitor de clasă, vânzătoare sau modistă o să te bage în seamă dacă nu ai desuuri, pantofi şi chiar o pălărie ca lumea?

– Deci, asta pune capăt carierei mele de femeie întreţinută. Moartă în faşă! Nu am haine potrivite ca să mă duc să-mi cumpăr altele pe măsură, în consecinţă nu

mă pot muta într-un apartament la Lotti. Cel mai bine ar fi să-i spun domnului Patou că am pierdut tot ce am avut într-un naufragiu şi doamnei Chanel că am fost răpită de ţigani care s-au mulţumit cu toaletele mele, iar mie mi-au dat drumul nevătămată. Dar cum să procedez ca să-mi fac haine de comandă, dacă înainte nu am mai avut aşa ceva? E un cerc vicios din care nu se poate ieşi.

Maggy se aşează pe podea cu picioarele încrucişate, se aplecă şi-şi sprijini bărbia în pumni arborând o mină agresivă.

– Azi-dimineaţă totul mi se părea foarte simplu, dar ai venit tu şi ai complicat lucrurile, de nu mai ştiu pe unde să scot cămaşa. Acum un an mă învăţai să-mi dau chiloţii jos, iar acum vrei să-mi pun corsete! Am să-i spun lui Perry că e preferabil să locuim aici. Ducă-se naibii valeţii şi afacerile lui! Dacă nu-i plac aşa cum sunt, cu atât mai bine. Să le ia dracu' de corsete!

– Linişteşte-te! se grăbi Paula să spună, situaţia nu e chiar atât de tragică. Calmează-te, puştoaico! Totul se rezolvă cu chibzuinţă şi răbdare. Începem cu desuurile. Trebuie să fie noi. Ştiu un magazin pe strada St. Honoré, aparţine unor emigranţi ruşi şi e frecventat de doamne cu pretenţii; acolo eşti servit cu discreţie şi mai ales prompt. În cazul tău e bine să te duci...

– Ce tot îndrugi acolo „în cazul tău", o întrerupse Maggy indignată.

– Exact aşa! spuse Paula fără s-o bage în seamă.

– Dacă faci comanda după-amiază şi eu le explic că e vorba de o urgenţă, într-o săptămână ai o lenjerie de corp de toată frumuseţea. Iar pantofi poţi să-ţi cumperi de la un magazin de încredere al unui italian nu departe de unde comanzi lenjeria, pe strada St. Florentin, la etaj. Ca să-ţi cumperi pantofi nu ai neapărat nevoie de lenjerie fină, aşa că poţi merge chiar azi.

– Dar aş putea să-i iau şi de la Raoul...

– Raoul? Magazinul ăla dezgustător de la colonade, cu pantofi de 80 de franci, care-ţi nenorocesc picioarele? ripostă Paula cu o mină consternată.

– Dar de aici am cumpărat mereu pantofi şi n-ai avut nimic de obiectat până acum!

– Nu te mai gândi la ce ai făcut până acum... nu vrei ca Perry să fie mândru de tine?

– Dar este şi aşa mândru de mine. Maggy rămase pe gânduri.

Dintr-o mişcare îşi acoperi faţa cu părul ei oranj. Imaginea romantică a vieţii unei femei întreţinute se spulberă brusc atunci când fu confruntată cu simţul practic al Paulei. I se părea o treabă dintre cele mai plictisitoare; mereu probe, zile irosite în alergături de la un atelier la altul, corsete şi toate astea de ce, ca să facă impresie unei vânzătoare care, oricum, dacă se uită mai bine, îşi dă seama cu cine are de-a face. Simţea că detestă tagma vânzătoarelor.

Brusc îi reveni în minte imaginea lui Kate Browning când şi-a făcut apariţia la Mistral. Ce prestanţă avea în veşmintele sale de mătase albă vaporoasă, fiecare cusătură făcută de mână, mănuşile albe, imaculate, mereu elegantă, sigură de sine şi calmă. Încă de la apariţia ei pe lume nu se poate să nu fi purtat pantofiori de cea mai bună calitate şi o pălărioară nostimă de la Rose Descat.

Plină de vioiciune sări în picioare atât de brusc, încât Paula tresări.

– Dar mănuşi? O apucă de umeri şi o zgâlţâi. Ţi-ai petrecut prea mult timp la cratiţă şi ai uitat că aici o femeie care se respectă nu iese pe stradă fără mănuşi. Tot sporovăieşti despre corsete, dar de mănuşi ai uitat. Cum e posibil să încep o viaţă nouă fără să am şase duzini de

mănuşi, doar nu o să port o pereche mai mult decât o dată, o singură dată, auzi tu?

O lăsă pe Paula şi ţopăi prin cameră verificând perechile de ciorapi care-i cădeau în mână dacă nu cumva erau rupţi. Opri doar două perechi intacte, restul îl făcu ghem şi-i aruncă la coş. Mâine dimineaţă cumpărăm douăsprezece duzini de ciorapi de mătase, apoi ne ducem la aristocraţii ruşi... mă înnebunesc după lenjerie fină din şifon de mătase cu aplicaţii de dantelă, din crepdeşin. Am să port numai portjartiere, sutiene *gorges* care să-mi aplatizeze sânii, chiloţi evazaţi de diferite culori: vernil, lila şi maro închis, halate de şifon roşii... şi de ce mai am nevoie? Aa, pijamale de cea mai bună calitate... dar de corsete nu am nevoie! Se opri din ţopăială în faţa oglinzii de deasupra chiuvetei. Se studie cu atenţie, jucându-se cu părul. Mai întâi şi-l pieptănă după urechi, apoi şi-l ridică cu ambele mâini şi-l strânse în vârful capului. Scuturâ din cap nemulţumită.

– Trebuie să mă tund.

– Sigur că da. Nu poţi pune nicio pălărie ca lumea pe o asemenea claie de păr, iar dacă nu ai o pălărie elegantă pe cap...

– Ştiu şi eu treaba asta. Dacă nu am o pălărie cum se cuvine, nicio vânzătoare care se respectă nu mă va servi. Dar mai spune-mi un lucru, Paula, să mă duc întâi să-l scurtez şi apoi să mă tund la Antoine, sau crezi că Antoine o să accepte să mă tundă aşa cum e acum?

Paula făcu ochii mari. Antoine era cel mai renumit coafor din lume. El a introdus moda părului scurt în urmă cu 20 de ani, când a tuns-o pe celebra actriţă Eve Lavallière. Experienţa asta l-a stresat atât de tare încât timp de şase ani nu a mai retezat părul niciunei femei. În prezent însă era numărul unu în materie de tunsoare în salonul său de coafură din strada Didier. L-a inaugurat

printr-un bal cu o largă participare – 1400 de persoane – la care toate femeile trebuiau să vină îmbrăcate în alb. Orice franțuzoaică visează să fie tunsă de marele maestru.

– La Antoine! rosti Paula impresionată.

– Dar la cine? De la prima vedere o să-şi dea seama că merită să facă o demonstrație de măiestrie asupra părului meu, deşi mai adineauri purtam chiloți peticiți.

– Dar cum ajungi la el?

– Mă duc pur şi simplu. Crezi că o să reziste tentației de a-şi băga foarfecele într-un astfel de păr?

– Nu cred că poate rezista, răspunse Paula cu franchețe. Antoine era imprevizibil şi spontan. De curând a dat la o licitație de binefacere 5000 de franci pentru o singură mănuşă donată de o poetă, vicontesa Marie-Laure de Noailles o veche clientă de-a sa.

– Atunci, la treabă, scumpeteo! Doar nu-ți închipui că n-am să te iau cu mine!

– Nici nu mă gândesc să te las de capul tău. Dacă între timp te răzgândeşti?

– Exact la asta m-am gândit şi eu. Maggy o mângâie pe cap. Trebuia să treacă la fapte. De vorbit era uşor, dar când se gândea la ce-o aştepta, o cam părăsea curajul. Tare n-o mai trăgea inima. Se îmbrăcă cu cele mai bune haine, apoi o urcă pe Paula într-un taxi cât putu mai repede de teamă ca nu cumva să se răzgândească.

În anii '20 era foarte greu pentru o femeie să fie frumoasă datorită modei neprielnice care le masca feminitatea. Pălăriile ascundeau fruntea şi ochii, sprâncenele erau pensate la maximum, trupurile chinuite în haine care nu avantajau pe nimeni; cosmeticele nu făceau decât să urâțească femeile, se foloseau numai trei nuanțe de ruj, iar tunsorile erau atât de hidoase, încât trebuia să fii foarte

frumoasă ca să-ți asumi un asemenea risc. Tunsoarea schimba radical o femeie în bine sau în rău.

Femei care cu zece ani în urmă erau considerate drăguțe în straiele lor eduardiene, cu părul aranjat în coafuri complicate, minuțios realizate, își pierduseră complet farmecul și eleganța, și asta numai din cauza modei. Altele, socotite odinioară adevărate frumuseți, arătau acum ca niște sperietori, cu capetele aidoma unor ridichi înălțate deasupra umerilor cam prea rotunjori. Forma capului prezintă o mare importanță pentru o femeie.

Maggy stătea pe scaun în fața oglinzii, cu Antoine în spatele ei, înconjurat de o asistență numeroasă. Paula, solemnă, ședea deoparte.

– Dumnezeule... ce mai păr! rosti încântat într-o franceză cu accent polonez.

– E ceva în neregulă? îl întrebă Maggy gata să explodeze. Abia aștepta un motiv plauzibil să plece de acolo cât mai repede, înainte de *a începe*. Intrase în panică. Pereții salonului erau confecționați din sticlă groasă ca și scările. Mesele, scaunele, lustrele erau tot din sticlă, potrivit gustului acestui polonez palid la față despre care se spunea că are un apartament numai din cristal, deasupra salonului de coafură. Până și patul în care dormea era din sticlă. Pretindea că îl apără de radiațiile electrice periculoase din timpul nopții.

– Nici nu știți ce minunăție de păr aveți, un poem! Dar eleganța începe de la linia părului, domnișoară! îi spuse cu reproș în glas, părul acesta, și-și trecu degetele prin el, extraordinar, trebuie... doar părul este esențial la o femeie. De felul cum este aranjat depinde aspectul ei exterior. Acest păr trebuie pus în valoare.

– Cum spui dumneata, șopti Maggy și închise ochii când îl văzu că pune mâna pe foarfecă. Înțepenise în scaun. Auzea cum îl reteza. Fiecare șuviță era recuperată

cu grijă de cei din jurul ei, înainte de a cădea pe podea. Din părul lung astfel obținut făcea meșe pe care le vindeau celor care la ocazii îl ataşau părului lor pentru a părea mai des. Când deschise ochii o izbi imaginea capului ei care se profila deasupra umerilor.

Se relaxă, prinzând curaj. Oricum, era prea târziu ca să se mai răzgândească. Un zâmbet forțat i se ivi pe chip. Aşa era gâtul ei? Atât de lung şi alb? Urechile astea, protuberanțele micuțe roz, îi aparțineau? Antoine îi umezi chica şi luă o lamă sclipitoare cu care îi netezi părul strălucitor. O tunse la fel de scurt ca pe un licean de la Eton. Numai femeile foarte frumoase îşi puteau permite o astfel de tunsoare. I-l pieptănă spre spate, îi făcu cărare într-o parte şi-i aranjă perciunii. Îl reteză foarte scurt la spate, astfel că ovalul capului ieşea clar în evidență. Ochii galben-verzui ai lui Maggy, depărtați mai mult decât în mod normal, păreau acum imenşi, curbura oaselor maxilarului se reliefa şi mai clar pe gâtul lung ivit dintre umeri.

Îşi smulse prosopul de pe ea, se ridică în picioare şi se privi în oglindă, întorcând capul într-o parte şi în alta. Era o linişte desăvârşită. Nici Antoine nu scoase un cuvânt în vreme ce Maggy făcea cunoştință cu noua sa înfățişare. Capul parcă nu-i mai aparținea, era un obiect independent, ca un balon. Femeia pe care o vedea în oglindă era mai în vârstă decât Maggy, mai sigură pe ea şi mai cu aplomb, femeia aceea era extraordinar de şic, deşi purta costumul şi pantofii modeşti ai lui Maggy. Părul lucios, strălucitor şi roşu, tuns ireproşabil, era centrul de atracție în salonul de coafură.

Rămase pironită locului. Paula nici nu respira. Maggy se apropie din ce în ce mai mult de oglindă fără să-şi poată desprinde ochii de pe chipul său. Îşi contempla uluită figura, cercetând-o tot mai de aproape până când

atinse oglinda cu nasul. Rămase în această poziție o clipă, aburind oglinda cu respirația sa. Apoi, brusc, aplică un sărut pe oglindă cu buzele ei cărnoase și ispititoare.

– Ooo! Toată asistența răsuflă ușurată.

– Doamna e mulțumită, remarcă Antoine cu un aer protector.

– Doamna este încântată! Maggy îl luă în brațe pe polonez, îl strânse cât putu de tare și depuse un sărut pe urechea acestuia.

– De acum înainte doamnei ar trebui să i te adresezi cu domnule. Luă garoafa prinsă în piept și i-o plasă lui Antoine după ureche.

– De la un domn, pentru un domn, te iubesc, încheie ea.

Perry Kilkullen nu știa ce înseamnă să ai o amantă. La prima vedere părea foarte simplu. Câți bărbați au avut sau au amante? Romanii și elenii au întreținut femei sau băieți sau și femei, și băieți, după preferințe. În istoria oricărei țări se întâlnesc o mulțime de femei întreținute. Câte familii aristocrate nu aveau copii proveniți din astfel de legături? Dar cum se descurcau oare Ludovic al XIV-lea, al XV-lea și al XVI-lea?

Simțindu-se mai mult decât oricând un american la Paris, puțin intimidat, dar fără îndoială hotărât, se duse la un agent imobiliar. Pentru un Kilkullen, primul pas care trebuia făcut era să găsească o locuință. Oare un Ludovic își aducea amanta chiar în palat, în vreo cameră de musafiri?

– Ce cartier preferă domnul? Câte saloane și dormitoare să aibă apartamentul? Câți servitori are domnul? Domnul dorește un apartament sau o casă?

– Până nu văd câteva dintre cele mai bune, nu pot să mă pronunț.

A vizitat o serie de case și apartamente din cartierul elegant de pe malul drept al Senei, dar dintr-un motiv

sau altul nu i-a convenit niciunul. Nu a supus-o şi pe Maggy la aceste corvezi, mai ales că voia să-i facă o surpriză. În sfârşit, pe strada Vélasquez intră într-un apartament imens, la etajul al doilea, cu vedere spre parcul Monceau. Ca prin minune, aici, în camerele goale, Perry se simţi acasă.

În aceeaşi după-amiază o luă pe Maggy să-l vadă. În vreme ce o conducea satisfăcut dintr-o cameră în alta, Maggy era pe punctul să explodeze.

– Dumnezeule mare! exclamă ea deodată.

– Nu-ţi place? o întrebă îngriorat.

– Tu ai numărat camerele? se interesă ea cu un glas piţigăiat.

– Nu încă. Dar mi se pare rezonabil.

– Sunt unsprezece camere şi pe puţin două duzini de dulapuri în perete. Dumnezeu ştie câte săli de baie, bucătării, cămări, spălătorii sau camere de servitori la mansardă, spuse cu un tremur în glas.

– Ţi se pare prea mare? o întrebă el dezamăgit.

– În ce mă priveşte, orice apartament ce depăşeşte două camere, plus o baie, este prea mare.

– Da..., dar n-ai spus chiar tu că vrei să trăieşti în lux?

– Of, Perry, exclamă şi se cuibări în braţele lui. Mi-e *teamă!* Ştiu că am mai spus asta, dar nu era decât un joc al închipuirii, nu o realitate. Nu vreau decât o cămăruţă, într-un hotel micuţ de pe malul stâng, cu un pat, să-mi trag pătura peste cap şi să nu mă mai mişc de acolo! Niciodată!

Perry o strânse în braţe şi o mângâie ca pe un copil înspăimântat. Acum îşi dădea seama că el trăise printre americance înstărite care nu se gândeau decât cum vor ajunge să aibă o casă mare, femei care au fost învăţate să se mişte cu dezinvoltură prin camere mult mai numeroa-

se şi mai spaţioase decât cele de aici. Dar de unde să ştie Maggy, iubita lui minunată, prima şi unica dragoste, despre astfel de lucruri? A intrat în panică la vederea unui apartament de unsprezece camere, scumpa de ea. Ea care a avut curajul să fugă de acasă la şaptesprezece ani rămăsese de fapt un copil.

– Ascultă, i se adresă ca unei fetiţe, dacă asta doreşti, să trăim în hoteluri, atunci aşa o să facem, nu-ţi face probleme. Dar de ce să nu încercăm varianta asta? Nu trebuie să te muţi mâine, iubito. Mobilarea apartamentului o să dureze, iar când va fi gata, dacă ai cea mai mică reţinere, dacă o să ţi se pară prea mare, am să renunţ la el. Ei, ce spui? În timp ce-i explica îşi dădu seama cât de mult dorea să o vadă într-o casă ca lumea şi nu într-un hotel, într-un loc stabil şi confortabil, al lor şi numai al lor. Pentru că stătea cu capul lipit de pieptul lui, vocea i se auzi înăbuşit.

– Cât va mai dura? îl întrebă bănuitoare.

– Mult, o asigură el, multă vreme. Oare cum se procedează ca să mobilezi un apartament? se gândi. De mult, înainte de căsătoria lui, îşi aduse aminte cât se agitaseră soţia, soacra şi mama lui ca să le aranjeze apartamentul nupţial. Dar pe vremea aceea nu-l interesau asemenea lucruri. Când era tânăr, apartamentele se vindeau mobilate. Fiecare îşi căuta unul pe gustul său. Dar nu cumva treburile astea erau de competenţa femeilor?

În următoarele şase luni, Maggy a învăţat o mulţime de lucruri noi şi uimitoare. În primul rând a învăţat limba engleză. Trebuia neapărat să o cunoască. Nu voia ca Perry să se simtă stânjenit ori de câte ori se vorbea engleza în prezenţa ei, în plus, fie că se duceau la Bal Tabarin să vadă cancan, fie la Ritz sau la Frederick să mănânce specialităţi de raţă, auzea în jurul ei vorbindu-se englezeşte şi era foarte enervant să nu înţeleagă bancurile care se spuneau.

Puterea de cumpărare a dolarului american era atât

de mare în Paris, încât întâlneai la tot pasul repatriați care duceau un trai decent cheltuind 15 dolari pe săptămână. Pe Maggy o intriga nonşalanța lor, precum şi modul în care se integrau, cu nepăsare, în viața tumultuoasă a Parisului. Cine altcineva dacă nu americanii jucau tenis la barul de noapte al Josefinei Baker. Cine altcineva dacă nu americanii frecventau Bricktop, unde orchestrele cântau o muzică îndrăcită de jazz, cum nu mai auzise Maggy niciodată? În 1926, dacă nu ştiai engleza, aveai de pierdut o mulțime de lucruri interesante.

În fiecare dimineață, imediat după micul dejun, Maggy lua lecții de engleză de la o doamnă serioasă din Boston, soția unui scriitor american care nu dădea semne că-şi va termina vreodată romanul. Una dintre primele expresii învățate de Maggy era „writer's block"*. Ori de câte ori o auzea îşi aducea aminte de salonul luxos, cu draperii şi tapițerie din saten de culoare bleu, din apartamentul ei de la hotelul Lotti.

Perry l-a angajat pe Jean Michel Frank, cel mai reputat decorator de interioare din Paris, pe vremea aceea director la *Les Artes Décoratifs,* să mobileze şi să aranjeze apartamentul, în timp ce ei doi îşi vedeau de treburile lor.

– Ştii tu, Paula, îi spuse lamentându-se, cât de chinuită este o femeie întreținută? Cât de ocupată este? Închipuie-ți că nu ai voie să ieşi din casă dimineața dacă nu ai un costum de la O'Rosen sau Chanel, iar după-amiază nici gând să apari undeva dacă nu ai ceva pe tine de la Patou. Dacă vrei să bei un cocktail trebuie să te îmbraci corespunzător, adică de la Molyneux, cu taior cu epoleți pe umeri şi cu aplicații la tiv.

– Nu te mai văita, o repezi Paula, orice meserie are dezavantajele ei.

---

* Blocul scriitorilor.

– Dar o femeie întreținută își petrece 1% din timp în pat și 99% schimbând toalete, spuse Maggy dusă pe gânduri. Aș prefera o meserie care să-mi permită să port aceleași haine de dimineața până seara. Ce să-ți mai spun de pălării! Fiecare toaletă cu pălăria ei, iar fiecare pălărie se poartă în trei ipostaze diferite, cu accesoriile aferente. Atâta tevatură în legătură cu poziția borului, cu lățimea panglicii... cine și-ar fi închipuit?

– Era bine să te fi pus la curent, îi spuse Paula atotștiutoare, dar mi-a fost teamă că ai să te răzgândești și ai să renunți la această viață.

– Acum e prea târziu, spuse cu dezinvoltură, redevenind bine dispusă.

– Să mă interesez de un majordom? Nu-i veni să-și creadă urechilor.

– Luna viitoare apartamentul o să fie gata, așa că ne trebuie servitori, dar mai întâi un majordom cu ajutorul căruia o să-i angajezi pe ceilalți.

– De unde să știu eu ce să-l întreb? zise ea indignată. Nu mă pricep deloc la țigări de foi, la lăzi cu vin, la protocolul mesei sau lustruirea argintăriei. Dacă vrei un majordom și servitori, ocupă-te tu de angajarea lor. De fapt, nici nu m-am hotărât să mă mut acolo!

– Dar nici n-ai văzut cum arată, nu ești curioasă?

– Nu, minți Maggy. Se surprinsese întrebându-se de mai multe ori pe zi ce-o fi reușit să facă Frank din apartament, dar ea nu voia să aducă vorba despre asta de teamă ca Perry să nu creadă că s-a decis să locuiască în apartamentul ăla enervant, insuportabil de mare. Traiul într-un hotel, chiar de lux ca Lotti, avea un farmec aparte, îi dădea senzația de neprevăzut, de aventură. În lifturi întâlneai la tot pasul perechi de îndrăgostiți care nu puteau fi căsătoriți, holul hotelului vuia de muzică și râsete, cu femeile de serviciu puteai să trăncănești în voie, iar cu

recepționerele îi plăcea să stea de vorbă în fiecare zi despre cursele de cai.

– În cazul ăsta, am să mă ocup eu de toate, se resemnă Perry.

– Mai bine... să o lăsăm pe Paula, e o treabă la care se pricepe de minune. Își dă imediat seama cu cine are de-a face, nu poate fi păcălită. Cel puțin eu nu am reușit niciodată. Amintește-ți numai de ultimul ei *șidac*.

– Șidac?

– Înseamnă medierea unui mariaj, așa cum a procedat și mătușa Esther. Vine de la un cuvânt din ebraică, îi explică Maggy atotștiutoare.

– Presupun că astea le știi de la rabinul Taradash? Pe Perry îl amuzau cuvintele din ebraică folosite de Maggy. Aveau un iz picant, ca și garoafa pe care o purta.

– Nu-mi mai reaminti de sărmanul și scumpul rabin, mie, o femeie întreținută care trăiește în păcat cu un catolic. Nici nu vreau să mă gândesc ce ar spune!

– Ce crezi c-ar spune?

– S-ar enerva cumplit sau ar suferi peste măsură... alege tu. Dar nu m-ar putea înțelege cum nici pe tine nu te înțelege preotul tău catolic. Eu însă mă simt vinovată. Talmudul ne spune: „Când omul se va afla în fața Creatorului va trebui să dea socoteală pentru plăcerile vieții din care n-a gustat". Această frază din Talmud este pe placul meu. S-ar putea să existe și alte învățăminte care să o contrazică, dar eu nu mă pricep la religie cine știe ce și în ce ne privește nu cred că are importanță.

– Ăsta e singurul motiv pentru care nu te simți vinovată în ce mă privește? o întrebă cu o mină foarte serioasă.

– Vai, iubitule, nu! Nu dragostea pe care ți-o port mă face să mă simt vinovată. Nu avea cuvinte să-i poată explica clar sentimentele ei.

Era o dragoste simplă, fără distonanțe, o dragoste care nu putea să-i facă rău vreodată. Brațele lui puternice o apărau de orice rău. Cu el se simțea în siguranță. Acum știa ce înseamnă să te afli la adăpost.

E adevărat că uneori se mai gândea la Julien Mistral. Își aducea aminte cât de surprinzător de fragede deveneau buzele lui la atingerea gurii ei. Dar imediat și-l alunga din minte și se gândea la avantajele noii sale legături. Cum ar fi fost viața ei dacă ar fi rămas cu Mistral? Oare la un moment dat s-ar fi săturat de acest obsedat de pictură pe care nu-l interesa nimic altceva? Ce norocoasă a fost! Cele câteva luni petrecute cu Mistral au rănit-o profund, dar mai are încă resurse. Se aplecă, își apropie capul de mâna lui Perry și se frecă ușor de ea, simțind atingerea firelor de păr blond care o acopereau.

– Cine o să se ocupe de... majordom? murmură ea.

– Am eu grijă.

– Închide ochii și promite-mi că nu-i deschizi! Te duc în salon... aici vreau să te conduc întâi și-ntâi, îi spuse Perry lui Maggy.

Era în aprilie 1927. Se aflau în fața ușii de la intrarea apartamentului din strada Monceau.

– Ce copilărie! Dar, de ce nu, deși e ridicol! Maggy închise ochii și-l luă de mână. I se părea că au mers o bucată bună, când îi auzi vocea înăbușită de emoție:

– Poți să-i deschizi!

În fața ochilor i se înfățișă unul dintre cele mai moderne interioare din secolul XX. Parcă, prin minune, s-a pomenit într-o nouă lume, o lume colorată în auriu, bej, alb și negru, de un lux exorbitant. Nu mai văzuse niciodată așa ceva. Pereții mohorâți dinainte, cu lambriuri din lemn închis la culoare, au fost înlocuiți cu sute de pătrate de tapet de culori diferite, dar care se potriveau

de minune. Niciun tablou nu tulbura armonia acestui ansamblu măiestrit, o adevărată operă de artă cu strălucири aurii sub lumina aplicelor albe cu forme îndrăznețe.

Camera care i se păruse prea mare când a văzut-o prima oară era acum complet diferită. Păşea pe covorul alb şi nu-şi putea imagina că e posibil să trăieşti într-o ambianță ca asta, un spațiu dominat de strălucire şi prospețime. Oricare alt interior, oricât de elegant, i se părea îmbâcsit şi demodat față de acesta. Maggy mângâie cu degetele marginea fotoliilor simple, tapițate cu mătase grea, neagră cum nu mai pomenise. Îşi trecu degetele pe deasupra măsuțelor lăcuite, aurii, după care se tolăni, visătoare, pe una dintre canapele. Se întinse cât era de lungă pe canapeaua moale tapițată în piele bej, cu ochii pe jumătate închişi admirând fiecare obiect din cameră.

– Ce părere ai? Nu este formidabilă? o întrebă bălăbănindu-se din cauza nerăbdării. Aplicele sunt proiectate de Giacometi, mesele au patruzeci de straturi de aur, iar covoarele sunt lucrate manual la Grasse...

– Nu-mi împuia capul cu atâtea amănunte, iubitule! Vino şi întinde-te lângă mine, parcă plutesc.

După încă trei zile s-au mutat. Jean Michel Frank – încântat de clientul american, un bărbat bogat care nu se uita la bani, evident îndrăgostit, clientul cel mai de dorit – şi-a dat toată silința şi şi-a folosit talentul pentru a realiza un apartament care să reflecte viziunea lui revoluționară, o viziune care se va dovedi la fel de proaspătă şi modernă şi după 50 de ani.

În prima noapte petrecută în apartament, Maggy nu a putut să închidă un ochi. S-a dat jos din pat şi şi-a pus neglijeul. Plimbându-se prin camere încerca senzația sâcâitoare că lipseşte ceva, că ceva nu este în regulă, deşi Frank nu neglijase niciun detaliu.

Inspecta dulapurile în perete în care se aflau lenjeria

şi argintăria. Nu-şi putuse imagina că o persoană poate avea atât de multe lucruri. O să-i trebuiască luni de zile ca să se familiarizeze cu conţinutul lor. Nu lipsea nimic pentru o viaţă confortabilă... şi peste tot domnea curăţenia, o curăţenie care făcea ca apartamentul luxos de la Lotti, tapetat în saten, să i se pară sărăcăcios şi soios.

Se duse în salon şi se opri în faţa uşilor de la terasa care dădea în parc. De la etajul doi de unde se afla putea zări unul din cele mai vesele parcuri din Paris cu colonadele clasice, bazinul oval şi piramida pe care ducele de Orléans a plasat-o acolo în 1778. Parcul pustiu la acea oră, înconjurat de un gard din fier forjat cu ţepuşe în partea de sus, părea un decor în care urma să se joace o piesă antică. Acum o să apară o procesiune de zeiţe în veşminte greceşti sau zâne din imaginaţia unui poet. Îşi dădu seama că nimic din toate acestea nu va prinde viaţă. Abia mâine parcul se va anima când vor veni copiii bine crescuţi din acest cartier elegant însoţiţi de bonele lor.

Cutreiera camerele dornică să descopere ce lipsea, dar nu găsi niciun detaiu neluat în considerare. În sfârşit, se întoarse în pat şi căzu într-un somn agitat cu vise neclare.

Ziua următoare, spre seară, Maggy se folosi prima dată de cheia sa nouă şi intră în apartament. Îmbujorată din pricina aerului răcoros al serii de aprilie, nici nu-şi scoase pardesiul, traversă holul şi alergă spre sufragerie. Sub braţ ţinea un pachet voluminos.

Îşi petrecuse după-amiaza cutreierând magazinele de pe strada Rosier, în căutarea obiectului care socotise că lipseşte. Dimineaţa târziu, când s-a trezit, şi-a dat seama ce omisese arhitectul. Stătea în faţa bufetlui acoperit cu pergament, pe care se găseau două candelabre din argint

greu şi lazulit, care fuseseră executate de renumitul argintar Jean Puiforcat, special pentru acea încăpere. Ele se potriveau cu vaza imensă tot din argint şi lazulit de pe masa din sufragerie. Luă candelabrele, le aşeză pe masă de o parte şi de alta a vazei, apoi, cu grijă, desfăcu pachetul. Apăru un sfeşnic vechi de bronz cu şapte braţe.

– Aşa, aici este locul lui, spuse cu voce tare pe când punea sfeşnicul la loc de cinste în casa ei.

11

Perry Mackay Kilkullen abia se abţinea să nu înjure. Nu însă scrisorile vehemente ale mamei sale, ale surorilor şi fraţilor săi. Nu tot ceea ce Biserica spusese, spunea şi continua să spună. Nu dezacordul nerostit al asociaţilor săi, bârfele îngrozitoare ale nevestelor lor, clevetirile tot mai dese de la Turf and Field, Piping Rock sau de la clubul de iahting din New York. Nu părerea oricărei femei pe care a cunoscut-o, a plăcut-o sau chiar iubit-o, înainte de a o fi întâlnit pe Maggy. Era complet indiferent faţă de aceste umbre care probabil au fost importante odinioară, dar care se preocupau acum de el într-o chestiune atât de personală. Avea 42 de ani şi trăise mai mult de jumătate din aceştia aşa cum şi-ar fi dorit orice bărbat, dar abia acum înţelegea ce înseamnă să exişti cu adevărat. *Maggy!* Fără ea ar fi rămas un om neîmplinit, şi nici măcar nu şi-ar fi dat seama de asta.

Îşi analiză cu exactitate obligaţiile de serviciu; nimeni nu-l putea acuza că-şi neglijează firma. Se rupsese însă definitiv de trecutul său. Nu mai accepta invitaţii la masă în cercul său de prieteni sau în cadrul societăţii bancare din Paris; când profesorii săi de la Yale vizitau Parisul cu

soțiile lor, îi evita sistematic. Își aranja cu grijă afacerile, în așa fel încât să nu fie nevoit să meargă la New York, unde soția sa, învăluită în propria-i demnitate și convingere religioasă aștepta cu seninătate aparentă să depășească această etapă, pe care, potrivit spuselor mamei sale, au mai traversat-o mulți alți bărbați. Mary Jane McDonnell Kilkullen era prea mândră pentru a-i lăsa pe prietenii săi să bănuiască ce simțea în legătură cu scandalul public provocat de relația lui Perry cu o franțuzoaică. Își vedea în continuare de treburile sale de femeie fragilă, elegantă, grațioasă, care, prin vioiciunea sa afișată cu politețe, refuza să accepte compătimirea cuiva. Nimic nu ar fi determinat-o să coboare până la vulgaritate, să acționeze ca o femeie părăsită.

În toamna anului 1927, Maggy împlinea 20 de ani. Arăta mult mai matură decât în realitate; pleoapele machiate și gura provocatoare făceau din ea, în orice companie feminină, cea mai fermecătoare prezență, deși era cu totul diferită față de idealul de frumusețe al vremii. Nu era și nici nu fusese vreodată o „creatură" drăgălașă și nici nu se adapta modei adolescentine, trecătoare. În ultimele luni, când s-a ghidat după propriul său gust, căpătase o eleganță atemporală, enigmatică.

Pentru a-i serba aniversarea, Perry a dus-o la Marius și Janette, unde au cinat împreună pentru prima dată, iar apoi s-au dus la clubul lor de noapte favorit din Montmartre, *Chez Josephine* unde țapul cu bonetă și porcul, animalele favorite ale lui Josephine Baker, alergau spre a fi dezmierdate de către capetele încoronate din zeci de țări europene, o distracție care nu prea era pe gustul lui Maggy.

În seara aceea era neobișnuit de gânditoare. Douăzeci de ani era cu totul altceva decât nouăsprezece. Era vârsta unei femei, nu a unei fete. Adolescența se sfârșise, gândi Maggy și nu știa dacă e cazul să fie necăjită sau încân-

tată. Privi şi răsuci şiragul de perle dăruit de Perry cu ocazia acestei aniversări.

– S-a întâmplat ceva, iubita mea? întrebă el.

– Nu voi mai fi niciodată tânără – *cu adevărat* tânără? Să nu-mi spui că sunt absurdă.

– *Tânără cu adevărat,* a fost atât de minunat?

Ea scutură din cap, dar Perry interpretă greşit gestul ei.

– A însemnat că aveam totul în faţă, că nu trebuia să mă gândesc la viitorul meu, fiindcă era încă departe. Oricum, hotărârile pe care le-am luat n-au prea *contat* în fapt. Nimic nu era definitiv pentru că totul urma să se schimbe. Dar acum, acum simt ceva... ceva, ea gesticulă fără rost, dând din cap, în căutarea cuvintelor dispărute.

– Doar pentru că trebuie să iei hotărâri? întrebă el cu blândeţe.

– Cam aşa ceva. Pentru că acum viaţa mea ar trebui să aibă un rost. Zâmbi nostalgic şi ridică din umeri cu un aer surprinzător de neajutorat.

– Dar ai un rost. Ai să te măriţi cu mine.

Maggy flutură mâna neîncrezătoare.

– Nu spune asta! Ştii bine că este imposibil. Cum poţi spune aşa ceva, chiar şi în glumă? Nu m-am gândit niciodată la asta!

– Ştiu că nu, însă eu da. Este singurul lucru la care m-am gândit din ziua în care te-am cunoscut – un inimaginabil plan teoretic de a obţine divorţul, de a mă însura cu tine şi de a trăi împreună pentru tot restul vieţii mele. Nimic mai simplu, mai drept şi adevărat. Aparţinem unul altuia.

– Tu eşti catolic şi pe deasupra însurat! ripostă Maggy îngrozită. A fost de acord cu toate aranjamentele lui, deşi ştia perfect că sunt imposibil de realizat. Toate obstacolele le stăteau în cale; căsătoria era exclusă, de parcă el s-ar fi aflat în postura prinţului de Wales, pe care să zicem că l-ar iubi suficient, încât să accepte situaţia.

– Soția mea și cu mine suntem ca și despărțiți de ani și ani – știi doar. Nu avem copii care să ne lege.

– Ah, de ce a trebuit să deschizi discuția asta? strigă Maggy. Știi doar că nu poți obține divorțul.

– Este ceea ce i s-a spus și lui Henry al VIII-lea, replică el zâmbitor. E adevărat, catolicii nu obțin divorțul. Dar asta nu înseamnă că ei *nu* divorțează în situații deosebite, folosindu-se de puterea spiritului, de răbdare, de o grămadă de bani și influență. Desigur, un asemenea catolic nu este unul dintre aceia pe care familia sau cunoscuții să-l considere un *bun* catolic. Nici chiar el nu ar trata ca atare un catolic divorțat.

Dar ca să se însoare cu Maggy, Perry Kilkullen era dispus să devină catolic renegat. Descoperise că în raport cu dragostea, credința lui nu era atât de puternică. Mecanismul imaginației sale începuse să se schimbe, își dădea din ce în ce mai bine seama de deșărtăciunea vieții sale, de căsnicia sa, o continuare a unei existențe searbăde, nimic altceva decât o conveniență socială și religioasă, iar acest din urmă aspect l-a făcut să devină neîngăduitor cu legile Bisericii. Puteau fi acestea legi drepte când pretindeau să fie fals atunci când era vorba de cerințele lui cele mai intime? Trebuia el să renunțe la anii frumoși lăsați de viață unui om, pentru a se conforma preceptelor stabilite de Roma în legătură cu „ce trebuie" și „ce nu trebuie"? Potrivit dogmelor învățate de el, toată perioada cât a făcut dragoste cu Maggy a stat sub semnul păcatului. Deși când se culcă cu ea, el se simte sfârșit. Sânii ei, coapsele – toate erau binecuvântate... Ceea ce este frumos nu poate fi decât binecuvântat.

– Ah, cum poți glumi astfel. Nu-ți dai seama ce spui? strigă Maggy șocată. Ai înnebunit!

– N-ai vrea să te măriți cu mine, dacă ar fi posibil? Perry era afectat de reacția ei. Se aștepta la surprindere,

derută, nu însă la acest refuz de a se arăta încântată de proiectele lui.

– Nu vreau să fiu cauza tuturor acestor neplăceri, spuse Maggy cu încăpățânare.

– M-am *călit* încă înainte de-a te fi cunoscut, spuse Perry din cale-afară de enervat. Muream de sete şi tu m-ai salvat. Cu ani în urmă aş fi putut pleca oriunde pentru a sfârşi, încărunțit, la fel de vlăguit ca o uscătură fără sevă.

– Dar nu se vor ivi neplăceri? insistă Maggy.

– Mari, groaznice. El rânji calm, uşurat. Asta o supăra cel mai rău. Cele mai mari neplăceri pe care ți le poți imagina. Dar ce mai contează ele dacă eşti gata să te măriți cu mine şi îmi spui că mă vei iubi mereu?

– Ştii că da, spuse ea încet. Insistența lui făcuse să-i dispară teama.

– Tot mai crezi că nu mai eşti tânără? Eşti sigură că nu ai îmbătrânit pentru a lua o astfel de hotărâre? S-ar putea ca totul să dureze ani de zile şi poate că nu vrei să rişti să ajungi fată bătrână.

– Mă voi maturiza, spuse Maggy şi nu sunt prea bătrână pentru a-mi încerca norocul.

– Atunci am hotărât? spuse el cu nerăbdare.

– Între noi da, *da,* dragul meu. Cât priveşte restul...

– Plec la New York cu cursa următoare... promise Perry...

– Iar acum... cât mai sunt încă tânără, hai să dansăm.

După mai puțin de 10 zile de la aniversarea lui Maggy, Perry Kilkullen şi soția sa se înfruntau în biblioteca apartametului lor din Park Avenue. Timp de două ore Mary Jane nu a ridicat vocea nici măcar o dată şi nu a lăsat să-i scape de pe buze niciun cuvânt nechibzuit. Asculta calmă fără să-l întrerupă, ținându-şi picioarele încrucişate cu

grijă, iar mâinile sprijinite pe genunchi. Avea o înfățișare plăcută, deși cam inexpresivă; nu se juca cu niciunul din numeroasele ei inele. Nu l-a scos din sărite, gândi Perry când își epuiză toate argumentele, toate motivele, toate intervențiile pe care avea de gând să le facă. Părea că-i ascultă cu adevărat spusele, nerăbdătoare, poate, și ea să-și refacă viața. Poate că în tot acest interval cât a fost el plecat a găsit și ea pe cineva care s-o iubească așa cum trebuie să fie iubită orice femeie. În cele din urmă, el se opri răguşit de atâta vorbit. Îi spusese tot ce trebuia să știe, nu mai avea de făcut nicio mărturisire sau de dat vreo explicație.

Se așternu liniștea doar câteva clipe, până când el începu din nou să vorbească, să se repete. Ea îi răspunse blând și atât de încet, încât abia o auzi:

– Divorț? Nu-ți pot face una ca asta, Perry.

– Dar tu nu ai nimic de făcut. Eu port întreaga vină.

– Mi-ar fi imposibil să te părăsesc, Perry. Să nu te aștepteți să fiu atât de crudă, spuse ea privindu-l compătimitor.

– Mary Jane, încetează să mai debitezi asemenea absurdități. Nu tu m-ai părăsit pe mine, ci eu pe tine.

– Perry, n-ai făcut ceva ce nu s-ar fi cuvenit, spuse ea blând ca și când ar fi liniștit un copil speriat. Tu – ah, presupun că lumea va spune că te-ai „rătăcit" – oamenii obișnuiesc să spună asemenea lucruri – , dar din câte îmi dau eu seama tu ai comis doar o greșeală. Este o greșeală gravă, e adevărat, dar nici vorbă să fie una capitală. Din fericire, Biserica înțelege și te va primi în sânul ei când totul se va sfârșit.

– Pe naiba! Credeam că ai auzit.

– Am auzit fiecare cuvânt. Dar Perry, sărmanul de tine, tu se pare că ai uitat, sufletul tău este nemuritor.

– Mary Jane, sunt un om în toată firea. Am 42 de ani, lasă-mă să port singur de grijă sufletului meu!

– Perry, îmi ceri imposibilul. Nu *eu* trebuie să decid dacă vei fi renegat în viața viitoare? Dacă *eu* aș fi de acord cu divorțul, dacă în timpul vieții mele te-ai însura cu fata aceea, vei fi excomunicat. Și greșeala mea va fi considerată la fel de gravă ca a ta.

– Sunt dispus să suport toate astea, Mary Jane.

– Iar eu nu sunt dispusă să te condamn. Și tu știi că nu ai dreptul să-mi ceri una ca asta.

O privi cu atenție. Nu cumva în spatele evlaviei se ascundea un tertip ca să-l șicaneze? Dar pe fața ei se citea numai calm, convingere și hotărâre de neclintit, care-i spuneau că nu era nicio speranță. Ea trăia într-o lume paralelă cu a lui și între ele nu exista nicio punte de legătură. Credința ei nega existența pasiunii lui. Maggy și dragostea lui pentru ea nu contau pentru Mary Jane, erau o simplă abstracție, o „stare de păcat" de la care el putea fi recuperat doar prin spovedanie, penitență și întoarcerea la ea. Știa că lupta este pierdută chiar dacă va continua să argumenteze, să demonstreze, să pledeze.

În cele din urmă Perry plecă. Mary Jane își privi ceasul și se încruntă. Pierduse o întâlnire la asociația pentru salvarea copiilor unde ar fi trebuit să prezideze. Dar cel mai important lucru era să-l facă pe Perry să înțeleagă că nu poate ceda, privându-l astfel de mântuire în viața de apoi.

Când ridică receptorul pentru a suna să-și ceară scuze, simți un fel de milă pentru amăgirea lui demnă de compătimire, închipuindu-și că poate trăi fericit o singură zi fără biserică. Bietul de el, amăgit, corupt, dezonorat, a mers atât de departe încât își imaginează că ea, Mary Jane McDonnell, va ajunge vreodată prima femeie divorțată în lunga istorie a clanului ei. Asta, mai mult

decât orice, medită ea când sună telefonul, arată ce greşeală gravă comisese el.

Perry zăbovi câteva săptămâni la New York, încercând să-i convingă pe membrii familiei, care aveau influenţă asupra soţiei sale, să-i pledeze cauza. Eşec total. Rânduielile familiilor Kilkullen şi Mackay erau severe în privinţa divorţului. Încercă să-i vorbească despre Maggy uneia dintre surorile sale, cea mai clevetitoare şi curioasă. Era totuşi o uşurare că îl ascultă cineva. O lăsă apoi în plata Domnului, imaginându-şi că le va spune celorlalte rude, şuşotind îngrozită: „O artistă de 20 de ani, model, draga mea – îţi dai seama ce înseamnă asta?" Cum s-o facă să înţeleagă puritatea lui Maggy? Cum îşi închipuie că acest lucru ar putea fi vreodată posibil? Unele rude de sex masculin se arătau ceva mai înţelegătoare faţă de situaţia lui, atâta timp cât era vorba de o fată care nu era soţia lui. Li se mai întâmplase şi lor. Dar niciodată o astfel de legătură nu a condus la divorţ, nici măcar la gândul de a divorţa. De ce unii dintre ei îl întrebau dacă nu era mai bine să lase pur şi simplu lucrurile să curgă de la sine, ca mai înainte? Mulţi catolici au avut câte o amantă pe de lături, dar de ce naiba se agita el atât?

Acum, că se afla din nou la New York, Perry a pierdut aproape opt săptămâni pentru a rezolva toate afacerile nesoluţionate de asociaţii lui. „Vreau să rezolv totul în cel mai scurt timp", îi scria el lui Maggy. Va mai trece cel puţin un an, poate mai mult – până la reîntoarcerea sa în Statele Unite.

Aranjase cu avocatul său din Paris, *meşterul* Jacques Hulot, să ia măsuri ca Maggy să nu ducă lipsă de nimic. Hulot plătea servitorii, verifica şi rezolva toate plăţile

gospodăreşti, avea grijă şi de facturile personale ale lui Maggy. Unul din secretarii avocatului îi elibera lui Maggy săptămânal o procură pentru plata în numerar, întrucât pe atunci niciunei femei din Franţa nu-i era permis să aibă cont în bancă pe propriul nume. Nu-şi închipuia ce ar putea să facă ea cu bani gheaţă, scria Perry, dar dorea să dispună de suficienţi bani cu care să-şi cumpere orice prostie, orice fleac. Singura problemă pe care evita să o menţioneze în scrisorile sale zilnice către ea era rezultatul întâlnirii cu soţia sa, iar Maggy, în propriile-i scrisori, nu cerea amănunte.

Starea ei sufletească era optimistă, îl asigura ea, o vedea des pe Paula, îşi comandase o haină de zibelină, aşa cum insistase el înainte de a pleca, urma din nou lecţiile de engleză, vorbea acum fluent englezeşte, da, îi era tare dor de el, nu-şi dorea decât să fie din nou împreună. Era *singură* şi... de ce nu se întoarce cât mai repede?

Ori de câte ori Perry Kilkullen recitea scrisorile de la Maggy, în apartamentul său de la Yale Club, mulţumea Cerului că era bogat. Atât de bogat încât nu trebuia să-şi facă griji din pricina plăcerilor celorlalţi. Familia îi putea întoarce spatele, dar nu-l va împiedica să-şi făurească lumea sa proprie împreună cu Maggy, o lume încântătoare, sălbatică, cutezătoare, cu care orice dorinţă putea fi îndeplinită, cu excepţia unei căsătorii legale. S-ar mai putea aranja ceva în genul unei înţelegeri definitive, în care francezii erau mari experţi, iar Maggy nu a simţit niciodată absenţa acelui petic de hârtie în cazul în care nu va putea divorţa. Desigur, va fi extrem de dezamăgită, când îi va spune, dar era franţuzoaică şi va accepta realitatea.

În ceea ce priveşte viaţa viitoare şi sufletul său nemuritor, de care Mary Jane era al naibii de îngrijorată, Perry

Kilkullen ştia că hotărârea lui de a o păstra pe Maggy este de neclintit. Viaţa lui nemuritoare n-are decât să intre pe un alt făgaş.

Maggy veni să-l întâmpine la Cherbourg. În timp ce-şi aştepta bagajele, Perry o văzu de cealaltă parte a balustradei. Faţa ei era încordată, aproape transfigurată de emoţie. Anticipase acest moment într-una din zilele nesfârşite când traversa Oceanul pe furtună. În câteva secunde, săptămânile dureroase de despărţire au fost date uitării. Pe când visa nerăbdător să o cuprindă în braţe, şi-ar fi dorit ca ea să nu fi venit la Cherbourg să-l ia cu maşina, ci să-l fi lăsat să ia trenul spre Paris. Călătoria cu trenul, cele patru ore plictisitoare de mers încet, mai mult ca sigur că i-ar fi dat posibilitatea să găsească cuvintele potrivite cu care să-i prezinte viitorul în lumina cea mai favorabilă. Refuzul lui Mary Jane, în sine, nu îmbrăcase încă forma unei expuneri clare, cu un final optimist şi definitiv oricât ar fi vrut el.

Pe neaşteptate, Maggy se strecură pe sub balustradă, alergă spre el şi i se aruncă în braţe, acoperindu-i faţa cu sărutări. La obiecţia inspectorului vamal, Maggy spuse ceva atât de repezit, în jargon, încât Perry nu înţelese nimic, în schimb celălalt chicoti îmbujorat şi se îmblânzi pe dată.

– Ah, dragul meu, am atâtea veşti! N-am putut aştepta, sincer, nu! M-am trezit la patru dimineaţa să fiu sigură că ajung la timp... ah! Perry. Se opri brusc şi tăcu.

Abia reuşi să-şi dea seama de sensul cuvintelor că se simţi subjugat de farmecul ei, care l-a atras chiar din momentul când a văzut-o prima dată. Imediat reveniră la tachinările lor obişnuite ca şi când ar fi continuat o discuţie abia întreruptă, chiar dacă el îi strângea capul în palme, mângâindu-i tandru obrajii.

– Dacă nu suferă amânare, de ce nu-mi spui?

– Sunt prea sfioasă, spuse ea, ridicându-şi capul din gulerul înalt al hainei pufoase de blană de un argintiu-închis, ca un câmp de violete albe.

– De când eşti tu sfioasă? întrebă el. Aproape uitase ce fragedă îi era pielea la atingerea degetelor sale, gândi el distrat.

– Tot timpul am fost extrem de sfioasă. Doar că nu mă port aşa. Lumea nu înţelege asta despre mine, poate şi fiindcă nu am o privire sfioasă, şi sunt şi prea înaltă, spuse Maggy repezit.

– Ca să-mi spui toate astea a trebuit să te scoli atât de devreme azi-dimineaţă? Este un subiect încântător Înălţimea Ta, dar să pierzi o jumătate de noapte de somn, asta...

– Ghiceşte, ceru ea, retrăgându-se puţin şi punându-i un deget pe buze.

– Ai ars mâncarea?

– Fii serios, rosti ea.

– Iubito, nu te-am văzut de aproape două luni şi scrisorile tale nu făceau aluzie la niciun mister, fie el cât de mic. Aşteaptă – ştiu! Ai găsit ieri o perlă în stridia ta la *Prunier* şi ai dat-o să-mi facă un ac de cravată?

– Aproape, foarte aproape – murmură ea.

– Ai descoperit o nouă modistă, de care nu ştie încă nicio femeie din Paris, ţi s-a oferit un rol într-un film cu Valentino şi m-ai aşteptat să mergem la Hollywood, ai găsit un mic castel la ţară pe care să-l cumpărăm pentru sfârşitul de săptămână, ai învăţat să patinezi, ai câştigat concursul de dans... să continui sau pot să te sărut din nou?

Maggy inspiră adânc şi trecând de la franceză la engleză îi spuse:

– Voi avea un copil. Nu, *noi* vom avea un copil.

– *Este imposibil!*

– Am deja greţuri dimineaţa, spuse ea cu mândrie ascunsă.

– Maggy, nu *poţi* fi însărcinată... nu am fost niciodată în stare să devin tatăl unui copil...

– Dacă îţi schimbi partenera, poţi avea surprize. Gura ei era surâzătoare, dar ochii teribil de neliniştiţi.

– Aproape că nu-mi vine să cred, spuse el năucit.

– Să înţeleg că nu te bucuri? Ah, mi-a fost atât de teamă că nu te vei bucura de vestea asta, Perry. Îmi pare rău...

– Nu! Pentru numele lui Dumnezeu, nu! Să nu-ţi pară rău, să nu mai spui asta niciodată... este aproape de necrezut, aproape... ah, draga mea Maggy, nici nu ştii ce mult mi-am dorit un copil. Renunţasem la ideea asta de ani de zile... e cea mai formidabilă veste... Iisuse Hristoase, nici nu pot să-ţi spun... Lacrimi de bucurie îi apărură în ochi, alunecându-i pe obraji. Când le văzu Maggy se îmbujoră.

De câteva săptămâni Maggy oscila între spaimă şi veselie, cuprinsă de o emoţie cumplită. Dar dacă nu va deveni soţia lui? Abia plecase Perry în Statele Unite că a şi început să se întrebe dacă nu cumva este însărcinată. Nu a îndrăznit să-i scrie. Şi dacă era? Dar dacă nu era? A aşteptat câteva săptămâni înainte de a merge la doctor pentru a-i spulbera incertitudinile. Abia acum, în cea de-a treia lună de sarcină, atât ea, cât şi medicul puteau să fie siguri.

– Mulţumesc Cerului că nu s-a întâmplat mai devreme, îi spuse Paula, când află vestea. Dacă Mistral, ferească Domnul, ţi-ar fi făcut un copil, fata mea, te-aş fi sfătuit să scapi de el şi fii sigură cunosc zeci de doctori. Dar Perry este un bărbat în care te poţi încredere, un bărbat cinstit, bun, cum n-am mai întâlnit altul. Admit, treaba asta cu divorţul este supărătoare, dar totul se va aranja

mai devreme sau mai târziu. Cred, totuşi, din câte îmi pot da seama că americanii divorţează în dreapta şi-n stânga, zi şi noapte. Şi apoi gândeşte-te, Maggy, un bărbat bun şi un copil, ah!... Un copil e singurul lucru care mi-a lipsit toată viaţa, singurul meu regret. Dar tu, scumpa mea, tu vei avea totul – şi în ce fel! Trebuie să recunosc că te invidiez.

Maggy urmări atentă cuvintele Paulei şi îşi dori din suflet să fie adevărate. Acum îşi rezema capul de umărul lui Perry.

– Strânge-mă în braţe, nici nu ştii ce multă nevoie am de tine. Abia porni şoferul limuzina, un superb Voisin, spre Paris, că ea se trezi întrebând cu o dezinvoltură studiată:

– Şi ce se va întâmpla cu soţia ta?

– Totul se va aranja, iubito, răspunse el imediat. Este doar o chestiune de timp, asta e singura noastră problemă.

– Presupun că Vaticanul nu poate fi determinat să urgenteze? Să impulsioneze un pic.

– Vrei să obţin divorţul până la naşterea copilului?

– Cred... *speram* asta, recunoscu ea.

El ezită.

– Mi-e teamă că va fi imposibil. Dar, Maggy, nu-i nimic, n-ai absolut niciun motiv să-ţi fie teamă – jur, *promit*. Până când copilul nostru va creşte suficient ca să-şi dea seama, toate astea vor fi de domeniul trecutului, iar noi un cuplu cu vechime. Lucrul cel mai important este să ai grijă de tine să nu se întâmple ceva rău.

– Rău?

– *Îmi doresc atât de mult copilul ăsta, Maggy.*

Theodora Lunel s-a născut în mai 1928. În greacă numele înseamnă „dar de la Dumnezeu" şi atât Maggy,

cât şi Perry o socoteau desăvârşită. A fost un copil cuminte din prima zi de viaţă, un copil care plângea rar, mânca bine, dormea în cel mai satisfăcător mod cu putinţă, se trezea fără să scâncească şi era extraordinar de frumoasă. Oamenii care cred că toţi copiii sunt frumoşi ar trebui să meargă la o creşă pentru a vedea că toţi bebeluşii par drăgălaşi şi lipsiţi de apărare, dar aproape niciunul nu este frumos. Teddy, ale cărei trăsături erau perfect conturate, într-un stil clasic, cu părul cârlionţat de un roşu-deschis, cu picioruşele sale drepte era o minune a puericulturii.

Perry Kilkullen se simţea în culmea fericirii. Această incontestabilă cerinţă atavică de perpetuare a propriei existenţe, pe care şi-o reprimase demult, se manifesta cu mai multă forţă decât orice altă emoţie cunoscută, până s-o fi întâlnit pe Maggy. Farmecul profund al copilului, al propriului său copil, îl atrăgea ca un magnet astfel încât Maggy, imobilizată la pat de două săptămâni – timp de refacere absolut necesar pentru o proaspătă mamă – era aproape geloasă, se ruşină când descoperi motivul supărării sale.

Clipele cele mai fericite le trăia la miezul nopţii când, singură fiind, alăpta timp de douăzeci de minute. „Micuţ bastard", îi spunea ea copilului, într-o şoaptă duioasă, „micuţ bastard adorabil, cum poţi avea o privire atât de gânditoare? Ce privire demnă, meditativă pe faţa ta, chiar şi când îmi goleşti sânii; oricine ar crede că te-ai născut ca moştenitor al tronului. Ei, dar tu chiar o iei în serios, nu-i aşa? Nici măcar nu te gândeşti la sărmana ta mamă. Bastard ce eşti, şi fiică de bastard – de două ori micuţ bastard – ar trebui să-mi acorzi mai multă atenţie. Priveşte numai la toată tevatura pe care ai provocat-o odată cu venirea ta pe lume! Merit mai mult respect. Dar ce-ţi pasă ţie de asta? Eu n-am avut o mamă să mă alăpteze

şi totuşi am supravieţuit. În orice caz, eşti un copil mult mai norocos, dar – cu toate astea – un bastard."

Când erau împreună, Maggy şi Perry nu vorbeau niciodată de faptul că fetiţa purta numele lui Maggy. După cum o asigura Perry, toate se vor schimba de îndată ce se vor căsători. Situaţia asta îi chinuia însă sufletul într-o asemenea măsură, că se mira şi ea. Nu se mai gândise la propria-i nelegitimitate de când plecase din Tours, totul era de domeniul trecutului, dar dând naştere unui copil, acest gând reveni şi parcă se revedea în curtea şcolii luptându-se cu cei care o batjocoreau cu atâta cruzime; dar până şi cei mai puternici dintre ei o lăsau în pace în cele din urmă. Îşi închipuia că numind-o pe Teddy bastard, nimeni nu-i va mai spune aşa... extrăgând ea veninul înainte de a-l lăsa să circule prin venele copilului.

Singura persoană căreia îi destăinuia neliniştea şi îngrijorarea sa era Paula. La scurtă vreme după ce au adus copilul acasă, Paula, care o vizitase adesea la spital, a venit la ea ca să-i tragă un perdaf serios.

– Pentru o franţuzoaică eşti de-a dreptul nebună, draga mea, de ce-ţi faci griji pentru ceva ce ştii prea bine că se va *reglementa. Reglementa,* ascultă ce-ţi spun! Noi, francezii, avem un talent la scară naţională la capitolul reglementări. Priveşte numai în jurul tău – ce poate fi mai durabil, mai perfect ordonat, mai *comme il faut* în toate sensurile decât această organizare nemaipomenită a noastră? Personal, nu pot găsi nici cea mai mică imperfecţiune în ea, de la Buterfield, această bonă englezoaică a micuţei Théodora şi până la aceste perle splendide pe care le porţi la gât, în diferite ocazii. Priveşte-te, Maggy! Eşti înconjurată de absolut tot ceea ce o femeie şi-ar putea dori pentru a se simţi în siguranţă, ca dovadă că Perry are de gând să te ia de nevastă. Ar trebui să-ţi fie ruşine numai la *gândul* să-i spui „bastard" acestui

copil splendid. Toate formalitățile legale se vor împlini la momentul potrivit. Eşti nervoasă numai din cauza copilăriei tale nefericite, asta-i tot. Mai luă un minuscul *éclair* de ciocolată. De ce? Uite, ai chiar în propria-ţi bucătărie un maestru cofetar fără egal, copil ingrat.

– Ce materialistă eşti tu, Paula, protestă Maggy râzând.

– Da, sunt! Şi ce e rău în asta? Dar unde ai ascuns acea minune de copil? Vreau să muşc o bucăţică din el. Am tot dreptul.

Teddy s-a născut într-un an al vinului, an în care a fost semnat la Paris, de către cincisprezece naţiuni pactul de neagresiune Kellogg-Briand, pact care scotea definitiv războiul în afara legii. Senzaţia salonului din 1928 a fost nudul în mărime naturală al lui Josephine Baker. Publicul din Franţa se înghesuia să-i vadă pe Mary Pickford, Charlie Chaplin şi Gloria Swanson, casa de modă Hérmes realizase prima poşetă purtată vreodată de o femeie şi Coco Chanel devenise amanta ducelui de Westminster, cel mai mare bogătaş din Anglia. Jean Patou, care a avut ideea de a aduce fete tinere din America pentru a-i prezenta rochiile, obţinuse un mare succes schimbând croiala şi lansând noua culoare intermediară denumită „greige", preferată acum de cele mai elegante femei.

A fost un an atât de bun, plin de realizări, încât Maggy uită de neliniştile ei, gustând din plin viaţa fascinantă şi veselă a unei mame tinere răsfăţate. Părea că lumea întreagă încetase să mai existe pentru ea. Perry îi citea ziarele, în timp ce ea şedea supraveghind-o pe Teddy, exersând incredibilul act de a sta în picioare. Scotea câte o exclamaţie distrată la vestea că doi americani au înconjurat pământul cu vaporul şi aeroplanul într-un timp record de treizeci şi trei de zile, cincisprezece ore, douăzeci şi unu de minute şi trei secunde. Părea că şi-a pierdut interesul pentru urgenţa unui divorţ, constată Perry ascultând-o

fredonând un cântec în vreme de hrănea copilul în ziua liberă a bonei. Maggy ar putea să-l aştepte liniştită şi răbdătoare, fiindcă toate aceste maşinării misterioase se mişcă încet, dar sigur la Vatican, însă el nu era chiar atât de sigur de sine, încât să nu admită că este răspunzător de toate.

Divorţul era primul lucru la care se gândea când se trezea dimineaţa şi, zilnic, hotăra să întreprindă ceva, pentru ca apoi, pe măsură ce treceau zilele, să-şi reamintească de refuzul categoric al lui Mary Jane. Moleşit de viaţa fericită pe care şi-ar fi dorit-o orice bărbat, căzu într-un imobilism total.

Prima aniversare a zilei de naştere a lui Teddy se scurse într-o linişte desăvârşită, fără ca el să fi întreprins ceva. În vara anului 1929 Perry şi Maggy luară copilul, bona şi camerista lui Maggy şi petrecură şase săptămâni într-un hotel la Concarneau, unde aerul rece din Bretagne era recunoscut ca fiind foarte bun pentru copiii în creştere. Teddy începuse să meargă, nu ca un ţânc, ci ca o persoană mică. Suficient de agilă, stătea în picioare, dreaptă ca prin minune în mersul ei avântat, până când reuşea să se prindă cu mâinile de ceva.

Într-o zi de plajă, când Perry a rostogolit o minge spre ea, observă nu departe, sub o umbrelă mare, un grup de patru persoane întinse pe o pătură. Când le-a privit mai bine, şi-au întors privirile. Teddy alergă spre el cu mingea în braţe şi se prăbuşi la picioarele lui, strigând de bucurie „Tata, tata!" Simţi că leşină. Pe pătură şedeau doi dintre partenerii lui de afaceri împreună cu soţiile lor. Îi privi din nou şi observă că se aşezaseră strategic, în aşa fel încât niciunul dintre ei să nu stea cu faţa în direcţia lui. În ciuda discreţiei lor, Perry era convins că l-au recunoscut pe el şi copilul său şi că, în mod sigur, de îndată ce vor pleca de pe plajă, vor discuta numai despre

faptul că l-au văzut pe Perry Kilkullen şi pe bastarda de fiică-sa.

O ridică pe Teddy şi părăsi plaja, strângând-o protector la piept. Se condamna cu o amărăciune sălbatică pentru laşitatea lui. Ei bine, îşi cumpărase fericirea, şi-o cumpărase de aproape doi ani, minţind-o pe Maggy în fiecare minut, fără ca ea să-şi dea seama. Da, ea era dispusă să trăiască cu el, fără să mai ridice problema căsătoriei. Dar, recunoscând asta pentru sine, nu însemna că se simţea mai puţin josnic. Maggy şi-a exercitat dreptul de a alege. Dar care erau drepturile lui Teddy? Ce viitor o aştepta? Ce fel de tată era el pentru acest copil? Unicul său copil, copilul inimii sale.

Înainte de a se reîntoarce la New York pentru a se război cu Mary Jane, Perry se duse să consulte un avocat, pe *maestrul* Jacques Hulot. Dacă ar fi existat cea mai slabă speranţă, dacă s-ar putea agăţa de o chichiţă legală pentru a deveni cetăţean francez era dispus chiar să renunţe la naţionalitatea americană. Hulot îşi declină plictisit competenţa, afirmând că nu putea face uz de legea franceză în această speţă. Când Perry se ridică să plece, avocatul se aplecă în faţă peste biroul său enorm.

– O clipă, domnule Kilkullen, spuse el, ridicându-şi degetul poruncitor.

De doi ani supraveghea plata sumelor enorme pe care acest american bogat şi încăpăţânat le cheltuia cu atâta largheţe pentru întreţinerea a ceea ce trebuia să fie o amantă picantă şi desăvârşită. Nu i-a plăcut niciodată să scotocească în viaţa particulară a unui om şi nimeni din anturajul lui american nu va afla despre el cum trăia şi cu cine. Dar cum îşi putea permite Kilkullen să risipească asemenea sume uriaşe fără să se gândească de două ori,

şi acest lucru era valabil şi în ceea ce priveşte schimbarea cetăţeniei? De ce nu se ducea la Reno, în Nevada?

– Amândoi suntem oameni de lume, nu-i aşa? spuse Hulot cu un aer satisfăcut. Ceea ce nu-i nicio tragedie. Dumneata ai impresia că toţi s-au coalizat pentru a te împiedica să te însori cu domnişoara Lunel. Dar peste zece ani, poarte chiar peste cinci, vei fi recunoscător Bisericii şi legislaţiei care au dovedit mai mult înţelepciune decât îţi imaginezi, împiedicându-te să faci un pas necugetat. Când va veni ziua şi vei întâlni o nouă, o altă... *prietenă,* nu-i aşa că vei fi mulţumit de aceste restricţii?

Tăcu în momentul în care Perry se apropie de birou şi îl înşfăcă de guler, împingându-l în scaun.

– Să nu mai vorbeşti, să nu mai vorbeşti *niciodată* aşa despre domnişoara Lunel! Dădu drumul avocatului. Până când va angaja altul, avea încă nevoie de serviciile acestui om, lua-l-ar dracu'! Hulot ţinea hăţurile administraţiei în mâinile sale. Perry Kilkullen ieşi din biroul de avocatură şi o porni înfuriat pe străzile Parisului. Adieri îmbătătoare ale aerului înmiresmat se simţeau la fiecare pas. Într-o cumplită disperare, Perry se întreba dacă acest francez cinic, abject, *deţine* şi secretele ispitelor potenţiale incluse în starea de beatitudine provocată de acest oraş, în care este imposibil ca un bărbat să nu se îndrăgostească de o femeie?

După discuţia cu Hulot, îndată ce s-a putut, Perry a plecat din nou la New York, hotărât să obţină acordul lui Mary Jane în privinţa divorţului. Pe la jumătatea lui octombrie ea a binevoit să-l primească. A găsit-o mai slabă decât altădată, cu un aer îmbătrânit după scurgerea acestor doi ani. Era o femeie încărunţită, de vârstă mijlocie, cu uşoare urme de frumuseţe, gândi el cu mirare, în timp ce ea îl fixa cu ochii aceia de un albastru-deschis, fiind nevoită să recunoască că el arăta, indiscutabil, tânăr.

Îl vedea parcă pe bărbatul cu care se măritase. Timpul nu şi-a pus pecetea asupra lui. Era nedrept, *nedrept.*

– Mary Jane, am o fiică.

– Îţi închipui cumva că asta e o noutate pentru mine, Perry? Nu cred să existe vreun prieten pe lumea asta care să nu-mi fi adus la cunoştinţă vestea. Sper că nu aştepţi felicitări?

– Pentru numele lui Dumnezeu, existenţa ei nu schimbă deloc situaţia? Nu se mai pune acum problema convingerilor tale religioase sau a excomunicării mele, este pur şi simplu vorba de viitorul copilului meu. De ce nu te înduplecidacă sunt dispus să înfrunt focurile iadului, blestemul divin şi toate celelalte cazne la care mă osândeşte Biserica?

– Nu mă simt răspunzătoare pentru viitorul ei. A fost concepută şi născută în păcat, şi ea nu reprezintă nimic pentru mine. În privinţa asta legea lui Dumnezeu este clară, iar eu una am de gând s-o respect.

– Mary Jane, nu se poate să crezi în ceea ce spui. Doar nu eşti o femeie rea...

– De unde ştii? De unde ştii ce fel de femeie am devenit? Câţi ani au trecut de când m-ai părăsit? Pleacă, Perry! Tu şi bastardul tău îmi faceţi silă.

Perry rămase singur în bibliotecă privind pe geam pietrele cenuşii, reci din Park Avenue, pipăind în buzunar fotografiile lui Teddy, aduse cu el pentru a înduioşa inima acestei femei, care, înţelese abia acum, s-ar fi înverşunat şi mai tare la vederea lor. Era mulţumit că, în cele din urmă, Marry Jane se enervase. Acum, când reacţionase normal, abandonând masca de sfântă ce se gândea numai la mântuirea lui, ar exista, poate, o cale de înţelegere. Va reveni într-o săptămână, în două săptămâni, în fiecare săptămână timp de un an, dacă va fi nevoie. Lucrul cel mai important era să nu cedeze. O va face să

depună armele. Se întoarse la Yale Club şi încercă să-şi reprime amărăciunea înfrângerii. Ceea ce se petrecea era strigător la cer.

Două săptămâni mai târziu, la 29 octombrie 1929, bursa de valori se prăbuşi. „Coolidge prosperity" dispărea după ce fuseseră vândute mai bine de 17 milioane din rezervele sale de acţiuni, la nişte valori în continuă scădere. În următoarele săptămâni, Perry a făcut tot ce i-a stat în puteri pentru a domoli panica investitorilor ai căror bani erau rulaţi de el şi de asociaţii lui. Nu se întrevedea nicio posibilitate să plece acum, sau în viitorul apropiat, din New York, aşa că îi scrisese lui Maggy să părăsească Parisul şi să vină împreună cu Teddy în Statele Unite.

– Mulţumesc Cerului că am învăţat engleza, spunea ea Paulei, în timp ce urmărea împachetarea unuia din cele şase cufere de voiaj.

– Crezi că această catastrofă financiară din America afectează şi averea lui Perry? întrebă Paula cu mâhnire. În numai şase săptămâni numărul clienţilor americani ai restaurantului său se redusese la doar câţiva.

– Nu ştiu, dar parcă n-aş crede asta, e atât de deştept. N-am discutat cu el niciodată despre bani. Parcă zburam pe un covor fermecat când cumpăram, adesea uitam chiar să întreb de preţ.

– Ei nu, spuse Paula îngrozită. Ăsta se potriveşte unei ducese, dar să nu întrebi de preţ e ceva cu toul netipic pentru un francez.

– Ba da! chicoti Maggy. Aşa fac şi turiştii americani. Sunt, în sfârşit, mulţumită să constat că te-am şocat cu ceva! Ştiam eu că odată şi odată tot am să reuşesc.

Paula arboră un aer concesiv. Nu putea da crezare spuselor lui Maggy – era prea exagerat pentru a fi

adevărat, gândi ea, privind-o pe Maggy cum ridica o cascadă de toalete transparente, splendori argintii, mătăsuri şi catifele strălucitoare, foşnind şi licărind atunci când le lăsa să-i cadă din braţe.

Maggy puse rochiile pe pat şi se repezi spre Paula strângând-o în braţe.

– De ce nu vii cu mine? Eşti invitata mea – nu ai părăsit niciodată Parisul, draga mea.

– Nu, mulţumesc. Sunt prea bătrână pentru asta. De ce aş călători să văd zgârie-norii când pot rezista ispitei de a merge la muntele St. Michael? Parisul îmi este arhisuficient. Şi când te întorci?

– Nu ştiu sigur, imediat ce se liniştesc lucrurile.

– Sper să fie cât mai curând, bombăni Paula. E o perioadă cât se poate de proastă pentru afaceri. Această bursă a valorilor este un nonsens.

Nouă zile mai târziu Maggy debarca la New York. Coborî pasarela ţinând-o pe Teddy strâns de mână, făcând eforturi pentru a-şi stăpâni emoţia şi a nu se gândi la viitor.

Era urmată de Nanny Butterfield, englezoaica cumsecade care era încă bona lui Teddy. Traversarea a fost liniştită şi lipsită de evenimente. Vaporul scoase un şuierat tânguitor. Călători derutaţi, mulţi dintre ei disperaţi, reveniseră să vadă ce se petrece cu investiţiile lor, care le permiseseră să trăiască lipsiţi de griji. Aranjase cu Perry să le întâmpine pe chei, şi de acolo să meargă direct la apartametul mobilat pe care îl închiriase.

Maggy stătea sub o imensă literă L în hărăbaia întunecată a vămii, examinându-se cu ochi mari zâmbitori. Se îmbrăcase cu atâta grijă pentru această întâlnire. Voalul micuţ al pălăriei sale din mătase verde îi ajungea doar până la vârful nasului; la taiorul strâmt de culoare verde-închis avea o capă scurtă, asortată, cu o bordură lată de

samur autentic. Nimic, gândi ea, nu putea fi mai romantic, deşi nu o apăra de vântul pătrunzător al New Yorkului, un vânt rece care te răsucea, pierzându-te într-un vârtej şi care mirosea atât de straniu. Zâmbetul ei dispăru în clipa în care un controlor excesiv de zelos stărui să controleze absolut totul până la ultimul cufăr. Teddy scâncea şi Nanny Butterfield se temea să-i dea de mâncare.Unde era Perry? De ce nu se afla aici să se îngrijească de toate? Peste tot, în jurul ei, oamenii îndrumau hamalii să le pună bagajele pe cărucioare. Hărăbaia întunecată aproape se golise când fu şi ea lăsată să plece. Trei hamali încărcară tot ceea ce-i aparţinea, iar unul din ei o întrebă:

– Încotro, doamnă? Vă aşteaptă o maşină sau luaţi un taxi? Pentru marfa asta e nevoie de cel puţin două taxiuri.

– Trebuie să dau un telefon, spuse Maggy tulburată, privind în toate părţile, doar-doar o descoperi statura înaltă a lui Perry.

– Pe aici.

Era în cabina telefonică când constată că nu are niciun ban american în poşetă. Cum putea Perry să întârzie atât? Ce nepăsare! Era de neiertat. Maggy se întoarse la hamal.

– Ai putea, te rog, să-mi împrumuţi o fisă pentru telefon? Şi să-mi arăţi cum funcţionează?

– Desigur, doamnă. Sunteţi prima oară aici, aşa-i? Haideţi, urmaţi-mă! Introduse moneda în aparat şi-i repetă telefonistei numărul pe care i-l spusese Maggy, acela al biroului lui Perry din Walt Street. Închise apoi uşa cabinei şi aşteptă afară, întrebându-se ce bacşiş va primi de la ea.

– Cu domnul Perry Kilkullen, vă rog!

– Oh! Vă fac legătura cu secretara lui. Cine sunteţi?

– Domnişoara Lunel.

– O clipă.

Când auzi o altă voce de femeie, Maggy zise repede:

– Sunt domnişoara Lunel. Aţi putea să-mi spuneţi unde este domnul Kilkullen? Trebuia să ne întâlnim acum câteva ore.

– Sunteţi una din clientele domnului Kilkullen? întrebă femeia cu prudenţă în glas.

– În niciun caz, spuse Maggy din ce în ce mai iritată.

– Sunteţi o prietenă a lui, domnişoară Lunel?

– Da, firește, se repezi Maggy. Acum pot vorbi cu el? Ce ridicol!

– Nu ştiţi, spuse vocea pe un ton placid. Nu era o întrebare, nici o afirmaţie.

– Să ştiu... ce să ştiu?

– Îmi pare rău că trebuie să... este mult mai... toţi aici sunt foarte marcaţi... Domnul Kilkullen a avut o criză de inimă şi s-a prăpădit acum patru zile. Îmi pare rău... Nu a rezistat.

– Domnul Perry Kilkullen? spuse Maggy automat.

Probabil că era una din rudele lui, din cealaltă familie Kilkullen. În receptor se auzi un ţipăt disperat de parcă femeii de la celălalt capăt al firului i s-ar fi amputat un organ vital.

– Da, îmi pare rău. Înmormântarea a avut loc ieri, toate ziarele au scris. Aţi vrea să vorbiţi cu altcineva de aici? Vă pot ajuta cu ceva?

– Nu, nu, nu.

12

Când fu din nou în stare să gândească coerent, Maggy se întrebă cum ar fi putut depăşi singură următoarele minute, ore şi zile dacă n-ar fi avut-o alături pe Nanny

Butterfield. Inimoasa englezoaică a luat absolut totul asupra ei, procedând la măsurile de primă necesitate, în vreme ce Maggy mută, lividă, înmărmurită datorită şocului, era copleşită de o durere sfâşietoare care îi strângea trupul în chingi de oţel.

Nanny Butterfield îl căută pe casier şi schimbă în dolari francii lui Maggy, se interesă de numele unui hotel şi le instală într-un apartament la Dorset, aşezând-o pe Maggy pe pat cu ajutorul medicului hotelului. În următoarele zile se purtă cu biata femeie de parcă era de vârsta lui Teddy, îndemnând-o să ia câteva îmbucături şi rămânând lângă ea până ce cădea într-un somn letargic.

Copleşită de gânduri, Maggy se trezi dis-de-dimineaţă nesuportând să mai rămână în pat. Înfrigurată în ciuda halatului călduros, stătea în faţa oglinzii de la baie, temându-se să se privească; lacrimile îi picurară minute în şir înainte de a se hotărî să-şi spele dinţii şi faţa. Fiecare gest era ca o culme înzăpezită pe care trebuia să-şi târâie povara trupului chinuit.

Îi era imposibil să se îmbrace. Maggy a petrecut o săptămână în cămaşa de noapte şi halat, parcurgând în lung şi-n lat camera supraîncălzită, fixând mereu pereţii, ca şi când suprafaţa lor odihnitoare, de culoare gălbuie, ar fi putut anihila insuportabilul. Cu perdelele bine trase şi lumina aprinsă în plină zi, se plimba încolo şi încoace ore în şir, strâgându-şi umerii cu mâinile, ca şi când ar fi fost condamnată să moară în chinuri dacă s-ar fi oprit din patrulare. Îi era teamă să se apropie de pat. O făcea doar când se prăbuşea epuizată.

Când era foarte obosită, Nanny i-o aducea pe Teddy s-o ia câteva minute în braţe. Maggy ţinea copilul cu indiferenţă, până când Teddy, plictisită, se desprindea vioaie din braţele ei, alergând la joacă. Copilul era singurul lucru cald din lume, gândea Maggy cu încetineală. Mâi-

nile îi rămâneau înghețate chiar şi atunci când le încălzea la subsioară. Picioarele îi erau sloi, deşi stăteau comod în papucii de casă îmblăniți. Era ca un patinator curajos şi iscusit care aluneca pe luciul argintiu al unui lac luminat de soare, până când într-o fracțiune de secundă se prăbuşea, scufundându-se în apa ucigător de rece a Arcticii. Teddy, însă, era caldă. Ea nu putea să se înece, nu trebuia să se înece fiindcă era caldă.

– Vă întoarceți la Paris, doamnă? o întrebă Nanny Butterfield, văzând că Maggy era pregătită să înfrunte viitorul.

– Câți bani mi-au mai rămas?

– Cam trei sute de dolari, doamnă.

– Trebuie să-i telegrafiez maestrului Hulot şi să-i cer mai mulți – ăştia nu ajung nici pentru bilete, spuse ea, ceea ce era rezonabil.

Răspunsul lui telegrafic sosi a doua zi.

REGRETE PROFUNDE PENTRU PIERDEREA DVS. DL. PERRY KIRKULLEN NU A LĂSAT INSTRUCȚIUNI DE PLATĂ ÎN AFARĂ DE CELE PRIVIND CHELTUIELILE ADMINISTRATIVE ŞI FACTURILE LUNARE ALE PERSONALULUI. TOATE AU FOST REZOLVATE. NU POATE FI ONORATĂ NICIO ALTĂ PLATĂ. AM REMIS SITUAȚIA ACESTOR PROBLEME AVOCATULUI SĂU, DLUI LOUIS FAIRCHILD DIN NEW YORK, 45 BROADWAY. VĂ SFĂTUIESC SĂ LUAȚI ÎN VIITOR LEGĂTURA CU EL PENTRU A-L CONSULTA.

MAESTRUL JACQUES HULOT.

– Ia te uită, zise Maggy indignată la culme, înmânându-i telegrama lui Nanny Butterfield.

– Se spală pe mâini, spuse englezoaica fără menajamente.

– M-aş duce să-l văd pe domnul Fairchild, spuse ea apatic.

– Chiar aşa, dar nu mai amânaţi... O privi pe Maggy, a cărei faţă era cadaverică, umflată de lacrimi. De ce nu-i scrieţi pentru o întrevedere? Şi, doamnă, ar trebui măcar azi să vă îmbrăcaţi şi să facem cu Teddy o plimbare. În parc este foarte plăcut şi ar fi o schimbare pentru dumneavoastră. Afară e o vreme caldă, înviorătoare.

– Oh, nu, Nanny, nu pot.

– *Trebuie,* spuse ea pe un ton hotărât, dar blând, căruia niciun copil, darmite un adult nu i s-ar fi putut împotrivi.

Trei zile mai târziu se afla în biroul domnului Louis Fairchild. În fiecare zi petrecuse ore în şir cu Teddy în parc. În dimineaţa aceea îşi coafase părul la salonul lui Richard Block, unde s-a simţit la fel de bine ca pe vremea când se tundea la Antoine. Pentru această întrevedere se rujă provocator.

– Vă mulţumesc că v-aţi făcut timp pentru mine, spuse ea bărbatului care o privea derutat.

– Pentru puţin. Mărturisesc că m-a emoţionat mult scrisoarea dumneavoastră.

– *Chiar* ştiţi cine sunt? întrebă ea îngrijorată.

– Desigur, sărmanul Perry nu mi-a spus că veniţi la New York. Credeţi-mă, regret enorm. Mi-a fost un prieten bun şi drag. Nu-mi vine să cred... un om atât de tânăr, nici pomeneală de...

– Domnule Fairchild, vă rog, încetaţi, îl imploră Maggy. Nu suport să vorbesc despre asta. Am venit la dumneavoastră pentru un sfat. Vreţi să citiţi această telegramă şi să-mi spuneţi ce am de făcut?

O privi mult timp cu atenţie, apoi scutură din cap.

– I-am *spus* lui Perry să facă testament. I-am spus o dată, dacă nu de zece ori, dar nu m-a ascultat. Ca majoritatea bărbaţilor de vârsta lui, şi el credea că are tot timpul de pe lume.

– Nu înțeleg... spuneți-mi care este *situația* mea?

– Situația? Tare mă tem că nu aveți... niciuna.

– Dar urma să divorțeze! Trebuia să ne căsătorim, strigă ea.

– A murit ca bărbat însurat, domnișoară Lunel. Legal nu aveți ce reclama. Din păcate, nu există nimic scris.

– Și cu Teddy, fiica noastră? Cu ea cum rămâne? Nici ea nu are vreun drept? Vocea lui Maggy era de nerecunoscut.

– Îmi pare rău – nu. Louis Fairchild se gândi că dacă Mary n-ar fi fost atât de înverșunată, poate ar fi reușit s-o convingă să-i dea copilului ceva, oricât de puțin. Dar fiind vorba de un copil nelegitim, ea pretindea că bărbatul ei a murit din cauza păcatului în care a trăit cu această franțuzoaică și a bastardului ei.

– *Dar a promis*... îl întrerupse Maggy. Senzația permanentă pe care o trăise de când sosise la New York a fost zădărnicia, o zădărnicie obsedantă. Tulburarea o sufoca. Se vedea stând, asemenea atâtor milioane de femei, bocind și repetând cuvântul acela de când e lumea – „a promis". Femei nebune, femei naive, înșelate, proaste, de *neiertat, condamnabil de proaste,* încrezătoare în bărbații lor, acei bărbați flușturatici obțineau de la ele ce-și doreau, acei bărbați drăgăstoși care omiteau să prevadă cea mai elementară clauză de asigurare pentru femeile pe care ar fi trebuit să le ocrotească. Bărbații mint, mint și iar mint. Julien Mistral și Perry Kilkullen. Își îndreptă spatele în scaunul pe care ședea, privindu-l pe nefericitul avocat.

– Vă rog, domnule Fairchild, în final mie ce-mi revine?

– Bunurile dumneavoastră personale, ca de exemplu bijuterii, blănuri și orice alte cadouri primite de la domnul Kilkullen, poate o mașină.

– Apartamentul nostru din Paris?

– Va fi lichidat, cu tot ceea ce conține, înainte de perfectarea succesiunii.

– Lichidat, repetă Maggy. Vocea îi devenise calmă, calculată. Sper ca cineva să-şi fi amintit să plătească servitorii.

– Port corespondență pe tema asta cu maestrul Hulot.

– Bănuiesc că vor primi o compensație fiindcă au fost dați afară fără preaviz. Aşa s-ar cuveni, nu? Norocul lor că nu şi-au pierdut decât slujbele. *Tiens*, ar fi trebuit să iau lecții despre latura practică a vieții.

– Ce aveți de gând să faceți? spuse Louis Fairchild. De fapt, nu dorea să cunoască viitorul acestei femei neasemuit de frumoase, ce rămăsese pe drumuri. Dar buna cuviință îi dicta să se arate amabil.

– O, este ceva la care va trebui să mă gândesc cu seriozitate. Maggy îşi strânse blana de vulpe argintie în jurul ei şi începu să-şi pună mănuşile lungi, gri.

– Dacă vreți să vă dau un sfat...

– Poate ştiți să-mi dați numele unui bijutier cinstit. Cred că ar trebui să scap de unele din aceste obiecte pe care nu am avut timp să le port, spuse ea cât se poate de nepăsătoare. Factura hotelului expiră la sfârşitul săptămânii.

Fairchild notă un nume pe cartea lui de vizită.

– Acesta este un cunoscut la care merg întotdeauna de ziua naşterii soției mele. Spuneți-i că sunteți o prietenă de a mea. Ştiți... ezită el, stânjenit să-i propună un împrumut celei mai ispititoare femei întâlnite vreodată, dacă aveți nevoie de bani, aş fi încântat să vă fiu de folos...

– Mulțumesc, sunteți foarte amabil, sper să nu fie necesar, spuse Maggy, sigură de sine. Erau câteva lucruri pe care chiar că nu putea să le accepte. Nu încă, cel puțin.

Louis Fairchild o conduse până la lift şi se întoarse apoi întristat în biroul lui. Ce încurcătură nenorocită. După părerea lui avea să se întoarcă la Paris unde îşi va reface viaţa. Fete ca ea pot oricând să-şi găsească un soţ. Şi ca să fie cinstit cu el însuşi, nu îl condamna deloc pe Kilkullen. Dacă ar fi întâlnit o asemenea fată, şi el ar fi încercat. Numai că el ar fi avut bunul-simţ să lase un testament. Cel puţin îi plăcea să creadă că aşa ar fi procedat. De bună seamă o asemenea fată e în stare să-ţi alunge din minte o groază de lucruri.

În acea noapte, pentru prima oară de când era în Statele Unite, Maggy deschise cutia cu bijuterii. Obiectele frumoase, strălucitoare arătau ca jucăriile copilăriei, demult uitată. Gânditoare, făcu o grămăjoară cu bijuteriile propriu-zise. Puse deoparte, într-o grămăjoară mai mare bijuteriile pentru vestimentaţie, pe care le iubea cel mai mult pentru fantezia lucrăturii; erau cele mai ingenioase ace pentru revere şi o sumedenie de coliere achiziţionate de la Chanel, care decretase: „Poartă orice îţi place înainte de a se demoda".

Oricum, sunt destule ca să le asigure existenţa o bună bucată de vreme, medită Maggy. Lui Perry îi plăcea mai mult ca orice să o ducă la bijutier. Când ieşeau să se plimbe prin preajma Pieţii Vendôme o invita să-şi aleagă ceva pentru a sărbători bucuria absolută a momentului. „Pentru sărbătorirea celui de-al patrulea dinţişor al lui Teddy", spunea el, sau „fiindcă ai cele mai roz sfârcuri din Paris".

Hotărâtă, scoase din casetele lor de catifea toate bijuteriile din prima grămăjoară, cu excepţia perlelor – o femeie trebuie să aibă propriile-i perle – şi a brăţării preferate şi le puse în poşetă. Nu-şi permitea să fie sentimentală, şi de altfel terminase definitiv cu sentimenta-

lismele, care mai devreme sau mai târziu te fac atât de vulnerabil.

Cu niciun chip nu putea să-şi ierte prostia. Fusese o *„poire"**, tipul de franţuzoaică ridicol de credincioasă, ţinta glumelor cu adresă, fiinţa care aproape te îmbie să profiţi de ea. După discuţia cu Louis Fairchild se simţi infinit mai înţeleaptă şi mai hotărâtă. Nu s-ar mai încrede pentru nimic în lume într-un bărbat, îşi spuse ea, simţindu-se parcă încălzită, întărită şi deosebit de vioaie. Nu era deloc îmbucurător să ajungi la concluzia că nu depinzi de nimeni altcineva decât de tine însuţi. Era o constatare clară, care nu lăsa loc la semne de întrebare sau dubii. Apa murdară, îngheţată, în care se scăldase s-a retras, lăsând-o pe un ţărm uscat, ce-i drept arid şi neprimitor, dar spaima i se atenua, conştientă de faptul că-i mai rămăseseră cele două picioare pe care să se sprijine. Mai trecuse prin situaţia asta şi rezistase... nu era nimic nou.

Maggy se ridică şi se privi în oglindă cu un ochi critic. Nu ai de ales încotro s-o apuci decât înainte, îşi spuse ea hotărâtă gândindu-se la toaleta cea mai potrivită în vederea vizitei la bijutierul recomandat de Fairchild. Mai întâi, rochia neagră Vionner, cu croială simplă. Apoi mantoul negru Schiaparelli, cu umerii largi, înalţi, cu corsajul întărit, o creaţie interesantă a sezonului trecut. Arăta ca un războinic, propunându-şi să fie gravă, spilcuită şi mai presus de orice originală. Îşi va pune pălăria neagră de fetru Caroline Reboux, a cărei linie ascuţită îi dădea un aer provocator. Arăta ca o văduvă? Sigur, asta numai datorită culorii negre, dar nu una disperată, în stare să comită o eroare de calcul.

A doua zi, înveşmântată în armura ei semeaţă se duse

* Imbecilă (fr.).

liniştită la Tiffany, să-l caute pe vânzătorul la care o trimisese Louis Fairchild. Acesta se însenină când i se prezentă.

– M-am pomenit cu nişte bijuterii care nu mi se mai potrivesc, spuse Maggy nepăsătoare. Domnul Louis Fairchild mi-a spus că dumneavoastră m-aţi putea ajuta să scap de ele.

Vânzătorul rămase perplex.

– Adică să le revindeţi, vreţi să spuneţi?

– Nu au fost cumpărate aici – sunt de proveniență franceză.

– Dar, doamnă, noi nu le reprimim nici pe cele executate de noi, asta e regula după care se conduce firma noastră.

– Tot aşa procedează şi alţi bijutieri americani? întrebă Maggy nepăsătoare, permiţându-şi să abordeze o mină uşor surprinsă.

– Din câte ştiu eu, da. Mai ales în aceste zile, doamnă. O sumedenie de cucoane au descoperit subit că dispun de mai multe bijuterii decât ar avea nevoie.

– Ei bine, ce supărător! Şovăi, oftă şi-i aruncă bijutierului o ocheadă scurtă, voit conspirativă şi şugubeaţă.

El tuşi discret.

– Ştiţi, poate aveţi mai mult noroc la un magazin mai mic. Acolo bijutierii au mai multă libertate de mişcare, sunt mai îngăduitori şi nu doresc decât să cumpere la un preţ avantajos.

– Îmi recomandaţi unul? întrebă Maggy cu asemenea inflexiuni în glas, încât îl dădu gata.

– Să vă recomand? Nu, dar aş vrea să vă dau o mână de ajutor. Am un prieten aici pe-aproape, pe Madison, câteva blocuri mai jos, care ţine un mic magazin – Harry C. Klein. Este doar o sugestie, nu o recomandare, mă înţelegeţi?

– Sigur, şi vă sunt recunoscătoare. Aţi fost foarte amabil.

– Plăcerea a fost de partea mea. Sunteţi singura cu care am stat de vorbă pe ziua de azi. Să sperăm că nu va dura mult panica asta. Când veţi avea posibilitatea vă rog să reveniţi. Tiffany va rămâne pe loc. O fixă cu un aer visător. Ce n-ar da s-o vadă purtând doar un colier cu rubine şi diamante şi cercei asortaţi, nimic altceva, nici măcar o pereche de pantofi cu toc înalt.

Harry C. Klein avusese o zi proastă. O veche clientă venise cu un inel cu safir, vândut cu ani în urmă, la care voia o nouă montură, fără a strica însă fasonul inelului. O nebunie! Toţi îşi dau aere de mari cunoscători. Era pe punctul s-o dea afară, să se ducă la alt bijutier, dar a renunţat când şi-a reamintit cifra afacerilor. Lucrătorii din atelier vor fi furioşi. Şi acum hodoronc-tronc, această tânără femeie care-şi răstoarnă pe tejgheaua lui o grămadă de obiecte. Ce-o fi crezând că e, Moş Drăcilă? Dacă ar fi să-i ceară părerea, nimeni n-ar fi interesat să le achiziţioneze. Cercetă agrafele, cerceii şi brăţările cu o privire scurtă, de expert.

– Din câte văd, aurul nu este slăbiciunea dumneavoastră, îi spuse oficial, Păcat. *Melée* – iată ce aveţi.

– *Melée* – dar în franceză asta înseamnă o luptă într-o grămadă, spuse ea derutată.

– Bijutierii înţeleg prin asta o mulţime de pietricele. Îmbufnat, ridică nişte clipsuri mari cu straturi micuţe şi dese de diamante. Vedeţi, nicio piatră mare.

– Dar pietrele mari sunt de prost-gust! exclamă Maggy. Eu le prefer pe cele micuţe, nostime – pietrele mari se poartă pe scenă; din punctul meu de vedere sunt prea sobre.

– Pietrele mari se pot revinde, spuse el, fluturându-şi moralizator un deget prin faţa ei.

– Nu am considerat niciodată bijuteriile ca pe o investiție, răspunse ea cu voce groasă. Își reaminti de mesele vesele din grădina Ritz, când urmărea lipsită de griji mulțimea strălucitoare asemănătoare unor exponate în vitrina unei bijuterii. Chiar și acolo fusese o *poire*. Perry i-ar fi dat absolut tot ce-și dorea; nenumărate asemenea brățări groase cu diamante pe care le considera niște fleacuri.

– Doamnă, cum de n-ați știut că bijuteria este o investiție doar dacă nu vă propuneți s-o păstrați timp de cincizeci de ani? Și chiar și atunci este un hazard. Desigur, poate fi purtată. Dar unde să te duci? E bine să te gândești că ai putea s-o revinzi. Asta înseamnă însă pietre mari și de bună calitate, cu o transparență deosebită. Mai bine un rubin de două carate cu strălucirea autentică a fragilor, decât unul de cinci carate de dimensiunea ăstora.

– Dar priviți la execuția lor, ce măiestrie, exclamă Maggy iritată. Oare n-avea nicio valoare toată această avere a ei? Omul ăsta încearcă s-o tragă pe sfoară.

– Nu înseamnă nimic. Doar greutatea pietrelor și valoarea monturii se evaluează când vinzi *melée*. Am sus un seif plin cu pietre disparate, unele mai mici decât altele, poate nu atât de fine, dar oricum destul de fine. Le-am cumpărat *en gros*. Același lucru e valabil și în ce vă privește, fiindcă obiectele dumneavoastră fanteziste și amuzante au încorporate doar munca necesară pentru scoaterea pietrelor. Oricum, nu pot să le cumpăr, pentru că munca mea presupune o adaptare continuă la cerere și ofertă, și de când cu criza economică, cererea a dispărut. Privi perlele de la gât și dădu din cap cu regret. Acestea costă o avere, nu-i așa? Cred că provin din Birmania. Și apoi japonezii au învățat cum să le cultive... Oftă trist privind acele perle scânteietoare mult râvnite, pe care Maggy știa că îi este imposibil să le vândă.

– Deci, suspină Maggy, pe acelaşi ton, făcând un efort de imaginaţie, *bubkes*... nimic.

– *Bubkes?* spuse el surprins. Sunteţi evreică?

– Da. Schimbă asta cu ceva *melée*-ul meu într-un rubin mare, valoros?

– Nici vorbă. Dar cum se face că o evreică frumoasă ca dumneavoastră nu are un diamant extraordinar, întrebă aspru Harry C. Klein. Cum se face că nu aveţi un safir mai mare, un rubin mai de preţ? Nu aţi fost deloc prevăzătoare.

– Nu, n-am fost, aprobă Maggy categorică şi zâmbi forţat, surprinsă neplăcut de grosolănia lui. Îşi desfăcu anourile metalice ale mantoului pe care Schiaparelli le folosise în locul nasturilor, se dezbrăcă şi îşi răsuci manşetele înguste ale rochiei. Pe de-o parte magazinul domnului Klein era supraîncălzit, iar pe de altă parte se gândi că în rochia ei neagră poate fi luată drept văduvă. Poate acest bărbat cusurgiu se va lăsa înduplecat de o văduvă evreică. Era totuşi o realizare dacă reuşea să-şi vândă *melée*-ul.

– O clipă – ce-i asta? Îi prinse mâna şi privi cu luare-aminte brăţara.

– Încă un *melée*, bănuiesc, plus câteva smaralde.

– Aceste smaralde sunt interesante. Daţi-mi puţin brăţara, vreau să mă uit mai bine – cu bafta dumitale, n-ar fi exclus să fie ceva în neregulă şi cu ele.

– Examină brăţara cu lupa, apoi verifică cu atenţie fiecare smarald în parte. În cele din urmă, cu un mormăit de mulţumire, i-o restitui.

– Bine, foarte bine. Nu cred că pot face o excepţie în privinţa acestor smaralde. Ce se întâmplă dacă nu reuşesc să le vând prea curând?

– Vreţi să spuneţi că doriţi să cumpăraţi brăţara?

– Categoric, şi vă ofer cel mai convenabil preţ cu putinţă. Dacă aş fi evaluat-o pe ea mai întâi, v-aş fi făcut fericită.

– Dar, domnule Klein, spuse Maggy tăios, nu vreau să vând tocmai brăţara, vând orice altceva. Persoana care cumpără brăţara trebuie să cumpere şi celelalte bijuterii.

Nu era *chiar* proastă, gândi Harry C. Klein, amuzat de răspunsul ei. Slabă speranţa ca un bijutier obscur ca el să mai aibă ocazia să cumpere patru smaralde aproape perfecte, de câte două carate fiecare, chiar dacă ar fi avut cu ce să le plătească. Ar putea face din ele două perechi de cercei splendizi sau chiar un colier – nu, *două* coliere cu două smaralde fiecare, înconjurate de diamante. Dacă asemenea pietre s-ar deprecia vreodată, înseamnă că n-ar mai fi nimic valoros pe lumea asta. Chiar dacă s-ar întâmpla să rămână ani de zile cu aceste smaralde, nu voia să rateze o asemenea ocazie.

Maggy îşi puse brăţara la loc şi se uită după haină.

– Unde plecaţi?

– Să caut pe altcineva care să cumpere totul.

– Bine, bine. De ce s-o luaţi din nou de la capăt, poate v-am derutat... Să ne înţelegem... nu vă grăbiţi aşa.

Îl privi cu neîncredere şi apoi se linişti. Să nu-i spună că smaraldele ei nu erau valoroase... dar mai întâi să le evalueze.

În timp ce perfectau vânzarea bijuteriilor, cei doi se împrieteniră. Maggy îi spuse povestea sa tristă: soţul francez, chipeşul David Lunel, care fusese atât de imprudent şi investise în Statele Unite, a murit într-un accident de automobil, în drum spre New York unde urma să-şi evalueze pierderile, lăsând-o pe ea şi pe fiica lor fără niciun fel de mijloace. Îi povesti despre rabinul Taradash

şi despre bunica ei, chiar de reţeta ei secretă de *pot-au-feu*[*], dar nu suflă o vorbă despre nopţile trepidante din Montparnasse sau despre un anume pictor pe nume Mistral, sau despre o fată nepăsătoare care îşi dezbrăcase chimonoul de mătase verde, rămânând goală în faţa celor care plăteau ca să o picteze. Când sosi momentul plăţii celor douăsprezece mii de dolari, la cât se ridica valoarea bijuteriilor, Harry C. Klein manifestă subit un viu interes pentru viitorul lui Maggy.

– Bănuiesc că vă veţi întoarce împreună cu copilul în Franţa. Poate chiar veţi începe acolo o mică afacere? Cu atâţia bani se pot face destule în ziua de azi.

– Nu m-am hotărât încă.

Maggy o porni încet pe Madison Avenue, cufundată în gânduri, cecul fiind ascuns cu grijă în sutien. Avea bani albi pentru zile negre, timp de patru sau cinci ani, pentru a duce împreună cu Teddy o viaţă cumpătată, dacă va găsi o locuinţă mică într-un cartier nepretenţios din Paris. Şi când se vor duce banii, ce-o să facă? Ce fel de afacere mică ar putea iniţia aşa neexperimentată cum era? Şi dacă afacerea da faliment şi pierde toţi banii? Ar putea ocupa, poate, postul de *vendeuse*[**] într-unul din magazinele în care obişnuia să toace banii lui Perry, fără să întrebe de preţ.

Privi în jur şi inspiră adânc. Mai erau câteva săptămâni până la Crăciun. Ziua senină, de un albastru strălucitor, o remontă. New Yorkul era năucitor de animat, plin de promisiuni şi de o vigoare irezistibilă, în comparaţie cu Parisul care îi părea demodat, împovărat de tradiţie. Ce-ar fi dacă ar face o pauză de purificare? De ce n-ar rămâne

---

[*] Un fel de rasol preparat din carne de vită, cu morcovi, praz, napi etc.

[**] Vînzătoare (în limba franceză, în original).

aici, unde era doamna Lunel, o văduvă, în loc să se întoarcă într-o țară unde oamenii știau prea multe despre ea? Tulburată, se întoarse aproape în fugă la magazinul de bijuterii.

– Este prea târziu, dacă v-ați răzgândit. Gata, ne-am înțeles, spuse domnul Klein, ridicând privirea și îmbujorându-se la vederea ei.

– Vreau să-mi găsesc o slujbă! Aici la New York! Nu mă mai întorc în Franța. M-am hotărât...

– Și ce-o să faci?

– Nu știu. Aveți vreo idee?

– Glumiți? O fată care n-a muncit o zi în viața ei?

– Ei bine, am fost model.

– Ce fel de model?

– Pentru... pentru creatorii de modă.

– Așa deci. O privi cu atenție. Habar n-avea de modele, dar era o tipă pe cinste. Am un prieten care face afaceri în lumea modei, jucăm pocher de două ori pe lună, este italian. A reușit foarte bine – am fost odinioară vecini. Îl cheamă Alberto Bianchi. Îl sun să văd dacă poate face ceva.

Se duse în biroul lui din spate să-i telefoneze și reveni radios.

– S-ar putea să aibă nevoie de o fată. Unul din modelele lui a șters-o cu bărbatul celei mai bune cliente. Du-te repede – în ziua de azi, slujbele nu rămân neocupate multă vreme. Iată adresa, zise el, sărutând-o pe obraz, sper să-ți poarte noroc.

Când se apropie de intrarea de la Bianchi, Maggy era emoționată ca o fetișcană. Ușile din strada East Fifty-fifth erau din sticlă fumurie, fără vitrine, încadrate de cărămizi simple, ca o locuință urbană, modernă.

Intră și, pentru prima oară de când era la New York,

se simți ca la ea acasă. Uluită, se opri și inspiră adânc. În jurul ei totul vibra, în ritmul normal, pe care ceva din adâncuri îl recunoscu familiar, ritmul unei *maison de couture**. Zgomotele îi erau bine cunoscute; vocile din spatele atelierului de montaj, acelea ale vânzătoarelor pline de respect și solicitudine, spre deosebire de cele stridente, nedecise și răsfățate ale clientelor. Și mirosurile erau aceleași: o combinație între mirosul de parfum aparținând sutelor de femei bogate, fumul țigărilor și mirosurile specifice baloturilor de țesături și blănurilor.

Sufletul îi amorțise, de parcă s-ar fi îmbătat cu acea licoare deosebită a cărei tărie se ridică la cap ca o scânteie electrică, dând frâu liber imaginației despre felul cum poate arăta o femeie în momentul în care își găsește rochia cu adevărat potrivită, despre transfigurarea femeii îmbrăcate în acea rochie.

Curată frivolitate, gândi Maggy. Aici au ajuns, nu la purificare, ci în sfera imaginației; cu cât ești mai tânăr, mai frumos și mai zvelt, cu atât vei fi mai dorit. Forța concentrată a tuturor imaginilor plăsmuite de închipuirea ei era în stare să dărâme pereții croitoriei, dar fu anihilată de liniștea care domnea în biroul de recepție cu tapet de culoare lila-închis și plin de oglinzi.

Patricia Falkland, o femeie brunetă, de vârstă mijlocie, îmbrăcată într-un taior frumos, ședea în spatele unui birou lustruit, pe care se afla doar o vază cu un boboc de trandafir. Lucra de ani de zile pentru Alberto Bianchi, supraveghind vânzătorii și îndeplinind rolul absolut necesar de intermediar între vânzători și clienți. Nu se limita niciodată la acțiunile unei simple vânzătoare, menirea ei era să facă recomandări clienților nehotărâți și să se ocupe de personalul firmei. Testarea noilor cliente era specialitatea ei.

---

* Croitorie (în limba franceză, în original).

Domnişoara Falkland putea să deosebească uşor o femeie neîngrijită, de vârstă mijlocie, de nevasta unui negustor mai important din Chicago, care s-ar fi putut să câştige mii de dolari, tot aşa cum putea să recunoască o femeie de lume, îmbrăcată după ultima modă, cu cele mai extravagante haine care nu-şi achită datoriile. Cunoştea toate femeile cu dare de mână din New York care preferau să vină la Bianchi pentru modul exemplar în care copia toaletele Chanel, Vionnet sau Lanvin, fără să mai fie nevoie să meargă la Paris pentru rochiile lor. Incontestabil, în anii '20, moda era dictată de Paris şi existau destule americance care nu erau dispuse să-şi piardă timpul călătorind în Franţa pentru a ţine pasul cu ritmul epuizant al probelor.

Când o văzu pe Maggy intrând în biroul său, Patricia Falkland îşi ţuguie buzele într-un fluierat imperceptibil, imposibil de calificat, pe care puţine femei ar reuşi să-l scoată. Maggy reprezenta un ideal inaccesibil chiar şi celor mai bogate femei. Când Patricia Falkland îşi plimbă, din obişnuinţă, ochii de sus în jos măsurând-o pe Maggy de la pantofii extrem de fini, perfect lustruiţi, până la pălăria nostimă, fasonată cu migală, îşi dădu seama că era îmbrăcată de la sursa hainelor confecţionate de Alberto Bianchi; lucrurile sale erau *autentice,* aveau acel ceva ce nu se poate căpăta şi nici nu se poate imita perfect, indiferent de fidelitatea cu care ar fi copiat modelele bucăţică cu bucăţică, tighel cu tighel, nasture cu nasture. Cum naiba reuşesc indivizii ăştia să le facă? îşi punea ea mereu întrebarea când vedea confecţiile de la Paris şi aproape că era singura întrebare la care nu găsea răspuns.

Pentru un timp, niciuna din femei nu scoase o vorbă. Maggy stătea în biroul de recepţie, rotindu-şi ochii cu aerul unui potenţial client. Atmosfera primitoare a încă-

perii o făcea să se simtă bine-venită. Atitudinea ei degajată nu putea fi înțeleasă decât de cineva obișnuit să cheltuiască o groază de bani așa cum făcuse ea în ultimii doi ani de huzur, și provenea din raportarea sa la îmbrăcăminte. Părea că spune: „Aici n-aveți nimic să-mi oferiți spre vânzare, ceva ce nu-mi pot permite să cumpăr, dacă aș avea de ales. Dar am ceva? Depinde de voi dacă reușiți să mă ispitiți. Însă chiar și în cazul ăsta s-ar putea să fiu atât de sătulă, încât să nu mă las ademenită. Plecați din fața mea! Dacă doresc ceva, voi lua. Sau poate nu – asta eu voi hotărî."

Clipele de tăcere se consumară. Patricia Falkland se ridică respectuos și păși spre Maggy.

– Vă pot fi de folos cu ceva, doamnă? întrebă ea, cu vocea rezervată clientelor de vază.

– Sper, răspunse Maggy.

– Dacă vreți să luați loc, voi chema imediat o vânzătoare. Domnișoara Falkland zâmbi ca și când s-ar fi scuzat că vânzătoarea nu apăruse de la etaj chiar în clipa sosirii lui Maggy.

– Nu, nu vă deranjați, vă rog. Aș dori să vorbesc cu cineva pentru un post de manechin.

– Un post? repetă ea, dispărându-i zâmbetul.

– Am înțeles că aveți nevoie de un model. Aș dori acest post.

– Este aproape imposibil, spuse domnișoara Falkland cu un ton ușor enervat. Cum își permitea această femeie să se fâțâie prin magazin, dându-și aere de clientă când, de fapt, vrea o slujbă? E curată nerușinare. De neiertat. De nemaipomenit. Se îndârji împotriva lui Maggy, care o indusese în eroare și o făcuse tocmai pe ea să comită o greșeală de identificare. Era revoltător că a trebuit să fie politicoasă cu o persoană care, de fapt, vânează un post.

– Prietenul meu, domnul Harry Klein, mi-a spus că firma Bianchi are nevoie de un manechin. Domnul Klein a discutat personal cu domnul Bianchi acum cam un sfert de oră, aşa că am venit imediat.

– Domnul Bianchi caută un manechin de profesie, o fată cu experienţă, nu o amatoare. Plătim treizeci şi cinci de dolari pe săptămână – cu banii ăştia nu v-aţi putea cumpăra nici măcar un pantof ca al dumneavoastră, iar fetele noastre muncesc de se spetesc pentru a-şi câştiga existenţa. Nu ne permitem să angajăm o persoană fără experienţă.

– Puneţi-mă la încercare, vă rog, insistă Maggy. Această muiere, gândi ea, nu scapă de mine cu una, cu două. Nu mai sunt un copil mucos, căruia să-i dai nădragii jos.

„Domnul Bianchi i-a spus domnului Klein că are nevoie..."

Patricia Falkland observă hotărârea şi încăpăţânarea din tonul lui Maggy. Întotdeauna a condamnat greşeala pe care o fac bărbaţii de a menţine relaţiile de prietenie din tinereţe, iar patronul ei era sentimental. Se îndoia că ar putea s-o refuze pe Maggy, fără să aibă de furcă cu Bianchi.

– Urmează-mă, spuse ea răstit. Dar e pierdere de timp. Urcă repede treptele spre una din încăperi, goală în acel moment, unde noile modele franţuzeşti atârnau pe rastelele lungi, lângă mesele folosite de manechine pentru machiaj. Alese o rochie albă de seară din satin, cu o croială complicată, în bié, mai scurtă în faţă şi în spate. Era greu de ghicit care e faţa şi care e spatele. Poate cu un volan plisat aplicat între şold şi genunchi s-ar fi putut obţine cea mai imposibilă rochie creată vreodată de madame Jeanne Lanvin. I-o întinse lui Maggy fără să scoată o vorbă şi se întoarse în biroul ei.

– La naiba cu ființa asta, bolborosi Patricia Falkland. Se pricepea de minune să pronunțe atât de mieros numele lui Klein, dar nu-şi dădea seama că este complet nepotrivită pentru a prezenta rochii. Un manechin nu trebuie să lase niciodată clientului impresia că între ei ar exista concurență. Oricât de bine ar arăta, manechinul n-are voie să stârnească clientului nici cea mai mică urmă de *invidie,* nici să pară că este de acelaşi rang social cu clientul. Acesta trebuie încurajat să se simtă superior. Asemenea reguli erau absolut obligatorii pentru oricine vindea rochii.

Încă nu-i trecuse furia când o văzu pe Maggy în capul scărilor, înfăşurată într-o capă de hermină, luată de pe unul din rastelele din camera de prezentare. Părul superb, ca o vâlvătaie, despletit, puțin tăiat în părți, aşa cum îi dăduse linia Antoine, dar ceva mai lung acum, se unduia peste urechi. O statuie vie înaintând cu pas uşor, alunecos, care nu era nici lent, nici grăbit, un pas calculat pentru a permite clientului să urmărească în tihnă detaliile toaletei, să-i vadă chiar ochii, ce păstrau o oarecare distanță, excluzând o legătură directă. Provocarea inconştientă, dacă a existat cumva, dispăru în clipa când Maggy intră în biroul de recepție, fiind înlocuită cu o atitudine plină de solicitudine parcă pentru a confirma că Maggy se află acolo numai şi numai pentru plăcerea de a fi în slujba altora.

Priveşte, priveşte, nu la mine, părea că spune, ci la ceea ce port fiindcă dacă îți place poate fi al tău. Eu sunt doar mijlocitorul care îți arată cum poți să-ți realizezi visele. Eu sunt o persoană neutră, rochiile reprezintă totul, şi ce, nu sunt frumoase? Eu sunt mândră că le port doar pentru câteva minute; ele nu-mi aparțin. Gândeşte-te ce minunat poți să arăți *tu* în ele.

Maggy traversă biroul de recepție. Domnişoara Falkland o privi cu ochi neprietenoşi, indiferenți, observând că

încălțase o pereche de pantofi albi de seară din atlaz, găsiți în dulapul vreunui manechin. Dar, oricine, chiar şi o şleampătă înnăscută poate să se acopere cu o hermină şi să facă impresie. Nu era manechin care să fi lucrat pentru Bianchi şi care să nu fi luptat să prezinte această capă, toate arătau bine în ea. Testul, proba era ceva banal.

Maggy se răsuci în fața biroului şi porni înapoi spre capul scării. Apoi încet, cu un gest care semnifica tot ceea ce învățase despre farmec, un gest care voia să arate tuturor cum trebuie să umbli cu o blană, zvârli capa desfăcută atât de uşor, de parcă ar fi fost făcută din organdi, lăsând-o să-i alunece cu un gest firesc, ca şi când s-ar fi desprins din rochia sa albă de mătase.

Una din cele două agrafe cu ştrasuri, pe care Maggy le avea de la Chanel, marca baza decolteului din față; când se întoarse încă o dată, cealaltă agrafă prinse decolteul în formă de V al rochiei în spate într-un chip aparte, neobişnuit aici la New York. Înconjură camera, măturând covorul cu hermina. Un surâs uşor îi lumina fața, un surâs menit să stimuleze simțul estetic al cumpărătorului, să-i stârnească dorința de a purta o asemenea îmbrăcăminte. În timp ce mergea, nu privea spre Patricia Falkland pentru a se convinge dacă o aprobă sau nu, dar dacă ar fi făcut-o i-ar fi văzut buzele strânse neîndurător.

– Cine-i asta? întrebă o voce de bărbat. Domnişoara Falkland sări în picioare, iar Maggy rămase neclintită, aşteptând, dornică să păstreze acea distanță cerută imperios de momentul prezentării.

– Cineva care solicită un post de manechin, domnule Bianchi, spuse ea. Nu cred că este corespunzătoare.

– Patsy, cred că ar fi cazul să-ți controlezi vederea. Cum te cheamă, domnişoară? Maggy renunță la atitudinea sa calmă, imparțială, redevenind ea însăşi.

– Magal Lunel, dar mi se spune simplu Maggy.

– Eşti cumva fata pentru care a intervenit Harry? Nu m-am aşteptat... când poţi începe?

– Oricând doriţi. Mâine dacă vă convine.

– De ce nu acum? Patsy, doamna Townsend tocmai a sunat. S-a răzgândit şi nu mai pleacă la Palm Beach. Acum o preocupă toaletele pentru petrecerea de Crăciun din Tuxedo Park, iar noi, ştii bine, ducem lipsă de personal.

– E chiar mai bine decât mâine, spuse Maggy. Îi plăcea cum arăta domnul Bianchi, vecinul de odinioară al domnului Harry C. Klein. Avea o privire interesantă, trăsături frumoase, părul lucios şi lins, complet diferit de cel al americanilor. Corpolent, cu ochi luminoşi ca ai unui puşti, părea să fie un maestru în meseria lui. Cunoştea genul ăsta de bărbat. Ar fi devenit un demon dacă l-ar fi dezamăgit; altfel bun, chiar generos în cazul în care avea să atingă perfecţiunea pe care o aştepta de la ea.

Câteva ore mai târziu, după ce prezentase zeci de rochii, costume şi sacouri pentru doamna Townsend, Maggy părăsi casa de modă a lui Alberto Bianchi având o slujbă plătită cu treizeci şi cinci de dolari pe săptămână. Sălta de bucurie, gândindu-se voioasă că, la urma urmei, se pregătise pentru ceva util. Şirul de ani în care se dezbrăcase cât se poate de repede pentru pictori, urmaţi de anii în care a urmărit parade ale modei – care îi oferiseră posibilitatea de a imita cele mai bune manechine din Paris – îi erau acum de mare folos. Va câştiga bani suficienţi să o păstreze pe Nanny Butterfield şi îi mai rămân cincisprezece dolari.

Maggy ajunse la intersecţia lui Fifth Avenue cu Fifty-seventh Street; se opri pentru a privi în jur şi a se bucura de peisajul oferit de această arteră principală luminată strălucitor în acea zi de iarnă. O altă Maggy, o fată de şaptesprezece ani, aşteptând nerăbdătoare să intre în viaţă

într-o primăvară în Montparnasse, părea că i se alătură şi-i spune „curaj". Ce puţine lucruri ştiai pe atunci, îşi şopti Maggy. Ce puţine ştii şi acum. Cât de multe, cât de multe mai ai de învăţat. Se întrebă unde ar putea găsi o florărie să-şi cumpere o garoafă roşie pentru a şi-o prinde la butonieră.

13

Care vor fi fost oare motivele tolerării Laviniei Longbridge în high life-ul newyorkez? Chiar şi matroanele, mari amatoare de bridge de la Southampton Beach Club, nu mai conteneau cu întrebările. Doamna Condé Nast o chestiona pe doamna Willian de Rahm, iar Cecil Beaton, conştientă de purtarea ei, o întreba pe doamna Herbert Weson cu ocazia deselor ei vizite la New York dacă ea înţelege aceste motive.

Un cinic spusese că în tot universul nu există decât paisprezece tipare diferite în care pot fi rânduite lucrurile, începând cu cristalele şi terminând cu ananasul, dar oricum, în vârful fiecărei grămezi o vei găsi cu siguranţă pe Lally Longbridge. Şi totuşi, acesta nu era decât un simplu răspuns, invocat prima oară la vârsta debutului spectaculos al Laviniei Pendemnis în societate, când a depăşit substanţial următoatele concurente azvârlite la întâmplare într-o singură grupă.

După ce s-a măritat cu Cornwallis Longbridge, toată lumea s-a aşteptat ca ea să preia rolul tradiţional al unei tinere neveste bogate, dar ea a refuzat categoric conferind un plus de originalitate cuplului conjugal. În ce-l priveşte, Cornie Longbridge a devenit subiectul favorit de discuţie al Laviniei.

Răpitor de frumoasă, mignonă, Lally avea ochii negri, părul la fel, în contrast cu fața albă, delicată ca o cunună deasupra celor mai albe brațe și umeri ce s-au pomenit vreodată în New York. Își ruja puternic buzele, rujul fiind singura pată de culoare pe care și-o permitea; mai erau și alte femei frumoase în societate: Mary Taylor, Isabel Henry, Hele Kellogg, Justine Allen și Alice Doubleday, toate deținătoare ale titlului de regină a frumuseții.

Pentru a explica imensa ei influență nu trebuie evocate doar popularitatea și frumusețea, ci și stilul debordant în care își rânduia viața pentru a se distra de minune. Singurul său mod de a se amuza era acela de a-și oferi serviciile celorlalți.

La petrecerile extraordinare date de Lally Longbridge în anii '20 se dansa cu aceeași frenezie ca în primii ani de groază ai deceniului al treilea. Averea lui Cornie Longbridge era asigurată, iar Lally n-avea o preocupare mai serioasă decât aceea de a-i distra pe cei neserioși: locuința ei era ca un foc de tabără reconfortant menit să încălzească pe oricine se apropia. Considerată cea mai formidabilă gazdă din oraș, Lally îi cunoștea, de bună seamă, pe cei mai mari contrabandiști de băuturi. Ea inventase bufetul rece; mesele ei aveau întotdeauna vraja picnicurilor, iar slăbiciunea ei pentru oameni era picanteria care făcea ca petrecerile să meargă strună. Lally invita la bairamurile ei interpreți de jazz, reporteri, boxeri profesioniști, dansatori de step din spectacolele de succes de pe Broadway, compozitori de la Tin Pan Alley, stewardese geloase și clevetitoare și chiar gangsteri. Numai aceștia din urmă și ar fi fost deajuns să facă petrecerile ei palpitante. Prin hazul și atitudinea ei prietenoasă îi aduna într-un tot unitar.

Uneori, după ce se termina o petrecere, Lally se retră-

gea într-o nişă şi aştepta minute în şir noile grupuri ce veneau pe neaşteptate, simţindu-se ca un regizor de renume, încununat de succes. Recepţiile ei erau pe cât de dese pe atât de naturale, totdeauna stabilite cu cel mult o zi sau două înainte. Convinsă că în locuinţa ei trona ospitalitatea, îşi alegea servitorii după capacitatea de a-şi oferi serviciile unor grupuri mari de oameni, de parcă ar fi fost nevasta unui ambasador.

Încă de la debutul ei în societate, Lally Longbridge îşi comanda toaletele la Bianchi. Era genul de femeie extrem de scundă, înzestrată cu darul de a şti să se îmbrace în aşa fel încât să pară înaltă. În mod cu totul surprinzător, Lally nu-şi dădea seama cât era de scundă, ea considera pur şi simplu că toţi ceilalţi sunt prea înalţi. Până la venirea lui Maggy la Bianchi nu găsise niciodată un manechin care să priceapă acest lucru şi care să nu-i fi dat de înţeles că rochiile ei nu pot fi purtate decât de femei înalte.

În ultima vreme, interesul ei pentru Maggy crescu. Evident, doamna Lunel era manechinul cel mai reuşit al casei de modă Bianchi, dar care să fi fost secretul acestei franţuzoaice văduve ce nu putea fi convinsă să vorbească despre ea însăşi? Până acum, toate persoanele care o interesau *obişnuiau* să-i spună totul despre ele – era realmente curioasă, aproape iritată din cauza nerăbdării de a afla cât mai mult.

Într-o zi, în primăvara anului 1931, o uimi pe Maggy invitând-o la una din petrecerile ei.

– Spune-mi că vei veni, Maggy! După cină vom avea un concurs eliminatoriu cu vânătoarea gunoierilor* dotat

---

* Întrecere în care coechipierii sunt trimişi, într-un anume termen, să facă rost de nişte obiecte dificil de obţinut.

cu premii substanțiale pentru echipa câștigătoare – va fi mare distracție.

Maggy ezita. Manechinele casei de modă nu aveau relații particulare cu clientele. O mare prăpastie socială, acceptată tacit de ambele părți, le separa.

– Hai, nu fi încuiată! Știu la ce te gândești, dar este o neghiobie. O groază de femei lucrează în zilele noastre – este chiar șic. Dar asta nu înseamnă că n-ai voie să te distrezi.

– Mi-ar plăcea să vin, spuse Maggy cu hotărâre. Simțea nevoia să evadeze. În ultimul an și jumătate dusese o viață ordonată, muncind din răsputeri, stând la cheremul lui Bianchi și al clientelor lui mai mult de 10 ore pe zi, odihnindu-și picioarele doar câteva minute.

Cu toate astea, era o muncă tămăduitoare care o împiedica să se gândească la trecut și în plus o ajuta să doarmă excelent. Câteodată îl visa pe Perry Kilkullen, ceea ce îi provoca plânsul; destul de des îl visa pe Julien Mistral, și lucrul ăsta o tulbura. Cum putea să viseze un bărbat pe care îl ura? Își punea furioasă această întrebare incomodă, încercând să-și reprime pornirile care o trezeau din somn. În acele dimineți era deosebit de fericită că poate fugi la slujbă, fiind scutită de introspecții stânjenitoare.

Maggy ajunsese manechinul principal al casei de modă Alberto Bianchi și toate celelalte nouă fete o iubeau și respectau. Chiar Patricia Falkland recunoștea, deși numai în sinea ei, că nimeni nu putea prezenta și vinde o rochie așa cum făcea Maggy. Uneori, când se adunau la garderobă, manechinele o consultau pe Maggy, și nu era lucru asupra căruia ea să nu aibă o părere fermă, începând cu linia unui nou gen de coafură și sfârșind cu nuanța unei perechi de ciorapi. Oricum, Maggy era aceea care le tempera, atunci când deveneau nervoase sau se certau între

ele. Ea le asculta poveştile romantice şi le dădea sfaturi aspre, dar binevoitoare, rezultate dintr-o experienţă în care înţelepciunea proprie câştigată cu suferinţă se îmbina cu binecunoscutele înţepături dojenitoare ale Paulei. Se trezea chiar mustruluind fetele care luau în greutate sau sfătuindu-le cum să se machieze.

Paradele de modă, organizate în scopuri caritabile erau în vogă la New York, şi casa de modă Bianchi primea mereu invitaţia de a participa la ele. Curând, Maggy ajunse să fie cea mai solicitată de către organizatori. Pentru a menţine treaz interesul femeilor de societate, care nu puseseră niciodată piciorul pe o estradă, era în stare să ţină în frâu gloata de manechine, multe dintre ele inhibate sau nervoase.

În urma acestui efort suplimentar, salariul i s-a majorat la cincizeci de dolari pe săptămână. Avea să-i folosească pentru a mobila micuţul apartament din Central Park West, la intersecţia cu Sixty-third Street, închiriat pentru familia ei.

Oricum, salariul era suficient pentru a le întreţine pe Teddy şi Nanny Buterfield. Cheltuielile personale erau minime, toaletele de la Paris continuau să fie moderne, reprezentând o permanentă sursă de inspiraţie pentru creatorii americani... De fapt, asta nici nu contează, gândea Maggy, atâta timp cât nu avusese nicio ocazie să se îmbrace festiv.

În primele ei zile la Bianchi a fost invitată de celelalte manechine să iasă împreună la reuniuni şi baruri de noapte – au existat şi destui tineri care ar fi dorit să se întâlnească cu ea. Dar de fiecare dată i-a refuzat şi cu timpul toţi au renunţat s-o mai invite. În scrisorile sale către Paula nu i-a mărturisit niciodată că alesese însingurarea, ştiind că i-ar fi stârnit dezaprobarea. Seara, după

ce termina lucrul, alerga spre casă pentru a cina cu Teddy şi a-şi odihni picioarele.

În momentul în care primi invitaţia măgulitoare a lui Lally Longbridge simţi că ar fi în stare să plece unde vedea cu ochii în schimbul unei nopţi de *distracţie* în toată regula. Perioada jazz-ului luase sfârşit, dar ea era tot atât de dornică să audă sunetul unui saxofon sau zdrăngănitul unei ghitare. Melodia *Sweet Georgia Brown,* uitată de şase ani, îi veni pe buze. În timp ce se îmbrăca pentru petrecere, îşi dădu seama că într-o seară de mai, chiar New Yorkul, acest gigant durat din metal şi beton, putea să-ţi trezească entuziasmul.

După lansarea intempestivă a invitaţiilor, Lally Longbridge a pierdut o oră pentru a alcătui echipele ce urmau să participe la vânătoarea gunoierilor. Nu era deloc interesant să adune la un loc acelaşi gen de oameni, oameni care deja se cunoşteau – vânătoarea devenea nostimă cu condiţia ca echipele să fie cât mai eterogene sub aspectul componenţei.

Maggy Lunel, gândi ea, era atât de isteaţă, încât ar face echipă bună cu blonda Gay Barnes, care debita numai absurdităţi. Înainte de a se mărita cu Oliver Barnes, probabil cu treizeci şi cinci de ani mai în vârstă decât ea, Gay fusese cea mai renumită prezentatoare a lui Earl Caroll la *Vanities**. Preocupată de felul în care ceilalţi îşi afirmă personalitatea, Lally a înţeles că Gay reuşise să cucerească înalta societate newyorkeză prin două mijloace simple: era uimitor de decorativă şi avea un fel nostim, ucigător de prefăcut, de a părea că nu ştie niciodată când un bărbat făcea un comentariu *risqué,* comentariu, desigur, provocat de ea.

Dar cine să fie partenerii celor două femei? Lally îşi

---

* Capricii (în limba engleză, în original).

muşcă gânditoare degetul cel mare. De ce n-ar fi Jerry Holt? Rubrica de divertisment pe care o scria pentru *World* era citită de toată lumea şi, în afară de asta, se dovedea tot atât de spiritual pe cât de îndoielnică era reputaţia sa. Şi... da... îi va fi învăţătură de minte fiindcă era parşiv; celălalt partener va fi Darcy, Jason Darcy, pe care toţi îl strigă folosind acest din urmă nume.

Ce nemaipomenit de distractiv ca tocmai copilul *teribil* al publicisticii, în vârstă de douăzeci şi nouă de ani, să se pomenească coechipier cu o ex-dansatoare de revistă, cu un manechin de la o casă de modă şi cu un foiletonist, probabil homosexual. Era genul de echipă care îi va oferi lui Lally o distracţie specială. La fiecare petrecere pe care o dădea aranja cel puţin un asemenea grup aiurit, lăsându-se angrenată într-un joc secret pe care îl juca pentru propria-i plăcere.

Câteva ore mai târziu, după cină, cele zece echipe se strânseră în salonul elegant al lui Lally, plin cu lalele albe. Participanţii vociferau şi contestau listele întocmite care le fuseseră înmânate.

O debutantă a acestui sezon, pentru care contează doar frumuseţea.

Unul din pantofii domnişoarei Ethel Barrymore

Un câine care trebuie să fie complet alb

Un program de la *Smiles* semnat de Adela şi Fred Astaire

O faţă de masă de la restaurantul Colony

Un chelner englez – nu şarlatan

Un exemplar nou-nouţ din *Adio, arme*

O singură mănuşă galbenă

Cascheta unui poliţist din New York

Vesta unui ospătar de la Jack şi Charlie

– Este de-a dreptul diabolic, urlă Gay Barnes. Nu vom câştiga niciodată.

– Cât timp avem la dispoziţie? întrebă Maggy.

– Două ore, o lămuri Jerry Holt. Câştigă echipa care aduce cele mai multe obiecte la ora stabilită.

– Am o idee, declară Gay Barnes. Nu scrie nicăieri că nu avem voie să ne împrăştiem, nu-i aşa? Important e ca noi patru să obţinem rezultatul cel mai bun. Cred că ar fi bine ca Jerry şi cu mine să încercăm să le aducem pe primele cinci, iar voi doi pe celelalte. Ce părere aveţi?

– Pe mine mă interesează mănuşa galbenă, sunt o femeie foarte înmănuşată, spuse Maggy, mirându-se în sinea sa că se urzise ca ea să rămână singură cu un bărbat, iar fetei blonde i se rezervase un *pédé*(rast).

– Cum hotărâţi voi, încuviinţă Darcy, dar haideţi odată că am pierdut deja cinci minute!

Jos, în Park Avenue, Darcy a urcat-o pe Maggy într-o limuzină lungă.

– Twenty-one East Fifth – a doua stradă de aici, spuse el şoferului.

– Am bănuit că Lally intenţionează să înceapă o nouă întrecere, aşa că am cerut şoferului să aştepte afară, îi zise el lui Maggy.

Packard-ul enorm, de culoare albastru închis, potrivit pentru J. P. Morgan*, reprezenta doar unul din lucrurile care îl deosebeau pe Jason Darcy de alţi tineri de vârsta lui. Unicul fiu al patronului prosper al unei societăţi de asigurare din Hartford era considerat unul din cei mai străluciţi absolvenţi de la Harvard. În anii care au urmat a împrumutat bani de la familie pentru a lansa trei reviste

---

* John Pierpont Morgan, mare finanţist american, născut la Hartford (Connecticut), 1837–1913, fondatorul unui mare trust metalurgic (n.tr.).

noi, fiecare dintre ele bucurându-se de succes în acea perioadă de înviorare economică.

După restituirea împrumutului s-a ales cu un venit enorm, ceea ce i-a permis să huzurească ca un paşă şi să mai deschidă trei cabareturi. Succesul lui în afaceri reprezenta o atracţie uluitoare pentru cele mai frumoase femei din New York pe care catadicsise să le împartă în două categorii principale, tratând societatea doamnelor ca pe corul de fete şi corul de fete ca pe societatea doamnelor, o categorisire satisfăcătoare pentru toată lumea. Nicio femeie nu reuşise să-l atragă, iar legăturile întâmplătoare îl dezamăgiseră atât de mult, încât pentru a salva aparenţele, declara că, de fapt, s-a însurat cu slujba.

Jason Darcy era un bărbat cu adevărat influent, în pericol de a deveni un înfumurat. Din nefericire pentru caracterul lui, nu-şi dorise niciodată vreun lucru pe care să nu-l fi obţinut. Deocamdată, Maggy era fleacul pe care hotărâse să-l dobândească. De două ori în timpul cinei i-a surprins privirea, deşi stăteau la mese diferite. Gay Barnes, aşa bătută în cap cum e, a avut iniţiativa salutară de a împărţi echipa, deşi, dacă n-ar fi fost pretextul jocului, ar fi preferat să acţioneze direct.

Maggy era şocată amintidu-şi de Voisin, maşina cenuşiu-albăstrie a lui Perry, acum când şedea cufundată în pernele adânci şi moi din spatele Packard-ului. Ce formidabil era să stai într-o asemenea maşină, executată din materiale de cea mai bună calitate, parcă era un cuib de catifea. Nimic, niciun parfum cunoscut de ea nu mirosise atât de ispititor ca interiorul unei limuzine.

Îi aruncă lui Darcy o privire calmă. Faţa lui prelungă, slabă, de o deosebită distincţie, seamănă cu aceea a unui om de ştiinţă, sau a unui filosof, gândi ea, cu toate că era atât de tânăr. Avea o faţă ascuţită, trădând o curiozitate rece, dar lăsând, totodată, impresia că nimic nu l-ar fi

putut lua prin surprindere. Se mişca tacticos, cu graţie, avea privirea insistentă, directă, şi intuiţia îi spunea că ascunde unele toane; impresia aceasta era accentuată de gura ferm conturată care trăda dispreţ. Părul închis la culoare se potrivea cu forma capului. Era doar cu câţiva centimetri mai înalt decât ea. Un bărbat ca o lamă de ferăstrău, gândi ea şi îl alungă din minte. Limuzina era mult mai captivantă în comparaţie cu oricare bărbat.

Din păcate, plimbarea luă repede sfârşit, şi cei doi intrară în barul de distracţii al lui Jack şi Charlie, deschis permanent. Această bombă asemănătoare unui club care se deschidea la prânz şi se închidea în zori era, totuşi, cea mai scumpă din New York, fiind permanent frecventată de tineri dornici de distracţii. Aici îşi omoară zilnic vremea o mulţime de studenţi veseli de la Ivy League, cronicari sportivi, agenţi de bursă, care urlau, se distrau într-un vacarm îngrozitor întreţinut de nişte oameni fericiţi care beau, mănâncă, râd, cochetează într-o încăpere supraaglomerată.

Au ocupat repede o masă, iar Darcy a comandat şampanie, zăbovind o clipă cu ospătarul. Maggy, dornică să se reîntoarcă în limuzină, stătea ca pe ghimpi. Ospătarul le turnă şampanie.

– Nu crezi că faci risipă? întrebă ea. Doar nu putem bea întreaga sticlă – ia uită-te pe lista asta – un chelner englez, cascheta poliţistului... cât e ceasul? Spiritul ei competitiv începea să se facă simţit. Ăsta nu era deloc momentul potrivit să stai nepăsător şi să te delectezi cu băuturi vândute pe sub mână, fără să te interesezi de calitatea lor.

Darcy îi aruncă o privire curtenitoare, cam prea trufaşă.

– Tocmai am convenit să împrumut o vestă de ospătar. Voi telefona acasă să-i spun majordomului să ne aştepte pe trotuarul de la Lally, cu exemplarul de care

dispun al cărții lui Hemingway – Clarkson a lucrat pentru ducele de Sutherland – şi vom ridica acea mănuşă galbenă cu care te-ai lăudat.

– Asta este părerea ta despre sportivitate? se încruntă Maggy. Bărbatul ăsta cu alura sa arogantă n-avea deloc simțul umorului.

– Aş numi-o înțelepciune fundamentală. Jucăm ca să ne distrăm, nu ca să câştigăm. Oricum, sper că nu te-ai plictisit prea tare.

– Nu, sigur că nu! N-am mai participat niciodată la un asemenea joc. Dar cu ce drept transformi seara asta într-o beție în doi? zise ea scurt. Îi detesta pe bărbații care-şi închipuiau că pot domina femeile.

El nu răspunse, îşi bău vinul şi o privi atent, observând că, din cauza enervării, ochii ei deveniseră cenuşii, extraordinar de fascinanți. Ar fi putut riposta pe măsură la înverşunarea ei, dar nu ştia aproape nimic despre ea şi nici nu-i era indiferentă.

– Unde te-a descoperit Lally? o întrebă el. Şi cum se face că nu te-am mai întâlnit până acum?

– Lucrez la Alberto Bianchi, răspunse ea tăios.

– Ce faci acolo? Deci şi ea era una din acele femei care n-au muncit o zi în viața lor şi care au acceptat „o slujbuliță pentru divertisment" pentru a demonstra că depresiunea economică nu le afectează câtuşi de puțin.

– Prezint modele de rochii... alte femei le cumpără.

– Nu-mi vine să cred.

– Este adevărul adevărat.

– Vrei să spui că eşti o victimă *autentică* a crizei şi că munceşti pentru a-ți câştiga existența?

– Pentru cincizeci de dolari pe săptămână. Întâmplător, o duc foarte bine.

– N-ai decât să spui orice, intervені el, în sinea lui

fiind convins că de fapt şi ea, ca oricare altă femeie, şi-ar fi dorit mai mult.

– Orice? Eşti al naibii de necuviincios, ştiai asta? De ce ți-aş spune absolut orice? Aproape că nu-ți ştiu numele, oricare ar fi el. Mi-ai stricat plăcerea jocului, iar acum ai devenit extraordinar de obraznic. Şi în plus, înainte de a comanda, nici nu m-ai întrebat dacă îmi place şampania sau nu.

– Ai perfectă dreptate, spuse el, luat prin surprindere. Îmi cer scuze. Doreşti să bei altceva?

– Mulțumesc, a fost suficient, spuse Maggy. Privi în jur fără să-i mai acorde nicio atenție.

– Doamnă Lunel, sunt Jason Darcy, am douăzeci şi nouă de ani, m-am născut la Hartford, Connecticut, într-o familie onorabilă, n-am fost niciodată închis, nu am trişat la pocher, iubesc animalele, mama vorbeşte elogios despre mine şi de obicei sunt mult mai politicos decât par.

– Şi asta vrea să însemne tot „orice"? întrebă Maggy surâzându-i.

– Sunt editorul revistelor *Mode, Women's Journal* şi *City and Country Life.*

– *Tiens, tiens,* trei reviste aparținând unui singur bărbat, spuse ea. Şi ce face exact un editor, în afară de faptul că este foarte indiscret cu necunoscutele?

– Eu sunt şeful.

– O explicație needificatoare. Pe cine şi de ce conduci? Fii mai explicit, te rog.

O privi, lăsându-se contaminat de ironia ei lipsită de menajamente.

– Ce vrei să spui?

– Că nu am habar ce face un editor.

– M-am hotărât să scot revistele, am stabilit cum trebuie să arate, mi-am ales publicul căruia urmează să mă adresez, am convenit titlurile, formatul. Redactorii

mă informează, la fel serviciile comerciale şi toţi cei care publică materiale în reviste.

– Ai un imperiu publicistic? întrebă Maggy. Un imperiu ca cel al domnului Hearst, de exemplu?

– Al meu este mai degrabă un regat, nu un imperiu, acceptă Darcy.

– Ce modest eşti dumneata, domnule Darcy!

– Chiar nu-ţi face plăcere să bei şampanie cu un editor foarte important?

– Sunt prea bătrână şi prea înţeleaptă pentru a gusta asemenea plăceri, domnule Darcy.

– Darcy.

– Darcy. Am văzut atâtea pe lumea asta, încât am ajuns *blasé,* istovită, sfârşită şi, mai rău decât orice, flămândă.

– Abia am terminat de mâncat.

– Cina este o masă care, inevitabil, mă lasă flămândă.

– Ce spui de o tocăniţă de pui? Specialitatea casei!

– Măruntaie, ce barbarie! De la venirea ei în Statele Unite nu mai fusese atât de exuberantă, mai dornică de distracţie. O, dar ce amuzament era să-ţi baţi joc de un bărbat, gândea ea. Bărbaţii au fost inventaţi pentru a fi duşi de nas – doar pentru asta sunt buni, şi aşa mai departe. Aşa spunea Paula şi avea perfectă dreptate.

Jason Darcy era fascinat de Maggy care împrăştia mai multe văpăi decât un opal. Cu aceşti ochi cenuşiu-aurii şi părul de culoarea portocalei, strălucitor, neted, împodobindu-i capul, ondulându-se chiar sub bărbie – avea farmecul scânteietor al unui copil ce alerga beat de fericire în întâmpinarea primilor fulgi de nea. Cine naiba era această Maggy Lunel? Nici coristă, nici femeie de societate. Şi totuşi era convins că ştie totul despre cele mai frumoase femei din oraş.

– Ştiu, eşti noua fată de la Powers.

– Cine mai e şi asta? întrebă Maggy curioasă. În ultima vreme auzise multe despre ea, dar nu a avut niciodată timp şi nici nu a interesat-o să afle amănunte despre această americană excentrică.

– Fotomodel la Agenţia John Robert Powers – hai, nu te mai preface că n-ai auzit.

– Sinceră să fiu, nu am nicio tangenţă cu lumea asta. Eu sunt pur şi simplu un model copiat de pe un original de la Paris şi îmi dau osteneala ca paradele modei să meargă ca pe roate. Firma Bianchi nu a apelat niciodată la fetele de la Powers.

– Are tot timpul s-o facă fiindcă Powers este o agenţie prosperă. A intrat în afaceri doar de câţiva ani şi de atunci firmele şi revistele de publicitate au început să folosească fotografii în loc de desene.

– Şi ce fac aceste fete de la Powers, de fapt?

– Dacă îmi amintesc bine au început cu un tarif de cinci dolari pe oră, iar acum cele mai bune câştigă cincisprezece.

– Cincisprezece dolari pe oră? Asta e o avere. Maggy era copleşită.

– Exact. Şi, în ciuda crizei, fetele au mult de lucru şi sunt din ce în ce mai solicitate. Astăzi, dacă comerţul nu-şi face reclamă, se prăbuşeşte, şi nimeni nu vinde un produs mai bine decât o fată frumoasă.

– Şi cât câştigă domnul John Robert Powers?

– Zece la sută din venitul fotomodelelor sale.

– Şi câte fotomodele lucrează pentru el? insistă Maggy.

– Nu ştiu precis – bănuiesc că în jur de o sută, inclusiv bărbaţi şi copii. Dacă într-adevăr câştigi doar cincizeci de dolari pe săptămână ca manechin, ar trebui să te angajezi la agenţia lui Powers.

– Mulţumesc, spuse Maggy dusă pe gânduri.

Jason Darcy nu era deloc convins că Maggy Lunel e în realitate ceea ce-i spusese, şi asta nu fiindcă ar fi fost greu de crezut, ci pentru că părea o persoană deosebită, remarcabilă, care îi stârnea nedumeriri.

Maggy Lunel se comporta anormal. Nimic din atitudinea, privirea sau cuvintele ei nu-i trăda dorinţa de a-l cuceri şi aşa ceva era de neconceput pentru Darcy. Ştia la fel de bine – poate chiar mai bine – decât oricine că este unul dintre cei mai „vânaţi" bărbaţi din Statele Unite. Nu-i lipsea nimic: mai întâi, la doar douăzeci şi nouă de ani, deţinea suficientă influenţă pentru a fi bun de însurătoare, apoi era liber şi bogat, motive suficiente pentru a reprezenta o partidă. De fiecare dată când se privea în oglindă pentru a se convinge că nu este de lepădat, acest bărbat îşi admira frumuseţea, ceea ce reprezenta un accident genetic.

Atunci *de ce* şi *cum* putea această femeie să stea aici şi să-i bea şampania, întrebându-l despre agenţia Powers, ca şi cum el ar fi sursa ei de informaţii?

Poate că era îndrăgostită? Ar fi singura explicaţie plauzibilă, şi totuşi a venit neînsoţită la petrecere. Îl cuprinse mânia la gândul că nu ştia mai multe despre Maggy, în vreme ce ea, cu un gest graţios, ca şi când ar fi schiţat un contur în aer îl întrebă brusc:

– Unde este renumita tocăniţă de pui? Şi de ce paharul meu este gol? Mergem să dansăm?

De fapt, nu era o provocare, observă el cu vie surprindere, considerând însufleţirea ei o primă victorie.

– Ce părere ai de vânătoarea gunoierilor de la Lally?

– Este unul din plicticoasele jocuri americane – nu crezi asta?

– Unde ţi-ar plăcea să mergem? La St. Regis Roofs, la Ambasador sau Cotton Club?

– La Jockey, şopti Maggy.

– Jockey? repetă el încurcat.

– Am spus eu aşa ceva? Nu-i nimic, e de domeniul trecutului. Să mergem la Harlem.

Adrien Avigdor era sigur de poziţia lui. De când Julien Mistral se mutase la Félice, în urmă cu cinci ani, după căsătoria imprevizibilă cu Kate Browning, avusese trei vernisaje: o expoziţie personală la Paris, o alta de un succes extraordinar şi ultima cu un an în urmă.

Acum, în primăvara lui 1931, venise vremea să expună şi la New York. Avea un număr mic de tablouri, sau mai bine spus picta mult, dar expunea foarte puţin. Ca toţi ceilalţi artişti francezi, Mistral scria doar câteva cuvinte pe versoul unei picturi – *ne pas à vendre* –, ceea ce însemna că-şi rezervă dreptul de a refuza să vândă sau chiar de a interzice expunerea oricărei pânze, deşi încheiase cu Avigdor un contract de vânzare în toată regula.

În fiecare an, cu patru luni înaintea unei expoziţii planificate, Avigdor se ducea în Provence şi discuta timp de o săptămână cu Mistral la *La Tourrello* lista lucrărilor ce urmau să fie expuse. Prima oară, în 1928, Mistral nu a fost de acord cu expunerea unei picturi şi ca urmare în toamna acelui an nu s-a ţinut nicio expoziţie, îşi aminti cu tristeţe Avigdor. Mistral a dat foc lucrării pe care nu dorea s-o expună într-o expoziţie anuală, întreţinând apoi focul cu alte picturi aruncate una după alta şi ţopăind în jurul lui de parcă ar fi fost un drac din picturile lui Hieronymus Bosch. În răbufnirile sale de sadism îl obliga pe Avigdor să asiste la transformarea celor câteva sute de mii de franci, reprezentând contravaloarea acestor picturi splendide, în fum uleios.

– Mai bine mor, Adrien, decât să las pe cineva să le vadă – cine-mi garantează că nu le vinzi? Era la fel de suspicios ca şi ţăranii în mijlocul cărora trăia. Nu avea

încredere în nimeni, cu excepția lui Kate. Evident, nu într-atât încât să-şi imagineze că ea ar respecta interdicția pe care o mâzgălea el cu litere mari pe spatele a sute de picturi.

Pentru Avigdor a fost o cumplită suferință să urmărească vâlvătaia de flăcări provocată de Mistral prin arderea picturilor, suferință accentuată şi de plăcerea îngrozitoare a pictorului de a-l lăsa fără niciun tablou de vânzare după închiderea expoziției. Din câte ştia Avigdor, niciun colecționar care a cumpărat cândva un tablou semnat de Mistral nu l-a revândut. Şi chiar Mistral se oprea asupra pânzelor preferate.

Prețurile crescuseră vertiginos datorită rarității lucrărilor disponibile, îşi făcea socoteala Adrien. Dar cu toate astea, medită el, există în prezent 36 de Vermeeri şi probabil că şi Mistral ştia ce face.

După părerea lui, artiştilor nu ar trebui să li se permită să se însoare cu femei bogate, conferindu-li-se astfel prea multă independență. În cele din urmă, Mistral a fost de acord cu o expoziție la New York, unde urma să fie prezentată o selecție a operelor sale până în anul 1926. Numeroşi colecționari americani acceptaseră să împrumute tablouri, ceea ce însemna că se preconiza o expoziție de anvergură. Criticii de artă ai ziarelor şi revistelor țineau permanent legătura cu Avigdor. *Vanity Fair* comandase un articol cuprinzător despre Mistral, iar Man Ray plecase spre Félice pentru a-l fotografia în atelierul său. Mark Nathan, a cărui galerie era una dintre cele mai renumite din New York, intenționa să atragă întreaga lume artistică şi socială din New York la acest vernisaj. În intenția organizatorilor, expoziția avea să fie unul din evenimentele de seamă ale primăverii anului 1931, aşteptat cu interes de lumea restrânsă a artelor, care era extraordinar de curioasă să cunoască opera acestui individ ce

trăia – în ciuda renumelui de care se bucura şi a succesului său în continuă creştere – ca un sihastru, retras la Lubéron.

– Înainte de cină am avea timp să ajungem la vernisajul expoziţiei de la Nathan, îi propuse Darcy lui Maggy la telefon.

– Ce expoziţie? întrebă ea în doi peri. Nu avea timp să participe la bogata viaţă culturală a oraşului.

– Mistral – pictorul francez – probabil că ai auzit de el.

În timp ce ţinea telefonul într-o mână, se sprijini cu cealaltă de poliţa de deasupra căminului, simţind o dureroasă bătaie a inimii. Şocul, la auzul numelui lui Mistral pronunţat atât de neaşteptat, îi transformă sufletul într-un sloi de gheaţă. Stomacul i se chirci de teamă. De ce teamă? se miră ea. În mod automat spuse „Da, ştiu cine este, dar nu sunt în stare să ies în seara asta".

– Maggy, ce-i cu tine?

– Sunt atât de obosită, abia mă mişc, nici nu pot să mă îmbrac... cred că am răcit.

– Îmi pare tare rău, spuse el grav.

În cele trei săptămâni de când o cunoscuse pe Maggy, Dacy a invitat-o în oraş mult mai des decât ar fi fost ea dispusă să accepte. De fiecare dată când o vedea era din ce în ce mai derutat de felul ei rezervat, de refuzul ei amabil, dar hotărât, de a vorbi despre sine. Părea că-i spusese tot ce avea de gând să-i spună încă din seara petrecerii de la Lally. Insista întotdeauna să se întâlnească la câte o braserie sau la restaurant. Nu-i dădea ocazia vreunei intimităţi şi când se despărţeau la liftul locuinţei ei – nu-l invita niciodată să urce – îi strângea mâna distant pentru a nu risca nici cea mai mică apropiere sau o scurtă sărutare.

În limuzina lui şedea rezervată, cu mâinile împreu-

nate pe genunchi, iar când dansa trupul îi era încordat în asemenea măsură încât lăsa impresia că ridiculizează o melodie ca *Noaptea a fost făcută pentru dragoste.* Să fie frigidă, speriată sau suferea de pe urma unui nemernic de francez nevrotic? Sau poate era văduvă?

Darcy se gândea la ea chinuit de curiozitate, situația ei de văduvă și existența lui Teddy fiind două din multiplele amănunte ale vieții ei de care el nu avea cunoștință. Analiza puținele lucruri pe care le știa despre ea cu atâta minuțiozitate de parcă ar fi fost o bucată dintr-o hartă ce indica drumul spre o comoară îngropată, dar zadarnic, ea rămânea distantă, senină și de neînțeles. Cel mai rău lucru, lua-l-ar naiba, era că nu se putea apropia de ea, și părea inaccesibilă aidoma unei prințese sechestrate într-un turn. Ce sistem nervos extraordinar avea!

– Ascultă, te sun mâine, dar vezi să nu te îmbolnăvești. Te culci devreme? o întrebă îngrijorat.

– Da, confirmă ea cu o voce albă. Da, promit.

În timp ce rătăcea neconsolat prin galerie, Jason Darcy descoperi că era reconfortant să știe că Maggy îl *plăcea* cât de cât. Darcy cel mândru, puternic, inaccesibil începu să-și treacă în revistă calitățile, constatând în final că niciodată nu-i permisese s-o sărute. Apoi, aranjându-și cravata cu un gest reflex, medită cu regret asupra zădărniciei efortului său de a acumula în neștire bunuri materiale, trecându-și în revistă publicațiile, proprietățile, *summa cum laudae* de la Harvard, tinerețea sa, sănătatea, biroul confortabil, cererile și ofertele din fiecare colț al lumii unde era nevoie de publicațiile lui, parcă pentru a-și demonstra lui însuși că e suficient de valoros spre a fi acceptat în lumea tainică a lui Maggy Lunel.

În galeria Nathan îi atraseră atenția în primul rând marea aglomerație și rumoarea glasurilor, ce-i lăsau impresia că se afla mai degrabă într-un antract la Opera

Metropolitan cu ocazia unui eveniment artistic. Presupunea că numărul neobişnuit de mare al doamnelor, pe care le recunoscu şi salută, se datora faptului că expoziţia fusese organizată în beneficiul spitalului de copii; era surprinzător să-i vezi pe cei din familiile Whitneys, Ochse, Kilkullen, Gimble, Jay, Rutherford şi Wanderbilt alături de cele mai renumite personaje din Greenwich Village şi Southampton.

Când începu să privească pânzele, interesul lui faţă de vizitatori dispăru imediat. Avea impresia că este strâns ţinut de o pereche de mâini puternice care-l conduceau într-o nouă lume. Fiecare pictură reprezenta un pas în acea lume mai bună. Simţire, raţiune, logică, timp şi spaţiu în sine, toate contopite într-o strălucire simplă, care avea consistenţa unei materii vii.

Şi, totuşi, care erau subiectele preferate ale acestui pictor? O masă de cafenea cu scaune sub un cort portocaliu, o natură statică cu plopi foşnitori în arşiţa verii, un coş de piaţă plin cu pâini, ridichi şi un buchet de gherghine, o femeie aplecată deasupra unui strat de flori, în zori de zi – cele mai simple subiecte, nimic care să nu fi fost pictat de alte mii de pictori înainte de Mistral. Emoţia artistului se răsfrângea în imaginea de pe pânză de parcă s-ar fi aşternut o punte între lumea în care *simţea* Mistral şi cea în care *trăia* privitorul. Pentru o clipă Darcy avu impresia că priveşte cu ochii lui Mistral, că se contopeşte cu viziunea acestuia.

Gânditor, uluit, încrezător în judecata sa nepărtinitoare, plutind parcă pe alte meleaguri, într-un ţinut inundat de lumină, cu pete de nori, Darcy porni spre galeria principală fără să observe că a intrat prin capătul sălii, neobişnuit de aglomerată şi animată de discuţii aprinse.

Maggy! Se cutremură când se trezi în faţa tablourilor imense, care o înfăţişau pe Maggy goală pe fiecare perete,

oferindu-se privirilor în toată splendoarea trupului său; etalându-se fără cea mai mică pudoare. Maggy îi părea senzuală din cale-afară, incomparabil mai senzuală decât oricare altă femeie pictată sau întâlnită de el în viața de toate zilele.

La Maggy cea de pe pânză, senzualitatea era evidentă, picantă, lacomă; cu picioarele mult depărtate, lungită pe un pat nefăcut, cu o mână atârnând pe podea, Maggy cu părul ud, plin de clăbuc, pe când și-l spăla aplecată, Maggy râzând, așezată pe o grămadă de perne verzi, cu sâni fragezi și provocatori, cu părul pubian redat într-o lumină scânteietoare, lăsând impresia că fiecare firicel roșu era însuflețit.

În timp ce stătea nemișcat, împietrit, incapabil să-și desprindă privirea de pe tablouri, Darcy auzea frânturi din conversațiile celor din sală. Unele cuvinte erau pline de emoție, altele stridente, altele stăpânite prevestind parcă declanșarea unui scandal.

„Manechinul lui Bianchi, draga mea, franțuzoaica aia... amanta... Perry Kilkullen, desigur... ce piele... i-am văzut împreună la Maxim... ai spus Bianchi?... văduvă, incredibil piept... nu au un copil... am întâlnit-o la Lally, da, sunt sigură... un copil, desigur... cum a permis comitetul spitalului așa ceva... familia Kilkullen va... scandalos... nu fi așa de încuiată... pictată, când ai spus?... prezentatoarea lui Bianchi... săraca Mary Jane... *Ce,* a lui Perry?"

Ei, fir-ar să fie! își spuse Darcy, izbucnind într-un râs spontan. Viața nu l-a lovit niciodată atât de perfid. Fata aceea ca un crin ce părea o prințesă eterică, rezervată – ah, ce bine l-a fraierit. Ce femeie extraordinară este! Admirația lui pentru Maggy creștea pe măsură ce observa și figurile bărbaților din sală, ochii lor lacomi alunecând pe pânze – ar fi pariat pe orice că jumătate din ei abia

reuşeau să-şi domolească simţurile – aşa cum făcea şi el. O, Maggy, iubita mea Maggy, deci tu „ai ascultat de Mistral", nu-i aşa?– şi de câte ori a întrerupt el pictatul pentru ca să faceţi dragoste? Cum de a mai putut să se întoarcă la vopselele şi pensulele sale? Individul acesta trebuie să aibă duritatea unui diamant pentru a putea duce la bun sfârşit o lucrare în asemenea împrejurări. Ah, Maggy, nicio altă femeie nu m-a dat gata în asemenea hal – parcă o simt pe fetişcana de cincisprezece ani. *Bravo!*

În seara zilei următoare, Maggy rămase fără serviciu. Nu îl învinuia pe Bianchi; era clar că nu-i mai putea fi de folos. Înainte de a discuta cu ea în birou primise zeci de telefoane jignitoare şi dacă niciunul dintre interlocutori nu întrebuinţase termenul de „prostituată", aceasta se datora caracterului lui perimat. Desigur, Maggy nu mai putea reprezenta ca manechin firma la nicio paradă a modei, proasta reputaţie depăşise domeniul vestimentaţiei. Lumea ar veni să vadă subiectul scandalului şi nimănui nu i-ar mai trece prin minte să comande confecţiile prezentate de ea. Ar fi fost ca şi cum ar fi îmbrăcat o rochie despre care aveai să spui ulterior că nu are nicio valoare.

Când îşi luă rămas-bun de la Maggy, înmânându-i un cec reprezentând salariul pe două săptămâni, Alberto Bianchi a avut două sentimente: de regret că pierde acest manechin valoros şi de nerăbdare de a alerga până la Nathan Gallery să vadă cu propriii ochi cum arată goală-puşcă – Doamne, cât timp a pierdut minunându-se.

După ce a plecat de la Nathan Gallery, Darcy a încercat s-o găsească pe Maggy la Bianchi şi acasă, dar fără succes. S-a culcat, i-a spus Nanny Butterfield. A sunat-o acasă de nenumărate ori, dar Maggy refuza să răspundă atât la apelurile lui, cât şi la acelea ale lui Lally. Maggy

o instruise pe Nanny Butterfield să spună că a ieşit în oraş şi nu se întoarce curând.

Şi fiindcă nu reuşea s-o găsească la telefon, Darcy s-a dus până la locuinţa ei, unde portarul primise instrucţiuni precise să nu permită nimănui să urce, cu excepţia băieţilor care aduceau comenzi. Îi trimitea flori de două ori pe zi cu bileţele prin care o ruga să-l sune la birou sau acasă, dar fără rezultat. Stătea ore în şir în faţa locuinţei ei, fără ca ea să apară. A făcut orice, doar că nu s-a travestit în comis-voiajor. Darcy nu se mai recunoştea, dar nici să dea înapoi nu era în stare.

După patru zile de la deschiderea expoziţiei lui Mistral, Darcy mai telefonă o dată seara, târziu, în speranţa că, de data asta, ea va ieşi din izolarea pe care şi-o impusese. În momentul când sună telefonul, Maggy era în baie, iar Nanna Buterfield pregătea masa de seară, aşa că Teddy îndrăzni să răspundă la telefon, deşi ştia că îi este interzis.

Avea trei ani, o vârstă minunată pentru o fetiţă. Obişnuită cu exclamaţiile admirative ale străinilor care o vedeau pentru prima oară, Teddyy era conştientă de faptul că-şi putea permite să încalce anumite reguli fără a risca să fie dojenită. Oricum, aceste reguli erau respectate acasă; Nanny şi Maggy încercau să fie severe cu ea, ferm convinse că ar fi dezastruos să o răsfeţe. Zbârnâitul telefonului era un lucru deosebit de captivant pentru Teddy. Îl ridică cu o plăcere vinovată şi spuse un „alo" înăbuşit.

– Cine este acolo? întrebă Darcy, crezând că a greşit numărul.

– Teddy Lunel. Dar dumneavoastră cine sunteţi?

– Un prieten al mamei tale. Bună, Teddy.

– Bună, bună, chicoti ea, aplecându-şi capul. Am pantofi noi, roşii.

– Teddy, mama este acasă?

– Da, dar cu mine nu vrei să vorbeşti? Cum te cheamă?

– Darcy.

– Bună, Darcy. Câţi ani ai?

– Bună, Teddy. Am – ah, nu are importanţă – mama este acolo?

– Este în baie... nu, iat-o... mami, e pentru tine.

Teddy îi întinse repede receptorul lui Maggy, care privi în jur disperată după Nanny Buterfield, fiind pe punctul să pună receptorul în furcă, dar în cele din urmă, pocnindu-şi degetele de enervare, răspunse cu un „da" tăios.

– Maggy, slavă Cerului, credeam că o să te ascunzi o veşnicie.

– Nu mă ascund, răspunse ea furioasă.

– Atunci hibernezi. Fiica ta vorbeşte mult mai amabil decât tine. Ce-ai zice să cinăm împreună în seara asta?

– Exclus. Nu ies.

– Dar trebuie să fii sărbătorită, toată lumea vorbeşte numai despre tine.

– Darcy, n-ai fost niciodată răutăcios până acum.

– Îţi spun doar adevărul. Expoziţia este plină de oameni dornici să vadă cât eşti de seducătoare. Eşti considerată frumuseţea deceniului.

– Un succes de scandal – crezi că asta-mi doresc?

– Ăsta e New Yorkul, Maggy, orice succes este un succes, şi pe nimeni nu interesează pe ce se bazează el, important este că se vorbeşte de tine, spuse el încercând din răsputeri s-o calmeze în singurul mod pe care-l cunoştea.

– Dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că mai pot spera că voi găsi un serviciu, răspunse Maggy, deplasând accentul asupra laturii practice a lucrurilor. Oare nu înţelegea cât era de jenată şi de umilită?

– Asta e cu totul altceva, Bianchi trebuia să-şi liniştească clienţii; oricum, ei nu contează decât în propriul lor univers.

– Darcy, nu am decât o viaţă şi trebuie să mi-o trăiesc.

– Aminteşte-ţi de discuţia despre fetele lui Powers... de ce nu mergi să-l vezi?

– Nu, ripostă ea tăios. Nu voi mai fi niciodată manechin la vreo firmă, sub nicio formă. Am fost model pentru pictori şi prezentatoare de modă – aveam şaptesprezece ani când am început, acum am douăzeci şi trei de ani – şi nu am câştigat mai mult de cincizeci de dolari pe săptămână. Nu, mulţumesc, nu-i pentru mine, a fost de-ajuns, nu-i aşa? Pe de altă parte... bine... cred că este o prostie din partea mea... se opri nevrând să mai continue.

– Hai, Maggy, spune-mi!

– Este o idee prostească. Nu, nu, poate că nu complet prostească... mi-ai spus că pentru Powers lucrează o sută de fete şi că el încasează zece la sută din câştigul lor?

– Sigur că da. Şi ce-i cu asta?

– La Bianchi obişnuiam să spun manechinelor ce au de făcut şi cum să procedeze; toate fetele veneau la mine şi-mi cereau sfatul – e un lucru pe care se pare că ştiu să-l fac cât se poate de bine. N-am idee ce pretind fotografii de la fete, dar nu cred că sunt mari deosebiri faţă de ceea ce aşteaptă pictorii de la modele, deci, bine... mă gândeam că pot... încerca... să deschid o agenţie proprie, îşi sfârşi ea ideea.

– *Să-l concurezi* pe John Robert Powers? întrebă el şovăitor.

– De ce nu? Dacă un bărbat e capabil, de ce n-aş fi şi eu în stare? Şi poate chiar mai bine? El e un alt gen de comerciant, şi eu am cunoscut zeci de cazuri –

crede-mă, nu au nimic deosebit, se ambală ea, stârnită de tonul lui şovăitor. Dacă o voi face, Darcy, am ceva capital pe care sunt dispusă să-l pun la bătaie.

– Maggy, pur şi simplu mă uimeşti! Vrei o afacere ca *Mode, Women's Journal* sau *City and Country Life?*

– Sigur că da! Ah, Darcy, se poate face, se poate, crede-mă.

– *Deja s-a făcut.* Ce mult i-a lipsit râsul ei care făcea lumea să danseze. Maggy, hai să ieşim în seara asta să sărbătorim evenimentul – cu şampanie pentru a boteza noua agenţie!

– Cu o singură condiţie – să-mi dai voie să plătesc eu.

– De ce, pentru numele lui Dumnezeu?

– Agenţia Lunel doreşte să ofere şampanie primului ei client.

Ah, prostii, gândi el, *prostii!* Târziu, mult prea târziu îşi dădu seama că *adora* această femeie dificilă. Ai dreptate, Maggy, spuse el posac, în definitiv nu prea mai ai multe de învăţat.

14

Fetele lui Maggy, aşa cum le spunea toată lumea manechinelor Agenţiei Lunel, au fost selectate de la bun început cu mare atenţie, şi curând numărul lor a crescut la câteva zeci; erau fete splendide, rafinate, mult mai frumoase şi mai experimentate decât rivalele lor de la Powers, adesea „frumuseţi tipic americane, înalte ca nişte prăjini".

În anii '30, fetele lui Maggy zburdau ca şi când n-ar fi traversat şi ele perioada marii crize. Împodobite cu orhidee violete ataşate la corsajele toaletelor lor de bal,

drapate în jupe ample, dansau la Stork Club sau la El Morocco, fiind însoțite de cel puțin doi juni. Ele reflectau descătușarea milioanelor de americani care umpleau sălile de cinematograf pentru a vedea filme despre oameni bogați, în locuințele cărora toate telefoanele erau de culoare albă. Ca și declarația inserată în *Vogue,* potrivit căreia noile pălării trăsnite au făcut „să eșueze discuțiile de la bursă și ascensiunea domnului Hitler", fetele lui Maggy completau nevoia oamenilor de distracție, chiar dacă nu era decât un substitut. Într-unul din sondajele efectuate de New York Daily News în rândul femeilor se punea întrebarea dacă ar prefera să fie actrițe de cinema, debutante în înalta societate sau manechine la agenția doamnei Lunel. Patruzeci și două la sută au răspuns că ar dori să lucreze pentru Maggy.

În vreme ce Maggy se lansase într-o afacere prosperă la New York, Julien Mistral picta la Félice. Intrase în perioada sa de creație denumită „de mijloc", care avea să dureze alți douăzeci de ani, nu mai mult decât aceea a anilor '20 când a pictat la întâmplare scene sau obiecte ce îi atrăgeau atenția. Acum, de vreo doi sau trei ani, se concentra asupra unui singur subiect și din miile de crochiuri, de lucrări executate și distruse, poate rezulta o serie de tablouri, câteva zeci, cel mult treizeci și cinci.

Seria lui de picturi *Défense d'afficher** acoperea straturi-straturi panourile de afișaj, inaugurând un ciclu de renume. A urmat apoi *Vendredi matin*** care reproducea imagini de la târgul săptămânal ce se ținea în aer liber la Apt. În seria Stella Artois, denumită astfel după marca

---

* Afișarea interzisă (fr.).
** Vineri dimineața (fr.).

de bere preferată de el, Mistral reda, ca niciun alt pictor înaintea lui, viața liberă a oamenilor de la țară, care își petreceau serile la cafeneaua din Félice bând, jucând cărți, sporovăind. *Jours de fête**, cea mai importantă din seria „perioadei de mijloc", fusese inspirată de sărbătorile celebrate în fiecare sat din Lubéron de ziua sfântului-patron, o zi a munților de vată din zahăr, a copiilor năuciți de iureșul cailor de lemn, a procesiunilor și jocurilor de artificii, a hiperemoțiilor și idilelor rurale pe cale de a se înfiripa.

Zilnic în intervalul dintre micul dejun și cină, Mistral rămânea țintuit în atelierul său. Carne rece, pâine și o sticlă cu vin îi erau aduse pe o tavă, înfuleca totul, neatent la ce mănâncă, cu ochii pironiți asupra unei pânze. Profitând de faptul că soțul ei renunțase la orice altă preocupare cu excepția picturii, Kate preluă treptat controlul afacerilor lui. Ea negocia toate contractele cu Avigdor, ea rezolva corespondența pentru firmele din străinătate care doreau să expună operele lui Mistral și tot ea lua hotărâri în problema conducerii fermei.

O dată pe an, în perioada secerișului, Mistral părăsea atelierul pentru a lucra pe câmp alături de oamenii săi, dar chiar și atunci continua să trăiască într-o lume proprie. Presa era un capitol care nu-l interesa absolut deloc. Nici modificările survenite pe eșichierul politic european nu-l afectau mai mult decât semnalul trenului sau ultima rochie de seară lansată la Paris. În ceea ce privește competițiile de *boules* din Félice, ei bine, astea îl interesau și acum, în schimb incendierea Reichstang-ului era un eveniment cu totul lipsit de importanță. Când a auzit despre asta, tocmai se afla la cel de-al zecilea tub cu ocru pur, ceea ce l-a înfuriat cumplit, iar când s-a dus la ca-

* Zile de sărbătoare (fr.).

fenea şi fermierii i-au spus despre catastrofa provocată de secetă nu a scos un cuvânt de compasiune. Agresiunea italiană în Etiopia îl interesa tot atât de puţin ca şi rolurile create de Stan şi Bran.

Julien Mistal era, în sfârşit, la apogeul forţei sale creatoare şi pe deplin împăcat cu el însuşi, iar aroganţa sa justificată se baza pe convingerea că niciodată nu a pictat atât de bine. Ce importanţă mai aveau evenimentele ce se petreceau în lume de vreme ce el se scula în fiecare dimineaţă cu o puternică dorinţă de a se aşeza în faţa şevaletului, fiecare celulă a trupului său fiind mistuită de focul creaţiei. Niciun destin uman, nici mersul istoriei nu-l puteau abate din drum şi nici nu-l puteau împiedica să-şi petreacă ziua în atelierul său.

În ce-o priveşte pe Kate Mistral, nu pierdea niciun moment contactul cu lumea. Pleca la Paris de câteva ori pe an pentru a ţine legătura cu lumea artistică şi a-şi cumpăra rochii, încercând, în măsura posibilităţilor, să fie cât mai bine îmbrăcată. Colabora susţinut cu Avigdor pentru organizarea expoziţiilor lui Mistral, de parcă fiecare ar fi fost cea dintâi, şi-l reprezenta pe soţul ei la vernisaje, întrucât el refuza sistematic să mai participe. Rareori îl lăsa singur, câte o lună în şir, când se ducea la New York să-şi viziteze familia. El abia dacă îi observa absenţa.

Din pricina crizei economice, veniturile lui Kate se subţiaseră. Avusese noroc că o parte importantă a propriului capital îl folosise pentru a cumpăra domeniul *La Tourrello*. Deşi îl ipotecase, a reuşit în cele din urmă să-l redobândească pe numele lui Mistral, care primise titlul de proprietar ca moştenitor al ei, ceea ce se dovedise foarte profitabil. Soţul ei habar n-avea cât de bogaţi deveniseră. Numeroasele hectare fertile care înconjurau conacul erau plantate cu pomi roditori cu fructe zemoase

şi zarzavaturi pentru angrosiştii din Apt. Creşteau porci de rasă, cârduri de pui şi raţe, câţiva cai, aveau ultimul tip de maşină agricolă şi dispuneau de mână de lucru pentru cultivarea pământului. Ori de câte ori era scos la vânzare vreun teren învecinat, Kate îl cumpăra. Ferma în sine le putea asigura din plin bunăstarea, gândea ea cu satisfacţie şi, cu toate astea, număra şi iar număra sumele mereu crescânde, rezultate din vânzarea picturilor, pe care le depozita la banca din Avignon.

Chiar dacă contul bancar era pe numele lui Mistral, activitatea financiară a lui Kate compensa în multe privinţe neîmplinirile convieţuirii cu acesta, situaţie care o afecta profund. Discutau rar despre lucrările lui, nu-i ceruse niciodată să-i pozeze, fiindcă, aşa cum spunea el, era „o chestie" complicată să-i picteze pielea care împiedica pătrunderea luminii şi nu o invitase niciodată să-i vadă atelierul. Devenise, în schimb, o gazdă desăvârşită. Conacul era extraordinar de odihnitor şi aproape orice cunoscut al lui Kate sau Mistral de la Paris era invitat să-şi petreacă aici sfârşitul de săptămână. Ea decorase în aşa fel locuinţa, încât *La Tourrello* devenise un renumit punct de atracţie.

În acele perioade ale anului, după ce îşi termina lucrul în atelier, iar jucătorii de *boules* se adunau în spatele cafenelei, Mistral li se alătura de fiecare dată, venind acasă doar pentru cină, după ce se termina şi ultima partidă. Iarna, când era prea frig pentru acest sport, lucra toată ziua culcându-se devreme ca orice fermier istovit. Trupul lui îi aparţinea, un trup nesăţios, plin de pasiune şi vigoare brutală, care îi trezea o vie dorinţă numai la gândul apropierii fizice. Nu avea decât să-i şoptească „răbdare Kate" şi ar fi fost în stare să facă orice pentru el.

Pe când stătea singură la parter, lângă şemineu, după

ce soțul său se dusese la culcare, Kate își dădu seama că era subjugată de Mistral, parcă mai mult decât oricând. Nu regreta deloc faptul că renunțase la viața mondenă pe care o dusese înainte de a-l fi întâlnit. Cât de puțin îi rămânea lui Julien Mistral în afara lucrărilor lui; totul îi aparținea ei, era convinsă de asta. Zâmbi spre tăciuni, simțindu-se ocrotită între pereții groși de la *La Tourrello,* în vreme ce afară frunzele toamnei erau purtate în zbor, iar luna roșie, nouă, lumina câmpurile înghețate, pustii și podgoriile desfrunzite.

Fiindcă, spre deosebire de Julien, Kate citea ziarele, ea interpreta în felul său războiul civil din Spania din 1936; „spaniolii contra spaniolilor", obișnuia ea să spună, fără ca liniștea sufletească să aibă de suferit. La 29 septembrie 1938 a fost semnată înțelegerea de la München și milioane de francezi, englezi și germani respirau ușurați la gândul că nu va mai fi război.

În vara lui 1939 Kate, care nu-și văzuse rudele de doi ani, plecă în vizită la New York. Orașul său natal era vesel datorită expoziției mondiale având ca temă „Lumea de mâine".

Hitler ocupase Cehoslovacia cu două luni mai înainte, dar zilnic douăzeci și opt de mii de vizitatori, pentru care acest eveniment îndepărtat nu avea o semnificație deosebită, așteptau la coadă pentru a vedea pavilionul „Futurama", unde concernul General Motors le oferea varianta extraordinar de convingătoare a anului 1960. Se inaugura o epocă în care automobilele cu motoare diesel aveau să coste două sute de dolari, fiecare având forma picăturilor de ploaie, circulația se va desfășura fără accidente pe arterele principale, cancerul va fi eradicat, legile federale vor proteja pădurile, lacurile și văile, toți vor avea un

concediu de două luni pe an, iar femeile vor avea un ten frumos chiar la vârsta de şaizeci şi cinci de ani.

– Kate, trebuie să te întorci acasă, spuse Maxwell Woodson Browning, unchiul favorit al lui Kate, care înainte de pensionare fusese diplomat de carieră. Este periculos să stai în Europa.

– Unchiule Max, de ce eşti atât de pesimist? Ce părere ai despre acordul de la München? Nu are Hitler tot ce vrea? Cred că nu-i atât de nebun, încât să se ridice împotriva Franţei – noi avem linia Maginot, iar soldaţii lui Hitler nu sunt decât o biată gloată prost dotată – oricine ştie asta. Germanii nu au arme, deşi poartă uniforme confecţionate din lână veritabilă.

– Propagandă! Să nu crezi tot ce auzi!

– Ce prostie! De ce ar face propagandă ziarele franceze şi radioul? Doar sunt libere să publice absolut tot ce cred.

– Kate, situaţia este extrem de gravă. Frecventez nişte oameni care cred, ca şi mine, că este doar o problemă de timp până când Hitler va încerca să invadeze tot restul Europei. În momentul declanşării războiului, şi voi puteţi fi târâţi în acest iureş.

– Dar, unchiule Max, nimeni nu vrea război, *nimeni,* nimeni nu vrea să lupte din nou, de ce eşti alarmist?

– Kate, ai înnebunit? Kate Mistral ascultă mai atent explicaţiile acestui om pe care l-a admirat şi respectat întotdeauna. La sfârşitul serii era atât de convinsă de iminenţa pericolului, încât i-a scris lui Julien să vină în Statele Unite.

Când Mistral a primit această primă scrisoare a pus-o deoparte fără a o mai reciti. Asemenea aberaţii n-ar fi trebuit expediate prin poştă. Acum era chinuit de ideea

unei noi serii de picturi în verde crud. În asemenea perioade își apăra cu înverșunare ideile. Nimic nu trebuia să deranjeze această fermentație lentă, continuă. Cea de-a doua și a treia scrisoare, mult mai insistente, l-au făcut, în cele din urmă, să-i răspundă enervat și concis că nimeni în sat nu crede că va fi război. Hitler nu va avea îndrăzneala să înfrunte armata franceză. Oare nu știau rudele lui Kate că englezii, în istoria lor, soluționaseră nu o dată problemele cu luciditatea lor caracteristică?

Alarmată, Kate începu să investigheze la nord de Danbury posibilitatea găsirii unei ferme convenabile pentru Mistral. Era sigură că, dacă evenimentele vor lua o turnură amenințătoare, se va convinge și de astă dată câtă dreptate avusese ea, așa cum se întâmplase, de altfel, în tot cursul vieții lor comune. Cunoscându-l pe Julien, înțelegea că pentru el era vital să aibă la dispoziție un atelier confortabil, înainte de a se urni din loc. Atunci sigur o va urma, așa cum a făcut mereu, deși fără nicio tragere de inimă. Imediat după amenajarea atelierului, se va întoarce la Félice pentru a-l lua cu ea.

La începutul lui septembrie 1939, Germania a invadat Polonia, și trei zile mai târziu Anglia și Franța, legate prin tratat să apere Polonia, au declarat război Germaniei, împotriva voinței lor.

Dacă ar fi dorit, Julien Mistral ar fi părăsit Franța, așa cum procedau mii de compatrioți, dar începuse să picteze susținut seriile ce aveau să fie denumite „verde crud". Lumina se schimbase și căpătase nuanța intens aurie, semn că vara trecuse; asprul mistral* pe care îl iubea atât de mult sufla rece prin ramurile copacilor,

* Vînt violent, rece și uscat, care bate iarna în Franța de-a lungul văii Ronului, spre Marea Mediterană.

antrenând zăpada, în timp ce el era chinuit de o stare de maximă concentrare. Nici vorbă să plece acum de la Félice; parcă ar fi fost o femeie în ultima lună de sarcină.

În tot cursul iernii, Mistral a pictat în atelierul său verdele crud al verii, al acelor copaci bizari, de legendă, hibrizi, cu trunchiurile străvechi, ca torsul de bărbat, răsucite sălbatic, aproape amenințător, peste care se ridicau ramificațiile cu frunze argintii și zvelte, ca brațele de femeie, ca și când, uniți, ar fi intrat într-un dialog continuu cu soarele.

Când a ieșit în sat, la Félice, Mistral a regăsit aceeași atmosferă de calm a cafenelei. După invadarea Poloniei nu mai avusese loc nicio altă agresiune, așa încât toți erau de părere că se putea găsi o cale mai scurtă pentru a pune capăt încăierării și, implicit, acestui *război ciudat,* pe care înșiși germanii îl numeau *sitzkrieg**. În timp ce Mistral nu se gândea decât la copacii lui verzi, germanii refăcuți și odihniți invadau Europa. La data de 17 iunie 1940 Petain, bătrânul mareșal al armatei franceze, acum prim-ministru al Franței, solicita un armistițiu sau o încetare a ostilităților, o capitulare sau o încetare a focului, în funcție de convingerile politice ale fiecărui om. Lațul se strângea din ce în ce mai tare.

De ce acum, urla Mistral furios, înjurându-și soarta crudă. *De ce acum,* când am atâta de lucru. *De ce acum* când nu-mi pot permite să pierd o secundă, *de ce acum* când pictez cum n-am mai făcut-o niciodată, *de ce acum* mi se impune o întrerupere imposibil de acceptat? Ce dacă nu pot să merg să-mi procur materiale de la Paris? Există doar un mic magazin la Avignon. Cum naiba mă voi descurca cu pânza?

Se înfuria pe sine ori de câte ori își inventaria pân-

---

* Război sedentar (în limba germană, în original).

zele disponibile şi constata cât de puţine au rămas. De la Paris nu-i mai livraseră nimic de luni de zile. Şi el, ca toţi pictorii, păstra vopselele, dar cine să ştie când şi cât îţi trebuie? Şi nu ăsta era lucrul cel mai grav, ci starea în care se afla conacul. De la plecarea lui Kate la New York, ferma se părăginea pe zi ce trece.

Jean Pollison, un tânăr fermier pe care Kate îl angajase la munca câmpului înainte de a se mărita, tocmise mereu ajutoare în perioada lucrărilor de primăvară şi toamnă, până în primăvara trecută când mâna de lucru a devenit imposibil de găsit; oamenii fie că fuseseră recrutaţi şi se aflau acum în lagărele de prizonieri din Germania, fie că munceau în propriile lor gospodării, suplinindu-i pe cei plecaţi în armată. Pollison a făcut singur tot ce i-a stat în putinţă, graţie maşinilor agricole pe care le cumpărase Kate, spre invidia celorlalţi fermieri din zonă, şi acum venise la Mistral – *întrerupându-l, de fapt, de la lucrul său – pentru a se plânge de lipsa benzinei necesare funcţionării maşinilor. Noul guvern de la Vichy începuse să raţionalizeze totul.*

– Rahat, Pollison! Ce, asta-i treaba mea? ţipă el.

– Îmi pare rău, domnule Mistral, dar am socotit că e de datoria mea să vă spun, de vreme ce doamna nu este aici.

– Pollison, fă tot ce ştii, dar să nu mă mai baţi la cap *niciodată* în atelierul meu, m-ai înţeles?

– Dar, domnule Mistral...

– Pollison, strigă el, destul! Fă ce ştii, pentru asta eşti aici.

Pe când se retrăgea în grabă din atelier, Pollison socotea în sinea lui că nu contau poziţia domnului Mistral în viaţa satului, performanţele sale la *boules* ce i-au adus titlul de campion al ţinutului şi nici rândurile de băutură

oferite tuturor la cafenea; cu toate acestea, el va rămâne un străin de la Paris şi nu se va schimba niciodată.

Cinci zile după armistiţiul din 17 iunie, într-o după-amiază, la uşa atelierului bătu timid Marte Pollison. Ca de obicei îi lăsase la uşa atelierului tava cu masa de prânz însă de data aceasta solia ei era atât de importantă, încât o cuprinse groaza că îl va mânia.

– Ce este? urlă el.

– Domnule Mistral, trebuie să vă vorbesc.

– Intră, fir-ar să fie! Ce naiba s-a întâmplat?

– Au venit nişte persoane într-o maşină plină cu bagaje şi vor să înnopteze aici. Sunt domnul şi doamna Behrman cu cei trei copii, le-am spus să aştepte afară cât timp vorbesc cu dumneavoastră. Se duc spre frontieră şi încearcă să treacă în Spania. Spuneau că viaţa a devenit nesigură pentru evrei în Franţa.

De furie, Mistral îşi înfipse un pumn zdravăn în podul palmei. Charles Behrman şi soţia lui, Toupette, erau prieteni vechi. Îl cunoscuse pe sculptorul Behrman încă din Montparnasse. Cei doi soţi închiriaseră un atelier alături de al lui pe bulevardul Arago şi ori de câte ori Mistral rămânea lefter îl invitau la masă. În urmă cu câţiva ani, Kate îi invitase să-şi petreacă weekendul la Félice, însă Mistral i-a suportat cu greu pe cei trei copii mici, extrem de gălăgioşi. Mistral îşi făcu un calcul rapid. Dorinţa lui Behrman de a veni acolo cu întreaga sa familie agasantă, căreia trebuia să-i ofere mâncare şi adăpost, era de neacceptat. Şi cine ştie cât vor sta din momentul în care se vor instala comod? Iar dacă s-au hotărât să fugă în Spania, fiind evrei, treaba lor. În definitiv, războiul se sfârşise, doar se încheiase armistiţiul pe întreg teritoriul Franţei.

– Le-ai spus că sunt aici? o întrebă el pe Marte Pollison.

– Nu tocmai, aşa cum am apucat să vă spun mai înainte, i-am lăsat doar să intre.

– Du-te înapoi şi spune-le că nu m-ai găsit, că am ieşit şi nu ştii când revin. În privinţa rămânerii lor peste noapte spune-le că nu poţi lua nicio hotărâre fără acordul meu. Du-te fuga la ei, pe aici sau pe acolo. Sper că nu i-ai lăsat să intre în curte.

– Nu, poarta era închisă.

– Bine. Asigură-te că au plecat şi urmăreşte-i până când trec de pădurea de stejar.

– Da, domnule Mistral.

A doua zi, după ce familia Behrman a părăsit *La Tourrello,* Mistral s-a dus la cafeneaua din Félice unde a comandat un rând de *pastis* – lichior cu aromă de anason – pentru prietenii săi. Ascultă cu luare-aminte cuvintele oamenilor de la bar. Pentru prima dată de când îi cunoştea începu să-i categorisească cu o doză de amărăciune. Oameni care ani de-a rândul au avut argumente politice echilibrate se constituiseră acum în două tabere duşmane – unii care considerau că armistiţiul lui Pétain a salvat Franţa şi ceilalţi care îl socoteau trădător.

Exista un singur subiect asupra căruia toţi păreau că sunt de acord, şi anume invadarea intempestivă a regiunii de către blestemaţii din nord, oameni care fie că fugiseră din zona ocupată către sud, înainte de închiderea liniei de demarcaţie, fie că reuşiseră să treacă ilegal această linie. Pretutindeni se întâlneau străini cuprinşi de panică neadaptabili, disperaţi datorită lipsei mâncării şi a benzinei, agasând autorităţile locale cu prezenţa lor, o adevărată pacoste pentru sate şi ferme. Indignarea împotriva acestei gloate în permanentă mişcare era de nedescris.

Mistral se întoarse acasă îngândurat. Cunoştea prea multă lume la Paris. Cunoştea mulţi, prea mulţi evrei. Datorită ospitalităţii lui Kate, precum şi a faptului că,

într-o anumită perioadă, obişnuia să prezinte conacul ca pe o expoziţie, prea mulţi prieteni învăţaseră drumul spre *La Tourrello.* Ei ştiau câte dormitoare suplimentare are, cât de bogate sunt ogoarele şi cât erau de independenţi din punct de vedere material. Acum deveneau musafiri nepoftiţi, ca familia Behrman, şi n-aveai de unde şti când te pomeneai cu ei şi în ce împrejurări.

Îi chemă în bucătărie pe Marte şi Jean Pollison.

– Pollison, spuse bărbatului, vreau să faci un gard mare acolo unde drumul spre conac se desparte de cel spre Félice. Nu vreau să mai fiu deranjat de la lucrul meu – întreg ţinutul este plin de indivizi care vor să profite şi n-am de gând să mă las agasat de prezenţa lor.

– Da, domnule Mistral.

– Şi, doamnă Pollison, nu vreau să mai fiu întrerupt din lucru. Dacă cineva nu ţine cont de gard şi trece prin uluci, nu veni să-mi spui. Transmite-le că nu sunt aici pentru o perioadă de timp, că nu ştii unde am plecat. Nu deschide poarta nimănui, sub nicio formă, foloseşte doar ferestruica de la poartă. Pentru absolut nimeni, ai înţeles?

– Da, domnule.

În următorii doi ani, un mare număr de prieteni şi cunoscuţi care îl ştiau pe Mistral de ani de zile au făcut drumul periculos, spre *La Tourrello,* ajutaţi uneori de francezi şi franţuzoaice care-şi periclitau propria viaţă pentru a-i conduce. Toţi sperau să-şi petreacă acolo măcar o noapte, să se ascundă astfel de cei care-i vânau cu atâta iscusinţă şi neîndurare. Mulţi din aceşti refugiaţi disperaţi treceau de gardul solid şi reuşeau să-şi croiască drum spre conac, dar porţile mari din lemn erau întotdeauna bine închise şi Marte Pollison nu răspundea niciodată la zbârnâitul înnebunitor al clopoţelului de la poartă care răsuna şi în bucătărie.

Marea lor majoritate erau evrei şi doar puţini dintre ei au supravieţuit războiului.

În iunie 1942, urmând micul cortegiu funerar ce-o însoţea pe mama sa pe ultimul drum, Adrien Avigdor îşi dăduse seama că acum era liber să trăiască la Paris... dacă putea fi socotit cuvântul potrivit pentru acele vremuri. Verifică dacă steaua galbenă a lui David, cu chenar negru, mare cât palma mâinii sale, pe care scria cu litere negre *evreu* era la vedere, pe cămaşă. Multe femei fuseseră arestate fiindcă purtaseră poşetele în aşa fel încât ascunseseră vederii steaua galbenă; săptămâna trecută, o doamnă în vârstă care locuia în apropiere fusese luată în halatul de baie şi dusă fiindcă îndrăznise să iasă afară să-şi ridice corespondenţa fără să fi purtat steaua. Trei stele pentru fiecare evreu, stabilise ordinul din 29 mai 1942 şi pentru ele a fost nevoit să renunţe la cartelele pentru cota de metraje.

Când Avigdor luase hotărârea să rămână la Paris nici el şi nimeni altcineva n-ar fi putut să prevadă consecinţele. Mama lui era prea chinuită de artrită pentru a se putea deplasa, astfel că, în urmă cu doi ani, în acele zile toride de iunie, urmăriseră împreună exodul din spatele obloanelor trase ale apartamentului Avigdor, din bulevardul St. Germain.

Ziua şi noaptea petrecea cu privirile gloata tăcută, îngrozită, înaintând către sud. Aproape întreg Parisul, toate oraşele din nord şi est, suprafeţe de sute de mile din mediul rural erau părăsite din cauza duşmanului care se apropia vertiginos. Oamenii au pornit la drum cu orice mijloc de transport pe care-l abandonau apoi, când li se termina benzina, şi continuau să meargă pe jos, purtând copii murdari, umbrele şi pălării de sărbătoare, împingând cărucioare pline cu obiecte gospodăreşti inutile; ţăranii

cărau după ei găini în coşuri şi mânau pe drumul pribegiei vite însetate.

– Pleacă, Adrien, pleacă! îl ruga doamna Avigdor. Sunt o femeie bătrână. Nu trebuie să rămâi cu mine... Doamna Blanchet de vizavi s-a oferit să mă ajute oricând voi avea nevoie. Pleacă, Adrien, acum când mai poţi!

– Mamă, nu fi absurdă. Priveşte numai la aceşti oameni – murdari, năuciţi, o adevărată gloată – nu am de gând să plec cu ei. Cum să-mi părăsesc artiştii, cum să-mi las galeria?

Nu-i spusese că n-avea încredere în promisiunile vecinei ei, că nu o putea lăsa singură să înfrunte venirea nemţilor. Pe de altă parte, era adevărat că îl preocupa deopotrivă salvarea sutelor de picturi ce-i fuseseră încredinţate de cei care hotărâseră să fugă. Ele reprezentau cele mai bune lucrări ale artiştilor al căror custode fusese şi depindea de el să le pună la adăpost. Cine ştia ce vor face nemţii când vor intra în Paris? Hitler ura arta modernă. În ochii naziştilor, chiar şi bătrânul Picasso era un „degenerat". Cineva trebuia să rămână.

Acum, după doi ani, nu-i mai rămânea decât să zâmbească cu amărăciune gândindu-se la bravada sa, deşi chiar dacă ar fi ştiut ce-l aşteaptă, ar fi procedat la fel. În primul rând a reuşit să-i facă mamei sale suportabili ultimii ani de viaţă şi era bucuros că nu apucase să trăiască mai mult după decretul care-i obliga pe toţi evreii francezi peste vârsta de 6 ani să poarte steaua lui David.

Trăise, totuşi, destul de mult, ajutată fiind să stea pe picioarele sale infirme atunci când a trebuit să se înscrie în registrele prefecturii şi poliţiei ca evreică; destul de mult ca să vadă cuvântul *evreu* scris cu litere mari pe actele de identitate, destul de mult ca să fi asistat la prigonirea şi deportarea evreilor.

Slavă Domnului că nu apucase să afle, ca el, că tuturor

evreilor francezi, chiar şi celor care trăiseră de secole în Franţa, li se interzisese acum să-şi exercite profesia, să muncească undeva, să folosească telefonul, să cumpere o ştampilă, să meargă la restaurante, cafenele, biblioteci şi cinematografe, chiar să stea în grădinile publice. Oricum, ne rămâne un drept, îşi spuse Avigdor sarcastic, putem cumpăra mâncare în fiecare zi timp de o oră, de la trei la patru – interval în care majoritatea magazinelor sunt închise.

Trenurile circulau încă destul de anevoie, şi populaţia civilă călătorea numai cu *Ausweis** nemţesc. Cu toate acestea, spre deosebire de el, pretutindeni, în Franţa, milioane şi milioane de oameni aveau voie să călătorească dintr-o parte în alta a ţării pentru cununii, înmormântări, botezuri, pentru a-şi vizita rudele, se puteau deplasa în scopuri comerciale sau din motive de sănătate. Pentru majoritatea francezilor, viaţa continua sub ocupaţia germană în cel mai jalnic şi mizerabil sens al cuvântului sub aspectul aprovizionării, al încălzirii, indiferent de felul restricţiei, cu deosebirea că lor le era permisă încercarea de a supravieţui.

Ştia că Soutine îşi găsise un refugiu la Touraine, că Max Jacob se afla la St. Benôit-sur-Loire, că Braque era la l'Islé sur la Sorgue, că prietenul lui, renumitul custode Kahnweiller, trăia la Limousin sub numele de Kersaint, că Picasso mai lucra cu înfrigurare la Paris, la fel şi colaboraţioniştii Vlaminck şi Cocteau.

Galeria lui Avigdor fusese confiscată şi predată, din ordinul nemţilor, unui custode care nu era evreu şi care făcea comerţ înfloritor cu duşmanul, vânzând vopsele artiştilor la tarife înzecite. În ultimile luni, Avigdor a încercat să obţină informaţii despre cea mai bună cale

---

* Permis, legitimaţie (în limba germană, în original).

pentru a fugi din Paris, deşi acea gură spartă, demnă totuşi de încredere, Paula Deslandes, murise de un atac de cord în urmă cu câteva luni, iar Le Pomme d'Or fusese închis.

Încă din primele zile ale Rezistenţei, Paula a încercat să ajute oamenii aflaţi în pericol. „M-am antrenat pentru asta toată viaţa", îi spunea ea lui Avigdor jovial. „Ştiam că am nenumărate motive pentru a nu părăsi niciodată Parisul şi acum am descoperit cel mai bun din ele – stau aici priponită şi găsesc posibilităţi să-i ajut pe alţii să plece."

După şocul primelor spaime, mulţi parizieni s-au întors la casele lor: cuconiţele purtau pălării noi şi cei cu bani îşi permiteau să mănânce nestingheriţi la restaurante fără să se simtă jenaţi, zece la sută din valoarea consumaţiei fiind vărsată în beneficiul instituţiei filantropice naţionale. La cafenele, intelectualii discutau, oamenii se mai îndrăgosteau şi mergeau la biserică, iar femeile năşteau! Cu toate acestea, nu exista vreo persoană a cărei viaţă să nu fi fost afectată în vreun fel.

Fiecare francez sau franţuzoaică recepţiona diferit prezenţa nemţilor, şi Avigdor, a cărui înţelegere pentru speţa umană avea tangenţă cu comerţul de antichităţi şi picturi, îşi folosea acum simţurile ascuţite pentru a se decide încotro era mai sigur s-o apuce pentru a-şi procura un document de identitate fals şi un *Ausweis*. *Orice* se putea obţine, orice categorie de permis fals, inclusiv un permis „autentic" fals, care se elibera de poliţie, provenind de la cei mai renumiţi falsificatori.

În perioada când şi-a îngrijit mama bolnavă, Adrien Avigdor a urmărit sosirile şi plecările de prin vecini. Aproape la fel ca oricare francez, nu a murit de foame apelând la *Marché Parallèle,* o instituţie care ar fi trebuit să se numească piaţa neagră, căci era deschisă tuturor

acelora care aveau posibilități materiale. Rațiile date de nemți erau pur și simplu insuficiente pentru a-ți duce zilele și, de altfel, nici nu se primeau întotdeauna.

Ei, dar lui nu-i lipseau nici resursele materiale, nici prietenii, și-i păstrase de mult pentru orice eventualitate. Slavă Domnului, avea bani pentru a plăti evadarea din această închisoare care era Parisul.

După mai bine de două săptămâni, înarmat cu un buletin de identitate care nu conținea cuvântul evreu, indispensabila cartelă pentru cota de alimente și metraje și cu un *Ausweis* valabil, Adrien Avigdor, îmbrăcat cu straie albastre specifice fermierilor, a înșfăcat o bicicletă scumpă și s-a urcat într-un tren de persoane care circula spre sud. Era pe drum de mai multe zile, petrecându-și cea mai mare parte a timpului în așteptarea unui tren mizerabil, care nu respecta stațiile, pline până la refuz cu oameni ale căror trenuri neprogramate nu apăruseră încă și care așteptau liniștiți, obosiți, stând pe pachete și lăzi toată noaptea. La ora 9, alarma îi bloca până în dimineața următoare între stații.

De câteva ori, patrulele nemțești de pe traseul dintre stații i-au verificat actele minuțios, confruntându-i figura cu fotografia. Degajat, afabil, cu înfățișarea sa de fermier obișnuit, nu lăsa loc nici celei mai mici bănuieli căci noile sale documente „uzate" cu iscusință erau fără cusur, chiar dacă l-au costat mai mult decât prețul unei moșii. Avigdor avea de gând să intre în legătură cu cea mai mare aripă a Rezistenței organizate în munți, aproape de Aix-en-Provence, dar dorea ca mai întâi să se oprească și să-l vadă pe Mistral.

Cine știe dacă îl va mai vedea vreodată pe pictor? Voia să se convingă că este în siguranță. Dacă cumva a fost trimis, ca atâția alții, în Germania într-un lagăr de

muncă? De la capitularea Franței i-a fost imposibil să mențină legătura. Dar dacă Kate, care găzduia mereu cetățeni americani, fusese arestată și deportată? În măsura posibilului, Avigdor se informase asupra majorității artiștilor care trăiau sub ocupație – oricum, știrile transpirau –, dar era îngrijorat de lipsa oricărei frânturi de informație despre Mistral.

De la gara din Avignon la Félice fusese o plimbare lungă și obositoare cu bicicleta, dar lui Adrien Avigdor i-a făcut plăcere. După ani de viață citadină respira din nou un aer curat, ceea ce era extrem de reconfortant. Continuându-și drumul anevoios prin sătucul Beaumettes spera să nu aibă ghinionul să ajungă la *La Tourrello* în timpul alarmei. Pretutindeni văzuse câmpurile nelucrate, vița de vie neîngrijită. În orice colț al Franței, regimul de la Vichy, care până la armistițiu făcuse treaba în locul nemților, în zona neocupată, trimisese mulți oameni valizi să lucreze în fabricile germane în locul soldaților germani. Oricum, preocuparea pentru asigurarea hranei era permanentă, și Avigdor vedea ici-colo lume pe câmp, femei și copii, precum și bărbați de toate vârstele.

Extenuat, escaladă colina ce duce la conac, șerpuind printre stejarii bătrâni, traversă poiana și bătu la poarta înaltă, pe care o cunoștea atât de bine. După o lungă așteptare, doamna Pollison deschise ferestruica din lemn privindu-l amenințător.

Avigdor îi zâmbi familiar știind-o din perioada vizitelor sale anterioare.

– Parcă ai văzut o stafie, așa-i? Mă bucur nespus să te văd, doamnă Pollison. Sper că ai pregătită pentru mine o sticlă cu vin în pivniță. Ei, hai, deschide – unde este domnul Mistral?

– N-aveți voie să intrați, domnule Avigdor, spuse femeia.

– S-a întâmplat ceva? întrebă el, surprins de tonul ei.

– Nu are voie să intre nimeni, domnule.

– Ce tot spui? Am străbătut tot drumul pe bicicletă de la Avignon. Ţi-e frică de cineva, doamnă Pollison?

– De nimeni, domnule, dar am dispoziţii clare. Nu putem primi pe nimeni.

– Dar trebuie să-l văd pe domnul Mistral.

– Este plecat.

– Dar, doamnă Pollison, mă cunoşti doar. Pentru numele lui Dumnezeu, de câte ori am stat aici? Sunt un prieten – chiar mai mult. Hai, lasă-mă să intru – ce e cu dumneata?

– Asta a fost odată. Domnul Mistral nu este aici şi eu nu vă pot lăsa.

– *Dar unde este?* A fost luat la muncă? Unde este, doamnă?

– V-am spus. Domnul este plecat. Doamna se află în ţara ei. *La revedere,* domnule Avigdor. Menajera se retrase de lângă poartă şi-i trânti în nas ferestruica de lemn.

Avigdor rămase ţintuit locului neştiind ce să creadă. Conacul era atât de ferecat şi de nepătruns de parcă ar fi fost o cetate medievală. Afurisită femeie! N-a suferit-o niciodată, dar nu şi-a închipuit că nu-i va spune măcar un cuvânt de bun venit. Ştia foarte bine cât de apropiat este familiei. Unde a putut să plece Mistral? O să vadă ea ce-o să păţească atunci când Mistral va afla că l-a izgonit. A vrut să bată din nou la poartă, însă mai întâi privi spre cer. Era încă lumină, dar întunericul şi alarma nu vor întârzia prea mult. Avea timp suficient să se întoarcă la Beaumettes unde putea înnopta la han.

Furios şi înjurând, Avigdor coborî cu bicicleta colina, dar, înainte de a se afunda din nou în pădurea de stejari, se opri şi mai aruncă o ultimă privire sceptică îndărăt spre conac.

Acolo, la fereastra înaltă a porumbarului se vedea un cap masiv, inconfundabil. Julien Mistral îi urmărea cu luare-aminte retragerea. Cu privirea-i pătrunzătoare Avigdor a putut să vadă chiar expresia aprigă, hotărâtă de pe fața pictorului. S-a oprit brusc, ca și când ar fi fost trăsnit și a scos un chiot puternic de bucurie. De la distanță, ochii lor s-au întâlnit pentru câteva clipe. Mistral s-a retras imediat de la fereastră. Cu inima bătându-i puternic, Avigdor s-a întors grăbit spre poartă, așteptându-l să vină s-o deschidă. Totul a fost din cauza acelei menajere imbecile. Acționase după capul ei, fără să-l întrebe pe Mistral.

Minutele se scurgeau lent în asfințitul liniștit, minute lungi în care liniștea de la conac devenea din ce în ce mai apăsătoare. În cele din urmă, Adrien Avigdor a înțeles și s-a urcat din nou pe bicicletă. Nu plânsese când nemții mărșăluiseră pe Champs Elysée, nu plânsese nici când își cususe steaua galbenă, nu plânsese nici la moartea mamei sale, însă de data asta a izbucnit în plâns.

Cinci luni mai târziu după intrarea lui Avigdor în rândurile Rezistenței, Aliații au aterizat în nordul Africii, iar germanii au invadat întreaga Franță. Zona neocupată dispăruse de mult, o mare garnizoană germană, cu un inevitabil serviciu al Gestapo-ului, se instalase la Avignon, în vreme ce trupele staționau la cinci kilometri de Félice, la Nôtre Dame-des-Lumières.

De aproape doi ani, Julien Mistral lucra la câmp. Și el fusese nevoit să accepte realitatea potrivit căreia atâta vreme cât muncea voluntar pentru asigurarea producției alimentare, așa cum făcea oricine în Provence, nu risca să fie forțat să desfășoare acest tip de activitate. În orice caz, dacă voia să mănânce, trebuia să lucreze pământul. Negustorii din Félice aproape că nu mai aveau ce vinde, indiferent de preț. Acum, fermierul era singurul care avea

ce mânca, chiar dacă nu pe săturate; oricum, o ducea mai bine decât oamenii din marile oraşe unde în fiecare zi se murea de foame, în vreme ce grânele, untul, laptele şi carnea Franţei luau drumul Germaniei.

Mistral muncea din greu în timpul zilei, pictând noaptea, cu obloanele atelierului său bine camuflate pentru ca nu cumva să răzbată afară lumina slabă a lumânărilor depozitate de Kate înainte de război. La fel ca oricare *castelană* franceză, ea avea cămara burduşită cu calupuri de săpun, de parcă ar fi fost lingouri de aur, iar dulapurile înţesate cu cuverturi şi zeci de cearşafuri din damasc, ţesute de mână, lucruri pe care nu le-a folosit niciodată.

În prezent, aceste cearşafuri, tratate cu o fiertură din oase de iepure şi clei, îi serveau drept pânză pentru pictat. Erau de o valoare inimaginabilă, comoara lui cea mai de preţ. Cu amărăciune regreta focurile în aer liber din anii trecuţi. Ce n-ar fi dat să poată refolosi acele picturi. Cu disperare crescândă vedea micşorându-i-se şi stocul de vopsele, deşi le economisea la sânge. Câteodată, când lucra în febra creaţiei, uita şi consuma vopseaua aşa cum făcea odinioară. Când îşi revenea era cuprins de cea mai neagră disperare la vederea tuburilor pe jumătate consumate, care doar cu câteva ore mai înainte fuseseră aproape pline.

Câteva săptămâni după instalarea nemţilor la Avignon, un Citroën negru a oprit în faţa porţii conacului familiei Mistral. Un ofiţer german în uniformă verde a coborât, urmat de doi soldaţi cu mitralierele în poziţie de tragere. Bătoasă, dar totuşi speriată, Marte Pollison se grăbi să deschidă porţile.

– Aici locuieşte domnul Julien Mistral? întrebă ofiţerul într-o franceză acceptabilă.

– Da, domnule.

– Cheamă-l încoace.

Niciun francez nu se conforma fără teamă ordinelor nemțești, fapt pentru care Mistral nu deschidea radioul pe lungimea de undă a BBC, nu participa la nicio acțiune organizată de Rezistență, fiind perfect *de acord* cu autoritățile de la Vichy.

Ofițerul se prezentă plin de emfază: căpitan Schmidt, întinse mâna pe care Mistral i-o strânse, apoi le făcu semn soldaților să coboare mitralierele.

– Domnule Mistral, este o mare plăcere pentru mine să vă cunosc, spuse Schmidt. Vă admir de ani de zile. Eu însumi mă ocup puțin de pictură, ca amator, desigur, dar oricum admir toate artele.

– Vă mulțumesc, îi răspunse Mistral. Tipul părea să fie unul din zecile de mâzgălitori de care se ferise toată viața. Atât uniforma, cât și cuvintele sale binevoitoare lăsau impresia de excentricitate.

– M-am instalat de curând la Paris și am avut plăcerea să-l vizitez pe Picasso în atelierul său. Sper, dacă nu deranjez, să dau o raită și prin atelierul dumneavoastră, am citit atâtea despre el.

– Desigur, răspunse Mistral. L-a condus apoi spre aripa conacului unde se afla atelierul. Schmidt a privit cu atenție pânzele îngrămădite de Mistral la perete. Exclamațiile lui admirative dovedeau receptivitate și inteligență, o înțelegere deplină a mesajului lucrărilor lui Mistral. Înainte de război, se confesă el, devenind din ce în ce mai comunicativ, venea în fiecare an la Paris pentru a vizita marile expoziții și a cutreiera muzeele. La locuința sa amplasată în afara Frankfurt-ului avea un mic atelier propriu și chiar acum la Avignon, când avea timp, lucra la șevaletul său mobil.

– Nu rezist ispitei de a picta, este slăbiciunea mea.

De doi ani, la Paris, pictez la fiecare sfârşit de săptămână, înţelegeţi de unde vine nevoia asta.

– Perfect.

Căpitanul dădu ordin soldaţilor şi unul din ei alergă la maşina neagră întorcându-se după un minut cu o sticlă de coniac.

– Cred... spuse ofiţerul cu un pic de timiditate în glas oferindu-i sticla lui Mistral, permiteţi-mi, aş fi onorat.

Mistral îl privi cu atenţie pe acest om amabil, entuziast, bine-crescut; era singura persoană care îi văzuse picturile din ultimii doi ani şi jumătate, picturi care-i reprezentau trupul, bătăile inimii, respiraţia, funcţiile vitale. Soldaţii se retraseră.

– Luaţi loc, spuse Mistral, să aduc nişte pahare. Hai să bem.

Căpitanul Schmidt deveni un vizitator permanent. Venea regulat la fiecare două sau trei săptămâni. La prima sa vizită s-a oferit să-i aducă lui Mistral tuburi cu vopsea pe care acesta le primi cu bucurie.

Spre sfârşitul anului, organizaţia Todt, devenită cel mai mare antreprenor din Franţa în urma fuzionării cu Lubéron, recruta mii de fermieri pentru construirea de baze pentru submarine, blocuri şi aeroporturi; Schmidt i-a luat dosarul lui Mistral şi a făcut în aşa fel încât l-a scutit de o muncă ce l-ar fi obligat să-şi părăsească atelierul.

Dacă vecinii erau neplăcut impresionaţi de prietenia – fiindcă aceasta era relaţia – cu un ofiţer german, Mistral n-avea să afle niciodată pentru simplul motiv că nu mai frecventa cafeneaua din Félice. Atmosfera de acolo era prea încărcată, plină de suspiciune, nu se mai găsea nimic de băut şi doar câţiva bărbaţi în vârstă şi puştanii se mai aventurau să joace *boules*.

Într-una din zile, întorcându-se târziu de la câmp, Mistral a găsit-o pe doamna Pollison plângând disperată.

– Au venit şi au luat tot! *Tot.* Ultima găină, ultimul nap, ultimul borcan cu dulceaţă, cartelele – au percheziţionat toată casa, tâlharii, chiar şi pe mine! Ah, domnule Mistral, dacă aţi fi fost aici...

– Cine erau? a întrebat-o el cu asprime.

– Nu ştiu, nu-i cunosc, nu i-am văzut până acum, nu erau de prin partea locului, nişte sălbatici, gangsteri, criminali – au luat-o spre Lacoste prin pădure...

– Au intrat şi în atelier?

– Au fost peste tot, n-a rămas o uşă nedeschisă...

Mistral ţâşni spre atelier, dar nu zăbovi prea mult şi ieşi urlând.

– Unde sunt cearşafurile mele?

– Şi pe ele le-au luat împreună cu cele din casă, ca să nu mai pun la socoteală cuverturile...

– Toate cearşafurile?

– Ce puteam face singură, domnule Mistral? spuneţi-mi, se văicărea ea revoltată. V-am spus doar că erau gangsteri.

A doua zi când căpitanul Schmidt sosi din nou într-una din vizitele sale regulate, purtând sub braţ un tablou de-al său, pentru a-i cere părerea lui Mistral în privinţa realizării lui artistice, îl găsi pe pictor într-un hal fără hal.

– Ce este? Ce s-a întâmplat?

– Am fost jefuit, îi spuse Mistral cu năduf.

– Erau germani? Dacă da, până aici le-a fost, nicio grijă.

– Nu, nu ştiu cine erau – tâlhari, după spusele menajerei mele, o bandă de mardeiaşi.

– *Maquis**.

---

* Mişcarea de rezistenţă (în limba franceză, în original).

– Tot ceea ce ştiu este că nu erau de prin partea locului, cel puţin ea nu i-a văzut niciodată.

– Ce au luat? întrebă Schmidt, impresionat de mina disperată a lui Mistral.

– Multe lucruri fără valoare, lua-i-ar naiba, dar de ce mi-au luat *cearşafurile?* Pe ce să mai pictez acum? Nu mai am niciun pic de pânză. I-aş omorî! Nemernicii! Lepădăturile!

– Încotro au luat-o?

– Nu ştiu – doamna Pollison spunea că spre Lacoste, pe drumul din pădure. Acum cine ştie unde sunt.

– O să încerc să vă aduc nişte pânză, deşi nu e deloc uşor, aproape că nu se mai găseşte nicăieri. O să fac tot posibilul.

Două zile mai târziu, Schmidt a revenit cu maşina plină cu ceaşafuri de pat din olandă.

– Nu sunt pânze, dar v-am adus înapoi cearşafurile, spuse el radios.

– Cum...?

– Am găsit hoţii în pădure, aproape de locul indicat de dumneavoastră – un adevărat cuib de tâlhari... erau acolo o groază de lucruri „rechiziţionate" de peste tot sau cam aşa ceva. *Maquis.*

– *Nu erau maquis.*

– Ba da, Julien, erau. Douăzeci dintre ei. Nu te necăji, n-or să mai supere pe nimeni.

15

Comparându-se cu ceilalţi colegi de clasă, Teddy Lunel descoperi că este cea mai înaltă. Înălţimea ei era adevărata cauză a tuturor relelor.

În ultimii şapte ani, la pensionul Elm, o şcoală mică particulară, amplasată lângă Central Park West au fost nenumărate situaţiile în care şi-a dat seama de lipsa ei de popularitate, datorată, după toate probabilităţile, unui motiv anume care o diferenţia de ceilalţi copii.

Spre deosebire de celelalte fete, nu avea tată, nici familie, mama ei muncea toată ziua şi mai era şi cu un an mai mică faţă de colegii săi de clasă. În cele din urmă Teddy îşi spuse că, de bună seamă, înălţimea ei era cauza exilării sale în categoria intruselor, a oilor negre ale clasei, cum erau considerate de către gaşca teribilă a fetelor preferate, care dându-şi importanţă de parcă ar fi ales un papă, stabiliseră ordinea celor mai simpatizate fetiţe, până la limita critică ce o excludea definitiv pe Teddy din rândurile lor.

Nu a fost invitată la nicio petrecere prilejuită de aniversarea vreunei zile de naştere, cu mici excepţii atunci când nişte mame cumsecade au invitat întreaga clasă; ori de câte ori luau gustarea la restaurantul cu autoservire, niciuna nu rezerva un loc şi pentru ea; atunci când, în timpul recreaţiei, gaşca de fete se hlizea pe ascuns, Teddy nu era chemată niciodată să le împărtăşească secretele.

Eliminarea s-a produs probabil chiar din prima zi de şcoală când s-a înscris în clasa întâi şi nu exista nicio speranţă ca lucrurile să se schimbe sau măcar să primească vreo explicaţie în această privinţă; totul a survenit misterios şi implacabil.

În preajma lui Teddy nu s-a găsit nicio persoană înţeleaptă care să-i explice că frumuseţea ei extraordinară, era, la vârsta ei, o catastrofă care o singulariza; nu s-a găsit nimeni care să-i spună că celelalte fete n-ar fi avut dreptul să adopte o atitudine atât de intransigentă faţă de o frumuseţe, atât de evidentă, încât să-i lase impresia că aparţine unei categorii diferite. Când adulţii îi

adresau complimente, şi puţini rezistau să nu-i facă, nu dădea doi bani pe spusele lor, căci pentru ea nu conta cum arată de vreme ce colegele ei nu o plăceau.

Oricât s-ar fi privit în oglindă, constatând de fiecare dată că încă de pe atunci era o frumuseţe clasică, nimeni n-ar fi reuşit s-o scoată din acea stare şi s-o facă să înţeleagă obiceiurile din şcoală. Cum putea înţelege o fată de treisprezece ani nevoia copiilor – prezentă, de altfel, la toate celelalte categorii de oameni –, de a se constitui în grupuri sau ideea existenţei unor indivizi care nu aparţineau niciunei colectivităţi?

Asemenea fenomene se petrec în leprozerii, în rândul prostituatelor, în închisori şi pe trotuarele din Calcutta. Oricum, niciuna din aceste explicaţii nu ar fi avut darul să o consoleze pe Teddy Lunel, care la cei treisprezece ani ai săi ajunsese la apogeul dezvoltării fizice, avea 1,67 metri, fiind cu o palmă mai înaltă decât domnul Simon, profesorul ei din clasa a opta.

Maggy nu avea cunoştinţă de situaţia lui Teddy, aceea de oaie neagră a clasei, iar la rândul său, Teddy n-a fost niciodată în stare să se destăinuie mamei sale ce o înconjura cu acea dragoste din care nu lipsea dorinţa ca fiica ei să fie fericită, extraordinară, adică tot ceea ce-şi visase pentru ea de copil.

Uneori, Teddy se temea ca nu cumva viaţa mamei sale să-i influenţeze situaţia şcolară. Îşi ascundea cu grijă toate aceste frământări faţă de Maggy de parcă ar fi comis nişte greşeli personale pentru care îşi primea pedeapsa bine meritată. A învăţat de timpuriu să mintă şi a descoperit uşor că poate să depene firul unei zile ce s-a scurs liniştit, reuşind s-o convingă şi pe Maggy de acest lucru.

Maggy se gândea uneori că lui Teddy îi lipseşte chiar şi cea mai mică doză de infatuare. Dar cu atât mai bine,

conchidea ea, că tânăra ei fiică dă dovadă de înțelepciune și prudență; dacă gândea prin prisma profesiunii sale închinate descoperirii frumuseții feminine era nevoită să admită esența magică a farmecului exercitat de Teddy. Reunea cele mai romantice contraste – părul roșu-închis, cârlionțat, reflecta o mulțime de culori, de la nuanțe de castaniu spre auriu, tenul era imaculat, iar atunci când se îmbujora părea că redă trăirea unui moment de puternică emoție; gura fină, delicată, bine conturată, de un roz intens natural, părea proaspăt rujată. Sub sprâncenele frumos arcuite, străluceau ochii tatălui ei, albaștri-verzui ce se colorau uneori în cenușiu, la fel de minunați ca ai mamei sale. Nasul era splendid, un nas adevărat, se gândea Maggy cu mândrie, fin, armonios, bine proporționat, trăda hotărâre, și, totodată, îi conferea un aer de ușoară aroganță. După cum se știe, nasul nu pare să aibă prea mare importanță pentru o față nemachiată, ca aceea a unui copil, dar timpul va hotărî și în privința aceasta. Maggy nu a considerat-o niciodată pe Teddy altfel decât ca pe un copil, dar ochiul ei experimentat, pregătit să descopere frumusețea vedea în ea femeia în devenire, și nu pe această fată care era prea înaltă, foarte deosebită de semenele ei.

Neavând habar că Teddy ar fi renunțat bucuroasă la frumusețea ei în schimbul unei staturi mai scunde și al simpatiei celorlalți, Maggy nu se gândea decât la absența unei familii pentru fiica sa.

În primele zile după înființarea Agenției Lunel, când Maggy lucra încă acasă, era încântată să constate că primele ei manechine o tratau pe Teddy ca pe sora lor mai mică. Mai târziu după ce și-a mutat birourile în clădirea de la Carnegie Hall, căreia i-a adăugat an de an noi linii telefonice și birouri suplimentare, Maggy o ruga pe

Nanny Butterfield şi apoi pe domnişoara Gallirand, care a înlocuit-o ulterior, să o aducă pe Teddy de câteva ori pe săptămână la birou să se joace după orele de şcoală.

Mai târziu, pentru ca Teddy să-şi poată face temele pentru acasă i se amenajă un birou special într-o cameră liniştită, iar fetele Agenţiei Lunel, care erau acum în număr de o sută douăzeci, intrau pe neaşteptate în „biroul" ei să o îmbrăţişeze, să-i arate noile lor fotografii, să se plângă de picioarele lor obosite şi să-i ceară un măr din mormanul pe care Maggy îl ţinea într-un coş pe biroul lui Teddy. Ele reprezentau, de fapt, o liotă de rude onorifice, gândea Maggy, în zilele de sâmbătă când agenţia era închisă, iar ea mergea la Saks şi De Pinna să cumpere jersee din caşmir pastelat, stofe fine din import şi fuste din flanel, pe care Teddy urma să le poarte la şcoală.

Şcoala Elm se afla aproape de locuinţa spaţioasă cu vedere spre parc, pe care Maggy o închiriase în cartierul elegant San Remo, la intersecţia străzii Seventy-fourth cu Central Park West. Zgârie-norii de pe Fifth Avenue se înălţau pe întreaga latură a parcului şi tocmai această izolare a determinat-o pe Maggy să încline în favoarea acestei locuinţe. La veniturile sale, îşi putea permite să trăiască în zona cea mai elegantă de la intersecţia străzilor East Sixties cu Seventies şi să-şi trimită fiica la una din cele mai recunoscute şi apreciate şcoli. În cartierul de est ar fi existat permanent pericolul ca Teddy să dea nas în nas cu vreun Kilkullen sau McDonnell, Murray sau Buckley; în plus, cartierul de est era locuit preponderent de comunitatea catolică, iar Maggy prefera să-ţi ţină fiica la distanţă după ce-şi pierduse slujba de la Bianchi ca urmare a scandalului provocat de expoziţia lui Mistral. Ce uimitor de simplu era să te poţi separa într-un oraş mare, de cercul restrâns al lumii mondene, chiar dacă

făceai parte din ea, şi să-ţi transferi copilul la altă şcoală, gândea Maggy.

Teddy cutreiera San Remo ca şi când ar fi fost feuda ei. Nu exista niciun liftier negru a cărui viaţă să n-o fi cunoscut; la rândul lor portarii îi dădeau câte o ciocolată ori de câte ori câştiga jocul de şotron disputat pe trotuar, ceea ce nici nu era prea greu graţie picioarelor ei lungi. Înainte de a merge la şcoală fusese o fetiţă comunicativă, zburdalnică, în permanentă mişcare, pe patine cu rotile, pe bicicletă sau dându-se cu săniuţa pe aleile din parc. Aidoma unui Pied Piper* în fruntea unui cârd de copii fluşturatici, mult mai mici decât ea, cărora – în pauzele dintre jocuri – le spunea poveşti complicate despre jungla tropicală şi călătorii cu pluta pe Amazon.

În alte zile, mai ales primăvara, când ploua liniştit şi primele forsiţia inundau parcul cenuşiu cu culoarea lor galbenă dătătoare de speranţă, Teddy se retrăgea la Anne Hathaway's Garden lângă un vechi turn de piatră. Aici, imaginaţia ei prindea aripi, speranţele căpătau contur, inima palpita de doruri nelămurite despre dragoste, întrebându-se când va cunoaşte iubirea...

La treisprezece ani, Teddy a absolvit clasa a opta; la serbarea de la sfârşitul anului ce s-a ţinut în amfiteatrul şcolii, când a păşit pe scenă, în rochia albă, să-şi primească diploma, asistenţa a izbucnit în aplauze. Maggy i-a invitat pe Darcy, familia Longworth, Gay şi Oliver-Barnes şi câteva din manechinele ei preferate, pentru a o vedea pe fiica ei la terminarea şcoli elementare. Cele douăsprezece frumuseţi cunoscute de pe coperţile revistelor

---

* Pied Piper din Hamelin, titlu şi erou al unui poem (1842) de Robert Browning, în context, conducător care face promisiuni amăgitoare (n.tr.).

anului 1941, purtând cele mai şic pălării, se bucurau, strigând şi fluierând apariţia lu Teddy care cu ochii plecaţi, fără să se grăbească, păşea cu o graţie neegalată de niciuna dintre ele. „Fir-ar să fie, Doe, spuse una din fete, care tocmai împlinise douăzeci şi patru de ani, ce n-aş da să fiu din nou tânără!"... „Eu mai sunt încă, draga mea", îi răspunse Doe, schiţând un gest de îndoială, cu palma în dreptul inimii. Şi ea avea tot douăzeci şi patru de ani.

În liceu, Teddy s-a împrietenit cu câteva din cele mai antipatizate fete. Sally, cea mai tocilară, avea ochelari cu rame groase şi transpira înfiorător, Harriet se bâlbâia şi purta pantofi ortopedici, iar Mary-Anne, favorita profesorilor, premianta clasei în fiecare an, era gata să-şi fluture mâna triumfătoare ori de câte ori celelalte nu cunoşteau răspunsul.

După orele de şcoală nu mai mergea în parc sau la Agenţia Lunel, preferând să-şi facă temele împreună cu noile sale prietene. Toate patru se strângeau pe rând la câte una acasă, îşi terminau în grabă lecţiile pentru a trece apoi la adevărata temă a acelor după-amieze: discutarea în cele mai mici detalii a visurilor romantice. Nu se refereau la un băiat anume, ci aveau doar o vagă idee despre un tânăr care îşi va face apariţia cândva într-un viitor îndepărtat. Problema arzătoare care le preocupa era aceea a costumaţiei din noaptea nunţii. Cum să îmbraci o pijama ca acelea pe care le purtau mamele lor? La urma urmei, erau mai mult decât transparente, şi, pe rând, toate şi-au pus şalvarii de la acele pijamale, nişte obiecte drăguţe şi excentrice, şi s-au convins de veridicitatea unui lucru teribil de greu de înţeles. Cum poţi veni din baie şi intra în pat purtând un veşmânt atât de transparent? Presupunând că-ţi pui halat de baie peste pijama, îl mai dezbraci *cumva?* Te bagi apoi în pat? Sau stai cocoţată în vârful lui? *Şi apoi ce urmează?* În acel moment, într-o rafală de

chicoteli, toate încetau să mai vorbească, se duceau în bucătărie după prăjituri cu ciocolată, nuci şi cola.

Într-o zi, Teddy încercă să le spună ce se întâmplă *după aceea.* A fost întreruptă de strigătele lor vehemente şi dezaprobatoare. Prietenele ei nu doreau să audă asemenea amănunte revoltătoare şi nu admiteau ca mama lui Teddy – chiar dacă lucra – a stat de vorbă cu ea şi i-a spus aceste lucruri îngrozitoare. La cei aproape paisprezece ani ai lor, abia dacă îşi reveniseră cu adevărat din şocul provocat de primul lor ciclu şi ceea ce Maggy numea „realităţile vieţii" era de departe lipsit de romantism şi mult prea fiziologic pentru a fi suportat.

Şi apoi, ce vor spune ele dacă vor afla tot adevărul despre *ea?* se întreba Teddy. Dacă nu suportă să asculte nici cum se face un copil, ce ar spune dacă ar şti că ea este un bastard? O, desigur, mami folosea un alt cuvânt, dar asta nu schimba cu nimic situaţia.

Nu-şi amintea câţi ani o fi avut în ziua când Maggy considerând că îi este mai uşor să se exprime în franceză, aşa cum făcea ori de câte ori erau numai ele două, i-a spus că era *„une enfante naturelle"**. Dar asta se întâmplase demult, aşa că a trebuit *să crească mai mare* pentru a înţelege exact semnificaţia acestor cuvinte. Cum era să-i spună Maggy că trecutul ei nu trebuia sub nicio formă cercetat? Şi cum a învăţat-o să spună că tatăl ei era mort, în aşa fel încât să excludă orice întrebare suplimentară? Chiar şi pentru ea era un mister, dar se vedea nevoită să accepte realitatea fără să crâcnească.

Asemenea aborigenilor care se află în faţa unei străchini cu mâncare sfinţită, destinată preoţilor, Teddy a ocolit de la bun început acest subiect, dintr-un instinct de autoconservare, neîncumetându-se niciodată să-i adreseze

---

* Copil din flori (în limba franceză, în original).

întrebări suplimentare lui Maggy. Acest tabu îşi punea pecetea asupra modului ei de viaţă şi o făcea să se deosebească de prietenele sale. Niciuna nu avea secrete în adevăratul sens al cuvântului, dar scopul principal al prieteniei lor era să-şi împărtăşească secrete, să se confeseze, să se liniştească una pe alta, să fie complice şi confidente în dificila perioadă a pubertăţii.

Când a considerat că Teddy este suficient de mare să înţeleagă unele lucruri, Maggy i-a dezvăluit câteva amănunte despre tată ei, spunându-i că a fost irlandez catolic, care a murit în urma unui atac de inimă înainte de a se însura cu ea, interdicţia acestei căsătorii fiind impusă de regulile Bisericii sale. Tonul pe care i-a spus era atât de trist, încât respingea orice încercare a lui Teddy de a afla mai multe, chiar dacă ar fi îndrăznit să o facă.

Deşi îşi adora mama, Teddy se temea puţin de ea, ca de altfel toţi ceilalţi.

Deprinderea de a da ordine, fiind obligatorie la o firmă prosperă, în continuă ascensiune, a mai adăugat o trăsătură fundamentală caracterului lui Maggy, care lipsea oricărei femei din perioada anilor '40. Era o particularitate improprie unei mame, dar necesară în calitatea ei de „Şefa", cum o strigau toate fetele, dar nu când era supărată. Atunci îşi spuneau una alteia şuşotindu-şi la ureche că „Marie Antoinette" este în toane rele. În asemenea zile, când vreo fată lua în greutate mai mult de o jumătate de kilogram, născocea un pretext pentru a nu veni la agenţie, iar dacă un manechin întârziase noaptea precedentă mai mult la „Stock Club" sau „El Morocco" trebuia să acorde o atenţie mai mare machiajului pentru a estompa urmele oboselii şi niciuna, dar absolut niciuna nu întârzia un minut la semnarea condicii.

La cei treizeci şi patru de ani ai săi, Maggy era întru-

chiparea tenacității cu o frumusețe unanim recunoscută. Când avea șaptesprezece ani arăta mult mai matură, acum însă părea mult mai tânără decât persoanele de vârsta ei. Timpul nu a făcut decât să accentueze, grație toaletelor sale, linia îndrăzneață a trupului ei, dar și tenul său luminos. Se maturiza, încrezătoare în forțele proprii, iar în strălucirea ochilor ei tulburători se citeau deopotrivă vioiciunea spiritului și experiența de viață.

La serviciu purta costume de culoare neagră sau gri, iar vara compleuri albe, confecționate de Hettie Carnegie cu o artă desăvârșită. Încă mai purta perlele de Birmania, primite la împlinirea celor douăzeci de ani, iar la rever avea prinsă în permanență o garoafă roșie. La Saks, pe Fifth Avenue, își comanda cele mai fermecătoare pălării pe care le purta chiar și atunci când ședea la birou, așa cum făceau în marea lor majoritate cei mai de seamă editori ai revistelor de modă. Cu aceștia, Maggy era în relații cordiale; deseori, lua prânzul la Pavillon cu unul sau cu altul, unde Henri Soulé îi rezerva zilnic una dintre cele mai bune mese ale sale. Dacă din întâmplare nu se ducea acolo, n-avea decât să-i spună secretarei să sune pentru a decomanda masa.

Nopțile și le petrecea cu Jason Darcy, bunul ei prieten, amantul ei, confidentul ei, bărbatul cu care n-avea de gând să se mărite niciodată. Era o chestiune pe care Maggy n-a reușit să i-o explice nici celei mai bune prietene, Lally Longworth. Cu ani în urmă, Dumnezeu știe când, a încercat s-o facă, atunci când Lally a luat-o la bani mărunți.

– Maggy Lunel, ești cumva nebună? a întrebat-o ea. Darcy e în stare să-și dea și viața numai să se însoare cu tine. Ce naiba te împiedică să spui da?

– O, Lally, nu voi depinde niciodată de un bărbat. Dacă ne căsătorim, știu exact ce se va întâmpla. Cu

siguranță voi începe să mă duc la agenție din ce în ce mai rar, până într-o zi când voi renunța definitiv, pentru a ajunge anexa lui Darcy, preocupată de locuință, de servitorii noștri, de petrecerile noastre, probabil de copiii noștri. Voi fi permanent la *dispoziția lui,* Lally, și eu nu vreau să se întâmple asta niciodată. *Nu* vreau să depind de niciun bărbat care să mă întrețină.

Maggy puse deoparte paharul cu băutură, și aproape că reușise să se facă înțeleasă de Lally.

– Și dacă constatăm că împreună nu vom fi fericiți și ajungem la divorț? Spune-mi, te rog, încotro o apuc? Nu te poți lansa într-o afacere ca a mea, pe care s-o abandonezi apoi și să pretinzi o amânare... așa ceva nu este posibil. Mai bine să continuăm în același mod.

Darcy știe că sunt a lui, că nu mă interesează alt bărbat. Dacă lucrul ăsta nu-i este de ajuns, îmi pare rău, dar altă soluție nu există.

– Și eu care credeam că-ți vei pune pirostriile, spuse Lally cu profundă deziluzie în glas. În sinea ei era îngrozită de părerea detestabilă pe care o avea Maggy despre căsătorie. Har Domnului că nu toate femeile gândesc același lucru despre divorț înainte de a se mărita, căci altfel specia umană ar fi dispărut de mult.

Maggy își dădea seama că Teddy ar putea pune sub semnul întrebării relația ei cu Darcy, dar dacă nu reușise să se facă înțeleasă de o femeie atât de sofisticată ca Lally Longworth, ce pretenții ar fi putut avea de la o adolescentă. O, dar mai erau atâtea lucruri pe care încă nu i le putea explica lui Teddy, se gândea ea cu obișnuita-i îngrijorare la care se adăuga și un sentiment de culpabilitate. Nu i-a spus niciodată lui Teddy că ea însăși era un copil nelegitim. Născocise în schimb o poveste cum că ar fi rămas orfană de mică. Teddy, care era absorbită de *La răscruce de vânturi,* pentru care *Pe aripile vântului*

devenise o adevărată biblie şi care văzuse *Poveste din Philadelphia* de zeci de ori, era prea vrăjită de poveştile de dragoste pentru a mai pune întrebări suplimentare mamei sale.

Şi apoi mai era şi faptul că Teddy nu aparţinea unei anume religii. Originea iudaică a lui Maggy n-a atras după sine şi respectarea sărbătorilor religioase, deşi în primii ani de viaţă, a trăit într-o comunitate evreiască restrânsă, iar rabinul Taradash a fost pentru ea un exemplu de demnitate şi înţelepciune iudaică. După ce a fugit de acasă nu a mai simţit nevoia să respecte tradiţiile specifice evreilor care, oricum, nu mai avea nicio valoare pentru ea. Simţea că *era* evreică, dar fără a avea vreo obligaţie să respecte obiceiurile. Sfeşnicul pe care îl lăsase la Paris nu i-a mai fost returnat niciodată, şi nici pe ea n-a mai tras-o inima să-şi cumpere altul.

La un moment dat, mult prea târziu pentru a fi meritat osteneala, o trimisese pe Teddy la şcoala duminicală a sinagogii spaniole şi portugheze din Central Park West. Teddy petrecea acolo dimineţi tulburătoare, care-i lăsau impresia că toţi aparţineau acelui loc, fiind pe deplin absorbiţi de ceea ce învăţau. S-a convins că nimic nu o putea determina să se ducă într-un asemenea loc comparativ cu care până şi restricţiile agasante ale regulamentului pensionului Elm păreau mult mai acceptabile. Când s-a făcut mai mare şi i s-a permis să călătorească neînsoţită cu autobuzul, îndrăznea să meargă la catedrala St. Patrick, unde, fără să fie observată, se aşeza într-o strană şi privea în jur cu o curiozitate temătoare.

Ce reprezentau pentru ea zidurile enorme ale acestei construcţii scăldate în lumini albastre, roşii şi galbene, cu şiruri de lumânări, cu mulţimea calmă, retrasă, prezentă la slujba divină? Nimic mai mult decât şcoala de la sinagogă, hotărî ea. Nu era nici catolică, nici evreică. Lui

Maggy i-a spus că se consideră panteistă sau poate păgână, fiindcă simțea ceva pentru merii în floare, pentru surorile Brontë, pentru sălciile plângătoare, pentru pisicile siameze, pentru crenvurștii de la Jones Beach și feriboturile din Islanda.

Teddy străbătu sălile Muzeului Metropolitan căutând în zadar un nud de bărbat căruia să nu-i lipsească nimic și care să aibă ceva mai mult decât un ornament din marmură. Majoritatea erau sparte la fel ca și nasurile statuilor grecești. *Știa* că ele ascund un mister mult mai mare decât acela dezvăluit de exponatele muzeului.

Avea aproape șaisprezece ani și doar un singur băiat, Melvin Allenberg, un văr secund al lui Harriet, i-a dat o întâlnire. Melvin era scund, purta ochelari cu rame groase, era în ultimul an la colegiu, iar când râdea, își spunea ea, avea ceva în rictusul gurii care îi amintea pentru o fracțiune de secundă de Van Johnson, doar că nu era blond, înalt și nici arătos. Nu avea nici coșuri. A doua oară când micuțul Melvin Allenberg a invitat-o la cinema, Teddy a acceptat.

Melvin a văzut-o primul și, cu imaginația lui aprinsă a cuprins-o într-o îmbrățișare combinată cu o reverență plină de patos. Înălțimea lui Teddy ar fi fost suficientă pentru ca Melvin s-o considere extraordinară. Fantezia lui îl purta pe insule populate numai cu femei înalte, femei frumoase care îi satisfăceau toate dorințele.

Înainte de întâlnire, Teddy și-a ras părul fin, blond de pe picioare, așa cum făceau unele colege. Prietenele ei o priveau cu tristețe. „Părul va crește ca barba bărbaților – țepos și neplăcut", o preveni Mary-Anne. „Va trebui să faci asta săptămânal", spuse Sally cu răutate, „pentru tot restul vieții". „Nu-mi vine să cred că te duci cu această

piticanie de Melvin, vărul meu de-al doilea, deşi are optsprezece ani – eşti nebună, Teddy Lunel", spuse Harriet, care o dezaproba şi mai mult decât celelalte. „Ştii ce i-a spus mătuşă-mea mamei mele despre el? Că este *trăsnit,* asta este. Se bănuieşte că are un I.Q. îngrozitor. Spune că nu vrea să meargă la facultate şi nu-l interesează niciun sport, nu-i pasă de nimic altceva decât de camera lui searbădă şi de cămăruţa obscură de deasupra biroului său – mătuşa Ethel nu poate aduce în casă o fată mai ca lumea din cauza lui Melvin care le bate la cap să-i pozeze – pentru numele lui Dumnezeu, e sonat, Teddy. Mătuşă-mea a găsit în camera lui o groază de reviste obscene. Mai bine l-ai lăsa în plata Domnului. Degeaba ridici din umeri, cine ştie ce-i în capul lui?"

Teddy îi zâmbi lui Harriet şi începu să-şi radă piciorul stâng. Toate mă pizmuiesc, gândi ea. Niciuna dintre ele nu a fost vreodată la o întâlnire.

În timpul filmului evita să întâlnească privirea lui Melvin, dar după felul în care îşi ţinea capul cârlionţat era convinsă că din când în când îi cerceta profilul.

După film au mâncat waffle*, iar Melvin i-a declarat solemn:

– Eşti cea mai frumoasă fată de pe faţa pământului, Teddy Lunel.

– *Serios?* zise ea cu respiraţia întretăiată.

– Nu încape nicio îndoială. Ochelarii scânteiară spre ea. Sunt recunoscut că mă pricep la frumuseţea femeilor, întreabă pe cine vrei la colegiu.

– Eu nu te cred.

– Nu contează ce crezi tu. N-are nicio legătură cu asta.

---

* Prăjitură crocantă umplută cu diverse creme, melasă şi care se serveşte caldă.

Teddy se înroşi, capul îi vâjâia şi se temea să nu-i dea lacrimile. De când a crescut, niciun compliment pe care l-a primit nu a însemnat atât de mult pentru ea. Era imposibil să nu pricepi că Melvin ştia ce spune. El vorbea ca şi când făcuse un studiu academic fundamentat, vocea lui avea tonul unui expert, iar în spatele ochelarilor îi străluceau ochii vioi, foarte mari şi albaştri. Feţişoara lui nostimă exprima o convingere profundă. Parcă era o pasăre înfoiată ce se concentrează asupra unui vierme borţos.

– M-am hotărât să-ţi spun Roşcata, continuă el. Orice femeie frumoasă trebuie să aibă un diminutiv, care să spulbere barierele. Numele tău mă face să mă gândesc la Theodore Roosevelt. Când un individ te priveşte, Roşcato, nu-şi poate crede ochilor că există o asemenea frumuseţe, poate doar pe ecranele cinematografelor, şi nici nu mai e în stare să spună ceva cât de cât interesant. Una din problemele tale va fi aceea că vei întâlni oameni care te vor trata obişnuit... vei stabili legături obişnuite... ceea ce, de fapt, va fi al naibii de trist. Marea majoritate a femeilor frumoase suferă de asta, ele au nevoie de un gen deosebit de bărbaţi care să le înţeleagă.

– Eşti cam sonat, Melvin Allenberg. Teddy era copleşită de cuvintele lui măgulitoare, rostite cu atâta siguranţă şi competenţă.

– Mai gândeşte-te la ce ţi-am spus, Roşcato, spuse el, calm. Într-o zi când amândoi *vom fi* bogaţi şi celebri, o să recunoşti că am avut dreptate.

Teddy n-a mai zis nimic. Cuvintele lui, acea localizare temporală „într-o zi" acţionau asupra ei asemenea unui halou luminos ce se proiecta pe drumul spre viitor, luminând toate perspectivele nevisate. Teddy Lunel avea impresia că nu ea, ci altcineva se deplasa graţios într-o lume în care imposibilul devenea posibil, privi apoi cre-

ma prăjiturii şi desenă uşor nişte linii cu lopăţica. Pentru prima dată în viaţă arboră în mod deliberat o mină insolentă şi-l întrebă pe Melvin:

– Dar cu revistele obscene ce e, Melvin?

– A, aşa deci, ţi-a spus Harriet! N-are voie omul să colecţioneze fotografii artistice că familia îl şi taxează drept libidinos. Tu ce părere ai, Roşcato?

– Harriet n-a spus niciodată că eşti libidinos, îi răspunse Teddy repede, sărind în apărarea prietenei sale. Nu a pomenit niciodată de tine până când nu m-ai invitat la film.

– Ei, nici despre tine nu mi-a spus nimic, aşa este. Oricum nu am mai văzut-o – mamele noastre au încheiat o înţelegere mutuală de a ne evita reciproc.

– Harriet nu ţi-a spus niciodată nimic despre familia mea... despre tatăl meu?

– Nu... ar fi trebuit?

– Păi, a fost membru al brigăzii Abraham Lincoln... a murit luptând în Spania... a fost un mare erou.

– Dumnezeule, ce mândră trebuie să fii de el!

– Chiar sunt. Mama mea nu şi-a mai revenit. S-a cufundat complet în munca ei... definitiv. Este franţuzoaică, ştii. Se trage dintr-o familie de nobili – a unui marchiz care şi-a pierdut capul în Revoluţia franceză... toate pământurile şi averea le-au fost confiscate, dar nu şi mândria. Mami este singura urmaşă... de fapt eu... spuse Teddy cu o voce visătoare.

Melvin mai luă o înghiţitură, pătruns de evlavie. Fără îndoială, Roşcata nu seamănă cu niciuna din fetele pe care le cunoscuse până atunci.

– Ieşi des în oraş? îndrăzni el să o întrerupă după o pauză ce părea a fi un omagiu adus nefericitului marchiz.

– Mami este foarte severă. Nu-mi permite să ies decât

de două ori pe săptămână, vinerea şi sâmbăta. Duminica trebuie să mă culc devreme, fiindcă luni merg la şcoală.

Redobândind noţiunea timpului, Melvin îşi privi ceasul.

– Hai, Roşcato, ţi-a spus să fii acasă la ora 11,30 şi nu vreau să ai necazuri.

La uşa locuinţei, Melvin Allenberg o privi pe Teddy, care fusese neobişnuit de liniştită tot drumul spre casă.

– Ai văzut *Jane Eyre?* o întrebă el. Trebuia să fie concis şi amuzant şi credea cu străşnicie în efectul pe care îl au tot soiul de întrebări puse fără întrerupere, indiferent dacă erau sau nu banale.

– Nu, spuse Teddy, care îl văzuse de trei ori.

– N-ai vrea să-l vedem sâmbăta viitoare? Dacă cumva nu eşti ocupată.

– Mmmm... regret, nu vrei vineri? Sâmbătă nu pot.

– S-a făcut, se înseninâ el. Din nou avansurile lui simple, necunoscute altor băieţi de optsprezece ani, i-au asigurat succesul.

– Mulţumesc pentru seara asta plăcută, spuse Teddy, care fusese instruită de cele trei prietene ale sale să folosească asemenea cuvinte ceremonioase.

Melvin, cu un zâmbet nu tocmai asemănător cu acela al lui Van Johnson, interveni şi el, temperat, cu aceste fraze convenţionale:

– Sper că a fost o seară agreabilă. Ascultă, cred că nu eşti genul de fată care să permită unui băiat să o sărute înainte de a treia întâlnire, dar n-ai putea să faci o excepţie?

Fără să stea prea mult pe gânduri, Teddy îi scoase ochelarii, îl cuprinse cu braţele ei lungi, împingându-i capul pe umărul ei, cu un patos crescând. Melvin se lupta să se smulgă din încleştare.

– Nu aşa, Roşcato! Hai, stai liniştită şi apleacă-te! îi

zise el, depunând un sărut sobru pe buzele fetei. Asta-i! Acum să nu mai laşi pe altcineva să te sărute. Promiţi?

– Promit, şopti Teddy. Buzele bărbaţilor par diferite de acelea ale femeilor, gâdilă. Cine ar fi bănuit asta? Zâmbitoare şi conştientă de faptul că flirtează se aplecă şi-l sărută repede înainte de a-i pune ochelarii. Să nu sufli o vorbă nimănui. Mi-ai distruge reputaţia.

16

– Tu *ce* i-ai spus? Bunny Abbott, colega de cameră a lui Teddy, era înmărmurită. Probabil că Teddy recursese din nou la teribilismul ei obişnuit care o transformase într-un personaj de legendă, imediat după ce reuşise, alături de cele 399 de studente, în anul I de facultate, în toamna anului 1945.

– Pur şi simplu am minţit că măsor 1,82 m, repetă ea calm, revenind dinspre cabina telefonică de pe coridor. Când au auzit asta, le-a pierit piuitul. Nu cred că ei măsoară mai mult.

– De ce te mai omori cu întâlniri mijlocite*?, întrebă Bunny, doar nu te poţi duce la toate.

– Din amuzament... este ca şi când ai deschide un pachet cu daruri de Crăciun, spuse Teddy cu nepăsare, ştiind că nu va putea explica niciodată pasiunea mistuitoare cu care aborda noua sa viaţă de studentă, chiar şi când era vorba de aceste întâlniri intermediate pentru fiecare colegă din cămin. Încă din prima zi a sosirii ei la Wellesley parcă renăscuse, trăind o permanentă stare de

---

* Întâlnire între două persoane de sex opus care nu s-au mai văzut niciodată şi care are loc prin intermediul unei terţe persoane.

extaz, din pricina căreia rămânea trează în timpul nopții, măcinată de dorința de a stabili cu exactitate dimensiunea bucuriei fără margini care o cuprinsese.

Viața lui Teddy devenise o adevărată dramă a popularității; în fiecare după-amiază telefonul căminului suna de cel puțin zece ori doar pentru ea, iar fetele de la „telefoane" care răspundeau veneau în capul coridorului și strigau resemnate „Lunel", fără nici cea mai mică urmă de ranchiună. La Wellesley, Teddy găsise, în sfârșit, scena miraculoasă unde merita să ieși în evidență.

La facultate avea colege eminente care toceau nopți în șir; unele se agitau să ocupe un loc în galeria de suporteri împotriva studenților de la Radcliffe, altele veniseră la universitate cu gândul de a deveni șefe de promoție. Existau și fete care nu se sinchiseau de nimic cu excepția artelor, a muzicii sau filosofiei și, în sfârșit, erau și dintre acelea care jucau cu înverșunare bridge toată după-amiaza în vreme ce tricotau ciorapi scoțieni. Cui îi păsa că Teddy Lunel era preocupată de băieți, atâta timp cât nu pica la examene? Fusese destul de isteață pentru a reuși la admiterea la Wellesly, așa că acum devenise una de-a lor, iar statutul ei, înainte de toate, era acela de studentă în anul III, în anul universitar 1949.

Până la difuzarea broșurii cu bobocii anului I, care conținea fotografia fiecărei studente, numele și locul nașterii, campusul Wellesley era avanscena generoasă unde se fixau întâlnirile. Această broșură a fost tipărită în ideea de a le ajuta pe studentele anului I să se cunoască mai bine, dar cu 24 de ore înaintea apariției sale, copiile luaseră deja drumul campusului de băieți din New England, care își lărgise efectivul cu proaspeți veterani ai celui de-al Doilea Război Mondial, înmatriculați ca studenți în anul I.

În a doua săptămână a anului I, Teddy a fost invitată

la toate meciurile de fotbal mai importante, disputate înaintea vacanței de Crăciun; şi-a fixat nouă întâlniri la carnavalul de iarnă de la Dartmouth şi, dacă îi mai rămânea timp după pregătirea seminariilor, ieşea regulat să cineze cu diverşi băieți de la Universitatea Harvard din apropiere.

În anul acela când s-a dus acasă în vacanța de Crăciun, Maggy şi-a dat seama că fiica sa cea înaltă devenise o tânără femeie, care tot timpul îşi dădea ochii peste cap şi arunca ocheade. Frigiderul păstra o mulțime de buchete de orhidee, în fiecare dimineață soseau cu poşta scrisori de dragoste. Teddy ieşea în fiecare seară şi dormea a doua zi până la prânz. Poate că este mai bine să fii regina balului studențesc şi să flirtezi fără să te ataşezi de nimeni, hotărî Maggy, decât să laşi un bărbat să profite de tine, hrănindu-se cu iluzia că eşti singura lui iubire.

În primii ani de studenție, Teddy plutea exuberantă, visătoare, traversând o perioadă de neuitat asemănătoare primului sărut. Trecea de la o idilă la alta la fel de repede ca mareele, afirmându-şi personalitatea şi conştiința forței sale de seducție. Începuse să capete un soi de încredere în sine care se traducea printr-un aer fermecător de fericit, incompatibil cu stările de nervozitate sau descumpănire. Păşea pretutindeni cu siguranța celui care se ştie binevenit ca şi când n-ar fi ştiut de existența deznădejdii în sufletele semenilor săi.

Nu-mi vine să cred că mie mi se întâmplă una ca asta, îşi spunea ea o dată şi încă o dată, dar niciodată cu glas tare, căci, în pofida succeselor sale, se temea să nu se descopere brusc pe sine ca intrusă.

Realitatea n-a satisfăcut-o niciodată pe Teddy. Încă de la vârsta de şase ani căpătase obiceiul de a o deforma, făcând-o mult mai strălucitoare, ca pe vremea când îi povestea lui Maggy cum a decurs ziua aceea la şcoală.

Acum realitatea era mai viu colorată decât imaginația sa, astfel încât n-o mai mulțumea. Succesele din afară nu puteau fi convertite într-o imagine interioară proprie, menită să-i readucă liniștea sufletească. Încet, încet, bogata imaginație a lui Teddy care o determinase să inventeze pentru Melvin Allenberg un tată mort în Spania și un trecut de nobil francez reîncepea să prindă viață.

La meciul Harvard-Yale, Teddy îi spunea însoțitorului ei: „Știi că tata venea la Harvard. Înainte de a muri obișnuia să mă ia la toate meciurile pe care le juca la Harvard lângă New York. A fost alpinist, făcea ascensiuni în Tibet, unde a și murit, dar a reușit să-i salveze pe toți ceilalți". La Princeton, într-o gașcă ce țesea planuri pentru vacanța de vară devenise nostalgică. „Când m-am făcut mai mare îmi petreceam toate verile la castelul familiei din Dordogne – familia Lunel a trăit în Dordogne de când lumea –, castelul are o sută de camere, jumătate din ele au căzut în ruină; am plecat de acolo după moartea bunicului". La carnavalul iernii de la Dartmouth se confesa însoțitorului: „Ce spui dacă nu vin la săriturile cu schiurile? Știi, tata a murit chiar sub privirile mamei mele – era săritor cu schiurile, se antrena în Alpi pentru Olimpiadă... ea nu și-a mai revenit." Când discuția a atins subiectul vacanței de Crăciun, Teddy și-a reamintit: „Obișnuiam să mergem la familia stră-străbunicii mele din Quebec, unde aveau cel mai înalt pom pe care l-am văzut vreodată – un pin fără seamăn, înalt de nouă metri – și dansam în jurul lui cu verii mei mai mici – să fi fost vreo douăzeci – nu, nu i-am mai văzut deloc – mama s-a certat cu familia lui tata după moartea lui, îi reproșau că l-a lăsat să intre în organizația Franța Liberă, când Franța a fost ocupată. S-a prăbușit cu avionul – era într-o misiune secretă, trimis de generalul de Gaulle... nu s-a aflat ce s-a întâmplat de fapt în acea zi."

Nimeni nu punea sub semnul întrebării scornelile ei; o fată care arăta atât de grozav, cu siguranță că o fi cunoscut în viața ei și momente tragice, și aventuri romantice. Toate astea le spunea mai cu seamă acelora pe care nu avea de gând să-i mai întâlnească la New York, unde ar fi putut să dea de Maggy, în caz că ar fi fost căutată.

Pe cât îi stătea în puteri, Maggy se străduia să afle câte ceva despre întâlnirile lui Teddy. Se liniștea când mergea la meciurile tinerilor poloiști și-i vedea atât de sănătoși, cuviincioși și mai presus de toate, inocenți. Niște copii inofensivi, gândea ea.

– Nu se pune problema siguranței pe care i-o conferea anturajul, îi spunea ea lui Lally Longworth. Sunt fericită că Teddy iese cu zeci de băieți și nu numai cu unul sau doi. Dar ea se poartă atât de urât... nici n-o înțeleg... de parcă ar fi văzut la mine așa ceva. Știa că acum este prea târziu, mai ales că a plecat de acasă... de parcă am pierdut legătura cu ea... mă gândesc că probabil ar fi trebuit să fac ceva pentru a ne apropia, pentru a ne cunoaște mai bine. Cred că mă induce în eroare, Lally, și când mă gândesc că i-am dat tot ce am putut... o iubesc atât de mult, are un cămin confortabil, a fost întotdeauna bine îngrijită, i-am cumpărat lucrurile cele mai bune... chiar că nu mai știu...

– Jumătate din mamele pe care le cunosc spun același lucru despre fiicele lor, zise Lally liniștită, vorbind parcă din fortăreața inexpugnabilă a copilăriei ei deloc regretate care o determina tocmai pe ea să le spună prietenilor cum să-și crească progeniturile. Odată plecați pe la universități devin niște străini. Ești sigură că în viața lui Teddy nu există cineva important? În curând va avea douăzeci de ani. Te întreb, ce făceai tu la vârsta ei?

– Făceam toată ziua ce trebuia, și trăiam ca o femeie, răspunse Maggy gânditoare. Parcă ne maturizam mai re-

pede în Franța. Sau poate că așa era în anii '20 – nu știu, dar mi se pare că toți prietenii ei pun la cale ceva. Abia au ieșit din găoace. Teddy mă asigură că acești bărbați nici n-au de gând – cu atât mai puțin nu încearcă – să facă dragoste cu ea... tu chiar crezi că așa stau lucrurile?

– Sigur că da! Ce tot vorbești, Maggy Lunel? Bărbații arătoși nu fac dragoste *niciodată* cu fete frumoase.

Totul depinde de ce înțelegi tu prin „arătos", gândi Maggy, amintindu-și de frenezia chitarelor, de cerul fascinant din Montparnasse, de melodia *Java* la auzul căreia o fată de șaptesprezece ani ajungea să se simtă jenată de virginitatea ei, de noaptea de primăvară în care cinci sute de oameni urlau manifestându-și încântarea la vederea trupului ei gol.

Dar Lally Longworth avea dreptate, cel puțin în ceea ce privește a doua jumătate a anilor '40, o perioadă marcată de un profund conservatorism. Marea majoritate a studentelor anului universitar 1949 de la Wellesley au rămas fecioare până s-au măritat și în aceatsă etapă contradictorie Teddy Lunel se făcea vinovată că tânjea după dragoste mai mult decât oricare altă fată de pe cuprinsul Bostonului. Ea a fost influențată într-o măsură mai mare decât își putea da seama de suspiciunile lui Maggy față de bărbați.

Accepta cele mai multe întâlniri numai pentru a fi sărutată ore în șir, lăsându-se îmbrățișată cu pasiune pe canapelele rabatabile sau sofalele din camerele întunecoase ale pensiunilor sau asociațiilor studențești; îmbrăcămintea ei foarte strâmtă era o pavăză de netrecut, și pentru nimic în lume Teddy n-ar fi permis vreunui curtezan să-i descheie fermoarul pentru a-și strecura mâna sub fusta ei. Ea le controla gesturile, refuzându-le orice libertate exceptând doar ceea ce reușeau ei să obțină fără ca ea să observe. Nu le dădea prea multă apă la moară fiindcă dacă

s-ar fi întâmplat aşa ceva, mai mult ca sigur că, în semn de recunoştinţă, tinerii ar fi cerut-o în căsătorie.

Teddy nu era indiferentă faţă de bărbaţii care o iubeau, dar undeva, în adâncul sufletului său, manifesta o mare lipsă de înţelegere pentru durerea lor; cocheta atât de mult cu ideea succesului, încât niciodată nu s-a îndrăgostit de un bărbat anume. Această lascivitate inabordabilă, nepăsătoare, era ca un strop de apă pentru un om însetat; îi scotea din sărite pe toţi mai mult decât refuzul sărutărilor pe care le risipea atât de generos. Să-i simţi sânii prin rochie, să o îmbrăţişezi atât de strâns, să o săruţi până ce buzele aproape că se umflau şi în cele din urmă să te refuze ca şi când ai fi fost de lemn... „Aş vrea, Teddy Lunel, i-a spus unul dintre ei la furie, ca într-o zi cineva să te facă să suferi în aceeaşi măsură."

Lăsa impresia că regretă, dar ştia că aşa ceva nu i se va întâmpla niciodată.

Dacă spre sfârşitul anilor '40, la Ivy League legăturile prenupţiale erau rare, în schimb consumul de băuturi reprezenta o regulă. Încă de la cel dintâi meci de fotbal la care Teddy luase parte pe stadionul de la Harvard, a fost tratată cu un punci tare, adus pe furiş în tribune într-o găletuşă roşie, care stătea de regulă în dreptul sobelor de pe coridoarele de la Eliot House. Găletuşele umplute cu nisip erau turnate peste deşeurile de hârtii aprinse, dar de cele mai multe ori se foloseau ca mixere pentru cocktailuri sau ca ambalaj pentru punci.

După meciuri se duceau cu toţii la câte o petrecere, unde consumau cele mai ucigătoare amestecuri de băuturi aromate, bazate pe combinaţii inimaginabile cu ginul cel mai ieftin pe care-l puteau procura. Ameţeala era starea normală în care încheiau o noapte de sâmbătă, mai cu seamă la Ivy League. În schimb, Wellesley era un cam-

pus secetos unde ți se usca gâtlejul. Cândva se zvonise despre o petrecere cu bere dată de o gașcă cu numele de „Unsprezecele păduchios", dar nimeni nu a dat crezare zvonului; riscul era prea mare și ar fi atras după sine exmatricularea celor care ar fi îndrăznit să bea în incinta campusului.

Și lui Teddy îi plăcea să bea. Băutura o binedispunea, îi producea acea modificare a percepției pe care numai lichiorul o poate da, o senzație bruscă că lumea, în sfârșit, devenea inteligibilă, ca și când i s-ar fi așezat în palmă. Teddy studia fiindcă n-avea încotro, și continua să-și fixeze întâlniri, stropindu-și cu băutură drumul celor trei ani petrecuți la universitate, unul mai furtunos decât celălalt.

Într-o duminică după-amiaza, la începutul toamnei ultimului său an de studiu au venit să o viziteze la Wellesley cinci membri ai grupului vocal „Deștepții mucaliți" de la Harvard. Străbătură veseli minunatul campus și, fiindcă nu aveau chef să se plimbe în jurul lacului, s-au oprit în spatele clădirii rezervate studiului științelor naturii pentru ca Teddy să le arate grădina botanică cu colecția ei unică de copaci rari. O parte a grădinii adăpostea un desiș de pini frumos mirositori, la poalele cărora se așternuse un covor de ace moi și lunecoase. Ca la un semnal, liniștea a fost tulburată. Locul părea că nu mai are nimic comun cu Wellesley sau cu turnurile gotice și nici cu destinația acestui campus, îndeobște liniștit.

– Bei, Théodora? o întrebă unul din băieți, scoțând o sticlă din buzunar și așezându-se sub un copac.

– Harry? Ai înnebunit?

– Doar un șnaps în aer liber – hai, nu e nimeni pe-aici și știi doar cât suntem de inofensivi.

– *Să nu îndrăznești!* țipă ea, dar băieții își pasau deja sticla unul altuia. Prima dată i-au oferit-o lui Teddy, care

a refuzat-o, dar mai târziu mireasma acelor de pin şi aerul blând de octombrie timpuriu i-au alungat temerile, aşa că a luat o înghiţitură, apoi alta şi alta. Harry avea dreptate în privinţa băuturilor în aer liber, îţi ascute simţurile, ceea ce e valabil doar pentru cei care se integrează în natură. Şi, Doamne, ce binecuvântare, ce nemaipomenită binecuvântare este să faci parte din natură, gândea ea, în timp ce trăgea un gât zdravăn de scotch din cea de-a doua sticlă.

– Ginul miroase urât, coniacul este prea tare, secărica are un gust înfiorător, dar cine a descoperit scotch-ul a fost un om bun şi adevărat, declară ea pe un ton care părea să anunţe o descoperire epocală.

– Robert Graves a supravieţuit în tranşeele Primului Război Mondial bând zilnic o sticlă de scotch, îi spuse Luther, colegul de cameră al lui Harry. Eu nu pot să beau decât o jumătate din asta.

– Şi după aia nu mai poţi scrie, spuse Harry.

– Dar pot cânta, nu-i aşa, Harry?

– Luther, poţi cânta, toţi putem cânta, la naiba. *Ar trebui* să cântăm cu toţii.

Şi de cântat au cântat, la început mai încet, armonizându-şi uşor vocile cu vechile balade, atât de încet încât se mai putea auzi ciripitul păsărilor. Teddy se lăsă pe spate şi ascultă vrăjită. Ce minunat era! Au cântat una după alta toate melodiile din repertoriul formaţiei „Mucaliţilor". Ar fi cinstit din partea celor de la Harvard să-mi dea şi mie o diplomă de absolvire, medita ea, doar fac şi eu parte din colectivul anului la fel ca aceşti băieţi. Când au trecut la repertoriul cântecelor ce însoţeau meciurile de fotbal, niciunul din ei nu observă cât de tare le răsunau vocile în pădurice de pini. „Cu Crimson biruind triumfător..." Teddy se pomeni ţinându-le isonul, dar vocea ei era acoperită de vocile băieţilor, aşa că se ridică

de pe covorul cu ace de pin şi începu un dans frenetic. Cei patru „Mucaliţi" aplaudară dezlănţuiţi.

– Bis, Teddy, bis!

– Cântaţi imnul celor de la Yale – şi dansez din nou.

– Niciodată.

– Trădătoare, eşti o trădătoare a lui Crimson, Théodora.

– Cântaţi cântecul Notre Dame, insista Teddy, zburdând ca o ştrengăriţă.

– La naiba – nu cântăm în irlandeză – şterge-i de pe listă, Teddy! La acest cântec de luptă, vocile lor răsunară şi mai puternic în vreme ce Teddy dănţuia ca o ţigancă, sau mai degrabă ca un drac împielităt, în pantalonii săi Bermude.

În timpul bisului, interpretat într-un final furtunos al cântecului marinei de război, „Înfrângeţi armata, înfrângeţi armata griurilor*", profesorul de filosofie al lui Teddy şi soţia acestuia, care se plimbau agale în acea după-amiază senină intrară în păduricea de pini atraşi de gălăgie.

Două zile mai târziu, Teddy părăsea definitiv universitatea Wellesley. Cazul ei a fost analizat şi soluţionat fără drept de apel din partea exmatriculatei, care n-a îndrăznit să formuleze nici cel mai mic protest. Păcatul era prea mare.

În staţia Back Bay, Teddy îşi luă rămas-bun de la pricăjiţii şi la fel de vinovaţii „Mucaliţi" care veniseră să o vadă pentru ultima dată. Când trenul a prins viteză trecând de periferia Bostonului, Teddy şi-a luat în mâini capul ce-i dogorea spunându-şi târfă proastă, *târfă proastă,* TÂRFĂ PROASTĂ! Numai eu sunt de vină, sunt singura vinovată. Cum de am crezut că pot ieşi cu oricine? Ce credeam că sunt invulnerabilă? Proasta, proasta naibii!

---

* Haina gri, uniforma sudiştilor (1861–1865).

Totul este pierdut, totul s-a terminat, eliminată din paradis pentru vecie... Nu voi mai fi fericită niciodată. Ar fi vrut să urle, dar vagonul era plin de oameni. Nu mai trăise niciodată o asemenea stare de disperare. Toate temerile care o chinuiseră cândva, toate presentimentele că viaţa părea prea frumoasă pentru a fi adevărată, că nimic din ceea ce este minunat nu poate dăinui, s-au strâns la un loc într-un nod care-i apăsa pieptul împiedicând-o să respire.

Stătea împietrită de suferinţă de aproape trei ore, sfâşiată de mustrări de conştiinţă, în vreme ce trenul parcurgea traseul pe care-l străbătuse triumfal la dus spre Brown, Yale, şi Princeton. Tot drumul spre Hartford l-a petrecut la fereastra murdară de funingine fără să vadă nimic în jurul său. Se ridică în cele din urmă doar ca să comande un sandvici şi o cafea. În vreme ce mânca aruncă o privire în jurul său – pentru prima dată de când intrase în compartiment.

La început privea în gol, indiferentă, mintea refuzând să înregistreze ceea ce vedeau ochii, apoi, după câteva minute, făcu un efort de concentrare a atenţiei. Vagonul era plin de oameni de afaceri şi oriunde se uita vedea aceleaşi figuri preocupate. Percepu mesajul inconştient al celorlalţi ca pe o invitaţie clară, de parcă trăia un miraj. Simţi o atenuare a durerii ce o cuprinsese în păduricea de pini când pofesorul Tompkins se oprise ca trăsnit şi îi spusese, neputându-şi crede ochilor: „Domnişoară Lunel". Din instinct s-a ridicat şi a străbătut compartimentul vagonului până la toaletă. A deschis uşa nerăbdătoare şi s-a examinat în oglinda spartă de deasupra chiuvetei. Zbuciumul său sufletesc nu i se citea deloc pe chip, care era la fel de senin ca în urmă cu două zile. Se rezemă de perete, legănându-se în ritmul trenului, fiecare kilometru apropiind-o de New York. Ideea confruntării cu Maggy,

o înspăimânta atât de tare, încât refuza să se gândească la consecințele întrevederii.

Trebuie să faci *ceva,* își spunea cu înverșunare, privindu-se în oglindă. Trebuie să te gândești la un plan pentru viitor, la o idee în privința modului în care ai de gând să-ți trăiești viața. Trei ani la istorie fără licență n-au nicio valoare la solicitarea unui post – nu pot să mă duc acasă fără o schemă. Singurul meu atu este aspectul fizic, dar n-am nicio certitudine.

În mintea ei analiza fiecare comentariu făcut de Maggy ori de câte ori studia acasă fotografiile fotomodelelor. De mai bine de șapte ani Teddy nu-și mai petrecuse aproape tot timpul la agenția mamei sale, șapte ani în care ea însăși fusese absorbită de mirajul ei, șapte ani în care o întreagă generație de fotomodele s-a retras făcând loc alteia, șapte ani în care doar în treacăt s-a uitat la revistele de modă, cu excepția ediției anuale intitulate „Din nou la școală". Cu toate acestea, nu a uitat cerințele indispensabile pe care trebuia să le îndeplinească chipul unui fotomodel. De câte ori o auzise pe Maggy repetându-le în timp ce examina fotografie după fotografie.

Cu inima bătându-i din ce în ce mai tare își aminti de ele în timp ce se examina cu disperare în oglinda afumată. Pomeții obrajilor bine conturați, ochii corespunzător distanțați; părul ușor ondulat să poată fi aranjat în orice fel; fruntea luminoasă; dinții perfecți; un gât lung, lung; bărbia mică, bine conturată; oasele maxilarelor puternice; o față *aerisită*... da, o, da, le avea pe toate. Știa că era mai mult decât înaltă, a fost întotdeauna numai piele și os, destul de slăbănoagă... dar era fotogenică?

Teddy știa că numai aparatul de fotografiat poate hotărî în privința asta. Întrebarea crucială era dacă suma tuturor calităților va avea ca rezultat o față ca lumea, făcând abstracție de avantajele retușului fotografic. Maggy

nu se arăta niciodată prea optimistă în evaluarea posibilităților unui fotomodel până nu vedea rezultatul probelor, fiindcă multe fete nu semănau în fotografii cu ceea ce erau în realitate și chiar unele din cele mai bune fotomodele aveau în viața de toate zilele un aer teribil de insipid.

Nu, nu pot fi sigură, își spuse Teddy, întorcându-se la locul său, oricum este ceva ce merită încercat, ceva pentru care mama trebuie să-și dea acordul...o, târfă nenorocită, pe cine vrei să păcălești? Dacă ar fi vrut să devin fotomodel nu mi-ar fi spus-o? De ce m-ar mai fi trimis la Wellesley?

După o criză de nervi provocată de înșelarea așteptărilor sale, Maggy își puse subit o întrebare. De ce a fost fata ei atât de aspru pedepsită doar fiindcă a băut în incinta campusului universitar, când ea la vârsta lui Teddy trăise în păcat cu un bărbat însurat și născuse un copil nelegitim? Mă rog, într-o altă perspectivă istorică, își spuse cu năduf. N-o s-o omor fiindcă n-a absolvit facultatea. Din atâta lucru nu se moare, obișnuia să spună rabinul Taradash. E bine ca Teddy să se autodisciplineze încercându-și norocul ca fotomodel.

Fetele de la Agenția Lunel puteau fi comparate cu un regiment de infanteriști, care munceau din greu, eficient și fără menajamente. Privindu-și fotografiile de modă și reclamele pentru care pozaseră, niciuna dintre ele n-ar fi fost în stare să aprecieze cantitatea enormă de dăruire, energie, plăcere și privațiuni înmagazinată în aceste imagini frivole.

Doar în câteva cazuri nesemnificative, un fotomodel de succes se culca devreme, dormind opt ore pentru a face față greutăților zilei următoare. Fără fasoane, metodic și cât se poate de rapid, orice fotomodel se aranjează

din timp pentru a fi gata, la ţanc, la primul angajament; punctualitatea are o importanţă primordială pentru editori, clienţi şi fotografi, care la bătaia gongului aşteaptă apariţia fotomodelului aranjat şi gata de lucru. Seriozitatea este sora virtuoasă a punctualităţii; un fotomodel nu şi-ar contramanda sub niciun motiv un termen – exceptând cazurile de spitalizare – chiar cu riscul de a se clătina pe picioare. Din momentul fixării aparatului trebuie alungată orice stare de disconfort. Oboseala este inclusă în banii câştigaţi, ca ceva de la sine acceptat şi reprezintă nici mai mult nici mai puţin decât cincizeci de dolari pe oră pentru un topmodel.

Cincizeci de dolari pe oră! O sumă uluitoare pe care Maggy intenţiona să o majoreze. Pe vremea când locuia în Montparnasse, modelele pictorilor câştigau în medie echivalentul a şaizeci de cenţi pentru şedinţa de trei ore. Desigur, după ce Paula a luat-o sub aripa sa protectoare, câştiga dublu, patruzeci de cenţi pe oră, pentru a sta goală într-un atelier neîncălzit în plină iarnă. Banii aceia îi erau de ajuns să-şi plătească chiria, să-şi cumpere rochii, să poarte zilnic o garoafă proaspătă – chiar să-l ajute pe Julien Mistral, într-o primăvară de neuitat. Maggy făcu o pauză încercând cu greu să reînvie imaginea fetei care fusese odinioară. Unele secvenţe erau însufleţite, altele dispăruseră în negura vremii.

Ridică din umeri. Vor exista şi în continuare modele pentru pictori, biete suflete, dar fotomodelele ei, care pozau pentru articole de lenjerie, câştigau dublu faţă de cele care lucrau numai pentru îmbrăcăminte, chiar dacă plăteau scump pentru asta, riscând să-şi piardă statutul social. Cele mai valoroase dintre ele refuzau să pozeze în neglije şi cămăşi de noapte. Cel puţin niciun Julien Mistral în devenire ca fotograf nu-i va pretinde lui Teddy

să-şi scoată pantalonaşii săi scurţi. Exista totuşi o consolare.

Maggy analiză problema fotografului la care urma s-o trimită pe Teddy pentru probele de cadru. De fapt, ea nu se mai ocupa personal de asemenea probleme. Avea douăzeci şi doi de angajaţi şi dintre aceştia şase ar fi aranjat totul doar cu un simplu telefon. Maggy ştia, desigur, că face uz de influenţă, dar aceste fotografii erau decisive. Dacă nu corespundeau aşteptărilor, viitorul lui Teddy ca fotomodel ar fi fost ratat. În caz de reuşită le va folosi ca un prim „fotomontaj", un colaj de fotografii 8 × 10, reprezentând cartea ei de vizită, paşaportul, actul ei de identitate temporar, până când, după luni de muncă migăloasă, îşi va realiza un portofoliu propriu cu variate fotografii, „cartea" ei pe care avea s-o prezinte editorilor de reviste, agenţiilor publicitare, fotografilor.

Maggy, care avea obiceiul să-şi oţelească inima pentru a nu se lăsa impresionată de ambiţiile, dorinţele şi visurile miilor de fete, Maggy care nu împărtăşea niciodată punctul de vedere al fotomodelelor până când nu vedea probele, mai convingătoare decât orice pledoarie, se pomeni dintr-odată atât de dornică să aibă imediat fotografiile, de parcă ar fi fost pe cale să înceapă o nouă afacere. Se şi vedea lovind uşor fotografiile-test ale lui Teddy, evaluând şi comparând calităţile ei faţă de cele ale – o, să spunem – renumitului fotomodel Sunny Harnett, care avea un nas şi o bărbie prea proeminente pentru a fi frumoase, o gură prea mare, în schimb zâmbetul ei ca un magnet te atrăgea pur şi simplu în pagină alături de ea, un zâmbet atât de voios încât reuşea să transmită şi privitorului aceeaşi stare de spirit; Sunny Harnett, care arăta atât de proaspătă de parcă îşi petrecea tot timpul în aer liber, lăsând impresia că se avântă după o minge de

tenis chiar şi atunci când şedea pe scaun. Avea Teddy o asemenea energie? Bazându-se pe îndelungata sa experienţă, ajunse la concluzia că singurul lucru pe care îl putea face pentru Teddy în mod concret era să-i refacă machiajul – bun pentru universitate, dar nici pe departe potrivit pentru fotografii.

Coffin, Toni Frisell, Horst, Rawlings, Bill Helburn, Milton Green, Jimmy Abbe, Roger Prigent – iată câţiva fotografi de excepţie cărora ar putea să le ceară o favoare, dar tocmai când numele lor îi alergau prin minte îşi dădu seama că n-ar fi rezistat să nu apeleze la unul din cei trei fotografi pe care-i considera cei mai talentaţi din lume: Avedon, Falk sau Penn. Era perioada colecţiilor de la Paris şi în această etapă specială Avedon, a cărui stea se înălţase vertiginos în ultimii ani, se afla acolo în numele lui *Bazaar,* iar Penn reprezenta *Vogue.* Rămânea, deci, Falk la care va apela, dat fiind că Maggy, spre deosebire de Teddy, nu mai putea suporta această încordare.

Se simţea ca într-un faeton în drum spre ghilotină sau ca şi cum ar fi stat pe marginea unei trambuline înalte privind cercul de foc de deasupra apei. Stătea îngheţată şi stingheră la intersecţia străzii Lexington cu Third Avenue, în faţa unui fost garaj, care adăpostea atelierul fotografic al lui Falk. Era într-o vineri după orele cinci ale amiezii, când începea weekendul, iar mulţimea care se întorcea de la slujbă inundase străzile.

Teddy se gândea că începuse sezonul fotbalistic şi ar fi dorit să fie la sute de kilometri depărtare, pregătită pentru o întâlnire – o, la Dunster, Leverett, Winthrop, Eliot! Mormăi o formulă magică la adresa acestor cămine legendare ale universităţilor de pe Charles River, unde ar fi trebuit să fie acum! În loc să se afle acolo, stătea aici dichisită, lustruită, periată, machiată şi îmbrăcată numai

cu lucruri noi, tot acest aranjament fiind opera mamei sale. Ştia că nu a arătat niciodată atât de bine, dar nu e suficient să fii conştientă de asta. Genele îi erau acoperite cu rimel, faţa pudrată, fondul de ten şi rujul aplicate cu măiestrie, părul proaspăt coafat la Elisabeth Arden; Maggy a transformat-o într-o persoană ultraelegantă stil Dior „Noua imagine", alegându-i un costum gri bine mulat, cu corsajul dublat şi reverele din catifea neagră. Sacoul strâns pe talie, exagerat de ajustat pe şolduri, fusta strâmtă şi ea, se termina la câţiva centimetri deasupra gleznelor. Avea pantofi negri din antilopă cu toc înalt, pălărioară neagră din catifea cu voaletă ce-i ajungea mai jos de nas şi mănuşi glassé. Pe sub bluza nouă, foarte scumpă, începuse să transpire din cauza emoţiei, în ciuda deodorantului dat din abundenţă de trei ori până atunci.

Falk acceptase să-i facă probele noii fete de la Lunel cu condiţia să vină după terminarea filmărilor din acea săptămână. Dacă Dora Mazlin, secretara şefă a lui Maggy, nu ar fi sunat-o pe secretara lui Falk să-i acorde această favoare personală, nu şi-ar fi bătut capul să-şi facă timp, dar secretara lui îi datora Dorei acest serviciu pentru ajutorul dat în trecut în situaţii speciale. Orice fotograf, chiar şi unul ca Falk avea uneori nevoie urgentă de un fotomodel de clasă; şi Dora era sursa.

Când a sunat, uşa s-a deschis şi a apărut o femeie mică de statură, bine dispusă.

– Eşti noua fată de la Lunel, nu-i aşa? Intră!

În secretariat, Teddy privi în jurul ei. Atmosfera generală nu avea nimic ostentativ, ieşit din comun, cu excepţia fotografiilor de pe pereţi.

– Pot să le privesc? a întrebat-o Teddy pe secretară, fiind prea nervoasă pentru a sta locului.

– Sigur, nicio problemă.

Privi fotografiile una după alta, crispându-se din ce

în ce mai tare. Într-o măsură mai mare decât fetele de vârsta ei dăduse dintotdeauna o mare atenție fotografiilor de modă, dar cele de aici erau ca niște vise adevărate, dezvăluind o lume identică cu cea reală, chiar mai înălțătoare, mai plină de sensuri, cu o putere magică. Recunoștea multe figuri; unele fotomodele aparțineau Agenției Lunel, fără doar și poate, dar niciuna din fetele pe care le cunoștea foarte bine nu arăta atât de senzațional în realitate. Obiectivul aparatului reținuse doar o fracțiune de secundă, scoțând în evidență personalitatea modelului. Pe lângă trăsăturile frumoase, Teddy descoperi particularitățile fiecărui fotomodel. Acestea nu erau doar simple fotografii de modă, ci portretele foarte reușite ale unor femei care aveau puternice trăiri interioare.

– Ascultă, spuse secretara. Dacă mai stau mult întârzii la întâlnire. Telefonul nu mai sună la ora asta, așa că plec. Vrei să-i spui că ne vedem luni dis-de-dimineață? Își înșfăcă sacoul și ieși cu zgomot pe ușă, lăsând în urma ei o undă de aer proaspăt.

Teddy se așeză pe marginea scaunului din biroul gol al secretariatului. În spatele unei uși deschise se putea vedea un colț al atelierului puternic luminat. Preț de aproape douăzeci de minute nu se întâmplă nimic. Totul era cufundat în liniște în acea după-amiază de vineri, la sfârșit de săptămână. Să fie cumva o greșeală? Să nu fie chiar nimeni în atelier? se întrebă Teddy, în cele din urmă.

Într-un târziu își luă inima-n dinți și pași hotărâtă în atelier oprindu-se la câțiva pași de cealaltă parte a ușii. Încercă să-și scoată mănușile care parcă i se lipiseră de mâini. În cameră nu era niciun scaun, doar o revărsare de lumini, un aparat pe un trepied și un sul de hârtie imaculată care se întindea pe perete chiar de sus, desfășurându-se pe podea.

Era atât de cald că o treceau toate apele și simțea

cum transpirația i se oprește sub corset, în dreptul taliei. Trase adânc în piept două guri de aer.

– Este cineva aici? întrebă cu o voce tremurătoare.

Niciun răspuns. Brusc, ușa camerei obscure se deschise larg și în prag apăru un individ ținând în dreptul ochilor o bucată de hârtie fotografică. Îi aruncă și ei o scurtă privire.

– Te fac imediat, zise apoi încruntându-se la fotografia din mână.

O privi din nou și lăsă deoparte fotografia umedă, fixând-o din cealaltă parte a sulului de hârtie albă.

– Roșcata?

Teddy sări, se holbă la el, dar nu putea să-i distingă figura.

– Roșcata!

Expresia feței i se schimbă, devenind întunecată ca înaintea unei furtuni de primăvară. Avansă hotărâtă spre hârtia imaculată, o apucă de o margine după care își ascunse ochii.

– O singură persoană mi-a spus Roșcata și aceea era un ticălos de trădător care m-a dus la șapte filme, m-a învățat cum se sărută în stil franțuzesc și apoi m-a abandonat fără nicio explicație,

– Roșcato! Stai să-ți explic!

– Aha! Uitând de îngrijorarea care o frământase cu câteva clipe înainte, Teddy făcu cinci pași ca electrizată și îl înșfăcă de cămașă. Credeam că sunt o ratată, i-am spus mamei că m-ai decepționat, iar verișoarei tale că ai încercat să mă seduci, de ce nu m-ai sunat, Melvin Allenberg?

– Chiar regreți? o întrebă el.

– O, ce căcănar te-ai făcut? Acum vrei să *profiți* de faptul că m-am simțit atât de groaznic. Haide, las-o să moară! În sfârșit, ce mai faci?

– Muncesc pe brânci.

– Deci, în cele din urmă paşii te-au purtat spre un atelier fotografic... oaia neagră a familiei Allenberg... Pun rămăşag că maică-ta a făcut o criză de nervi.

– Şi-a mai revenit întrucâtva.

– Unde-i Falk? Sunt aici de la patru şi jumătate, spuse Teddy cu un ton poruncitor.

– Eu sunt Falk.

– Rahat cu perje.

– Mai vezi pe cineva aici?

– Dovedeşte!

Melvin Allenberg începu să râdă.

– O, Dumnezeule, nu te-ai schimbat deloc, Roşcato. Teddy încă îl mai ţinea strâns de cămaşă, încercând să-l zgâlţâie, dar îşi dădea seama că nu-i chip să-l urnească. Puternic ca un ursuleţ, hohotea amuzat de eforturile ei, enervând-o în aşa hal încât îi dădură lacrimile. Îi desprinse mâinile ţinându-i-le strâns.

– Hai sus... Locuiesc deasupra atelierului. O să-ţi arăt nişte probe din care urmează să alegi.

Îi dădu drumul şi ieşiră repede din atelier prin secretariat. Ea îl urmă şi, după cum păşea, aproape că începea să-i dea crezare. Cu pasul hotărât şi acea legănare specifică ce părea că semnifică dreptul de proprietate, urcă scările în urma lui spre o cameră spaţioasă care deschidea o perspectivă mai largă etajului al doilea de deasupra garajului; acum putea spune că se află la el acasă. Camera se potrivea perfect cu Melvin Allenberg. Era răvăşită, caldă, plină de o sumedenie de fotografii cu femei frumoase, unele pe pereţi, altele pe podea, altele claie peste grămadă prin colţuri. Zeci de cărţi deschise, iar pe birou se aflau vreo trei metri de reviste; un divan lat şi fotoliile din piele verde-închis completau mobilierul.

– Bei ceva? o întrebă el ducându-se spre o tavă plină cu sticle şi pahare aflate pe un dulap vechi.

– Scotch cu gheață, dar n-aș vrea să-ți îmbunătățesc situația, Melvin Allenberg.

– Melvin Falk Allenberg.

Teddy își îngustă ochii fără să spună nimic, dându-i de înțeles că nu-l scapă o clipă din piviri. Melvin turnă băutura în două pahare, apoi se așeză pe un scaun lângă canapea, aplecându-se înainte, cu coatele sprijinite pe genunchi și mâinile încleștate sub bărbie.

– Scoate-ți pălăria, îi zise în cele din urmă.

– Ce? Era o jignire gravă.

– Scoate-ți pălăria... Nu-ți pot vedea fața din cauza voalului.

– Nici nu știu dacă voi rămâne, spuse ea cu ceea ce se voia a fi un zâmet palid, un zâmbet pe care nu l-a mai arborat și probabil nici nu va mai fi în stare să-l arboreze în viitor. Revenea la comportarea neinhibată din vremea celor trei ani de eschive admise de inimile caritabile ale bărbaților. Nici nu știu dacă îți voi permite să-mi faci probele. Totul depinde de răspunsul tău la întrebarea de ce nu m-ai sunat niciodată. Nu dau doi bani pe faptul că ești bogat și celebru, ticălosule, așa după cum ai spus că vei fi.

– Am spus că *vom* fi, răspunse el.

– Îți amintești, după cinci ani?

– Îmi amintesc totul. Când te-am întâlnit, tu intrai în perioada de nimicire a inimilor. Mă gândesc că aveam doar nouăsprezece ani și vedeam totul ca pe un răsărit de soare, n-aș fi vrut să fiu prima ta victimă... ar fi fost cumplit. Așa că m-am retras atunci când mi-am dat seama că o întâlnire și încă una, urmate de sărutări turbate în fața porții tale, mă vor debusola pentru tot restul vieții. După o scurtă pauză adăugă: Inutil să spun că am greșit. Era prea târziu pentru a se eschiva.

– Hmmm. Teddy mai auzise acest gen de declarație

în multiple variante, dar în ceea ce spusese el era atâta cumpătare şi respect faţă de liniştea ei interioară, încât suna mult mai convingător decât cele mai patetice cuvinte.

O privi cu atenţie cum îşi scoate cu grijă pălăria şi îşi trece cu îndemânare degetele prin păr, aranjându-şi onduleurile prin care răzbătea lumina lămpii, scoţând în evidenţă tulburătoarea lor culoare roşie.

Teddy îşi sorbi scotch-ul care pentru ea a avut întotdeauna gustul prevestitor al pericolului şi-i urmări privirea fixă, piedută. Melvin Allenberg se maturizase. Mai semăna încă cu o pasăre, cu nasul lui coroiat şi ochelarii cu lentile groase, dar ochii mari, luminoşi dezvăluiau acea inteligenţă vie care este însăşi esenţa farmecului. Trecerea timpului n-a făcut decât să-i sublinieze trăsăturile, bărbia hotărâtă, sprâncenele pronunţate, coama cârlionţată a părului castaniu. Nu i-a uitat niciodată buzele, primele buze care au sărutat-o. Isteţimea şi fantezia îşi puseseră pecetea pe aceste buze clar conturate care exercitau o irezistibilă forţă de seducţie.

– Cred... începu ea, ţuguindu-şi buzele în aşa fel încât să-i lase impresia că este dispusă să-l ierte. Sări ca arsă, străfulgerată de o bruscă aducere aminte. Îmi pusesem în gând să te întreb cu prima ocazie despre balul de absolvire. Apoi nu ne-am mai văzut şi nici n-am avut tăria să te sun.

– Dar ce s-a întâmplat cu tipii ăia cu care te întâlneai?

– Nu m-au mai interesat... A fost un eşec, răspunse ea cu tristeţe.

El se ridică pe neaşteptate, veni lângă ea pe divan, o cuprinse strâns în braţe şi o sărută.

– O, Roşcato, iubita mea, biata de tine, ce rău îmi pare... ar fi trebuit să te sun, dar ce-aş fi putut să-ţi spun? Eram prea prost să găsesc cuvintele potrivite. Cu

gingăşie îi şterse rujul cu batista şi o sărută din nou. Se cuibări în braţele lui puternice, recunoscându-i gustul buzelor. În ultimii ani se sărutase de mii de ori, dar memoria senzorială redescoperea atingerea deosebită a buzelor lui, gustul şi căldura lor, inconfundabile şi totuşi puţin schimbate. Acum era bărbat şi săruta ca un bărbat, nu ca un puştan. Teddy îşi scoase pantofii şi se întinse pe canapea, privind cu ochii larg deschişi tavanul trandafiriu de culoarea amurgului din picturile lui Tiepolo*. Oftă suav în timp ce el, ridicându-i părul, o sărută după ureche. Nu s-a mai sărutat niciodată stând culcată, gândi ea şi, cu un gest feciorelnic, se feri de el, frecându-şi nasul de al lui.

– Ne-am împăcat? întrebă el temător.

– Te iert. Numai şi numai de dragul timpului petrecut împreună, lălăi Teddy cuvintele ca pe o melodie.

Îşi puse mâinile pe sacoul ei elegant, o confecţie dintr-o ţesătură deasă cu furnituri rigide care-l făceau să stea perfect drept.

– Toţi aceşti nasturi, se plângea el, în timp ce-i descheia, să mă separe de iubita mea?

Curând rămase pe canapea doar în fustă şi bluză, topindu-se sub ploaia de sărutări. I se tăie respiraţia. Atâta grabă, lipsa oricărui preludiu, a oricărei galanterii, atâta siguranţă de sine... Constatarea că era singură doar cu el, nu într-un mediu camaraderesc, înconjurată de zeci de perechi care se sărută, devenea brusc periculoasă, dar uitându-se la faţa lui Melvin se linişti din nou. El îşi scosese ochelarii şi o privea tandru, inspirând atâta calm, încât se lăsă copleşită de dezmierdările lui, bucurându-se de senzaţia tulburătoare pe care o încerca de fiecare dată când, indiferent ce bărbat o săruta, îşi simţea pulsul accelerat la maximum. Acum, însă, Melvin făcu ceva ce nu

* Giovanni Battista Tiepolo, pictor italian (1696–1770).

i se mai întâmplase înainte, în cei trei ani de giugiuleală cu diverşi băieţi. Fără a o preveni, o ridică de pe canapea şi o purtă uşor prin camera mare până la o uşă ascunsă privirii care ducea într-un mic dormitor.

– Melvin, se împotrivi ea, dând din picioare. Încetează! Nu mai ştii ce faci? Nu am stat niciodată în patul unui băiat!

– Trebuia să vină şi clipa asta, şi apoi eu nu sunt un băiat, zise el cu voce drăgăstoasă, dar hotărâtă. Teddy se lupta să se ridice de pe pat, dar Melvin era atât de puternic, încât avea impresia că se luptă cu un curent marin, şi în tot acest timp o săruta pe unde apuca: pe vârful degetelor, pe bărbie, pe păr, pe ochi, ca un incendiator abil care aprinde sute de mici focuri. Puţin mai târziu, când ea se aprinsese din cap până-n picioare, începu să-i desfacă butonii de la bluză. Protestă slab. Graniţa bine apărată, ca o redută pe care nu reuşise s-o ia cu asalt niciun mascul, părea că se năruie, şi Teddy se trezi descoperită.

Când i-a scos bluza şi i-a descheiat fusta care i-a căzut la picioare s-a gândit că nici aşa ceva nu i se mai întâmplase până atunci. Câteva clipe mai târziu, când i-a descoperit cu dexteritate corsetul, dezgolindu-i sânii pe care-i săruta cu buzele sale fierbinţi, aceşti sâni ce nu mai fuseseră niciodată atinşi, se gândi din nou că nici asta nu i se mai întâmplase, dar imediat, simţind o senzaţie extraordinară, gândi că fie ce-o fi, la urma urmei n-are decât să i se întâmple şi ei. Când îl văzu pe Melvin gol, învăluind-o cu fiecare fibră a trupului, ştia de-acum că se va produce inevitabilul şi că, deşi părea de necrezut, în realitate era pregătită. Lungiţi pe pat staturile lor aveau aceeaşi înălţime. Melvin nu era deloc inhibat, dimpotrivă poate chiar prea destins, calm, tacticos, nescăpându-i niciun centimetru din trupul lui Teddy Lunel, obligând-o parcă să renunţe la toate deprinderile, inclusiv la

abstinența ei, smulgându-i toate secretele. În final, ușurată de balastul virginității, stătea alături de Melvin, mulțumită și recunoscătoare.

17

sută cincizeci de rochii de primăvară Molyneux, fiecare cu perechea sa de mănuși asortate. Ce amănunte ciudate îi treceau prin minte de fiecare dată când era nervoasă, se gândea Marietta Norton, ca și în ziua aceea când avionul străpunsese plafonul de nori, iar soarele apăruse strălucitor – probabil era în 1933 și pe atunci călătorea cu avionul companiei Constelația Lockheed.

Directorul asociat al revistei *Mode* respiră ușurat când avionul se echilibră. Deși nu recunoștea față de nimeni, era teribil de îngrozită de călătoriile cu avionul mai cu seamă că azi avuseseră o decolare bruscă de la Idelwild, într-o dimineață vântoasă de septembrie a anului 1952. Își reamintea cu nostalgie de perioada când editarea unei reviste de modă era realmente un act educativ, când oricine putea lua cursa *Normandie* spre Franța pentru a participa la lansarea colecțiilor de modă: clasa întâi, cinci zile sejour cu paté, caviar, șampanie plus ocazia de a-ți înviora spiritul. Acum se aștepta la tot ce e mai rău în timp ce era zdruncinată în scaunul din scai dezgustător, inadmisibil pentru o cursă specială.

De exemplu, această călătorie în Franța pentru alcătuirea colecției de rochii a anului viitor care urma să fie prezentată pe douăsprezece pagini în numărul din ianuarie. Putea foarte bine să fie realizată doar de Hampton – în definitiv creatorii rochiilor erau toți americani – dar nu, Darcy a insistat pentru o serie mare. „Marietta, i-a

spus el în stilul lui seniorial care întotdeauna a deranjat-o, noi am fost mereu înaintea lui *Vogue* şi *Bazaar* şi asta fiindcă nu am pregetat să muncim pe rupte. Am auzit că *Vogue* realizează în Portugalia colecţia de vestimentaţie pentru vânătoare, tu te vei duce în Franţa pentru *Mode,* hai, să nu mai discutăm". Marietta ridică din umeri. Era o veche dispută între ei şi ea nu avea niciodată câştig de cauză.

Oricum, ştia că este editorul de modă cu cea mai bogată experienţă managerială care o aprecia la adevărata ei valoare, plătind-o cu generozitate, deşi în această branşă salariile erau, de regulă, mici. Doar Dumnezeu ştie că, după treizeci de ani de muncă în domeniul modei, nu mai lucra de amorul artei, ci exclusiv pentru bani, ceea ce îi permitea să-şi trimită cele patru fete la cele mai bune şcoli. În ceea ce o priveşte, trecuse de perioada sex-appeal-ului, aşa cum trecuse de vremea jachetei de seară a lui Lanvin, cu umeri gen manşon din vulpi argintii, a prânzurilor care costau doar zece dolari la Colony şi Cobina Wright, a rochiilor lungi până la pământ, pentru cursele de după-amiază, sau a toaletelor cu crinolină pentru balul Operei din Chicago, când doamna Harrison Williams se îmbrăca la fel ca ducesa de Wellington.

Au fost, firește, prea multe colecţii pariziene, prea multe halate de baie pentru Crăciun, prezentate în numărul din luna iulie, prea multe curse cu taxiuri care hurducăiau pe Seventh Avenue, prea multe dejunuri pentru a-i îndopa pe producătorii care făceau reclamă revistei *Mode,* prea multe împrejurări în care trebuia să-şi găsească cuvintele potrivite pentru a convinge auditoriul că moda s-a schimbat şi a căpătat o nouă linie şi că acum femeile trebuie să arunce vechiturile şi să accepte cu entuziasm noul, pe când ea, Marietta Norton, nu dădea nicio ceapă

degerată pe îmbrăcămintea sa şi, ceea ce era mai rău nici pe aspectul său exterior, şi ştia bine cum arată.

Ca şi alţi editori de modă foarte buni, Marietta Norton se mândrea că este atât de prost îmbrăcată. Şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii studiind toate genurile de îmbrăcăminte din lumea vestică, stabilind care dintre ele erau cele mai grozave; avea mult discernământ care, dacă ar fi aparţinut unei femei tinere, zvelte şi cu bani, i-ar fi asigurat un loc pe lista celor mai bine îmbrăcate femei, dar Marietta Norton nu a avut niciodată timpul, interesul sau puterea să-şi ofere vreo bucurie, Şi, în plus, reflecta ea, era scundă şi durdulie, genul de femeie despre care englezii spun: „Arată ca o bucătăreasă", deşi se pare că nu mai aveau de mult bucătărese.

În urma acestei călătorii intenţiona să realizeze paginile respective în aşa fel încât materialul din *Vogue*-Portugalia să arate de-a dreptul oribil, în măsura în care caraghioşii care o însoţeau în delegaţie nu-i vor face vreo figură.

Bill Hartfield, un talentat fotograf de instantanee, era unul din cei mai dotaţi din branşă. Berry Bannings, asistenta lui, s-a dovedit extrem de eficientă, deşi la început nu s-a remarcat în mod deosebit.

Singurul amănunt asupra căruia nu s-a pronunţat a fost, spre marea satisfacţie a Mariettei, linia părului fotomodelului. Privi cu amărăciune din spate capul lui Teddy. Inegalabila domnişoară Lunel, lua-o-ar naiba cu ochii ei superbi, a refuzat cu încăpăţânare să i se taie părul după noua linie gen petală de crizantemă. Marietta era convinsă că aceasta era coafura de ultimă oră, dar când îi intra ceva în cap lui Teddy Lunel, cu greu mai putea fi scos.

Chiar din prima zi de când a început să lucreze, cu patru ani în urmă, nu a făcut niciun compromis. La fel ca

Norman Norell şi Mainbrocher, doi creatori redutabili care aveau atâta influenţă încât permiteau să li se fotografieze confecţiile numai cu condiţia să li se rezerve în exclusivitate fiecăruia patru pagini de revistă, şi Teddy era singurul fotomodel care nu a apărut niciodată în fotografii alături de altcineva. Poate că era mai bine aşa, se gândea Marietta, iertându-i lui Teddy încăpăţânarea în legătură cu părul, atâta timp cât şi cele mai înalte dintre ele, puse alături de ea arătau, ei bine, cam „micşorate".

Era pentru a şasea oară când Marietta o lua pe Teddy în Europa. În primăvara trecută fuseseră împreună la Paris pentru colecţia de toamnă şi dacă ar mai exista o persoană atât de extraordinar de frumoasă, de ţi se tăia respiraţia, cum a fost Teddy cu pălăria din tul negru cu trandafiri, ar dori foarte mult s-o cunoască, fiindcă ar fi un adevărat miracol. Dar unde era, oare, stewardesa cu Martini pentru ea? se întrebă Marietta. De la New York la Paris, zborul durează optsprezece ore, cu escale pentru alimentare la Gander, în Islanda, Dumnezeu ştie unde, şi apoi la Shannon, de fapt o călătorie preţ de opt Martini... Şi dacă momentele cele mai periculoase nu ar fi aterizările şi decolările, n-ar fi comandat mai mult de două, trei.

Bill Hartfield nu avea chef că bea, deşi îşi comandase un Martini pentru orice eventualitate. Fusese pilot la marină, în timpul războiului, şi ar fi putut urca în orice avion, adormind înainte de decolare şi trezindu-se la timp pentru aterizare, apelând la unul din talentele lui, acela de a şti să păstreze avionul stabil. Era mulţumit că Marietta, această muiere deşteaptă, l-a luat cu ea. Acasă, totul plutea în ceaţă. Anna se mutase în cele din urmă şi, dacă se ţinea de promisiune, urma ca avocatul ei să se întâlnească cu al lui pentru a hotărî asupra divorţului. Toate bune şi frumoase. Dar şi la atelier Monique şi Elsa

hotărâseră să plece. Le-o fi dat el de înțeles asta? Probabil că așa li s-a părut. Singurul lucru dificil pentru un fotograf erau fotomodelele. Ce fete grozave erau, nu a întâlnit niciuna care să nu-i fi plăcut – asta era marea nenorocire. Oricum, datorită acestei călătorii, era în afara oricărui pericol – idila cu Teddy se consumase.

Cu coada ochiului o urmărea stând aplecată asupra unei cărți. Au fost cele mai extraordinare șase luni din viața lui, după ce ea îl părăsise pe Falk, asta era incontestabil. Nu se mai uita în urmă și gata. Se întreba câte amoruri o fi avut după el. *Dezordinea* din viața ei sexuală era ca o pelerină de catifea pe care și-o punea cu un zâmbet în stare să-l trimită pe un bărbat direct în iad. Dar i-a rezistat... totuși.

Își aminti de celelalte fotomodele care ar fi putut face parte din delegația *Mode*. În primul rând de Jean Patchett cu sprâncenele sale desenate de un maestru caligraf și alunița mică, rotundă, deasupra ochiului drept, reprezentând cel mai șic semn de frumusețe din istoria fotografiei. Privirea lui Patchett era rafinamentul dus dincolo de limite – improprie pentru genul de fotografie pe care trebuia să-l facă. Apoi o văzu parcă pe Dovima, cu figura pătimașă, părul negru și ochii albaștri, care ar fi fost potrivită pentru parada rochiilor de seară, dar nu și pentru îmbrăcămintea de sezon. La rândul său, Lisa Fonsegrieves, era absolut fermecătoare, cu fața ca a unei prințese din porțelan, nasul obraznic și părul blond cârlionțat – da, era minunată... dar o idee mai puțin perfectă decât Teddy. Singura contracandidată ar putea fi Suzy Parker. Ai impresia că nicio fată nu s-a născut mai frumoasă decât Suzy... atâta timp cât nu o privești pe Teddy.

– Curios cum se decantează frumusețile. Existau o sută cincizeci de fotomodele în New York, crema celor mai atrăgătoare fete din toată America, din rândul cărora

se desprinsese o jumătate de duzină, fiecare o campioană absolută a frumuseții și *apoi* urma Teddy Lunel. Nu auzise niciodată o descriere care să i se potrivească atât de bine ca aceea pe care o citise la colegiu: „O, tu, suavă plăsmuire, ca aerul de seară, Clad, cea mai frumoasă dintre mii de stele", un vers al lui Marlowe ce l-a călăuzit mereu pe el care a fost dintotdeauna îngerul păzitor al frumuseții, chiar înainte de a deveni fotograf. Poți să-i pui una lângă alta toate calitățile, dar n-ai să reușești niciodată să redai armonia tainică a frumuseții ei fără să recurgi la poezie.

Bill Hartfield aștepta cu plăcere să lucreze cu ea – deși între ei nu mai exista niciun fior în stare latentă pentru vreo aventură amoroasă – ca și cum ar fi fost un model cu care nu se culcase niciodată.

Teddy avea darul de a arăta mereu altfel, ceea ce făcea din munca lui o adevărată aventură a creației, mai ceva decât un proces tehnic. Cu fiecare schimbare a rochiilor, Teddy se transpunea în viața altei femei, o femeie care ar putea să cumpere la un moment dat o rochie anume, cu care să fie îmbrăcată la întâlnirea cu bărbatul ce avea să devină pasiunea vieții ei, o femeie ce-și va aminti până la moarte ce rochie purta în acea clipă de neuitat. Cum naiba reușea, nu a putut să înțeleagă niciodată. Ceea ce realiza Teddy în fața aparatului era un sens al *existenței adevărate,* nimic altceva. La urma urmei, de-asta câștiga șaptezeci de dolari pe oră, mai mult decât oricare alt fotomodel din lume. Și își merita cu prisosință fiecare bănuț.

Dar unde era stewardesa cu Martini pentru el? se întrebă Bill. Partea bună a acestor curse era că puteai să bei cât pofteai.

Berry Bannings era prea nervoasă pentru a fi observat poticnelile avionului la decolare. Aceasta reprezenta cea

mai importantă misiune ce-i fusese încredințată în cei trei ani de când lucra la *Mode*. Nu mai fusese niciodată într-o deplasare în Europa, și răspunderile ei erau îngrozitoare. Desigur, Marietta a decis asupra rochiilor pe care Teddy le probase înainte de plecare, urmând ca Berry să se ocupe în continuare de fiecare detaliu.

A făcut tot ce era mai complicat – împachetarea și inventarierea celor douăsprezece geamantane pregătite pentru transport, burdușite cu cele mai sofisticate modele de pantofi, poșete, bijuterii, pălării, ciorapi de nailon, ochelari de soare pe care Marietta Norton le pretindea pentru prezentarea modei.

Ca și Diana Vreeland de la *Bazaar* și Babs Rawlings de la *Vogue*, Marietta Norton cerea fiecărui model să participe la un fel de ritual artistic. Chiar dacă urma să fotografieze doar o pălărie se convingea mai întâi că manechinul folosise parfumul menit să completeze tonalitatea acesteia, că încălțase pantofii adecvați, că mănușile erau imaculate și ciorapii impecabili. Putea lega o eșarfă în sute de stiluri diferite și cu o smucitură a încheieturii mâinii, ca și cum ar fi făcut vrăji, transforma orice manechin dintr-un apaș într-un Gainsborough*. Se juca cu accesoriile ca un pictor scenograf și Dumnezeu să-l aibă în pază pe ajutorul ei dacă nu lua destule. De s-ar fi pierdut un singur geamantan, o simplă omisiune, indiferent din vina cui, Berry s-ar fi discreditat definitiv. Marietta Norton, pentru care avea un adevărat cult, putea, indiscutabil, să improvizeze ceva. Nu s-a pomenit o deplasare a Mariettei Norton fără să fie încununată de succes. De fapt, singura ei rațiune de a exista era lumea fascinantă a modei căreia îi consacrase întreaga viață.

---

* Th. Gainsborough (1727–1788), pictor englez, peisagist și portretist, remarcabil prin armonia culorilor și eleganța atitudinilor.

De când era copil, Berry Bannings a păstrat fiecare exemplar al revistelor *Vogue, Mode* şi *Bazaar* şi mai de curând şi pe cele ale revistelor *Charm, Glamour* şi *Mademoiselle,* studiindu-le paginile de parcă ar fi fost singura ei carte de rugăciuni, iar ea o călugăriță retrasă la mănăstire.

Nu i-a trecut niciodată prin minte că felul în care este îmbrăcată o femeie poate fi expresia *propriei* personalități, determinată de atitudinea ei față de viață. Pentru Berry, moda reprezenta o lege, şi cele mai fericite ființe erau acelea care, ca şi ea, bogate fiind, puteau trăi sub incidența acestei *legi,* punându-se în slujba regulilor ei, uimitor de schimbătoare. Nu a încetat niciodată să rămână credincioasă modei de ultimă oră. Pierdea ore în şir în fața unei oglinzi înalte cât ea, privindu-se cu atenție şi experimentând fără succes mina glacială şi veşnic zeflemitoare a narcisismului distant, ilustrat în paginile revistelor de manechine ce păreau că întreabă: „Să fac?", pentru ca tot ele să-şi dea răspunsul tainic „Desigur". Fiecare lucru pe care îl îmbrăca arăta exact aşa cum prescria *Mode* că trebuie să fie – ca un triumf al arhitecturii, finisat cu tot atâta grijă ca un pod, creând linii ample, pline de feminitate, care lăsau impresia că arăți natural doar când porți acele lucruri.

Dar, vai, Berry Bannings avea părul castaniu, bogat, fără nicio formă, genul de păr care arăta bine doar dat peste cap şi prins cu un clips. Mai rău era că avea picioarele fetelor înstărite, modelate de generațiile de atleți ale familiei Bannings, fiind prea robustă în raport cu normele de eleganță ale noii mode, adresate mai degrabă păpuşilor victoriene. Iar partea cea mai proastă era că avea trăsăturile ferme ale unei fete înstărite, de comitet, destul de amabilă, neprefăcută, greu de modelat numai cu ajutorul cosmeticelor.

Arăt mereu aceeaşi, indiferent ce aş face, gândea Berry cu disperare. Îşi desprinse ochii de pe figura lui Teddy, care şedea pe rândul din faţa ei. Ar putea să iasă rău, îşi zise ea la gândul că va fi nevoită s-o însoţească permanent zece zile lucrătoare. Lucrase şi înainte cu Teddy, în diverse ateliere din New York, dar numai câte o zi, şi se obişnuise cu disperarea care o cuprindea ori de câte ori, la întoarcerea acasă, îşi privea faţa în oglindă.

Recunoştea sincer că nu o invidia şi nici nu era geloasă pe Teddy – de fapt chiar o plăcea –, dar i se părea cu totul *nedrept* ca două fete de aceeaşi vârstă, cu aceiaşi ochi, aceleaşi nasuri şi buze să arate în ansamblu cu totul diferit. Era ca şi cum Teddy ar fi aparţinut unei alte forme de viaţă. Ce simţea ea oare când se scula dimineaţa şi îşi privea în oglindă *faţa aia?* O, dar unde o fi stewardesa cu băutura mea?

Sam Newman, ajutorul lui Bill Hatfield, o urmărea pe Berry Bannings fără să lase impresia că-l interesează. Iisuse, dar lui îi *plăcea* genul ăsta de femeie! Piept opulent, picioare lungi şi bronzate vara, un râs care îţi pătrundea în suflet şi trăda încredere în sine, un râs bogat ca ea. Din vasta lui experienţă ştia că nu există o satisfacţie mai mare decât aceea de a te culca cu o fată înstărită – ele par că se bucură mai mult, pentru ele nu contează că o fac cu un ajutor de fotograf sau cu fotograful însuşi, pur şi simplu nu le pasă, important este să se distreze. A cunoscut fete bogate din rândul personalului angrenat în editarea cataloagelor de modă, de la departamentele tuturor revistelor pentru femei, fete pe care le schimba zilnic, a avut şi manechine cu ghiotura, dar ca Teddy Lunel nu era niciuna.

Fetele înstărite sunt mai puţin nervoase decât fotomodelele, pentru simplul motiv că ele nu-şi bat capul să se culce devreme; le place să mănânce, nu se abţin de la

băutură, adesea insistă să facă ele plata, ştiind bine dinainte cât de puţin costă consumaţia şi se simt vinovate fiindcă niciuna dintre ele nu e nevoită să trăiască din salariu. O, dar ce mult îi plac desuurile lor imaculate, pantofii lor, părul lor pieptănat fără zorzoane, trupul lor puternic, pătimaş, dezvoltat încă de pe vremea când luau lecţii de înot, schi şi călărie. Într-o zi, când va avea atelierul lui propriu, se va însura cu o fată drăguţă, obişnuită, *tonică, bogată,* cu care să aibă o droaie de copii bogaţi. Dar până atunci, unde naiba este stewardesa cu băutura aia?

Teddy puse deoparte cartea, se rezemă de spătar şi închise ochii. Se concentră asupra zgomotului avionului a cărui vibraţie îi dădea o denzaţie de descătuşare. De când devenise fotomodel, mai făcuse asemenea călătorii în Europa de cel puţin zece ori. Pe de altă parte, retrăia parcă detaliile existenţei sale cotidiene de la New York, care constituiau suma vieţii sale.

În primul rând erau cursele cu taxiuri de zece sau douăsprezece ori pe zi. Jumătate din taximetriştii din Manhattan o ştiau că dădea bacşişuri grase şi o recunoşteau după siluetă şi felul cum ţâşnea din clădire spre bordura trotuarului, mereu într-o grabă nebună, împovărată de enorma taşcă din piele şi, ca la un semnal, toţi se opreau la fluieratul ei.

În taxi, cu oglinda măritoare sprijinită pe genunchi, în cursa ei de la o slujbă la alta, îşi aplica diferite machiaje sau îşi punea o pereche de gene false. Dacă avea un minut disponibil încerca să-şi facă ordine în valijoara cu accesorii, mijlocul ei de subzistenţă, care îi oferea un trai cât se poate de îmbelşugat. Aceasta era burduşită cu meşe de păr, seturi de slipuri pe care le purta pe sub orice fel de rochie, mănuşi şi bijuterii pentru şedinţele de pozat pentru reclame, unde nu exista niciun redactor adjunct,

apoi cele trei perechi de pantofi de diferite feluri, cu tocuri înalte pentru ocazii, fiindcă nimeni nu s-a gândit să fabrice pantofi şi pentru statura ei.

Desigur, într-o deplasare ca aceasta, îşi putea permite să-şi ia doar un ruj şi hainele proprii fiindcă Marietta şi Berry se îngrijiseră de absolut tot, dar, oricât de obişnuită era ziua de lucru, apărea întotdeauna ceva neprevăzut. Când soarele i-a atins faţa prin hubloul avionului, Teddy şi-a amintit de călătoria la Nassau cu Micheline Swift, superbul manechin din Elveţia şi cu Joan Rawlings, fotografa. A pariat cu amândouă că în situaţia în care vor putea enumera conţinutul valijoarelor cu accesorii, fără să se uite la ele, le va da fiecăreia câte o sută de dolari, bani peşin, şi ca un hatâr, aveau voie să omită treizeci de obiecte. Au pierdut detaşat amândouă.

Suspină şi încercă să uite rutina din viaţa ei, dar soarele, strecurându-i-se printre gene, n-a făcut decât să-i amintească de luminile din atelier. De fiecare dată când se privea în oglindă făcea şi un control al chipului său aflat în slujba clientului. Faţa ei nu era decât un bun dobândit, cu o existenţă limitată în timp.

A dansat cumva prea târziu la St. Regis Roof noaptea trecută? Dacă da, diseară va trebui să se culce la ora 9, indiferent de planurile pe care şi le făcuse anterior. Nimeni nu ar mai continua să plătească şaptezeci de dolari pentru Teddy Lunel, dacă pe chipul ei ar apărea cea mai uşoară urmă de oboseală.

S-a gândit vreodată cineva care invidiază o frumuseţe profesionistă, cât costă menţinerea ei? Ore întregi consacrate întreţinerii, efortul de a se scula în fiecare dimineaţă fix la şase şi jumătate, cârnaţii reci care-i mănâncă în fugă pentru caloriile lor, ca să poată rezista pe picioarele trudite timp de zece ore pe zi? Era o oboseală care, în cele din urmă, te răzbeşte atenuând teama provocată de

apariția primului rid. Indiferent dacă unui manechin îi moare tatăl, dacă e pe punctul de a divorța sau dacă tocmai constată că este însărcinată, când nu este momentul, ea trebuie să fie mereu *acolo,* în fața aparatului. Doar aparatul de fotografiat contează. Oricine, în afară de un alt manechin, înțelege că nu poate fi vorba de narcisism într-o meserie care presupune o concentrare totală asupra cerințelor fotografului, o meserie care pretinde o totală lipsă de stângăcie, astfel încât să uiți ore în șir de tine însuți, mișcându-te permanent ca și când ai revărsa energie? E aproape la fel ca atunci când dansezi și te simți bine, dar, Dumnezeu din ceruri, *e atât de plictisitor de parcă durează o veșnicie.*

Avea în schimb, libertate. Cecurile de plată săptămânale însumau de câțiva ani aproape trei mii de dolari, ceea ce i-a permis să se mute din micuțul apartament unde locuise prima oară, la adăpost de supravegherea atentă a lui Maggy, într-un altul elegant, cu câteva camere, pe strada East Sixty-third și, dacă se menținea în formă, existau șanse să mai poată munci la acest tarif încă trei sau patru ani, poate mai mulți, în funcție de felul cum va arăta chipul său. Dar oare asta își dorea ea de la viață? Primăvara trecută, Teddy și-a sărbătorit împlinirea a douăzeci și patru de ani, și din câte știa nu avea nicio colegă de școală care să nu se fi măritat până atunci și care să nu aibă cel puțin un copil. Nu-și dorea așa ceva, gândea Teddy, sau mai bine spus nu chiar așa ceva, o ciurdă de copii în mahala. Dar nu voia să sfârșească ca propria-i mamă, preocupată doar de afaceri, începând să se simtă amenințată de apariția noilor agenții deschise târziu după anii'40, precum Ford, Frances Gill și Plaza 5.

Când zgomotul motoarelor se mai domoli, Teddy își spuse că și-ar fi dorit să facă singură această călătorie. În ultima vreme nu prea a avut timp să stea pur și simplu,

să privească cerul şi să viseze. Fiecare zi urma alteia, superaglomerată de obligaţii şi programări. În fiecare seară când ajungea acasă, după ultima programare, telefona la Agenţie pentru a afla ce avea de făcut a doua zi, oră de oră. Apoi, dacă nu era prea obosită, astfel încât să fie nevoită să se culce devreme, se grăbea să se spele, să se îmbrace pentru a ieşi la Clubul Stork sau „21", la L'Aiglon sau Voisin, pentru a cina cu unul din cei douăzeci de bărbaţi pe care-i putea convoca în ultimul minut. Se gândi cu groază că nu există nimeni cu care să vrea să facă dragoste două sau mai multe luni. De ce erau toţi bărbaţii atât de asemănători?

În vara aceea îşi petrecuse sfârşiturile de săptămână în Connecticut sau pe Long Island unde toate petrecerile semănau leit una cu alta. Teddy nu regreta că rămăsese în oraş în acele weekenduri toride, deşi ele pot avea farmecul lor – o, doar dacă eşti îndrăgostit, când oraşul pare că s-a golit doar pentru tine. Sau poate numai dacă tu *consideri* că eşti îndrăgostit, medită ea cu tristeţe. Aproape credea că fusese îndrăgostită de câteva ori în viaţa ei, dar nu a fost cu adevărat niciodată, nici chiar de Melvin, dragul de el, Melvin pe care încă îl mai iubea, dar de care nu fusese niciodată îndrăgostită, oricât de mult ar fi dorit acest lucru.

Trecuse aproape un an întreg, şi ea nu avea un prieten mai intim sau un iubit mai afectuos. Melvin nu i-a împlinit niciodată visul, deşi deveniseră foarte apropiaţi. Atunci când şi-a dat seama că fiecare din ei înţelege diferit dragostea, l-a făcut teribil de nefericit, dar a trebuit să se despartă.

Se gândea că de fiecare dată când era combinată cu un bărbat venea o clipă când i se părea că este întocmai ca un vizitator într-o ţară străină, care încearcă să plătească într-o monedă ce nu este acceptată. Contravaloarea emoţiei

pe care dorea să o trăiască era refuzată, ca fiind insignifiantă. Ca şi când trăia un coşmar, îşi întorcea buzunarele, îşi golea portofelul, dar nu reuşea niciodată să găsească suma necesară de... o, nu are importanţă cât costă ca să fii îndrăgostit cu adevărat şi sincer. Teama ei profundă, atât de ascunsă încât refuza s-o recunoască chiar şi faţă de sine, era că avea ceva în ea, o imensă pustietate, care o condamnase să inspire dragoste, dar să nu se bucure niciodată de ea.

Cu fiecare prilej, îşi satisfăcea cele mai extravagante capricii. Avea tot ceea ce lumea modei, de cea mai înaltă clasă, putea oferi; preţ de opt ore lucrătoare, în medie, se bucura de multă atenţie, ca o mireasă în ziua nunţii. Dar cel mai des simţea răbufnirea unui copil, mult timp neglijat şi neîmpăcat, a unei fetiţe dornice să fie ocrotită, care râvnea după un bărbat puternic, imprecis conturat în mintea ei, căruia să i se supună. Teddy se scutură iritată de propria-i absurditate. Câştiga bani mai mulţi decât orice bărbat pe care îl cunoştea... dar ce folos; în ultima vreme avea impresia că multe din zilele ei se comprimau într-una singură, plictisitoare ca o după-amiază mohorâtă de duminică.

Se ridică brusc netezindu-şi jacheta albă, croită exact ca o cămaşă bărbătească cu gulerul răsfrânt, pe care o purta peste pantalonii lungi din flanel gri. Îşi plimba privirea peste şirurile de fotolii confortabile ale avionului companiei Constelaţia şi clătină din cap dojenitor la adresa tovarăşilor de călătorie, vrând parcă să le spună: „Pariez că nu daţi doi bani pe asta, dar tare aş vrea să ştiu ce s-a întâmplat cu băutura mea? Am să mă duc după stewardesă şi fiindcă tot sunt în picioare, vrea careva ceva?"

Julien Mistral stătea în echilibru pe marginea trambulinei bazinului de înot. Trupul lui atletic, bronzat avea

talia marcată de cureaua subțire a unui slip îngust, de genul acelora pe care le purtau bărbații din Europa în ultimii patru ani. Împlinise cincizeci și doi de ani, dar, judecând după statura lui viguroasă, nu-i dădeai mai mult de treizeci. Avea picioare puternice caracteristice unui muncitor care și-a petrecut viața stând în fața șevaletului sau mergând prin atelier, brațe bine dezvoltate și spatele unui bărbat care mânuiește unelte, indiferent că era vorba de pensulă sau de lopată.

Înfățișarea sa de gentleman infatuat, care-i era proprie încă din tinerețe, nu s-a schimbat odată cu trecerea timpului pe parcursul căruia renumele i-a crescut mereu, plasându-l pe culmile perfecțiunii. Doar semeția cu care obișnuia să-și țină capul și aerul său cuceritor nu se mai percepeau ca atare, ci ca o modalitate de exteriorizare a unui geniu autentic. Ceafa îi devenise ceva mai groasă, cute adânci se brăzdaseră în jurul ochilor, alături de acelea care duceau de la nasul său proeminent către gură, dar strălucirea extraordinară adunată în ochii săi nu-și schimbase intensitatea. Părul stufos, roșu-închis, ușor încărunțit la tâmple era tuns scurt, iar gura își păstrase linia fermă, dominatoare, intransigentă. Mistral avea, și acum, mai mult ca oricând, fața unei căpetenii de haiduci.

Se opri înainte de a se arunca în bazinul construit cu doi ani în urmă și se privi ținându-și mâinile în șolduri. Își încruntă sprâncenele, părând că a uitat ispita apei din acea zi călduroasă a lui septembrie 1952, atent la zgomotele din jurul său. Liniștea patriarhală, care înconjura cândva *La Tourrello,* acel paradis al albinelor, a dispărut demult, cam din primele zile după ce Kate a cumpărat ferma și a mobilizat o armată de constructori, instalatori și electricieni.

Acum alte zgomote străbăteau aerul din Provence: la o jumătate de milă, automobilele circulau în mod curent

pe drumul spre Apt, lucru rar altădată; un tractor scârțâia și duduia pe un ogor mai îndepărtat, unde nu demult oamenii lucrau manual; din când în când, cursa aeriană de la Paris la Nisa trecea chiar pe deasupra capului; în bucătăria conacului discuțiile celor trei slujnice care făceau pregătirile pentru petrecerea plănuită de Kate în acea seară degeneraseră în scurt timp într-o ceartă. Portiera noului Citroën al lui Kate se auzi trântită puternic pe latura cealaltă a casei. Mașina demară brusc, ceea ce însemna, evident, că își adusese aminte de un amănunt ce fusese omis, deci era necesară o nouă cursă pentru remedierea inconvenientului. În vreme ce Mistral stătea pironit, concentrându-și atenția asupra tuturor zgomotelor, care deranjau liniștea regiunii, nu auzi pașii ușori care înaintau cu prudență de-a lungul bordurii bazinului.

– Papa! strigă un glas de copil chiar în spatele lui.

– *Merde!** Speriat, Mistral alunecă și căzu în bazin.

Trei luni după întoarcerea sa în Franța, la sfârșitul războiului, Kate Mistral descoperi că este iar însărcinată. În timpul căsătoriei lor pierduse câteva sarcini, însă Mistral nu se arătase prea decepționat. Spre deosebire de alți bărbați, nu și-a dorit niciodată un copil. După părerea lui, copiii sunt distrugători, îți răpesc mult timp, probabil dezamăgesc și desigur reprezintă cauza unor privațiuni de neacceptat.

Îi era ciudă că noua sarcină a lui Kate, la vârsta de patruzeci și trei de ani, îi dădea bătaie de cap. Ar fi dorit ca întrega ei atenție să se îndrepte în direcția refacerii conacului. Nu avea de gând să se ocupe el de treburi domestice și când Kate a revenit în primăvara lui 1945 cu ambele valize burdușite cu săpunuri Ivory, hârtie igienică, ness, ace, ață, blițuri, zahăr cubic, obiecte de lux,

* Rahat (fr.).

inimaginabile în Franța cu cinci ani în urmă, a respirat ușurat. Nu dorea decât să se retragă în atelierul lui odată cu prima rază de lumină și să uite de problemele sâcâitoare ale existenței cotidiene. Un copil i-ar complica viața, dar mai mult ca sigur, va avorta din nou. Oamenii de rând au nevoie de fii spre a-și dovedi că au lăsat ceva în urma lor pe acest pământ. Conștient de faptul că e nemuritor, Julien Mistral știa că un fiu n-ar fi mai avut de adăugat nicio linie, în locul lui, pentru istoria artei.

Oricum, când în februarie 1946 Kate a născut o fetiță slabă, serioasă și cam urâțică, era atât de mândră de ea încât însuși Mistral se simțea într-un fel părtaș la fericirea ei. Kate i-a pus numele Nadine și l-a asigurat pe Mistral că o va trece imediat pe biberon, astfel încât să-și poată reveni în câteva săptămâni.

În anii care au urmat, calitățile organizatorice ale lui Kate au fost suprasolicitate. Jean Pollison s-a întors din Germania cu dantura stricată din cauza malnutriției, dar s-a refăcut repede, așa încât *La Tourrello* a ajuns prima fermă înfloritoare din Lubéron, datorită banilor lui Mistral pe care Kate i-a cheltuit cu folos, mai ales că după război totdeauna se ivea ocazia de a cumpăra ceva. Pentru îngrijirea lui Nadine a fost adusă o bonă din Elveția, Kate preocupându-se de revigorarea interesului pentru opera lui Mistral.

La fel ca și în 1946, în Franța mișunau din nou agenții americani nerăbdători să vadă ce s-a pictat în timpul războiului. În atelierul lui Mistral existau multe pânze care, după părerea ei, meritau să fie vândute; între timp, Mistral terminase toate pânzele începute în cei cinci ani dinaintea *Perioadei verzi.*

– Ai mai auzit ceva de Avigdor? îl întrebase Kate imediat după întoarcerea sa.

– Am hotărât să-mi schimb agenții, răspunse el. In-

dividul acela a fost preocupat mai degrabă să descopere noi talente decât să obțină prețuri bune pentru artiștii cărora le datorează propria reușită – de ce nu a deschis niciodată o reprezentanță în America, te întreb? Și asta a atârnat greu în balanță. Contractul meu cu el a expirat în timpul războiului – poți să te prevalezi de asta.

Și Mistral știa că așa va proceda. Kate îl urmărea fără să-i mai pună nicio întrebare. El calculase încă de la începutul căsătoriei lor că atâta timp cât îi dădea ocazia să se simtă tare pe poziție, în anumite privințe, Kate va fi mulțumită. Orice agent trebuia să trateze cu Kate înainte de a da ochii cu Mistral. Lăsând-o pe Kate să organizeze o nouă expoziție, acesta fiind genul de afacere pe care el nu-l putea suferi, nu însemna că acceptă să-i fie știrbită autoritatea, ci, dimpotrivă. Era interesat de proiectele vecinilor fermieri care aveau de gând să întemeieze o cooperativă pentru comercializarea strugurilor.

Un artist aflat în căutarea unui agent, îi spunea el lui Kate este ca un elefant care vrea să găsească un păduche anume. Agentul asupra căruia s-a decis Kate, în cele din urmă, pentru a-l reprezenta la New York și Londra era Etienne Delage. Acesta a descoperit curând că Julien Mistral reprezenta o excepție de la regulă, fiindcă cei mai mulți pictori se îmbogățeau abia după moarte.

Când Muzeul de artă Modernă din Sao Paulo a găzduit în anul 1948 marea expoziție, Mistral nu s-a obosit să facă drumul până acolo, deși Kate fusese prezentă cu câteva săptămâni înainte de deschidere, pentru a supraveghea montarea pânzelor. Un an mai târziu, tot ea s-a dus la New York pentru deschiderea celei mai mari retrospective Mistral, la Muzeul de Artă Modernă, dar și de astă dată el a preferat să rămână acasă. În 1950 și 1951 s-a lăsat convins, în sfârșit, să participe la cele mai importante expoziții de la Muzeul Stedelijk din Amster-

dam, Muzeul de Artă din Zürich, Palazzo Reale din Milano şi la festivitatea prilejuită de aniversarea a douăzeci şi cinci de ani de la prima sa expoziţie care a durat două luni şi a avut loc la Maison de la Pensée Française din Paris.

După încheierea acestui termen, Mistral a afirmat că nu va mai merge niciodată la o expoziţie, oricât de importantă ar fi. Detesta obligaţiile impuse de protocol, fiind iritat de mulţimea de străini care numai fiindcă îi aprecia opera îşi imagina că are dreptul să vorbească cu el şi să-şi spună părerea asupra unor picturi. „Să încurajeze şarlatanul de Picasso vernisarea oricărui fel de artă – chiar dacă e vorba de oale şi cratiţe – şi pe viitoarele celebrităţi, eu am ceva mai bun de făcut decât să mă port ca un dresor de circ."

Rămânea neclintit, dar fiecare expoziţie sau licitaţie importantă de tablouri se solda cu o creştere spectaculoasă a preţurilor la pânzele sale. Etienne Delage a constatat, ca şi Adrien Avigdor înaintea lui, că lipsa tablourilor lui Mistral de pe piaţă le ridica spectaculos valoarea. După ce a vândut picturile din timpul războiului, a încercat să păstreze o mare parte din noua sa operă. Astfel, numai în 1951 a câştigat un sfert de milion de dolari fără a fi nevoit să se despartă de mai mult de şase din pânzele sale.

Spre sfârşitul anilor '40, din ce în ce mai mulţi ziarişti găseau drumul spre Félice şi, dacă multora li se refuza intrarea la *La Tourrello,* erau câţiva foarte importanţi, cărora accepta să le acorde în silă câte un interviu, la insistenţele lui Kate. Ea îl proteja însă de asaltul istoricilor de artă, care scriau cărţi despre el, al turiştilor care doreau să facă fotografii împreună, al fetelor de liceu care-i solicitau autografe, al cercetătorilor care scriau monografii despre opera lui, al colecţionarilor care-şi

imaginau că puteau să-l înduplece să le vândă vreo pictură atunci când Delage nu avea nimic de oferit. Şi cu toate astea, nimic nu i se părea mai înnebunitor ca interesul crescând al lui Kate pentru postura de gazdă.

S-ar putea ca în urma construirii piscinei, cu concursul unei societăţi din Cannes – gândi Mistral – să se fi remarcat în asemenea măsură, încât în ultimii doi ani să fie considerată regina mondenă a ţinutului. Nişte aristocraţi din Anglia cumpăraseră un castel în apropiere de Uzès, un mare expert american în tablourile lui Cézanne se stabilise la Ménerbes, familia Gimpel, negustori de artă de mai multe generaţii, cumpărase un alt castel nu departe de Félice, şi acum se invitau reciproc, principalul liant al acestei combinaţii fiind Kate.

Curând după naşterea Nadinei, Mistral s-a simţit tot mai puţin atras fizic de Kate. Pe de altă parte, ar fi putut s-o oprească – de ce s-ar fi sinchisit el că întâlneşte străini, oricât ar fi de renumiţi, ce interes ar avea să le asculte palavrele stupide despre aşa-zişii noi expresionişti abstracţi, un canal colector umplut cu reziduurile lor idioate. Îi vedea parcă aievea cum salivează disperaţi, până la ultimul dintre ei, cum, în lipsa talentului, îşi vomită ultima masă pe care o numesc artă, ca şi când un măr, luna plină, un munte sau o femeie goală ar putea fi abstracte... de ce şi-ar pierde vremea vorbind mai degrabă despre aşa ceva decât să asculte anecdote răutăcioase despre *pauvre con* al lui Picasso şi despre relaţiile lui penibile cu comuniştii, care i-au comandat portrete festiviste ale lui Stalin, când ei n-au înţeles niciodată ce încerca opera lui să fie... şi nici ceea ce reuşise să redea în tablourile sale.

Doar într-o singură privinţă era de acord cu Picasso – atunci când era vorba de Dubuffet, pe care Picasso l-a

detestat tot atât de tare ca şi Mistral. Şi doar în cazul lui Monet împărtăşea părerile lui Dubuffet – amândoi l-au plăcut. Degas a avut cea mai bună idee, gândi Mistral. Când şi-a dat seama că e pe moarte, i-a spus prietenului său, artistul Forain, că nu doreşte discursuri la înmormântare, dar dacă va fi unul, atunci tu, Forain, să fii pregătit să spui: „I-a plăcut enorm să deseneze. La fel şi mie. Şi apoi să pleci acasă." Ăsta da, bărbat!

Dar Degas nu a avut o nevastă americană, pe care s-o dorească din ce în ce mai rar. Se simţea oarecum vinovat faţă de ea, recunoscu ca pentru sine, n-ar fi trebuit să-i răpească lui Kate plăcerea de a cina cu Charlie Chaplin şi ducesa de Windsor.

Da, ambiţia apare la o femeie când i se refuză plăcerile fizice, medită el. Avea, desigur, femeile lui în Avignon, de regulă fete tinere şi binevoitoare, nepretenţioase, care se mulţumeau cu câte o pereche de şireturi de pantofi, atât de valoroase atunci când nu le ai.

Dar Kate era mulţumită cu lista oaspeţilor ei, mereu în creştere, şi cu Nadine, care pe zi ce trecea devenea tot mai guralivă. O lăsase pe Nadine o dată sau de două ori să stea într-un colţ al atelierului lui, fiindcă voia să-l vadă cum lucrează, dar copilul nu a învăţat niciodată să păstreze liniştea necesară. „De ce foloseşti numai roşu, papa? Ăsta mare şi galben este soarele, papa? Poţi picta o pasăre? Pictează-mi un câine!" Sau chiar, Doamne iartă-mă, „De ce eşti aşa de tăcut, papa... fiindcă te gândeşti? Da?" Ei nu, îi era imposibil s-o mai suporte, aşa că i-a interzis să mai vină în atelier, fără să se lase înduioşat de tremurul bărbiei sale micuţe şi nici de aerul ei îmbufnat, spre nemulţumirea slujnicelor care o considerau adorabilă şi o mângâiau pe părul ei blond.

La vârsta de şase ani, Nadine folosea tot felul de mici tertipuri pentru a obţine ceea ce dorea. Adesea,

Mistral o prindea spunând minciuni, mai cu seamă la adresa slujnicelor. Când insista să fie pedepsită, Kate se enerva. „Are atâta imaginație, este hipersensibilă, la vârsta ei nu te poți aștepta să știe să facă deosebire între bine și rău, nu fii atât de moralist, Julien." Mistral gândea cu totul altfel. Ca toți adulții știa cât de ușor este să minți și era foarte îngrijorat în privința evoluției unui copil care învățase de mic să facă asta atât de bine. Și Marte Pollison, care nu avea copii, uneltea împreună cu Kate, răsfățând-o pe Nadine, spre disperarea bonei, care încerca zadarnic să-și impună punctul de vedere. Ori de câte ori Mistral discuta cu Kate despre toate astea, ea râdea și spunea că era tipic franțuzesc să pretindă unui copil să se comporte ca un adult în miniatură. Nu-și dădea el seama că fiica ei nu este un copil obișnuit? Era un copil deosebit și avea o minte extraordinar de iscoditoare.

În vreme ce înota sub apă, după căderea în bazin, Mistral se gândea cu tristețe că acea ființă mică, iscoditoare ar trebui dezobișnuită să mai vină tiptil pe la spatele lui pe bordura bazinului, dar când ieși la suprafață constată că Nadine avusese grijă să dispară. Vicleana! S-a născut vicleană și pungașă, își spuse el și și-o alungă din minte.

În vreme ce plutea la suprafața bazinului se gândea la opera lui. Se scurseseră șase luni de căutări premergătoare inițierii unei noi serii cu o tematică inspirată de aspectul hibernal al viței de vie. Dușumeaua atelierului era acoperită de crochiuri și numai el știa că dimineața, la sculare, nu mai simțea îndemnul mistuitor de a sări din pat pentru a picta până la căderea serii. Doar el știa că rămânea sub cuvertură, chinuit de temeri, cu crampe la stomac, animat de dorința lașă și vrednică de dispreț de a adormi din nou, pentru a nu fi nevoit să constate că focul lui interior arde din ce în ce mai slab. Cu toate

acestea, Mistral făcea zilnic schițe, rătăcind în neștire prin propria vie sau prin cele învecinate, fiecare atingere a cărbunelui însemnând o încerare de a-şi reprima teama de moarte. Lucra pentru a ține moartea la distanță, fiecare mişcare a degetelor sale reprezentând un protest inutil, chiar împotriva gândului morții.

Şi la aniversarea celor cincizeci de ani ai săi a fost cuprins de acest gând. Cine urmează? se întreba. Oare pierderea elanului de a picta era acelaşi lucru cu moartea însăşi? Mistral nu s-a interesat niciodată de viața sau opțiunile altor artişti, dar s-a trezit întrebându-se dacă vreunul din ei a trăit întinderea stearpă a nisipului şi stâncii unde rătăcea el. Nu se punea problema că nu mai putea picta... din punct de vedere tehnic deținea meşteşugul de a fi în stare să picteze cât timp va trăi, dar ceva dispăruse din opera lui şi nu putea să nu recunoască asta, chiar dacă publicul se lăsa păcălit – dar cine nu putea să-i păcălească pe aceşti cretini creduli?

Căuta neîncetat explicația. Acuitatea sa vizuală era mai mult decât perfectă; *vedea* imaginea care îl domina permanent, dar nu se simțea mânat să redea ceea ce vedea şi se temea că va muri dacă se opreşte. Unde o fi hiba, se întreba, unde se produsese ruptura, nu, nu... nu era vorba de restabilirea legăturii, ci de lipsa *poftei.* Da, găsise, în sfârşit explicația.

Îl trecu un fior, deşi apa în care plutea era caldă, la gândul că există lucruri în viață care se pot învăța, multe care se pot dobândi prin muncă tenace, dar această *poftă* trebuie să pornească din adâncuri fără vreun efort în planul conştiinței. Aşa cum nici cel mai expert doctor nu a fost în stare să explice misterul naşterii copilului la sfârşitul celor nouă luni, tot aşa nimeni nu cunoştea cauzele foamei care îl mistuie pe artist, nimeni nu i-ar fi putut spune la ce ispită trebuie supus pentru a-şi potoli pofta de fiecare

zi. Dacă slăbeşte pofta... dacă ea dispare... O, Doamne, dacă ar fi crezut în Dumnezeu, Julien Mistral s-ar fi închinat.

18

– Este foarte straniu, îi spuse Marietta Norton lui Bill Hartfield, dar cred că mi-e frică. Nu mi-a mai fost frică de când am auzit de Pearl Harbor.

– Frică, pe naiba, eu sunt îngrozit... ultimii trei indivizi care au încercat să-l imortalizeze pe Mistral s-au întors acasă cu mâna goală – tot ceea ce filmaseră era doar capul său luat din spate. Dar ei nu au avut arma noastră secretă – la belle Théodora.

Directorul revistei de modă şi fotograful stăteau înghesuiţi în taxi, un vechi Renault plin cu valize, care-i ducea spre *La Tourrello,* de la Le Prieuré – hotelul ce fusese odinioară pensiunea doamnei Blé – în Villeneuve-les-Avignon, unde dormiseră noaptea precedentă. În spatele lor, cu un alt taxi călătoreau Berry, Sam şi Teddy. Se aflau în Franţa de mai bine de zece zile, însă după încheierea misiunii din după-amiaza aceea aveau să se întoarcă la Paris, urmând ca a doua zi să zboare înapoi la New York, cu sarcinile îndeplinite. Marrietta Norton îşi propusese să facă fotografii pentru departamentul ei de modă în atelierele celor mai mari pictori francezi în viaţă – Picasso, Matisse şi Mistral – şi, datorită relaţiilor lui Darcy în lumea artei, obţinuse acordul celor trei pictori.

Într-o singură zi, la Vallauris, Bill Hartfield umpluse cincisprezece rolfilme cu Picasso şi Teddy. Acolo, la Chemin du Fournas, Picasso închiriase, într-o clădire,

două mari ateliere – unul destinat sculpturii, iar celălalt picturii şi gravurii.

În atelierul de sculptură, Berry a îmbrăcat-o pe Teddy într-o rochie neagră din organdi, fără bretele, cu imprimeuri ce păreau nişte arcuri enorme. Încălţată cu sandale negre, fine, cu tocuri înalte, îşi legăna uşor un picior, stând în mijlocul unui morman de piese de schimb metalice, colecţionate de Picasso pentru sculpturile sale: lanţuri şi ghidoane de biciclete, roţi de transmisie de toate dimensiunile care urmau să se schimbe în capete de animale, siluete de femei şi în renumita *Capra,* în timp ce Picasso, un Peter Pan tomnatic, se mişca încolo şi încoace încântat la vederea lui Teddy care încerca să evite mormanul acela de fiare, pentru a nu-şi rupe ciorapii fini. Când Teddy şi-a pus o rochie din mătase imprimată cu albăstrele, întregul decor din atelier s-a schimbat. Picasso se uita pe furiş, din spatele unei sobe pântecoase, la pânzele groase de păianjen cerând să fie date jos de pe pereţii acelei camere înalte. Bill Hartfield alerga înnebunit de emoţie, încercând să surprindă expresia de pe faţa lui Picasso în timp ce vorbea cu Teddy. Oriunde îşi îndrepta privirea vedea o sumedenie de picturi, aşezate claie peste grămadă, alături de diverse borcane, cutii cu vopsele, bidoane vechi, unelte şi piese din care se năştea magia.

De la Vallauris au plecat să-l găsească pe Matisse, ţintuit în camera sa de la hotelul Regina, unde trăia într-o harababură nemaipomenită, înconjurat de plante, păsări cântătoare, uguit de porumbei şi, fiindcă nu mai putea să picteze de multă vreme, decupa din hârtie diverse contururi, geniul său călăuzindu-i, deopotrivă, şi jocul fanteziei.

Cu jovialitatea sa bine cunoscută, Matisse le ură bun-venit. Îmbrăcată într-o rochie strălucitoare din şantung roz-aprins cu imprimeuri portocalii, Teddy făcea

gesturi fanteziste cu frumoasele sale brațe dezgolite, și niciuna din odraslele lui Matisse n-ar fi putut s-o egaleze, după cum afirma însuși pictorul. Toaletele erau schimbate des, astfel încât noua colecție de primăvară să fie prezentată în opt pagini ale revistei *Mode*. Acum, la locuința lui Mistral, Marietta Norton intenționa să încheie suita cu confecțiile ce se vor purta pretutindeni iarna viitoare, acestei vestimentații fiindu-i dedicate mai bine de patru pagini de revistă.

În cel de-al doilea taxi, Teddy ședea pe locul din față, de lângă șofer. Era bucuroasă că-i lăsase în spate pe Berry și Sam, ce păreau să fi înnodat o idilă interesantă bazată pe tactica învăluirii prin năucire, sub imperiul căreia seara trecută Berry se întorsese împleticindu-se în camera pe care o împărțea cu Teddy. Fericita de Berry, își spuse Teddy, cât o invidiez. Asta este o țară făcută pentru dragoste.

Cu roțile-i vechi, gata să intre în conducta ce înconjura orașul, taxiul a străbătut Isle sur la Sorgue. În sfârșit, încă o jumătate de oră până la Félice, se gândea Teddy în timp ce consulta harta, simțindu-și stomacul strâns într-un ghemotoc de nervi. Oare ceilalți știau că mama ei a pozat pentru Mistral? se întrebă ea. Cele șapte picturi care formau seria *Rouquinne* nu mai fuseseră niciodată prezentate până la expoziția de la New York din anul 1931, dar oricine avea ceva cunoștințe despre istoria modernă a artei le văzuse în nenumărate reproduceri. Oare câți oameni le mai asociază acum, în 1952, cu numele lui Maggy?

La facultate, Teddy fusese în sala de proiecție destinată artelor plastice unde văzuse reproducerea unei picturi din această serie, catalogată la numărul 101. Firește, în primul moment nu a dat atenție tabloului, dar mai târziu, când conferențiarul a vorbit despre Mistral, a studiat fața modelului și și-a dat seama într-o străfulgerare

a conştiinţei că fata cu păr roşu despletit care îşi etala nuditatea cu o senzualitate desăvârşită avea trăsăturile vagi ale omului de afaceri băţos, ireproşabil îmbrăcat, care era propria sa mamă.

În vacanţa următoare, Teddy a prins curaj şi s-a încumetat s-o întrebe pe Maggy despre pictură, însă ea i-a spus cu nepăsare doar câteva cuvinte: „Am pozat pentru scurt timp pentru artişti, pe când eram foarte tânără, dar asta s-a întâmplat atât de demult, încât nu-mi mai amintesc amănunte. Desigur, toate pozam goale – cred că ştii asta", spuse Maggy cu un ton care-i dădea de înţeles că nu este dispusă să vorbească mai mult despre viaţa ei de la Paris. Teddy era prea inhibată pentru a încerca să afle mai multe. Existenţa mamei sale înainte de a veni în Statele Unite era un subiect tabu la fel ca şi misterul propriei naşteri sau întrebările *care nu se pun niciodată* despre tatăl ei.

Oare Maggy avea cea mai vagă idee despre îngrozitoarea senzaţie de frustrare pe care o trăia Teddy de atâta vreme? Sau, vorbind mai pe şleau, nu cumva sunt o laşă? se întreba Teddy. De ce nu a fost în stare să o înfrunte pe Maggy cu întrebările, să insiste asupra răspunsului, indiferent cât de mult s-ar fi ruşinat mama ei? O, vechea dilemă, ambele faţete ale problemei care a frământat-o în perioada maturizării sale.

În ultimii patru ani, de când trăia din venitul propriu, nemaifiind dependentă financiar de Maggy, aproape că uitase de frământările chinuitoare care îi întunecaseră copilăria. Aproape că nu o mai preocupau când existenţa ei devenise mai agitată şi egocentrică. Dar iată că acum i-a revenit în minte, şi asta fiindcă în scurt timp urma să-l întâlnească pe Mistral. Oare toată această călătorie nu era, de fapt, un fel de investigare amănunţită?

Maggy s-a luptat din răsputeri pentru a împiedica înscrierea ei pe lista revistei *Mode,* imediat ce a aflat ce

însemna această călătorie, dar Teddy nu s-a lăsat. A vrut să afle dacă, în cele din urmă, mama ei îi va spune *de ce* nu trebuie să se ducă în Provence, dar Maggy a invocat zeci de argumente care nu aveau nicio legătură cu Mistral, argumente pe care Teddy, dornică de răzbunare, le-a spulberat cu uşurinţă.

De ce oare se temea Mistral? se întreba Teddy, simţindu-şi pulsul tot mai accelerat în vreme ce taxiul gonea pe drumul spre Apt. Ce secret ar mai putea şoca pe cineva după atâţia ani? Poate fi atât de naivă încât să-şi închipuie că ar putea s-o şocheze pe mondena sa fiică prin faptul că a pozat cândva pentru un pictor care probabil că era bătrân acum.

– Betty, spuse ea încet, hai că am ajuns. Rujează-te puţin, să nu te vadă Marietta.

– Îmi pare rău că trebuie să aşteptaţi, îi explică Mariettei, Kate Mistral, dar Julien încă mai lucrează şi nu îndrăznesc să-i spun că aţi sosit.

– Sper să mai fie lumină, spuse îngrijorat Bill Hartfield.

– Nicio grijă. A promis că va termina la cinci după-amiază şi i-am mai reamintit la micul dejun – a fost întru totul de acord, ştiţi, când apucă să spună da, în general îşi respectă cuvântul.

– Vă suntem îndatoraţi, spuse Marietta arborând o mină plină de recunoştinţă de parcă ar fi putut urgenta apariţia lui Julien Mistral. Picasso le acordase o zi întreagă, dar Mistral a fost de acord doar cu ultimele ore ale după-amiezii.

– Pentru puţin, eu am fost toată viaţa o cititoare a revistei *Mode,* o primesc aici prin poştă, mărturisi încântătoarea nevastă a marelui pictor. Le-a arătat apoi conacul cu risipa sa de camere înalte, albe, cu grinzi de culoare închisă, cu dependinţe moderne, cu pardoseli străluci-

toare din plăci hexagonale din faianță. Coșuri cu levănțică uscată erau așezate ici și colo, printre rafinate obiecte de artă. În spatele casei, două aripi mari, construite din piatră și unite printr-un mare perete din piatră înalt, care le proteja de vânt, stăteau față în față de-a lungul unui bazin de înot înconjurat cu iarbă. Într-una din aripi se afla atelierul lui Mistral, cu ușile închise, iar în cealaltă, hala unui nou bazin, care comunica cu o cameră potrivită pentru ca Teddy să-și poată schimba vestimentația. De mai bine de o oră așteptau cu toții la umbra viței de vie, bând o limonadă cu aromă plăcută, din pahare înalte.

Kate Mistral nu acordă atenție niciunuia dintre ei, cu excepția Mariettei Norton. Era infailibilă în detectarea celei mai importante persoane din orice grup și după părerea ei, singura cu care merita să stea de vorbă era editorul revistei. În felul acesta nu numai că putea să afle noutăți despre oamenii a căror părere avea greutate la New York, dar i se oferea ocazia să pună bazele unei relații mai strânse cu Marietta, care, cine știe, într-o zi i-ar fi fost utilă.

Kate urmărea cu dispreț transferarea interesului manifestat de lumea artelor spre noul curent din pictură, mai cu seamă pentru școala newyorkeză și era sigură că renumele lui Mistral, care tot crescuse începând cu 1926, va fi periclitat; era prea perspicace să nu observe că Picasso, un pictor tot atât de celebru ca și Mistral, nu mai era de mult timp asociat cu noul curent în pictură, fiind atacat din toate părțile de tânăra generație a criticilor de artă.

Pentru Kate nu era suficient că cele mai importante muzee din lume se întreceau să expună lucrările lui Mistral, că toți critiici de artă manifestau cel mai viu interes pentru persoana maestrului și că își vindea orice pictură pe care accepta s-o expună. Ea dorea să-i facă

publicitate, mai cu seamă în cele mai moderne publicații, ceea ce ar fi avut darul să preîntâmpine scăderea interesului general față de Mistral.

Știa că Mistral nu a dat niciodată doi bani pe modernismul creației sale artistice – nici nu și-ar fi permis vreodată să folosească acest cuvânt în prezența lui, întrebuințându-l exclusiv în legătură cu îmbrăcămintea – dar ea, doamna Julien Mistral, nu avea de gând să fie în continuare nevasta unui pictor nebăgat în seamă de lumea mondenă. Impresioniștii l-au desconsiderat pe marele Delacroix și publicul le-a urmat exemplul. Noii abstracționiști n-ar trebui să-i știrbească prestigiul lui Mistral. Aceste pagini din *Mode* vor fi salvatoare – publicitate de primă mână –, salvatoare, într-adevăr, deși, „publicitatea" era un alt termen pe care mai mult decât „monden" i-ar fi fost teamă să-l pronunțe într-o discuție cu Mistral.

În vreme ce Kate sporovăia volubilă cu Marietta pe o banchetă din răchită împletită, ceilalți componenți ai grupului de la *Mode* ședeau la o oarecare distanță. Doar Teddy stătea în picioare în rochia ei albă fără mâneci din jerse gen Anne Fogarty. Corsajul rochiei, bine mulat, cu pliuri fine, se petrecea peste piept într-un decolteu adânc, fusta amplă, ca de balerină, ridicându-se cu circa cinci centimetri de la suprafața pământului.

Pentru a lăsa impresia că Teddy aparține unui corp de balet nevăzut, Marietta a adăugat toaletei un cordon strâns pe talie și balerinii aurii de la Capezio, iar o bentiță tot aurie îi prindea claia de păr roșu, lăsându-i fruntea liberă. Arăta atât de imaterială în această rochie spumoasă, neșifonabilă, încât părea un balon de săpun iritat. Oricum, Berry nu-și putea asuma riscul de a-i spune să ia loc, fiindcă avea pe dedesubt circa opt jupoane care țineau înfoiată țesătura ușoară a rochiei.

Teddy se înclină cu grijă şi sorbi o gură din paharul pe care i-l oferise. Atât i-ar trebui, să verse vreun strop din limonadă pe rochie, gândi ea. Ce ridicol îi tremurau mâinile. De ce naiba nu ieşea o dată afară?

– Are trac, bolborosi Berry, în semn de simpatie. Nu prea i se întâmplase s-o vadă pe Teddy nervoasă. În celelalte vizite, îi tratase pe Picasso şi Matisse ca şi când ar fi fost nişte cunoştinţe de la şcoala de dans.

– Cum arată sprâncenele mele? întrebă Teddy. Moda anului 1952 pretindea ca ele să fie puternic conturate, urmând linia unui arc ce ajungea până la jumătatea unei frunţi normale. Niciun manechin, inclusiv Teddy, nu făcea excepţie de la această exigenţă cosmetică, dar, spre deosebire de celelalte fotomodele, Teddy refuza să-şi radă sau să-şi penseze sprâncenele. Aplica pe ele un machiaj şi creiona deasupra sprâncenele false, o operaţie fină, migăloasă, care necesita cel puţin o jumătate de oră.

– Sunt încă acolo, o asigură Berry.

– Am avut impresia că s-au deplasat.

– Stai liniştită, îţi spun eu dacă se întâmplă ceva.

Uşa înaltă a atelierului se deschise brusc, şi Julien Mistral înainta spre ei agale, pe latura bazinului de înot, ştergându-şi mâinile pe o zdreanţă pătată în toate culorile, pe care o îndesă apoi în buzunarul pantalonilor săi din catifea. Kate îi făcu cunoştinţă cu Marietta Norton, pe care o rugă să-şi prezinte colegii. Tulburată de mersul ca de războinic al lui Mistral, a cărui privire lăsa să se înţeleagă că ar fi preferat să fie oriunde în altă parte, Marietta îi prezentă cât se poate de repede folosind doar numele mic. Când Mistral luă mâna lui Teddy, o privi ceva mai atent decât pe ceilalţi.

– Să mergem în atelier, spuse el în franţuzeşte. Veniţi pe aici.

Toţi l-au înţeles. Berry terminase şcoala franceză;

Marietta se ocupa de mult de colecțiile franțuzești; Teddy învățase limba de la mama sa, iar Bill Hartfield era fotograf pe această relație.

În spațiul mare al atelierului, toți deveniră taciturni. Aici domnea o dezordine elegantă, care făcea ca harababura de la Picasso să pară banală.

Doar Bill era în stare să se miște, înjurând și neștiind la care picturi să se oprească mai întâi pentru a face fotografiile înainte de apusul soarelui. Ceilalți amuțiseră pur și simplu ca niște școlari sfioși, incapabili să scoată o vorbă, fiindcă orice ar fi spus ar fi sunat nepotrivit în ambianța copleșitoare a atelierului înțesat de pânze. Fiecare din ele era un prilej de meditație asupra unei lumi în care banalul devenea miracol, o meditație asupra capacității omului de a nuanța obișnuitul ce devenea astfel cognoscibil pentru prima oară.

În cele din urmă, Bill își fixă unghiul de filmare.

– Hai, Teddy, spuse el, prinzând-o de braț. Du-te spre el, pe aici, și mișcă-te în așa fel de parcă ceva te-ar distra.

Mistral aștepta serios în fața șevaletului, pe care se afla o pânză goală.

Ca o profesionistă de înaltă clasă, Teddy porni spre el, jupa rochiei sale de regină a lebedelor balansându-se în mersul fin de balerină. Mistral era atât de înalt, încât a trebuit să-și întindă gâtul pentru a-l putea privi. Nu s-a simțit niciodată atât de scundă alături de un bărbat, își dădu ea seama după modul cum îi fusese tras înapoi capul sub povara părului. Ochii ei aveau acum o culoare nedefinită, comprimând în adâncuri vraja a mii de amurguri, în timp ce zâmbetul părea îndrăzneț.

Mistral îi luă bărbia în mână și i-o suci într-o parte și în alta cu o mină inexpresivă. Ochii lui albaștri, în stare să provoace două incendii de proporții, îi studiau

fața. Își scoase zdreanța din buzunar, cu care își șterse mâinile, ce împrăștiau un puternic miros de terebentină.

Fiindcă îi mai ținea încă strâns bărbia, n-a avut timp să observe că mâna lui puternică îi ștergea sprâncenele una după alta. Ca la un semnal, Marietta a urlat, Berry a țipat, Bill a blestemat, iar Sam a început să fluiere.

– Acum e mult mai bine. Folosești prea mult smac, spuse Mistral atât de încet, încât numai Teddy l-a putut auzi. Ești ca mama ta. Zâmbea pentru prima oară. Dar de mii de ori mai frumoasă.

După ce li s-a mai domolit furia, cei de la *Mode* s-au dus în camera în care se schimba Teddy pentru ca Marietta Norton să poată evalua proporțiile dezastrului. Le-a spus apoi să aștepte fiindcă ea urma să rezolve litigiul. A găsit-o pe Kate în compania bucătarului.

– Doamnă Mistral, avem o probemă, spuse ea cu tristețe.

– O, vă pot ajuta cu ceva?

– Domnul Mistral i-a șters sprâncenele fotomodelului meu.

– Ce?

– Erau desenate, iar el le-a șters. Cred că i-a stricat și machiajul de bază de pe frunte. Refacerea machiajului ar dura cel puțin o oră – și în timpul ăsta nu va mai fi lumină suficientă pentru fotografiile color.

– Dar, pentru numele lui Dumnezeu, de ce...? Kate era furioasă pe el. Cum a putut să fie atât de mârlan – și asta după toate eforturile ei?

– Nu am nici cea mai vagă idee – fără îndoială reacția lui a fost dictată de considerente de ordin artistic –, dar ne vedem puși într-o situație penibilă – mai avem de completat patru pagini și nu știu cu ce o s-o facem.

– Nici nu vă închipuiți ce rău îmi pare – nu știu ce

a fost în capul lui când a făcut asta. Ştiţi ce, n-aş vrea să vă dezamăgesc după ce aţi parcurs atâta drum până aici – mă duc să vorbesc cu el. Poate vă mai acordă puţin timp mâine dimineaţă şi atunci o să duceţi la bun sfârşit ce v-aţi propus, asta în cazul în care nu trebuie să fiţi altundeva.

– Nu mai plecăm nicăieri, zise Marietta cu tristeţe.

– În timp ce dumneavoastră o să beţi gin tonic eu o să mă gândesc ce pot face.

– Nu vă deranjaţi cu băutura, zise Marietta uşurată.

Îşi dădea seama din ce categorie de femei făcea parte Kate Mistral. Amândouă erau la fel de perfecţioniste. Până la urmă va realiza cele patru pagini şi ăsta era singurul lucru care conta.

A doua zi, după micul dejun, când s-au întors la *La Tourrello,* Teddy era atât de tulburată cum nu mai fusese niciodată în viaţa ei. Acea clipă când Julien Mistral i-a prins bărbia cu mâna i s-a întipărit în minte, ca şi când cineva ar fi ţintit-o între ochi şi glonţul ar fi rămas acolo. El nu i-a mai adresat niciun cuvânt – era ca în transă – şi nu se mai putea gândi la nimic altceva. Viaţa ei parcă se derula într-un film şi atunci când Julien Mistral a atins-o, editorul a ţipat „stop". Ecranul trebuia să rămână alb, în aşteptare.

Când ceata a revenit în atelier şi l-a revăzut, Teddy şi-a dat seama că o aşteptase la fel de nerăbdător cum îl aşteptase şi ea. Era o convingere care nu lăsa loc nici celei mai mici îndoieli. Se apropie de şevalet cu respiraţia tăiată. El îi luă mâna şi i-o strânse puternic preţ de câteva secunde, timp în care amândoi îşi dădură seama că se pot saluta convenţional, ca în Franţa, strângându-şi mâinile.

– *Bonjour, mademoiselle* Lunel, cum ai dormit?

– *Bonjour, monsieur* Mistral, n-am dormit.

– Nici eu.

– Teddy, spuse Bill Hartfield, întoarce-te puțin, nu ți se vede rochia.

Aș vrea să-i ating fața, gândi Teddy, deplasându-se în dreapta, aș vrea să-i cuprind capul cu mâinile și să simt locul de la tâmple acolo unde își are rădăcina părul, iar pielea este atât de netedă.

– Oleacă mai jos bărbia, strigă Bill, ca și când ai privi pânza.

Aș vrea să-i sărut ochii, să-i pipăi pleoapele cu buzele, gândea ea în timp ce privea absentă pânza.

– Teddy, ceva mai vioi, o rugă Bill.

Aș vrea să-mi lipesc buzele de pieptul lui, acolo unde cămașa este descheiată la gât. Aș vrea să-i deschei cămașa, să-mi sprijin capul pe pieptul lui și apoi s-o închei din nou, prinzându-mi capul înăuntru. Aș vrea să respir o dată cu el și inimile noastre să bată în același ritm.

– Teddy, vino spre mine, vreau să iau un prim-plan, să se vadă toată rochia.

Aș vrea să-i sărut gura și să o simt cum râde sub gura mea, să-l rog să mă sărute și el să mă roage să-l sărut.

– La naiba, Teddy! Bill era mai mult uimit decât nervos, căci Teddy nu avusese niciodată nevoie de instrucțiunile lui.

– Fotograful vostru nu-i deloc mulțumit, spuse Mistral cu calm.

– Nu-mi pasă de el.

– Dar nu se va lăsa până nu face fotografiile pe care le vrea.

– Da, ai dreptate.

– Și cu cât termină mai repede, cu atât vom avea mai mult timp să stăm de vorbă.

– Despre ce să vorbim?

– Teddy! Pentru numele lui Dumnezeu, ştii că nu pot face nimic când îţi mişti buzele!

– Despre ce să vorbim? întrebă ea.

– Despre ce ne-a mai rămas din viaţă.

– Mâine plec la New York.

– O să rămâi cu mine.

– Adevărat?

– Ştii prea bine că este adevărat.

– Ascultaţi, copii, domnule Mistral vreau să spun, asta nu mai e treabă. Ce-ar fi să vă îndreptaţi amândoi spre masa din mijlocul camerei, iar dumneata să-i arăţi paleta, spuse Bill cu un calm îngeresc.

– Unde putem vorbi? îl întrebă ea.

– La restaurantul Hiely din Avignon, la opt şi jumătate seara. Înţeles?

– Înţeles, răspunse Teddy cu un zâmbet pe care Bill şi-l va aminti toată viaţa, nemulţumit că nu l-a imortalizat şi pe peliculă, şi începu să meargă automat spre ea, ca un animal bine dresat, fotografiind-o; capul ei se înclină uşor, astfel încât să-l vadă pe Julien Mistral fără să-i întâlnească ochii, fiindcă dacă l-ar fi privit n-ar mai fi fost în stare să se mişte.

Toţi aceşti ani, gândea ea, aceşti ani de visare şi de decepţii, din decepţie în decepţie până la visul din acest loc, din această clipă. Nimic din ceea ce trăise până atunci nu reprezentase realitatea. Nimic nu putea fi mai adevărat decât ceea ce i se întâmpla în acele clipe...

De îndată ce Teddy reuşi să se concentreze, Bill Hartfield termină cu fotografiile. Tocmai îşi strângeau recuzita, când îşi făcu apariţia Kate, care-i invită la masă, dar Marietta refuză. Trebuia să-şi strângă bagajele de la Prieuré şi să se grăbească pentru a prinde trenul de după-amiază spre Paris.

– Ţi-ai făcut bagajele? o întrebă Berry peste umăr.

Teddy era întinsă pe patul din camera confortabilă, cu pereții acoperiți cu mici desene florale în tonuri galben pal.

– Eu rămân.

– Te rog, Teddy, știi că nu am simțul umorului când e vorba de aranjamente.

– Nu mă întorc cu voi.

– Nu ai văzut lista? Am toate valizele, dar, Dumnezeule, nu-mi găsesc lista. Mai stai mult întinsă?

– N-ai auzit – rămân în Provence... pentru o vreme. N-am mai văzut niciodată un loc care să-mi placă atât de mult.

– Dar nu poți face una ca asta!

– De ce nu? Vocea lui Teddy era calmă. Sub imperiul emoției, obrajii i se colorară în roșu-aprins. Berry o privi îngrijorată.

– Ești bolnavă? Nu te simți destul de bine ca să călătorești?

– O, nu, e doar o toană. Tu n-ai avut niciodată toane, Berry?

– Cred că nu. Cel puțin de niște ani buni. Bine, în ordine, rămâi... Mi-am găsit lista. M-o fi auzit Dumnezeu. Uite, biletul tău de întoarcere ți-l pun pe birou. Ai fi putut să spui asta mai demult, asta-i tot.

– N-am știut mai demult, răspunse Teddy, ca în vis. Am să anunț Agenția prin telex, ca să afle înainte de întoarcerea voastră acasă

– Și cu mama ta? Nu cred că va aproba ceea ce faci, ce zici?

– O, va înțelege, răspunse Teddy încet. Am impresia că ea va înțelege mai bine decât voi toți.

Într-un oraș francez de mărime medie, restaurantele de categoria întâi nu acordă nici cea mai mică importanță decorului, cu alte cuvinte, în asemenea locuri accentul principal se pune pe mâncare.

Restaurantul Hiely din Avignon era un local spațios, rectangular, fără pretenții, cu lambriuri simple, mese mari, acoperite cu fețe de masă albe, cu parchet obișnuit, bine lustruit. Pe masă, în mijloc se afla o bucată mare de șuncă afumată, înconjurată de homari fierți și sticle cu vin, culcate în coșuri speciale. De altfel, acesta era singurul ornament, ferestrele fiind lipsite de draperii, iar mesele neîmpodobite cu flori. Scaunele netapițate din jurul mesei, aranjate foarte sobru, dădeau de înțeles că acel loc era destinat exclusiv gastronomiei.

În vreme ce Julien Mistral și Teddy Lunel ședeau față în față la masa din firida ferestrei, Teddy se gândea că ar fi trebuit să fie avertizată că dragostea la prima vedere îți ia piuitul. Având experiența celor aproape o mie și unu de dineuri la care participase în cursul vieții, n-ar fi trebuit să se afle într-un asemenea impas de conversație. Și-au spus atât de multe în prezența altor oameni, iar acum când, în sfârșit, erau singuri le pierise graiul, mulțumindu-se să schimbe doar câteva vorbe banale despre mâncare.

Julien Mistral, care nu se sfiise niciodată să-și facă cunoscute părerile, acest om pentru care rușinea era cea mai stranie dintre stări, se trezi aproape la fel de taciturn ca și Teddy. Ce performanță lamentabilă, își spuse. Era sufocat de lucruri care trebuiau spuse, dar abia reușise să-și pună mâncare în farfurie. Cu ce să înceapă? Nu cu începutul, fiindcă acesta se consumase cu mult timp înainte; și ziua de ieri se pare că a inaugurat o nouă eră în viața lui. Nu putea începe cu mijlocul reprezentat de această masă solemnă, stânjenitoare. În afară de asta nu se cunoșteau unul pe altul și nu vedea niciun viitor comun fiindcă ce se petrecea acum nu era o continuare. Brusc își dădu seama că viitorul lui înseamnă prezența obligatorie a acestei femei.

Pentru Teddy, chiar simpla lumină a lămpii din local părea să tremure la fel ca şi mâinile ei când a încercat să apuce cuţitul şi furculiţa. S-a văzut incapabilă să poată consuma ceva din arsenalul acela ispititor. Nu dorea decât să-l mângâie şi să-l ţină de mână pe Mistral. Nu avea intenţia să cocheteze, depăşiseră amândoi această fază atunci când îşi mărturisiseră că niciunul nu dormise noaptea trecută.

Faţa lui Mistral, această faţă celebră, mult mai frumoasă decât şi-o imaginase, era serioasă. Nu încerca să glumească, părea că se gândeşte, şi intervenţiile banale pentru a salva aparenţele i se opreau pe buze înainte de a fi rostite. Întrebările pe care dorea să i le pună erau fie nesemnificative, fie prea importante. Nu exista cale de mijloc. Teddy trebuia să ştie totul despre Julien Mistral din ziua când s-a născut – viaţa lui a fost densă, complicată – şi ceva îi spunea că doar un văl foarte subţire separă cunoaşterea lor reciprocă, o cunoaştere deplină de care niciunul dintre ei n-avusese parte.

Când erau pe punctul de a sfârşi de mâncat, Teddy ridică privirea de la paharul ei cu vin, o plimbă apoi peste paharul cu apă minerală al lui Mistral, renunţând la pretextul discuţiei. O lacrimă i se prelinse pe obraz. El o atinse cu degetul şi în jurul lor se aşternu vălul unei bucurii şovăielnice, atât de minunată încât lui i se făcu teamă să n-o spulbere adresându-i vreun cuvânt.

– Săptămâna trecută, spuse el într-un târziu, eram sigur că n-o să mă mai simt tânăr niciodată. Priveam cerul, atât de drag mie, şi soarele strălucind printr-o perdea subţire de nori. Mi se părea că lumina lui avea o tentă cumplită de deznădejde. O comparam cu condiţia umană, dar pe de altă parte nu mi se părea corect s-o invoc ori de câte ori am vreo problemă.

– Şi acum? îl întrebă Teddy solemn.

– Mă simt ca şi când n-aş fi fost niciodată tânăr, de parcă toţi anii tinereţii mele s-ar fi irosit într-un fel de deşărtăciune. Credeam că asta înseamnă să exişti, fiindcă nu-mi puteam imagina altceva mai bun pe lume. Nu eram nefericit – munceam şi trăiam la fel ca oricare alt bărbat şi nu-mi puneam întrebări pentru că pictam şi întotdeauna am crezut că ăsta e singurul lucru pe care vreau să-l fac. Nu-ţi pot spune că mi-ai lipsit fiindcă nu ştiam că exişti. Abia acum îmi dau seama cât de neîmplinită a fost viaţa mea.

– Dar în prima jumătate a vieţii tale, eu nu am existat, spuse ea zâmbindu-i cu blândeţe.

– Ştiu că asta e realitatea, dar eu îţi spun ce simt.

– Ar fi trebuit să ne naştem în aceeaşi zi, spuse Teddy cu înflăcărare. Să fi crescut împreună, să fi fost mereu unul alături de celălalt. Ah, te-am aşteptat *mereu*. Câte ore în care am fost nefericită sau doar pe jumătate om – o, atâtea ore! – şi asta fiindcă tu n-ai fost cu mine. Mi-a fost teamă că această clipă nu va mai veni niciodată, zise ea plină de încântare.

– Iar eu, spuse Julien Mistral, nu m-am aşteptat să fiu un *asemenea bărbat*... este aşa... *extraordinar*... abia acum îi înţeleg pe cei care renunţă la totul pentru o femeie. Şi când te gândeşti că-i disprețuiam... tu mă faci să fiu *uman* faţă de oricine.

– Şi asta-i cumva o nenorocire? spuse Teddy zâmbind promiţător.

– Putea fi până ieri. Acum totul este extraordinar... mă simt *descătuşat*... Îşi asculta cuvintele şi nu-i venea să-şi creadă urechilor. Niciodată nu vorbise astfel cu o femeie, nici măcar în vis, şi se minuna că aceste cuvinte erau rostite de propria-i gură. Nu şi-a închipuit niciodată că va fi cuprins de o asemenea emoţie, mai puternică decât oricare altă trăire, o adevărată încântare.

– Nu ți-aș putea supraviețui. Afirmația ei cuprindea un amestec de uimire și hotărâre.

– N-ar trebui.

– Să nu mă părăsești. Era un avertisment, dar pe un ton optimist, nu o întrebare.

– Cum aș putea? întrebă Teddy. Întreaga ei figură se lumină. Această declarație de dragoste necondiționată avea semnificația unei ofrande pe altarul iubirii, de parcă și-ar fi scos inima din piept și i-ar fi oferit-o pe tavă.

Amândoi râdeau ca niște zei păgâni. În cinci minute s-au hotărât să evadeze din locul acela, să facă abstracție de orice problemă care s-ar fi putut ivi, chiar dacă prevedeau consecințele. Știau la ce se înhamă, dar nimic nu-i mai putea opri. Își asumară pe deplin conștienți riscul acestui delir, al acestei nebunii în doi, care îi copleșește pe îndrăgostiți și care avea să devină pâinea lor cea de toate zilele.

– Vino cu mine, acum, îi spuse Mistral.

– Unde?

Timp de o clipă, el privi în gol. Se gândi la hotelul Europa, odinioară splendida reședință a unui aristocrat din secolul al XVI-lea, construit în mijlocul unei curți cu fântâni arteziene. Cu un secol în urmă fusese transformat în hotel. Mâine va putea face altceva, un aranjament sigur, dar pentru o noapte Europa i-ar putea adăposti, așa cum a făcut-o de atâtea ori cu îndrăgostiții acestui oraș istoric, a cărui curte papală a cunoscut o sumedenie de păcătoși fericiți.

– Hai vino, îi spuse lui Teddy, voi avea grijă de tine. Știi doar.

Fața ei strălucea, exprimând un alt fel de fericire. Niciunul din bărbații care se perindaseră prin viața ei nu a știut cât își dorea ea să i se spună ce are de făcut, da,

chiar, să i se ordone acest lucru. Melvin aproape că înțelesese... un gând răzleț îi reveni în minte, dar se stinse tot atât de brusc precum apăruse.

Se ridică și părăsiră restaurantul fără să observe că zeci de francezi le dădeau onorul încetând să mai mănânce și să bea, pentru a o privi nestingheriți.

Irevocabil. Cuvântul i-a trecut prin minte când s-a culcat prima dată cu Julien Mistral. O dată ajunși în camera hotelului s-au prăbușit amândoi pe pat fără nicio ezitare; dorința lor era prea puternică pentru a pierde timpul cu ceremonialul convențional premergător actului propriu-zis. Aproape complet îmbrăcați, s-au iubit într-o grabă demențială. Totul trebuia făcut repede, compatibilitatea dintre ei urmând să primească girul acestui act.

Abia după ce totul s-a consumat, el o dezbrăcă, își scoase propriile haine, o așeză pe perne, mângâind-o cu mâinile lui lungi, atât de delicat și atent de parcă ar fi fost un orb incapabil s-o cunoască altfel decât pipăind-o cu vârful degetelor.

Era fericită că putea fi ascultătoare, încântată să nu scoată un cuvânt și să nu se miște, ca și când el i-ar fi poruncit să stea calmă și să aștepte. Acum că îi aparținea, avea tot timpul de pe lume. Se ridică și îi acoperi trupul cu trupul ei.

Definitiv. Era o stare de extaz nemaicunoscută, toate simțurile păreau că i se dilată, ceea ce însemna că s-a descătușat de propriile inhibări, că împreună formau un întreg. Este pentru totdeauna, gândea ea. *Pentru totdeauna.*

19

Chiar şi în toiul iernii, la Avignon domnea o atmosferă veselă, proprie locului. Îmbrăcată călduros, pentru a înfrunta frigul uscat caracteristic sudului Franţei, Teddy se îndrepta spre coaforul din stada Joseph Vernet. Pe cerul senin, un soare strălucitor scălda în razele sale toate pietrele străvechiului oraş, pietre argintii, pietre ca zahărul caramel, pietre ca şampania aurie, pietre de culoare roz sau roşu-stins. Strada Joseph Vernet, de fapt o intrare îngustă, în formă de semicerc, avea farmecul său, ca orice străduţă veche, formată din locuinţe ale căror partere fuseseră transformate în saloane de confecţii. Vinerea era zi de coafor, în cazul în care Teddy avea rezervată o oră. Era de altfel singura zi cu program fix din săptămână, şi asta pentru că Teddy Lunel şi Julien Mistral duceau o existenţă în afara timpului normal.

Din prima noapte petrecută împreună nu s-au mai despărţit. El nu s-a mai întors la *La Tourrello,* a părăsit-o pur şi simplu, ca şi când casa sa, atelierul său, nevasta şi copilul ar fi fost nişte ciorapi cu unică întrebuinţare. Locuia împreună cu Teddy de patru luni, într-o stare de fericire ameţitoare, departe de realităţile vieţii cotidiene. Nepăsători faţă de tot ceea ce se întâmpla în jurul lor, amândoi lăsau impresia că se află pe o corabie ce naviga, purtată de un vânt prielnic, îndreptându-se hotărâtă spre insula trandafirilor.

După câteva zile petrecute la hotelul Europa au închiriat un apartament spaţios în incinta acestui impunător oraş medieval, scăldat din belşug de lumina toscană, cu multe clopotniţe, cu istoria sa vestită, a cărei vechime nu-i atenua cu nimic voioşia cunoscută de pe vremea când şapte papi ţinuseră consiliu pentru a lua sub protecţia

lor – contra cost – pe cei ce nu se simțeau în siguranță în afara zidurilor orașului: evrei, contrabandiști, prizonieri evadați și, după părerea lui Teddy, mulți alți îndrăgostiți ca ei. Avignon-ul, un oraș vesel, prosper, cu fortificațiile sale aurite, avea darul de a face viața încântătoare, se gândea Teddy, lăsându-se pe spate și simțind mâinile experimentate ale coaforului periindu-i părul.

Apartamentul în care locuiau ocupa întregul etaj al unei misiuni din secolul al XVIII-lea și aparținuse unui fost comerciant bogat, rezident în cartierul elegant al prefecturii. Ferestrele sale înalte dădeau spre peluzele Muzeului Calvet, acoperite cu straturi de flori, ornamentate ici-colo cu păuni decorativi. Mistral transformase cea mai spațioasă încăpere în atelier, iar cea alăturată în dormitor, unde instalaseră un pat enorm cu baldachin din catifea bleu-royal, pe a cărei parte interioară era aplicată o broderie ce reproducea scene de la o vânătoare de cerbi. În nopțile răcoroase, draperiile erau trase de jur împrejurul patului pentru a asigura o ambianță cât mai plăcută.

Apartamentul nu avea încălzire centrală, dar în fiecare cameră se afla un șemineu imens, unde începând din noiembrie ardeau zi și noapte lemne înmiresmate de eucalipt și pin. Atelierul era încălzit mai mult decât oricare altă cameră din apartament. Aici exista o sobă vieneză în stil baroc, mai înaltă chiar decât Mistral, cu cahle din porțelan alb, cumpărată de la un negustor de antichități. Singura ei menire era aceea de a o încălzi pe Teddy atunci când îi poza, ceea ce se întâmpla aproape în fiecare după-amiază.

Niciodată în viața lui, îi mărturisea el lui Teddy, nu se culcase atât de târziu, cum făcea acum, când ținând-o strâns în brațe, în fața focului din dormitor, stăteau la taclale până târziu în noapte, ronțăind alune, prăjind castane și sorbind coniac distilat, incolor, din sticlele înalte

cu gâtul zvelt pe care ea le cumpăra datorită denumirilor irezistibile: prune pădurețe, dude sălbatice, măcieș și afine de pădure. Dar nici nu se sculase vreodată atât de târziu. Acum când se trezea, mai rămânea o vreme în pat privind-o pe Teddy cum doarme, până când deschidea și ea ochii. Apoi, de cele mai multe ori făceau dragoste cuprinși de o senzație de abandon total, care mergea atât de departe în ce-o privește pe Teddy, încât uneori, când privea broderiile ce împodobeau draperia din jurul patului, reprezentând vânători călare, câini de vânătoare și flori sălbatice cu petale micuțe, timp de câteva clipe nici nu mai știa unde se află.

– Doamna mai dorește un spălat? o întrebă asistenta coaforului. Teddy dădu afirmativ din cap și se relaxă și mai mult, urmărind cu ochii minții noua sa viață. Trăiau împărățește la adăpostul pasiunii lor, fericiți că se sărută, că se privesc unul pe celălalt, convinși de faptul că procedează așa cum trebuie.

Înainte de prânz, zilnic, ieșeau să ia un *apéritif* la Café du Palais, fără să fie câtuși de puțin tulburați de animația din Place de l'Horologe, o piață mare, deschisă, străjuită de alei de platani bătrâni cu scoarța pestriță, invadată de stoluri de porumbei rătăciți și de locuitori ai Avignon-ului care ieșeau zilnic la plimbare înainte de a lua cu asalt cafenelele. Pe înserat urcau adesea spre Rocher des Doms, unde se afla un parc de trandafiri ce înfloreau până târziu spre Crăciun. Alteori, când rula vreun film cu Gérard Philipe, Jean Gabin sau Michele Morgan, mergeau la cinematograf, iar în pauze, când își făceau apariția vânzătorii ambulanți, Teddy mânca două înghețate Eskimos, iar Mistral patru.

Lui Teddy i se părea că, uneori, pe stradă sau în restaurant, lumea îi privea cu insistență, însă, de fapt, în Avignon nimeni nu se sinchisea de ei. Mistral era o per-

soană pe care se obişnuiseră să o vadă de mulţi ani venind şi plecând, iar acum când umbla în compania unei femei tinere ar fi fost nepoliticos din partea lor să-i urmărească cu privirea.

Nu aveau prieteni, cu excepţia unui medic şi a soţiei sale, care ocupau apartamentul de dedesubt, de la parter. Doi prieteni erau mai mult decât suficienţi fiindcă Julien Mistral îşi cunoştea destul de bine primitivismul pornirilor sale. El dorea s-o păzească pe Teddy, fără a o slăbi o clipă din ochi. Suferea de fiecare dată când pleca de acasă cu vreo treabă, iar nopţile se trezea să-i asculte respiraţia; ori de câte ori vedea privirile bărbaţilor aţintite asupra ei scrâşnea din dinţi şi, dacă ar fi fost cazul, s-ar fi repezit la ei... Ea reprezenta pentru el o întreagă familie, mireasa sa, copilul său, faţă de care era uneori duios ca o mamă, alteori jucăuş ca o soră pe care nu a avut-o niciodată, era comoara lui, necunoscută de nimeni.

Sub mormanul de clăbuc ce-i acoperea părul, Teddy făcu o strâmbătură, amintindu-şi de scrisoarea primită în ziua aceea de la Maggy. Era conciliantă, cu totul diferită de tonul iritat al primelor scrisori pe care i le trimisese atunci când aflase despre noua viaţă a lui Teddy alături de Julien. Acum, îi scria Maggy, singura ei preocupare o constituie viitorul lui Teddy. Era îngrozită la gândul că, într-un fel, istoria s-ar putea repeta şi că intenţia lui Julien de a divorţa s-ar putea solda cu un eşec aşa cum se întâmplase în cazul tatălui lui Teddy.

Cum putea să compare cele două situaţii? se întreba Teddy. Kate Mistral era protestantă, nu catolică, şi se căsătorise cu Julien numai la ofiţerul stării civile, nu şi la biserică. Din descrierea mamei sale reieşea că soţia lui Mistral îi inspirase teamă lui Maggy încă din primul moment când a întâlnit-o – era o femeie cu o voinţă mult

mai puternică decât a lui Mistral. O femeie pe care şi ea o întâlnise, dar îi păruse incoloră, ştearsă, mai degrabă firavă, de vârstă mijlocie şi pe deasupra mult mai linguşitoare decât Marietta Norton, îşi zise Teddy.

Nu, îşi făcea ea curaj, în timp ce coaforul îi masa pielea capului, mama ei se înşela. Vremurile s-au schimbat. Fără doar şi poate, în ziua de azi nici o femeie nu se mai cramponează de un bărbat pe care ştie că l-a pierdut definitiv.

Coaforului i-a trebuit mult timp până i-a uscat părul lung pe care nu şi-l mai aranjase de mult. Nici nu se mai machia ca altădată, îşi dădea doar cu puţin rimel. Acum arăta mai tânără decât atunci când începuse să pozeze ca fotomodel, cu tenul său uşor bronzat datorită faptului că petrecea mult timp în aer liber alături de Mistral. Mâncarea, băutura, trândăveala zilelor în care singura ei ocupaţie era să pozeze trei sau patru ore, stând la căldura teracotei veneţiene, au făcut-o să câştige în greutate. Fustele Korrigan, cumpărate atunci când se hotărâse să rămână în Provence îi erau acum strâmte, iar pantalonii pe care îi purtase în avionul de la New York abia o mai cuprindeau.

N-aş mai putea lucra acum pentru *Mode,* se gândea Teddy, după ce plecase de la coafor îndreptându-se spre Café du Palais pentru a se întâlni cu Mistral. Marietta Norton ar leşina dacă ar vedea cum arăt acum. Se opri într-o piaţă să cumpere un borcan cu miere Mont Ventroux, o baghetă caldă, o bucată de brânză de capră şi o jumătate de kilogram de unt proaspăt. Singura masă pe care o pregătea era micul dejun, pe celelalte le luau la restaurant sau, dacă n-aveau chef să iasă, comandau ceva la mezelărie şi mâncau în sufragerie, unde singura mobilă erau două berjere mari, adânci, tapiţate cu brocart galben-deschis şi o masă veche cu incrustaţii sofisticate,

pentru jocul de cărți, pe care stăteau patru sfeşnice desperecheate din argint masiv. După ce trăise în locuința imaculată, bine întreținută de Kate, Mistral era încântat să ducă această viață de boem.

Teddy se uită la ceas şi grăbi pasul spre Place de l'Horologe, având în mână plasa cu cele câteva cumpărături. Îl văzu de departe pe Mistral grăbindu-se să-i iasă în întâmpinare; creştetul capului său cu bucle roşii se vedea de la distanță, deasupra mulțimii, de parcă ar fi fost un cavaler de pe vremuri. Speriind porumbeii de pe stradă, Teddy începu să alerge nerăbdătoare spre Mistral.

Kate Mistral şedea gânditoare în camera mare, fără ferestre, protejată contra incendiilor, situată lângă atelierul lui Mistral, unde fuseseră montate stelaje metalice pentru depozitarea tuturor picturilor lui. Aici, ferite de lumina zilei şi de praf, aliniate, datate şi vernisate, însă fără a fi semnate sau înrămate, se găseau adunate cele mai bune lucrări dintr-o perioadă de peste un sfert de veac. Mistral nu şi-a vândut niciodată picturile pe care le considera cele mai reuşite. Uneori păstrase o jumătate de duzină din pânzele pictate într-o anumită perioadă, alteori doar o pânză sau două, iar în alte situații, peste douăzeci. Kate cunoştea pe dinafară fiecare pânză, ştia pe ce rastel se află, după cum era în stare să evalueze prețurile pe care le-ar fi încasat dacă i le-ar fi dat lui Etienne Delage spre a fi vândute. Parcurgând spațiile de acces spre picturi, se opri în fundul camerei, acolo unde se afla tabloul pe care îl căuta. Pictura o reprezenta pe Maggy goală, pe o grămadă de perne din seria *Rouquinne*. Nu mai privise această pictură din anul 1931 când se întorsese de la expoziția de la New York, dar nu a uitat niciodată că se afla acolo, împreună cu celelalte şase. Era ca o substanță radioactivă cu pericol mortal, depozitată într-un container metalic, nevăzută, dar activă.

O, sigur, se gândea ea, e uşor de înţeles. În fond, cum ar putea să reziste un bărbat? Atâtea trupuri tinere pe care toţi bărbaţii de vârsta lui şi le doresc, iar dacă nu le au, şi punga le permite, şi le procură ca la piaţă, contra cost. Din acest punct de vedere Julien nu face excepţie, mai cu seamă că e înzestrat cu o sensibilitate mai mare decât alţii. Am ştiut întotdeauna că pentru el nu contează decât felul în care arată lucrurile, doar ceea ce văd ochii lui, suprafaţa, nimic altceva decât suprafaţa. Dar ce prostie imensă, copilărească, tipică vârstei mijlocii. Nu te vei însura cu ea, n-o să-ţi iroseşti viaţa pentru un trup!

Cât timp i-a trebuit lui Julien să-şi dea seama de asta după ce a avut-o pe Maggy? Câteva luni. Cum am mai alungat ovreicuţa aia bosumflată, cu gura ei mare şi trupul voluptuos, o fetişcană care n-a înţeles niciodată ce aşteaptă un geniu ca Julien de la o femeie. Faţa lui Kate se schimonosi într-un rictus amar, plin de dezgust când se gândi la Maggy. Această fată lacomă, lasciva a avut desigur mulţi iubiţi după legătura cu Julien, ca dovadă acest bastard american, care poartă numele ei.

Să fie oare mama, cea pe care o vede Julien în fiică? Cum îşi închipuie bărbaţii că pot călători înapoi în timp, devenind din nou tineri, doar desfătându-se cu trupuri tinere? Îşi stăpânea cu mare efort mâinile pentru a nu sfâşia pânza cu unul din obiectele ascuţite aflate în atelier doar la câţiva paşi.

Împinse busc rastelul la locul lui. În cei şapte ani care se scurseseră de la încheierea războiului, cele şapte pânze *Rouquinne* îşi triplaseră valoarea, fiind cele mai remarcabile opere de tinereţe ale lui Mistral. Era cea mai bună investiţie pe care a făcut-o vreodată, se gândea ea, şi s-ar putea vinde mâine dacă nu ar fi fost sigură că ele vor valora triplu sau cvadruplu în următorii zece ani. Nu avea nimic de câştigat renunţând la ele cu orice preţ. Dar

dacă le va vinde vreodată, dacă va constata în final că nu mai poate suporta prezența lor în locuința ei, chiar dacă stau ascunse în camera de depozitare, ar dori să încheie afacerea prin Adrien Avigdor. Dacă trebuia să facă afaceri cu evreii – şi în lumea artei era imposibil să-i eviți – era preferabil să trateze cu cei mai pricepuți dintre ei.

Kate îşi aminti de călătoria sa la Paris după război şi de ultima discuție cu Avigdor. A fost nevoită să-i fixeze o întrevedere fiindcă el mai păstra câteva din picturile lui Mistral încă dinainte de ocupație. Îi era teamă ca nu cumva să le vândă, pe motiv că i-ar aparține, deşi contractul cu Mistral expirase, dar omul a fost mai mult decât corect şi i le-a restituit prin Delage.

Doar atunci când i-a povestit el, a înțeles de ce nu mai voia să facă afaceri cu Mistral. A înțeles că a fost întors din drum de la *La Tourrello*. Şi ce-i cu asta? Avigdor nu-şi dădea seama că orice francez care ar fi oferit adăpost evreilor şi-ar fi riscat viața? Ce o interesa pe ea că acelaşi lucru li s-a întâmplat şi altor evrei veniți la Julien după ajutor? N-avea nicio importanță, indiferent dacă era vorba de zeci, sute sau doar de un singur evreu.

Cu ce drept îi cereau ei lui Julien să-şi pericliteze viața, îl întrebă ea pe Avigdor, care stătea la biroul său elegant din Right Bank Gallery, purtând la butonieră panglica Legiunii de onoare. Pentru activitatea sa din timpul Rezistenței, ținu el să precizeze. L-a întrebat iritată dacă un geniu ca soțul ei trebuia să trăiască după regulile fixate de Avigdor. Aşa de puțin îi cunoştea el pe artişti, după atâta amar de vreme, încât să creadă că ar fi în stare să sacrifice pe altarul politicii întreaga lor activitate?

Şi Avigdor era nebun, îşi spuse Kate, încercând să şi-l alunge din minte. Nici pentru el nu contau decât propriile interese.

Kate parcurse un alt interval dintre rastele şi se opri

pentru a scoate la întâmplare o altă pânză, reprezentând un măr înflorit. Imaginea era atât de însufleţită în atmosfera densă a primăverii, încât parcă auzea vântul circulând printre ramurile copacului. În acest moment îşi aminti de discuţia avută cu un notar pe care se dusese să-l vadă la Nisa în urmă cu câteva săptămâni. Una din puţinele ei prietene din Félice era nevastă de notar şi n-ar fi fost exclus că ştie câte ceva de la soţul ei, aşa că a preferat să facă o călătorie mai lungă, dincolo de Haute Provence, într-un oraş mai mare, fiind sigură că va găsi un notar care nu ştia nimic despre persoana ei.

Vizita în sine nu a durat mult, întrebările lui Kate fiind tot atât de simple ca şi răspunsurile notarului. Instituţia matrimonială civilă din Franţa, a asigurat-o el, era respectată într-o măsură mai mare decât în alte ţări. Din anul 1866, divorţurile erau posibile doar *pour faute.* El se rezemă de speteaza scaunului pe care şedea, dându-şi seama că nu fusese suficient de explicit pentru a-şi merita onorariul.

„Din culpă" repetă Kate, ascunzându-şi cu măiestrie temerea.

– După cum reiese din prezentarea faptelor, stimată doamnă, aceasta înseamnă încălcarea gravă şi repetată a obligaţiilor de familie, ceea ce face imposibilă continuarea vieţii conjugale. Se vedea clar că îi plăcea sonoritatea cuvintelor pe care le rostea.

– Nu prea înţeleg, îi mărturisi Kate. Înseamnă cumva că în situaţia în care soţul meu mi-ar da motive de divorţ, dacă este vinovat, pot divorţa de el?

– Întocmai, doamna mea. Este doar o chestiune de timp pentru procurarea dovezilor.

– Şi dacă nu vreau să divorţez de el, în ciuda dovezilor?

– Atunci nici divorţul nu este posibil, îi răspunse el.

– Deloc? Chiar dacă el doreşte să divorţeze?

– Niciodată, doamnă, este absolut imposibil.

Îi mulţumi notarului, îi plăti onorariul şi se întoarse la Félice străbătând şoseaua şerpuitoare de-a lungul poienelor pustii în prag de iarnă. Nu avea niciun motiv de îngrijorare, nu trebuia să acţioneze în niciun fel, căci se afla sub protecţia legii franceze, veche de aproape o sută de ani.

Oare ştia toate astea neglijentul ei soţ? Aflase el adevărul de la vreun notar? Oricum, ea n-avea de gând să-i spună. Să-l afle şi singur, să analizeze faptele şi să înţeleagă – fiindcă altfel nu ar crede, s-ar mânia, ar trânti şi ar spune că nimic nu-l poate împiedica să obţină ceea ce vrea –, îl va lăsa să-şi dea singur seama cât de neputincios era pentru prima dată în viaţa lui. Dacă se gândea bine, aproape că-i plângea de milă, dar nu merita. Probabil că uitase cât de răbdătoare era ea şi nici nu-şi mai amintea că n-avea de gând să se dea niciodată bătută.

„Nu te-am lăsat să pleci, Julien, atunci când eram tânără, se gândea Kate, când aş fi putut să am viaţa pe care aş fi vrut s-o duc, când puteam să-mi făuresc viitorul aşa cum aş fi vrut, dar te-am ales pe tine, Julien. Cum crezi că te voi lăsa să pleci acum după ce mi-am petrecut întreaga viaţă îngrijindu-mă de cariera ta? O, nu, bărbat ingrat, degeaba te tot lamentezi în scrisorile tale. Cum poţi să-ţi închipui că te voi da acestei fete parşive, hoaţe, care a venit să mi te ia? Chiar atât de puţin mă cunoşti? Îmi aparţii. Eşti al meu aşa cum sunt ale mele şi aceste picturi. Am plătit pentru ele, am chiar şi chitanţă, reprezintă proprietatea mea. Şi la fel ca ele, fie că-ţi place sau nu, şi tu eşti al meu."

Mistral puse pensula deoparte şi se ridică brusc. Cu ochii întredeschişi, Teddy privea visătoare tavanul ate-

lierului, fixând ghirlandele de flori şi amoraşi, care îi deveniseră atât de familiari în lungul şir al orelor când poza. Era oare momentul unei pauze? se întrebă continuând să stea culcată în poziţia de model – nu mai ştia, probabil că aţipise aşa cum făcea adesea după o masă îmbelşugată. Mistral se apropie de ea, se opri şi o privi distrat.

– Ce este, iubitule? îl întrebă ea. Să nu-mi spui că sforăiam. Se aplecă spre ea şi, cu mâna contură linia trupului ei gol, începând de la sâni şi până jos spre pântec.

– Nu, nu sforăi niciodată, dar văd că ai luat proporţii.

– Ştiu. Şi asta numai din cauza sedentarismului. Într-o zi voi deveni modelul ideal pentru un Rubens. Mie nu prea îmi pasă... dar ţie?

– Nu... nu... sigur că nu. Tonul lui părea uşor nesigur. De bună seamă ar fi dorit să fie la fel de zveltă ca pe vremea când lucra ca fotomodel. Poate că noua ei voluptate, pe care o găsea atât de plăcută o făcea, într-un fel, mai puţin aptă pentru a fi pictată. Francezii s-au preocupat întotdeauna de siluetă – franţuzoaicele în special. Mistral cuprinse cu mâna lui mare fiecare din sânii ei şi îi mângâie gânditor. Îi cuprinse apoi talia cu mâinile. degetele lui lungi abia atingându-se. Părea că trage cu urechea, atras de un zgomot numai de el perceput.

– Ei, ce faci? râse Teddy. Ai mâinile reci.

– Eşti însărcinată, spuse el, neputându-şi stăpâni bucuria.

– O, nu, nu sunt! Se ridică brusc, cuprinsă de panică.

– Ba da, eşti. După cum este distribuită, nu-i vorba de grăsime, crede-mă, ştiu care e diferenţa. Îşi cufundă faţa în pântecele ei şi îi sărută pielea cuprins de o adâncă emoţie. Dumnezeule, nici nu ştii ce fericit sunt.

– Zău? bolborosi Teddy. O, Julien, mă sperii – după ce naiba cunoşti?

– De ce crezi că n-ar fi posibil? Gândeşte-te bine, Teddy!

– Nu!... da... cred... o, nu! Se poate. Oh, la naiba, nu se poate!

– Eu am dreptate, zise el victorios. Ştiam.

– Ce mă fac? Teddy apucă o eşarfă şi se acoperi cu ea disperată.

– De ce trebuie să faci ceva?

– Julien! Tu încă nu ai divorţat, pentru numele lui Dumnezeu...

– Teddy, dar voi divorţa. Îţi promit pe viaţa mea, pe dragostea mea pentru tine, pe munca mea, pe ceea ce consideri tu mai sfânt. Voi divorţa mai ales acum când eşti însărcinată. Când Kate va afla despre copil îşi va da seama că nu mai are niciun sens să se cramponeze de mine. Ştiu cum judecă ea, ştiu atât de bine, încât pot să-ţi spun ce-i trece prin minte. Acum nu înţelege prea bine ce-i cu noi. Încă nu-şi dă seama că tu eşti singura femeie – singura fiinţă – pe care am iubit-o vreodată în viaţa mea.

Se ridică şi o privi pe Teddy care continua să se înfăşoare în eşarfă.

– Sunt atât de fericit, Doamne, binecuvântată fie ziua în care te-am cunoscut! Iar atunci când vom fi o familie, când voi recunoaşte copilul la primărie şi le voi spune tuturor despre el, când vestea va deveni publică, Kate va fi nevoită să iasă din expectativă. Poate că va trece la fapte mult mai curând, imediat ce se va afla despre copil, şi asta de dragul lui Nadine, de dragul amorului propriu, pentru a împiedica lumea să vorbească. Da, asta se va întâmpla, sunt sigur.

– Ştii ce-mi readuc în memorie spusele tale? îl întrebă Teddy îngrozită. Întâmplările relatate în *Geografia*

națională despre unele triburi în care bărbații nu se căsătoreau cu femeile lor până când rămâneau însărcinate, pentru a se convinge că nu sunt sterpe. Din cauza indignării vorbea pe un ton ridicat. Julien, dar tu vorbești despre mine, Teddy Lunel, care urmează să aibă un copil nelegitim! Recunoașterea copilului doar la primăria orașului este un obicei barbar! Eu sunt newyorkeză, nu o fată de la țară. Câștig șaptezeci de dolari pe oră! Trei mii de dolari pe săptămână... O, Julien, nu înțelegi asta?... După această revărsare de mânie izbucni într-un hohot de plâns cuibărindu-se la pieptul lui ca un copil. Mistral o cuprinse în brațe, strângând-o posesiv la piept.

În vreme ce plângea își dădu seama că nu mai era ea, Teddy Lunel care câștiga șaptezeci de dolari pe oră – acea Teddy Lunel în onoarea căreia se oprea circulația atunci când traversa strada Fifty-seventh, ci o femeie însărcinată, ce purta copilul unui bărbat, devenind o părticică din viața acestuia.

Gândul îi zbură la eventualitatea unui avort. În New York erau zeci de fotomodele cărora putea să le telefoneze pentru a afla o anumită adresă în Suedia. Era suficientă o cursă de două ore cu avionul de pe aeroportul din Marsilia și, după un weekend petrecut într-o clinică din Stockholm, n-avea decât să se întoarcă joia sau vinerea următoare. Se gândi de multe ori la această variantă, deși era sigură că nu o va alege. Și chiar dacă ar fi optat pentru ea, Julien ar fi înțeles că fericirea lor nu are nevoie de un copil pentru a fi desăvârșită.

Nu, era cu totul altceva, o emoție pe care o mai trăise doar o singură dată în viață, o percepere acută a neevitabilului. Simțea că s-a schimbat, că a devenit cu adevărat femeie, că nu mai e o fetișcană. Aceeași senzație o avusese în prima noapte petrecută la hotelul Europa... era

ceva irevocabil şi în acelaşi timp desăvârşit, ca şi dragostea ei pentru Mistral.

Lunile din iarna şi primăvara anului 1953 se scurgeau unele după altele, grăbind sorocul cu fiecare zi ce trecea. Copilul urma probabil să se nască în luna iunie, după spusele ginecologului lui Teddy, şi din momentul în care s-a hotărât să-l păstreze a trăit într-o stare de perfectă armonie. Ştia că Mistral se străduia din răsputeri să obţină divorţul, dar ea refuza să-şi facă griji din pricina asta, imaginându-şi atmosfera tensionată, complet dezagreabilă a discuţiilor dintre cei doi soţi. Nimic neplăcut nu trebuia să o afecteze acum. Pentru a se asigura că Maggy nu va apărea pe neaşteptate să-i facă scene, n-a pomenit nimic despre copil în scrisorile pe care i le expedia lunar la New York. Avea tot timpul să-i trasnmită vestea după ce se vor căsători.

Julien insistase să angajeze personal de serviciu permanent, care să locuiască într-una din camerele goale ale apartamentului; Teddy a ales o pereche de tineri căsătoriţi, nu fiindcă erau foarte calificaţi ca îngrijitoare şi bucătar, ci pentru că, în mod evident, erau îndrăgostiţi. Teddy accepta docilă ocrotirea lui Mistral, permiţându-i chiar s-o însoţească în fiecare lună la controlul medical, deşi se simţea excelent. Se felicita pentru înfăţişarea sa, admirându-se cum nu o făcuse nici pe vremea când stătea în faţa oglinzilor din vestiarele celor mai renumiţi fotografi ai lumii. Singura ei grijă era ca nu cumva să adoarmă în timpul nopţii peste *eau-de-vie,* dar Julien stătea de veghe şi o ridica uşor, cu gingăşie, în ciuda faptului că devenise atât de voluminoasă.

Dimineţile făcea plimbări lungi, iar după-amiezile continua să pozeze. Mistral nu mai fusese niciodată atât de total absorbit de un subiect, cum era acum de trupul

înfloritor al lui Teddy. Lucrările lui nu fuseseră nicicând inaccesibile, enigmatice, preocuparea sa principală constituind-o mesajul tăcut al formei şi culorii, dar acum, când o picta pe Teddy cu talia din ce în ce mai îngroşată, pe măsura avansării sarcinii, începu să privească cu alţi ochi pictura, dornic să-i descopere noi semnificaţii. Problema maternităţii nu l-a preocupat niciodată până atunci. Când Kate rămăsese însărcinată simţise o oarecare repulsie la vederea pântecului ei, care era atât de proeminent, mai degrabă o excrescenţă, o tumoră. Faţa îi era lipsită de culoare de parcă i s-ar fi scurs tot sângele din corp, însă îndura cele mai mari chinuri fără să crâcnească, înstrăinându-se tot mai mult.

Dar în cazul lui Teddy, parcă se petrecea un miracol; ea înflorea într-un chip încântător; pieptul i se împlinea, venele fine, albastre se observau clar sub pielea albă translucidă, braţele şi picioarele căpătaseră forţa naturii pe care n-a reuşit s-o redea niciodată într-un peisaj. Nicio furtună, nici nopţile cu cerul înstelat, livezile sau viile încărcate de rod nu i-au produs o emoţie atât de puternică. Era un subiect inepuizabil asupra căruia medita zilnic. Uneori îi era de ajuns o singură săptămână ca să termine o pictură, astfel că în scurtă vreme atelierul s-a umplut cu pânze proptite de pereţi, mai multe decât reuşise să picteze în oricare perioadă din vremea când Maggy îi servea drept model.

La mijlocul lui iunie Mistral a dus-o pe Teddy la una din cele mai apropiate maternităţi şi fiindcă în Provence exista tradiţia ca bărbatul să-şi asiste nevasta, i s-a permis să stea împreună cu ea. Teddy îl ţinea strâns de mână, dar durerile nu au durat decât şase ore, a născut uşor, fără nicio problemă. La venirea copilului pe lume, doctorul a trebuit să-i dea câteva palme zdravene, după care în sfârşit,

a început să țipe. O infirmieră l-a înfășat repede într-un scutec roz, destinat noilor-născuți, și i l-a arătat lui Mistral.

– E fetiță, domnule, spuse ea mândră de parcă ar fi fost copilul ei.

Buimăcit, copleșit, Mistral privea pierdut această mogâldeață cu fața roșie și părul portocaliu-deschis, înfășată complet într-un pled roșu-aprins, care continua să scotă niște urlete puternice. Își cercetă cu atenție fiica și strigă apoi vesel:

– Dumnezeule, o fovistă! Iubito, ai făcut o mică fiară sălbatică. Îi vom spune Fauve. Îți place numele?

Teddy n-a avut nimic împotrivă, dar infirmiera a protestat:

– Domnule Mistral acesta nu este un nume de sfânt... dumneavoastră nu vreți să păstrați tradiția.

– Nume de sfânt? Pe naiba! Fauve este doar fiica unui pictor.

20

– *Maman,* se smiorcăi Nadine, Arlette a zis că am o surioară. I-am spus că minte. Nu o să mă mai joc cu ea, e o rea și nu pot s-o sufăr.

– Cu ce prilej ți-a spus asta? Hai, Nadine, amintește-ți!

– Mi-a zis că mama ei ar fi auzit vestea de la soră-sa care lucrează la spitalul din Avignon.

– Și când ți-a spus?

– Azi la Félice când m-am dus cu domnul Pollison să ridice un pachet de la poștă. Arlette a spus la toată lumea.

– Minte, Nadine. Nu ai nicio surioară și nici nu vei avea. În schimb, tatăl tău are un bastard. Așa să-i spui data viitoare lui Arlette dacă îți mai zice ceva.

Nadine făcu ochii mari şi îşi împinse cu ambele mâini buclele pe spate. Ştia ce înseamnă acest cuvânt, orice copil de şapte ani de prin vecini îl cunoştea, căci copii din flori se năşteau destul de des la Félice; încă de mici, copiii din sat asistau la discuţiile adulţilor pe această temă, purtate de obicei în timpul mesei.

– Nu înţeleg, *maman.*

– Ştii doar de cât timp lipseşte tatăl tău de acasă. El locuieşte împreună cu o femeie rea, care are acum un copil. Copilul ăsta e un bastard.

– Şi când se întoarce tata?

– Ştii prea bine că habar n-am, dar dacă o să fii cuminte se va întoarce mai devreme sau mai târziu.

– O aduce cu el şi pe femeia rea?

– Acum chiar că eşti proastă, Nadine.

– Dar pe bastard îl aduce? întrebă Nadine cu o undă de gelozie în glas, preluând cuvântul rostit de mama ei.

După plecarea lui Mistral, cei din casă o răsfăţaseră atât de mult încât aproape încetase să se mai gândească la tatăl său. El era singurul care nu-i tolerase niciodată moftur ile şi de aceea îl considera înfricoşător. De când a plecat, nimeni nu i-a mai făcut observaţie pentru felul cum mănâncă şi nici nu i-a pus în vedere să nu mai trăncănească în timpul mesei. Mulţi dintre prietenii ei de la şcoală aveau fraţiori şi surioare şi ştia de la ei că ori de câte ori se năştea un alt copil, li se pretindea fraţilor mai mari să cedeze celor mici locul de favoriţi în sânul familiei.

– Sigur că nu, Nadine, şi termină cu neroziile! Kate se ridică şi o lăsă pe fiica sa să se smiorcăie fără a schiţa nici cel mai mic gest liniştitor. Se duse în camera ei, încuie uşa şi se aşeză în fotoliul preferat, cu privirea aţintită într-un punct fix. Se aştepta să primească vestea asta într-o bună zi, dar nu s-a gândit niciodată că i-o va

aduce propriul său copil. Oare ce alte zvonuri o mai fi auzit Nadine fără să i le spună?

Fără îndoială, veştile aflate de sătenii din Félice, mulţi dintre ei înrudiţi într-un fel sau altul cu locuitorii cătunelor sau orăşelelor de pe o rază de 50 de kilometri, circulau foarte rapid, aceştia fiind mai bine informaţi chiar decât avocatul ei din Avignon. Cu şase luni în urmă aflase de la Mistral că femeia aceea, Lunel, este gravidă. Stabilise chiar o întrevedere cu avocatul lui Mistral căruia i-a prezentat punctul său de vedere o dată pentru totdeauna. I-a spus individului că bărbatul ei era victima unei erori, a unei iluzii, a unei rătăciri de moment, cum se întâmplă milioanelor de bărbaţi de vârsta lui. Poziţia ei era de neclintit.

Mistral însă nu s-a împăcat cu situaţia. A continuat să-i trimită scrisori ultimative, pline de nemulţumire, nesăbuite, prin care încerca să o convingă că nu are nimic de pierdut dacă acceptă divorţul, de vreme ce nu va mai fi niciodată soţul ei.

Nimic de pierdut? Se simţi copleşită de un dispreţ atât de mare, încât o apucă râsul. Ea, doamna Julien Mistral, care se bucura de cel mai profund respect în întreaga lume a artei, a cărei putere devenise proverbială fiindcă îi controla afacerile lui, ea la care veneau cu rugăminţi custozii de muzee, ea care sporea renumele unei galerii împrumutând picturi ale lui Mistral spre a fi expuse, ea care putea refuza sau acorda dreptul de reproducere după picturile lui Mistral, ea care reuşea înaintea oricărei personalităţi să ajungă lângă Mistral, ea care avea împuterniciri depline să-i rezolve afacerile complicate – ea nu avea nimic de pierdut?

Ce s-ar fi întâmplat dacă nu l-ar fi adus pe Avigdor să-i vadă lucrările? Cu felul lui nepoliticos de a trata agenţii n-ar fi reuşit niciodată să-şi organizeze o expoziţie

personală. Câți alți pictori nu au murit înainte să-și facă cunoscută opera? Mult prea mulți pentru a-i mai enumera. Ea a fost cea care i-a oferit unica șansă de afirmare, cu banii ei a fost plătită *La Tourrello* și, în ultimă instanță, datorită ei și vigilenței sale a avut el posibilitatea să lucreze în ultimul sfert de veac în totală libertate, lipsit de grijile de care niciun alt pictor nu a fost scutit. O, nu, nu are de gând să capituleze, să acționeze nesăbuit, să lase o stricată de manechin să se amestece în viața ei. Ei îi datorează el totul.

Kate scoase un strigăt de furie. Începu să se plimbe de la o fereastră la alta. Cum poate un bărbat să creadă că un strop din sămânța lui aruncată în trupul acelei târâturi o poate determina să renunțe la toată munca ei? Cât de puțin o cunoștea! Nașterea acestui bastard o înverșuna și mai tare. Nu va renunța cu niciun chip la drepturile ei. În scrisorile sale, Julien îi oferea totul: *La Tourrello,* pe care odinioară ea i-l dăruise, toate picturile, banii din conturi, ca și când se punea doar problema stabilirii prețului corespunzător pentru a o determina să renunțe la identitatea ei. Ea era doamna Julien Mistral și n-avea de gând pentru nimic în lume să-și schimbe statutul.

Kate își netezi părul și descuie ușa. S-a purtat prea aspru cu Nadine. Dacă copilul îi va repeta spusele nu va face decât să înrăutățească situația. Fără îndoială că scandalul le oferă sătenilor cel mai bun prilej de distracție pe socoteala altora. Toată viața nu făceau decât să-și critice vecinii cu o pasiune atât de devoratoare de parcă n-ar fi făcut și ei parte din obștea satului. Kate o găsi pe Nadine plângând speriată într-un colț al bucătăriei în vreme ce Marte Pollisson îi strunea pe bucătar și pe ajutorul acestuia să pregătească prânzul pentru lucrătorii de la câmp care trebuiau să sosească dintr-o clipă în alta.

O duse pe Nadine în camera ei și o luă în brațe.

– Nadine, draga mea, tot ceea ce ți-am spus a fost o aiureală. Te rog să uiți absolut tot. Mama ta a fost o proastă... câteodată mai greşesc şi mamele, ca de altfel toți oamenii. Dacă Arlette te mai întreabă ceva de tatăl tău sau de mine, să nu-i sufli o vorbă, totul se va aranja, tata se va întoarce la noi, dar să nu discuți asta cu străinii. Ei se amestecă întotdeauna unde nu le fierbe oala. Asta nu-i o treabă care să-i privească pe ei. Aş vrea ca o vreme să nu te mai duci la Félice...

– Dar, *maman,* şcoala nu se termină decât în iulie.

– Ştiu, iubito, dar voi vorbi cu învățătoarea ta şi ea va înțelege. Te descurci atât de bine cu lecțiile, încât nu contează. Ne vom distra amândouă de minune, vom face mici excursii cu maşina mea cea mare, vei vedea mereu lucruri noi, vei mânca cu mine la restaurant şi zilnic îți voi cumpăra câte ceva frumos. Nu-i aşa că te bucuri?

Nadine nu părea prea convinsă. Dacă aş putea s-o duc de aici undeva la Paris sau la New York, se gândea Kate. De-aş pleca odată din văgăuna asta unde toată lumea ştie absolut totul. Dar deocamdată nu pot să lipsesc mai mult de câteva ore. Dacă Julien află că am plecat – şi asta o va afla chiar în aceeaşi zi – va crede că am capitulat. Nu, trebuie să acționez ca şi când nu s-a întâmplat nimic, ca şi cum n-aş fi auzit nimic, pentru că nu e nimic de aflat. Nu trebuie să reacționez în nici un chip, trebuie să las lucrurile în voia lor. Nu mă va împinge să fac vreun gest nesăbuit. Într-o bună zi totul se va termina, ca o poveste veche, confuză, lipsită de importanță. Dar acum nimănui nu-i este permis să mă compătimească.

– La ce te gândeşti, *maman?* o întrebă Nadine.

– Mă gândeam cu ce să mă îmbrac diseară la petrecerea de la Gimpel – ce părere ai, iubito, să îmbrac costumul meu alb sau rochia aceea albastră care-ți place atât de mult?

*

Înainte de masa de prânz, Teddy şi Mistral şedeau pe terasa de la Sennequier din St. Tropez şi beau pastis. Cu un an în urmă *Vogue* descoperise „viaţa fericită, liniştea odihnitoare patriarhală" a acestui orăşel de pescari care nu se depreciase. De îndată ce Fauve a împlinit două luni au luat-o cu ei şi împreună cu doica au plecat pe litoral, unde au închiriat pentru tot sezonul estival un apartament la hotelul l'Aioli.

– Am insomnii, Julien, spuse Teddy cu arţag.

– Ştiu, iubito, eşti gata-gata să te repezi la mine. Am zăbovit prea mult aseară la jocul de *boules?* Te rog să mă ierţi, dar de vină sunt tipii de aici care joacă extraordinar de bine. Mă întreb de ce oare n-am venit aici până acum? Este un loc minunat pentru concediu.

– Chiar aşa, de ce? îl întrebă Teddy pe un ton iritat. Deşi Fauve nu are pic de astâmpăr, suntem cele mai bune modele pe care ţi le poţi visa. Amanta pictorului şi fiica lui nelegitimă – un subiect clasic, nu-i aşa? Ar trebui să-ţi exploatezi timpul la maximum, ca să-ţi ajungă pentru trei, patru seri.

– Teddy!

– Ştiu, ştiu, nu este vina ta, nu-ţi reproşez nimic, pentru numele lui Dumnezeu, dar cât crezi că va mai dura asta? Este totuşi o situaţe insuportabilă, Julien!

– Iubito, fii înţelegătoare! Fauve nu are decât două luni. Kate nu va rezista ani şi ani la rând, nu crezi? Într-o zi, curând, va înţelege că nu mai are nicio speranţă. Precum câinelui grădinarului – nu ne rămâne decât să aşteptăm.

– Ce spui tu seamănă cu retragerea lui Napoleon de la Moscova. Dar eu ce perspectivă am, Julien? Ascultă-mă! Anul trecut mi s-a impus o stare de totală pasivitate hormonală – am hibernat ţintuită în casă, obligată numai să mănânc, să dorm şi să visez tot timpul, la

fel ca o ursoaică. Asta era o mică farsă a naturii, dar acum am revenit la normal şi nu pot să stau liniştită fără să-mi fac griji în privinţa viitorului.

– Ai primit o nouă scrisoare de la mama ta, murmură el.

– Aşa-i, fir-ar să fie! Încep să mă întreb dacă nu cumva ea a intuit cel mai bine situaţia. Dacă istoria se repetă? Nici ea nu a reuşit să se mărite, cu toate că e mult mai deşteaptă decât mine.

Mistral îi luă ambele mâini într-ale sale şi îi sărută palmele.

– Nu mai spune asemenea lucruri, iubita mea, nu ne fac decât rău...

– Teddy! Teddy Lunel! De necrezut! strigă o voce de fată. Luată prin surprindere, Teddy îşi trase mâinile şi îşi ridică privirea. Pe faleză, în faţa braseriei se aflau doi bărbaţi şi două femei. Peggy Arnold, care a recunoscut-o pe Teddy, era de doi ani top-manechinul Agenţiei Lunel. Teddy sări în picioare şi o strânse în braţe. Se surprinse fericită la întâlnirea unei persoane cunoscute, ca şi când Peggy Arnold i-ar fi fost cea mai bună prietenă.

– Aşadar, aici te-ai ascuns! Nimeni n-a ştiut ce s-a întâmplat cu tine, aşa că ai fost dată dispărută. Mama ta spunea că te-ai îndrăgostit de Franţa, dar, o, Doamne! Teddy, ea este Ginny Maxwell – lucrează tot pentru Lunel –, iar ei sunt Bill Clark şi Chase Talbot – am venit aici doar în weekend.

Mistral se ridică şi se apropie de ei.

– El este Julien Mistral, spuse Teddy cu o voce stăpânită. Atunci când Julien a strâns mâinile celor patru americani bronzaţi, îmbrăcaţi în alb, intimidaţi şi dintr-odată rigizi, mai mult ca sigur din cauza lui, Teddy a avut impresia că terasa din Sennequier s-a transformat brusc într-o scenă de teatru. Asta a făcut-o să-şi amintească de prima lor întâlnire, cu luni în urmă; şi

acum era la fel de impresionată de capul lui impunător, de înălțimea statuară, de puterea de seducție a ochilor lui. Era mândră și mulțumită că cineva din viața ei anterioară îi vedea împreună, în sfârșit, și, pentru Dumnezeu, voia să se mândrească cu el în fața tuturor cunoscuților.

– O, Peggy, am să-ți pun un milion de întrebări, spuse Teddy. Ascultați, nu vreți să cinați cu noi în seara asta?

– Nu putem, draga mea, am promis că mergem la o petrecere, dar știi, Chase are o barcă cu pânze sau un iaht, sau cum i-o spune, fiindcă are douăzeci și unu de metri lungime; este ancorat chiar aici în port – de ce nu veniți voi doi mâine să pescuim și să luăm masa pe punte?

– Ar fi extraordinar, nu-i așa, Julien?

– Bineînțeles că ne face plăcere, spuse Mistral către Peggy Arnold. Ar fi acceptat orice distracție pentru moment. Era convins că, până la urmă, Kate va ceda, dar începu să-și dea seama că totul va dura mult mai mult decât se așteptase și nu îndrăznea să-i împărtășească temerile lui Teddy. Pe zi ce trecea îi venea din ce în ce mai greu s-o tempereze.

A doua zi, la ora zece dimineața, Teddy și Mistral urcară la bordul iahtului *Baron,* închiriat de Chase Talbot. Un echipaj de patru oameni, inclusiv bucătarul, a fost angajat să navigheze într-o croazieră de agrement dintr-un port în altul pe coasta franceză și cea italiană.

Când nava a pornit-o ușor pe Mediterana din portul St. Tropez, cei șase pasageri stăteau tolăniți pe saltele la soare, la prora vasului, Teddy discuta cu Ginny și Peggy, ascultând cu interes noutățile despre lumea pe care o părăsise fără ezitare; o mână îi alunecase și se odihnea pe brațul lui Mistral.

În timp ce vorbea își dădu seama cât de mult se înstrăinase de femeile din fostul ei anturaj. Ea și Julien trăiau într-o izolare conștientă, dar îi făcea bine să se

reîntoarcă, fie şi pentru o clipă, la acea atmosferă în care diferenţele dintre Zuckermann şi Normal Norell, chiar dacă nu erau decisive, cel puţin erau recunoscute, la acea mirifică lume superficială, care a fost cândva atât de importantă pentru ea şi care continua să fie pentru ei.

În timp ce vorbeau cu înflăcărare, trecând în revistă noutăţile din New York, Teddy mângâia braţul lui Julien, cu muşchii puternic reliefaţi. Această simplă atingere o făcu să înţeleagă că ceea ce îi oferise viaţa trăită anterior nu fusese decât o copie în miniatură a existenţei adevărate. Abandonă conversaţia şi închise ochii pe jumătate. Realitatea o reprezenta Julien Mistral, care i-a împlinit viaţa, omul care a transformat-o, dintr-o fetişcană speriată la gândul că nu va mai putea iubi niciodată, într-o femeie conştientă de disponibilităţile sale. Realitatea era Fauve, fiica ei de care o lega o dragoste puternică, diferită de ceea ce cunoscuse până atunci. Când o lua în braţe pe fetiţa ei, acoperită doar cu un scutecel şi îi simţea trupul micuţ, mătăsos, grăsuliu, relaxat, o cuprindea o emoţie greu de exprimat în cuvinte.

Realitatea erau Julien şi Fauve. Realitatea era sfârşitul acestei vacanţe şi reîntoarcerea la Avignon. Realitate erau pregătirile de toamnă şi de iarnă, în acest oraş de culoarea şampaniei, goana prin magazine pentru achiziţionarea mobilierului necesar apartamentului lor spaţios, plimbările cu Fauve prin parc, aprovizionarea cu mai multe lemne de foc, mersul la piaţă – o, această realitate era plină de lucrurile plăcute pe care puteai să le mănânci, să le bei, să le miroşi, să le atingi. Şi poate realitatea va include şi un alt copil, îşi spuse Teddy zâmbind mânzeşte, iar Kate va trebui să se dea bătută. De ce nu s-a gândit la asta mai devreme? Era o idee excelentă.

– Hai să aruncăm ancora pentru masă! fu de părere Bill.

– Ce-i aia? îl întrebă Teddy, trezindu-se din visare.

– Este ancora mică. O folosim doar atunci când vrem să ne oprim o oră pentru a înota sau a lua masa. Cealaltă ancoră, căreia îi spunem Ursa Mare, este o matahală grea, fixată sub proră şi ar fi prea mare tevatură să ne facem de lucru cu ea dacă n-avem de gând să înnoptăm aici. Sunt un marinar destul de comod.

– Of! Un iahtman întotdeauna îţi va împuia capul cu mai multe lucruri decât e nevoie să ştii, zise Teddy amintindu-şi de verile petrecute la Hamptons.

– Ce propuneţi, să înotăm, să bem sau şi una, şi alta? îi întrebă Chase Talbot pe ceilalţi membri ai grupului.

– Cum e apa? se interesă Ginny.

– Minunată. Dacă vreţi să înotaţi, acum este momentul potrivit.

Iahtul se afla la o distanţă de câteva mile în larg, şi marea era liniştită. Soarele dogorea pe punte, aşa că se hotărâră cu toţii ca mai întâi să înoate şi apoi să bea ceva. Unul câte unul, cei şase au înotat cam o jumătate de oră, plonjând de pe cabina de comandă, o construcţie cromată în formă de U, deasupra prorei, care era mărginită de două balustrade. Coverta iahtului depăşea suficient de mult suprafaţa apei, iar cabina de comandă, care se ridica desupra prorei cam cu un metru şi jumătate, reprezenta o trambulină excelentă.

De doi ani, Teddy nu mai avusese ocazia să înoate într-o apă adâncă, dar, după câteva mişcări de glezne lângă balustradă, îşi simţi muşchii încălziţi şi, considerând că a sosit momentul să sară în apă, se îndreptă spre trincă*.

– Gin şi apă tonică, un rând pentru tot echipajul, strigă Peggy în direcţia lui Teddy, tocmai când se afla la

---

* Pânză de corabie aflată la baza trinchetului.

proră. Întoarse capul. Cei patru prieteni americani săriră de pe saltelele pe care şedeau pe covertă, îmbulzindu-se în jurul unei tăvi cu pahare, adusă de un membru al echipajului. În larg, la o distanţă de circa 8 metri, Julien înota spre ea.

– Încă un pahar, repede, strigă ea. Se va duce la Julien, îl va prinde cu braţele pe după umeri şi va înota cu el, sărutându-l, sărutându-l şi împărtăşindu-i ideea extraordinară care îi venise.

Un vas mare pescăresc, pe care în veselia lor zgomotoasă nu-l observaseră, tocmai trecuse pe la pupa *Baronului* cu câteva minute mai înainte. În clipa în care Teddy se afla la trincă într-un echilibru fragil, gata să plonjeze, siajul puternic al vasului pescăresc a lovit cu violenţă iahtul. Teddy şi-a pierdut echilibrul, s-a legănat în aer timp de o fracţiune de secundă şi s-a rostogolit apoi peste cap. Cele două vârfuri ascuţite din oţel ale imensei ancore Ursa Mare ieşeau de dedesubtul prorei cam douăzeci şi cinci de centimetri. În cădere, Teddy s-a lovit cu capul de unul din aceste vârfuri. Mistral s-a repezit imediat după ea, a prins-o şi a adus-o la suprafaţă purtând-o pe braţul liber. Chase şi Bill l-au ajutat să o aşeze pe covertă. Nu se înecase. Nu avusese timp să se înece. Murise înainte de a cădea în apă.

Trei zile mai târziu, Teddy a fost înmormântată la cimitirul american din Nisa. Numai Maggy şi Julien au condus-o pe ultimul drum. Mistral le-a interzis celor patru americani de pe iaht să ia parte la funeralii, iar ei erau prea înspăimântaţi de imensa lui durere pentru a insista.

Maggy îşi dădu seama că nu era încă momentul pentru a discuta cu Mistral. Simţea faţă de el o ură atât de neaşteptată, încât îi era imposibil să-i adreseze vreun cuvânt. Ştia că trebuie să-şi păstreze calmul dacă voia

să-i fie încredințată ei nepoata. Era deajuns că-i omorâse fiica.

– Vreau s-o iau pe Fauve cu mine, îi spuse ea într-un târziu.

– Desigur, şopti el.

– Ai înţeles ce ţi-am spus? Ori nu-şi dă seama ce vorbeşte, ori n-o fi auzit, îşi zise Maggy.

– Aşa e, trebuie s-o iei. Altă soluţie nu există. Eu nu am un cămin pentru ea. Nu mă mai întorc la Avignon şi nici la *La Tourrello,* nu vreau să-l mai văd vreodată, plec, nu ştiu unde şi nici pentru cât timp.

– Dacă eşti de acord s-o iau acum, să nu care cumva să te răzgândeşti vreodată, îi zise ea cu asprime.

Mistral se ridică anevoie, cu privirea pierdută, pasul nesigur, şovăielnic, abia târându-şi trupul statuar. În cele trei zile de la accident, faţa i se acoperise de o barbă albă; nu se bărbierise, nu mâncase şi nici nu dormise, ochii îi erau roşii din cauza nesomnului, iar flacăra albastră din ei dispăruse cu desăvârşire. Arăta ca un bătrân cu privirea inexpresivă.

– Maggy, întoarce-te acasă la tine şi scuteşte-mă de efortul unei conversaţii. Îşi continuă mersul nesigur, ieşi afară în holul hotelului şi peste câteva minute Maggy auzi maşina demarând.

Timp de o clipă rămase pe loc, neîndrăznind să se mişte atâta vreme cât se mai auzea zgomotul maşinii care se depărta. Apoi, mânată parcă de un resort, se duse la biroul de voiaj de vizavi, făcu o rezervare pentru cursa următoare de Paris, comandă un taxi şi reveni în cameră pentru a-şi face bagajele.

– Doamnă? Era doica care intrase tiptil în cameră.

– Strânge lucrurile copilului într-o valiză! I s-a prescris cumva un regim special?

– Nu, doamnă, în ultimele două săptămâni a început să bea lapte obişnuit. Să nu uitaţi însă să-i încălziţi sticla.

– Mulţumesc, domnişoară, o să ţin minte.

A doua zi, însoţită de un portar tânăr de la Ritz căruia i se ceruse s-o conducă la avion, Maggy traversă aeroportul Orly din Paris, în drum spre cursa de New York.

Când ajunse în dreptul unui chioşc cu ziare se opri brusc, strângând-o pe Fauve atât de tare în braţe încât copilul începu să scâncească. Pe tarabă zări ultimul număr al revistei *Paris Match*. Fotografia de pe copertă în alb-negru fusese luată la bordul iahtului *Baron*. Ea îi reprezenta pe Teddy şi Julien Mistral privindu-se ochi în ochi. Râdeau fericiţi, complet absorbiţi unul de celălalt. O şuviţă din părul ud al lui Teddy se lipise de umărul lui musculos, în vreme ce el o ţinea strâns la piept cu ambele braţe, posesiv.

Oare câte minute mai avea de trăit Teddy în acel moment, se întrebă Maggy. O durere năprasnică îi sfâşie măruntaiele, de parcă i-ar fi fost zdrobit un organ vital.

– S-a întâmplat ceva, doamnă? o întrebă tânărul portar, speriat de paloarea ei cadaverică.

– Cumpără-mi, te rog, un *Match,* spuse Maggy brusc. Dorea să afle toată povestea. Nu-şi putea permite să facă abstracţie de ea, de vreme ce fusese dată publicităţii.

Şedea în sala de aşteptare cu Fauve în braţe şi răsfoia revista cu degete atât de tremurătoare, încât abia reuşea să întoarcă paginile lucioase. Titlul de pe copertă anunţa „Moartea însoţitoarei lui Mistral" – cel puţin o numeau însoţitoare, şi nu amanta lui, gândi Maggy cu indiferenţă.

După toate aparenţele, în acea săptămână nu se întâmplase nimic mai important în lume sau cel puţin asta era părerea redactorilor subtili de la această revistă, care rezervaseră evenimentului douăsprezece pagini cu ilustraţii, inclusiv textul aferent.

Din curiozitate, cel puțin așa considera ea, dar în niciun caz cuprinsă de disperare, Maggy întorcea febril paginile revistei. Mai erau inserate trei fotografii electrizante făcute lui Teddy și Mistral în atelierul acestuia, de către Bill Hartfield, pe care *Mode* nu le publicase, fotografii în care ei își vorbeau, făcând abstracție de aparatul de filmat, complet pierduți, de parcă erau în transă. Alte pagini erau ilustrate cu fotografii ale lui Mistral, Kate și Nadine, luate la *La Tourrello,* în sânul familiei. Printre fotografiile extraordinare ale lui Teddy, făcute pe vremea când era fotomodel figura și una a lui Maggy înconjurată de cele mai renumite manechine ale sale. Fotografia fusese executată pentru *Life* în urmă cu trei ani și, da, mai era, așa cum a și presimțit că va fi, o reproducere color, pe două pagini, după cea mai remarcabilă pictură din seria *Rouquinne,* aceea în care stătea întinsă pe afurisitele acelea de perne verzi. Nu era nevoie să citească subtitlul pentru a afla comentariul. Cei de la *Match,* rareori ratau subiectele de scandal.

Parcurse textul articolului de fond cu respirația întretăiată și cu o neliniște încărcată de temeri. Nicăieri nu exista vreo referire la existența lui Fauve. Chiar Maggy aflase de nașterea lui Fauve trei săptămâni mai târziu după producerea evenimentului. Teddy a așteptat până au ajuns la St. Tropez pentru a-i scrie. A fost atât de șocată, încât a avut nevoie de un răgaz înainte de a-i răspunde la scrisoare. Acum nu mai avea niciun sens, și își dădea seama că numai durerea provocată de pierderea cumplită pe care o suferise i-a dat puterea să urmărească povestea relatată de *Match.*

Acolo, în al doilea paragraf, se făcea referire la rezultatul investigației în registrul stării civile al primăriei din Avignon. Fauve Lunel, copil rezultat dintr-o legătură extraconjugală, acesta era statutul nepoatei ei. Era, deci,

copilul unui adulter, care potrivit legii franceze rămânea definitiv nerecunoscut, spre deosebire de un copil natural sau nelegitim, al cărui tată îi putea da numele său, chiar dacă nu se însura cu mama lui.

Teddy primise de mult cetățenia americană, concomitent cu Maggy. Era convinsă că în situația în care reporterii vor încerca să scotocească registrele stării civile din Paris vor descoperi aproape aceleași împrejurări. Registrul în care se consemna naşterea Théodorei Lunel conținea specificația „copil al unui adulter". Investigațiile celor de la *Match* nu s-au dovedit prea aprofundate; cel puțin le scăpase acest amănunt.

Maggy închise revista fără să fi terminat de citit textul. Şi la urma urmei ce mai conta deosebirea, de vreme ce Teddy nu mai era în viață? Teddy nu mai exista, era doar o umbră a realității şi temerile ei nu trebuie să se împlinească în cazul încântătoarei sale fiice, frumoasă ca o zână din povești.

21

Copilul din brațele lui Maggy se trezi. Ochii ei de culoare gri-fumurie erau nesfârşit de adânci. O privea pe Maggy cu o seninătate şocantă pentru o făptură atât de fragedă, după cum surprinzător era şi puful părului ei morcoviu. Clipi de două ori şi, văzând că nu i se dă nicio atenție, scoase un scâncet grăitor, semn că îi era foame. În timp ce scotocea în taşca de pe umăr după sticla cu lapte ce trebuia încălzită, Maggy îşi aminti o zicală pe care o auzise adeseori repetată de copiii francezi ori de câte ori se produceau două evenimente neaşteptate, indiferent de felul lor; două călimări cu cerneală vărsată,

două tumbe în curtea şcolii, două aşchii în acelaşi deget. *Niciodată doi fără al treilea. Magali Lunel, Théodora Lunel, şi acum Fauve Lunel.*

Copilul ţipa atât de tare, încât toţi pasagerii instalaţi în fotolii se întoarseră spre Maggy. Ea îi privi cu asprime. Nu aveau altceva mai bun de făcut? Doar nu putea să-i dea nepoatei sale laptele rece. „Ascultă-mă, micuţ bastard", şopti ea, „taci, acum sunt gata." Copilul tăcu ca prin minune. „Aşa, îţi place să asculţi, mai mult decât să mănânci? Ăsta este un semn de inteligenţă. Poate tu, cea de-a treia, vei avea mai mult noroc." Îi făcu semn însoţitorului să-i încălzească sticla, o strânse apoi pe Fauve la piept şi, cât se poate de încet, începu să-i cânte un cântec de leagăn căruia îi ştia cuvintele doar pe jumătate. Cum de îi venise în minte acest cântec? Era în franceză şi nu avea idee unde îl auzise prima dată. Nu-şi amintea să i-l fi cântat lui Teddy. Probabil că îl ştia de la bunica ei. Bunica ei cea bună, Cecile Lunel.

– Cum îţi închipui că un copil care nici nu a învăţat bine să meargă se va juca cu un urs panda de două ori mai mare decât el? îl întrebă Maggy pe Darcy.

– L-am văzut într-o vitrină la FAO Schwarz şi nu am rezistat ispitei.

– Trucul bine cunoscut – probabil că în fiecare sâmbătă sunt puse în vânzare zeci de asemenea jucării.

– Nu, este un prototip, nu mai au unul la fel de mare în tot magazinul, am verificat, spuse el cu mândrie.

– I l-am pus în ţarc, probabil că-i place fiindcă nu se aude nicio mişcare. Înseamnă că vom avea linişte o jumătate de oră. Hai să profităm de această pauză.

Trecuse un an de când Maggy se întorsese cu Fauve din Franţa. Ea şi Darcy şedeau în salonul splendidului lor apartament din Fifth Avenue, o cameră decorată cu bună

ştiinţă pentru a lăsa impresia că dă într-un parc imens aparţinând conacului vreunui nobil din Georgia. Apartamentul ocupa o jumătate de etaj într-una din cele mai somptuoase clădiri din Manhattan, a cărei valoare era superioară moşiilor englezeşti cu coline, întrucât se ştia că o locuinţă luxoasă în cartierul de est garanta fericiţilor locatari o privelişte pe măsură.

Pentru a creşte cum trebuie un copil a cărui origine nelegitimă fusese amplu comentată în presa din întreaga lume, Maggy a hotărât să joace cu cărţile pe faţă, adoptând atitudinea de *grand dame*. În cazul lui Fauve trebuia suprimat motivul care o determinase să locuiască împreună cu Teddy în modestul cartier de vest şi s-o trimită să studieze la un pension obscur din Elm. Avea de gând s-o impună pe nepoata sa de la bun început. Toată lumea aflase despre ea absolut tot ce era de aflat. Doamne! Şi dacă Mistral îi era tată, atunci asta să-i fie zestrea. Fiica unuia din cei mai mari pictori ai tuturor timpurilor, nepoata şi unica moştenitoare a lui Maggy Lunel de la Agenţia Lunel – Fauve trebuia să devină cineva încă din leagăn!

Adesea se gândea că-i complica cu bună ştiinţă existenţa. Era însă o bunică extrem de grijulie, mai mult decât şi-ar fi putut imagina, iar Fauve avea darul s-o stimuleze. Uneori când îşi agita mânuţele şi râdea gângurind, îi cucerea pe toţi cu drăgălăşenia ei, chiar şi pe străini. Nu-i plăcea să fie ţinută mult timp în braţe; la un moment dat începea să se agite, dorind să fie lăsată jos, pentru a-şi continua descoperirile în micul său univers. Nimic nu-i făcea o plăcere mai mare decât o figură nouă, un lucru nou, orice obiect străin, pe care îl privea cu mare atenţie. Dacă s-ar fi aflat în apropierea unui şarpe sau a unui câine mare şi rău, s-ar fi avântat spre ei, ţipând cu bucurie.

Nu ştia ce înseamnă teama şi nu-i plăceau restricţiile

de niciun fel. La cele paisprezece luni ale sale, atunci când încerca să meargă şi mai şi cădea, se enerva, mersul acesta împiedicat fiind cel mai mare handicap pentru ea. În ţarc se apuca cu mânuţele de gratii şi începea să le zgâlţâie ca o maimuţică în cuşcă, bolborosind toate cuvintele cunoscute, care nu erau puţine. Când era lăsată pe podea mergea de-a buşilea cu o viteză uimitoare şi apuca tot felul de obiecte ce-i ieşeau în cale, trântindu-le la pământ şi amuzându-se de zgomotul pe care îl făceau. Când se mai lovea de vreun obiect care-i capta atenţia, plângea doar o secundă. Viaţa era mult mai interesantă decât lacrimile şi totul dura doar până descoperea ceva nou şi atrăgător care îi capta atenţia.

Fauve a avut o mulţime de doici, dar au plecat una după alta, fiind incapabile să facă faţă energiei acesteia. I-au explicat lui Maggy că o iubeau pe Fauve, că o adorau chiar, dar le obosea îngrozitor. Maggy se arăta întotdeauna plină de înţelegere şi angaja de fiecare dată o altă doică.

Maggy şi-a propus să nu mai comită niciuna din multiplele greşeli pe care era convinsă că le făcuse în privinţa lui Teddy. Pentru a-şi petrece cât mai mult timp cu Fauve şi-a reorganizat Agenţia. Astfel, a angajat trei persoane foarte eficiente pentru a supraveghea activitatea pe care odinioară era sigură că doar ea e capabilă s-o desfăşoare. Efectele nu s-au lăsat prea mult aşteptate, repercutându-se favorabil asupra prosperităţii Agenţiei.

Sâmbăta fiind una din zilele libere ale doicii, Maggy şi Darcy mergeau ca de obicei la plimbare în parc cu Fauve în cărucior. Fiindcă cei de la „21" nu prea erau încântaţi când cineva venea cu copii, chiar şi atunci când era vorba de Darcy, clientul lor constant încă de pe vremea prohibiţiei, s-au hotărât să meargă la ceainăria rusească de pe Fifty Seventh Street. Aici, într-unul din micuţele

separeuri din fața barului, puteau servi o băutură, în timp ce Fauve primea o oranjadă proaspătă. Toți ospătarii în tunicile lor căzăceşti de culoare roşie, nemaivorbind de mămoasele chelnerițe rusoaice, se întreceau care mai de care să servească acest copil splendid, care cunoştea numele multora dintre ei, strigându-i pe un ton poruncitor: Katya! Rosa! Gregor! Pe niciunul nu-l chema însă atât de des ca pe Sidney Kaye, proprietarul ceainăriei, şi asta fiindcă îi spunea poveşti nostime, pe care le asculta cu gura căscată, cu ochii larg deschişi de uimire, cu sprâncenele ridicate, chicotind atunci când povestea se termina, de parcă ar fi înțeles-o.

– Arăt eu ca o bunică? îl întrebă brusc Maggy pe Darcy, profitând de unul din rarele lor momente de tihnă.

Maggy avea acum patruzeci şi şase de ani şi pe parcursul câtorva săptămâni sau luni, între patruzeci şi patruzeci şi unu de ani, observase că-şi pierduse înfățişarea tinerească de la vârsta de treizeci de ani. Într-o diminieață când s-a sculat şi s-a privit în oglindă a descoperit o femeie ajunsă la acea etate de la care nu mai era posibil să dea înapoi, o „vârstă anumită", cum o denumesc francezii atât de deprimant, cu galanteria lor bine cunoscută.

Sunt o femeie care arată surprinzător de bine, îşi spunea Maggy. Dar atâta timp cât lumea te cotează drept „bine conservată" înseamnă că s-au produs unele schimbări. Este o mare diferență, se gândea ea, între o rochie de bal purtată de o doamnă din epoca victoriană şi aceeaşi rochie în stare perfectă, expusă într-un muzeu de antichități. Nu ar fi putut niciodată să procedeze ca unele femei care, atunci când se studiază în oglindă, îşi examinează doar trăsăturile care le favorizează, evitând fără să-şi dea seama detaliile care le trădează vârsta. Ştia prea bine asta ori de câte ori îşi şampona părul ei roşu în aşa

fel încât niciun fir alb să nu-i strice aspectul coafurii. Îşi privi buzele, încă pline şi provocatoare, şi constată ridurile verticale săpate deasupra buzei superioare. Pielea gâtului era întinsă, dar puţin pătată. Ah, era o femeie între două vârste şi nicio noapte de somn zdravăn, niciun concediu sau o operaţie estetică nu i-ar mai fi redat prospeţimea aceea inefabilă, acel înveliş atât de perisabil care se cheamă tinereţe. Era un lucru inevitabil, ca apusul de soare sau ca orice caisă nemâncată care îşi pierde într-o zi culoarea, conchise Maggy, oarecum împăcată.

Din anul în care murise Teddy nu mai observase apariţia altor schimbări. Frumuseţea ei era încă evidentă, iar aspectul său exterior lăsa impresia excelentă, deşi, din când în când, avea un aer uşor obosit. Nu a ştiut niciodată că durerea care o copleşea, ca şi expresia de regret amarnic se citeau în ochii ei ori de câte ori lăsa impresia că este complet absentă, cu gândurile pierdute într-o mare şi teribilă depărtare.

Stilul ei de lucru, care niciodată nu a fost comod, devenise acum mult mai concis şi mai autoritar decât altădată. Noile ei ajutoare ştiau că în cazul în care *ŞEFA* ar fi nedreaptă sau absurdă, atunci aveau suficiente motive de a pleda în favoarea hotărârilor luate. Cele mai multe din manechinele Agenţiei Lunel împietreau de spaimă în faţa ei. Uneori o deranja lucrul ăsta, alteori dimpotrivă, o amuza, dar de cele mai multe ori considera că numai în felul acesta le putea menţine în formă. Mai bine decât să lenevească.

– Arăt eu a bunică? repetă ea.

– Tu n-o să arăţi niciodată ca o bunică, îi răspunse Darcy. Nu observase nicio schimbare în aspectul ei exterior, şi chiar dacă ar fi constatat vreuna, nici nu s-ar fi sinchisit. Ochii ei de culoare auriu-cenuşie care l-au subjugat de la început exercitau aceeaşi forţă de seducţie

asupra lui. Era cea mai extraordinară femeie şi ar fi vrut s-o ia de nevastă – împotriva voinţei ei – încă din seara când a văzut-o prima oară la vânătoarea de raritäţi organizată de Lally Longbridge. Şi fiindcă s-a resemnat şi s-a mărginit s-o admire, în loc să lupte pentru a-i înfrânge rezistenţa, Maggy a devenit din ce în ce mai puţin dispusă să-şi dezvăluie tainele. Existau nişte lucruri greu de explicat în ceea ce o priveşte: multe încurcături, neclaritäţi, segmente din viaţa ei despre care nu vorbise niciodată cu Darcy, indiferent de gradul de intimitate pe care-l atinseseră o dată cu trecerea anilor. Deci, nu-i va fi niciodată soţie, în schimb, îi va fi iubită, prietenă, cea mai bună prietenă, atât şi nimic mai mult.

El ştia că lunga lor poveste de dragoste îi deranja pe mulţi. Dacă Magy şi Darcy aveau de gând să trăiască împreună – atât de fideli – cleveteau unii, atunci de ce nu se căsătoresc ca toată lumea? „Fiindcă noi nu suntem ca toată lumea", le-ar fi răspuns Darcy dacă ar fi îndrăznit cineva să-l întrebe direct. Nu era prea sigur ce voia să spună cu asta, dar ştia că Maggy îi aparţinea atât cât era omeneşte posibil. Dacă ar fi cunoscut-o înainte de Mistral... În relaţia aceea ea lăsase ceva esenţial, ceva ce a rămas imortalizat pe pânză – sau poate în amintirile ei –, deşi n-a insistat niciodată asupra acestui aspect în discuţiile cu ea.

Maggy îi aruncă o privire rapidă. Da, el e convins de ceea ce spune. I-a răspuns la întrebare cu acea strălucire asemănătoare unei lame de ferăstrău, şi dacă se gândea bine, încă de la început asta i-a atras atenţia asupra lui. Faţa lui uscăţivă i se părea acum mult mai distinsă decât odinioară, părul începuse să-i albească, figura lui mirată sugerând un filosof chinuit de întrebări existenţiale, se ascuţise fără să se altereze o dată cu trecerea anilor, iar autoritatea care i se citea în privire se răsfrânsese şi asu-

pra buzelor, a căror formă trăda o mai mare fermitate. Maggy îl atinse drăgăstos cu mâna. Ce corectă a fost că nu s-a măritat cu acest bărbat.

O cascadă de cărți însoțită de puternice bufnituri se prăvăli în spatele lor. Au sărit şi s-au uitat în jur. Clătinându-se pe picioarele grăsuțe, de parcă dansa pe baloane, Fauve venea spre ei, cu brațele larg deschise, pentru a-şi ține echilibrul, cu un aer triumfător. „Panda", țipă noul pieton încântat de sine, izbindu-se de Darcy care îi cumpărase jucăria. „Urcă Panda!"

Veneția, Londra, Alexandria, Oslo – o groază de orașe, la naiba cu ele, nu sunt atrăgătoare. Nici ținuturile nu erau mai bune: Alpii Elvețieni, Toscana, Guatemala, ca să nu mai vorbim de insule: Iscia, Cicladele, Fiji – nicăieri nu găsise ceea ce căutase, aşa că Julien Mistral a ajuns la concluzia că poate ar fi fost mai bine să se întoarcă acasă.

În ultimii trei ani nu mai pictase nimic, în schimb băuse o imensă cantitate din băuturile pe care şi le cumpăra în fiecare loc unde poposea pentru o săptămână, o lună sau o zi. Uneori îşi rezerva o cameră la câte un hotel pe care îl părăsea după o oră, fără niciun motiv. Alteori rămânea în vreun oraş care nu avea nimic atractiv din punctul său de vedere, pierzându-şi timpul într-un imobilism total, la fel de puternic ca şi starea de agitație care-l cuprindea după aceea. Acum era prea obosit pentru a mai merge altundeva decât înapoi. Félice era cel mai bun loc din câte existau sub soare.

Când a oprit maşina, porțile de la *La Tourrello* erau închise. A parcat pe una din laturile pajiştii fără să claxoneze sau să tragă clopoțelul care se auzea şi în bucătărie. La ora prânzului, tot personalul era acolo şi voia să evite momentul întâlnirii. O luă pe scara aproape neacoperită,

care ducea spre gardul protector al conacului până când ajunse la portița din spatele atelierului său. Cheia o mai avea în buzunar. Atunci când în urmă cu patru ani, în acea noapte de septembrie, a plecat la întâlnirea cu Teddy Lunel, pentru a cina la Hiely în Avignon, cheia fusese singurul obiect pe care îl luase cu sine, în afara hainelor de pe el şi a autoturismului.

Deschise uşa şi pătrunse înăuntru. Atelierul era cufundat în întuneric, doar câteva raze de soare răzbăteau prin crăpăturile obloanelor. Trase de frânghia care susținea o pânză mare ce acoperea fereastra şi într-o clipă atelierul fu complet inundat de lumina puternică a după-amiezii. Totul rămăsese neatins de la plecarea lui. Pânza goală în fața căreia se fotografiase alături de Teddy era încă pe şevalet. Pe masa în dezordine se afla paleta pe care o ținuse în mână, şi vopseaua de pe ea prinsese o crustă groasă.

Privi cu atenție pereții din jurul lui. Pe ei atârnau aceleaşi tablouri înghesuite, doar cu câte un mic spațiu între ele şi care i-au redus la tăcere pe vizitatorii de la *Mode*. Privi îndelung picturile fără să se clintească din loc. Din câte îşi mai aducea aminte, bazându-se pe ideile lui logice despre actul creației, ştia că a încercat întotdeauna să transpună pe pânză exact ceea ce vedea în cel mai direct mod cu putință, fără a lăsa să se strecoare între ochiul lui şi pânză vreo influență mentală. Acum, când se afla la apogeul realizării sale artistice, îşi dădu seama că tot timpul pictase numai ceea ce simțise într-un anumit moment. Picturile erau corespondentul vizual al emoțiilor sale. Aici nu era înregistrată activitatea creierului, ci mareea inimii.

Această înțelegere i-a oferit prima alinare pe care o simțea din momentul când îngenunchease pe puntea iahtului *Baron* şi îşi dăduse seama că trupul pe care-l ținea strâns în brațele sale era mort. Picturile îi confirmau că

Julien Mistral trăieşte, că odată a fost preocupat de ceva, a simţit ceva. Se clătină, răpus de oboseală şi de constatarea că îşi îngăduise să se lase pradă unei astfel de emoţii. În ultimii trei ani, Mistral a evitat sistematic asemenea emoţii, fiind conştient că orice fel de emoţie, oricât de mică, l-ar fi adus în pragul nebuniei. Dacă s-ar fi lăsat pradă disperării, singura cale de scăpare era sinuciderea.

Într-un colţ al atelierului se afla un scaun vechi din mahon tapiţat cu piele, cu mulţi ani în urmă, pentru un plantator de tutun din Martinica. Scaunul se desfăcea într-un fel foarte ingenios, transformându-se într-un pat cât se poate de comod. Se întinse pe el cu un oftat adânc de uşurare şi aţipi pentru câteva minute.

În aceeaşi după-amiază, câteva ore mai târziu, Kate se duse la piscină să înoate, ca de obicei. Observă că soarele strălucea prin plafonul de sticlă al atelierului, care în ultimii patru ani rămăsese ferecat, complet cufundat în întuneric. Probabil că a căzut prelata, dacă nu cumva nişte răufăcători spărseseră uşa şi pătrunseseră în atelier. O porni de-a lungul bazinului, cu un pas uşor. Când ajunse în apropierea atelierului constată că unul din obloanele de lemn era îndoit din balama, aşa că aruncă o privire înăuntru. Văzând mâna imobilă care atârna în spatele scaunului, se întoarse brusc, alergă în casă şi se opri în bucătărie.

– Marte, spune-i bucătarului să taie încă o găină pentru cină, porunci ea. Trimite-l pe grădinar să aducă mai multe lăptuci, roşii şi struguri! Tu du-te şi deschide camera domnului, schimbă aşternutul! Vezi să nu fie niciun fir de praf, pune câteva prosoape în baie, două bucăţi de săpun pe chiuvetă şi la cadă... ce mai stai?

– Nu mi-aţi spus că aşteptaţi oaspeţi, doamnă, răspunse Marte Pollison cu demnitate. Nu-i plăceau graba şi pregătirile în pripă.

– S-a întors domnul.

– O, doamnă!

– Nu văd niciun motiv de mirare, îi zise Kate, întorcându-se rapid pentru ca Marte să nu-i vadă zâmbetul, triumfător. Îl aşteptam.

Patru ani mai târziu, într-o după-amiază de primăvară târzie a anului1961, Maggy se îmbrăca pentru un dineu, când Fauve dădu buzna în cameră, fără să bată la uşă. Se întoarse brusc de la oglindă, şi mustrările pe care avea de gând să i le adreseze i se şterseră de pe buze când o văzu pe năstruşica sa nepoată ţopăind pe covorul imaculat.

Fauve avea aproape opt ani şi arăta ca de obicei după o joacă în parc: cu hainele în dezordine, genunchii zdreliţi, pantofii plini de praf, bluza sfâşiată, scoasă din fusta la care unul din buzunare abia se mai ţinea într-un fir de aţă. Bine cel puţin că azi nu are un ochi vânăt sau nasul plin de sânge, se gândi Maggy. După spusele colegilor ei de clasă, Fauve „nu se bate ca o fată". Nu există vreunul cu care să nu se fi încăierat, încă cu toate acestea, erau alături de ea la ananghie. Cuceriţi de farmecul ei îşi manifestau admiraţia în stilul propriu vârstei. Dacă ar fi avut codiţe, ar fi tras-o de ele.

Avea un temperament impetuos, o fire agitată, impulsivă, o bună dispoziţie atât de debordantă, încât stârnea uimirea adulţilor, care nu-şi aminteau să fi întâlnit vreun copil obişnuit pradă unei asemenea stări. Într-o zi i-a spus lui Maggy că ea plânge numai când cărţile citite sau filmele vizionate se termină cu bine, fără să-şi poată explica motivul, drept care se străduia din răsputeri să-şi ascundă lacrimile.

Puful mătăsos al părului morcoviu, a cărui strălucire îţi lua ochii, căpătase o nuanţă roşie greu de definit, inun-

dându-i capul într-o cascadă deasă care dădea un farmec aparte ochilor electrizanți, de o culoare mereu schimbătoare, în funcție de lumină, cu irizații oscilând între roz și auriu. Irișii ochilor săi de culoare cenușiu-deschis erau înconjurați de o dungă gri-închis. Când devenea serioasă, privirea îi era liniștită, dar dacă dorea să-i citească în ochi, Maggy avea impresia că se izbește de o perdea de ceață deasă, în spatele căreia vălătucii de ceață păreau și mai mari. În ziua aceea, însă, ochii lui Fauve erau atât de luminoși, încât Maggy crezu că atinsese culmea disperării.

– Ce ți s-a întâmplat? o întrebă speriată Maggy. Neascultătoare, mai neastâmpărată decât zece copii la un loc, vioaie, încăpățânată, așa cum era Fauve – trăsături care o făceau să-și aducă aminte de ea însăși, și care sunt proprii unui copil dotat – părea imposibil să-ți dai seama la ce te poți aștepta din partea ei.

Fauve ținea o mână ascunsă la spate:

– Magali, Magali, am o surpriză, cea mai extraordinară surpriză de pe fața pământului! Vocea lui Fauve se frânse brusc, din cauza efortului de a spune totul dintr-o suflare. Maggy nu o învățase să-i spună bunica în nicio variantă; Maggy i s-a părut prea intim, așa încât Fauve îi spunea pe numele mic pe care nu-l mai folosise nimeni de la moartea propriei sale bunici. Încercă să-i prindă mâna ascunsă la spate, dar Fauve se dădu înapoi.

– Vreun animal? o întrebă Maggy, temându-se de reizbucnirea unui conflict mai vechi.

– Ți-am promis că nu, așa-i?

– E plantă sau mineral?

– Nici una, nici alta – ciripi ea, nerăbdătoare să-i spună vestea.

– Mă dau bătută.

– E tata! izbucni ea și scoase o hârtie de desen pe care i-o întinse lui Maggy. Pe ea era un crochiu repre-

zentând-o clar pe Fauve, aşezată pe o bancă în parc, cu bărbia sprijinită în palmă.

În timp ce Maggy o privea cu gura căscată, Fauve începu să-i povestească pe nerăsuflate, atât de repede, încât nici nu o putea urmări:

– Eram în parc şi ne jucam şi un bătrân cu barbă a venit şi s-a prezentat la domnişoara Bailey şi la domnişoara Summer – care au fost foarte surprinse şi emoţionate – a venit apoi la mine şi mi-a spus că probabil sunt Fauve Lunel, eu i-am zis că da şi el m-a întrebat... m-a întrebat dacă ştiu cine este tatăl meu. Eu i-am spus că sunt fiica lui Mistral, desigur, oricine ştie asta, şi pe urmă Magali – ce crezi? – mi-a spus că el este tatăl meu, că este Julien Mistral! În primul moment nu l-am crezut, fiindcă în poza pe care o am este mult mai tânăr şi nu are barbă, dar am ştiut, am simţit asta şi l-am strâns tare, Magali, ştii cât de tare pot să strâng şi mi-a spus că arăt exact cum şi-a închipuit că trebuie să arăt şi mi-a luat amândouă mâinile şi mi le-a sărutat şi părea că nu mai ştie ce să spună... asta este, apoi au venit domnişoara Bailey şi domnişoara Summer să vorbească cu el, dar el nu a vrut să discute cu ele, aşa că mi-a spus să stau un minut liniştită, să mă deseneze. A făcut-o atât de repede, mai repede decât mine, Magali, şi ştii doar ce repede desenez eu şi apoi ţi-a scris o scrisoare şi mi-a cerut să-i promit că ţi-o dau. Tatăl meu! O, Magali, sunt atât de fericită! Aş fi vrut să vină cu mine, dar el a spus că nu poate, nu încă... o, uite, asta-i scrisoarea.

Din celălalt buzunar al fustei rămas întreg scoase o altă bucată de hârtie de desen împăturită.

– Fauve, du-te în camera ta acum, spală-ţi mâinile şi faţa şi pune-ţi ceva curat pe tine, spuse Maggy cu blândeţe.

– Aştept până când citeşti scrisoarea.

– Du-te, draga mea, şi revino în zece minute. Astăzi este sărbătoare şi uite cum arăţi în zdrenţele astea.

Deci a venit şi clipa asta, gândi Maggy, fără să desfacă hârtia. Parcă cei opt ani se scurseseră într-o singură zi. Se temea atât de mult de clipa asta... La început şi-a spus că este doar o chestiune de timp până când va apărea Mistral, indiferent de promisiunile pe care le făcuse. Apoi, pe măsură ce Fauve se mărea, şi-a spus că probabil s-a înşelat: că acest om care nu se supunea niciunei reguli, decât celor proprii, hotărâse să evite un copil incomod. Acum nu o mai surprindea nimic. Despături hârtia.

Dragă Maggy,

Am crezut că pot să o văd doar o singură dată şi apoi să plec. Am venit la New York şi, ajuns aici, nu am mai putut rezista. Trebuie să te văd şi să-ţi vorbesc. Îţi telefonez mâine la birou sau acasă, dacă acolo este închis. Iartă-mă, dar ştiu că vei înţelege.

Julien.

Să-l iert? Ar fi imposibil să-l iert – îşi spuse Maggy – după cum tot atât de imposibil mi-ar fi să nu-l înţeleg. Şi asta o ştie şi el prea bine.

Julien Mistral n-a aflat niciodată că nu argumentele lui întemeiate au fost acelea care au determinat-o pe Maggy s-o lase pe Fauve să-şi petreacă verile la *La Tourrelle* şi că ar fi putut să o scutească de neplăcerea unei discuţii cu el.

De-a lungul timpului, după moartea lui Teddy, o copleşiseră gândurile şi, ca într-un monolog interior obsedant şi inutil, refăcea în minte întregul său trecut. Ar fi avut soarta lui Teddy un alt curs dacă ar fi avut tată? Mistral era cu mult mai în vârstă decât ea – nu cumva nevoia de a avea tată a atras-o spre el? Dacă ar fi avut tăria să-i vorbească de Perry Kilkullen nu ar fi făcut-o pe Teddy să simtă că a avut şi ea un tată cu mult mai real

decât acele câteva aduceri aminte din copilărie, ca un mănunchi de vise fericite? Şi ceea ce era şi mai rău, dacă Teddy ar fi ştiut totul despre legătura ei cu Mistral, dacă ar fi aflat cât de nemilos i-a luat tot ceea ce a avut ea de dat – fecioria ei, întreaga inimă, chiar banii, abandonând-o apoi fără scrupule pentru o americancă bogată – oare toate astea nu ar fi făcut-o pe Teddy să-l urască din fragedă pruncie? Ce multe ocazii a pierdut pentru a schimba cursul evenimentelor! Cât de vinovată se simţea!

Maggy îşi impuse să nu se mai gândească la această suită de greşeli care îi produceau suferinţă, concentrându-se asupra măsurilor practice menite să-i ofere garanţia că, orice s-ar întâmpla în realitate, viaţa lui Fauve va fi diferită de cea a lui Teddy. A luat hotărârea ca Fauve să trăiască în spiritul tradiţiei, aşa că a cumpărat un alt candelabru în locul celui din alamă lăsat la Paris cu mulţi ani în urmă. De asta Fauve îşi va aminti în mod sigur, va păstra vie în memorie imaginea lui Maggy aprinzând sfeşnicele – a fost prima oară când a văzut un foc aprins şi a rămas încântată de vraja lui.

Petrecea cu Fauve mai multe ore pe zi şi, înainte ca fetiţa să înţeleagă unele lucruri, îi spuse că este nepoata ei nelegitimă cam în felul în care părinţii copiilor adoptaţi folosesc cuvântul „adoptat", şi asta numai pentru a o familiariza cât mai devreme cu situaţia. Când Fauve a crescut destul de mare pentru a înţelege, Maggy îi relată povestea propriei familii, începând de la istoria evreilor din Provence pe care o auzise de la bunica ei Cecile şi până la tragedia lui Teddy şi Mistral. Înainte de a împlini patru ani, Fauve aflase despre Maggy şi Perry Kilkullen, dar şi povestea tristă a impetuosului David Astruc, tatăl lui Maggy şi despre mama ei care a murit la naştere.

Îi relată, cu lux de amănute, şi poveţele rabinului Taradash. Uneori, Maggy se întreba dacă făcea bine că-i

împuia capul copilului cu atâtea amănunte ale familiei evreieşti – un copil care nu avea decât un bunic evreu în loc de patru –, dar ce altceva putea să-i spună? Nu ştia nimic despre familia Kilkullen şi nici despre cea a lui Mistral, în schimb era expertă la capitolul referitor la femeile din familia Lunel.

– De ce nu vine tata niciodată să mă vadă? o întreba Fauve şi era singura întrebare la care Maggy nu-i putea da un răspuns mulţumitor.

– El este însurat...locuieşte departe, foarte departe, munceşte din greu, este un om căruia nu-i place să călătorească...

Ce răspunsuri mai erau şi astea ? Se gândise chiar să-i scrie lui Mistral şi să-i amintească de existenţa fiicei sale, dar nu a fost niciodată în stare să o facă pentru simplul motiv că Fauve era un copil atât de fericit, încât nu putea fi doborât de această singură tristeţe. Şi acum, în sfârşit, Julien în persoană a catadicsit să vină în întâmpinarea lui Fauve. Maggy îşi încleştă dinţii şi acceptă ca Fauve să plece, pe perioada verii, în Provence. Dar numai gândul la Kate Mistral îi dădea fiori.

– Maggy, te asigur, Kate vrea ce vreau eu, îi spuse Julien nerăbdător. Ea mă acceptă aşa cum sunt, aşa a fost întotdeauna. Un copil de opt ani nu constituie o ameninţare pentru ea – gândeşte-te, Maggy, eu am şaizeci şi unu de ani, iar ea aproape şaizeci, suntem căsătoriţi de treizeci şi patru de ani... nu-ţi închipui cumva că va fi geloasă pe fetiţă?

– Ba cred că poate fi geloasă şi pe un canar dacă va deveni favoritul tău.

– Maggy, tu nu ai fost niciodată rezonabilă în ceea ce o priveşte pe Kate.

– Kate nu este o femeie faţă de care să pot fi rezo-

nabilă. Dacă ar fi acceptat divorțul și te-ar fi lăsat să te însori cu Teddy...

– Maggy, n-ar fi trebuit să mergem pe nava aceea. Cine poate să privească înapoi și să hotărască ce concurs de împrejurări a imprimat destinului acel curs?

– Nu cred să te fi auzit vreodată vorbind de destin.

– Este singura explicație pe care o suport.

– Nu te trezești niciodată noaptea pentru a te întreba de ce oare faci în așa fel ca lucrurile să iasă mereu pe dos? Chiar nu te acuzi niciodată?

– Mă voi acuza până la sfârșitul vieții. Trăiesc doar pentru a mă acuza, dar la ce mai ajută asta? Cea mai mică schimbare în desfășurarea evenimentelor ar fi putut preîntâmpina nenorocirea. Dacă vasul pescăresc ar fi trecut cu un minut mai târziu, dacă nu aș fi înotat spre Teddy, dacă nu s-ar fi îndreptat spre trincă, dacă americanii n-ar fi venit la St. Tropez, dacă nu am fi stat la Sennequier, dacă... o infinitate de dacă. Cel puțin asta înseamnă ceva, dar dacă mă acuz, nu ajung la niciun rezultat. Greșesc cumva?

– Nu. Maggy tăcu. A i-o încredința pe Fauve lui Mistral, chiar și pentru câteva luni, vara, era periculos. Orice i-ai încredința acestui om presupunea asumarea unui risc. Dar avea de ales? Nu, repetă Maggy tare, fără să i se adreseze lui Mistral. Era poate mai periculos dacă nu-i dădea lui Fauve șansa de a avea un tată.

22

Într-o zi de iunie a anului 1969, în Gare de Lyon, Julien Mistral împreună cu fiica sa Fauve, în vârstă de șaisprezece ani, se urcau în expresul de lux care circula

de la Paris la Marsilia. În fiecare iunie din ultimii opt ani, Mistral călătorea de la Félice la Paris pentru a o întâmpina la aeroport pe Fauve, rămâneau peste noapte în capitală, apoi călătoreau spre Provence, unde petreceau împreună întreaga vară. În toți acești ani, nimic n-a reușit să o impresioneze mai mult pe Fauve decât faptul că trenul se numea Mistralul.

Încă de la prima sa călătorie a crezut că trenul se numea așa în onoarea tatălui ei și continuă să susțină acest lucru chiar și după ce a aflat că trenul purta denumirea vântului caracteristic din Provence. Mistralul, după unele opinii, este un vânt rece, uscat, care suflă atunci când cerul este senin, albastru și soarele strălucește, sau, după alții, un vânt care albește cerul, ascunde soarele și suflă fără încetare timp de trei zile, șase sau nouă zile; un vânt care înclină spre sud toți copacii din Provence, și din această cauză toate casele sunt construite fără ferestre pe pereții dinspre nord; un vânt ca un dragon, care se ascunde, domolindu-se până când aproape întreaga regiune uită de existența lui, pentru ca apoi să se stârnească brusc, bătând din Alpi spre Mediterana cu cincizeci de kilometri pe oră, strecurându-se prin ușile cele mai bine ferecate, furnizându-le locuitorilor din Provence scuze pentru toate necazurile lor, începând cu durerile de cap și terminând cu decesele.

Lui Fauve îi plăcea mistralul, el reprezenta pentru ea ceva strict personal, ceva apropiat, îi spunea pe numele lui provensal Le Mistrau sau Le Vent Terrau și îi plăcea teribil de mult să asculte zgomotul năvalnic, înfricoșător pe care îl făceau ramurile copacilor din *La Tourrello*. Pentru ea, mistralul reprezenta spiritul ținutului.

Vagonul de clasa întâi al Mistralului avea două compartimente cu două rânduri de câte trei locuri, față în față. În timp ce tatăl ei plecase în căutarea ospătarului șef

al vagonului restaurant, de la care urma să procure tichetele roz pentru rezervarea locurilor la masa de prânz, Fauve ocupă repede două locuri la fereastră, care aveau tapițeria cam ponosită. „Lyon, Dijon, Valence, Avignon", șopti ea, minunându-se – așa cum făcea de fiecare dată – cum de era în stare să stea liniștită timp de șase ore cât dura călătoria. Drumul de la Valence la Avignon i se părea cel mai dezolant din cauza schimbărilor dramatice pe care le suferise regiunea. Chiparoșii cu frunzele zimțate, apariția surprinzătoare a primelor crânguri de măslini, terasele cu viță de vie, o, toate acele emoții din prima ei călătorie, aici alunecau într-un con de umbră.

– Fauve, nu vrei un *apéritif* înainte de masă? îi întrerupse Mistral șirul gândurilor, revenind în compartiment în momentul în care trenul tocmai pleca din stație. Se ridică în picioare și păși în urma lui prin ușile mari acționate prin apăsarea unui buton electric, care duceau la vagonul restaurant. Aici, chelnerii în costumele lor albe scoteau deja dopurile sticlelor cu vin și îi serveau pe călătorii de la clasa întâi cu whisky și Perrier. Această gustare înainte de prânz devenise o obișnuință încă de la prima ei vizită. Fiindcă sticlele cu suc dulce de ananas erau prea mici, la început comanda întotdeauna două și după o pauză își făcea curaj și o cerea și pe a treia.

– Un sherry, te rog, îi spuse Fauve.

– O, de-acum am trecut la băutură? Mistral îi prinse mâinile.

– Numai la ocazii speciale. Îi zâmbi fericită de dragostea pe care o simțea la simpla atingere a mâinii lui. Credea că, din câți oameni există pe lume, tatăl ei este cel mai nepriceput la treburi gospodărești și era convinsă că ea reprezenta pentru el tot ce avea mai de preț.

– Un sherry pentru fiica mea, comandă el, și mie adu-mi, te rog, un pastis. Ca de obicei, Mistral îi studie

fața, căutând, cu un amestec dureros de speranță și teamă, urmele asemănării cu frumusețea clasică, tulburătoare a lui Teddy. Constata că, pe măsură ce creștea, Fauve devenea tot mai drăgălașă, fără să aibă nimic comun cu mama ei în afara înălțimii și a culorii părului. E o frumusețe interiorizată, conchise el, alegându-și cuvintele cele mai potrivite pentru a descrie înfățișarea acestui copil, pe care-l înconjura cu o adevărată adorație. În expresia figurii lui Fauve exista ceva fascinant, un aer meditativ, care-i stârnea curiozitatea în privința gândurilor ce-i treceau prin minte, dar și nemulțumirea față de numeroasele portrete pe care i le făcuse până atunci. Ochii ei gri, aproape imposibil de pictat, ascundeau un mister de nepătruns, iar colțul gurii sale fermecătoare căpăta timp de o clipă un aer grav, pentru ca apoi să se arcuiască într-un zâmbet încântător. Cum ar fi pictat Leonardo un asemenea model? Niciodată n-a reușit să zăbovească mai mult cu privirea asupra ochilor sau gurii lui Fauve; trebuia să se uite la fața ei în ansamblu, care îi sugera imaginea unei schimbătoare zile de primăvară. Niciuna din stările ei sufletești nu dura mult, fiecare clipă aducea o nouă vrajă, impunând o nouă abordare. Nu, nu va putea niciodată să-i surprindă toate aceste fațete pe pânză.

Își sorbea încet sherry-ul, conștientă de faptul că Mistral o studia cu atenție. Așa se întâmpla de fiecare dată în primele săptămâni ale revederii, când încerca să descopere schimbările survenite în anul care trecuse. Se supunea examinării lui cu aceeași resemnare binevoitoare cu care se obișnuise de mică, pe atunci fiind urmărită de privirea cercetătoare a lui Maggy. A mai existat vreodată o adolescentă examinată atât de minuțios, de cea mai bună cunoscătoare din lume a aspectului exterior al reprezentantelor sexului frumos, pentru ca ulterior, pe

parcursul vacanței de vară, să devină obiectul atenției unui tată care vedea *totul?*

– Te-ai rimelat, spuse Mistral pe un ton neutru.

– Credeam că nu vei observa.

– Bănuiesc că se asortează cu sherry-ul.

– Desigur. Magali spune că vârsta de șaisprezece ani este un moment potrivit, cu condiția să știi cum să-l aplici. Mi-a arătat cum procedează ea. Îți place?

– Nu foarte tare, fiindcă știu că fără el ai o înfățișare mult mai agreabilă, dar de ce m-aș plânge, mai cu seamă că tot n-ar folosi la nimic? Am rezistat celor patru ani ai minijupelor, care pe an ce trecea deveneau tot mai scurte, am apucat epoca botinelor cu microporos, n-am clipit nici când ți-ai tăiat părul à la Sassoon, așa se numea parcă? Nu văd de ce m-aș necăji pentru un strop de negru pe genele tale, care oricum se șterge până seara.

– Ce tătic îngăduitor și înțelept am!

– Mereu ai glumit pe seama mea, încă de pe vremea când erai mititică. Știi că ești singura persoană care își permite așa ceva?

– Singura persoană în viață care te ironizează.

– Până acum nici n-a încercat cineva.

– Dar mama? Sigur a văzut cât ești de amuzant?

– Nu, nu... sau poate da, dar ea nu mă persifla niciodată – ea nu era ca tine, Fauve. Nimeni nu are tupeul tău.

– *Chutzpa,* tată, așa cum ar spune Magali. Și nu înseamnă un compliment. Are înțelesul de cutezanță în ebraică.

– Și ce este rău în asta? Nu faci nimic în viață fără ea.

– Ei, dar mai înseamnă ceva: obrăznicie crasă, tupeu excesiv – Magali consideră cutezanța mea prea puțin potrivită pentru sexul feminin. Totuși, m-am mai schimbat. În anul ăsta nu m-am bătut decât o singură dată,

m-am dus la o groază de petreceri înfiorătoare, îmbrăcată corect şi am vorbit tâmpenii cu nişte băieţi teribil de plictisitori.

– Nu te-a interesat niciunul în mod special?

– Ţi-aş fi scris, ştii prea bine. Nu, papa, fiica ta e de părere că în realitate sexul masculin este mult mai puţin interesant decât a sperat ea.

– Dar nu ai decât şaisprezece ani! De ce i-ai găsi interesanţi la vârsta ta? Ai tot timpul să-ţi schimbi părerea când o să mai creşti.

– La şaisprezece ani se consideră că ai crescut deja, îi răspunse Fauve serioasă, în vreme ce Mistral se rezumă să clatine din cap.

La şaisprezece ani eşti un copil, un prunc. El avea şaizeci şi nouă, iar ea şaisprezece.

– Ce tânără eşti! Nu-şi mai amintea ce simţise el la această vârstă şi nici nu încerca să-şi amintească de bunica ei, care atunci când i-a pozat pentru prima oară goală, era doar cu un an mai mare decât Fauve.

Se gândea la Maggy foarte rar. Dorea ca Fauve să-i aparţină numai lui, să fie doar a lui, fiica lui Mistral şi nimic mai mult. Dar mai exista Maggy pe care Fauve o iubea atât de mult şi de care era acum legat pentru vecie printr-o legătură de sânge. Nepoţii lui vor fi strănepoţii lui Maggy şi cine ştie dacă vreunul dintre ei, într-un viitor depărtat, va face vreo diferenţă între generaţii? Îl deranja faptul că Fauve folosea uneori câte un cuvânt ebraic sau iudaic, îl deranja că respecta sărbătorile evreieşti, despre care îi scria, îl deranja că Maggy o îndoctrinase cu istoria familiei ei evreieşti – ce legătură avea Fauve cu toate astea? Ea nu era evreică!

Cu toate astea, nu îndrăznea să o critice pe Maggy. N-ar fi făcut decât s-o supere pe Fauve. Anul trecut ea

descoperise o poezie în provensală a poetului Frédéric Mistral – de fapt un cântec, compus spre a fi interpretat pe o melodie napolitană, iar Mistral n-a îndrăznit niciodată să-i spună cât de exasperantă era când îl cânta:

Mai, o Magali,
Duoco Magali,
Gaio Magali,
Es tu que m-as fa trefouli.

– Să vezi când l-o auzi – „Dar o, tu, Magali, dulce Magali, iubita mea Magali, doar tu îmi dai fiori de plăcere" – nu e cam sexy, papa?

– Îi va plăcea, spuse el precaut.

– Nu mă complimenta – *OK,* nu o interpretez prea bine, dar cel puțin am învățat provensala.

– La ce-ți folosește?

– În Provence, cel puțin este mai utilă decât oricare altă limbă pe care o știu. Am de gând s-o folosesc pentru a-i convinge pe domnul Hougonne și pe domnul Piano să mă lase să organizez o echipă de fete care să joace *boules*...

– Ce?

– Tot așa au exclamat și ei, de parcă le-aș fi cerut să se ducă la bar și să tragă o dușcă dintr-o sticlă de Pernod! Deși Félice nu este tocmai un loc de lansare a unei echipe feminine, totuși nu mă dau bătută. Problema cea mai dificilă o constituie fetele – au fost mai mult decât șocate când le-am împărtășit ideea mea. În fond, ce văd atât de sacru la o bilă metalică?

– Fauve, nu încerca să schimbi obiceiuri înrădăcinate de sute de ani. În Statele Unite, fetele joacă fotbal?

– Domnule, în Statele Unite fetele fac orice.

– Nu-mi spune mie domnule! Nu-i venise în minte altă replică la propunerea ei atât de năstrușnică, își spuse Mistral întinzând mâna după meniul fix pe care tocmai îl adusese chelnerul.

Restaurantul vagonului de clasa întâi al Mistralului avea la un capăt o bucătărie, în care doi specialişti bucătari cu bonete albe pe cap pregăteau nişte mâncăruri extraordinar de apetisante, cu nimic mai prejos decât acelea care se serveau într-un bistrou de înaltă clasă. Fauve şi Mistral au comandat fiecare lotte, o specie de peşte care se găseşte numai în Franţa, friptură de iepure cu cartofi noi, salată, brânză asortată şi ca desert *bombe glacée,* o îngheţată căreia Fauve îi ducea dorul tot anul.

– Ce mai pictezi? îl întrebă Fauve. Cu trecerea anilor Mistral picta din ce în ce mai încet, devenise şi mai exigent cu el însuşi, termina puţine pânze şi distrugea o mare parte dintre ele.

– Nu-mi purta mie de grijă – la ce lucrezi tu? Mai iei ore?

– Bineînţeles. O, papa, am atâtea de învăţat. Va veni oare şi ziua când o să poţi spune că ai învăţat ceva *definitiv,* pentru totdeauna?

– Eu n-am trăit o asemenea zi – şi nici „pentru totdeauna", de ce ai fi tu mai norocoasă? Fiecare pânză trebuie să te conducă la o nouă întrebare, să te ajute să faci noi descoperiri în fiecare dimineaţă când te trezeşti, să înveţi lucruri noi, neştiute până atunci, dar care îţi vor deveni familiare la sfârşitul zilei... de câte ori nu ţi-am spus toate astea, draga mea Fauve? O să-mi dai vreodată crezare?

– Cred că voi face progrese, şopti Fauve. Pictura era singura zonă în care se simţea teribil de inhibată, cuprinsă de o stare de continuă nesiguranţă, din cauza căreia nu avansa deloc.

Când era mică – dar şi acum, când privea înapoi i se părea că trăise într-un paradis al inocenţilor – avusese îndrăzneala să picteze sau să deseneze fără nicio rezervă, dar cu fiecare an simţea tot mai acut povara moştenirii

artistice a tatălui său. Câteodată îşi dorea să nu fi avut deloc talent – viaţa ar fi fost mult mai simplă dacă nu ar fi îmbrăţişat aceeaşi meserie ca şi tatăl ei.

În timp ce mânca peştele îşi aminti de prima vară petrecută la *La Tourrello,* când, după ce a chibzuit o zi sau două, Mistral i-a permis să vină în atelier, în timp ce el lucra, cu condiţia să nu-l deranjeze. I-a dat câteva bucăţi de cărbune, hârtie şi apoi, după ce a mai reflectat puţin, i-a dat şi câteva tuburi vechi cu vopseaua aproape consumată, câteva pensule uzate, o pânză şi a instalat-o într-un colţ.

La început l-a urmărit cu luare-aminte. Dar după fiecare atingere a pânzei cu pensula, el se plimba prin atelier încoace şi încolo, ceea ce nu era deloc distractiv, aşa că şi-a îndreptat atenţia către materialele date de el.

Acasă, la New York, nu avea decât creioane colorate, pasteluri, acuarele şi guaşe, cu care încercase să reproducă unele ilustraţii din cărţile ei favorite de poveşti, dar niciodată nu se gândise să picteze în ulei.

Mirosul vopselei era îmbătător şi îşi amintea cu precizie de clipa când a atins vopseaua cu degetul şi a mirosit-o plină de încântare. Apoi, imitându-i gesturile lui Mistral, înainte de a se apuca de lucru, a scos câte un strop de vopsea din fiecare tub şi l-a aşezat în semicerc pe scândurica de lucru dată tot de el. Şi acum? se întrebase ea, căci era prima dată când se afla în faţa unei pânze. Ar fi vrut să-l întrebe pe tatăl ei, dar nu îndrăznea să-l întrerupă de la lucru. În preajma ei nu existau cărţi din care să afle cum se transpune ceva pe o pânză, nu existau nici flori în vaze sau fructe pe platouri. Imensele picturi de pe pereţii din jurul ei erau prea confuze, prea complicate pentru ea, spre a încerca să le copieze, aşa că a înmuiat pensula în cea mai închisă vopsea, cea de un

albastru intens, şi a început să picteze obiectul aflat în centrul atelierului, şevaletul tatălui ei.

Datorită concentrării, sprâncenele ei arămii deveniseră o linie dreaptă; dezinvoltă, fără să o preocupe problema perspectivei, de care habar nu avea, privea doar obiectul aflat în faţa ochilor. Lucra cu râvnă, liniştită, astfel că abia după o oră Mistral îşi aminti de prezenţa ei. Era atât de concentrată că nici nu l-a observat când s-a apropiat pe la spatele ei să vadă ce a făcut. Părul de pe mâini şi de la ceafă i se zburlise de uimire. Ea vedea lucrurile în felul unui artist, constată el, ştiind exact ce se înţelege prin asta. În acea zi nu a făcut niciun comentariu, dar a doua zi i-a dat să deseneze un lăstar de sparanghel dintr-o vază, iar în ziua următoare un măr.

– Priveşte! Priveşte, Fauve... foloseşte-ţi ochii, micuţa mea, trebuie să înveţi să vezi... priveşte acest măr... este rotund, nu-i aşa? Dar dacă te uiţi – dacă te uiţi mai bine– vei vedea că partea superioară se înalţă uşor spre stânga... nu este complet rotund, aşa-i? Şi de ce nu se rostogoleşte mărul ca o minge? Fiindcă baza este aproape teşită – *vezi* şi tu cu propriii tăi ochi? Dar această mică tăietură de pe suprafaţa lui... poţi să-mi spui unde începe şi unde se termină? Ce culoare are tăietura, Fauve? Este aproape albă? *Priveşte!* Vezi cum devine galbenă culoarea roşie a mărului? Şi mai vezi unde începe galbenul să fie mai intens? Acum – spune-mi unde *vezi* pe scândurica ta cu vopsele aceste culori, acest roşu şi acest galben? Le ai pe toate acolo, Fauve, numai că trebuie să-ţi foloseşti ochii.

La un moment dat, pe care niciunul din ei n-avea să-l uite, arzând de nerăbdare, el şi-a aşezat mâna sa imensă deasupra mâinii ei, dirijând-o cu degetele sale puternice în aşa fel încât pensula se mişca sub controlul lui, forţa lui transmiţându-se în propriile ei degete. Îşi lăsa moale

mânuța, care ținea totuși cu fermitate pensula, iar încheietura mâinii, tendoanele se unduiau în felul în care un dansator nici prea maleabil, nici prea rigid se lasă condus de un partener experimentat și când vedea pensula din mâna ei trasând linie după linie, absorbea totul atât cu mușchii, cât și cu mintea.

În felul acesta trebuia să simtă *mâna lui* călăuzindu-i mâna, pe drumul acesta *trebuia să meargă*. Indiferent de gradul de originalitate a unui pictor, Mistral era convins că arta, ca și limba au o gramatică de bază care trebuie învățată pentru a face posibilă exprimarea corectă, și tocmai această gramatică o învăța el pe Fauve.

În acea vară, când Fauve, la vârsta de opt ani, lua primele lecții de desen, Mistral a reînceput să frecventeze cafeneaua din Félice, după o absență de treizeci de ani. Zilnic, înainte de prânz, o lua cu el și pe Fauve doar ca să poată comanda o băutură „pentru fiica mea Fauve". Încet, încet, bărbații din oraș, care nu mai dăduseră ochii cu el de la terminarea războiului, se adunară în jurul lui pentru a-i admira fetița, iar el, plin de jovialitate, le făcea cinste comandând un rând după altul. La început erau suspicioși, prea puțin dispuși să-i accepte prietenia, dar în scurt timp cedară lăsându-se cuceriți de copilul drăguț, prietenos și iscoditor.

Mistral nu o luase niciodată cu el la Félice pe Nadine. Și chiar dacă ar fi vrut, Kate i-ar fi retezat orice elan. În 1956, când s-a reîntors din pribegia lui, a constatat, fără nicio părere de rău, că Nadine fusese trimisă la un pension în Anglia.

După ce o lăsase să meargă, timp de patru ani, la școala din sat, Kate a considerat că e sub demnitatea ei ca fiica sa să-și continue instrucția la țară, apreciind că

Nadine va trebui să frecventeze o societate aleasă, din care făcuse şi ea parte înainte de a-l fi întâlnit pe Mistral.

De timpuriu, Nadine a fost învăţată să considere Félice ca pe o ciudăţenie demodată, lipsită de importanţă. Félice exista în viaţa ei ca un peisaj pictat într-un stil naiv din vremea lui Brueghel, bun doar să scoată în evidenţă rangul domnişoarei Nadine Mistral. Kate îi permitea fiicei sale să considere însuşi *La Tourrello* doar ca pe o reşedinţă minunată, aleasă de fantezia unui tată celebru şi puţin excentric.

Când a crescut mare, Nadine a descoperit singură că la *La Tourrello* era foarte renumită şi ori de câte ori le vorbea prietenilor săi despre ea, îi rostea numele cu un anume respect de parcă ar fi fost un castel. Conacul devenise un atractiv subiect de discuţii cu cei mai apropiaţi prieteni, cu care obişnuia să-şi petreacă vacanţele de vară în alte localităţi, cu mult mai civilizate.

Nadine, extraordinara Nadine, cu ochii ei verzi, reci, cu părul blond, lung până la umeri, tăiat drept, cu acel surâs, care, de fapt, nu semăna deloc cu un surâs, conturându-i doar buza superioară a gurii ei fine, era cât se poate de nepopulară la Félice.

În vara anului 1961, când Mistral a dus-o pe Fauve pentru prima oară la cafenea, nimeni nu s-a sinchisit de modul cum va reacţiona domnişoara Nadine la sosirea surioarei ei vitrege, care apăruse din senin sau mai degrabă în urma scandalului relatat cu lux de amănunte în ziare şi reviste şi rămas viu în amintirea oamenilor, în ciuda timpului care ar fi trebuit să arunce vălul uitării peste această poveste veche.

Nici Kate nu a fost scutită de torentul clevetirilor lor care nu mai conteneau de la venirea lui Fauve la Félice. Acest nou prilej de a diseca viaţa de familie a lui Mistral avea să constituie subiectul favorit de discuţie al săte-

nilor pentru tot restul anului. Kate Mistral îşi făcea cumpărăturile la Apt sau la Avignon, ocolind prăvăliile din sat, ceea ce reprezenta o trădare odioasă şi de neiertat, sancţionată prompt prin ostilitatea sătenilor. Kate abia dacă binevoia să oprească la staţia de benzină din sat pentru a-şi face plinul la maşină. Dar la câte nu te poţi aştepta de la o femeie care se consideră mai bună decât vecinii ei?

Niciuna din familiile care îşi cumpăraseră case în Lubéron nu făcuse obiectul atâtor speculaţii ca aceea a lui Mistral. Celelalte locuinţe erau folosite doar pe perioada vacanţelor de vară, proprietarii lor fiind simpli vizitatori care, evident, nu aparţineau acestei regiuni. Poziţia lui Mistral a fost ambiguă chiar din ziua în care s-a stabilit la Félice, în anul 1926. El devenise cu timpul, dar nu pe deplin, unul de-al lor în anii când a fost campionatul brav al echipei de *boules*, înainte de izbucnirea războiului, când Kate, deşi americancă, se mulţumea să trăiască relativ liniştit, chiar dacă obişnuia să se distreze cam prea des.

După război, atmosfera din sat s-a schimbat; opt oameni din Félice îşi pierduseră viaţa, doisprezece fuseseră duşi în Germania, la muncă forţată, în timp ce majoritatea tinerilor luptaseră în Rezistenţă.

La cafenea, unde odinioară cele mai aprinse discuţii aveau ca subiect valoarea relativă a terenurilor de *boules* din alte sate, în prezent controversele politice erau la ordinea zilei, disputele luând uneori o întorsătură urâtă; astfel, susţinătorii lui de Gaule refuzau să bea cu oamenii care-i votaseră pe comunişti şi viceversa. Datorită aversiunii faţă de politică, Mistral a evitat cafeneaua, iar absenţa lui a fost interpretată ca o atitudine de superioritate, confirmată şi mai clar atunci când Kate a dispus construirea bazinului de înot. Tot ceea ce făcea o înstrăi-

na şi mai mult de vecinii ei, al căror venit depindea în cea mai mare parte de cantitatea de ploaie ce cădea anual.

Prăpastia creată după război între Mistral şi Kate pe de o parte, şi între ei şi restul satului, pe de alta, n-a avut darul să stăvilească bârfele la adresa lor, dimpotrivă, le-a amplificat, soţii Mistral fiind socotiţi încă *cei de-acolo,* care îşi disprețuiesc vecinii.

Nu le-a fost de folos nici faptul că Marte Pollison, neputându-se abţine, a aruncat nişte vorbe despre viaţa de la *La Tourrello* unei verişoare care avea o prăvălie cu articole de menaj la Félice. Fiecare gospodină din oraş ştia cu exactitate câtă şampanie comanda doamna Mistral la petrecerile pe care le organiza, câte kilograme de paté de foie gras şi somon afumat se cumpărau de la cele mai selecte magazine de coloniale din Avignon, înaintea unei mari petreceri, câte slujnice angajate suplimentar supraveghea Marte pe perioada aglomerată a verii.

Sătenii erau convinşi că nimic nu-i mai putea surprinde la această femeie care, atunci când se mutaseră acolo, instalase apă caldă la patru băi, în timp ce mulţi dintre cei mai bogaţi fermieri n-aveau nici măcar apă potabilă la locuinţe. Ce nebunie! Oare Mistral nu-şi dădea seama că perceptorului nu-i vor scăpa toate astea?

Oamenii din Félice ar fi fost prea puţin impresionaţi dacă ar fi aflat că în 1960, la Parke-Bernet din New York, un tablou din perioada timpurie de creaţie a lui Mistral se vânduse cu o jumătate de milion de dolari. Lor le erau mult mai la îndemână amănuntele referitoare la decorarea camerei lui Fauve, care durase nici mai mult nici mai puţin decât şase săptămâni din momentul în care Maggy îşi dăduse acordul ca Fauve să meargă în vizită la Félice şi până în ziua sosirii ei acolo, în vara anului 1961.

Angajarea unui zidar care urma să restaureze camera circulară din turnul de sus, din porumbar, i-a redus la tăcere.

– Da, te asigur că pereții sunt acoperiți de sus și până jos cu mătase ce cade în falduri ca o cortină, sute și sute de metri de mătase imprimată, cu flori violete și albe. Menajera mi-a spus că sunt executate la fabrica domnului Demary din Tarascon. Făcu o pauză pentru a se convinge că toți l-au ascultat cu luare-aminte. Și patul, continuă el, mulțumit că se află în centrul atenției, este cu baldachin din același material și cu tăblițe capitonate ca la hotelul de Ville, de parcă ar fi pregătit pentru o prințesă. Pardoseala și covorul alb sunt din Spania, așa mi-a spus Marte Pollison, la fel și colivia albă cu doi peruși în ea. Chiar eu i-am văzut, știți baia pentru care Mistral l-a zorit atât de mult pe instalator? Ei bine, și ea are draperie de mătase.

Acest ultim amănunt stârnea neîncrederea celor mai multe gospodine din Félice, fiindcă nici chiar doamna Mistral n-ar fi fost atât de nesăbuită să facă așa ceva.

Și aveau perfectă dreptate. Fiindcă nu Kate, ci Mistral îi băgase pe muncitori în priză; el a fost cel care a hotărât să dea o altă întrebuințare porumbarului, știind că o cameră într-un turn ar fi ceva nemaipomenit de romantic pentru o fetiță; tot el a fost acela care s-a gândit cum să folosească materialele tradiționale pentru a se asigura că mistralul, care sufla uneori vara, nu va pătrunde șuierând printre cărămizile vechi, deși totul fusese restaurat; tot el a fost acela care a făcut imposibilul aducând forța de muncă necesară pentru a termina lucrarea la termen.

Încă din primul an de ședere la *La Tourrello* Fauve s-a îndrăgostit de camera ei și, deși era vară, a petrecut acolo multe ore triste, întrebându-se care ar putea fi

motivele ostilității manifestate față de ea de către Nadine și Kate.

Poate că eforturile tatălui ei de a o iniția în secretele picturii o făceau pe Nadine să fie atât de țâfnoasă, încât nu-și putea reprima iritarea – se gândea Fauve. O urăște cu adevărat sora ei vitregă?

Oare faptul că era un bastard o făcea pe Kate să o privească cu atâta ură, insesizabilă pentru ceilalți, întrucât Kate era prea deșteaptă pentru a-și trăda sentimentele față de Fauve, conștientă fiind de faptul că așa ceva i-ar pricinui mari necazuri din partea soțului. Aparent mărinimoasă, plină de solicitudine, își masca cu iscusință repulsia, îmbiind-o cu gemul de caise făcut în casă, umplându-i cana cu lapte, zâmbindu-i mieros atunci când a avut ideea să i se cumpere lui Fauve o bicicletă pentru a se plimba prin sat.

În cele din urmă, mândria lui Fauve a fost mai puternică. Dacă Kate și Nadine o urau, ea nu le va băga în seamă și-și va căuta în Félice copii de vârsta ei cu care se va împrieteni.

Nu s-a așteptat deloc ca obștea copiilor de opt ani să fie atât de strâns unită și rezervată față de o fetiță americană, înaltă, îmbrăcată excentric, cu părul roșu în bătaia vântului, care venea cu bicicleta de la castel, cum numeau ei *La Tourrello,* o fetiță despre a cărei cameră fantezistă auziseră o sumedenie de povești. Fauve le vorbea într-o franceză folosită la oraș, deși făcea numeroase greșeli gramaticale. În ce-o privește, nu înțelegea de ce trebuie să le strângă tuturor mâna și de ce n-are voie să meargă împreună cu băieții la jocurile mecanice, iar ei, la rândul lor, nu înțelegeau de ce această fetiță avea un nume atât de ciudat, în loc să poarte numele unui sfânt, pentru a-și sărbători și ea ziua onomastică.

O invidiau pentru faptul că tatăl ei o plimba în jurul

cafenelei, ca şi când ar fi fost un bebeluş care învăţa să facă primii paşi, şi nu o fată de aceeaşi vârstă cu ei; îi invidiau bicicleta nouă, strălucitoare şi rochiile frumoase. Nu era decât o intrusă care încerca să pătrundă în grupul lor.

Niciun copil n-a reuşit însă să-i reziste prea multă vreme, niciunul nu a fost în stare să-i întoarcă spatele, atunci când şi-a declarat deschis şi hotărât intenţia de a şi-i face prieteni. Ea i-a ajutat să taie iarba pentru a hrăni iepuraşii pe care-i creşteau spre a-i vinde la piaţă, a avut grijă, din proprie iniţiativă, de fraţii şi surorile lor mai mici atunci când jucau leapşa. Fauve i-a învăţat cum să azvârle mingea de baseball şi i-a invitat pe toţi acasă în repetate rânduri, tratându-i cu brioşe, ciocolată şi trei feluri de gem, desertul preferat al copiilor francezi. Mai târziu i-a dus în camera ei, unde s-au întins pe patul extraordinar cu baldachin, în timp ce ea le povestea despre şcoala din New York, unde, evident, nimeni nu era supus corvezilor, pe care trebuiau să le îndeplinească ei la şcoala satului. În timpul iernii le scria tuturor, aşa încât atunci când revenea verile era socotită veche prietenă.

Două fete au devenit cele mai bune prietene ale lui Fauve: Sophie Borel, o brunetă drăgălaşă, pe care Fauve o alinta Pomme fiindcă avea obrajii roşii ca merele, şi Louise Gordin, poreclită Epinette sau spin, datorită temperamentului vulcanic, care contrasta atât de puternic cu faţa ei micuţă, angelică. Pomme, cea mucalită şi zurbagie, al cărei tată era poştaşul satului, reprezenta sursa tuturor informaţiilor. Expansiva Epinette a fost una dintre primele apărătoare ale lui Fauve. A apărat-o chiar de la început faţă de celelalte fete care nu se puteau obişnui cu o prezenţă străină în obştea lor închistată şi xenofobă.

Ardea de nerăbdare să le revadă pe Pomme şi Epinette, îşi zise Fauve în timp ce mânca. Chelnerii, precum

acrobații, purtau cu agilitate platourile cu tocană de iepure condimentată, servindu-i pe fiecare cu mișcări grațioase și sigure, în timp ce trenul alerga cu mare viteză, balansându-se ritmic încoace și încolo, pe drumul de fier șerpuitor.

Atât Pomme, cât și Epinette nu prea se omorau cu scrisul și cât timp era departe de Félice, Fauve își făcea probleme ca nu cumva în lipsa ei să fi survenit vreo schimbare în viața acestui sat la care ținea atât de mult. Dacă s-ar construi un supermagazin sau un cinematograf?

Pentru ea, Félice era un loc nespus de frumos. Nu credea că mai există un alt sat atât de liniștit, deși nu acesta era cuvântul cel mai potrivit pentru un loc atât de pitoresc, atât de natural. Așezarea aceea omenească nu avea nevoie de nicio reclamă pentru a atrage vizitatori, fiind populată de o lume aparte în care modul de viață nu se schimbase fundamental de sute de ani.

Se gândea adesea la diferența dintre New York și Félice în ceea ce privește atitudinea oamenilor față de un copil nelegitim. În Manhattan, unde crescuse, era conștientă de existența unui curent subteran de opinie care-i dădea de înțeles că este o intrusă ori de câte ori ieșea în public cu Maggy și Darcy sau cu Melvin Allenberg, ghidul ei în lumea artei. Chipul său căpăta o expresie neobișnuit de ciudată, de parcă ar fi perceput un semnal de alarmă care-i declanșa reacția de autoapărare. Distingea în vocile coborâte discret de la mesele învecinate din restaurant o anume tonalitate sau surprindea o privire nefirească pe care nu reușeau să și-o ascundă atunci când apărea ea, toate aceste semne dându-i certitudinea că cineva tocmai șușotise, către altcineva „Privește, asta-i fiica nelegitimă a lui Mistral".

În asemenea momente, fără să-și dea seama, Fauve se ridica în picioare, cât era de lungă, își trăgea înapoi

umerii înguşti, căsca ochii mari, fără să clipească şi-i înfrunta pe cei ce o fixaseră cu privirea-i aspră, plină de mândrie nedisimulată, care ar fi fost mai potrivită pe faţa tatălui ei, o privire care îi şoca, reducându-i la tăcere.

– Nelegitimă! De ce nu încearcă oamenii să fie mai originali? a întrebat-o pe Maggy. M-am uitat într-un lexicon Webster şi am văzut că mi se poate spune în atât de multe feluri, ca de pildă, copil din flori, copil de târfă, *millius filius,* copil al nimănui – mie mi-ar plăcea copil din flori, ţie nu?

– Sigur că da... păcat însă că nu toţi oamenii au un vocabular bogat, i-o reteză Maggy.

Dar şi la Félice existau fructe ale legăturilor extraconjugale, aici însă oamenii simpli erau de părere că vina o poartă în exclusivitate părinţii care nu au fost suficient de prevăzători, aşa încât niciun copil nu era arătat cu degetul. La Félice simţea că este fiica lui Mistral, rezultată dintr-o pasiune vinovată, dar, cu toate acestea era acceptată.

Privi nerăbdătoare pe fereastra trenului. Nici nu ajunseseră bine la Lyon şi terminaseră de mâncat.

– Ce noutăţi mai sunt prin sat? îl întrebă pe tatăl ei. Nicio schimbare de la ultima ta scrisoare?

– Nou? Doar dacă socoteşte o noutate această gloată blestemată lipsită de gust, această adunătură de decoratori nebuni de la Paris, care au cumpărat case vechi mai peste tot şi le-au zugrăvit în verde, galben-citron şi chiar mov, Sfinte Sisoe, le-au amenajat interiorul fără să ţină seama de tradiţie, pentru ca apoi să le vândă unor străini sau parizieni dezmăţaţi, la nişte preţuri de zece ori mai mari decât valorează în realitate – o adevărată năpastă, mormăi el.

– Şi la Félice? îl întrebă Fauve alarmată.

– Pe noi ne-au descoperit doar câțiva străini, nu sunt mai mulți decât altădată, dar la Gordea și Roussillon situația este din ce în ce mai proastă. Satele și-au pierdut specificul, arată de parcă ar fi Disneyland-ul vostru, colorate strident, pavoazate ca niște târfe în ziua nunții, și peste tot mișună sute de străini. Dumnezeu știe, sosesc niște barbari cu autocarele, beau coca-cola în cafenele, cumpără ilustrate cu zecile, ignorând de fapt satul, se întorc apoi la autocare și pleacă în alt loc – doar o zi ca să viziteze întreg Lubéron-ul!

Când tuna și fulgera, Mistral semăna mai mult ca oricând cu un conchistador viteaz, își spunea Fauve. I se părea că odată cu trecerea timpului parcă întinerește și asta probabil datorită faptului că învățase să-l privească cu alți ochi sau poate și fiindcă își răsese barba care a împiedicat-o să-l recunoască prima dată. Nasul lui mare era mult mai proeminent acum decât altădată, iar gura mult mai fermă. Capul impunător, chipeș, semeț nu se schimbase deloc. Întotdeauna i s-a părut că el este cel mai puternic, cel mai onest și cel mai înalt bărbat din câți văzuse. Este magnific, gândea ea, folosind acest nou cuvânt pe care-l auzise și care-i plăcea. Am un tată magnific!

23

– Corupătoare! Este scandalos... oribil... țipa Pomme – ești sărită de pe fix, Fauve Lunel.

– Văgăună... medievală... Fauve râdea cu lacrimi de Pomme care se cutremură de revoltă. Trăiești pe altă lume, fato!

Când a pus banda cu cântecul *E ușor să fii crud* știa că prietenele ei nu erau pregătite pentru așa ceva.

În trecut le cucerise cu Johnny Cach şi Engelbert Humperdinck, deşi inimile lor mai tânjeau încă după Bee Gees. Nu a rezistat însă tentaţiei de a le scoate puţin din sărite, stârnind hohote de râs.

Deşi preferinţele lor muzicale erau departe de cele din New York, adolescenţii din Provence dansau ca turbaţii. Fiecare sat organiza anual două serate dansante publice, aşa că în Lubéron aproape că nu exista sâmbătă fără o seară de dans, unde puteai merge fie cu maşina, fie cu autobuzul.

De la paisprezece, cincisprezece ani i s-a îngăduit şi lui Fauve să meargă la dans cu grupul ei de fete, însoţite de unul din părinţii lor, dar la vârsta de şaisprezece ani li se permitea – de fapt era de aşteptat – să meargă ca invitate ale unui băiat.

După ce Pomme şi Epinette au plecat cam fără chef acasă pentru a lua masa de seară, Fauve a dat din nou drumul la magnetofon. Remarcase că, faţă de anul trecut, prietenele ei suferiseră o schimbare fundamentală. În primul rând au vorbit ceva mai mult despre dansul de săptămâna viitoare de la Uzès, la care fiecare fusese invitată de câte un băiat din district. Au poftit-o şi pe Fauve să meargă cu ei patru, cu maşina tatălui unuia din băieţi. Dar odată ajunsă acolo, nu s-ar fi distrat la fel de bine cu însoţitorii ei.

Anul trecut a fost cât se poate de plăcut; a stat cu gaşca ei de prietene „în colţul fetelor" hlizindu-se, chiar dacă niciun băiat nu a venit să le invite la dans. În ceea ce o priveşte, datorită staturii sale neobişnuit de înalte era mereu în criză de parteneri. Dar anul acesta îşi dădea bine seama că ar fi fost ruşinos să danseze cu o altă fată. După spusele lui Pomme, multe din fetele din Félice se întâlneau cu băieţi, cu care erau logodite oficial.

Îmbufnată, îşi spuse că erau doar nişte serate provin-

ciale. Imediat ce intrau în sala de dans, băieții și fetele se retrăgeau în colțurile lor, aruncându-și pe furiș priviri, cu toate că veniseră împreună. De obicei inaugurau dansul cuplurile cărora nu le păsa de ceea ce gândeau ceilalți; băcanul bine dispus cu fiica sa de cinci ani; o fetiță de nouă ani trăgând după ea pe fratele de șase ani, care de voie, de nevoie trebuia s-o urmeze; două verișoare care formau o pereche comică; unul sau două cupluri de proaspăt căsătoriți afișându-se ostentativ.

Probabil că fiecare băiat își revendica partenera pe care o invitase, dacă avea una, dar o făcea cu un aer plictisit, lipsit de eleganță. De ce erau atunci atât de înnebuniți după dans, se întreba Fauve, mai ales că arătau atât de jalnic în ring? În Provence, tinerii dansau de parcă ar fi fost niște marionete ale căror picioare se mișcau independent de restul corpului. Expresia care li se citea pe față în timpul dansului era de disperare împietrită. Conversația sau cel mai ușor zâmbet între parteneri erau inadmisibile. Când se termina dansul, partenerii se repezeau brusc spre colțurile lor, de parcă până atunci participaseră la un meci de box, și relaxați reluau conversația cu membrii propriului grup. Asta numeau ei dans!

De ce să participe la un asemenea simulacru de dans? Putea să rămână acasă sâmbătă seara fără să fie nevoită să dea cuiva o explicație. Pentru weekend se anunțaseră niște prieteni englezi ai lui Kate, și nimeni din *La Tourrello* nu știa despre serata de la Uzès. Deci nimeni n-ar fi întrebat-o de ce nu este și ea acolo. Îți aminti imediat de hotărârea ei de a se integra în viața satului, or dacă lipsea de la dans, prietenii ar fi considerat, pe bună dreptate, că le-a întors spatele. Lipsa unui partener nu putea fi considerată o justificare. Orice fată din satele învecinate, pe distanță de zeci de kilometri, care putea să se deplaseze

cu ceva, era prezentă acolo, fiindcă asemenea dansuri se organizau exclusiv în scopul găsirii unei perechi.

O, dacă lucrurile s-ar fi petrecut la fel ca vara trecută, se gândea Fauve cu nostalgie, dacă n-ar fi început această cursă în căutarea perechii! Pomme şi Epinette, care odinioară nu se gândeau la nimic altceva decât la năzbâtiile plănuite împreună cu ea, fără ştirea părinţilor, erau acum foarte încântate de întâlnirile lor de sâmbătă.

Peste doi ani, probabil, se vor logodi sau mărita şi apoi, înainte ca ea să afle, vor deveni mame, mândre de copiii lor. Odată cu pierderea libertăţii o vor da uitării şi n-o vor regreta decât rareori, în gândul lor.

Cu o intuiţie care îi dădea fiori, Fauve se gândea că mai mult ca sigur le-a pierdut pe vecie pe Pomme şi Epinette. Prietenia lor pe timpul verii, care nu mai târziu de anul trecut părea veşnică, devenise acum efemeră. Doar într-o singură iarnă se transformase într-o umbră pe cât de neaşteptată pe atât de nedorită, marcând epilogul adolescenţei. De ce a trebuit să se termine?

Fauve se ridică din pat mânată de un impuls al inocenţei înflăcărate. Cine are nevoie de băieţi? De ce se dau în vânt după ei Pomme şi Epinette? Nu mai puteau să aştepte un an? Ştia însă că era prea târziu. După gingăşia din vocea lui Pomme atunci când a pronunţat numele lui Raymond Binard, un tânăr electrician din Apt, era clar că atât ea, cât şi cealaltă prietenă navigau în apele romantismului. Unde era Pomme, sursa inepuizabilă de ironii, dar Epinette cea încântător de supărăcioasă şi care anunţase mândră că Paul Alouette, „prietenul" ei venit în permisie din armată, împrumutase Citroënul cel nou al tatălui său pentru această ocazie? Mare scofală să împrumuţi o maşină!

La New York, Fauve avea grupul său de fete şi băieţi, colegi de clasă de la Şcoala Dalton, cu care frecventa

cursurile de dans, concertele rock şi petrecerile. Ştia prea bine că erau consideraţi cei din urmă puştani, spre deosebire de ceilalţi care fumau deja chiştoace şi cunoscuseră primele experienţe sexuale. Niciunul din prietenii ei nu se dădea în vânt după jocuri complicate de-a femeia şi bărbatul, aşa cum obişnuiau ceilalţi.

Dacă ar putea opri timpul în loc! De nu s-ar mai schimba ceva! Surprinsă de pornirea sa de a izbucni în plâns, suspină adânc, de fapt oftă ca un adult conştient de trecerea inexorabilă a timpului şi de propria neputinţă.

Îşi găsi alinarea în camera sa primitoare, care a fost întotdeauna singurul ei refugiu. Camera intimă din turn îi aducea mângâiere şi o aştepta să revină în fiecare an. Cu un secol înainte de a servi drept porumbar adăpostise o moară de vânt, de la care rămăseseră aripile mari fixate pe fereastra exterioară; parcă auzea aievea fâlfâitul aripilor generaţiilor de porumbei care îşi făcuseră culcuş aici unde era acum patul ei.

În ultimii opt ani, Fauve a tot adăugat câte ceva acestei camere cu aspect de muzeu, pentru a marca diversele etape ale creşterii sale. Generaţii de păpuşi stăteau aliniate la perete, fotografii ale ei cu Mistral, făcute în fiecare vară, vederi vechi cumpărate de la anticariatul din sat şi lipite pe pereţi, flori presate şi înrămate, postere de la sărbătorile satului, de la balul pompierilor voluntari şi alte evenimente dragi inimii ei. Cunoştea în cele mai mici detalii această colecţie de amintiri din care nu luase niciodată vreun obiect pentru a-l duce la New York. Instinctiv, menţinea distanţa dintre cele două lumi, care erau separate şi în realitate.

În timp ce şedea visătoare pe pat, Fauve auzi în curte vocea lui Kate. Ce asemănătoare era cu vocea lui Nadine, care, acum, slavă Domnului, după ce se măritase cu Philippe Dalmas şi trăia la Paris, venea în vizită la *La*

Tourrello doar o dată sau de două ori pe vară. Ştiuse oare Nadine ce înseamnă regretul trecerii de la vârsta liniştită de cincisprezece ani, la cea şovăitoare de şaisprezece ani? Fauve se îndoia. Dacă Nadine sau oricine din cercul ei de prieteni s-ar fi dus vreodată la dans în sat, ar fi stat pe margine şi s-ar fi distrat ca la un spectacol folcloric. Şi dacă s-ar fi ostenit să li se alăture la dans, i-ar fi încondeiat mai târziu pe localnici, socotindu-i demodaţi.

Cu gândul la sora ei vitregă, Fauve îşi strânse pumnii, se dădu jos din pat, brusc înviorată şi îşi puse una din acele eterne întrebări capabilă să alunge din mintea oricărei femei problemele atât de complicate cum ar fi caracterul efemer al tinereţii.

„Cu ce să mă îmbrac?"

Cinci zile mai târziu, Fauve stătea în colţul rezervat fetelor din sala de festivităţi din Uzès, un orăşel comercial agitat, cu multe turnuri medievale, fostă reşedinţă a ducelui d'Uzès, cel dintâi duce al Franţei. Anul 1969 fusese deosebit de confuz în privinţa liniei modei, dar până şi la Lubéron minijupa îşi făcea simţită prezenţa. În săptămâna aceea Fauve petrecu ore în şir încercând să-şi găsească rochia potrivită. Toate i se păreau fie prea festive, nepotrivite pentru un bal în sat, fie prea de stradă. Neîndrăznind să şi-o pună pe cea mai bună, aşa cum ştia că fac toate fetele, Fauve stătea nedecisă, doar într-un dres portocaliu, când Marte Pollison bătu la uşă să-i spună că prietenele ei o aşteaptă afară în maşină.

Imediat, într-o goană nebună îşi puse pe ea o minijupă îndrăzneaţă, de culoare roz cu un şliţ geometric mare din care se forma un pliseu din mătase roşie. Îşi mai trecu o dată peria prin părul roşu, rebel şi se încălţă cu o pereche de balerini Capezio de culoare verde-deschis după care coborî în goană scările turnului, fără să mai treacă prin salon pentru a-şi lua la revedere. Dacă Kate

dezaproba simțul ei cromatic, nu avea de gând să-i dea satisfacție. Niciodată, şi mai cu seamă acum.

În colțul fetelor era o zarvă teribilă, ca într-un stup. Fauve nu era atentă la discuțiile lor, însă la un moment dat privirea i-a fost atrasă de doi tineri, care părăsiseră colțul băieților, dând impresia că au de gând s-o invite la dans. Unul din ei era Lucien Gromet, a cărui respirație urât mirositoare şi-o amintea de anul trecut, iar celălalt, Henri Savati, avea obiceiul să-şi târşească picioarele în ritmul muzicii. Se întrebă, într-o doară, dacă n-ar fi mai nimerit s-o ia la dans pe una din fetele mai mici, evitându-i pe cei doi.

Aceştia se apropiară păstrând distanța unul față de celălalt, fără să se depăşească. Când ajunseră la numai câțiva paşi de ea au fost brusc daţi la o parte de un al treilea, care le-a blocat calea, oprindu-se în fața lui Fauve. Se întoarse apoi spre cei doi, adresându-li-se într-un stil bombastic: „Mii de scuze, dragii mei, dar domnişoara mi-a rezervat, pe carnetul ei de bal, toate dansurile din seara asta". La aceste cuvinte, Lucien şi Henri îşi lungiră gâturile, plini de uimire. În mod obişnuit când invitau o fată la dans îi îndrugau ceva, fără să se sinchisească dacă îi urmează. Carnet de bal?

Fauve clipi des.

– O, Roland, chiar mă gândeam ce ți s-o fi întâmplat, spuse ea luându-l de braț. Credeam că ai renunțat să mai hrăneşti privighetorile.

– Nu, în seara asta e rândul păunilor – păunița este în călduri, iar ei s-au angajat într-o încăierare necuviincioasă. Valsăm?

– Cu cea mai mare plăcere, dar, vai, orchestra a optat pentru alt dans.

– Vrei să stăm pe margine?

– Poate că e mai înțelept, Roland.

– Mă cheamă Eric, spuse el, dar poți să-mi spui și Roland, dacă dintr-un motiv sau altul îți place mai mult.

– Pe mine mă cheamă Fauve. De obicei, când îi aflau numele, tinerii din sat făceau comentarii prostești. Așteptă și acum reacția, dar el nu zise nimic, ci o privi doar cu atenție, chipul lui exprimând o sinceră bucurie. Se gândea că nu-și amintește să fi văzut un bărbat – fiindcă el era un bărbat, nu un băiat – care să arate atât de liniștit și degajat. Eric avea peste 1,80 m înălțime și, privindu-l, Fauve își dădu seama că are ceva remarcabil, deși n-ar fi putut să spună cu exactitate ce anume; era chipeș, cu trăsături viguroase, bine conturate, cu pielea măslinie, cu părul castaniu care pornea dezordonat dintr-un vârtej de deasupra ochiului drept și-i cădea pe frunte de-o parte și de alta. Buza inferioară, mai cărnoasă, era crestată la mijloc, iar ochii dădeau feței o expresie de generozitate. Dar de ce oare o șoca aspectul neobișnuit al acestui străin? se întreba Fauve.

– Mă fixezi, zise el râzând.

– Ba tu mă fixezi pe mine, ripostă ea supărată.

– N-ar fi mai bine să dansăm?

– Cred că da.

Orchestra tocmai ataca melodia *Viața în roz,* când Eric o cuprinse în brațe. Fauve care dansa țeapănă, în stilul obișnuit prin partea locului, se trezi ținută strâns la pieptul lui și condusă cu măiestrie pe aripile unui vals. Probabil că orchestra nu cânta în ritmul cunoscut de un, doi, trei, un, doi, trei, al valsului vienez, dar ei valsau cu atâta grație, încât șeful orchestrei, urmărindu-i, făcu un semn muzicanților să cânte în continuare *Dunărea albastră.* După terminarea melodiei s-au oprit brusc, uimiți că se aflau singuri în ring, în timp ce restul dansatorilor îi

priveau uluiți de parcă ar fi fost Ginger Rogers şi Fred Astaire.

– A fost minunat, exclamară amândoi în acelaşi timp.

– Hai să bem ceva rece. Am descoperit la tine trei lucruri importante şi am de gând să te dau gata cu inteligența mea, îi spuse Eric, conducând-o de pe ringul de dans. Lângă sala de spectacole era o cafenea unde însoțitorii se înghesuiau să joace cărți. Fauve şi Eric ocupară o masă şi comandară cola.

– În primul rând eşti străină, în al doilea rând eşti artistă şi în a treilea rând miroşi frumos, mai ceva decât oricare altă fată din lume, îi spuse el.

– Dar nu mă parfumez, protestă Fauve.

– Exact ce am presupus.

– O! Se gândi o clipă la ceea ce-i spusese şi simți cum o năpădeşte acea roşeață îngrozitoare, caracteristică ramurii feminine a familiei Lunel. De unde ştii că sunt străină? întrebă Fauve folosind accentul din sud.

– Prea târziu ca să mă păcăleşti, şi eu pot vorbi aşa. Tu valsezi ca o străină – divin, nu țeapăn –, eşti singura fată din Provence care ar fi putut să-l smulgă pe arhiducele Rudolf de lângă Maria Vetsera. Asta n-ai învățat aici.

– O! Fauve se îmbujoră şi mai tare, căci văzuse *Mayerling* la televizor în reluare, de unde ştii că sunt artistă? îl întrebă pe un ton răbdător.

– Pentru că numai un artist ar purta în mod deliberat asemenea culori – rochia cu părul se mai asortează, dar dresul portocaliu şi asemenea pantofi...

– Mă interesează arta, spuse Fauve evaziv. Până atunci nu mărturisise nimănui că pictează. Doar cei din familie, Melvin Allenberg şi câțiva prieteni ştiau că pictează, dar niciunul dintre ei n-avea habar cât de legată era de lucrările ei.

– Interesată de artă? Atâta tot? insistă el.

– Vizitez o mulțime de galerii de artă și muzee – în fond New Yorkul este citadela picturii.

– Asta să o creadă newyorkezii, protestă Eric. Nici un francez n-ar accepta ideea că după război centrul artei s-ar fi mutat în Statele Unite.

– Ei, lasă, știi prea bine că asta este situația. În fiecare sâmbătă după-amiaza ai să vezi mult mai mulți artiști vizitând galeriile de pe Madison Avenue decât poți vedea la Paris, fără să mai pun la socoteală muzeele. Prietenul meu Melvin și cu mine mergem acolo de două sau de trei ori pe lună, spuse Fauve.

– Prietenul tău Melvin? E cumva un expert?

– Melvin este un om extraordinar! Te năucește cât de multe știe...

– Un model de perfecțiune – fără îndoială că este și frumos.

– Ei, poate că nu la propriu, dar este de necrezut câte fete sunt îndrăgostite de el. Mai întâi le dă gata cu inteligența și talentul său, apoi toate descoperă că este atrăgător și plăcut. Uneori am impresia că nu există în lume o altă persoană cu care să pot discuta așa cum o fac cu Melvin, pot să-i spun orice și sunt convinsă că mă înțelege.

– Vorbești ca o îndrăgostită, îi zise Eric plin de obidă.

– Îndrăgostită? O, Eric, ce idee extraordinară, chicoti Fauve.

– Ce naiba găsești extraordinar în asta? Crezi că e plăcut să stai cu mine și să turui despre drăguțul, atrăgătorul, strălucitorul Melvin cu care îți petreci multe după-amiezi artistice?

– Și seri, Eric – fiindcă atunci este ora de deschidere a galeriilor, știi, și bunica mă lasă să mă duc cu el la cele mai importante, spuse Fauve cu un surâs în colțul gurii.

– Ei, asta-i prea de tot! Eric termină de băut cola şi puse paharul pe masă. Eu mă duc în sală.

– Eric!

– Ce? ridică el tonul.

– Melvin este un om bătrân – preistoric –, are pe puţin patruzeci şi trei sau patruzeci şi patru de ani – îmi este ca un unchi – o cunoaşte pe mama mea, pentru numele lui Dumnezeu.

– Dar tu câţi ani ai, de fapt? o întrebă, reaşezându-se pe scaun, cu o mină brusc relaxată.

– Şaisprezece. Dintr-odată i se păru că se află la o vârstă deosebită. Nostalgia celor cincisprezece ani dispăruse.

– Eu am douăzeci.

Şi-au zâmbit unul altuia fără niciun motiv sau mai bine zis pentru că aveau toate motivele. Fauve îşi dădu seama ce-i atrăsese atenţia la el atunci când l-a privit prima dată. Încrederea. Putea să aibă încredere în el fără rezerve. Era ca un obiect asupra căruia te opreşti din cauza unei particularităţi dominante. Cum putea să acorde încredere totală unui străin chiar de la prima vedere? Şi încă unuia atât de chipeş? Pomme şi Epinette spuneau că oamenii ca el sunt răsfăţaţi şi încrezuţi şi trebuie evitaţi cu orice preţ. Ei, dar Pomme şi Epinette nu prea înţelegeau cine ştie ce din ceea ce spuneau.

– Pe lângă faptul că ştii totul despre artă datorită ramolitului, drăguţului şi preistoricului Melvin, presupun că ştii totul şi despre arhitectură? o întrebă Eric.

– Nimic, cu excepţia lucrurilor simple, obişnuite din jur. Nu sunt deloc în temă.

– Mulţumesc lui Dumnezeu, spuse Eric încântat. Eu sunt arhitect sau mai bine zis voi fi în curând... Studiez arhitectura.

– De ce eşti atât de fericit că nu mă pricep?

– Fiindcă vreau să te învăț și eu ceva, ripostă el.

– OK, începe.

– Nu m-am gândit să te învăț acum, poate mâine, poate poimâine, săptămâna viitoare, în timpul vacanței... n-ai și tu un pic de romantism?

– Nu sunt sigură... Cred, cum ai spus? îl întrebă Fauve serioasă, încruntându-se din cauza efortului de a-și aduce aminte.

– Ești o romantică neștiutoare, din câte văd. Poate că e mai bine. Hai, Fauve, să mai valsăm, și pe urmă te rog să-mi dai voie să te conduc acasă! Sau ai venit cu cineva? Este imposibil să-ți dai seama în brambureala asta. Tonul îi era ușor nesigur.

– Am venit cu niște prieteni care nu vor spune nimic dacă nu mă întorc cu ei.

– Unde locuiești?

– Aproape de Félice.

– Nu e tocmai după colț. Vocea îi devenise mai veselă. Este cam la șaizeci de kilometri. Și acum, Fauve, încetează să mai roșești când îți fac complimente. Te voi dresa ca pe un cățel. Un compliment la fiecare zece minute timp de câteva ore și vei înceta să mai roșești... nu, nu cred că este o idee bună. De fapt îmi place că roșești... mai adaugă un strop de culoare roșie pe lângă toate celelalte.

Balurile în Provence nu începeau niciodată înainte de ora nouă și rar se terminau mai curând de ora două. Fiindcă aveau ceva de mers și știa că tatăl ei o aștepta întotdeauna la întoarcerea acasă, Fauve insistă să plece imediat după miezul nopții.

Aproape de Remoulins, când au luat-o pe drumul național 100 care ducea direct spre Félice, Eric îi propuse să se abată pentru a vedea Pont du Gard sub clar de lună.

– Este una din cele mai fantastice minuni ale anti-

chitații, rămasă aproape intactă după două mii de ani – nu-i vei înțelege pe romani până nu vei vedea acest apeduct – este... nu, ești sigură? Crezi că poți trăi chiar și o zi fără acest apeduct? Bine... ne întoarcem.

La Villeneuve-les-Avignon îi făcu o altă propunere.

– Hai să mergem la părinții mei, să-i salutăm – niciodată nu se culcă devreme și de pe terasă se vede cel mai bine fortul St. André – este cel mai reușit exemplu de fortificație cu două turnuri pereche... nici asta? Nu-ți *place* o fortăreață ca lumea? Bine, bine... atunci merg de-a lungul râului fără să mă uit la dreapta sau la stânga, deși greșești dacă nu vrei să aruncăm o privire asupra palatului pontifical noaptea – la lumina zilei nu este atât de grozav.

– Acasă, Eric, te rog, insistă Fauve și o dată trecuți de Avignon tăiară câmpia întinsă, bogată, timp în care Eric țesea planuri peste planuri. Se simțea chemat s-o inițieze pe Fauve în tainele arhitecturii. Atâta timp cât regiunea păstra ruinele unui oraș fenician întemeiat cu șase secole înainte de Iisus Hristos și alte sute de minuni din perioadele următoare, de ce să nu găsească un punct de plecare? Cât dintr-o ruină mai putea fi socotit ca atare? Care era nivelul ei de înțelegere în raport cu trecutul?

Când ajunseseră aproape de Félice, Fauve își dădu seama că nu prea îl urmărise. Era neliniștită la gândul că tatăl ei n-o mai văzuse în compania unui băiat anume, ce va spune despre ea că plecase seara cu un grup de prieteni vechi și se întorcea acasă cu un tânăr necunoscut, agățat la dans? Sigur, așa ceva se întâmplă și altor fete! *Ar trebui* să fie încântat că nu era o fată nedansată, își spunea ea în momentul în care îi arăta lui Eric drumul spre *La Tourrello. Ar trebui* să-i facă plăcere că a întâlnit o persoană care studia arhitectura, un domeniu atât de interesant, nu-i așa?

Porțile mari de la *La Tourrello* erau larg deschise, iar luminile din salon, pe partea dinspre curte, ardeau.

– Intră înăuntru, îi spuse Fauve, absentă.

Eric parcă mașina în curte.

– Ar fi bine să intri și să-l cunoști pe tatăl meu... șopti Fauve și emoționată îl conduse spre salon unde știa că stătea mereu, așteptând-o.

Când au intrat, Mistral s-a ridicat de pe scaunul de lângă cămin și s-a îndreptat spre ei, privindu-i mirat, când pe unul, când pe celălalt. E doar mirat, gândi Fauve cu evidentă ușurare, nu-i deloc iritat.

– Acesta este tata, zise ea, neîndrăznind să se uite la Eric. Ar fi trebuit să-i spună că este fiica lui Mistral, știa că ar fi trebuit, dar pur și simplu n-a găsit momentul potrivit, deși, sincer vorbind, se ivise o asemenea ocazie, însă n-a fost suficient de perspicace s-o folosească. La urma urmei, nici el n-a întrebat-o, și atunci? Nu a plăcut-o fiindcă era fiica lui Mistral, și acum când era prea târziu să-i mărturisească, ar fi preferat să nu-i fi rezervat o asemenea surpriză. Eric ar putea să creadă că a făcut-o înadins ca să-l impresioneze.

– Papa, el este Eric, spuse cu sfială.

– Văd asta, zise Mistral zâmbind și strângându-i mâna. Dar de când și-au însușit tinerii obiceiul barbar de a se cunoaște numai după numele mic? Eric și mai cum, dacă mi-e permis?

– Bună seara, domnule Mistral.

De ce suna așa de ciudat vocea lui Eric? Era supărat pe ea? se întrebă Fauve.

– Numele meu de familie este Avigdor, continuă Eric, iar pe tatăl meu, domnule Mistral, îl cheamă Adrien Avigdor.

– Nu poți să-i interzici lui Fauve să se întâlnească cu acest tânăr, spuse Kate calmă. Julien, nici nu începe

discuție. Mai gândește-te. Să nu-ți faci iluzii că te va asculta sau va fi de acord cu tine. O vei determina să-ți pună niște întrebări la care n-o să poți răspunde cu lux de amănunte, nu crezi? Dacă aș fi în locul tău aș lăsa baltă întreaga dandana – se va rezolva de la sine, fără amestecul tău.

– Kate, dar tu nu i-ai văzut fața! Nu i-ai auzit vocea.

– A spus ceva neobișnuit?

– Nu, a fost cât se poate de politicos, dar *era ceva,* sunt convins că nu mă înșel.

– Julien, după toate probabilitățile, știe că tatăl lui a fost cândva agentul tău. Normal că Avigdor s-a supărat că te-a pierdut, care agent nu s-ar fi supărat? Fără îndoială i-o fi relatat o teribilă poveste de familie – cum Julien Mistral a pornit la drum cu papa Avigdor și apoi a fost atât de nerecunoscător, încât și-a schimbat agentul – știi că cel mai important eveniment din viața familiei Avigdor a fost descoperirea ta ca pictor, urmată de ruperea relațiilor de afaceri dintre voi.

– Nu vreau ca Fauve să aibă de-a face cu el.

– E doar un copil – nu se pune problema ca la șaisprezece ani „să aibă de-a face" cu un băiat în adevăratul înțeles al cuvântului. Ce rău găsești în asta? În definitiv, un pictor are dreptul să-și schimbe agenții când poftește. Fauve spunea că băiatul are douăzeci de ani, nu? Ei bine, tu nu l-ai mai văzut pe Avigdor dinainte de război – era cam prin 1938, cred, când a venit ultima dată... sau chiar mai înainte, în 1937 – nu-mi amintesc bine. Au trecut peste treizeci de ani! Fii înțelegător! Cred că iei lucrurile prea în serios și asta fiindcă e vorba de Fauve. Niciodată nu ai făcut atâta caz în privința băieților cu care ieșea Nadine și Dumnezeu știe câți tineri aducea ea în casă.

Mistral n-avea de unde să bănuiască că Marte Polli-

son îi povestise exact ceea ce se întâmplase între el şi Avigdor în timpul războiului, iar vizita pe care i-a făcut-o lui Avigdor i-a confirmat asta şi multe alte lucruri. Avea suficiente informaţii despre soţul ei pe care şi le depozitase în minte. Nu se ştie niciodată când îi vor fi utile... în felul lor reprezentau un capital la fel de valoros ca şi pânzele din atelier.

Până una, alta se distra la vederea mutrei îngrijorate a lui Julien. Ea avea puţine arme, iar el atât de multe. Curios. Altădată, Fauve părea să fie una din armele lui, un pericol pentru ea, o ameninţare pentru Nadine. Acum când crescuse şi ajunsese favorita lui Mistral, care o îndrăgise mai mult decât pe oricine – şi Kate, realistă cum era, nu putea să ignore acest lucru – Fauve putea deveni arma ei secretă pe care trebuia să ştie s-o folosească.

Într-o zi, cândva, va trebui să-i plătească lui Julien pentru tot ce a îndurat din partea lui. Kate credea în justiţia imanentă. Viaţa nu putea, nu trebuia să fie nedreaptă cu ea... dar să nu se pripească, să fie răbdătoare. Ce interesant că Fauve l-a întâlnit pe tânărul Avigdor!

– Cum arată? îl întrebă încet. Seamănă cu tatăl lui?

– Oarecum... poate..., nu prea l-am privit cu atenţie. Arată cu mult mai bine, este mai înalt, n-aş fi ghicit niciodată că sunt rude.

– Adică nu arată a evreu?

– Nu asta am vrut să spun! Nici Avigdor nu arată, ştii bine.

– O, Dumnezeule din ceruri, dar Julien, n-ai niciun motiv să mă dojeneşti – nu mai fi atât de sensibil. În două săptămâni Fauve va vizita cu acest student nişte clădiri vechi şi apoi vor mai apărea cine ştie câte alte zeci de tineri pentru care urmează să te necăjeşti. Deci, spui că arată bine, da? Cât de bine? Din câte-mi aduc aminte, Avigdor nu era o frumuseţe.

– Foarte, foarte bine, mult mai bine.

– Hai, încearcă să dormi, Julien, îi spuse Kate pe un ton mieros. Ai văzut fantome.

24

– Eric, unde ţi-a fost capul când ţi-ai început planul de culturalizare cu palatul pontifical? îl întrebă Beth Avigdor pe un ton blajin, plin de uimire. Un loc atât de inospitalier, ca o cazarmă, fără pic de mobilier la care să-ţi arunci privirea – şi culmea, totuşi, plin de turişti. Nu-i de mirare că eşti atât de obosită, domnişoară Lunel. Eu n-am mai pus piciorul acolo de ani de zile.

– Mi-a făcut plăcere... mai ales la început, iar după aceea era prea târziu să mai dăm înapoi, îi răspunse Fauve, masându-şi degetele picioarelor obosite, fericită să stea sub umbrela încăpătoare din grădina casei de la Le Prieuré.

Mama lui Eric este o femeie de a cărei părere ar trebui să ţii seama, îşi spuse Fauve. Era o persoană directă, cu o ţinută statuară, cu ochii deschişi la culoare şi părul bogat, în care abia începuse să apară, ici-colo, câte un fir alb. Arăta cu cel puţin douăzeci de ani mai tânără decât tatăl lui Eric, care acum consulta impasibil cele paisprezece pagini ale listei de vinuri cu ilustraţii măiestrit executate de Ronald Searie. Nici în tinereţe Adrien Avigdor nu arătase prea bine; acum însă era complet pleşuv, parcă mai îndesat şi brăzdat de riduri, într-un cuvânt total insignifiant. Înfăţişarea lui nu fusese niciodată prea plăcută, în schimb degaja o cumsecădenie de ţăran, şi impresia aceasta se accentuase odată cu trecerea timpului.

În anul 1945, Avigdor se însurase cu frumoasa Beth

Levi, alături de care luptase în Rezistență. Unicul lor fiu, născut în anul 1949, moștenise înfățișarea mamei și mina tatălui. Cei doi soți duceau o viață armonioasă, iar galeria lui Avigdor din strada St. Honoré din Faubourg era una din cele mai prospere din Franța.

Cu mulți ani în urmă, când Avigdor se hotărâse să-și cumpere o casă de vacanță în Provence, a preferat un orășel civilizat, elegant ca Villeneuve-les-Avignon, deosebit ca topografie și atmosferă față de satele de deal necivilizate din jurul Lubéron-ului, care în plus îi evocau niște amintiri neplăcute. Și acum, pentru Dumnezeu, iată-l pe Eric prezentându-se cu fiica lui Mistral, își zise Avigdor, în timp ce cântărea cele două soiuri de vinuri – Nuits-St. Georges, Clos de la Maréchale și vestitul Romanées-St. Vivant.

I-a fost imposibil s-o împiedice pe Beth de a da acest prânz, curiozitatea ei maternă fiind stârnită de entuziasmul lui Eric. Soția lui nu știa mai nimic despre Mistral, în afara faptului că Adrien fusese odinioară agentul pictorului. „Nu ne-am putut înțelege și, de altfel, nu este chiar atât de important să discutăm despre asta", spusese el cu ani în urmă. Anul trecut, Eric insistase să afle motivul ruperii cu pictorul, dar a reușit să evite explicația cu fiul său. „A fost o neînțelegere de ambele părți", i-a spus încruntându-se, ceea ce l-a făcut pe Eric să-și întărească convingerea că, de fapt, se produsese o ruptură serioasă între cei doi.

Deși lui Avigdor nu-i convenea deloc faptul că fiul său o curta pe fiica lui Mistral, s-a hotărât totuși să fie amabil cu ea, ca și cum ar fi fost o fată oarecare. Dar cine s-ar fi comportat altfel din momentul în care o cunoștea?

Timpul l-a învățat anumite lucruri pe Adrien Avigdor și unul dintre acestea era șansa de a fi supraviețuit, în

vreme ce mulți alții se prăpădiseră. Era normal să fie recunoscător vieții de dragul căreia își propusese să nu mai zgândăre vechile răni. Nu dorea decât să trăiască demn, decent, ferindu-se din calea acelora care vorbeau despre religie sau politică. Aceasta a fost învățătura dură administrată în timpul ocupației. Se gândea deseori cât de minunată ar fi viața pentru toată lumea dacă aceste două forțe, care o divizau atât de categoric, ar fi scoase din ordinea firească a lucrurilor. În ciuda acestei filosofii, nu dorea să-și reactualizeze amintirile, deși nu le uitase, dar iată că Fauve Mistral le trezise din nou la viață.

– Deci este adevărat, domnișoară, că urmezi școala la New York? spuse el întorcându-se spre Fauve, cu un aer blajin.

– O, spuneți-mi Fauve, vă rog. Da, locuiesc la New York și vin aici pe perioada verii la tatăl meu.

– Da, foarte interesant, apoi, întorcându-se spre Jacques Mille, directorul hotelului și proprietarul vilei Le Prieuré, pe care o cumpărase de la doamna Blé: Ce crezi tu, Jacques, despre Nuits St. Georges în comparație cu Romanée-St. Vivan? Vreau să-ți cunosc părerea personală, așa ca între prieteni.

– Domnule Avigdor, dacă ar fi după gustul meu, eu aș alege Vignes Franches 1955. Înzestrat cu un farmec aparte, tânărul Jacques Mille, înveșmântat într-un costum sobru englezesc, era o persoană pe care te puteai bizui în toate privințele.

– Atunci am rezolvat – spuse Avigdor liniștit. Acum putem stabili meniul în funcție de soiul de vin ales. Avigdor prefera această cale în loc să fi ales vinul după ce se hotărâse în privința meniului.

Ca de obicei, grădina Le Prieuré era plină de grupuri de petrecăreți adunați sub umbrelele de soare roșii în jurul meselor rotunde acoperite cu fețe de masă de cu-

loare bleu-deschis. Chelnerii şi picolii umblau de colo-colo, supravegheaţi de ochiul vigilent al vioaiei Marie-France Mille, soţia lui Jacques, care întruchipa idealul de frumuseţe provensală.

Cum ar fi reacţionat fantoma piosului cardinal Arnaud de Via – nepotul papei Ioan al XXII-lea, care în 1333 şi-a cedat reşedinţa celor doisprezece canonici pentru a o transforma în mănăstire – văzând această scenă sărbătorească la ora prânzului? Dar ce ar fi gândit fantoma doamnei Blé, care a condus acest pension liniştit, despre piscina de dimensiuni olimpice şi despre cele două terenuri de tenis care se aflau de cealaltă parte a grădinii cu trandafiri, ascunse privirii comesenilor? Ce exclamaţie ar fi scos la vederea splendidelor dependinţe construite ulterior şi integrate perfect în corpul vechii clădiri, dotate cu aer condiţionat şi băi luxoase? Şi ce ar fi gândit fantoma lui Teddy Lunel dacă ar fi putut să îmbrăţişeze cu privirea camera în care şi-a hotărât destinul şi ar fi zărit-o pe înalta, drăgălaşa şi tânăra sa fiică stând acolo şi luând masa cu Adrien Avigdor, o persoană de care Julien Mistral nu-i pomenise niciun cuvânt în scurta perioadă de timp petrecută împreună?

– Mă bucur că v-am cunoscut, domnule Avigdor. Bunica mi-a povestit multe lucruri despre dumneavoastră.

– Aşadar, Maggy nu m-a uitat? o întrebă el plăcut surprins.

– Sigur că nu. Magali mi-a povestit absolut totul despre trecutul ei. Ea consideră că pentru copii este foarte important să ştie cât mai multe despre părinţii şi bunicii lor, mai cu seamă atunci când sunt copii nelegitimi.

Fauve îşi alegea cu grijă cuvintele. Dorea ca părinţii lui Eric, indiferent de ceea ce gândeau, să-i cunoască de la bun început situaţia, ca să n-o trateze cu menajamente.

– Aş dori să-mi spuneţi câte ceva despre tatăl meu, de pe vremea când era tânăr, continuă ea. Eu nu-l ştiu decât din ultimii opt ani şi tata, aşa extraordinar cum este, refuză să reînvie amintirile. Dumneavoastră i-aţi organizat prima expoziţie, îl ştiţi de mult – o, de mai bine de patruzeci de ani. Cum arăta atunci? Capul lui a constituit întotdeauna subiectul celor mai nostime discuţii.

Mistral tânăr? Avigdor încercă să-şi amintească ceva plăcut. Nu putea să-i spună acestei fiice devotate că tatăl ei fusese întotdeauna un mizerabil, un individ ţâfnos, arogant şi egoist. Un om care a lăsat să moară o sumedenie de evrei. Trebuia totuşi să-i spună ceva.

– Ei bine, ia să văd... este destul de greu să-l descrii exact. Exercita o impresie puternică întotdeauna; invariabil, era persoana cea mai remarcată dintr-un grup. Făcu o pauză şi se simţi ceva mai inspirat... Ceea ce nu am uitat niciodată, dar absolut niciodată a fost prima noastră întâlnire. Kate Browning, adică mama ta vitregă, m-a dus în micuţul atelier al tatălui tău din Montparnasse, unde locuia cu bunica ta – parcă o şi văd pe Maggy ieşind din bucătărie în picioarele goale, cu o tavă cu o sticlă de vin şi pahare – este extraordinar cât de bine îmi amintesc de ea, la drept vorbind, era nemaipomenit de frumoasă, o fată superbă, puţin mai în vârstă decât tine, Fauve... să fi avut optsprezece ani, era atât de îndrăgostită, atât de credincioasă...

– Credincioasă, repetă Fauve cu vocea stinsă.

– Desigur, credincioasă mai presus de orice. Ştii, am admirat-o foarte mult, fiindcă ea poza şi îl ajuta pe tatăl tău înainte de a fi început să-şi vândă picturile – când o femeie este cu adevărat îndrăgostită face orice sacrificiu, nu-i aşa? O, erau o pereche frapantă, amândoi înalţi, cu părul roşu, al lui mai închis, al ei mai deschis, o legendă

a cartierului... o, da, Julien Mistral şi Maggy, *La Rouquinne* – probabil că erau de câtva timp împreună înainte ca el s-o fi întâlnit pe Kate. Apropo, ce mai face Kate? I-am pierdut de tot urma.

– Este... bine, spuse Fauve tulburată, conştientă de starea care pusese stăpânire pe ea.

– E sănătoasă? insistă el.

– Din câte ştiu, da. Fauve făcea mari eforturi să-i răspundă politicos. Adrien Avigdor continuă să vorbească până la sosirea calcanului de Dover, când discuţia alunecă pe teme culinare, dar Feuve nu mai auzea nimic.

Tatăl ei şi bunica ei? S-au iubit? Au locuit împreună? Dar şi mama ei şi tatăl ei s-au iubit şi au stat împreună! O învălmăşeală teribilă în mintea ei o împiedica să mai facă vreo mişcare şi abia atunci când Eric îi atinse mâna pe sub masă îşi mai reveni şi apucă furculiţa.

Cu câteva cuvinte nostalgice, bine ticluite, Adrien Avigdor i-a distrus imaginea pe care şi-o confecţionase pentru a-şi explica propria viaţă, schimbându-i-o definitiv, irevocabil, ca şi când cineva ar fi deplasat o bucată de sticlă dintr-un caleidoscop. Conturul imaginii familiei dispăruse, se distrusese. De ce Magali nu mi-a spus asta niciodată? Ştiam doar că a pozat pentru tatăl meu şi nimic mai mult. Ce specie de om era el? Ce a fost cu adevărat între ei? Mai pot eu oare avea încredere în ea?

– Fauve, nu-ţi place calcanul? o întrebă Beth Avigdor cu blândeţe. I-ar fi tras o lovitură zdravănă de picior soţului ei dacă ar fi avut vreo bănuială că alunecă pe panta asta şi sporovăieşte vrute şi nevrute, dar la drept vorbind, Fauve l-a provocat când a afirmat că bunica ei i-a spus „absolut totul" – a spus vreodată un părinte sau un bunic „totul" tinerilor? Ăsta ar fi fost un caz fără precedent, demn de consemnat în cartea recordurilor.

Indiferent din ce motiv, Fauve era cufundată în propriile-i gânduri.

– Fauve, nu este bun calcanul? repetă ea întrebarea.

– Ba da, este delicios, mulțumesc, doamnă Avigdor.

– Ți-am promis, Fauve, să nu-ți mai dau lecții de arhitectură în următoarele douăzeci și patru de ore, spuse Eric plin de remușcări. Două zile?... o săptămână? Cât spui tu. În după-amiaza asta facem ce propui tu.

– Să mergem la Pont du Gard, îi răspunse Fauve pe un ton hotărât.

– E o nebunie – arăți demolată.

– Mă simt minunat și ard de nerăbdare să-i cunosc mai bine pe romani.

– Eric este de părere că nu poți înțelege o civilizație până nu cunoști atitudinea pe care o avea față de apă, bodogăni Avigdor. De ce apă și nu vin? Te întreb! Aha! Nimeni nu-mi poate da un răspuns. Și nici nu cred că e posibil.

– Poate aflați un răspuns în preceptele Talmudului, dacă doriți cu tot dinadinsul, îi propuse Fauve.

– Biblia nu pomenește de așa ceva, interveni Eric.

– Biblia? Ce legătură are Biblia cu zecile de cărți cuprinzând texte comentate ale Torei sau cu cele cinci cărți ale lui Moise?

– Zeci de ce? întrebă Eric uluit.

– Hai, nu mai râde de mine. Domnule Avigdor, în Tora există cel puțin două păreri, sau poate zece, așa că probabil nu veți afla exact ce vă interesează, dar cel puțin veți găsi niște argumente. Bunica mea ar fi adăugat că și rabinul Taradash ar fi fost de aceeași părere.

Uluit, Avigdor își încleștă maxilarele.

– Bea puțin vin, dragul meu, îl îmbie Beth Avigdor pe soțul său. Și ei i se părea că e un punct de vedere rezonabil, deși cam de modă veche, totuși original, având

în vedere faptul că era exprimat de o fată atât de tânără. Oricum, soțul ei n-avea niciun motiv să rămână înmărmurit. Indiferent dacă Fauve Lunel era sau nu fiica lui Mistral, purta un nume evreiesc, şi încă unul frumos. Ce l-o fi apucat pe soțul ei?

Când veni vremea să meargă la culcare, după surprinzătoarele dezvăluiri ale lui Adrien Avigdor, Fauve se retrase în sine ca într-o carapace proteguitoare. Nu se mai considera trădată de bunica ei. Acum când se gândea mai bine la spusele lui Avigdor şi când cântărea atent faptele, i se părea firesc ca Magali să nu-i fi spus întreaga poveste, trecând sub tăcere unele amănunte. La vârsta ei, nici n-ar fi înțeles exact situația. Sfinte Sisoe, ce complicată este istoria femeilor Lunel şi a tuturor iubiților lor. Ce romantic – perpetuarea iubirii de-a lungul a două generații, îşi spuse ea înainte de a adormi. Oricum, n-avea să-l întrebe nimic pe tatăl ei în legătură cu întâmplările evocate de domnul Avigdor... o va întreba mai întâi pe Magali când se va întoarce acasă. Nimeni nu-i ascunsese ceva... nimeni nu o trădase... totul va fi ca înainte... exista doar o pojghiță de mister... nesemnificativă... trecuse atâta vreme de atunci...

– Fauve, grăbeşte-te şi termină de mâncat. E timpul să începem lecția de pictură, îi spuse Mistral.

– I-am promis lui Eric că vom petrece ziua împreună. Mă duc la arenele romane din Arles.

– Sper că nu vrei să mă superi. Stabilisem să lucrăm împreună o oră în fiecare dimineață.

– Nu pot. Vorbesc serios.

– Dar, Fauve, mai ai destul timp să vezi arenele romane; în fond, ce este mai important? Când eşti înzestrat cu un talent ca al tău n-ai voie să-ți iroseşti timpul făcând

turul oraşului. Pur şi simplu e inadmisibil! Câte zile sunt într-o vară? Nu-ţi dai seama că mai ai multe de învăţat?

– Ştiu, tată, dar am promis.

– Julien, interveni Kate, de ce eşti absurd? Cum crezi că Fauve o să-şi petreacă dimineaţa cu tine, închisă în atelier, în loc să iasă cu un tânăr irezistibil? Ştiu din proprie experienţă că la vârsta ei e preferabil să cochetezi cu un băiat decât să pictezi... nu fi insensibil!

– Kate, toate astea nu te privesc pe tine. Hai, Fauve! Iar tu, Kate, spune-i băiatului să aştepte până când Fauve îşi termină lecţia. Dacă-l interesează va reveni după-amiază.

– Nu, tată.

– Nu? Ce înseamnă asta?

– Nu mai am de gând să pictez cu tine în vara asta – deloc. Nu mai pot.

– Ce vrei să spui? Era prea surprins pentru a se enerva. Nu poţi? Ce nu poţi? Doar nu vrei să zici că *nu eşti în stare* să pictezi? Ţi-am explicat de atâtea ori că eşti înzestrată cu un real talent nativ. Ce înseamnă toate astea?

– Toată iarna m-am gândit numai la asta. După o uşoară ezitare redeveni stăpână pe sine. Îţi aminteşti, vara trecută când am vrut să experimentez ceva, mi-ai spus că m-am molipsit de toate vulgarităţile şi kitsch-urile pe care le-am văzut la expoziţiile din New York şi că ar trebui să continuăm să pictăm portrete, peisaje şi naturi moarte – ei bine, aş fi vrut să-ţi spun chiar atunci că nu pot să mă ţin după tine şi să pictez ca Mistral, eu nu sunt Mistral şi nu voi fi niciodată şi nu există niciun motiv să-ţi închipui că aş putea ajunge vreodată ca tine, dar atunci nu am avut curajul. Mi-am propus să-mi iau inima în dinţi şi să-ţi spun în vara asta... deci, asta este, iată de ce nu mai vreau să iau lecţii de pictură cu tine.

– Fauve, spuse Mistral impunându-şi să fie calm, tu

te afli în vâltoarea tuturor murdăriilor din lumea artelor şi nu ştiu dacă ai putea măcar să identifici această maşină de făcut bani, care prosperă în contextul anarhiei ce domneşte la New York unde unii îşi imaginează că ceea ce fac se cheamă artă. Înţeleg că nu poţi evita anumite mizerii, de genul decoraţiunilor interioare Broadway-Hollywood, apanajul unor exhibiţionişti lipsiţi de talent – şi mai mult ca sigur că tu nu-i iei în serios pe cei care fac „artă" din lumina tuburilor fluorescente, cutii modulare, sau obiecte confecţionate din cutiile de conserve aruncate la gunoi. Iisuse Hristoase, dacă vrei să te distrezi, du-te repede la Marcel Duchamp*, el, cel puţin, a iniţiat acest cuvânt, iar arta lui se remarcă prin distincţie.

– Cred că n-ai înţeles ce-am vrut să spun. Nu vreau să fac ce a făcut unul sau altul – nu vreau să fac nimic din ceea ce a făcut oricine altcineva –, eu nu pot să fac ce faci tu, nu vreau să mai pictez deloc!

– Fauve, se poate ca tu să nu vrei să pictezi. Dar n-ai ce face, *eşti* o pictoriţă înnăscută. Vocea îi era blândă, calmă, ca şi când ar fi vorbit unui cal pursânge neascultător. Nu ţi-am cerut niciodată să mă imiţi. Nu asta mi-am propus. Am încercat doar să te protejez ca să nu fii atrasă într-o hazna a aşa-numitelor idei noi, care nu fac decât să altereze un talent autentic. Adu-ţi aminte ce ţi-am repetat tot timpul – că nu poţi zbura până nu ţi-au crescut aripi suficient de puternice ca să te poţi înălţa de la pământ. Pentru asta trebuie să acumulezi cunoştinţe fără de care nu poţi face nimic. De ce până şi Picasso, în ciuda obsesiilor sale erotice, e în stare să picteze ca un înger când îşi pune în gând să o facă, şi asta doar fiindcă

---

* Pictor francez născut la Blainville (1887–1968), influenţat de cubism, a jucat un rol important în cadrul mişcării dadaiste şi în suprarealism.

stăpâneşte meşteşugul clasic, de care poate face abstracţie când vrea el? Ţi-am spus toate astea fiindcă, deocamdată nu ţi-ai însuşit abecedarul picturii. Hai, Fauve, să mergem în atelier şi îţi promit că în dimineaţa asta ai să faci absolut ce vrei; vom picta amândoi pur şi simplu fără interpretări sau sugestii.

– Nu, tată, ripostă ea cu buzele strânse.

Îi aruncă o scurtă privire şi văzându-i expresia hotărî că e mai nimerit s-o lase în pace.

– Bine, dacă socoteşti că e preferabil să vizitezi arenele romane în dimineaţa asta, fie, du-te şi distrează-te. Despre pictură o să vorbim altădată. În definitiv, e o problemă care nu poate fi rezolvată aşa de repede.

Clopoţelul de la bucătărie sună prelung.

– Este Eric, spuse Fauve, sărind de la masă. Mă întorc la cină..., în caz contrar o să dau un telefon. Îl sărută pe Mistral pe obraz. Pe curând. Luă în fugă poşeta de pe scaun şi ieşi din cameră.

– Ei, Julien, spuse Kate în felul ei sec, fără nicio inflexiune a vocii, recunosc că am rămas cu gura căscată. Nu-mi închipuiam că-i displăceau într-atât lecţiile tale – nici nu-şi dă seama cât de mare e favoarea de a învăţa cu tine.

– Of, Kate, vorbeşti prostii. Fauve este fiica mea, şi asta exclude orice favoare. Vinovată este doar lumea blestemată a New Yorkului în care trăieşte şi unde a dispărut orice semnificaţie a valorii. Din păcate, într-o asemenea lume are posibilitatea, Dumnezeu ştie de ce, să se împrietenească cu un fotograf care i-a călăuzit paşii spre toate acele galerii noi, dezgustătoare şi, deopotrivă, molipsitoare.

– Julien, dar nu ţi-a trecut prin minte că s-ar putea să nu fie atrasă de pictură? Ce te face să crezi că Fauve s-ar

deosebi de celelalte fete de şaisprezece ani? Ele se gândesc la călărie, la patine cu rotile sau balet, până într-o zi când descoperă un băiat – ca fiul lui Avigdor – şi peste noapte îşi pierd interesul pentru orice lucru căruia i-au consacrat ani de viaţă. Este absolut normal.

Kate se ridică de pe scaun cu lista de cumpărături în mână. După o secundă de gândire continuă:

– În definitiv, câte mari pictoriţe există pe lume? De câte ori nu ai spus că energia lor se concentrează doar asupra procreării? Şi câţi din copiii părinţilor celebri au reuşit să se afirme în acelaşi domeniu? A existat vreodată o pictoriţă vestită care să fi fost fiica unui mare artist? Îşi puse mâna pe umărul lui Mistral. Nu lua lucrurile prea în serios... era de aşteptat să iasă aşa, mai devreme sau mai târziu... Avigdor junior reprezintă scânteia care a făcut să explodeze amestecul... şi abia acum pot spune că l-am văzut bine. Ce tânăr nemaipomenit de chipeş! Şi ce ospitalieri au fost părinţii lui cu Fauve... grăbiţi s-o invite la masă în sânul familiei!

– Ce mod absurd de exprimare, o repezi Mistral înroşindu-se de enervare.

Kate luă o înfăţişare profund meditativă.

– Aşa se întâmplă cu copiii, spuse ea, măsurându-l cu atenţie. Îţi sacrifici viaţa ocupându-te de ei, faci orice de dragul lor şi când ajung la cea mai frumoasă vârstă, se lasă cuceriţi de prima persoană care le iese în cale şi te părăsesc fără cea mai mică ezitare. Mă plâng eu vreodată că Nadine aproape că nici nu mai vine pe aici? După ce s-a măritat cu Philipe îşi petrec vacanţele în Sardinia sau la Marrakesh sau pe unde mai au prieteni, şi după părerea mea esta absolut normal. În cazul lui Nadine eşti de acord – ei, acelaşi lucru se petrece şi cu Fauve, dragul meu, asta-i tot. Ridică din umeri cu un aer resemnat.

– Te ştiam o femeie deşteaptă, cum poţi să debitezi asemenea prostii? Mistral era atât de iritat încât vocea sa îşi pierduse orice inflexiune. Fauve şi Nadine nu au nimic în comun. Fauve este talentată, extraordinar de talentată... are vocaţie de pictoriţă, chiar dacă în clipa de faţă trece printr-o perioadă de răzvrătire. Mâine sau poimâine va reveni la lucru. Se ridică şi părăsi camera fără să mai scoată un cuvânt.

Kate rămase singură ascultând zgomotele de afară. Gândindu-se la faţa îndurerată a lui Mistral, la furia pe care i-o provocase apărând-o pe Fauve, involuntar schiţă un zâmbet. Ah, Julien, îşi spuse ea. De-ai şti că ăsta este doar începutul! Începi să pierzi. Tu... tu, care ai fost întotdeauna un bărbat inteligent.

– De ce Cavaillon? o întrebă Eric în timp ce conducea maşina. Ştiu că acolo poţi mânca cei mai buni pepeni din Franţa, dar credeam că ne vom abate pe la Arles. Cavaillon nu are, de fapt, o arhitectură interesantă.

– Fiindcă arenele romane mai pot aştepta o zi, la Cavaillon însă există ceva ce trebuie neapărat să văd. Ieri mi-ai spus că pot face tot ce vreau, după ce am mers cu tine la vechiul apeduct şi ţi-am ascultat toate explicaţiile.

– Am crezut că te-a interesat.

– Desigur, am fost extraordinar de încântată. Sistemele hidraulice romane au ceva misterios în ele. Fauve rosti cuvintele pe un ton exagerat de tărăgănat.

– Cred că am să te sărut, îi zise Eric cu o mină serioasă.

– O, nu, să nu faci asta, ţipă Fauve speriată.

– Ba da, ba da, zise el trăgând la marginea şoselei şi oprind motorul. Se aplecă spre locul unde şedea Fauve şi o trase spre sine, în ciuda protestelor ei enegice. Când o

cuprinse în brațe nu-i mai înălță bărbia, pe care Fauve și-o proptise în piept, mulțumindu-se să-i sărute părul mătăsos din creștetul capului. Încet, încet, încordarea lui Fauve începu să slăbească. Stăteau așa înlănțuiți, fără să-și spună niciun cuvânt, cu respirația întretăiată, cuprinși de aceeași stare de grație. După minute lungi de visare, Fauve îi spuse cu o voce timidă, continuând să-și sprijine bărbia în piept:

– Poți să mă săruți dacă asta vrei.

– Dar tu nu vrei? o întrebă Eric zâmbind.

– Dacă mă rogi... Fauve își ridică fruntea și își așeză un deget pe buza lui inferioară. În momentul în care buzele li se atinseră, Eric se simți străbătut de un fior, atât de inocent era sărutul fetei.

– O! șopti ea pe neașteptate, plăcut surprinsă. Își deschise larg brațele și le încolăci în jurul gâtului lui. Se țineau strâns, sărutându-se în neștire, fiecare sărut fiind urmat de un altul; pierduseră contactul cu lumea exterioară. Furată de vraja momentului, Fauve simțea că undeva, în adâncul ființei sale, se înfiripa un nou sentiment, tumultuos, care anunța un eveniment mult așteptat marcat de apariția acestui bărbat deosebit, dornic să o sărute.

Dintr-odată, mașinuța lor începu să se zgâlțâie. Fauve și Eric înlemniră. Automobilul era înconjurat de o mulțime de forme grase, prăfuite, gălăgioase, care loveau cu putere Renault-ul de parcă ar fi fost un tufiș ce le bara drumul.

– N-am observat când au venit oile, spuse Fauve amuzată.

– Nici eu... o, Fauve... draga mea Fauve... o, la naiba, iată că vin și ciobanii – uită-te în oglinda retrovizoare, îi zise Eric – revenind pe locul șoferului.

– Ciobanii? Ei cunosc natura sub toate formele și

manifestările sale. Vino imediat înapoi! îl tachină Fauve încântată de savoarea emoției pe care o trăia.

Cavaillon, situat cam la cincisprezece kilometri sud-est de Félice în direcția Avignon, era un oraş comercial prosper, liniştit, cu circa optsprezece mii de locuitori. Ținându-se de mână, Fauve şi Eric stăteau liniştiți pe terasa cafenelei unde luaseră masa de prânz şi priveau acum spre piața murdară. Într-un târziu, Eric îi spuse:

– Nu prea îmi pasă că nu e nimic de văzut la Cavaillon, dar mă întreb ce căutăm noi aici?

– Aşteptăm un ghid să ne spună ce şi cum.

– Ghid? Cred că aici nu există nimic care să justifice un tur al oraşului – doar noi şi chelnerul – chiar şi magazinele sunt închise până la ora patru.

– Ai răbdare, spuse Fauve cu o notă de superioritate în glas.

– Orice ai spune, i-am distrat pe ciobani.

– Le-am făcut o bucurie pe ziua de azi.

– Nu i-am întrebat, dar probabil au mai văzut oameni sărutându-se.

– Hai, Eric! L-am văzut! Fauve sări în picioare şi traversă în fugă piața. Se opri în fața unei clădiri cu trei etaje unde se afla un tânăr într-o cămaşă cu mâneci scurte. Eric o urmă cu o figură surprinsă.

Când ajunseră lângă tânăr, ca la un semnal, îşi făcură apariția o sumedenie de oameni răsăriți ca din pământ din toate colțurile străzilor care dădeau în piață. Cei mai mulți ieşeau din automobilele parcate în preajmă şi se îndreptau spre intrarea clădirii. S-au postat în fața treptelor de la intrare, alcătuind împreună cu ceilalți un grup de aproximativ douăzeci şi cinci de persoane. Eric avu impresia că toți păreau să ştie perfect de bine motivul prezenței lor acolo. Încercă să se țină cât mai aproape de

Fauve, opunând rezistență mulțimii care se înghesuia pe treptele înguste. Sus, într-o arcadă masivă din piatră se aflau un balcon şi două uşi înalte, închise, frumos sculptate.

– Ce...? începu Eric să spună ceva, dar Fauve îi făcu semn să tacă. Mulțimea se adună în jurul ghidului, aşteptând în linişte, răbdătoare. Cu un aer solemn, tânărul deschise larg uşile.

– Bine ați venit la sinagoga din Cavaillon, le spuse el.

– De necrezut! şopti Eric.

– Nici eu n-am crezut până ieri că poți confunda Talmudul cu Biblia, îi răspunse Fauve, încântată de surpriza pe care i-o făcuse. Am citit iarna trecută despre ea în ghidul verde pentru Provence al lui Michelin. O menționa printre „alte curiozități" din Cavaillon, alături de vechea catedrală şi muzeul arheologic. Îmi pusesem în gând să vin aici în vara asta.

– Ce facem mai departe? întrebă Eric.

– Bineînțeles, o vizităm. Ai altă propunere?

– Da, desigur... Cred... de ce nu?

– Eşti uimitor. Bănuiesc că *eşti* evreu, aşa-i?

– Bineînțeles, de vreme ce părinții mei sunt evrei. Dar nu văd logica. Ei nu sunt deloc religioşi şi nici eu n-am fost vreodată la o slujbă – ah, stai, ba da, odată când s-a însurat un văr, eram puşti şi m-am dus la Paris la nuntă, dar abia dacă-mi aduc aminte. După mine, a fi evreu nu presupune neapărat frecventarea sinagogii, unde, sincer să fiu, n-am simțit niciodată nevoia să merg. În fond, pe tine de ce te interesează atât de mult? E un fel de hobby?

– Ieri tatăl tău a vorbit despre bunica mea, Magali, îți aminteşti? Ea este evreică, născută în Franța, iar fiica ei, mama mea, era jumătate evreică, jumătate irlandeză catolică. Tatăl meu este francez catolic, deci sunt pe sfert

evreică, suficient însă pentru a fi conştientă de faptul că reprezintă o părticică din istoria mea, istoria mea personală, şi de altfel asta este singura parte în privinţa căreia deţin informaţii. Tatăl meu nu ştie nimic despre bunicii săi, pur şi simplu nu l-a preocupat, nici măcar nu ştie dacă sunt originari din Provence, în ciuda numelui pe care-l poartă. În ce priveşte restul familiei mele ştiu doar că tatăl mamei mele era american şi se numea Kilkullen; în memoria lui te rog să cumperi o doză de whisky irlandez de ziua Sf. Patrick. Iată de ce sunt curioasă să vizitez sinagoga, tu nu?

– Fac tot ce spui tu, micuţă aiurită. Nu-i pot înţelege însă pe aceşti turişti care par să vorbească cincisprezece limbi străine – de unde or fi venit?

– Din cincisprezece ţări diferite. Este un loc de pelerinaj, Eric. Ba mai mult, potrivit informaţiilor din Michelin, există undeva, înăuntru, un sistem hidraulic, deşi nu este un apeduct roman.

– Ce este?

– O baie pentru ritualuri, rosti Fauve, îngustându-şi ochii.

– O, nu! Până aici.

– Este doar pentru femei, ignorantule, şi oricum sinagoga s-a transformat în muzeu. Uite, ghidul are de vânzare un îndreptar turistic. Să cumpărăm şi noi unul şi să-l răsfoim fără să ne mai ţinem după grup. Nu-mi place să mă amestec cu gloata.

Eric a cumpărat biletele de intrare şi o broşură subţire de André Dumoulin, custodele muzeului şi al monumentelor din Cavaillon. După o scurtă incursiune în istoria comunităţii evreieşti din Cavaillon, urma descrierea sinagogii însoţită de fotografii.

Se desprinseră de grupul de turişti care-l urmau pe

ghid şi o porniră singuri prin templu. Niciunul dintre ei nu ştia cu ce să înceapă, aşa că după ce i-au trecut pragul s-au oprit brusc, foarte surprinşi. Se aflau într-o încăpere aproape goală care, la prima vedere, lăsa impresia unei armonii desăvârşite. Putea foarte bine să fi fost salonaşul unui palat părăsit, construit în stilul atât de răspândit pe vremea Versailles-ului. Sinagoga fusese construită în 1774, pe locul unui templu vechi care data din 1499, iar arhitectul şi constructorii din Cavaillon care lucraseră în interiorul ei erau deprinşi cu pedanteria lui Ludovic al XV-lea.

Pereţii acestei încăperi înalte, cu balcon, erau în întregime acoperiţi cu lambriuri de culoare albă, odihnitoare, împodobite cu motive florale aurite reprezentând trandafiri, ghirlande din frunze de palmier, coşuri cu flori, scoici şi instrumente muzicale – toate fanteziile după care se dădea în vânt marchiza de Pompadour. De tavan atârnau câteva candelabre, multe dintre ele împodobite cu pandative din cristal vechi, celelalte, de dimensiuni mai mari, fiind executate din bronz bine lustruit. Toate purtau mănunchiuri de lumânări galbene, viu colorate. O lumină slabă pătrundea prin ferestrele înalte.

Cei doi se pomeniră în faţa unui grilaj din fier forjat înalt de 1,50 m, lucrat cu deosebită măiestrie. Fusese aşezat acolo pentru a proteja două uşi frumos împodobite, care fără îndoială reprezentau punctul central al templului. Uşile închise, care sugerau grandoarea spaţiului din spatele lor, erau flancate de coloane corintiene şi susţineau nişte frontoane minuţios lucrate, încărcate cu ghirlande de trandafiri.

Fauve consultă ghidul turistic şi află că dincolo de acele uşi se afla o încăpere în care se păstrau sulurile Torei, biblia ebraică, de pe vremea când templul funcţiona ca lăcaş de închinăciune. Pătrunsă de respect încerca să-şi

imagineze ce-ar fi văzut dacă i s-ar fi permis să pătrundă înăuntru şi să deschidă uşile tabernacolului*, dar efortul de imaginaţie era peste puterile ei.

Eric îi auzi suspinul aproape imperceptibil şi o trase deoparte, conducând-o spre cealaltă latură a templului. Urcară apoi două-trei trepte semicirculare care duceau către balconul placat cu lambriuri decorative ce se întindeau pe toată lăţimea încăperii.

Fauve se aplecă cu grijă peste balustrada frumos lucrată, ca o broderie, şi admiră perspectiva asupra templului ce-i sugera o sală de dans în care parcă şi vedea doamne cu părul pudrat valsând cu domni înveşmântaţi în veste din brocart. Consultă din nou ghidul şi află că balconul acela fusese amvonul de la care se oficiau slujbele. Imaginea anterioară a perechilor de dansatori se şterse în clipa în care mai privi o dată în jos; de astă dată i se păru că vede micul templu luxos plin cu banchete ocupate de oameni îmbrăcaţi în costumul tradiţional provensal, pe care în vremurile moderne îl purtau doar la festivalurile folclorice.

Trecutul părea atât de apropiat, de parcă s-ar fi aflat în spatele unei cortine transparente; atmosfera acestui loc părăsit avea o forţă de sugestie atât de mare, încât cu greu puteai crede că te afli într-un muzeu. Ar fi fost interesant de ştiut ce impresie lăsa pe vremea când era folosit. Ca oricare alt lăcaş sfânt părăsit, în care sufletul omenesc a revărsat cele mai adânci emoţii ale sale, şi acesta parcă se încărcase cu o energie extraordinară amuţindu-l pe vizitator.

---

* Cort portativ, susţinut de coloane din lemn aurit, care servea ca sanctuar la vechii evrei până la zidirea templului din Ierusalim (sec. al X-lea, î.Hr.), dar şi dulăpior în formă de biserică, făcut din metale preţioase şi aşezat pe altar, în care se păstrează obiecte de cult.

Când grupul de vizitatori se pregătea să intre în încăperea principală a sinagogii, Fauve şi Eric tocmai coborau în grabă scările spre intrarea din subsolul clădirii, unde cei dintâi locuitori ai comunităţii evreieşti ai oraşului amenajaseră un mic muzeu cu concursul Şcolii superioare de arte frumoase.

Se aflau tot singuri într-o cameră lungă, cu tavanul şi podeaua pietruite. Două vitrine din sticlă, pline cu fotografii şi documente, ocupau mijlocul încăperii, iar pe doi dintre pereţi se găseau vitrine luminate conţinând tot felul de obiecte de cult folosite în timpul serviciului divin. Acolo erau păstrate şi uşile tabernacolului templului din 1499, lucrate în stil renascentist, ornate cu vaze în basorelief, cu aplicaţii florale şi inscripţii ebraice reprezentând citate din tablele lui Moise, aduse din Sinai. Fauve admiră aceste uşi vechi de aproape cinci sute de ani, încercând să călătorească prin tunelul timpului până în acea epocă. Eric îi întrerupse reveria şi o conduse la o altă vitrină.

– Priveşte! îi spuse emoţionat, aici este o lampă romană cu petrol, veche, dinainte de Hristos. Vezi cele două sfeşnice de la baza ei? În îndreptar se spune că sunt cele mai vechi sfeşnice care au existat vreodată pe pământul Franţei, cu sute de ani mai vechi decât Pont du Gard.

La vederea acestui mic obiect, Fauve avu o reacţie ciudată.

– O, Eric, gândeşte-te la pământul în care a fost găsit, la ce mare adâncime? Cine ştie cu câţi ani în urmă – câte generaţii au existat în cele două mii de ani, câte naşteri şi decese? Nici nu vreau să mă gândesc – nu rezist unei călătorii în timp cu două mii de ani în urmă.

Se depărtară fără regret de vitrină. Fotografiile, oricât de vechi ar fi fost, aveau totuşi o istorie mai recentă.

Puţin obosită, trecu agale de la o vitrină la alta, pri-

vind absentă vechile scrisori şi proclamaţii. Brusc se opri în faţa unei fotografii făcute în 1913, reprezentând un domn în vârstă, chipeş, distins, cu o mustaţă albă îngrijită, îmbrăcat în costum negru la două rânduri, pălărie neagră cu borul întors în stilul caracteristic provensal. Stătea de o parte a grilajului care înconjura tabernacolul din această sinagogă, de cealaltă parte aflându-se o femeie impunătoare, cu ochii închişi la culoare, îmbrăcată într-o rochie neagră strânsă pe corp, cu un voal peste părul alb.

– Eric, îl strigă Fauve, vină să vezi ceva! Priveşte! Se spune că sunt ultimii doi reprezentanţi ai comunităţii evreieşti din Cavaillon.

– Sunt foarte impunători, spuse Eric, contrariat de starea ei.

– Numele lor! Domnul şi doamna Achille Astruc – Astruc este numele străbunicului meu! O, Eric, nu ţi-am povestit despre el; David Astruc era tatăl lui Magali – oamenii ăştia probabil că-mi sunt rude! Erau deja bătrâni pe vremea când Magali avea doar câţiva ani – probabil erau veri sau mătuşă şi unchi – o, nu ştiu... ceva în genul ăsta.

Cu ochii în lacrimi, Fauve privea cu atenţie fotografia acestor oameni bătrâni, liniştiţi. Eric îi mângâia mâna în timp ce mintea ei continua să facă speculaţii.

Într-un târziu pătrunseră în muzeu şi ceilalţi turişti.

– Cred că am văzut tot ceea ce era mai important, îi şopti Eric.

Fauve se declară de acord, dar, înainte de a-l urma, mai aruncă o privire spre fotografie.

– Aş vrea o cola... tu nu? o întrebă Eric.

– Ceva rece şi dulce, sugeră Fauve, întorcându-se la cafenea. Aproape că se prăbuşiră pe scaune, frânţi de oboseala aceea plăcută ce-i cuprindea doar pe vizitatorii care s-au bucurat de şansa unei călătorii în timp, nelimitându-se doar să treacă în revistă nişte exponate.

Eric luă îndreptarul şi-l frunzări până la pagina de curiozităţi.

– Mă întreb câţi evrei trăiau la Cavaillon – să vedem... aici se spune că erau puţini la număr, nu mai mult de trei sute de oameni. Ceea ce mi se pare interesant este că arhivele municipalităţii menţionează existenţa unui rabin încă din secolul al XI-lea, dar în timpul revoluţiei din 1789 evreii au început să părăsească Provence, împrăştiindu-se în toată Franţa, aşa încât după 1793 nu mai exista nicio urmă de activitate a comunităţii. Iată şi o listă cu numele ultimilor membri ai acesteia – este extrasă din arhiva oraşului. Lista cuprinde câteva grupe diferenţiate în funcţie de originea persoanelor respective.

Fauve luă îndreptarul.

– Cele mai multe sunt nume franţuzeşti, constată ea, toţi au preluat numele localităţilor unde s-au născut... Carcassonne, Cavaillon, desigur, şi Digne, şi Monteux... toate nume de locuri... şi... şi Lunel.

– Lunel? repetă el.

– Lunel! Înseamnă că există un loc denumit Lunel! N-am ştiut asta! Nu m-a preocupat niciodată şi n-am crezut că poate fi numele unei localităţi. O, Eric, trebuie să-l descoperim pe hartă, să vedem dacă există cu adevărat! Eric, când mergem să vizităm Lunel-ul? Uitând de oboseală, Fauve părea că este gata s-o pornească la drum. Eric zâmbi, admirându-i înflăcărarea care-i accentua farmecul.

– Fauve, trebuie să fie pe undeva, o să scormonesc pentru tine... locurile nu dispar. Dar nu azi. Luă îndreptarul din mâna ei şi parcurse lista numelor. Mai sunt şi alte nume de origine evreiască – Cohen şi Jehida, câteva sunt de origine latină – de acolo vine numele de Astruc, draga mea, de la astrum care înseamnă stea. Ultimul grup

este format din străini, oameni care au venit aici din alte țări... Lisabona și Lublin... un polonez... și...

– Și?... îl întrebă Fauve, surprinsă de ezitarea lui.

– La naiba cu timpul! Ia totul cu el, șopti Eric. Oamenii cu numele Astruc și Lunel au aparținut templului pe care tocmai l-am vizitat ca pe o curiozitate dintr-o altă civilizație. Trecutul înșelător, situat deasupra tuturor, chiar și atunci când e vorba de bogați, i-a răpit și i-a purtat pe aripile lui, copleșit de uimire. Dacă ar ști suficient de multe, dacă ar exista documente – care s-au pierdut – de ce n-ar putea plasa rădăcinile familiei lui Fauve cu mult înaintea romanilor care au construit Pont du Gard? De ce s-au irosit atâtea date? Cum a fost posibil să fie uitate?

– O, Eric, nu fi trist, spuse Fauve ghicindu-i gândurile. Este nedrept să nu poți cunoaște mai mult, pare o înfrângere... Eric, suntem amândoi atât de neinformați, de ignoranți, nu-i așa?

– Ai dreptate.

– Dar imaginează-ți... continuă Fauve, imaginează-ți... familiile Lunel și Astruc și Lublin și Carcassonne mergând cu toții la templu... cunoscându-se unii pe alții... familiile lor locuind aici de sute și sute de ani... s-ar putea ca unul dintre ei să fi fost chiar acel rabin din secolul al XI-lea – aproape că-i și văd, tu nu?

Eric ședea liniștit privindu-i fața drăgălașă, înflăcărată de suita imaginilor pe care le evoca cu atâta forță de sugestie. Se vedea și pe sine călătorind în timp, dar ancorat totuși în acest prezent minunat.

– Îmi este imposibil să mai văd și altceva în afară de tine.

– Eric, spuse Fauve pe un ton mustrător, ce lipsă de imaginație.

– Fiindcă m-am îndrăgostit de tine.

– Ce?

– M-am îndrăgostit de tine. Tu nu mă iubeşti?

– Nu ştiu... n-am mai fost îndrăgostită, şopti ea.

– Priveşte-mă! îi porunci el.

Îşi ridică încet pleoapele, iar el putu să citească în ochii ei acel mesaj inconfundabil care-l făcu aproape să strige de bucurie.

– Şi nici nu am de gând să mă îndrăgostesc, protestă Fauve.

– E prea târziu, îi răspunse el victorios.

25

Scriitorul care se plânge de însingurare în timpul actului de creaţie, artistul plastic care se simte claustrat în atelierul său, compozitorul care se consideră nevoit să se izoleze într-o cameră retrasă pentru a compune, toţi au în comun aceeaşi trăsătură: mint. Odată recunoscută temeinicia acestui adevăr lipsit de eleganţă mai trebuie adăugat faptul că există destule alte locuri mult mai singuratice decât încăperile lor privilegiate, unde cugetul este liber să se concentreze asupra actului de creaţie, căci numai refugiul îi ocroteşte cel mai bine de gelozia intruşilor.

Imensul atelier de la *La Tourrello* în care lucra Mistral a fost cu adevărat căminul lui timp de patruzeci de ani. Când îi deschidea uşile inspira adânc aer în piept şi inhala cu plăcere aroma specifică a vopselelor pe bază de uleiuri din sămânţă de mac, mirosul pânzelor pregătite, al bolţurilor călite, folosite drept consolă, al cârpelor pătate de vopsea râncedă, aruncate pretutindeni, toate într-un talmeş-balmeş de nedescris. Mistral se simţea onorat de această ambianţă, care pentru el reprezenta ceva sfânt,

adânc înrădăcinat în sufletul său. În acest atelier şi-a consumat întreaga energie. Cu fiecare atingere de penel a dăruit câte ceva din însăşi viaţa lui, şi fiecare oră de lucru a pus o amprentă asupra mediului. Picturile vândute de-a lungul anilor continuau să fie pentru el la fel de prezente ca şi cele păstrate, de parcă n-ar fi părăsit nicio clipă atelierul. Nu i se întâmplase niciodată să trăiască vreun minut de singurătate în atelierul său atât de încărcat.

Şi atunci, se întreba Mistral scos din sărite, cum se explica acest blocaj intelectual ce-l ţintuise timp de o oră în faţa unei pânze pe jumătate terminată, cu privirea pierdută în gol? Ce însemna această nervozitate, această stare incalificabilă?

Cu o lună în urmă şi-ar fi spus că absenţa lui Fauve era de vină, cu doar o lună în urmă ştia că ea va reveni, cu doar o lună în urmă îşi putea da seama că lecţiile de pictură din fiecare dimineaţă deveniseră cel mai important lucru din ultimii opt ani.

Avea nevoie de prezenţa ei.

După moartea lui Teddy, Julien Mistral luase hotărârea să nu se mai apropie de nicio altă fiinţă omenească. Renunţase la Fauve fără niciun pic de ezitare, preferând să stea departe de ea timp de opt ani, de teamă ca nu cumva să-i amintească de Teddy. A respirat uşurat când a constatat că nu există nicio asemănare cu mama ei; niciun bărbat nu poate iubi de două ori aşa cum a iubit-o el pe Teddy şi să-i mai şi supravieţuiască. Cu un asemenea noroc nu se putea întâlni de două ori în viaţă. Cele nouă luni din an pe care Fauve le petrecea la New York treceau destul de încet, dar ştia cu certitudine că în fiecare lună iunie ea va veni la el şi vor petrece toată vara împreună.

N-ar fi crezut niciodată că ea ar putea să-l părăsească.

Cu cinci săptămâni în urmă, în tipul călătoriei lor de la Paris, nu se întrevedeau semnele vreunei schimbări esențiale în comportamentul ei. A, desigur, se mai maturizase, mai făcuse câte o remarcă răutăcioasă asupra propriilor lucrări, dar există oare vreun artist adevărat pe deplin mulțumit de sine? Nu, nu putea avea nimic comun nici cu refuzul lui de a-i accepta alunecarea spre abstracționism... și, negreșit, Fauve trebuia să știe că, optând pentru așa ceva, era liberă să picteze cu o mătură în loc de pensulă, era liberă să picteze ținte de tras cu arcul, să lucreze la traforaj sau să modeleze figurine. Toate acestea erau simple justificări puerile. Motivul pentru care îl părăsise era Eric Avigdor. Fauve a fost fiica lui până în noapea când l-a întâlnit pe băiatul acela.

Era o explicație atât de simplă și de plauzibilă, încât se întrebă cum de nu-și dăduse seama mai devreme. Kate avusese perfectă dreptate – poate dacă nu i-ar fi spus nimic, ar fi ajuns și singur la aceeași concluzie, dar de fiecare dată când era vorba de Fauve prefera să nu țină cont de sugestiile ei.

În definitiv, unde fusese Fauve în ultimele zile? La Arles, a spus, și la Cavaillon, la Nimes, la Orange, Carpentras, Tarascon, St. Rémi și Aix-en-Provence. O, ce banalități turistice! Și ce spunea despre ele la cină, în acele câteva seri când i-a onorat cu prezența ei? Un amestec de exclamații admirative pe marginea arhitecturii lor, deși după părerea lui, niciun obiectiv nu merita să fie privit mai mult decât un simplu cireș în floare; dar cel mai confuz subiect dintre toate se referea la descoperirile referitoare la trecutul evreilor din Provence.

În ceea ce îl privește nu dădea doi bani pe toate astea. Nu s-ar putea spune că era pornit împotriva evreilor, pur și simplu nu-l interesau mai mult decât mahomedanii sau hindușii, bunăoară. Oare de ce se simțea atrasă de un

trecut atât de îndepărtat, fără nicio legătură cu lumea modernă? Nu-şi dădea seama cât de lipsit de interes era subiectul?

Din câte îşi aducea aminte, Maggy nu se gândea la originea ei, cu toate că era evreică, iar Teddy trăia doar în prezent, savurând clipele petrecute împreună. Şi acum, iat-o pe propria-i fiică interesându-se de sinagogile din Avignon, Aix, Carpentras. Sinagogi!

Nu mai departe de seara trecută, supărat din cale-afară, a întrebat-o de ce acum când parcurge o fază religioasă nu vizitează catedralele, având în vedere că trei din cei patru bunici ai ei au fost catolici?

„Catedralele sunt prea accesibile", i-a ripostat ea încântată de sine. Sunt prea peste tot, nu există oraş fără una sau două – sunt vechi şi nu au taine.

Mistral puse deoparte paleta şi abandonă orice încercare de a continua lucrul. Cuprins de panică părăsi atelierul. Era spre mijlocul lui iulie. În circa şase săptămâni se încheia vizita lui Fauve din acea vară. Se afla în pragul unei vârste care marca începutul despărţirii dintre ei. Vara viitoare va avea şaptesprezece ani – nu va mai fi un copil –, iar el va împlini şaptezeci de ani. Şaptezeci de ani. O! Era o vârstă venerabilă. Avea încă suficientă energie şi o curiozitate mult mai mare decât la cincizeci de ani.

Era ceva supărător în comportamentul fiicei sale adolescente, care n-avea nicio legătură cu povara vârstei lui. Înconjurată de atenţia primului tânăr care a remarcat-o şi-a şi luat zborul plină de un entuziasm efemer. Readucerea ei pe pământ era unica soluţie.

În toate verile anterioare, Fauve i-a pozat pentru un portret, dar în acest an a hoinărit atât de mult, încât nici nu s-a mai pus problema să-şi găsească timp. Toate lucrurile pe care se obişnuiseră să le facă împreună – lecţiile

de pictură, pozatul, vizitele la cafeneaua din Félice, toate se duseseră pe apa sâmbetei odată cu apariția acestui tânăr nesuferit în viața lui Fauve.

Mistral dădu jos pânza de pe șevalet și o propti cu grijă de perete. Mișcându-se cu vioiciunea unui bărbat tânăr care se ducea parcă la o întâlnire cu femeia iubită, se îndreptă spre un colț al atelierului unde erau depozitate pânze albe și o scoase de acolo pe cea mai mare dintre ele. Da! Va fi o pictură de dimensiuni corespunzătoare, o odă, un imn în onoarea lui Fauve și a minijupei sale. O să-i placă.

– Am descoperit că Avigdor înseamnă „judecător", îi spuse Eric lui Fauve. În letopiseț, numele este folosit de două ori și, potrivit unei interpretări ulterioare, este unul din numele lui Moise. I-am spus asta tatălui meu și m-a asigurat că nu am motive să mă entuziasmez prea tare, fiindcă în familia noastră nu a existat niciun legiuitor, doar negustori de antichități, din rândul cărora provine și el, și, mai nou, un arhitect în devenire.

– Ce extraordinar! spuse Fauve plină de înflăcărare. Cei doi se aflau într-o mică librărie din Avignon și răsfoiau cărțile care ar fi putut să le fie de folos în încercarea de a afla mai multe amănunte istorice. Deși cărțile cuprindeau doar câteva, nesemnificative, Eric nu se dădea bătut.

– Cum ai aflat? continuă Fauve.

– Am telefonat. Am mers pe dibuite. Mi-am închipuit că într-un oraș mare cum este Marsilia nu se poate să nu existe un rabin, așa că m-am uitat în cartea de telefon, l-am sunat și l-am întrebat. Mi-a spus să-l mai sun după două zile – să-i dau timp să caute – și când am revenit mi-a dat răspunsul. Nu părea deloc surprins că l-am întrebat. S-ar putea să primească multe telefoane de genul ăsta.

– Hmmm... probabil, spuse ea manifestând ceva mai puțin interes.

– Fauve, ce s-a întâmplat?

– Nimic, e vorba de tata.

– Ce-i cu el? Știu că nu mă simpatizează. Nimeni nu-l poate acuza pe Julien Mistral că știe să joace teatru. Împinge uneori lucrurile până la limita de sus a suportabilității și când afirm așa ceva mă refer și la faptul că m-a lăsat să aștept atât de mult la ușă când am venit să te iau.

– Nu este vorba despre tine. Fauve se așeză pe scările care duceau la primul etaj al librăriei și-și cuprinse picioarele lungi cu brațele. Purta o șemizetă dantelată în față, în genul desuurilor actrițelor din vechile filme western, acesta fiind ultimul strigăt al modei în buticurile din regiunile sudice ale Franței. În bătaia luminii, claia de păr cu reflexe arămii îi cădea ca o cascadă pe umeri. Dacă ar fi purtat fustă în loc de bluejeans ar fi semănat cu o fecioară din epoca victoriană, surprinsă în momentul retragerii la culcare. Frumusețea ei îi sugera o multitudine de idei. Privind-o Eric se gândea că un poet ar fi fost transpus într-o altă lume decât cea terestră.

– În fiecare vară îmi face un portret, continuă ea. Îmi cere ca, începând de mâine, să reluăm ședințele. Nu-l pot refuza, Eric, l-aș jigni prea tare. A devenit o tradiție să-i pozez în fiecare an. Pe de altă parte, mă simt destul de vinovată fiindcă nu mai accept să-mi dea lecții de pictură. N-a făcut niciun comentariu pe tema asta, dar când îl văd dimineața, la micul dejun, știu ce gândește și cât se stăpânește ca să nu izbucnească. O, Doamne...

– Cred că e o performanță să-i opui rezistență, spuse Eric.

– Trebuie, ripostă Fauve. Este o reacție de autoapărare. Tata nu este conștient de faptul că ar dori să vadă în mine

epigonul lui. Lucrul ăsta reiese cât se poate de clar din tot ceea ce îmi arată sau îmi spune, deşi nu recunoaşte şi este convins de obiectivitatea sa. Ştii, tata consideră că drumul pe care mi-l arată este singura alternativă... nu are niciun cuvânt bun de spus pentru oricare alt pictor în viaţă... singurii pe care îi admiră sunt deja morţi. Opera lui vine de undeva, din fiinţa sa lăuntrică, şi lucrul acesta nu se poate învăţa.

–Înseamnă că toţi anii ăştia când ai luat lecţii... spuse Eric.

– O, nu au fost irosiţi, am căpătat o îndemânare – n-aş vrea să dau dovadă de falsă modestie – aşa fac mulţi pictori. Dacă este ceva de capul meu, îmi voi da seama când voi lucra în stilul meu şi nu am să aflu atâta timp cât primesc lecţii de la el.

– De ce ai aşteptat atâta ca să te hotărăşti?

– Până anul trecut eram fericită să pictez „mici mistrali". Am urmat şi cursurile unei şcoli de arte plastice din New York unde profesorii se temeau să mă critice fiindcă făceam lucrări în stilul lui şi ştiau cine sunt – erau atât de inhibaţi de el, încât nu-mi spuneau o vorbă. Recunosc, mi-a trebuit mult timp să-mi dau seama de prostia mea.

– Nici vorbă, draga mea, nu confunda prostia cu tinereţea.

– Tata m-a supraestimat întotdeauna, adăugă Fauve gânditoare. Nu ştiu dacă o să ating vreodată o reală valoare, dar ştiu al naibii de bine că nu pot fi atât de bună pe cât pretinde el. Probabil că o face doar ca să mă încurajeze, dar totul iese pe dos – de când ştiu că lucrările mele nu merită atâtea laude – mă întreb dacă au cu adevărat vreo valoare. De bună seamă am o anumită îndemânare, în caz contrar mi-ar spune el însuşi acest lucru. Pot picta ca el cele mai neînsemnate lucruri, dar

nu asta vreau! Dacă am de gând să fac ceva de una singură n-am să reușesc niciodată sub supravegherea lui.

– N-ai putea să-i spui toate astea și lui, ca să-l faci să înțeleagă?

– Nu cred că aș fi în stare să rostesc mai mult decât o propoziție. Tu nu i-ai auzit niciodată argumentele raționale. Dar chiar și atunci când mă ascultă și încearcă să înțeleagă ceea ce i-am spus, lucrul în acel atelier face imposibilă comunicarea, fiindcă să nu-ți închipui că poți spune ceva într-o manieră diferită de a lui. Îmi sufocă pur și simplu imaginația, atâta câtă am. Cu toate astea, va trebui să-i pozez, n-am încotro.

Eric îngenunche la picioarele ei.

– Și cât timp îți ia asta?

– Dorește să lucreze câteva ore dimineața și câteva după-amiaza, dar i-am spus că nu pot să-i pozez decât diminețile. Mi-a amintit că ne-au rămas doar șase săptămâni și doar diminețile nu sunt suficiente, însă n-am cedat. Eric, parcă aș fi sfâșiată în două. Până acum nu am avut sentimentul că sunt neloială, dar acum așa mă simt față de amândoi.

– Ei, nici chiar așa. Dragă Fauve, nu te mai tortura. Știu cât timp ți-am răpit și nu-l pot acuza pe tatăl tău. Dar ne mai rămân după-amiezile și serile. Uite, aveam de gând să-ți fac surpriza asta ceva mai târziu, dar vreau să te înveselesc. Eric scoase din taşcă o carte veche, legată în piele, și i-o înmână lui Fauve.

– Mă crezi sau nu, dar mama mi-a dat-o abia ieri. Și-a amintit că o pusese undeva – a fost publicată în 1934 – și că la moartea bunicii mele o avea în casă. Se pare că niciun membru al familiei nu și-a bătut capul să o citească.

– Istoria evreilor din Avignon și din comitatul Venaissin de Armand Mossé. Fauve citea titlul lucrării cu

glas din ce în ce mai tare. Asta-i! Aici găsim totul. Ce extraordinar! Ai început să o citeşti?

– Nu, m-am gândit să o citim împreună, dar acum fiindcă nu avem timp suficient ţi-o las ţie s-o citeşti când o să poţi, eventual când pozezi.

– Nu, tatăl meu nu admite nicio distracţie, nicio mişcare a ochilor. Abia dacă îndrăznesc să înghit. Fauve se aplecă, luă cartea şi o strânse la piept. Voi avea grijă de ea, promit, sunt curioasă cât de departe ajunge în trecut.

– Am răsfoit-o puţin şi am aflat că evreii au fost izgoniţi din Roma şi s-au strămutat în Franţa pe vremea împăratului Tiberiu – circa douăzeci de ani după Hristos – să sperăm că tratează trecutul îndepărtat, vom vedea în carte.

– O, mă aşteptam totuşi la o istorie contemporană.

– *Pe aripile vântului* – ediţie evreiască!

– Ei – de ce nu, în definitiv.

Fauve poza ca model în rochia mini de culoare roz pe care o purtase în seara întâlnirii cu Eric. Fiindcă nu putea fi cu el când poza, măcar să îmbrace ceea ce purtase la prima lor întâlnire. Simţea nevoia să fie în permanentă legătură cu el, în fiecare ceas al zilei.

Acum, fiindcă s-a supus şi a acceptat să pozeze dimineţile, considera lucrul acesta, contrar aşteptărilor, ca pe ceva bine-venit. Avea timp suficient să se gândească la Eric, ceea ce nu făcuse până atunci. Petrecuseră împreună aproape fiecare zi a verii şi când se întorcea acasă continua să trăiască sub vraja sărutărilor lui, drept care nu mai era în stare să gândească raţional, cel mult se minuna că i-a fost hărăzită o asemenea fericire. Ce ţară de basm, în care exista un băiat ca Eric, în aparenţă asemănător cu ceilalţi, o lume în care el o va iubi. Cuprinsă de uimire îşi dădea seama că viaţa ei lua o nouă

turnură, smulgând-o dintr-o țară depărtată, pe care o părăsea fără să mai arunce o privire înapoi. Își amintea de senzația plăcută pe care o trăia atunci când îşi trecea mâna prin părul lui atât de des, încât opunea rezistență degetelor ei şi încă mai simțea forma perfect rotundă a capului. Era încălțată cu balerini, călcâiele apropiate formau un unghi drept, greutatea corpului se sprijinea pe un picior, celălalt fiind uşor îndoit, cu mâinile răsucite în afară şi brațele depărtate, orientate înapoi. Era o atitudine aleasă de Mistral ca un omagiu adus lui Degas; după părerea lui, rochia roz, mai scurtă decât orice tutu de balerină, ar fi aşternut un zâmbet pe fața acestui renumit bătrân arțăgos.

În vreme ce poza atât de răbdătoare, se gândea că imaginea unei mici cicatrici triunghiulare deasupra ochiului drept al lui Eric, semn de bună purtare de la vârsta de cinci ani, era mult mai reală decât zgomotul paşilor lui Mistral care se îndrepta spre şevalet.

Îi mai simțea căldura pielii când i-a sărutat urechea, apoi buzele sale au coborât spre obrazul bine ras, oprindu-se pe gura lui fierbinte. Când i-a spus că buzele ei sunt cele mai moi din lume, ea i-a răspuns că nu poate face o comparație asemănătoare fiindcă niciunul din bărbații pe care i-a sărutat în viața ei nu aveau asemenea buze. Zâmbi aducându-şi aminte cum se retrăsese imediat cerându-i să-i spună câți bărbați mai sărutase înainte de a-l întâlni pe el. „Câțiva, i-a răspuns, doar câțiva", convinsă fiind de faptul că nimic nu l-ar fi înfuriat atât de tare. Nu se putea abține să nu-l facă gelos, fiindcă era cu patru ani mai mare decât ea şi de bună seamă avea o experiență mai bogată, deşi nu discutaseră niciodată despre subiectul acesta.

Era atât de grijuliu cu ea, se gândea Fauve, încruntându-se involuntar, astfel că Mistral observă imediat schim-

barea expresiei întipărite pe chipul ei. Tare ar fi vrut să-l fi mințit atunci când a întrebat-o ce vârstă are. Măcar să-i fi spus că are optsprezece ani! La înălțimea ei părea plauzibil, mai cu seamă că nu avea posibilitatea să o compare cu o fată de optsprezece ani din America și în felul acesta să descopere adevărul. Dar acum aflase că abia împlinise șaisprezece ani, drept care se purta exagerat de galant, hotărât să nu profite de ea.

Cu o seară înainte cinaseră împreună la un mic restaurant italian din Villeneuves-Avignon, denumit La Mamma, după care au plecat să cutreiere grădina Le Prieuré, nu acea grădină oficială înconjurată de santoline și priboi, ci una retrasă în care creșteau flori minunate ce împodobeau zilnic camerele oaspeților hotelului. Și fiindcă întreg personalul hotelului era ocupat datorită marii aglomerații din restaurant au reușit să se strecoare neobservați prin garaj și sala cazanelor, pătrunzând într-o adevărată grădină a raiului, cu flori minunate de culoare roșie, denumite și lampadare chinezești. Înlănțuiți, înconjurară grădina admirând frumusețea florilor și abia într-un târziu se opriră sub un păr bătrân, imens, care se înălța la capătul grădinii.

Nu se aflau decât ei acolo, iar ramurile copacilor le ascundea prezența. Fauve s-a lipit de Eric, ademenindu-l, fără să-i pese că era nepriceputâ, stângace, chiar agresivă. E drept că nu știa ce înseamnă să faci dragoste, dar asta se putea învăța, însă el o respinse mai întâi cu tandrețe, apoi tot mai hotărât, apucându-i mâinile.

– Nu! îi spuse, este de neconceput, de altfel o să ajungi și singură la concluzia asta.

Nu înțelegea că, lăsând-o să procedeze astfel, lucrurile aveau să se precipite, ajungând la un punct de unde nu mai puteau fi oprite, și nici ei n-ar fi dorit să le mai oprească. Este prea tânără, ar fi nedrept, ar fi necinstit...

Fauve clipi des, întrebându-se dacă nu cumva el avea dreptate, recunoscându-i-o de fapt. O, dar îl dorea atât de mult!

– Fauve! Nu pot lucra dacă te strâmbi tot timpul! Nu stai un minut locului; poate vrei să facem o pauză?

Fauve îşi suflă părul de pe frunte făcând o mică grimasă.

– Nu mă strâmb. Mă gândesc. Vrei să pictezi o păpuşă stupidă sau o femeie care meditează?

– Ha! Ai punctat, chiar dacă e cam devreme. Bine, hai să facem o pauză!

Fauve renunţă să mai pozeze, îşi destinse trupul ca o frânghie lungă, relaxându-şi fiecare articulaţie. Se îndreptă apoi spre scaunul din colţul atelierului, se aşeză şi luă cartea cea veche dată de Eric cufundându-se în lectură timp de câteva secunde.

Mistral aflase destule despre această carte. Încă din primele zile când au reluat şedinţele, Fauve şi-a adus cartea cu ea. La fiecare pauză o deschidea şi îi citea şi lui cu voce tare câte un pasaj. Exasperat i-a spus în cele din urmă că-i distrage atenţia şi că nu este recomandabil ca un pictor să-i acorde modelului pauze atât de dese, nemaivorbind de faptul că era nevoit să asculte şi lecţii de istorie.

– Bine, îi spuse Fauve cu blândeţe, prea bine, dar aici era o chestie nemaipomenită. Îţi voi povesti altă dată despre asta, adăugă ea şi se cufundă din nou în lectură.

Nu mai departe decât anul trecut, în timpul pauzelor, îşi povesteau unul altuia despre picturile lor; alteori, Fauve îl distra relatându-i întâmplări petrecute cu cele două prietene ale sale, Pomme şi Epinette, care oricât ar părea de incredibil, erau nepoatele a doi jucători de *boules* pe care îi întâlnise la cafeneaua satului.

Câteodată, îşi amintea el cu amărăciune, ieşeau la

soare în fața atelierului și discutau statutul organizației sportive din Félice, schimbând impresii despre incendiara echipă locală de fotbal care-și disputa întâietatea cu alte echipe din statele vecine. Deseori, în acele clipe memorabile, îi explica de ce arta era singurul lucru prețios din această lume haotică, șansa sa de supraviețuire. Istoria, îi spuse el, era doar povestea a ceea ce oamenii cred că s-a întâmplat sau doresc să te convingă că s-a întâmplat. Nu poți pune nicio bază pe această disciplină.

Și acum era aici, absorbită de istorie ca și când i s-ar fi revelat un adevăr incontestabil. Ce n-ar da să-și recapete fiica, să stea de vorbă din nou cu Fauve a lui de anul trecut în locul acestei „femei care meditează", după cum s-a autodescris? Orice, reflecta Mistral, ar da aproape orice s-o recâștige, dar ce putea să-i ofere acestei fete? Ce și-ar fi dorit ea la cei șaisprezece ani ai săi?

– Ești gata să reluăm ședința? o întrebă într-un târziu.

– O... sigur. Dar, tată, te superi dacă azi terminăm cu o jumătate de oră mai devreme? Părinții lui Eric stau câteva zile la Aix, cu ocazia festivalului de muzică și ne-au invitat și pe noi să luăm masa la Vendôme – până acolo facem o oră și jumătate și nu aș vrea să întârzii. Ești de acord, numai azi?

Ce putea spune? Să insiste să rămână? Să recupereze mâine? Nu era singura zi când ședința se scurta dintr-un motiv sau altul. La drept vorbind, își spuse încruntându-se, nu era prima dată când începeau lucrul mai devreme pentru ca ea să se întoarcă acasă tot mai târziu. Când o pictase în anii din urmă, timpul petrecut împreună era o bucurie pentru amândoi, însă acum era nevoit să constate că locul acelei bucurii fusese luat de o dragoste abstractă, oarecum silită.

– O, desigur, Fauve! Dacă vrei putem să ne oprim aici.

– Tată! Ce drăguț ești! Mulțumesc! Respirând ușurată, îl îmbrățișă în fugă și țâșni afară, incapabilă să-și reprime senzația de eliberare.

Da, și n-a uitat să ia cu ea nici cartea aceea mizerabilă, observă el încleștându-și maxilarele de enervare, amestecată cu suferință, dar și mândrie rănită.

Dacă distincția presupune o concordanță deplină între înfățișarea exterioară și propria personalitate, atunci Nadine era o persoană ultrastilată, reflecta Fauve, în rarele ocazii când lua masa cu tatăl său, Kate și sora sa vitregă. Nadine tocmai venise la *La Tourrello* de la Paris, fără soțul ei, care era ocupat cu o serie de afaceri urgente. Mistral nu-l prea agrea pe bărbatul fiicei sale, așa că, Nadine convenise cu Kate să nu-i amintească mai mult decât era necesar de existența lui Philippe Dalmas.

La venirea lui Fauve pentru prima oară în Provence, Nadine avea cincisprezece ani și jumătate, cu șase luni mai puțin decât Fauve în clipa de față, dar încă de pe atunci îi păruse mai rafinată decât și-o imaginase.

Odată cu trecerea timpului, această primă impresie nu a făcut decât să se confirme. Acum, la cei douăzeci și doi de ani ai săi, Nadine era cu mult mai strălucitoare. Părul blond, răsucit în interior, într-o coafură *à la page,* cu șpițuri laterale și breton ca o brazdă bine trasată pe frunte, ochi machiați în nuanțe de verde-închis, ce te duceau cu gândul la elegantele egiptene ale antichității, nasul fin, de parcă era sculptat, dinții albi, perfecți la vederea cărora Fauve își spusese de la bun început că singurul lor scop este de a mușca, maxilarul ascuțit, cu buza superioară conturată într-un zâmbet continuu, toate acestea o făceau captivantă, fu nevoită să recunoască Fauve. Îți atrăgea imediat atenția și era imposibil să nu o remarci. Oriunde s-ar fi aflat era permanent în centrul atenției.

Nadine Mistral nu făcea nicio încercare să-şi ascundă părerea excelentă pe care o avea despre sine. I se ghicea superioritatea din perfecţiunea absolută a liniei pantalonilor albi, impecabil croiţi, din eleganţa desăvârşită a bluzei din mătase neagră, care se strângea într-un nod în jurul taliei subţiri, această impresie fiind accentuată de superbii cercei, cu onix şi diamante.

Nimeni nu ştia câte ore pe săptămână îşi rezerva pentru a-şi asigura această înfăţişare plină de strălucire, dar Fauve era convinsă că existau femei capabile să-şi petreacă viaţa în faţa oglinzii în încercarea de a concura eleganţa trufaşă a lui Nadine, dar fără niciun rezultat, fiindcă în ultimul minut cedau tentaţiei de a-şi mai pune un şirag de perle, o brăţară sau un fleac în părul lor, ceea ce strica totul. Nadine era, în felul său, o „minimalistă", căci reuşea să-şi exprime personalitatea recurgând la un arsenal de mijloace extrem de redus.

Hotărârea lui Kate Browning de a se dedica în exclusivitate lui Julien Mistral, hotărâre adoptată încă din ziua în care l-a văzut prima dată pe el şi lucrările lui, s-a transferat cu timpul asupra fiicei sale Nadine. Cei patru ani în care Mistral a părăsit-o pentru Teddy Lunel, apoi a cutreierat lumea, după moartea ei, au accentuat la maximum disponibilităţile afective ale lui Kate. Oricât de mare era importanţa pe care şi-o dădea doamna Julien Mistral, cea de-a doua preocupare majoră a sa erau acum fericirea fiicei sale şi locul pe care îl ocupa ea în societate.

De la căsătoria lui Nadine, Kate trăia într-un conflict tacit cu Mistral, care se interpunea între Nadine şi statutul ei unanim recunoscut ce o plasa printre cele mai bogate moştenitoare din Franţa. Lui Nadine urma să-i revină toată averea lui Julien: picturile depozitate în atelier, veniturile rezultate din proprietatea *La Tourrello,*

conturile bancare, investițiile, care, potrivit legii franceze, i se cuveneau de drept, dar între timp Nadine s-a văzut nevoită să-şi ia o slujbă pentru a face față cheltuielilor impuse de stilul său de viață.

În urmă cu doi ani se măritase cu Philippe Dalmas, care, potrivit unei descrieri mai exacte, era considerat „un investitor". Cu mulți ani în urmă, înainte de a o fi întâlnit pe Nadine, numele lui figura la rubricile de scandal ale ziarelor, datorită legăturilor sale cu unele dintre cele mai mondene femei ale timpului. Adeseori era supranumit „cel mai indecis bărbat din Paris" fiindcă nu se însurase până la vârsta de treizeci şi nouă de ani. În calitatea sa de agent intermediar încerca să-i aducă la masa tratativelor pe cei care aveau nevoie de bani alături de posesorii de fonduri băneşti, dornici să le investească. Doar câteva din tranzacțiile lui s-au finalizat, dar comisionul încasat cu acest prilej a fost suficient pentru a-i permite să trăiască în stil mare în perioada celibatului.

Philippe dispunea de banii necesari pentru a-şi angaja un valet sau pentru a-şi comanda costume de haine la Larsen, unde avea posibilitatea să-şi aleagă în voie materialul din şapte sute de cupoane de stofă, stivuite în rafturi precum cărțile rare, la acestea adăugându-se colecția lui de fulare din caşmir furnizate de cea mai renumită firmă, Hilditch and Key. Micul său apartament amplasat într-o clădire elegantă în apropiere de Arcul de Triumf era mobilat cu câteva piese frumoase stil Empire. Cu toate acestea, singurul lui capital cu adevărat valoros rămânea farmecul personal.

Philippe Dalmas era invitatul de onoare al protipendadei. Amuzant, chipeş, afemeiat, era subiectul preferat al reveriilor gazdelor.

Când Nadine l-a întâlnit pe acest bărbat senzual, amator de distracții, care ştia deopotrivă să primească şi

să ofere, un bărbat cu un farmec irezistibil, s-a hotărât imediat să-l cucerească. În ceea ce îl priveşte, se afla în pragul vârstei de patruzeci de ani, un moment cât se poate de oportun pentru a termina cu burlăcia. Nu avea de gând ca pe tot parcursul vârstei de mijloc să colinde din casă în casă, indiferent cât de plăcut ar fi fost.

Nadine a reuşit să se mărite cu el, spre deosebire de toate celelalte candidate, din simplul şi banalul motiv că întâlnirea lor coincidea cu o conjunctură favorabilă din viaţa lui. Vârsta ei strălucitoare de douăzeci şi unu de ani, frumuseţea desăvârşită şi, desigur, marea şansă de a fi moştenitoarea lui Julien Mistral îi dădeau posibilitatea să aleagă, fiindcă era clar, nici Philippe Dalmas nu s-ar fi însurat cu cineva numai pentru bani, dar nici cu cineva care să nu-i aibă.

Nadine Mistral şi Philippe Dalmas trăiau într-un climat extrem de artificial, cu care se obişnuiseră în asemenea măsură încât devenise un *modus vivendi*. Importanţa exclusivă pe care o acordau aspectului exterior le conferea o mare strălucire care atrăgea imediat atenţia celor din jur. Philippe şi Nadine formau un cuplu decorativ care nu putea trece neobservat, ca o pereche de obiecte de artă rare, însufleţite. După ce amfitrioanele din Paris s-au împăcat cu gândul că Philippe nu mai este holtei, au început care mai de care să-i invite pe soţii Dalmas la petrecerile lor. Mariajul lor putea fi inclus în categoria acelora în care cei doi parteneri formau un tot strălucitor, ca o singură stea pe firmamentul serii.

Kate nu putea tăgădui că Nadine îşi iubeşte soţul, însă, pe de altă parte, era nevoită să-şi disimuleze ambiţiile pe care le nutrea pentru fiica sa în discuţiile cu Julien Mistral, care, după ce s-a întreţinut o jumătate de oră cu Philippe Dalmas, a decretat că e o nulitate. Ca urmare, a hotărât să nu le dea niciun fel de zestre, singurul lui

cadou de nuntă, după multe insistențe ale lui Kate, fiind un apartament de mărime mijlocie pe strada Montaigne, pe care şi l-ar fi putut cumpăra şi singuri.

Tot atunci i-a comunicat lui Kate că atâta timp cât este în viață n-are de gând să le asigure vreo rentă viageră, deşi la veniturile lui n-ar fi fost nicio problemă. Kate nu mai avea posibilitatea să le facă cadouri costisitoare, fiindcă Mistral, care o împuternicise odinioară să ia toate deciziile de ordin financiar în numele lui, se hotărâse subit să rezolve singur întreaga corespondență cu agenții şi bancherii.

În consecință, Kate nu mai avea voie să ruleze nicio sumă importantă, singurii bani de care dispunea fiind cei necesari pentru întreținerea conacului *La Tourrello*. Îşi spuse cu amară ironie că ajunsese o simplă gospodină, care se ocupa şi de administrarea moşiei. În ce-o priveşte pe Nadine suporta cu stoicism situația, ştiind că tatăl ei se afla în pragul vârstei de şaptezeci de ani. În definitiv era o chestiune de timp, iar pe de altă parte, situația ei avea ceva aparte. Cât de amuzant era că trebuia să muncească pentru a-şi câştiga existența, mult mai nostim decât dacă ar fi fost fată bogată, mai ales că nimeni nu-şi imagina cât de fabuloasă avea să fie moştenirea.

Nadine îşi găsise o slujbă care-i oferea posibilitatea să-şi etaleze din plin frumusețea. Lucra cu Jean François Albin, singurul croitor francez de lux, care atinsese nivelul internațional al lui Yves Saint Laurent.

Munca ei nu avea o denumire precisă, şi nici obiectul său nu putea fi definit cu exactitate. Nu răspundea de relațiile cu publicul, această activitate, cu toate detaliile tehnice privind legătura cu lumea presei, fiind de competența lui Lily de Mar, care fusese şcolarizată la Dior. De asemenea, nu era implicată în crearea şi vânza-

rea de noi modele şi nici în vreun gen de afacere a Casei Albin. Totuşi, Nadine fusese angajată spre a fi prietena cea mai bună a lui Jean François Albin, de parcă aceasta ar fi fost o funcţie oficială.

Era singura fiinţă din lume fără de care Albin pur şi simplu nu şi-ar fi putut desfăşura activitatea. Ea acţiona ca un tampon între el şi restul lumii, pe care o vedea plină de duşmani sau în cel mai bun caz plină de brute, de oameni lipsiţi de sensibilitate. Avea impresia că Nadine este singura persoană care nu-l minte şi era convins că nu căuta sub nicio formă să profite de pe urma colaborării cu el. La urma urmei, de ce ar fi încercat fiica lui Mistral să profite de pe urma colaborării cu un croitor, indiferent cât de renumit era acesta? La Albin, Nadine Dalmas era întruchiparea idealului de femeie pentru care crea modelele. Îi atribuise aproape puteri de simbol, fiindcă îl inspira, îl deconecta, îl consola. Avea nevoie de ea să-i stea în preajmă în toate perioadele sale de criză. Henri Gros, un temut om de afaceri, era asociatul lui Albin la una din casele sale de modă. În baza unui contract de cedare a licenţei, fuzionase cu trei societăţi care comercializau produse de parfumerie, cu reţele de desfacere în întreaga lume. Pentru devotamentul ei, era dispus să-i plătească lui Nadine un salariu bun, indiferent cât de nebulos părea rolul pe care îl îndeplinea. Fragila maşină creatoare, care era acest Jean François Albin, trebuia să fie dădăcită, consolată şi înţeleasă, pentru a putea scoate două colecţii pe an, indiferent cu ce preţ.

La ora prânzului, Fauve stătea impasibilă la masă, mândră, rece, fără nimic ostentativ, într-o atitudine firească, în vreme ce Nadine discuta cu părinţii despre slujba sa. Evident, era captivată de viaţa pe care o ducea. De obicei, vorbea pe un ton ceva mai scăzut decât ceilalţi,

aşa încât, pentru a o auzi, cei din preajma ei se vedeau nevoiţi să-şi întrerupă discuţiile.

– Ştii, tată, Jean François a fost pe punctul să clacheze. Noua colecţie era complet finisată până în cele mai mici amănunte, dar miercurea trecută mi-a telefonat disperat la miezul nopţii; am plecat într-un suflet la atelier şi l-am găsit gata să intre cu foarfeca în confecţii. L-am scos cu binişorul afară, de parcă ar fi fost un somnambul, şi i-am propus să mergem la cea mai bună clinică din St. Cloud, unde avea să urmeze un tratament până luni şi am stat cu el până a adormit. Luni, când m-am dus la el, era de nerecunoscut.

– I se întâmplă des? o întrebă Kate.

– Nu are nimic, totul e din cauza epuizării şi necazurilor din ultimele luni, explică Nadine. Toate cele cinci manechine de culoare pe care le aveam ne-au părăsit şi s-au dus la Givenchy, iar casa aceea de vacanţă din Sardinia, despre care ţi-am povestit, i-a scos peri albi. Pe bună dreptate, Jean François insistă ca decoratorul să folosească brocartul cel mai scump şi să-l drapeze ca pe muselină, iar marchetăria să fie aplicată în aşa fel încât să lase impresia de lemn natur, dar tipul nu vrea cu niciun chip să-i respecte instrucţiunile.

– Ce tip uşchit, şopti Fauve, ca pentru sine.

– Din fericire, continuă Nadine, am reuşit să preiau o mare parte din aceste lucruri, dându-i posibilitatea să se concentreze asupra muncii lui de creaţie, dar, indiferent câte probleme aş rezolva eu, în final tot el trebuie să decidă, şi chestia asta durează de ani de zile. În definitiv, nu ar trebui să-l surprindă că a devenit un obiect de cult – nimic nu-l face pe om mai vulnerabil decât superioritatea sa într-un anumit domeniu – şi atunci ce-i mai rămâne de făcut? El trebuie să se opună timpului în care trăieşte – trebuie să rişte, trebuie să schimbe.

– Ce să schimbe? întrebă Mistral, împingând farfuria din fața sa.

– Lungimea, tată, Jean François simte că a sosit momentul să impună lungimea maxi – cu mini s-a terminat –, dar cum pot fi vacile din cireadă atât de subtile pentru a urma linia îndrăzneață pe care vrea s-o imprime modei? Sunt ele capabile să se ridice la nivelul lui? Are oroare de cumpărători și de presă – nici nu știu dacă va avea curajul să dea ochii cu ei după prezentarea colecției.

– Și de ce trebuie să dea? se înfurie Mistral.

– Dacă nu apare și nu face o plecăciune vor începe din nou să clevetească – se va spune că a murit, sau că este drogat, sau internat într-un ospiciu – mă mir cum de poate suporta toate astea. Desigur, ar fi preferabil să facă compromisuri, să lanseze o lungime care să nu revoluționeze, ci să reprezinte mai degrabă o evoluție, dar Jean François este un artist prea mare pentru a nu fi cinstit cu el însuși.

– Spune-mi, ce vârstă are Jean François? o întrebă Mistral.

– Nimeni nu știe cu precizie, nici măcar eu, dar cred că are aproape de patruzeci de ani.

– Parcă ar fi un copil. Și dacă trăiești într-o lume a copiilor te ridici doar până la nivelul lor, spuse Mistral disprețuitor.

– Ei, gata cu Jean François, spuse brusc Kate, intervenind împăciuitor în discuție. Se obișnuise cu părerile lui Mistral despre valoarea croielilor elegante și știa cât de glacială putea deveni Nadine dacă era cumva criticat Jean François.

– Nadine, ar trebui s-o rogi pe Fauve să-ți povestească despre vacanța ei din vara aceasta – a fost o revelație absolută.

Nadine îi aruncă o privire mamei sale şi descoperi în ochii ei o luminiţă plină de semnificaţie. Uneori, nu aveau nevoie să-şi vorbească, se înţelegeau doar din priviri. Ridică uşor din umeri şi se întoarse spre Fauve.

– Din câte pot constata, în seara asta ai fost neobişnuit de tăcută. Şi totuşi cred că am auzit ceva despre tine şi un oarecare tânăr arhitect, foarte atrăgător. Micuţa Fauve a binevoit deci să recunoască existenţa sexului masculin? Ei, dar cum ţi se pare prima dragoste?

Nadine vorbea pe un ton atât de indiscret, rece, aproape inchizitorial, încât Fauve tresări brusc. Instinctiv căuta un subterfugiu, pentru a-i abate curiozitatea, deoarece Nadine, ca şi motanul Tom, dacă prindea în ghearele sale pe cineva mai slab, nu-l lăsa în pace până când nu se declara pe deplin mulţumită.

– Găsesc sexul masculin extraordinar de util. Cum mi-aş fi petrecut vacanţa de vară fără să fi avut la dispoziţie un mijloc de transport, exceptând bicicleta mea? Acest prieten are maşină, aşa că l-am convins să mă plimbe prin împrejurimi şi, în şase săptămâni am văzut cea mai mare parte a regiunii, mai mult decât în ultimii opt ani.

– Interesul tău este pur turistic? Fauve, sper că nu te aştepţi să te cred?

– Crezi ce vrei – m-a preocupat şi istoria evreilor din Provence.

– Sfinte Sisoe, ce ciudăţenie nemaipomenită... şi eu care credeam că toţi s-au concentrat în Paris!

– Aşa credeau şi alţii, spuse Fauve, care era pe punctul de a izbucni în râs, satisfăcută de succesul iniţiativei sale. Nadine nici nu a întrebat-o de numele lui Eric. Cu două mii de ani în urmă, aceste meleaguri au fost populate de evrei.

– Două mii de ani... eşti sigură, Fauve? zise Nadine

pe un ton tărăgănat. Culoarea verde a ochilor ei, asemănătoare malahitului, aproape că pălise.

– Absolut! Înaintea declanşării cruciadelor erau trataţi, mai mult sau mai puţin, ca toţi ceilalţi. Chiar şi vandalii, vizigoţii şi barbarii i-au lăsat în pace atunci când au invadat regiunea – şi asta până în secolul al XII-lea, când regii Franţei şi-au propus să recâştige pământul sfânt, şi de atunci au început cu adevărat persecuţiile evreilor.

Fauve puse deoparte furculiţa, încântată că are ocazia să vorbească despre lucrurile pe care le citea zilnic în cartea lui Armand Mossé, tratată cu indiferenţă atât de tatăl ei, cât şi de Kate. Folosea cu nerăbdare această ocazie, deşi era perfect conştientă că i-o oferise Kate din dorinţa de a preîntâmpina o dispută aprinsă între Nadine şi tatăl ei.

Fauve intrase în priză – prezenta nume şi date statistice, tratându-i drept prieteni pe papii Alexandru al VI-lea şi Iuliu al II-lea, care angajaseră evrei ca medici. La fel de tranşantă era atitudinea ei, de astă dată nefavorabilă, faţă de Iuliu al III-lea care ordonase arderea Talmudului.

Era prea absorbită de subiect pentru a observa dispreţul care se aşternuse pe chipurile lui Kate şi Nadine atunci când le-a povestit indignată despre cei cinci sute de ani premergători Revoluţiei, în timpul căreia toţi evreii din Provence, indiferent de vârstă, trebuiau să poarte pe îmbrăcăminte un petic distinctiv de culoare galbenă. Mistral asculta fără să spună un cuvânt, în vreme ce ea continua să descrie ororile vechilor ghetouri, închise în timpul nopţii, în care nenumărate generaţii trăiau în cocioabe mizerabile, înghesuiţi, fără aer, în vreme ce alţi oameni se bucurau de libertate în imensa şi bogata vale Vaucluse. În monologul său înflăcărat expunea legile crude, restrictive şi arbitrare pe care autorităţile le impuseseră evreilor. Mistral încetă să mai mănânce,

simțindu-şi buzele tremurând din cauza enervării, dar Fauve nu observase nimic, nu-şi dăduse seama câtă pasiune pusese în pledoaria sa, până când Nadine, după ce termină de mâncat brânza, îi spuse încet:

– Nu crezi că ai fost prea patetică, Fauve? Aceşti oameni au murit demult – e macabră pornirea ta de a vorbi despre ei ca şi când lucrurile s-ar fi întâmplat în zilele noastre. Cred că atitudinea ta e cel puțin ciudată.

– Nu este deloc ciudată, Nadine. Undeva în cartea lui Mossé am întâlnit numele de Lunel şi Astruc – numele familiei mele, de fapt al meu.

– Nu cumva ai făcut toată această pledoarie pentru a scoate în evidență o vagă legătură de rudenie?

– Vagă! La naiba, nu cred să fie ceva vag în asta... răspunse Fauve furioasă în clipa în care Mistral se hotărî, în sfârşit, să iasă din tăcere.

– *Destul!* Când te-ai întors de la Cavaillon am înțeles din spusele tale că evreii din acea regiune au fost bine tratați, că erau instruiți, iar acum ne bați capul cu această listă nesfârşită de mizerii. Am impresia că problema evreiască a devenit o idee fixă pentru tine!

– Tată, am fost o romantică nedocumentată, m-am hrănit cu iluzii. Fauve nu se lăsa intimidată de dezaprobarea lui. Acea construcție nu are nici două sute de ani vechime şi a fost o prostie din partea mea să-mi închipui că reprezintă expresia unui trecut idilic. Acum ştiu că este o falsă iluzie creată în urma traversării unei scurte şi amăgitoare perioade în care evreilor li se permitea să ducă o viață relativ liniştită – oricum, chiar şi atunci erau grupați în ghetouri cumplite, care ulterior au fost desființate. Mai există oameni, oameni bine intenționați, cărora le place să creadă că „Provence a fost paradisul evreilor". Ce-i drept a fost, dacă o compari cu zecile de alte locuri din Franța unde evreii erau arşi de

vii! Poate a reprezentat un paradis într-un sens cât se poate de limitat şi ironic al cuvântului, e ca şi cum ai spune că a fost cea mai bună dintre puşcăriile pentru oameni care nu au comis nicio crimă.

– Puşcărie? spuse Kate, uitându-se cu grijă la expresia feţei lui Mistral, în momentul în care îl înfrunta Fauve. Era singura persoană care îşi dădea seama cât de profund îl irita pe Mistral interesul lui Fauve pentru tot ceea ce era evreiesc, singura persoană care tresălta de bucurie văzându-l cum reacţionează la fiecare cuvânt spus de Fauve. De ce închisoare, Fauve? Nu noi suntem cei răspunzători pentru ceea ce li s-a întâmplat acelor oameni, noi n-am fost niciodată nemiloşi cu evreii, nu noi i-am tratat ca pe nişte criminali. Să ştii, Fauve, că mă aşteptam chiar să ne spui că noi am fost aceia care i-am trimis în lagărele de concentrare.

26

Kate Mistral a jucat teatru cu Julien Mistral din momentul în care l-a întâlnit. Personalitatea ei i s-a dezvăluit în adevărata lumină în ziua în care i-a cerut să se însoare cu ea. Acum, după patruzeci şi doi de ani de căsnicie, se înstrăinase, rolul său în piesa conjugală fiind atât de bine exersat, încât nici cel mai apropiat interlocutor nu sesiza vreo notă discordantă. Ori de câte ori admira o artistă de teatru sau cinema, nici prin minte nu-i trecea că în propria viaţă conjugală fusese o interpretă cu mult mai versată. Toate legăturile cu oamenii se stabileau într-un fel de teatru tainic în care avea impresia că fiecare îndeplinea un rol bine determinat. Rareori i se întâmpla să renunţe – fie şi parţial – la masca sa de

actriță. Singura persoană cu care reușea uneori să stabilească o relație normală era Nadine, ceea ce nu i se întâmplase niciodată cu soțul său.

Kate ședea calmă în fața măsuței de toaletă și își scotea perlele de la gât urmărindu-l pe Mistral care se oprise iritat în ușa dormitorului ei. N-avea chef să intre și să ia loc pe un scaun, dar nici să plece la culcare în propria-i cameră.

– Pentru Dumnezeu, Julien, de ce ești atât de tulburat? îl iscodi ea cu blândețe. Sunt de acord că e supărătoare insistența lui Fauve, mai ales în timpul mesei, dar nu înțeleg de ce-i dai atâta atenție: în adolescență, toate fetele trec prin momente dificile.

– O încurajezi cu bună știință.

– O, ești absurd. Chiar dacă ai încercat să-i adresezi un cuvânt bun în toate zilele astea, n-ai făcut altceva decât s-o insulți și mai tare, știi bine că e de ajuns să-i spui bună dimineața după care urmează o prelegere despre o mie de ani la zidul plângerii. Nu o oprește nimic – mă tem că nu avem nicio scăpare atâta vreme cât mâncăm împreună, exceptând cazurile în care i-ai interzice cu desăvârșire lucrul ăsta.

– Nu o poți împiedica pe Fauve să vorbească despre lucrurile care o interesează, nu e genul, spuse el cu înverșunare. Lua-l-ar naiba pe băiatul lui Avigdor! El este capul răutăților.

– Ești nedrept. Desigur, băiatul toarnă gaz peste foc dar cred că nu el e principalul vinovat. După părerea mea, singura vinovată este Maggy Lunel.

– Ce naiba vrei să spui cu asta?

– Iezuiții spun că e de ajuns să le încredințezi un copil în primii șapte ani pentru a-l forma după chipul și asemănarea lor. Tu i-ai dat-o pe Fauve bunicii sale și ea n-a făcut decât să-i transfere propria identitate. În afară

de asta, îți place sau nu, Fauve are acea genă evreiască. Julien, nu le subestima puterea. Orice copil are nevoie de sentimentul identității... sau cel puțin așa susțin ei.

– Ea este fiica mea... e o pictoriță. Pentru Dumnezeu, nu i se pare suficientă această identitate? Ce vrea mai mult un copil de șaisprezece ani? În loc să profite de vara asta, ea își iroseşte timpul umblând de colo-colo, închipuindu-și că a descoperit o așa-zisă tradiție, care nu are nimic comun cu ea. A înnebunit. Crede că familiile Lunel și Astruc despre care se vorbeşte în cartea aia blestemată sunt rudele ei. Altceva n-a fost în stare să descopere – și chiar dacă s-ar înrudi cumva, tot nu mai are nicio importanță.

– S-ar putea ca în momentul de față să nu se mulțumească doar cu faptul că este fiica ta nelegitimă. Kate își scoase brățara, închise caseta cu bijuterii și începu să-și perie părul mătăsos care-i încadra figura, dându-i un aer îngrijit. Julien, du-te și te culcă, mă enervezi stând aici.

După un minut, Mistral păşea pe cărăruia cufundată în întuneric, care ducea spre atelierul său. Cerul senin din Provence era plin de stele, ce își urmau calea în spațiu, lăsând impresia că înalță un imn de slavă omului, așa cum se întâmplă și pe alte întinderi de pe glob cum ar fi în deşert sau la poli. Fără să răsucească comutatorul, se duse direct la șevalet, unde se afla tabloul lui Fauve, pe jumătate terminat. Pierdut în gândurile sale privi dreptunghiul pânzei, care, la lumina ce pătrundea prin luminator, părea aproape gri-închis și repeta în gând cuvintele lui Kate: „Orice copil are nevoie de un sentiment al identității". Cum să o contrazică, când avea dreptate? Din ziua în care s-a născut Fauve, nu a fost în stare să-i dea numele lui. Potrivit legii franceze, n-o putea

recunoaşte drept fiica sa, nu se putea numi Fauve Mistral, aşa încât, în mod firesc, se considera o Lunel – ca una de-a lor. Toată vara s-a fâţâit de colo-colo evitându-l aproape zilnic şi, deşi i-a surprins imaginea pe pânză, ştia că nu este la fel ca în ceilalţi ani, când reuşea să-i redea mult mai bine sufletul; şi acum, după ce o pictase, o simţea atât de înstrăinată...

Cu un aer dispreţuitor, întoarse spatele picturii – de ce şi-ar mai bate capul să termine o asemenea mâzgăliturăă? Umbla încoace şi încolo prin atelierul întunecat. Cum să înţelegi o fată de şaisprezece ani, cum să o trezeşti la realitate? Este mult mai uşor să comunici cu un colibri. Dacă ar fi fost franţuzoaică, crescută chiar aici la Félice, sub ochii lui... Dacă nu ar fugi de la el în fiecare an, dacă timpul s-ar opri în loc!...

Iritat, se gândea că dintotdeauna singura lui mângâiere a fost contactul cu propria operă. A descuiat uşa încăperii unde erau depozitate tablourile, a aprins lumina, a parcurs coridorul puternic luminat şi a început să scoată câte un rastel, admirând picturile de parcă atunci le vedea pentru prima oară, de parcă n-ar fi lucrat la fiecare din ele multe săptămâni, adeseori multe luni, într-un efort enorm de care numai el era în stare. După un timp începu să-şi plimbe absent mâna pe suprafaţa pictată, simţind textura aspră a pânzei, ca şi când ar fi fost o fiinţă însufleţită. Încet-încet îşi reveni şi se consolă cu gândul că ele *trăiau*. Era tot atât de sigur de asta după cum ştia că el este Julien Mistral. Pânzele sale trăiau şi vor continua să trăiască atâta timp cât vor exista. Încăperea nu era plină de picturi terminate, ci de făpturi vii care vorbeau, respirau. Aici se afla identitatea lui, aici, în această încăpere fără ferestre se afla absolut tot ceea ce se putea spune despre Julien Mistral.

În această cameră exista un colţişor unde erau în-

grămădite zeci de rastele pe care nu le mai văzuse demult. Erau tablourile ce o reprezentau pe Teddy când era însărcinată, apoi împreună cu Fauve, în primele ei două luni de viață, în perioada sa de maximă efervescență creatoare. După moartea lui Teddy le lăsase în apartamentul din Avignon în păstrarea tinerilor lor slujitori. După revenirea la *La Tourrello,* Mistral a dus picturile în camera de depozitare şi de atunci nu s-a mai uitat la ele.

Înaintă încet spre unul din rastele şi îl trase afară. Era o pânză neterminată, ultima în care o pictase pe Teddy la St. Tropez, reprezentând-o într-o grădină, pe un balansoar cu dungi albe şi albastre, ținând-o pe Fauve strâns la piept, cu capul uşor plecat asupra copilului.

Nici chiar în cele mai chinuitoare vise nu i se păruse atât de frumoasă. Pânza lăsa să transpară dragostea care-l înaripase pe creator, reprezentând un adevărat imn de bucurie. O puse repede la loc fără s-o mai privească şi se repezi afară din încăpere; după ce o încuie cu cheia, trase după el în goană uşa atelierului şi o porni pe poteca ce ducea spre zidurile care înconjurau *La Tourrello,* oprindu-se în pădurea de stejar. Se aşeză pe pământ, sprijinindu-şi spinarea de un copac. Respira greu de parcă şi-ar fi dat sufletul. De ce a făcut asta? De ce a riscat să treacă printr-o astfel de suferință?

Din instinct, ca şi când s-ar fi ferit de un jet de apă fierbinte, a încercat să alunge imaginea lui Teddy şi să-şi concentreze atenția asupra porțiunii de pânză unde reprodusese o fărâmă de om, pe micuța Fauve. Încă de atunci avea o vitalitate fără seamăn. Şi-o amintea când se născuse, înfăşată în pledul roz, doar cu un ciuf atât de specific, încât a ştiut pe dată ce nume i se potrivea. Gândindu-se la ea îi dispăru şi supărarea acumulată în timpul verii, fiindcă îi scăpase de sub control. Pe fața lui Fauve

se oglindea orice emoție trăită; nu-şi putea tempera firea idealistă, exuberantă, incompatibilă cu ipocrizia.

Julien Mistral era incapabil de compasiuni abstracte. Nici nu încerca să înțeleagă lumea prin fuziune afectivă, prin identificarea parțială sau totală cu sentimentele semenilor săi; de altfel, nici nu dorea acest lucru. Arta lui, foarte personală, avea ca sursă de inspirație doar acele lucruri care corespundeau exigențelor sale estetice: anumite aspecte din natură, din viața oamenilor din Provence şi, în majoritatea cazurilor, oameni pe care-i iubea. Dacă n-ar fi avut motivația dragostei ar fi fost o stâncă – o stâncă ce picta.

În timp ce şedea rezemat de copac se gândea că, datorită dragostei pe care o nutrea pentru Fauve, avea posibilitatea să pătrundă în sufletul ei, în cugetul ei şi să reia întrebările pe care ea însăşi şi le punea. Cine sunt eu? Ce este viața? Încotro mă îndrept? Cine au fost înaintaşii mei? Există vreo legătură?

Era normal să caute un răspuns la toate aceste întrebări, moştenise doar firea romantică a lui Teddy. Nu-i de mirare că este tulburată, chinuită de aceste temeri absurde. Pentru câteva secunde, Julien Mistral încercă să-şi imagineze viața minunată pe care ar fi dus-o Fauve dacă ar fi crescut sub supravegherea atentă a lui Teddy, asemenea oricărui copil ocrotit, îngrijit, iubit de ambii părinți. Scoase un geamăt de disperare neputincioasă şi-şi alungă din minte această imagine, dându-şi seama, pentru prima oară în viață, că nu era singura persoană din lume care resimțea acut lipsa dragostei lui Teddy Lunel. Şi nici nu arătase nimănui acea pictură a lui Fauve cu Teddy. Nici măcar lui Fauve.

Stătea complet nemişcat, împietrit la gândul care-i trecuse brusc prin minte; îl răsucea pe o parte şi pe alta, incapabil să înțeleagă cum de nu-i venise mai demult.

Figura lui severă ca a unei căpetenii de haiduci se lăți într-o strâmbătură involuntară de bucurie repede reprimată, cedând locul unei hotărâri de neclintit ce i se citea în priviri. Ştia cum avea să procedeze pentru a-i oferi lui Fauve sentimentul identității, şi astfel o va lega de ei o dată pentru totdeauna, va pătrunde în viața ei atât de adânc, încât nu se va mai pune problema unor drepturi legitime. Biata fată fusese atât de disperată încât se apucase să scormonească trecutul pentru a-şi descoperi rădăcinile într-o sinagogă din timpul lui Ludovic al XV-lea. Pe suprafața acestui pământ imens, doar el era în măsură să-i ofere identitate, drepturi legitime, sentimentul apartenenței, astfel încât să-şi dea seama că cea mai importantă legătură a ei cu lumea a fost şi va fi întotdeauna el.

Julien Mistral nu-şi făcuse până atunci testamentul, doar când i-au murit părinții a luat cunoştință de formalitățile ce trebuie îndeplinite pentru preluarea unei moşteniri. Îl uimise şi în acelaşi timp îl revoltase hotărârea mamei sale de a lăsa a treia parte din mica ei avere unei prietene, fără să fi existat niciun grad de rudenie între ele. Atunci când Mistral l-a întrebat pe avocat dacă se procedase legal, acesta i-a spus că oricine are dreptul să lase unui străin o treime din averea sa, celelalte două urmând a fi împărțite între urmaşii legitimi, indiferent dacă aceştia sunt sau nu de acord.

Oficial, Fauve era o străină pentru el. Potrivit legii franceze, între ei nu exista nicio legătură de rudenie. Ea nu avea un statut legal. Fiind un copil rezultat dintr-o legătură extraconjugală nu moştenea nimic, dar ca străină, o treime! O! Cu câtă grijă, cât de asiduu cu câtă emoție vor inventaria toate picturile din depozit, câte ore vor consacra operației atât de complicate, dar deopotrivă plăcute, de separare a moştenirii care îi va reveni lui Fauve

de celelalte două treimi care, potrivit legii, le erau rezervate lui Kate şi Nadine, bineînţeles în măsura în care îi vor supravieţui.

De-acum încolo, Fauve va face parte integrantă din viaţa lui. Ce carte prăfuită de istorie ar putea-o lega mai strâns de el decât moştenirea creaţiei sale artistice? Ce bagatelă arhitectonică, ce carte, ce listă cu nume de oameni morţi demult i-ar putea da în mai mare măsură sensul identităţii decât faptul că tatăl ei i-a lăsat cât a putut de mult din averea sa? Această operă a lui.

Se ridică şi îşi scutură aşchiile de lemn, care i se prinseseră de pantaloni. În lumina stelelor, silueta lui Julien Mistral care se reîntorcea la *La Tourrello,* părea energică, plină de vitalitate, la fel de tânără ca în ziua când se apropiaseră pentru prima dată de gardul imensei ferme ce avea să-i hotărască soarta.

– Kate, te rog să pregăteşti două camere de oaspeţi, îi spuse Mistral soţiei sale în dimineaţa zilei următoare pe când se scălda în piscină.

– Ai musafiri? îl întrebă surprinsă. Viaţa socială era în exclusivitate resortul ei.

– Vor veni doi oameni care vor mânca la noi fiindcă în împrejurimi nu există niciun loc unde se poate mânca. Vor rămâne probabil o săptămână sau zece zile.

– Julien, nu ştiu despre ce e vorba, dar mi se pare absurd.

– Am hotărât să-mi fac testamentul. Picturile trebuie evaluate. I-am telefonat în această dimineaţă lui Etienne Delage pentru a-l consulta. În calitate de agent cunoaşte toate dedesubturile. Mi-a spus că înainte de redactarea testamentului ar trebui evaluată fiecare lucrare în parte. În caz contrar, statul o va face după moartea mea, fixând preţuri maxime astfel încât succesorii mei vor fi nevoiţi să plătească cele mai mari impozite. Dar dacă evaluarea

are loc în timpul vieții mele, am dreptul să desemnez o persoană pentru această operațiune, iar statul o alta – aceştia sunt cei doi domni care vor sosi pentru a găsi o cale de mijloc. Etienne mi-a indicat o persoană care va evalua totul la cea mai scăzută valoare cu putință – asta este specialitatea lui.

– Ce grijuliu este Etienne. Pot să te întreb ce ți-a venit să-ți faci testamentul?

– Vreau să-i las lui Fauve o treime din averea mea, partea care s-ar putea lăsa unui străin. O privi pe Kate pentru a descoperi vreo urmă de nemulțumire, dar ochelarii de soare care-i ascundeau ochii nu lăsau să se citească nicio schimbare în expresia feței. Seara trecută mi-am dat seama că acest lucru este posibil şi, în plus, am ținut cont de vorbele tale „Orice copil are nevoie de un sentiment al identității", drept care am trecut la fapte. Desigur, tu şi Nadine veți primi celelalte două treimi – intenționez să-i las lui Fauve toată partea ei sub formă de tablouri; ar fi inutil să-i las o treime din fermă sau din investiții atâta vreme cât nu trăieşte în această țară. Iată de ce trebuie să stabilesc valoarea totală a fermei *La Tourrello,* a conturilor bancare, a altor investiții, ca şi a picturilor, pentru a fi sigur că Fauve îşi primeşte corect partea care i se cuvine.

– Înțeleg, spuse Kate pe un ton scăzut.

– Toată această acțiune de evaluare va dura; probabil că nu se va încheia consemnarea tuturor detaliilor înainte de întoarcerea lui Fauve acasă, dar Etienne spune că picturile, ca şi mobilierul, argintăriile sau bijuteriile pot fi inventariate individual. Cu alte cuvinte, o pictură care are o valoare deosebită îi va reveni lui Fauve, alta de aceeaşi valoare lui Nadine şi alta ție, şi aşa mai departe.

– Şi ai de gând să le nominalizezi, completând lista cu descrierile corespunzătoare?

– Da. O, n-am uitat că tu deții întreaga serie *Rouquinne,* nu te teme. Ai făcut o bună investiție, Kate.

– Așa este.

– Am de gând să le recuperez de la tine.

– Zău?

– Da – trebuie să-i aparțină lui Fauve – în afară de asta, sunt portrete de familie, spuse el cu rânjetul de odinioară.

– Într-adevăr – așa este. Ai cumva vreo idee cât valorează?

– Oricât ar fi, plătesc.

– Bine.

Mistral se ridică ușurat.

– Atunci ne-am înțeles. Spune-le slujnicelor ce au de făcut! Oamenii sosesc peste două zile.

– Desigur. Ai anunțat-o și pe Fauve?

– Nu, nu încă. Vorbesc cu ea în seara asta înainte de a se îmbrăca pentru petrecere. Dispăru în atelier, gândindu-se că începând cu ziua de mâine Fauve nu va mai hoinări fără țintă, lăsându-se ispitită de pânzele din depozit.

Kate ședea perfect liniștită, minunându-se cum de este în stare să-și mascheze furia clocotitoare care făcea să-i fiarbă sângele în vine. Deci nu i-a fost de ajuns că a sărăcit-o pe Nadine, obligând-o să muncească pentru a se întreține până în ceasul morții lui? Acum o deposedează și pe ea, și nu numai că o jefuiește, dar își umilește propria fiică punând-o pe picior de egalitate cu bastardul lui.

Cum își închipuie el că este atât de proastă încât să-i dea crezare atunci când vorbește de imparțialitate în alegerea tablourilor?

Nu-și dădea seama că și ea știa la fel de bine ca și el că două picturi estimate la aceeași valoare prezintă diferențe enorme a căror importanță este sesizabilă nu-

mai de către artist? Chiar îşi închipuie că ea nu-şi va da seama de faptul că o va favoriza pe Fauve lăsându-i picturile de care este ferm convins că sunt cele mai valoroase? Capodoperele capodoperelor! Dacă Fauve va primi sub formă de tablouri o treime din averea lui, fără a mai socoti pământul, banii, investiţiile, s-ar putea ca, în final, partea ei să reprezinte cel puţin o jumătate din conţinutul camerei de depozitare. La gândul acesta trase aer în piept şi se chirci, cuprinzându-şi abdomenul cu braţele.

Cum îndrăznea s-o trateze astfel? Pe ea, care a făcut o celebritate dintr-un artist necunoscut ca Julien Mistral, lua-l-ar naiba, o dată pentru totdeauna. Picturile îi aparţineau ei. El nu avea absolut niciun drept pe care să nu i-l fi datorat ei. Cum putea îndruga verzi şi uscate, ca un bătrân nebun, despre „împărţirea" lucrărilor lui, când absolut totul, până la cel mai mic colţ dintr-o pânză pictată, pe care îşi mâzgălise numele, era de drept al ei?

El era creaţia ei. Ce-ar fi devenit dacă nu s-ar fi măritat cu el? Nimic! Ar fi ajuns un nimeni, un bătrân înrăit, care s-ar fi aciuat într-un atelier sordid din Paris, întrebându-se de ce-l ocoleşte toată lumea. Dacă ar fi ratat momentul, un alt pictor s-ar fi bucurat de faima dobândită de el. Şi cum de îndrăzneşte – oricât ar părea de ciudat – dar *îndrăzneşte* să-i spună că îi lasă lui Fauve lucrările lui?

Cum de nu-şi dă seama că tot ce a creat i se datorează ei? Dacă înstrăinează lucrările înseamnă că iroseşte singurul lucru de pe lume – singurul lucru – care îi aparţine ei în exclusivitate. Nu poate face una ca asta. Nu trebuie să facă aşa ceva. Imobilizată de un acces de furie cum nu i-a mai fost dat să trăiască, mai puternic decât acela resimţit cu ani în urmă, când Julien o părăsise pentru Teddy Lunel, Kate reuşi să se smulgă în cele din urmă din această stare de prostraţie şi se repezi spre

toaleta din pavilion pentru a-şi vărsa veninul care o împiedica să respire. Imediat după aceea redeveni calmă şi foarte sigură de sine.

– Fauve, vrei să vii la mine în cameră pentru câteva minute? Dacă nu te superi, te rog să închizi uşa după tine, i se adresă Kate, când o auzi urcând scările spre sufragerie.

– Desigur, dar am întâlnire cu Eric, vine să mă ia la şase. Durează mult?

– Nu, nu durează mult, Fauve. Presupun că nu-ţi dai seama ce mult l-ai supărat pe tatăl tău cu divagaţiile tale de ieri-seară.

– O, ştiu că am pălăvrăgit cam mult, Kate. Chiar m-am gândit azi şi mi-am dat seama, cum să spun, că n-ar fi trebuit să insist atât. Nu se va mai întâmpla. Sincer îmi pare rău.

– Nu are importanţă cât de mult ai vorbit, Fauve, supărător a fost subiectul discuţiei. N-ar fi trebuit să faci referiri la suferinţele evreilor.

– Ce?

– Nu credeam că voi fi nevoită să-ţi spun asemenea lucruri, dar văd că te preocupă în mod deosebit ascendenţa ta pe linie maternă, e de la sine înţeles şi, sinceră să fiu, mi se pare un lucru emoţionant şi fascinant, dar, vezi, tatăl tău... când vorbeşti despre evrei îi redeschizi nişte răni mai vechi.

– Vrei să spui că-i amintesc prea des de bunica? Ştiu, Kate, toată povestea, dar asta nu înseamnă că orice i-aş spune îi readuce în memorie imaginea ei. Maggy nu este singura evreică din lume.

– Nu la asta m-am referit. Nici nu m-a preocupat vreodată. Nu, Fauve, ceea ce vreau să-ţi spun este cu mult mai complicat.

– Unde vrei să ajungi, Kate? o întrebă Fauve, deru-

tată de expresia îngrijorată de pe chipul ei. Asta i se părea cu atât mai surprinzător, cu cât îi cunoştea capacitatea de disimulare.

– Fauve, tu ai abia şaisprezece ani. Ai crescut într-o lume stabilă, însă cu numai zece ani înainte de naşterea ta a izbucnit cel de-al Doilea Război Mondial care a atras după sine un lanţ de orori inimaginabile din perspectiva actuală.

– O, Doamne – spuse încet Fauve, seara trecută când ai vorbit despre lagărele de concentrare, te gândeai la ce li s-a întâmplat evreilor în timpul războiului, nu-i aşa? Încercai să mă pui în gardă. O, Dumnezeule, iartă-mă, Kate! Nu mi-am dat seama că-l voi mâhni... nu am crezut niciodată...

– Fauve, am impresia că nu am fost suficient de clară. Vorbeam despre ocuparea Franţei şi despre evenimentele petrecute aici pe vremea aceea. După ce am revenit la Félice, la sfârşitul războiului, Marte Pollison care a stat tot timpul aici la *La Tourrello,* mi-a povestit nişte lucruri pe care n-am crezut că le voi relata niciodată cuiva.

Kate urmărea avidă tulburarea de pe chipul lui Fauve, a cărui strălucire pălea încetul cu încetul.

– Fauve, au trecut două săptămâni de când faci săpături în privinţa evreilor care au trăit în Provence, şi eu n-aş fi vrut să-ţi tai elanul, convinsă fiind că, în cele din urmă, interesul tău va scădea de la sine. Dar nu a fost să fie aşa, şi acum, înainte de a-ţi spune de ce n-ar mai trebui să aduci acest subiect în discuţie, vreau să fiu sigură că îl vei înţelege corect pe tatăl tău. El trăieşte doar pentru a picta. Îţi dai seama ce înseamnă asta pentru el, nu? Ştii prea bine că arta reprezintă totul pentru el, raţiunea lui de a fi.

– Dar el este, totodată, o făptură omenească, spuse Fauve încet.

– Dar nu ca oricare alta. E plămădit din aluatul geniilor. Şi eu a trebuit să învăţ acest lucru cu timpul, şi nu mă aştept ca tu să înţelegi pe deplin situaţia. Există o dimensiune care lipseşte geniilor, acea compasiune obişnuită pe care un geniu o respinge tocmai pentru că este geniu.

– Recunosc că n-am prea înţeles, Kate.

– Da, bănuiam eu. Am să-ţi dau un exemplu cât se poate de lămuritor. În acei ultimi ani ai războiului, nemţii se infiltraseră peste tot, nu mai rămăsese niciun colţişor de ţară neinvadat, inclusiv acesta de la Félice. Toţi oamenii valizi erau trimişi la muncă forţată în Germania... Kate făcu o pauză şi clătină din cap cu tristeţe.

– Şi...?

– Şi tatăl tău ar fi fost trimis dacă nu s-ar fi bucurat de protecţia unui ofiţer german cu grad înalt, cu care devenise foarte, foarte intim.

– Nu pot să cred aşa ceva.

– Nu, desigur că nu poţi, Fauve. Era de aşteptat să întâmpini dificultăţi în înţelegerea unui lucru atât de simplu.

– Un lucru atât de simplu? ripostă Fauve pălind îngrozitor spre satisfacţia lui Kate.

Şi ce i-a spus mai departe? Nimic important, absolut nimic. Ce înţeleaptă a fost că intrase în graţiile Martei Pollison în toţi aceşti ani. Femeia era cumplită, dar incapabilă să reziste tentaţiei de a cleveti.

– Acest ofiţer era un mare iubitor de artă. Îl aproviziona pe tatăl tău cu vopsele de calitate, astfel încât să-şi poată continua lucrul, în ciuda lipsurilor de tot felul. Datorită protecţiei acestuia a fost omis de pe lista celor care urmau să fie deportaţi în Germania. Cele mai bune din lucrările lui au fost executate în acei ani şi, dacă

oamenii ar cunoaşte aceste amănunte, ar fi tentaţi să-l eticheteze drept colaboraţionist.

– De ce-mi spui toate astea?

– Pentru a te face să înţelegi o altă faţetă a geniului tatălui tău. Când i-a povestit neamţului de banda de borfaşi care i-au furat cearşafurile – fiindcă în anii aceia nu putea procura altă pânză pentru pictură – n-avea de unde să ştie că era vorba de membrii Rezistenţei. A fost o neînţelegere îngrozitoare care l-a marcat pentru tot restul vieţii, căci douăzeci dintre ei au fost prinşi şi executaţi. De ce? Nu ar fi aflat niciodată ce li s-a întâmplat dacă neamţul nu i-ar fi restituit cearşafurile.

– Nu cred niciun singur cuvânt din tot ce îmi spui, replică Fauve clocotind de furie. Este o minciună sfruntată. Şi ce naiba au toate astea de-a face cu întâmplarea petrecută aseară? Vorbeam doar despre modul cum trăiau evreii din Provence înainte de revoluţie, nu despre război!

Kate oftă şi îşi acoperi o clipă faţa cu mâinile. Acum! Acum, se gândi ea!

– O, Fauve, spuse ea obosită, cu vocea blândă, rugătoare, de parcă ar fi dorit ca Fauve să facă un efort intelectual. Am evocat o situaţie oribilă survenită în vreme de război pentru ca să te fac să înţelegi soarta acelor evrei care veneau la el după ajutor în timpul ocupaţiei.

– Evrei – care evrei?

– Evreii din Paris care încercau să părăsească Franţa ocupată. Veneau în număr mare – erau oameni care contau pe prietenia lui din perioada şederii la Paris, sau pe faptul că înainte de război se bucuraseră de ospitalitatea noastră aici, la Félice. Uneori erau chiar prieteni ai prietenilor. Marte mi-a spus toate astea... o, Fauve... este atât de greu să explici aşa ceva celor din generaţia ta... ce ştiţi voi despre război? Kate se prăbuşi în scaun, ferindu-şi privirea iscoditoare, vigilentă.

– Ce este greu de explicat? o întrebă Fauve cu voce tremurătoare. Inima îi bătea atât de tare, încât simțea că o să-i sară din piept. Avea senzația că întreaga casă fusese cuprinsă de flăcări, iar ea se afla în pericol de moarte. Kate trase adânc aer în piept pentru a-şi face curaj şi începu să vorbească calm, cu privirea ațintită asupra covorului:

– Tatăl tău le-a poruncit lui Marte şi Jean să construiască o poartă pentru a împiedica accesul la *La Torrello* pe drumul principal, astfel încât niciun refugiat, indiferent dacă erau sau nu evrei, să nu ajungă până aici şi să-l deranjeze de la lucru. Desigur, a trebuit să se construiască un gard solid pentru a-i împiedica pe intruşi să se strecoare printre uluci – evident cunoşteau casa, doar fuseseră aici înainte. Tatăl tău cunoştea riscurile pe care şi le-ar fi asumat dacă i-ar fi permis vreunui evreu să petreacă chiar o singură noapte sub acoperişul lui. Se ştia că oricine ajuta un evreu îşi periclita propria viață.

– Dar cum se face că alți francezi i-au ajutat pe evrei, au luptat în Rezistență, au bombardat trenurile nemțești, au luptat până la capăt? o întrebă Fauve cu o voce albă.

– Oameni mărunți, Fauve, oameni simpli care aveau mult mai puțin de pierdut decât tatăl tău. El avea de ales între a picta şi a-şi periclita propria viață şi eu cred că a făcut cea mai potrivită alegere. M-aş bucura dacă şi tu ai gândi la fel – el a considerat că trebuie să rămână fidel doar operei sale, nu să adăpostească oameni față de care nu avea nicio obligație. Ar trebui să mai creşti dacă vrei să înțelegi toate astea.

– Să cresc – repetă Fauve –, să cresc?

– Dar, Fauve, trebuiau să fie întorşi din drum! Doar nu-i invitase nimeni, veneau din proprie inițiativă. I-ar fi distrus liniştea interioară. De ce crezi că i-au trebuit opt ani pentru a porni în căutarea ta? Se temea pentru liniştea

sa interioară, pentru capacitatea sa de concentrare. Aceşti evrei l-ar fi împiedicat să picteze, chiar dacă nu ar fi fost prinşi niciodată. Recunosc că *La Tourrello* este izolată, dar în sat totul se află, şi mai devreme sau mai târziu ar fi fost denunţat autorităţilor. Şi din cauza aceasta, Fauve, continuând să-i vorbeşti despre evrei nu faci decât să-l superi... îi reaminteşti despre acei oameni care reuşeau să ocolească gardul ajungând până la clopoţelul din bucătărie.

– Cum de ştii toate astea? Doar nu erai aici! Îmi vei spune, desigur, că ţi-a spus Marte, dar eu n-am de gând să dau crezare tuturor minciunilor pe care ţi le-a debitat.

– Chiar că nu eşti în stare să înţelegi. Ah, Fauve, de ce te-aş minţi? Nu-ţi dai seama că munca tatălui tău era în pericol şi că nimic nu putea fi mai important?

– Mincinoaso!

– Întreabă-l pe Adrien Avigdor, dacă pe mine nu mă crezi!

– Ce?

– Ce-ai auzit. Înainte de război era prietenul tatălui tău, dar atunci când s-a declanşat prigoana împotriva evreilor tatăl tău i-a închis uşa în nas, la propriu vorbind. În 1946, chiar Avigdor mi-a povestit toate acestea. Văzând că te-ai împrietenit cu Eric, mi-era teamă ca nu cumva bătrânul să-ţi spună ceva. Ultima dată când ne-am întâlnit la Paris mi-a părut foarte afectat. Îmi face impresia că nu scapă din vedere pe niciunul dintre aceia care vin aici... mai cu seamă artişti, desigur. A reacţionat extrem de violent de parcă tatăl tău ar fi fost singurul vinovat, dar aşa s-au petrecut lucrurile într-o Europă angrenată în război, unde mulţi dintre acei nefericiţi au fost prinşi, deportaţi – şi ar fi murit, probabil, indiferent de atitudinea tatălui tău.

– Deportaţi... morţi... prinşi...

– Fauve, am vrut doar să ştii toate astea, pentru ca în timpul mesei să nu mai fim nevoiţi să ascultăm lecţiile tale de istorie. Îmi dai cuvântul...

Kate lungea cuvintele în timp ce Fauve părăsea în goană camera. Nu, se gândea ea, nu credea că i-a scăpat ceva important.

Când Fauve împinse uşa atelierului, Mistral tocmai lucra la tabloul ei, încercând să redea vitalitatea, energia debordantă proprie fiicei sale. Dorinţa lui de a înţelege raţiunea căutărilor lui Fauve l-a sustras de la lucru în aceste câteva săptămâni şi acum, numai într-o singură zi, recuperase tot timpul pierdut.

– Mulţumesc Cerului că te-ai întors! Am atâtea să-ţi spun. Puse penelul deoparte şi se îndreptă spre ea să o sărute. Fauve se opri în pragul uşii şi ridică mâna ferindu-se de el.

– Tată, ai refuzat să oferi adăpost evreilor refugiaţi în timpul războiului; auzeai sunetul clopoţelului şi nu te duceai la poartă să le deschizi?

Mistral făcu un pas înapoi. Şocul produs de cuvintele lui Fauve l-a făcut să se gândească la un singur nume.

– Avigdor, urlă el. Ce naiba ţi-a spus?

– Deci este adevărat, strigă Fauve. Toate speranţele i se năruiră în mometul când i-a pronunţat numele lui Avigdor. Te-ai gândit măcar o dată la ei – la evreii care au murit din cauza ta?

Se întoarse brusc, nu înainte de a-l privi şi a-i citi adevărul întipărit pe faţă. Mistral încercă să o oprească, dar ea dispăruse. *Şi nu a mai încercat să se ducă după ea.* Stătea în mijlocul atelierului şovăielnic, tremurând din tot corpul şi apoi, cu graba unui om care îşi vede viaţa în pericol, a început să închidă toate uşile şi ferestrele, ca

şi când ar fi vrut să se pună la adăpost de ura pe care o văzuse lucind în ochii fiicei sale.

Când Eric Avigdor a sosit acolo după trei sferturi de oră a găsit-o pe Fauve aşteptând în faţa gardului de la *La Tourrello,* cu valizele aşezate lângă ea, pe pietrişul carosabil şi cu un impermeabil sub braţ.

– Plecăm undeva, iubito? i se adresă el vesel. Era pregătit să-i îndeplinească toate capriciile.

– Te rog, Eric, să mă duci la gara din Avignon.

– Nici nu mă gândesc. Dacă te-ai certat cumva cu aşa-zisa ta soră, mă duc imediat şi-i rup unghiile.

– Eric, lasă glumele... Fauve îşi plecă capul, iar el cu un aer temător, încercă să-i dea la o parte perdeaua de păr care îi inundase faţa. La atingerea lui, ea scoase un suspin sfâşietor şi reizbucni în plâns, ceea ce l-a făcut să-şi dea seama că plânsese, probabil, şi înainte de venirea lui.

– Dumnezeule, dar ce ţi s-a întâmplat? strigă el. Ea îşi scutură capul, se urcă în maşină şi se ghemui pe banchetă. Eric îi puse valizele în spate şi încercă să o cuprindă în braţe, să o liniştească, dar Fauve se feri.

– Du-mă de aici, îi spuse ea pe un asemenea ton, încât el ambală motorul fără să mai poată scoate o vorbă. Au pornit spre Avignon, urmând drumul principal şi, cu cinci minute înainte de a ajunge la şosea, Eric încercă să-i vorbească din nou.

– Fauve, spune-mi ce s-a întâmplat. Te rog, iubito, dă-mi voie să te ajut. Ştiu că pot.

– Nu, Eric. Vocea ei părea că vine de undeva de departe.

– Fauve, nu ai încredere în mine? Chiar atât de rău stau lucrurile?

– Nu pot vorbi despre asta. Încetă să mai plângă, dar

faţa ei umflată exprima atâta deznădejde, încât se îngrozi privind-o. Opri maşina la marginea drumului.

– Fauve, nu merg mai departe până nu-mi spui ce înseamnă toate astea. N-am mai văzut niciodată pe cineva într-un asemenea hal.

Ea deschise uşa maşinii, ieşi afară şi apucă mânerul uneia dintre valize. Eric îi prinse mâna şi o aduse din nou în maşină.

– Ce ai de gând să faci? Ai înnebunit?

– Dacă continui să-mi pui întrebări fac autostopul până la Avignon. Găsesc eu pe cineva să mă ducă până acolo.

– Bine, bine. M-ai convins. Dar de ce nu vrei să vorbeşti cu mine? Ştii doar ce mult te iubesc.

La această declaraţie plină de tandreţe, Fauve scoase un geamăt sfâşietor, urmat de sughiţuri atât de violente încât Eric abia se stăpâni să nu oprească din nou maşina. Pe măsură ce se apropiau de periferia Avignon-ului, Fauve începea să-şi recapete liniştea.

– Lasă-mă la gară. O să aştept trenul de seară.

– Rămân cu tine.

– Aş prefera să fiu singură.

– Nu mă poţi împiedica să stau cu tine.

Şedeau în afara gării pe o bancă. Fauve, complet absentă de parcă ar fi tras o perdea între ea şi restul lumii, fixa un punct în depărtare fără să scoată o vorbă. Eric încercă s-o ia de mână, dar ea se feri de atingerea lui şi îşi cuprinse trupul cu braţele încrucişate. Doar claia ei de păr, ca o văpaie de neconfundat, îi reamintea de Fauve, iubita lui predispusă la tachinări, voioasă, gata oricând să sară în ajutorul semenilor săi. Chiar şi când era serioasă sau tristă găsea în ea resursele necesare pentru a depăşi momentele dificile, dar acum se ferecase în sine, cuprinsă parcă de o stare cataleptică, pe care nici imensa lui

dragoste n-o putea spulbera. Dacă ar fi avut ceva mai multă experiență de viață, dacă ar şti ce să facă, se gândea el cu amărăciune, furios pe sine fiindcă avea doar douăzeci de ani. De altfel, nici el n-ar fi fost în stare să înțeleagă motivele reținerii ei, căci Fauve se considera într-un fel răspunzătoare pentru ceea ce făcuse Mistral. Se simțea strivită sub povara unei rușini atât de mari, încât se identifica cu însăşi culpa. Avea senzația de murdărie la gândul că este fiica tatălui ei, iar dragostea lui o făcea să se simtă părtaşă la răul pe care-l făcuse. Dezvăluirile lui Kate o făceau să-şi simtă capul de parcă ar fi fost nişte pietre de moară care măcinau şi se frecau unele de altele într-un vuiet insuportabil.

– Unde pleci? o întrebă Eric.

– La New York.

– Ai bilet de avion?

Ea înclină din cap în semn de încuviințare.

– Dar de tren?

– Îl cumpăr de la conductor.

– Mă duc să ți-l cumpăr acum.

– Nu.

– Fauve, trebuie să mă laşi să fac ceva pentru tine, altfel înnebunesc.

Dădu din cap în semn de aprobare, iar el plecă să-i cumpere biletul, să-i aducă şi câteva sandviciuri şi apă minerală pentru drum. Cuprins de durere neputincioasă îi cumpără şi toate revistele pe care le găsise la chioşcuri, ştiind prea bine că nu se va clinti din loc tot drumul spre Paris. S-a întâmplat ceva îngrozitor cu ea, iar intuiția îi spunea că nimeni şi nimic nu-i va reda acea fată, pe care o lăsase la poarta de la *La Tourrello* doar cu câteva ore în urmă.

– O să-mi răspunzi la scrisori?

– Da.

– Fauve, poți să faci un efort de concentrare timp de câteva momente ca să recepționezi un mesaj? Te iubesc și te voi iubi *mereu,* fără încetare. Dacă ai fi fost doar cu câțiva ani mai mare, nu te-aș fi lăsat să pleci.

– Da, Eric, îi răspunse, dar inima lui se strânse când îi auzi vocea absentă, detașată. Ar fi spus „da" oricui s-ar fi aflat în locul lui și i-ar fi permis s-o însoțească la trenul care își anunță sosirea printr-un fluierat prelung. Toți oamenii din jurul lor se ridicară și începură să-și strângă bagajele, îndreptându-se spre peron.

După oprirea trenului în gară, Eric o instală pe Fauve în compartimentul de clasa întâi, îi așeză bagajele în plasa de deasupra capului, grijuliu să nu uite cumpărăturile.

Stătea lipsită de vlagă pe locul ei, ca un animal rănit, sub privirea lui șovăielnică până în clipa în care conductorul anunță plecarea trenului. Atunci o prinse de umeri obligând-o să se ridice în picioare și să-l privească.

– N-am ajuns la Lunel, îi spuse el.

– Știu.

În momentul în care o îmbrățișă în semn de rămas-bun, trenul se puse încet în mișcare. Îi dădu drumul din brațe doar când trenul începu să ia viteză.

– Ți-am promis că vom merge împreună, și am de gând să mă țin de cuvânt. Fauve, ești singura mea dragoste. Să nu uiți asta niciodată.

Alergă pe coridor și sări din tren aproape de marginea peronului. Rămase acolo cu fața scăldată în lacrimi la gândul că trenul va dispărea undeva, în nord, luându-i inima cu sine.

Într-o altă zi de vară târzie a anului următor, Kate Mistral aștepta plecarea soțului său după micul dejun. De luni de zile obișnuia să dispară de acasă dimineața pentru a reveni abia spre seară. Nu-i spunea pe unde îl poartă

paşii, dar putea să parieze că hoinărea prin împrejurimi în căutarea unor noi surse de inspiraţie. Trecuse printr-o perioadă lungă, neproductivă şi de luni de zile nu mai călcase prin atelier. Kate era mult prea realistă pentru a nu-şi da seama de coincidenţa dintre instalarea acestei stări şi părăsirea domeniului *La Tourrello* de către Fauve. De atunci, Mistral i-a scris de şase ori. Marte Pollison, care aducea corespondenţa de la poştă, îi raporta de fiecare dată lui Kate că scrisorile fuseseră returnate fără a fi deschise. Ce minciuni, ce explicaţii încerca să inventeze Julien? La plecarea lui Fauve i-a spus că n-avea rost să pună la inimă ieşirea unei adolescente, provocată de faptul că îşi petrecea prea mult timp cu acel băiat al lui Avigdor, amestecându-se nepermis de mult cu familia acestuia.

Cu câteva săptămâni în urmă se hotărâse să-i scrie lui Maggy şi de atunci Kate a tot aşteptat îngrozită un răspuns din care să reiasă contribuţia ei la plecarea lui Fauve. În sfârşit, răspunsul sosise ieri, înainte de plecarea lui Kate la Apt, unde avea o treabă de rezolvat, iar Mistral băgase scrisoarea în buzunar.

Seara, spre cină, atmosfera era calmă şi posomorâtă, nedeosebindu-se cu nimic de aceea din urmă cu un an. Mistral arăta enervat, epuizat şi chinuit. Părea că nu se poate smulge din această stare în ciuda mâncărurilor deosebite care fuseseră servite, a mesei perfect aranjate, chiar şi a aerului înmiresmat al serii. Ce putea să-i fi scris lui Maggy? Trebuia să afle cu orice preţ.

De îndată ce l-a văzut plecând, Kate a urcat scările spre dormitorul lui şi a intrat în camera curată, impersonală, care lăsa impresia că viaţa lui adevărată nu se va consuma acolo. Pe noptieră nu se afla nicio scrisoare, ci doar cartea despre evreii din Avignon, pe care o citea Fauve. Kate o văzuse acolo şi înainte, când scotocise camera în lipsa lui Mistral, şi nu înţelegea de ce o ţinea acolo. Nu făcea parte din categoria celor predispuşi spre

autoflagelare. Deasupra comodei nu era nimic. Scotoci cu îndemânare prin stiva de indispensabili şi o descoperi în teancul de scrisori ale admiratoarelor din lumea întreagă la care nu răspunsese niciodată. Recunoscu plicul pe care îl văzuse în ziua precedentă dispărând în buzunarul lui. Fusese deschis. Citi în grabă scurta notă pe care o cuprindea.

Julien,

Habar n-am de ce nu-ţi răspunde Fauve la scrisori sau de ce nu le citeşte. Am întrebat-o ce s-a întâmplat vara trecută, dar refuză categoric să-mi spună ceva, de fapt nu vrea să vorbească despre cele întâmplate. A fost foarte abătută, mai mult decât pot spune, şi de fiecare dată când îi scrii nu faci decât să-i măreşti suferinţa. Când a văzut scrisoarea pe care mi-ai trimis-o, mi-a spus că pot să-ţi răspund ce poftesc, însă în ceea ce o priveşte, ar prefera ca în viitor să nu-i mai scrii. Mi-a cerut ca de acum înainte să-ţi returnez scrisorile pe care i le vei trimite fără să-i mai spun că i-ai scris.

Nu ştiu ce s-a întâmplat între voi şi nici nu vreau să mă amestec în vreun fel. Orice ai făcut pentru a o stârni pe Fauve împotriva ta este un fapt consumat, şi cred că e prea târziu pentru a mai îndrepta ceva. Propria mea experienţă cu tine mă împiedică să-ţi îmbrăţişez cauza.

Maggy

Kate citi scrisoarea de două ori, o puse la loc şi părăsi în grabă camera îndreptându-se spre piscină.

Era în siguranţă, îşi spuse ea. Nu vor mai sosi scrisori de care să se teamă, nu mai există nicio posibilitate ca Fauve să-i scrie tatălui ei, mărturisindu-i cine i-a spus tot ceea ce a aflat în acea după-amiază de vară a anului trecut. În siguranţă – toate picturile, pământul, investiţiile, conturile bancare, toate erau la adăpost pentru a fi

moştenite exclusiv de Nadine. Viitorul fiicei sale nu va fi periclitat, şi ea nu mai are niciun motiv să se teamă de Fauve.

Kate a fost dintotdeauna o fire ironică, şi acesta era motivul care o determina să stea atât de liniştită la soare.

Cu o zi în urmă fusese la consultaţia programată la doctorul Elbert din Apt. Elbert era doctorul care o asistase la naşterea lui Nadine şi a preferat să meargă la el în loc să consulte un alt specialist din Avignon. Săptămâna trecută, după cincisprezece ani de la instalarea menopauzei, avusese o hemoragie care a alarmat-o. Cancer uterin, i-a confirmat bănuiala medicul, din păcate atât de avansat, încât îi cuprinsese şi ficatul. Cât va mai avea de trăit? Un an, poate ceva mai mult sau mai puţin, dar, doamnă Mistral, nu mai e nimic de făcut în acest stadiu al bolii. Poate că dacă v-aş fi văzut cu mult timp înainte... dar chiar şi atunci, cine ştie?

Chiar, cine ştie? Cine a ştiut vreodată? se întreba Kate. Privi în jurul ei. Totul era în ordine, un imperiu bogat, magnific, sigur şi absolut intact. Pentru prima dată de când Teddy Lunel trecuse pragul la *La Tourrello* simţea că, în sfârşit, este din nou stăpână pe situaţie... pentru un an... poate ceva mai mult sau mai puţin.

27

La mijlocul lui iunie 1974, Fauve Lunel împlinea douăzeci şi unu de ani. Etajul doi al restaurantului rusesc era plin până la refuz. Două sute de persoane se bucurau de privilegiul de a fi invitate la această aniversare. Arătau la fel de fericiţi ca şi oamenii cavernelor de odinioară strânşi în jurul unui foc binefăcător.

Din spatele ochelarilor cu lentile groase, Falk, căruia prietenii îi spuneau Melvin, examina atent mulțimea care vocifera pe un ton ridicat cum numai la New York se întâmplă. Ochii i se dilatară de curiozitate. Aici, se gândea el, s-au adunat toți cei care erau îndrituiți să decidă cum ar trebui să arate o femeie americană în fiecare dimineață.

Le sărută automat pe Diana Vreeland şi Cheryl Tiegs, ridicându-se pe vârfuri ca o femeie scundă care sărută un bărbat înalt. Pe când o strângea în brațe pe Lauren Hutton, ce părea atât de mulțumită de înfățişarea ei, îşi spuse că femeile trăiau cu convingerea că aspectul lor atrăgător li se datora în exclusivitate, în realitate însă fotografii erau aceia care le trimiteau la coafor, spre a-şi schimba pieptănătura, la cosmeticiană sau chiar la magazine pentru a-şi schimba toaletele.

Dar cine avea oare ultimul cuvânt de spus la alegerea uneia sau alteia dintre fete? Redactorul rubricilor de modă sau frumusețe, ori fetele astea splendide care se lăsau fotografiate, se întrebă el în timp ce săruta obrazul strălucitor al lui Christine Ferrare. Ce s-ar face revistele de modă, agențiile publicitare, cosmeticienele, fotografii şi agențiile de modele fără aceste frumuseți capabile de orice sacrificiu pentru a deveni prototipuri demne de urmat de toate celelalte femei? Oricum, Falk nu intenționa să ajungă la o concluzie filosofică în această seară, fiindcă toate fetele acelea care trebuiau să întruchipeze imaginea stas, ce avea să fie copiată de celelalte femei, se găseau exact aici în încăpere... toate în afară de Fauve. Dar unde era Fauve?

În ultimii şase ani, Falk se întâlnise cu ea mult mai rar decât şi-ar fi dorit. Încă de când era mică o însoțea în după-amiezile de sâmbătă la galeriile de artă, dar începând cu toamna anului 1969 interesul ei pentru orice manifes-

tare artistică a scăzut brusc. Pretindea că după ce văzuse expoziția „Pictura și sculptura anilor 1940–1970 din New York", organizată de Henry Geldzahler la Muzeul Metropolitan, pictura a încetat s-o mai intereseze.

Doamne Dumnezeule! Și când te gândești că expoziția îți provoca o repulsie fizică amplificată de supraaglomerația celor 35 de galerii diferite, cuprinzând expoziții retrospective ale celor 35 de pictori, cei mai cunoscuți artiști contemporani. O puștoaică de șaisprezece ani avea toate motivele să se entuziasmeze în fața unei asemenea etalări de ordin estetic. Chiar și el, obișnuit cu acest gen de spectacol, se dăduse bătut de astă dată. Era uimit de toate exagerările, asurzit de muzica rock și extenuat de umblătura prin diferite săli. Dar Fauve reacționase cu o violență extremă. Afirma sus și tare că de acum încolo nu mai vrea să știe de nicio sculptură sau obiect de artă.

El și-a închipuit că e vorba de o simplă toană, care avea să-i treacă până la viitoarea expoziție interesantă. Cum era posibil ca cineva pasionat de artă să nu reacționeze la senzațiile complexe produse de contemplarea unei opere de artă inedite?

A constatat însă că dezgustul ei nu numai că persista, dar se accentuase considerabil. Era copleșită de tristețe, de parcă ar fi vegheat la căpătâiul artei. Susținea că apusese epoca celor mai mari pictori, că se făcuseră toate inovațiile posibile în pictură, că fuseseră epuizate toate subiectele și soluțiile grafice, iar artiștii contemporani nu făceau altceva decât să-i copieze pe înaintași.

Nu rezista să nu o tachineze pentru ideile ei năstrușnice până când observă că încetase să mai picteze. Când a întrebat-o ce s-a întâmplat, i-a mărturisit că a terminat cu pictura. Cum ar putea să continue când nu mai era nimic de spus? E adevărat că lucrările ei purtau

pecetea stilului lui Mistral, dar intuia şi un talent original capabil să se manifeste plenar. Era sigur că mai devreme sau mai târziu, personalitatea ei creatoare va ieşi în evidenţă, şi asta se va întâmpla după ce va scăpa de sub influenţa tatălui ei. Dar, în loc să persevereze, a renunţat la pictură o dată pentru totdeauna.

În vreme ce savura un pateu fierbinte şi pufos îşi spunea că ceea ce pierduse lumea artei avea să câştige agenţia de modele.

Cine şi-ar fi închipuit că după terminarea liceului, în loc să urmeze o facultate, Fauve se va decide să lucreze pentru Maggy? Şi cine şi-ar fi imaginat că avea să se descurce atât de bine? În ultimii patru ani, nu numai că a învăţat meserie, dar a adus o serie de îmbunătăţiri care au făcut din Agenţia Lunel una dintre cele mai prestigioase firme, Fauve devenind cu timpul mâna dreaptă a lui Maggy. Fără îndoială că a muncit mult, dar era atât de ambiţioasă şi energică, încât, ori de câte ori se vorbea de „Lunel", lumea se gândea atât la una, cât şi la cealaltă, deşi Fauve n-avea decât nouăsprezece ani.

Falk se pomeni lângă Dick Avedon şi Irving Penn, alţi doi fotografi talentaţi, singurii care s-ar fi putut compara cu el. În timp ce discuta cu ei se gândea cât de greu e să te menţii în această lume aflată într-o veşnică schimbare, chiar dacă natura te-a înzestrat cu talent şi putere de muncă. Ei au reuşit să se impună, deşi supremaţia o deţinea tot Maggy Lunel.

Maggy cea enigmatică şi triumfătoare ajunsese la etatea când lumea obişnuieşte să spună despre o femeie că n-are vârstă. Se va menţine aşa şi în următoarele două decenii până când avea să fie socotită o *legendă vie.*

Seara când s-au salutat şi-au dat seama că amândoi se gândeau cu tristeţe la acelaşi lucru: *ce păcat că nu era şi Teddy de faţă!*

Falk își alungă gândul de la Teddy, așa cum o mai făcuse de mii de ori. Fusese căsătorit de trei ori, de fiecare dată cu un fotomodel, și avea patru copii care, din fericire, semănau cu mamele lor în privința înălțimii. Se tot uita în jur căutând cu privirea singura persoană pe care ar fi dorit s-o întâlnească în această încăpere ticsită de lume. Cu siguranță că își iubea copiii, dar Fauve intrase în viața lui încă înainte de a se fi căsătorit prima oară, iar în străfundul inimii lui și-ar fi dorit ca ea să fi fost rodul legăturii lui cu Teddy. Și totuși, unde era Fauve?

Înainte de a se duce la petrecerea aniversară a lui Fauve, Maggy se mai privi o dată în oglindă. Nici nu-i venea să creadă că are o nepoată de douăzeci și unu de ani! Dar asta era realitatea. Se întoarse cu spatele și se uită în oglindă la sacoul confecționat din crepdeșin imprimat: pe un fond violet, flori supradimensionate în diferite nuanțe de la lila la violet. Își trecu mâna prin părul tuns paj, întrebându-se dacă toate femeile erau la fel ca ea. Cu excepția unor zile proaste, se simțea ca la douăzeci și șase de ani, cel mult treizeci și doi de ani, o perioadă a maturității, dar și a apogeului frumuseții. Parcă nu mai înainta în vârstă.

Inspectă căptușeala sacoului imprimată cu frunze. O toaletă într-adevăr rafinată, căptușeala asortându-se perfect cu stofa. Karl Lagerfeld Chloé executase și rochia gen tunică, dintr-un imprimeu cu solzi mici, o croială îndrăzneață ca și cel care o concepuse. Acesta a avut tupeul să-i pretindă mamei sale un valet drept cadou la împlinirea vârstei de numai patru ani. Da, dar toaleta era reușită și datorită corpului ei care se menținuse suplu, în pofida trecerii timpului. În momentul în care își puse colierul de diamante achiziționat de la Van Cleef și Arpels fu nevoită să constate că vârsta pe care o simțea nu

prea se potrivea cu aspectul gâtului. De ce naiba femeile care îşi puteau permite să poarte cele mai scumpe coliere, despre care bijutierul susţine că sunt de o calitate excepţională trebuie să aibă gâtul fanat? Să-l ia dracu' de gât! De ce oare capul nu este înfipt direct în umeri? Cel puţin în privinţa umerilor nu are nimic rău de zis, nu se deosebeau cu nimic de aceia ai femeilor mai tinere.

Când îşi dădu seama unde îi zburau gândurile, se întrebă pe jumătate amuzată, pe jumătate enervată, dacă nu cumva începe să devină înfumurată. Atâta vreme cât zi de zi avea de-a face cu cele mai tinere şi frumoase fete din lume nu putea să devină înfumurată. Şi totuşi, singurul indiciu al vârstei ei, acum când Fauve împlinea douăzeci şi unu de ani, rămânea aspectul gâtului.

În ce o priveşte pe Fauve, această vârstă nu marca nicidecum începutul maturizării. Nu, asta se întâmplase în urmă cu cinci ani când s-a întors pe neaşteptate din vacanţa petrecută în Franţa, fără ca Maggy să afle vreodată motivele plecării ei intempestive de la Félice. La început a bombardat-o cu întrebări, dar Fauve refuza cu încăpăţânare să-i dea vreun răspuns. După câteva săptămâni când a constatat schimbările survenite în comportamentul lui Fauve şi-a dat seama că nu va reuşi să scoată nimic de la ea. Un lucru era cert – îşi pierduse definitiv iluziile tinereţii odată cu despărţirea de adolescenta inocentă şi veselă care fusese înainte de plecarea în Franţa. A înţeles că, din nou, copilul iubit se schimbase îngrozitor, şi asta tot din pricina lui Julien Mistral. Singura ei consolare era faptul că fetiţa se întorsese acasă.

După un an de zile, Maggy a renunţat definitiv să mai scormonească trecutul în legătură cu cele întâmplate. Iată că Fauve, care fusese atât de spontană, sinceră şi vioaie, încât i se citea pe faţă tot ceea ce simţea, a învăţat, în cele din urmă, să ţină un secret. Cel mai greu an din

viața ei – între șaisprezece și șaptesprezece ani – a coincis cu terminarea colegiului. Fauve nu și-a mai revenit niciodată după lovitura primită, astfel că nu s-a mai dus niciodată în Franța. În urma scrisorii trimisă de Maggy lui Mistral, Fauve a pierdut definitiv legătura cu el, cei opt ani în care își petrecuse verile la Félice fiind dați uitării ca și cum n-ar fi existat.

De obicei iubitoare, iertătoare și flexibilă, Fauve devenise neînduplecată și categorică în atitudinea față de tatăl său, care încetase să mai existe pentru ea. La început, Maggy era foarte curioasă să afle cauza rupturii, dar, gândindu-se la Mistral, știa că e în stare de orice.

La început, timp de câțiva ani, a întreținut corespondența cu acel băiat întâlnit acolo, fiul lui Avigdor, dar după un timp nu și-au mai scris sau cel puțin așa i s-a părut lui Maggy. Oricum, era bine că scăpase de starea aceea depresivă.

Desigur, timpul... timpul vindecă rănile, dar tonusul ridicat al tinereții și mai ales munca au vindecat-o. Prima dată când Fauve i-a adus la cunoștință lui Maggy că nu intenționează să-și continue studiile și că vrea să muncească, aceasta, disperată, a crezut că Fauve are de gând să devină model. N-ar fi avut niciun motiv de împotrivire. Maggy nu se îndoia nicio clipă că Fauve avea acel farmec incontestabil care ar fi făcut-o, ca și pe Teddy, Suzy Parker sau Sean Shrimpton, să personifice o epocă. Slavă Domnului că Fauve intenționa să intre în afaceri alături de Maggy. Tot atât de categorică cum fusese atunci când renunțase la pictură se dovedi și atunci când respinse ideea de a se folosi de privilegiile frumuseții pentru a deveni model. Nu intenționa să-și subordoneze toate preocupările aspectului exterior și nici să-și comercializeze calitățile fizice. A intrat în afaceri cu atâta hotărâre de parcă toată viața ei se pregătise pentru această carieră.

Spre uimirea lui Maggy, Fauve dădea dovadă deopotrivă de eficiență și pricepere. În primii doi ani a învățat tot ce trebuia pentru a se achita cu succes de obligațiile impuse de slujba sa în agenție. În 1972, când Fauve a împlinit nouăsprezece ani, era capabilă să se descurce în orice situație, astfel că Maggy o desemnase numai pe ea ca factor de decizie în cadrul agenției. Era categorică, energică și eficientă, calități destul de neobișnuite pentru vârsta ei.

După mulți ani de muncă susținută, Maggy a îndrăznit să-și ia în sfârșit un concediu. Când s-a întors, după două săptămâni petrecute la Londra cu Darcy, a găsit agenția înfloritoare și pe Fauve sigură de sine. Maggy era entuziasmată, se simțea cuprinsă de o senzație de ușurare care-i inspira o poftă de viață nemaicunoscută de pe vremea când se apucase de această afacere din nevoia de a se întreține pe ea și pe fiica sa. Tot atunci jurase să nu mai depindă niciodată de vreun bărbat, cel puțin din punct de vedere material și, dacă era cu putință nici afectiv.

A descoperit cât de plăcut e să se scoale dimineața mai târziu și să ajungă la birou cu două ore înainte de pauza de masă, când pleca, însoțită de o prietenă, să mănânce și să trăncănească lipsită de griji, de parcă toată viața ei numai asta ar fi făcut. Încet, încet, renunță la pălării și mănuși; ce căutau ele în șifonierul ei? Își schimbă coafura și culoarea părului din roșcat-închis, culoarea potrivită funcției pe care o deținea, într-o culoare mai dulce, arămiu spre șaten-deschis spicat cu câteva fire argintii lăsate ca din greșeală, pentru a face impresie. Își petrecea mult din timpul liber la cumpărături, preferințele ei în materie de vestimentație mergând spre costumele mai puțin sofisticate. A angajat-o pe Susie Krankfort pentru a-i schimba apartamentul pretențios și cam prea respectabil cu un altul mai modern și confortabil în care

să se simtă bine. Ce fericită era că se putea bizui pe cineva după ce, timp de ani de zile fusese nevoită să se descurce singură, se gândi ea. Dar nimeni nu era dispus să observe schimbarea, toată lumea o trata ca şi înainte, îşi spuse ea înciudată. Orice ar fi făcut, oamenii se obişnuiseră s-o vadă în postura de şefă, mai bine zis de cal de tracţiune, refuzând s-o privească cu alţi ochi.

Se întreba cum de nu e în stare nimeni să remarce schimbarea?

Într-o seară, pe la sfârşitul primăverii, când Maggy se simţea într-o dispoziţie specială, a ieşit cu Darcy să cineze în oraş. La „21", şeful de sală îi conduse la masa lor, aceeaşi masă la care au stat atunci când s-au cunoscut, în anul 1931. Pe vremea aceea era un local de lux unde, în ciuda prohibiţiei, se puteau consuma băuturi alcoolice.

Darcy, care-l frecventa de patruzeci şi doi de ani, obişnuia să stea la masa 7, plasată în stânga intrării, cam pe la mijloc, într-un loc strategic, cu perspectivă, jinduit de mulţi clienţi. Restaurantul „21" era singurul din New York care îşi păstrase de-a lungul anilor tradiţia, renumele şi strălucirea, asemenea unui transatlantic solid care oferă maximum de siguranţă într-o călătorie. În acest restaurant socotit unic în Statele Unite, clienţii permanenţi aveau masa rezervată ca într-un club exclusivist, fiind considerate persoane importante în cadrul societăţii americane. Nici în schimbul tuturor banilor din lume nu s-ar fi schimbat această tradiţie a restaurantului.

Faptul că Darcy ocupa masa 7 era o mare onoare, aşa că în clipa în care se aşezară, răsuflă uşurat şi vizibil mulţumit.

– De ce *de fiecare dată* stăm numai aici la bar, se lamentă Maggy. Îţi dai seama că nu am fost niciodată în salonul de sus?

Darcy avea un aer năucit de parcă ar fi găsit masa 7 ocupată de o stea a rock-ului.

– După câte am auzit, zise ea uşor iritată, este foarte plăcut acolo sus, datorită spaţiului mai mare şi liniştii. Nu degeaba locul acela e preferat de Onassis, dr. Armand Hammer, doamna Douglas Mac-Arthur şi Nelson Rockefeller... numai noi *am prins rădăcini* aici!

– Dar niciodată nu ţi-ai manifestat dorinţa să iei masa acolo, nici măcar nu ştii cum arată, dacă nu mă înşel.

Darcy era de-a dreptul scandalizat. Desigur că şi sus e bine, presupunea că e mai elegant şi mai protocolar, dar orice bărbat adevărat ar fi preferat acest loc în care s-ar fi simţit ca pe vremea prohibiţiei când Jack şi Charlie îşi serveau clientela cu băutură de cea mai bună calitate.

– Dar pe mine m-ai întrebat vreodată? se tângui Maggy, trăgând indignată faţa de masă cu carouri albe şi roşii. Feţele de masă de sus sunt frumoase, ca şi cele de pe vremuri, grele, apretate şi imaculate, cel puţin aşa susţine Lally! Iar pe mese n-ai să vezi suporturile astea oribile de chibrituri, ci flori. Oftă la fel de dezamăgită ca o fată sărmană care îşi lipeşte nasul de vitrina unei cofetării, admirând, plină de nostalgie, minunăţiile expuse, în timp ce-şi potrivea fundiţa aplicată la costumul de marinar nou şi elegant.

– La dracu', dacă te deranjează atât de mult locul ăsta, de ce nu mi-ai spus nimic până acum? izbucni Darcy furios. Hai să mergem sus... vino!

– Nu, nu te deranja! A fost numai o remarcă, aşa mi-a trecut prin minte, murmură ea împăciuitoare. De fapt, e destul de bine şi aici, numai că mă simt puţin cam stânjenită. Sorbi din şampania Bollinger Brut din 1947 pe care chelnerul o adusese de îndată ce-i văzuse că se aşază la masa lor obişnuită. Aici veneau să cineze cam

de două, trei ori pe săptămână. Mă întreb, totuşi, ce gust o avea *tequila,* şopti ea amărâtă.

– Am să comand, spuse el iritat, ridicând din sprâncene.

– O, nu, nu te deranja, de fapt nu-mi pasă, mi-a trecut aşa prin minte. Părea dezamăgită. Şampania îmi ajunge... sau cel puţin aşa îţi închipui tu... nu mă lua în seamă.

– De fapt, ce dracu' nu-ţi convine? spuse el întorcându-se spre ea. Stătea la fel de dreaptă şi era la fel de zveltă ca în prima seară când o adusese în locul ăsta şi o privise în ochii ei galen-verzui, întrebându-se cine naiba o mai fi şi fata asta, pe nume Maggy Lunel?

– Sunt obosită, şopti ea.

– Să mergem acasă, îi spuse îngrijorat. Maggy nu era niciodată obosită, decât dacă era bolnavă.

– M-am săturat! Aş vrea ceva nou. Mereu acelaşi lucru, protestă ea. Nu eşti atent cu mine. Prea ţi-ai luat-o în cap! La mine nu te gândeşti deloc.

– Ce te-a apucat?

– Deci nu recunoşti că am dreptate? Pe măsură ce vorbea se ambala tot mai mult, nemaifiind în stare să-şi domolească debitul verbal. Am sperat că ai să înţelegi... dar la ce te poţi aştepta de la un bărbat indiferent, insensibil şi nepăsător ca tine... mai bine aş ieşi cu un unchi, bunic sau străbunic!

– Ce? răcni el.

– Să nu ţipi la mine! Poţi să-mi spui cât timp a trecut de când nu m-ai cerut de nevastă? îi reproşă ea congestionată de furie.

– De când? De când mi-am dat seama cât de ridicol sunt cu insistenţele mele! De atunci, dacă vrei să ştii, izbucni el revoltat de nedreptatea afirmaţiilor ei.

– Dar nu mi-ai răspuns la întrebare! insistă ea.

– De cincisprezece ani... adică nu, era de ziua Sfântului Valentin, acum vreo doisprezece ani... tâmpitul de mine. Acum îmi aduc bine aminte, în seara aia erai neobişnuit de tandră, aşa că am făcut o încercare, cretinul naibii, eram sigur că n-aveam nicio şansă. M-am învăţat minte!

– Aha! exclamă ea triumfătoare. Acum ştiu de ce mă cereai de nevastă, fiindcă erai sigur de refuz. N-aveai nimic de pierdut! Ştiam eu că nu te deosebeşti cu nimic de toţi ceilalţi bărbaţi! Te-am descifrat ca pe o carte. M-am săturat de indiferenţa ta! Mi-e scârbă de metodele tale şi nu mai vreau să te văd în faţa ochilor! Doamne, ce ruşine!

– Tu... tu vorbeşti, nerecunoscătoareo!

– Deci aşa ştii tu să-mi ceri mâna! se năpusti Maggy asupra lui cu privirea scăpărându-i de furie.

– Nu-ţi cer nicio mână!

– Sigur că da! Când e vorba serios despre asta, dai înapoi, nu? Nu vrei să te implici, aşa-i? îl luă ea peste picior. Foarte bine, Darcy, îţi acord exact un minut ca să te hotărăşti!

– Dacă înţeleg eu bine, vrei, în sfârşit, să te măriţi cu mine?

– Numai un bărbat lipsit de bun-simţ poate să pună o asemenea întrebare. Cum îndrăzneşti?

– Băiete, strigă Darcy după chelner, ne ducem să luăm masa sus. Adu-ne acolo două tequila duble cu gheaţă. Doamna şi cu mine avem probleme importante de discutat şi aici e al dracului de multă gălăgie.

Îşi reaminti că aşa se petrecuseră lucrurile în urmă cu doi ani când se căsătoriseră, cum era şi normal, după spusele lui Lally Longbridge, asumându-şi pe deplin responsabilitatea faptelor sale. Când Darcy a intrat în cameră, a găsit-o stând îngândurată în faţa oglinzii, îmbrăcată

pentru petrecerea dată de Fauve în cinstea zilei sale de naştere. Când se văzu în oglindă alături de Darcy se simţi cuprinsă de o stare de beatitudine. Ce bine făcuse că se căsătorise cu acest bărbat!

Darcy tocmai înghiţise un cartofior umplut cu caviar stropit cu smântână când ajunse la concluzia că Henry McIheeny, acel *bon vivant* după spusele căruia „caviarul nu trebuie niciodată servit la cocktailuri, fiindcă, pentru a-i simţi gustul, trebuie să stai jos" nu avea nicidecum dreptate. Aşa că mai luă un cartofior pe care-l mestecă cu repeziciune, deşi stătea în capul scărilor alături de Maggy pentru a primi musafirii. În spatele lor, petrecerea era în toi. Şi totuşi, unde era Fauve?

Polly Mellen de la *Vogue,* care se pricepea să aleagă toaleta cea mai potrivită pentru fiecare fotomodel şi – ceea ce era şi mai important – indica şi poziţia cea mai avantajoasă, se afla acolo împreună cu colaboratorii săi. Nu lipseau nici Tony Mazzola, redactor şef pe viaţă la *Bazaar* şi alte câteva personalităţi cu funcţii importante la revistă, secondate de Tom Hogan de la Clairol, Estée Lauder, cu toată familia ei şi Gilbert Shawn, preşedinte la *Varşovia,* patroni ai revistelor de modă, probabil reprezentanţii celor mai renumite agenţii de modele din lume. Dar nu mică i-a fost uimirea când i-a zărit acolo pe Eileen şi Jerry Ford, a căror agenţie se afla într-o concurenţă acerbă cu cea a lui Maggy. Faptul că Maggy invitase la petrecere pe rivalul său cel mai de temut era un indiciu clar al unei schimbări reale. Dacă acum trei ani l-ar fi întrebat cineva ce considera mai posibil – să-l ia Maggy de bărbat sau să-l invite la o petrecere pe Ford, ar fi ales fără şovăială prima alternativă, oricât de improbabilă părea şi aceea pe atunci. Pe măsură ce sumele

oferite fotomodelelor pentru o oră de pozat creşteau, se intensifica şi concurenţa dintre cele două firme.

Venitul lui Maggy, incluzând onorariile fetelor, se apropia de două milioane de dolari pe an, iar soţii Ford aveau o cifră de afaceri apropiată. Din cele câteva sute de modele, fiecare agenţie avea vreo şase excepţionale, care câştigau mai bine decât oricare bărbat din America. Erau numite „fete", niciodată „femei" şi constituiau proprietatea agenţiei, la fel ca o clădire cu birouri de închiriat de pe urma cărora se obţineau regulat importante sume de bani.

De peste douăzeci de ani, cele două agenţii rivalizau când era vorba de fotomodele de elită. De fiecare dată când Maggy dobândea prioritatea asupra uneia, pierdea doamna Ford, şi invers, parcă erau înţelese.

– Ne asemănăm cu ţările producătoare de petrol, îi explică Maggy lui Darcy. Noi patru – Eileen şi cu mine, Wilhelmina de vreo şapte ani şi Zoli din 1970 – deţinem cele mai importante agenţii din oraş. Nu putem fixa noi preţurile şi nici să ne constituim într-o companie fiindcă asta ar contraveni legii. Dar suntem obligate să apărăm drepturile acestor fotomodele, să avem grijă să fie bine tratate de agenţiile de publicitate şi de fotografi – gândeşte-te că, de fapt, au numai câţiva ani de activitate care le asigură un câştig substanţial – aşa că noi, reprezentantele celor câteva agenţii mari, suntem nevoite să ajungem la o înţelegere. Acum pricepea Darcy tactica lui Maggy, ea se gândea în primul rând la viitorul lui Fauve.

Într-o bună zi, Fauve va conduce singură agenţia şi dorea să se asigure că nu va întâmpina o concurenţă acerbă. Darcy nu credea că Maggy se va retrage vreodată din afaceri, dar îl amuzau eforturile ei de a deveni pragmatică. De fapt, cugeta el privind-o cu atenţie, este cea mai atrăgătoare femeie dintre toate frumuseţile adunate aco-

lo, deşi printre ele se aflau Karen Graham şi Renée Russo. Îi plăcea cel mai mult în postura ei obişnuită de fiinţă expansivă şi vioaie, deşi nu moderaţia era principala ei caracteristică. Organizarea acestei petreceri i-a scos la ivală simţul matern. Cu acest prilej a reuşit să atenueze asperităţile rivalităţii care a existat, există şi va exista între agenţiile de modele. Îl amuză să constate această nouă tactică adoptată de Maggy.

Jason Darcy ştia că este un bărbat norocos. Când i-a obţinut consimţământul a luat-o şi a dus-o imediat la ofiţerul stării civile ca nu cumva să se răzgândească. Dar chiar în timpul desfăşurării ceremoniei se întreba cum vor evolua relaţiile dintre ei după o legătură extraconjugală ce durase atâta vreme? Chiar în momentul când a rostit „da" şi-a adus aminte de nenumăratele cazuri de perechi care după ani şi ani de zile de convieţuire fericită au făcut greşeala de neiertat de a se căsători. Bunăoară, scriitoarea Fanny Hurst a fost foarte fericită alături de soţul ei o perioadă îndelungată, fiindcă stăteau separat şi se întâlneau ori de câte ori simţeau nevoia să fie împreună. Poate că asta ar fi soluţia ideală pentru asigurarea unui mariaj reuşit! Dar în discuţiile cu Maggy, atât de imprevizibilă, pătimaşă şi veşnic tânără, nici n-ar fi îndrăznit să aducă vorba despre aşa ceva după ce, în seara petrecută la „21", acceptase în sfârşit ideea căsătoriei, iar lui îi era teamă ca nu cumva să se răzgândească.

În privinţa lor, lucrurile stăteau altfel. Era mai bine să locuiască împreună. Se simţea flatat de încrederea ei şi se bucura că în sfârşit va depinde, măcar puţin, de el. Era mai bine aşa decât să se trezească dimineaţa singur într-o cameră, departe de ea, să afle ce face iubita lui numai prin telefon. Ajunse la concluzia că mariajul este un lucru minunat pe care numai cei de vârstă mijlocie sunt în stare să-l aprecieze. Tinerilor ar trebui să li se

interzică prin lege să se căsătorească înainte de a împlini cincizeci de ani, fiindcă ei nu pot aprecia avantajele unui mariaj atâta timp cât îl consideră un drept al lor şi nu un privilegiu. Ar fi un fel de recunoştinţă acordată acelora care s-au menţinut iubitori, fideli şi consecvenţi. Avea bunul-simţ să nu divulge nimănui aceste gânduri intime. Reputaţia lui de tip principial ar fi avut de suferit dacă i s-ar fi cunoscut ideile în domeniul vieţii conjugale. Conducea o serie de reviste de mare succes şi nu i-ar fi convenit deloc să fie socotit un bărbat dominat de soţia lui.

– Unde dracu' e Fauve? se auzi o voce în spatele lui.

– Credeam că e cu tine, spuse Darcy întorcându-se spre Ben Litchfield, un protejat de-al lui care, înainte de a împlini treizeci de ani, reuşise să ajungă – dintr-un amărât de funcţionar la departamentul de spoturi publicitare din cadrul celei mai renumite reviste pentru femei, *Woman's Journal* – redactor şef, lăsându-i pe toţi cu gura căscată.

– Tare aş vrea să o văd, nu ne-am mai întâlnit de luni.

Benjamin Franklin Litchfield era cel mai insistent şi, se pare, cel mai norocos dintre numeroşii curtezani ai lui Fauve, deşi ea nu suflase nicio vorbă despre succesele ei la bărbaţi. Maggy şi Darcy doar bănuiau, iar meritul îi revenea exclusiv lui Darcy fiindcă el le făcuse cunoştinţă în urmă cu un an.

Într-o duminică dimineaţă i-a trecut prin minte că ar fi foarte nimerit să-i apropie pe Fauve şi Ben. Le-a dat telefon şi i-a descoperit pe amândoi la birou, în plină activitate. Niciunul dintre ei nu era dispus să-şi întrerupă lucrul, astfel încât a trebuit să ducă muncă de lămurire pentru a-i determina să ia masa împreună. Darcy avea motive să creadă că, de când se întâlniseră, cei doi îşi

petreceau duminicile dimineața în același pat, ceea ce era chiar indicat atât pentru sănătatea fizică, cât și pentru cea mintală.

Și Maggy îl agreea pe tânăr. Într-un fel îi reamintea de Darcy din tinerețe. Și unul, și celălalt aveau acea calitate ascunsă de a se amuza de absurditatea vieții, la care se adăugau curiozitatea și generozitatea, deși sub aspect exterior Ben nu era la fel de suplu și nici nu se remarca prin distincția aproape ascetică a lui Darcy.

Simpaticul Ben Litchfield, înalt și bine făcut, era cam neglijent din fire. În fiecare dimineață se scula cu intenții bune, se îmbrăca cu un costum călcat impecabil, o cămașă curată și își punea pantofi lustruiți, dar până la prânz se alegea praful de ținuta lui. Obișnuia să-și răvășească, cu un gest reflex, părul blond până îi cădea peste ochi, astfel că era în permanență ciufulit. Nu suporta nici cravata pe care o trăgea tot timpul, împingând nodul spre nasturii desfăcuți de la cămașa care se zărea sub vestă. Buzunarele de la pantaloni erau ticsite de hârtii și cioturi de creioane adunate de prin toate birourile pe unde trecea, iar cele trei perechi de ochelari de care avea nevoie pentru a citi articolele și a studia machete și ilustrații nu erau niciodată la îndemână.

Când își scotea ochelarii, ochii lui albaștri miopi aveau aceeași expresie uimită și senină ca a unui bebeluș care primește în dar cea dintâi jucărie din viața lui. Ochii lui exprimau surpriză și bunăvoință, deși colegii care-l cunoșteau mai bine mărturiseau că este la fel de nevinovat ca un polițist din Detroit. În permanență îi flutura pe buze un surâs fermecător, puțin uimit, propriu oamenilor care fac numai ce le place, dar sunt și eficienți. A fost atât de preocupat să se afirme în meseria pe care o îmbrățișase, încât nici n-a mai avut timp pentru viața sa intimă, înainte de a o întâlni pe Fauve.

– De luni n-ai mai văzut-o? spuse Darcy. Sunt trei zile de atunci. Credeam că vă vedeți mai des.

– Ascultă, Darcy, obișnuiești să declari, mai ales în public, că m-ai învățat tot ce știu. Spune-mi, te rog, cum procedezi cu o fată când vrei să-i ceri mâna?

– Trebuie să ai răbdare... multă răbdare.

– Mii de mulțumiri, ce să spun!

– Femeile care poartă numele Lunel sunt foarte greu de convins să se mărite, asta în cazul în care se hotărăsc vreodată. De fapt, își spuse Darcy cu mândrie, el era singurul bărbat care a reușit să se însoare cu una din ele, singurul care a izbutit s-o convingă pe una din cele mai magnifice femei roșcate să-i accepte cererea în căsătorie... și când te gândești că fiecare dintre ele fusese rodul unei relații extraconjugale. În voiajul lor de nuntă, Maggy îi povestise toate astea. Cu excepția lui Fauve, el era singurul care cunoștea acest amănunt din viața celor trei femei. „N-am să mă liniștesc până nu o văd măritată pe Fauve, îi mărturisise Maggy. Cred că sunt suficiente trei bastarde una după alta."

– Hai mai bine să gustăm niște blini* și după aia mai vorbim. Cred că sunt în măsură să-ți dau câteva sfaturi utile... poate că răbdarea nu rezolvă problema. De ce să fie el singurul norocos... nu putea să nu-i dea o mână de ajutor și, în afară de asta, voia să-i împlinească dorința lui Maggy. Dar unde era Fauve?

Tocmai se uita după ea... când, iat-o! Ce apariție extraordinară! Cu părul său roșu, lung, îmbrăcată într-o rochie scurtă cu câteva paiete argintii, cu obrajii îmbujorați de emoție, urcă scara câte două trepte deodată. Se opri și spuse:

– Magali, îmi pare rău că am întârziat! Era o fată

---

* Un fel de clătite cu hrișcă.

frapantă, principala ei caracteristică fiind înflăcărarea. A apărut în sfârşit... dar nu era singură. Ţinea de mână o fată sau cel puţin asta părea să fie, o prăjină de peste 1,80 m îmbrăcată într-o salopetă, cu tenişi în picioare, părul blond spălăcit tuns foarte scurt, cu o expresie de uimire pe faţă. Se ţinea după Fauve.

– Magali... uite ce ţi-am adus! E din Arkansas... abia a sosit. Ce părere ai?

Maggy o cercetă îndeaproape. Modelele cele mai valoroase erau sofisticate, elegante, sculpturale şi cu păr lung. Fata asta era osoasă, pistruiată, cu dinţi puţin ieşiţi în afară şi cu sprâncenele stufoase. Deci se profilau schimbări la orizont. Trebuia să aibă încredere în instinctul lui Fauve, oricât de ciudat i s-ar fi părut.

– Din cauza ei ai întârziat?

– Da. Eram sus în biroul meu, puneam la punct câteva lucruri înainte de petrecere când m-am pomenit cu ea. Tovarăşii ei de călătorie au sfătuit-o să urce la mine, aşa că am stat de vorbă cu ei, apoi le-am telefonat părinţilor fetei să contramandeze data revederii şi să le cer consimţământul pentru viitoarea ei activitate în agenţia noastră.

– Cum te cheamă? o întrebă Maggy.

– Ida Clegg.

– Hm... fii bine venită la Agenţia Lunel. Bei votcă?

– Să fiu a naibii dacă nu este o zi potrivită pentru asta! spuse ea cu o voce nazală, da, doamnă, beau.

Maggy se îndreptă spre Fauve şi, în timp ce o sărută, îi şopti:

– Nu se putea amâna pe mâine?

– Magali, avea şi adresa lui Eileen, prietenii ei au sfătuit-o să se ducă şi la ea, îi zise Fauve la ureche.

– Pentru numele lui Dumnezeu, de ce n-ai spus asta de la bun început? Eram îngrijorată că nu mai apari.

– De ce nu ți-am spus? Păi, uită-te în spatele tău!

Maggy întoarse capul și o zări pe Eileen Ford, cu înfățișarea ei calmă dintotdeauna.

– La mulți ani, Fauve! îi spuse Eileen cu un zâmbet cald.

– Mulțumesc, Eileen.

– Ai cu ce să te mândrești, Maggy.

– Așa e.

– Și asta cine mai e?

– O fată nouă, venită din Arkansas.

Eileen o măsură cu privirea pe Ida Clegg, o privire care vede tot, știe tot și înțelege tot.

– Arkansas? Care Arkansas?

– N-ai auzit de Arkansas? replică Fauve.

– Ba da, cât patriotism! Arkansas, bun venit la New York!

Eileen, contrariată, se îndepărtă.

– Cine e această doamnă drăguță? întrebă fata din Arkansas.

– Păi... dânsa este... bâigui Maggy.

– N-are importanță! încheie Fauve discuția.

28

Fauve țâșni din lift prin ușile care se deschideau lent la etajul zece, unde se afla sediul Agenției Lunel, în clădirea din Carnegie Hall ce adăpostea o sumedenie de firme. Întârziase la întâlnirea obișnuită de vineri dimineața cu Casey d'Augustino fiindcă Benjamin Franklin Litchfield o ținuse trează până târziu în noapte, așa că nu s-a mai deșteptat la ora obișnuită. Străbătu grăbită camera de așteptare. Pe pereți se aflau șase postere înrămate

reprezentând şase dintre cele mai reuşite modele ale agenţiei din ultimii ani.

– Alegeţi numai şase din cele câteva sute de modele, spusese odinioară Maggy. Fetele care vin să se angajeze aşteaptă aici să le vină rândul. Unele dintre ele, văzând frumuseţile expuse pe pereţi, îşi iau tălpăşiţa înainte de a da ochii cu noi, conştiente de faptul că nu se vor ridica la nivelul exigenţelor. Când trec pe aici, fetele respinse se mai liniştesc întrucâtva, căci îşi dau seama că e imposibil să arate la fel de bine ca aceste fete splendide.

Deşi de-a lungul anilor agenţia s-a tot extins, spaţiul continua să fie insuficient. Ca şi bucătăriile restaurantelor, garnizoanele şi culisele, agenţiile de modele erau la fel de aglomerate. Niciodată nu ajungea spaţiul pentru desfăşurarea normală a activităţii, dar chiar şi într-o asemenea eventualitate coordonarea diferitelor departamente nu putea fi asigurată corespunzător.

Biroul lui Maggy era spaţios şi comod, dar Fauve şi Casey ocupau două cămăruţe lângă una din cele trei încăperi mari unde se făceau angajările, de fapt cele mai importante departamente din cadrul agenţiei, „Departamentul bărbaţi" condus de Joe O'Donnel, fost model, era situat în partea cealaltă a culoarului, într-un birou cu mult mai neîncăpător decât al lui Fauve şi lipsit de eleganţă. În timp ce Fauve întindea mâna spre receptor să o sune pe Casey, observă că în camera unde se făceau rezervările se vorbea de zor la telefon.

Deşi Casey d'Augustino lucra de numai un an la agenţie, făcea echipă bună cu Fauve. Terminase colegiul Hunter, unde nu erau admişi decât elevii eminenţi. Casey cea deşteaptă, cea mai bună prietenă a lui Fauve, care purta şi numele de Anna-Maria, un nume lipsit de imaginaţie după părerea ei, făcea parte dintr-o familie numeroasă din Brooklyn. Bunicii ei părăsiseră Palermo

de peste patru decenii şi se stabiliseră în SUA. Aşezată pe unul din cele două scaune din faţa biroului ei, mormăia, îşi trecea mâna prin părul cârlionţat, tuns scurt şi-l dădea pe frunte pipăindu-şi ţeasta parcă în căutarea unui cucui.

– Ce-i cu tine? se interesă Fauve bine dispusă.

– Mahmureală de la şampanie proastă. Toată lumea se plânge de asta. S-a băut prea mult.

– Dar eu nu am nimic, se miră Fauve.

– Tu nu ai băut la aniversarea ta, aşa că să nu faci pe grozava cu mine. Doar a fost ziua ta, nu a mea. De ziua mea îţi promit să te servesc şi eu cu băuturi din astea.

– Am o surpriză pentru tine.

– Nu mă mai impresionează nimic.

– O surpriză ca asta o să te remonteze.

– Oricum, nu mă interesează.

– În ultimul număr din *Cosmo* am descoperit un articol despre Lauren Hutton, scris de Guy Flatley. Ascultă numai. Este vorba despre o selecţie pentru prima paradă a modei realizată de Diana Vreeland.

„I se prezentară douăsprezece manechine. Eu stăteam acolo, ca o viţică, atentă la ce se întâmplă. La un moment dat, D.V. se opreşte în mijlocul unei propoziţii, îndreaptă un deget de la mâna înmănuşată în alb spre mine şi rosteşte:

– Tu!

– Eu?

– Da, tu... eşti o prezenţă agreabilă, spuse ea sfredelindu-mă cu privirea.

– Mulţumesc, i-am spus, şi dumneata la fel.

Mi-a aruncat un zâmbet anemic şi a terminat propoziţia începută. În aceeaşi după-amiază am primit telefon să mă prezint la studio, la Richard Avedon ca să-mi facă nişte fotografii."

– La dracu'! izbucni Casey. Spune-mi că nu-i adevărat!

Este o născocire de-a ta! Precis ai pus la cale farsa asta nenorocită ca să-mi demonstrezi cât de mult ţii la mine. Vrei să mi se urce sângele la cap, ca să mă eliberez de starea asta de prostraţie.

– Nu-i aşa că deja te simţi mai bine? o întrebă Fauve satisfăcută.

– Cum să nu! Simt că aş fi în stare să sugrum o leoaică cu propriile-mi mâini. Of, Doamne, cum e posibil să ne facă o figură atât de urâtă? Îţi dai seama, nu e femeie care să nu citească cu religiozitate toate numele din *Cosmo?* După ce vor parcurge articolul vor ajunge la concluzia că e posibil să li se întâmple şi lor aşa ceva. Auzi „stăteam acolo ca o viţică", pe dracu'! Nici în zilele ei cele mai proaste, Lauren nu arată ca o viţică! În plus, Eileen este cea care a trimis-o la Vreeland, nu s-a dus acolo de capul ei! Unde crezi că vor ateriza toate cititoarele revistei *Cosmo?* Chiar aici la noi. Vor veni în fiecare vineri dimineaţa şi se vor aşeza la coadă, pentru selecţie, înarmându-se cu răbdare. Ar fi cazul să mai angajăm cel puţin o fată.

– Da. Ştiu bine că se mai întâmplă câteodată şi aşa, iar Lauren e un om dintr-o bucată, în mod sigur n-a inventat povestea asta.

– Cred şi eu. Mai apare câte o tipă „trăsnet" din când în când. Dar ia spune-mi, ce mai ştii despre această domnişoară Texarkana? Faith s-a dus cu ea să-i cumpere toalete noi.

– Ne aşteptăm la o nouă lovitură de trăsnet.

Îşi zâmbiră conspirativ şi schimbară priviri pline de înţeles, ca doi căutători de aur care, după nenumărate eşecuri, descoperă în sfârşit minereul mult dorit. Meseria asta îţi oferă satisfacţii atunci când după nesfârşite ore de muncă dădeai de o fată „trăsnet", cu alte cuvinte la un moment dat apărea un nou tip de frumuseţe unică. A

devenit, de-a lungul unor zeci de ani, o meserie fascinantă care avea multe puncte comune cu cinematografia, în special sub aspectul audienței la public.

Toți cei ce lucrează într-o meserie în care se exploatează farmecul personal știu ce înseamnă o iluzie deșartă. Mai știu, de asemenea, ce important este să reziști cu stoicism frecușurilor zilnice. Trebuie să dai dovadă de o perspectivă diabolică și de o disciplină de fier, dar mai ales să ai fler să-ți faci apariția într-un anume loc la momentul potrivit. Oricum, toți acești oameni sunt conștienți de faptul că există farmec personal și că unele chipuri îl exprimă. Dar farmecul personal, la fel ca și șarmul, nu poate fi explicat, el există sau nu. Ei sunt conștienți de fascinația pe care o exercită unele figuri și sunt obișnuiți să le descopere. Uneori, e dificil să te decizi asupra unuia sau altuia, diferențele fiind irezistibile. În cele din urmă intervine subiectivismul.

În fiecare an, mii și mii de fete le treceau prin fața ochilor. Unele trimiteau fotografii prin poștă, altele erau câștigătoare ale unor concursuri regionale de modele din întreaga lume, iar altele se prezentau personal la agenție. Din totalul candidatelor erau reținute numai treizeci. De ce alegeau numai treizeci, nimeni n-ar fi putut spune. Criteriile de selecție erau bine cunoscute, dar asta nu însemnă că majoritatea concurentelor respinse n-ar fi fost înzestrate cu calități fizice corespunzătoare. Ei treceau în revistă un număr atât de mare de solicitante pentru a avea termen de comparație cu candidatele ale căror calități excepționale atrăgeau atenția. Referindu-se la aceste particularități, Casey vorbea despre „ceva ce îți atrăgea privirea", iar Fauve de „ceva mai mult decât ți se prezintă", ceea ce în final însemna același lucru... „trăsnet".

– Prima problemă pe ziua de azi, spuse Casey, este domnișoara Day O'Daniel care m-a sunat și azi-dimineață.

Este dispusă să se angajeze la noi cu o singură condiție, să aibă un agent publicitar personal.

– Și nu poate fi lămurită în niciun fel? o întrebă Fauve pe un ton repezit.

– Păi nu, zice că dacă nu îi asigurăm un agent personal renunță la post.

Day O'Daniel era una dintre cele șase vedete ale unei alte agenții. În ultima vreme, din motive cunoscute numai de ea – așa cum se întâmplă adesea cu fotomodelele – nu-i mai convenea acolo și dorea să se angajeze la Lunel. Pentru desfacerea contractului de muncă era nevoie de un preaviz de treizeci de zile din partea unuia dintre cei doi parteneri – aceasta era legea în vigoare în 1974. Fauve și Casey ardeau de nerăbdare s-o angajeze pe această brunetă foarte bine cotată cu un corp desăvârșit. Era foarte bine cotată, fiindcă știa să poarte cu aceeași nonșalanță o rochie confecționată la Galanos, cât și una de gata, și asta reprezenta una din condițiile transformării unui top model într-un superstar..., iar Day o îndeplinea. Agenția Lunel se conducea însă după o lege nescrisă, introdusă de Maggy, care nu permitea unui fotomodel să aibă un agent publicitar personal.

– Day susține că nu se va afirma pe deplin dacă nu va avea propriul ei agent. Mai spune că vrea pe cineva în care să aibă încredere și cu care să se simtă în siguranță, cineva care să o cunoască bine și să-i apere interesele. Astea au fost exact cuvintele ei.

– Dacă-i așa, de ce nu se duce acasă la mămica? adăugă îngândurată Fauve. E o idee puerilă și greșită să crezi că te poți afirma numai în măsura în care vei dispune de un agent propriu. Nu îți dai seama că dacă va avea impresar personal, toți ceilalți agenți publicitari o vor tăia de pe listă și nu se vor mai gândi la ea? Și dacă agentul ei lipsește dintr-un motiv oarecare, sau se

îmbolnăveşte, sau îşi găseşte o altă slujbă, cine o să-i apere interesele? Este o nebunie ce vrea ea. Nu i-ai spus?

– Păi nu, Fauve. M-am gândit să te las pe tine să discuţi cu ea, nu de alta, dar te descurci de minune în astfel de cazuri.

– Ce ciudat! Observ că te simţi mai bine. Mă înţeleg foarte bine cu tine când îţi este rău, atunci eşti tu cea adevărată. Aşadar, impresarii noştri nu o satisfac pe Day O'Daniel! Privirile lui Fauve se îndreptară spre pereţii de sticlă ai biroului, care-i ofereau posibilitatea să controleze activitatea desfăşurată în celelalte trei birouri, unde se perfectau angajamentele. Primul birou, de experimentare, era o încăpere mică cu patru agenţi de publicitate care se ocupau de fetele noi; următorul, care era şi cel mai mare, fiind compus din paisprezece agenţi, coordona activitatea majorităţii fotomodelelor din agenţie; al treilea, cel mai însemnat şi renumit, format din trei agenţi, asigura angajamentele celor douăzeci de fete, stelele agenţiei.

– Are îndrăzneala să pună problema în felul ăsta, ca şi cum n-ar fi mulţumită să lucreze la acest ultim birou, cel mai de seamă? se înverşună Fauve.

– M-am gândit că e mai bine să te las pe tine să tratezi cu ea.

– Iar eu cred că e mai bine să se ocupe Magali de treaba asta, îi răspunse Fauve.

– Ai uitat că a plecat la ţară în weekend, iar doamna O'Daniel aşteaptă răspunsul nostru astăzi. Day ne-a lăsat numărul de telefon... o poţi suna diseară.

– În regulă, ce probleme mai avem? Fauve uitase că de joi seara până luni după-amiaza Maggy şi Darcy plecau la Bedford Village unde îşi cumpăraseră o casă. Nu se putea obişnui cu ideea că Maggy o lăsa să se descurce singură două din cele cinci zile lucrătoare ale săptămânii. Darcy, la rândul său, îi obişnuise pe nenumăraţii săi edi-

tori să nu-l deranjeze cu problemele lor decât trei zile din săptămână. A observat că în felul acesta le stimulează eficiența și siguranța de sine, iar viața lui devine mult mai comodă! Când s-au căsătorit, Darcy și-a exprimat dorința să-și petreacă weekenduri prelungite la țară.

– Urmează... Miss Cosmos, Miss Nebuloasă, Miss Super Nova, Miss Calea Lactee sau Miss Mai-Știu-Eu-Cum, care refuză să ia parte la programul de testare. Pretinde că nu este necesar, că a dat atâtea probe cât să-i ajungă pentru toată viața. Dar eu m-am săturat! I-am explicat că nu fac excepții de la regulă decât pentru fotomodelele venite de la alte agenții și chiar și atunci numai noi suntem în măsură să hotărâm dacă este cazul sau nu să renunțăm la probe. Dar ea este o suedeză foarte încăpățânată descinsă din spațiul cosmic.

Agenția Lunel făcea o evaluare a tuturor fotomodelelor noi, în cadrul unui program bine stabilit. La această operație luau parte Maggy, Fauve, Casey și încă trei agenți de publicitate. Agenția le trimitea pe cheltuiala ei la un fotograf să le facă o serie fixă de fotografii din care urmau să-și dea seama cum se prezintă în fața aparatului de fotografiat în haine proprii și cu machiajul ales de ele. Analizau fiecare detaliu, iar cei șase stabileau dacă era necesar să li se corecteze ținuta, dacă părul avea lungimea optimă și culoarea corespunzătoare, dacă se mai puteau face corecții de machiaj pentru a le avantaja cât mai mult, dacă mai aveau nevoie de un instructaj cu privire la mobilitatea expresiei sau dezinvoltura mișcărilor în fața aparatului, dacă nu cumva mai trebuia să ia lecții de dans pentru a-și însuși un mers mai elegant și a dobândi o mai mare prestanță. În cazul în care fata urmase o școală specială de fotomodele era întrebată dacă socotea necesară perfecționarea cunoștințelor dobândite.

– Și-a găsit nașul cu mine, pot fi și mai neînduple-

cată decât ea, interveni Fauve. Dacă nu posedă o farfurie zburătoare, va fi nevoită să se țină de program la fel ca toate celelalte. Chiar dacă cei de la Revlon ar fi dispuși să încheie azi un contract de exclusivitate pe toată durata vieții ei, tot n-am să cedez. Am greșit o dată cu Jane când am scutit-o de corvoada programului, a doua oară nu se va mai întâmpla.

– Dar nu uita, câștigătoarele concursurilor de frumusețe sunt supuse și ele la tot soiul de probe, spuse Casey încercând să fie nepărtinitoare.

– Probele alea sunt total diferite de ale noastre.

– Mie-mi spui?

– Lasă că stau eu de vorbă cu această Miss Supermagnifica... nu cumva e Miss Univers, Casey? Dar până atunci s-o chemăm pe Loulou. Fauve ridică receptorul, formă numărul și o rugă pe Loulou să vină la ea în birou.

În scurt timp își făcu apariția Loulou. Era o femeie de treizeci de ani, durdulie, blondă, cu o înfățișare plăcută. Chipul său exprima deopotrivă îngrijorare și optimism, de parcă s-ar fi scufundat o dată cu *Titanicul,* pe deplin încredințată că se va duce direct în rai. Loulou, asemenea unui antrenor de călărie sau unei profesoare de dans, era înzestrată cu acea calitate specială de a struni persoane total diferite ca structură – în cazul ei fotomodelele tracasate, plătite bine și vulnerabile, o categorie aparte de fete frumoase, complet deosebite de celelalte femei.

– Bună, individelor! Să începem! Betty nu vrea să-și facă găuri în urechi pentru prezentarea cerceilor cu diamante pentru De Beers. Pretinde că nu e lașă, dar nu suportă înțepăturile; Hillary are un angajament pe toată luna octombrie; pleacă în Himalaya să mediteze alături de un guru local. *Glamour* mi-a prezentat bugetul pentru Tangir. Le sunt necesare trei fete, dar nu au bani decât pentru două și jumătate, așa că trebuie să tratez cu foto-

modelele să accepte o sumă mai mică decât de obicei dacă vor să vadă oraşul Casbah. Canadianca cea nouă nu este suficient de stăpână pe sine pentru a începe, în sfârşit, să muncească... cineva trebuie s-o lămurească. Nouă telefoane nu funcţionează, iar depanatorul nostru este în concediu, altcineva nu se pricepe. Slavă Domnului că e vineri. Una din voi trebuie să-şi ia inima în dinţi s-o concedieze pe Cindy. De două săptămâni n-o mai solicită nimeni. Ce dracu', are douăzeci şi şase de ani şi ştie că la vârsta asta e cazul să se retragă. Ann Klein organizează o expoziţie cu vânzare. Halston dă o petrecere la care Linda nu e invitată, nu se ştie ce prostie e în stare să facă, deci trebuie supravegheată. După ce i-am pisat pe cei de la Fabergé s-o ia pe Jessica, acum n-o mai vor decât pe ea. Au convocat-o mâine, iar ea e plecată în Mexic. Tatăl lui Dawn a venit pe nepusă masă tocmai din Siracuza, iar ea îşi petrece weekendul cu tipul ei, ce naiba să-i îndrug tăticului? Lani nu a fost trezită, ca de obicei, azi-dimineaţă şi a întârziat o oră; cele zece persoane care au aşteptat-o timp de o oră pretind ca ea să plătească daune pentru neglijenţă. A sunat Patsy şi ne-a rugat s-o programăm la dentist, maseur şi cosmetică şi... zău, nu ştiu ce-a apucat-o... aşa că, dacă voi aveţi timp să vă lamentaţi, eu am o groază de probleme de rezolvat..., dar... s-a întâmplat ceva?

– Frumos din partea ta că întrebi, îi răspunse Fauve.

– Vai, ai timp şi pentru noi? mormăi Casey.

– Day O'Daniel vrea să se alăture grupului nostru vesel, o anunţă Fauve.

– Şi ce-i cu asta? Loulou nu părea deloc surprinsă. Dacă li s-ar fi desfăcut contractele celor douăzeci de fotomodele de care se îngrijea, Loulou ar fi ridicat din umeri nepăsătoare. După părerea ei, din trei în trei luni apărea câte o nouă generaţie de fete din misteriosul

Manhattan, şi sarcina ei era să se ocupe de ele, să scoată cât mai mulţi bani de pe urma lor. Cele douăzeci de fotomodele, cele mai importante din Agenţia Lunel, de care se ocupa Loulou, câştigau 150 de dolari pe zi fiecare, deşi unele dintre ele credeau că la valoarea lor ar fi trebuit să câştige 1000 de dolari. Dar nici Maggy, nici Eileen Ford sau Fauve şi nici chiar Loulou nu şi-ar fi putut închipui că peste şase ani aceste fete aveau să obţină 3000 de dolari pe zi.

Fauve şi Casey învăţaseră multe de la Loulou şi mai ştiau că, în ciuda preferinţelor ei pentru anumite fotomodele, interesele agenţiei erau totdeauna prioritare.

– Am să-i completez fişa cu datele personale, spuse Loulou, întinzându-şi mădularele şi căscând zgomotos. Tare mă doare capul! se văicări ea.

– Loulou, ţi-ai pus întrebarea de ce vine la noi? o iscodi Casey.

– Sigur că da. Tocmai am câştigat cinci dolari, păcat că nu am pariat pe o sumă mai mare! Of, de ce dracu' am băut atât? Mă simt îngrozitor. Dar ia mai lăsaţi-mă în pace, am o grămadă de treburi pe cap, ce vă pasă vouă. Ieşi şi închise uşa în urma ei.

– Îi vin eu de hac într-o zi, spuse Casey îmbufnată.

– N-o să apuci ziua aia!

– Cred că ai dreptate, o aprobă Casey, cu impresarii nu-i de glumit!

Nadine Mistral Dalmas bănuia că ceva nu e în ordine cu facturile primite de la Arene. Nu era posibil ca în ultimele luni să fi cheltuit pe flori 12 000 de franci. E adevărat că Arene este cea mai scumpă şi selectă florărie din Paris! Nu era de *bon ton* să trimiţi cuiva flori din altă parte, nu ar fi avut acelaşi efect. În cei şapte ani de căsnicie învăţase că pentru a face impresie e important să

ştii ce flori să alegi, cum să le trimiţi şi de unde să le cumperi.

Împreună cu Philippe alcătuiau una din cele mai invidiate perechi din Paris, îşi reaminti ea. Stătea la birou în salonul modern, cu un teanc de facturi în faţă. Cele mai multe dintre ele datau de trei, patru luni. Ce le păsa furnizorilor că erai fiică de conte, sau pretendentă la tronul Franţei, sau fiica lui Mistral, cea care va moşteni o avere fabuloasă la moartea acestuia. Dar când o să moară? Tatăl ei, dracu' să-l ia, după cum arată, o să atingă suta, iar negustorii din Paris nu erau dispuşi să aştepte la infinit, până când avea să intre în posesia averii, aşa cum ar fi procedat cei din Anglia.

Nadine parcurse facturile de la Arene una câte una. Bunăoară, cele două orhidee miniaturale în ghivece de porţelan destinate prinţesei Edouard de Lobkowicz nu se putea să coste atât de mult, doar ghivecele erau ale ei! Fusese foarte mândră că achiziţionase cele două ghivece nostime de la „Le Grenier de la Marquise", un magazin de antichităţi de pe strada Sévigné. Fără doar şi poate, o persoană cu gusturi rafinate nu putea trimite un banal buchet de flori unei doamne născută prinţesă Françoise de Bourbon-Parme care-i invitase pe ea şi pe Philippe la un dineu de douăsprezece persoane, alături de ducele şi ducesa d'Uzès şi ducele şi ducesa de Torlonia. La masă au servit patru majordomi în veselă de Meissen, în dreptul fiecărui invitat fiind amplasat câte un meniu ornamentat cu emblema Sfântului Imperiu Roman. E adevărat că nu trimitea flori ori de câte ori se bucurau de ospitalitatea familiei Lobkowicz, dar atunci când o făcea se cuvenea să fie la înălţime.

Vicontesei de Ribes îi trimisese lăcrămioare în semn de mulţumire pentru invitaţia la două dineuri intime, urmate de câte o filmare, la care se adăuga un banchet

simandicos cu patruzeci de invitați. Nadine a cumpănit mult până să decidă ce să trimită celei mai elegante femei din Paris. În cele din urmă a optat pentru ceva nepretențios. Bineînțeles că avea să-i trimită două duzini de buchete de lăcrămioare... altfel, gestul ei ar fi trecut neobservat. Flori pentru Helene Rocas, flori pentru Sao Schlumberger, flori pentru prințesa Chislaine de Polignac... Obosită, puse facturile deoparte. Fără îndoială că procedase cum se cuvine, era una din obligațiile la care nu putea renunța dacă avea de gând să întrețină relațiile de prietenie în sânul protipendadei franceze.

S-ar putea ca unei persoane neavizate să i se pară că înalta societate pariziană nu este exclusivistă de vreme ce accepta în mijlocul ei câteva croitorese, nişte scriitori, unul sau doi decoratori de interioare şi chiar o familie Borys, proprietara unui lanț de băcănii, dar Nadine, cu mirosul ei deosebit de fin, simțea orice mică schimbare, conştientă de faptul că dacă n-ar fi fost atât de vigilentă, chiar „perechea cea mai invidiată din Paris" ar fi riscat ca într-o fracțiune de secundă să nu mai fie luată în seamă de nimeni.

În relațiile cu semenii lor, francezii acordă o mare importanță rangului social. Chiar şi în cadrul celor trei familii de duci: Brissac, Uzès şi Luynes, unul este mai duce decât altul. Încă se mai pune mare preț pe titluri. Înalta societate pariziană cuprinde o sferă restrânsă, însă Nadine nu concepea să trăiască în afara ei. Mai erau acceptați câțiva străini, ca variație, dar ei nu contau prea mult, nefiind francezi. Erau admişi doar temporar fiindcă obişnuiau să cheltuiască bani cu nemiluita. Un bărbat manierat şi agreabil, cu o grămadă de amante la activ înainte de căsătorie, cum era Philippe Dalmas, nu putea să nu fie primit în rândurile lor, alături de câțiva diplomați şi o mână de oameni politici influenți.

Oricum, prilejul de a fi invitat o dată nu presupunea neapărat includerea definitivă în cercul respectiv. În înalta societate, fiecare invitație era îndelung discutată, cântărită, analizată și reconsiderată. Nadine își imagina ce le trecea prin minte celor care îi invitau pe ei, soții Dalmas. Se întrebau: „Merita să-i cheme? Rangul social nu era prea înalt și nici nu aveau un nume răsunător. După căsătorie, tânărul Dalmas nici măcar nu mai reprezenta o partidă. Pe de altă parte, întreținea legături cu Jean François Albin... ultima lui colecție era o încântare... în plus, alcătuiau o pereche decorativă... da, cred că e cazul să-i invităm de astă dată. E doar fiica lui Mistral."

Încă de acum trei ani, Nadine se întreba câtă vreme o să mai fie tolerați; ce-i drept, erau agreabili, dar săraci. Cel mult un an, își spuse ea, în niciun caz peste. În acel moment înțelese că trebuia să salveze aparențele, și pentru asta era necesar să primească și ea musafiri. În caz contrar ar fi fost incluși în categoria acelora care se complac în postura de invitați fără a fi în stare să răspundă cu aceeași monedă.

Cu timpul ar fi fost evitați și în cele din urmă, dați uitării, la fel ca toți cei care participă sistematic la balurile de binefacere sau dau bacșișuri substanțiale chelnerilor de la Relais Plaza pentru a le rezerva o masă lângă bar, amăgindu-se cu iluzia că sunt oameni de vază în Paris, când de fapt li s-a permis doar să ocupe un loc oarecare, fără să fie asimilați de protipendadă.

Oare ce simt oamenii care nu sunt primiți în înalta societate? Nadine se înfiora la acest gând, simțindu-se cuprinsă de milă și dispreț față de ei. Cum suportau să fie privați de singurul privilegiu care conta? Oare își dădeau seama de rangul lor umil, de viața searbădă pe care erau nevoiți s-o ducă? Parcă ar trăi pe Lună! Când îi vedea

cumpărând rochii splendide de la Albin, se gândea că aceste haine vor fi purtate *degeaba* la dineuri anonime sau în restaurante de duzină. Aceşti oameni îşi justificau existenţa numai prin faptul că-i sporeau avuţia lui Albin. I-ar fi produs milă, dacă n-ar fi îngreţoşat-o atât de tare. Îi considera inferiori, nedemni să fie numiţi oameni.

Nadine tocmai examina o factură de la Lenotre, un remarcabil furnizor de produse alimentare din Paris. De când îşi reduseseră personalul, mulţumindu-se doar cu o femeie care venea să le facă curăţenie, facturile de la Lenotre erau tot mai încărcate. O dată la trei luni dădeau un cocktail, pe care-l pregăteau cu minuţiozitate. De regulă îl progamau înaintea unei premiere sau a unui bal important, astfel ca oamenii să se mulţumească cu o mică gustare, păstrându-şi apetitul pentru masa copioasă de mai târziu. Nadine semnă cecul şi se gândi că ar fi o prostie să apeleze la alt furnizor, de mâna a doua. Un cocktail cu produse de la Lenotre era mult mai rafinat decât o masă simandicoasă cu preparate modeste. În acel moment o străbătu un fior rece, care o făcu să se învinetească de invidie la gândul dineului prilejuit de aniversarea căsătoriei ducesei de la Rochefoucauld. Ducesa invitase la masă o sută patruzeci de persoane, plus alte două sute care urmau să vină după aceea la bal. Pe jumătate americană, gazda îşi pusese amprenta personalităţii sale asupra modului de servire a preparatelor culinare: şuncă şi salată orientală, alături de multe alte delicatese. Ce tupeu să oferi aşa ceva regelui Umberto al Italiei şi prinţului Charles de Luxembourg, se gândi Nadine verde de invidie. Ce fericită trebuie să fie Jeanne-Marie! Era oare conştientă de norocul ei?

Spre deosebire de ducesă, la petrecerile căreia erau invitate şi persoane pe care ea nu le-ar fi acceptat niciodată în anturajul său, Nadine manifesta mai multă exigenţă

în selectarea invitaților. Într-adevăr, cocktailurile lui Nadine Dalmas erau renumite în privința exclusivismului.

De multe ori, ea și Philippe acceptau invitații din partea unor persoane cu un rang social obscur fără a se gândi să-i poftească și ei, la rândul lor. Acestea se simțeau ridicol de ofensate atunci când se trezeau omise de pe lista invitaților la cocktailurile ei. Ce-și închipuiau, că o să accepte o adunătură atât de pestriță? După părerea ei proceda foarte bine. Patru cocktailuri pe an, cu invitați aleși pe sprânceană, îi confereau o prestanță pe care nu i-ar fi asigurat-o zeci de dineuri somptuoase și mai puțin exclusiviste, în schimb mult mai costisitoare.

Cui i-ar fi trecut prin minte că soții Dalmas nu sunt bogați? Cea mai de soi florărie, cel mai renumit furnizor, cluburile cele mai selecte, exceptând Jockey... Deși Philippe se trăgea dintr-o familie bună, nu era îndrituit să facă parte din acest club. Privi facturile de la cluburile de polo și golf. Dacă pe vremea burlăciei își permisese luxul de a le frecventa, acum ar fi fost ridicol să renunțe la ele. În ultimele două luni, 4000 de franci. Oricum, suma nu era exagerată față de pierderile substanțiale la remi, jocul cu care era înlocuit polo, iarna.

Nadine se grăbi să completeze cecurile, pentru a scăpa de corvoadă, gândindu-se la nenumăratele servicii ce li se ofereau gratuit. În raport cu stilul lor de viață, aceste facturi nu însemnau cine știe ce. Garderoba imensă a lui Nadine, mereu reînnoită, provenea de la casa de modă Jean François Albin. Apartamentul nu-i costa niciun franc, se plimbau cu limuzinele prietenilor, iarna mergeau la schi la Haute Savoie sau St. Moritz pe cheltuiala amicilor, iar vara erau invitați pe iahturile lor sau își petreceau vacanțele în palatele din St. Jean-Cap-Ferrat, Porto-Cervo și Bavaria. Aveau cont curent la restaurantele Relais Plaza și Maxim, deschis de Albin, iar mesele

de seară le puteau lua în orice restaurant din Paris, pe toată durata sezonului.

Nadine nu plătea cu bani gheață decât atunci când era neapărat necesar. La saloanele de coafură Edouard şi Frédéric, pe care le frecventa aproape zilnic, dădea bacşişuri grase. Nu se zgârcea la bani fie că era vorba de cel care îi vopsea părul sau o spăla pe cap, fie de manichiuristă... nu aceştia erau cei dintâi care răspândeau bârfele? Dacă nevasta unui armator grec, prinţesă fiind, îşi putea permite să fie cărpănoasă, ea, madame Dalmas, trebuia să fie culantă.

Madame Dalmas nu avea un titlul de noblețe. Nadine se ridică de pe scaun şi se plimbă prin cameră. De ce, se întreba ea pentru a nu ştiu câta oară, s-a măritat cu un sărăntoc? De ce nu o fi intervenit mama? De ce a fost lăsată să facă o asemenea greşeală de neiertat? Ar fi trebuit să intervină cineva cu scaun la cap, să-i deschidă ochii. Dacă ar fi fost numai sărac, încă ar mai fi mers, dar mai era şi nătărău. În cei şapte ani de căsnicie nu i-au reuşit decât câteva din planurile lui nebuloase.

Probabil că la început l-a iubit, oricât de imposibil i se părea acum. Cum o fi reuşit să cheltuiască, într-un timp atât de scurt, banii moşteniți la moartea mamei ei? Kate murise de cancer cu patru ani în urmă şi-i lăsase o moştenire mult mai substanțială decât se aşteptase. Mai ales tablourile rămaşe de la ea se dovediseră foarte valoroase, dar banii s-au dus curând pe apa sâmbetei. Nadine s-a lăsat îmbrobodită de Philippe şi a cumpărat o casă la țară. Jumătate din moştenire a investit-o într-un castel în Normandia, pe care Philippe refuza să-l vândă, deşi nu aveau bani să-l restaureze şi să-l facă locuibil. Repeta întruna că prea mult timp tânjise după un cămin al lui şi că în scurt timp vor dispune de o grămadă de bani.

Îl iubise pe Philippe? Probabil că da, altfel nu i-ar fi permis să investească restul banilor moşteniţi de la mama sa într-un bar de noapte, la concurenţă cu acela al lui Castel care avea mai mulţi clienţi decât îi permitea spaţiul.

Philippe şi asociatul său cunoşteau foarte bine păsările de noapte care frecventau barurile. Unii veneau pe la ora unsprezece mânaţi de insomnie sau de plictiseală. Erau agasaţi până şi de titlurile lor de noblețe. Dar aceştia nu aveau chef să frecventeze alt local decât iubitul şi familiarul bar de noapte Castel, de pe strada Princesse. În consecinţă, după un an, Philippe a dat faliment.

Da, trebuie să-l fi iubit, altminteri n-ar fi fost la fel de nesăbuită ca soţul ei. Philippe reacţiona de parcă ea era vinovată de nereuşita lui. Devenise ursuz şi arţăgos, învinuind-o pe ea de lipsa banilor. Nadine se simţea tot mai iritată de prezenţa lui.

Ce viaţă amară îi hărăzise soarta; să fie nevoită să trăiască sub acelaşi acoperiş cu un bărbat care nu este înzestrat decât cu farmec personal, iar când acesta se destramă nu mai rămâne nimic. Parcă ar fi o femeie grasă surprinsă în momentul în care îşi dă jos corsetul. Cum sună telefonul şi pune mâna pe receptor îşi recompune masca fermecătoare.

La petreceri examina cu un ochi obiectiv şi constata aceeaşi reacţie din partea femeilor şi bărbaţilor cu care stătea de vorbă. Ştia să pună întrebările cele mai potrivite, să te flateze cu cuvinte meşteşugite, să te asculte cu răbdare şi interes, iar când se referea la propria-i persoană se autopersifla. Inspira simpatie, sugerându-i un matador înveşmântat într-un costum mulat pe corp. Ajunsese să-i cunoască toate tertipurile pentru a se face plăcut, şi asta o scârbea la culme. Chiar şi farmecul lui fizic îi producea greaţă. Îi era atât de indiferent, încât aventurile lui o lăsau rece. Singurul lui merit era că avea

gust, nu se încurca decât cu femei bogate, influente şi generoase.

Nadine puse cecurile într-un plic şi le duse în dormitor. Le va lăsa la Albin pentru a fi expediate luni. Deschise cele trei uşi ale şifonierului şi cercetă conţinutul lui: haine, pantofi, pălării, blănuri, lenjerie în valoare de un milion de franci. Cu excepţia lenjeriei, toate erau de comandă şi n-o costaseră niciun ban.

Au trecut ani de zile până să-şi dea seama că îl detestă pe Jean François Albin. S-a lămurit când a constatat că nu reprezintă altceva pentru el decât o dădacă admirată şi îmbrăcată elegant, dădaca unui băiat smiorcăit, capricios, egoist şi chiar crud, cu un singur talent unanim acceptat şi extrem de preţios şi o singură prietenă – muza inspiratoare.

Ce comedie au jucat ei doi şi încă mai joacă! Nadine, pe de o parte, nu putea renunţa la hainele gratuite şi prestigiul pe care i-l conferea asocierea cu el, iar Albin, pe de altă parte, în momentul în care a încetat să mai fie interesat de persoana ei – cum era de aşteptat – a descoperit că femeia şic şi superioară, Nadine Mistral, îi era de un real folos. Avea pretenţia ca ea să-i ducă javrele la veterinar, să-i caute servitori, să răspundă la scrisori, să ia masa cu clienţii cu dare de mână, dar anoşti, să-l ajute să scape de vreo iubită mai insistentă, să-i facă rost de haşiş, să-i suporte capriciile timp de douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru.

Diseară va trebui să facă pe dracu-n patru pentru a-l determina să ia parte la petrecerea prilejuită de propria-i aniversare. De câteva săptămâni se tot pregătea, dar acum îi pierise cheful. Se plângea că sunt prea mulţi homari şi prea multe ducese. Era nemulţumit că nu s-a organizat

ceva mai puțin pretențios, un picnic de exemplu, cu varză acră, piftie și mult vin roșu. O acuza de conveționalism și spirit burghez. Nadine a râs și i-a reamintit că vinul roșu nu-i priește, dar el a continuat s-o bestelească. Era insuportabil. I se întorcea stomacul pe dos numai la auzul vocii lui. Dar n-avea de ales! Slujba ei era singura sursă permanentă de bani de care dispunea invidiata familie Dalmas. Puteau acoperi unele mici cheltuieli, dar nu și facturile la florărie. De la eșecul cu barul de noapte s-au descurcat împrumutând bani de la Etienne Delage, agentul lui Mistral. Nu-i plăcea să apeleze la el, dar nu întrevedea altă soluție până la moartea tatălui ei.

Nadine se trânti pe pat cufundată în gânduri. El o să moară, iar ea va moșteni tot. Moșia valorează... mult... foarte mult! Nu-și poate imagina cât. Desigur, nu se va grăbi să vândă tot, dar oricum va obține pe loc cel puțin câteva milioane de franci, suficient ca să-și acopere cheltuielile și să-și asigure un capital pentru viitor. Îl va lăsa baltă pe Albin în momentul cel mai dificil, înainte de prezentarea unei noi colecții vestimentare. Se va debarasa de el într-un mod atât de umilitor, încât o să-și muște degetele. O să-și cumpere o casă frumoasă pe malul stâng al Senei... pe strada Lille probabil... o să-l angajeze pe Didier Aaron s-o decoreze cu rafinament clasic, nu dorea nimic modern. Și o să înceapă o viață nouă. Nadine Mistral, moștenitoarea, o să ocupe *locul* pe care îl merită în protipendada pariziană.

Dar până atunci n-are încotro – trebuie să accepte situația. Nu era cazul să divorțeze fiindcă poziția ei socială depindea de șarmul și relațiile soțului ei, ca și de numele răsunător al patronului ei. Trebuia să rămână doamna Philippe Dalmas și cea mai bună prietenă al lui François Albin... altfel, chiar dacă ar trimite munți de orhidee în ghivece de porțelan, n-ar mai figura pe nici o

listă de invitaţi. Va reuşi şi singură numai atunci când va fi bogată. Trebuie să mai aştepte. Dar, Dumnezeule, cât o să trăiască boşorogul ăsta?

29

Fauve se întinse cu voluptate. Se simţea excelent. Să te întinzi în voie e la fel de plăcut ca şi atunci când mănânci, asculţi muzică sau te săruţi. Slavă Domnului că această plăcere este accesibilă oricui, chiar şi celor mai săraci oameni. Căscă. Ce bine era! Căscă şi se mai întinse o dată. Se simţea atât de minunat, încât nu era în stare de niciun efort de concentrare.

Se rostogoli, întinse mâna, dar Ben nu era acolo. Deschise ochii şi se pomeni într-un dormitor necunoscut, în întuneric... era pentru prima oară în apartamentul lui Ben. Să fie noapte? Unde dispăruse Ben? Închise ochii şi aşteptă câteva secunde, dar nu se întâmplă nimic. Se dădu jos din pat, se îndreptă spre fereastră şi trase draperiile.

Era o dimineaţă de primăvară cu soare palid. Nori răzleţi acopereau cerul. Simţi o boare rece chiar prin ferestrele închise. Înfiorată, se urcă din nou în pat şi analiză situaţia. Ar putea să-l strige, să vină imediat, să mai doarmă sau să se ducă la baie şi să se spele pe dinţi. În cele din urmă se hotărî să se spele pe dinţi. Ridică cuvertura ce căzuse pe jos şi se înfăşură în ea; era goală, iar hainele nu şi le vedea nicăieri.

În baie, lângă pasta de dinţi, găsi un bilețel:

Iubito,
Am ieşit să cumpăr ceva pentru micul dejun.
Mă întorc repede. Te iubesc!

Ben

Ce drăguț din partea lui! Căută o periuță. Un mic dejun copios era tot ce-și putea dori într-o duminică dimineață la New York. Înseamnă că el nu se așteptase ca ea să-și petreacă noaptea aici; dacă i-ar fi trecut prin minte așa ceva, ar fi avut frigiderul burdușit. În afară de periuța lui nu mai găsise alta, prin urmare nu era obișnuit cu prezențele feminine. Bine că găsise totuși o periuță. Făcu un duș, se șterse cu un prosop umed și își puse halatul de baie cam uzat, dar curat pe care îl găsi acolo. Un apartament tipic de burlac.

Se duse în living-room, care comunica cu bucătăria, însă de acolo nu venea niciun miros îmbietor. Încăperea, ca și biroul lui Ben, avea un aspect glacial și impersonal. Era sigură că același decorator le aranjase pe amândouă. Nu lipseau nici cele două scaune, nici măsuța din metal și sticlă. Covorul și scaunele scumpe fuseseră selectate cu grijă pentru a se armoniza cu draperiile. Plantele firave fuseseră parcă special alese să reziste unui tratament neadecvat, iar litografiile de pe pereți trădau aceeași lipsă de personalitate ca și încăperea propriu-zisă.

Singura amprentă personală o constituiau ziarele *New York Times* și *Sunday News* pe care le cumpărase aseară de la tonetele de pe străzile 58 și Madison. Aruncă o privire asupra ziarelor răspândite pe măsuță, dar renunță pe dată la ideea de a le răsfoi. Se simțea atât de bine după o noapte de dragoste, încât n-ar fi vrut să-și strice buna dispoziție. Ce știri interesante ar putea găsi în aceste ziare? Cu siguranță, nimic deosebit, își spuse ea ghemuindu-se pe canapeaua neprimitoare.

De ce oare burlacii preferau tapițeriile din buret? Ce-ar fi să se ducă la bucătărie să caute un pachețel de ceai? Nu, îl va aștepta pe Ben. După o noapte ca cea petrecută împreună nu se făcea să-și înceapă această scurtă duminică de lâncezeală bând singură o ceașcă de ceai. Scurtă, fi-

indcă după-amiază urma să plece la Roma cu cele cinci fete alese de Valentino să-i prezinte colecțiile de primăvară. Vor lipsi două săptămâni. De la Roma vor pleca la Milano, apoi la Paris.

Încercă fără succes să se tolănească comod pe pernele de buret. Benjamin Franklin Litchfield, pe unde umbli? De ce nu apari? Era pentru prima dacă când petrecea toată noaptea cu un bărbat. Înainte de Ben mai avusese doar doi iubiți, lucru destul de neobișnuit pentru vârsta ei.

În rarele sale clipe de relaxare, Fauve se gândea că modul ei de viață era total demodat pentru deceniul șapte, aflat sub semnul libertinajului. Muncea din greu până noaptea târziu și, deși era independentă din punct de vedere financiar, fapt neobișnuit pentru fetele de vârsta ei, până acum doi ani locuise la bunica sa. Timp de trei ani după întoarcerea din Provence, rezistase cu eroism avansurilor bărbaților, fiind obsedată de amintirea lui Eric Avigdor.

La un moment dat, scrisorile pe care și le trimiteau deveniseră semnificative. După terminarea Academiei de Arte Frumoase, timp de doi ani Eric și-a satisfăcut stagiul militar, astfel că n-a putut veni în Statele Unite să o viziteze. În ceea ce o privește avusese două concedii scurte, dar acestea nu coincideseră cu permisiile lui. Cu timpul, și-au dat seama că se amăgiseră la gândul revederii. Anii treceau, iar amintirea celor câteva săptămâni petrecute împreună la vârsta de șaisprezece ani se estompa. Unele clipe îi erau încă foarte vii în memorie, dar numai atât. Nu putea să refacă în întregime nici măcar o singură zi petrecută cu Eric.

Oare se amăgiseră în privința sentimentelor lor? Probabil că și lui i s-a șters din memorie amintirea clipelor petrecute împreună.

Fauve se dedica cu trup şi suflet activităţilor din agenţie şi-i era din ce în ce mai greu să-i scrie lui Eric. Când recitea scrisorile pe care urma să i le trimită se întreba dacă pe el îl interesează, de exemplu, că Lauren Hutton a acceptat să pozeze pentru Avedon numai în sutien negru de dantelă şi în bikini, cu o pălărie nostimă pe cap, deschizând astfel o nouă epocă în materie de prezentare a modei. De asemenea, se îndoia că privea cu acelaşi interes cea mai importantă problemă a săptămânii în curs, din punctul ei de vedere. Era vorba de trecerea unei fete de la un departament la altul, o mutare foarte importantă, care trebuia bine cumpănită.

Diferitele treburi care îi umpleau ziua, preocupările diverse care pe moment i se păreau de o importanţă crucială sunau neconvingător când le aşternea pe hârtie. Rupea de nenumărate ori ciornele înainte de a alege una din variante.

Dacă Magali nu s-ar fi căsătorit, probabil că şi acum ar fi stat şi ar fi continuat să ia masa cu ea şi Darcy de câteva ori pe săptămână. Se simţea atât de fericită cu Magali, încât, dacă n-ar fi fost dorinţa de a-i lăsa singuri, probabil că nu s-ar fi mutat din acel apartament. Magali a protestat şi a insistat să nu-i trateze ca pe doi porumbei în luna de miere, dar ea şi-a dat seama că era momentul să se retragă.

S-a mutat într-o vilişoară de modă veche, cu faţada de gresie, aproape de Third Avenue. La douăzeci de ani, acolo a avut prima legătură amoroasă, urmată de alta. Niciuna dintre ele nu a însemnat mare lucru pentru ea, recunoscu Fauve. Lipsea ceva esenţial... poezia.

Era oare absurd de romantică în căutările sale erotice? Apropierea fizică de bărbaţi inteligenţi şi simpatici i se păruse satisfăcătoare, dar lipsa farmecului, a poeziei,

acea transfigurare pe care o trăise atunci demult la Félice, în maşina înconjurată de oi... nu, aşa ceva nu se mai întâmplase.

Fauve nu le-a permis celor doi iubiţi să petreacă toată noaptea cu ea, deşi patul ei, un baldachin cu perdele din mătase roz unduitoare atârnând până pe covorul înflorat, era destul de încăpător pentru două persoane. Nu se putea imagina trezindu-se dimineaţa alături de unul din ei.

Cu o seară înainte, gândul că ar putea să-l aibă alături, dimineaţa, pe Ben Litchfield i se păruse o încântare. Simţea cum plutea în aer vraja ademenitoare. El încercase să aducă vorba de căsătorie, dar ea nu l-a lăsat; nu era momentul potrivit. Suna la fel de fals ca zgomotul făcut de o orchestră atunci când îşi acordează instrumentele înainte de concert.

Picioarele îi îngheţaseră, şi asta îi alungă gândurile romanţioase. Se concentră asupra meniului probabil alcătuit de Ben: cârnăciori condimentaţi, maronii şi crocanţi... clătite umplute cu dulceaţă. Asta credea că o să aducă Ben. Sau poate vafe cu unt topit şi gem de căpşuni? S-o fi dus să cumpere şi cornuri şi şuncă sau, cine ştie, prăjiturele pentru cafea, cu glazură lipicioasă şi stafide din acelea care se ţin puţin în cuptor? Poate stă la coadă să cumpere covrigi? Ar mânca nişte pâine graham cu unt proaspăt şi felii de batog alb şi picant, nisetru din Marile Lacuri. Of, Doamne, nu era pretenţioasă... nu se aştepta să aducă ouă Benedict cu sos olandez. Nici măcar un pahar mare cu suc proaspăt de portocale; tot ce dorea era un mic dejun simplu, nu o masă pretenţioasă cu clătite moi umplute cu pui în sos de ciuperci... sau cu sos de stridii.

Fauve se aşează în poziţia lotus, cu picioarele sub ea, pentru a se încălzi şi a medita. Poate o va ajuta să se

gândească la altceva. Nu voia să se ducă în bucătărie şi să caute ceva de mâncare, pentru a nu-i strica plăcerea.

Încă înainte de a-l întâlni, auzise vorbindu-se de Ben. O mulţime de femei tânjeau după el, dar fără succes. În perioada cât i-a făcut curte îl urmărise cu atenţie să vadă dacă cumva îşi ia nasul la purtare, dar era o persoană decentă. Avea o minte ascuţită, iscoditoare şi o înţelegea perfect. Îi plăcea agerimea lui. Era înzestrat cu o energie inepuizabilă, preocupările lui fiindu-i familiare lui Fauve, care făcuse cunoştinţă cu lumea publicistică prin intermediul lui Darcy. Înainte de a se culca cu el, în urmă cu câteva luni, Ben îi făcuse o curte asiduă. Fauve se gândi că este un iubit reconfortant, da, acesta era cuvântul potrivit. Alături de el se simţea în siguranţă, îi era cald şi bine.

Simţind că-i chiorăie stomacul, se hotărî să citească ziarul... ca să uite de gogoşi, gogoşi cu dulceaţă, tăvălite în zahăr pudră..., ia te uită, nici măcar nu-i plăceau gogoşile. Când o avea Ben timp să citească ziarele *Times* sau *News?* Îşi aducea vag aminte că noaptea, trezindu-se din somn, zărise lumină în baie şi auzise foşnetul lor. Citea oare ca să adoarmă mai uşor?

Auzi cheia răsucindu-se în broască. În uşă îşi făcu apariţia Ben încărcat de pachete. Sări în picioare să-l ajute.

– Sandviciuri, lapte, ouă... cam atât.

Îi venea să sară în sus de nerăbdare, dar se abţinu.

– N-am ştiut ce preferi, fulgi de porumb sau de orez, aşa că am cumpărat şi una şi alta din belşug. În bucătărie am unt şi pâine. O sărută pe nas aplecându-se peste un teanc considerabil de ziare.

– Ai lipsit atâta vreme!

– Credeam că ai să dormi mai mult... am fost în Times Square. *Philadelphia Inquirer* a apărut mai târziu,

aşa că a trebuit să aştept, spuse el, depunând cu grijă numerele de duminică din *Boston Globe, Pittsburg Press, Washington Press, Cleveland Plain Dealer, Los Angeles Times, Newsday, Houston Chronicle, Atlanta Journal-Constitution, San Francisco Examiner şi Chronicle.* Dar am avut baftă... uite aici *Miami Herald!* Duminica nu se poate pune mâna pe el aşa uşor. N-am găsit însă *Chicago Trib,* abia mâine apare. Dă-mi un pupic.

– Ai şi nişte costiţă la ouă? îl întrebă Fauve.

– M-am gândit să cumpăr costiţă, dar nu am decât o tigaie şi nu pot prăji şi costiţă, şi ouă.

– Păi, prăjeşti întâi costiţa şi apoi în grăsimea ei pui ouăle, îi spuse Fauve inspirată.

– Deşteapta mea scumpă... cât de pricepute sunt femeile! Rămâne pe altă dată, spuse fără prea mult interes şi începu să răsfoiască ziarele. Pe unele le oprea, iar pe altele le arunca pe podea.

– Cauţi ceva anume? bâigui Fauve. S-a întâmplat ceva important?

– Hm... nu... nimic special... trebuie să citesc rubricile de duminică şi cele de interes pentru femei: Modă, Opinii, Căminul nostru, Timpul liber şi altele de soiul ăsta.

– Trebuie neapărat să le citeşti?

– Nici nu-ţi dai seama câte lucruri interesante poţi descoperi duminica în revistele din provincie, îi spuse răsfoind *Cleveland Plain Dealer.* Fir-ar al dracului de nenorocit, mi-a dat un exemplar incomplet, îi lipseşte o foaie. Nu poţi avea încredere în indivizii ăştia... e o crimă... ce dracu', nu e vina vânzătorilor de ziare, ci a celor care le trimit cu avionul... ce porcărie!

– Ben!

– Da, scumpo!

– Hai în pat.

– Acum?

– Chiar acum. Îi luă ochelarii de pe nas şi-l îmbrăţişă.

– Înainte de micul dejun?

– E mult mai bine pe stomacul gol.

– Bine..., spuse privind cu regret la ziarele din faţa lui, bine...

– Sau preferi ca în timp ce eu pregătesc masa, tu să citeşti presa şi apoi să ne băgăm în pat?

– Ce idee minunată, eşti o dulceaţă, o, cât de mult te iubesc!

– Ben, unde sunt lucrurile mele?

– Nu te simţi bine aşa?

– Halatul tău de baie îmi este prea larg şi nu am cu ce să mă încalţ.

– Le-am pus în şifonier în timp ce dormeai... nu suport dezordinea.

– Mulţumesc, îi răspunse. El apucă *Los Angeles Times* şi îşi pironi ochii asupra rubricii *Opinii.*

Peste câteva minute părăsea tiptil apartamentul. Când Ben se dezmetici era prea târziu. Pe oglinda din baie Fauve scrisese cu ruj „Am plecat să iau masa".

Îmbrăcată în salopetă maronie din tweed şi tricou cafeniu din caşmir, Maggy şedea lungită pe covorul din living-room. În jur erau împrăştiate un sul de hârtie milimetrică, creioane colorate şi un catalog cu flori de grădină. Darcy, cu o carte în mână, privea flăcările jucăuşe din cămin. Sorbea din paharul cu Martini, conştient de fericirea sa. Ce plăcut era să ştii că e duminică seara, că nu trebuie să te urci în maşină pentru a te întoarce în oraş decât luni după-amiază? Tocmai făcuseră o plimbare prin pădurea cu copaci înmuguriţi. Teoria lui, potrivit căreia Martini este mult mai gustos după ce inhalezi oxigen şi faci multă mişcare se confirma şi de astă dată... N-are

rost să faci mişcare dacă după aceea nu bei ceva reconfortant!

– Ce faci, scumpa mea?

– Vreau să comand nişte crini pentru grădină.

– Dar hârtia milimetrică la ce-ţi foloseşte?

– Nu le plantez după vechea metodă, ignorantule, fac măsurători şi le pun la distanţe diferite ca să pară că au răsărit natural. După aceea mă uit în catalog şi aleg culorile care se armonizează cu cele de anul trecut, apoi le comand prin poştă. Ar fi trebuit să le comand încă de luna trecută, dar am fost ocupată cu iarba de pe margini.

– Of, Doamne, cine m-a pus să aduc vorba despre asta? zise el fixând tavanul. Ce mi-o fi venit? Dacă aş fi ştiut ce va urma...

– Ce tot îndrugi acolo?

– Îţi aduci aminte de ziua în care ţi-am spus că nu te pricepi la grădinărit? Al naibii de prost! În aceeaşi zi l-ai dat afară pe grădinar.

– Ea a marcat o cotitură în viaţa mea. M-ai înfuriat atât de tare, încât mi-am propus să-ţi dovedesc că şi o orăşeancă poate să înveţe grădinăritul din cărţi la fel cum îşi însuşeşte arta culinară.

– Da, dar la tine e ceva cronic! Înţeleg că trebuie să pui o tufă de trandafiri de trei dolari într-un lăcaş de şase dolari, dar tu ai plantat toată vara trandafiri în valoare de şaizeci de dolari, ai umplut grădina cu ei şi ai pierdut o zi întreagă să răsădeşti numai o singură floare.

– Păi, am vrut să fiu sigură că florile puse de mine sunt plasate la distanţele corespunzătoare pentru a se dezvolta optim, iar îngrăşămintele aplicate sunt suficiente timp de o sută de ani.

– Îţi mai aminteşti de serile când tu smulgeai buruieni, iar eu îţi ţineam lanterna ca să vezi ce faci? Crezi că e normal?

– Când te ocupi de flori doar la sfârşit de săptămână, trebuie să-ţi foloseşti timpul la maximum, îi răspunse ea cu seninătate.

– Dar mai ţii minte că astă-toamnă, timp de şase zile în şir n-ai făcut altceva decât să pui bălegar la rădăcina fiecărei flori, la cinci centimentri adâncime şi că te murdăreai până la coate?

– Toamna când îţi pregăteşti grădina pentru iarnă, spuse ea atotştiutoare, trebuie să munceşti pe brânci, iar rezultatele nu se lasă prea mult aşteptate primăvara când le vine vremea să înflorească. Dacă vrei să faci grădinărit trebuie să te înarmezi cu răbdare. S-ar cuveni să fii măcar mulţumit de felul cum mă descurc!

– Sunt încântat de noua ta pasiune, Maggy, stăpâna straturilor de flori. Nu precupeţeşti niciun efort. Dar chiar că nu pricep de ce trebuie neapărat să te duci mâine la birou. Ce dacă lipseşte Fauve? Ne strică weekendul, mormăi el reamintindu-şi de schimbarea din program.

– Dragul meu, tu te întorci mâine-seară, iar eu o să te aştept acasă. Nu-mi place să las agenţia de izbelişte.

– E vorba de o zi. Casey se poate descurca şi singură. Chiar tu mi-ai spus cât este de capabilă şi eficientă.

– Nu-i vorba de asta. Dacă Fauve lipseşte, trebuie neapărat să fiu eu acolo.

– Fără una din voi la cârmă, nu se poate?

– Lunel este un nume şi-i obligatoriu să fie cineva acolo care să poată rezolva, la nevoie, o problemă importantă.

– Tu ştii mai bine! Oricum, eram sigur că n-ai să-ţi poţi respecta promisiunea de a petrece weekenduri prelungite aici... n-ar trebui să mă mir.

– Aşa e, încheie ea discuţia, preocupată de hârtia milimetrică. Cele patru zile de odihnă pe săptămână deveneau tot mai greu de suportat.

Când Darcy cumpărase casa, felul în care îmbina odihna cu munca părea să fie o idee fericită. Din păcate, după o lună şi-a dat seama că nu putea să reziste acolo patru zile pe săptămână. Începuse să înveţe golf şi tenis, dar nu-i făceau nicio plăcere. Înainte de a se apuca de grădinărit, ca să-şi omoare timpul, cât era ziua de mare făcea curăţenie sau se ocupa de prepararea unor mese sofisticate. Simţea nevoia unei activităţi care să-i solicite rezervele de energie.

Dacă n-ar fi fost grădinăritul... Acum îl înţelegea pe ducele de Windsor care îmbina exercitarea îndatoririlor de monarh cu munca în grădină. În ce o priveşte, aceasta era o preocupare permanentă. Din octombrie până în martie, în perioada de pauză, făcea planuri pentru primăvară. Ar fi trebuit să-i mărturisească lui Darcy că ideea cu casa n-a fost prea fericită, nu-i intra în fire să trândăvească şi nici să ducă o viaţă tihnită. În plus, trebuia s-o pregătească pe Fauve pentru a conduce, la un moment dat, agenţia singură.

De la înfiinţarea ei în 1931, Agenţia Lunel cunoscuse o dezvoltare constantă. În 1948, când John Robert Powers şi-a închis agenţia, Lunel a continuat să existe. Chiar şi acum, în 1973, când apăruseră Eileen şi Jerry Ford, era considerată una din cele mai prestigioase firme din lume. Succesul agenţiilor de fotomodele depindea de managerii lor. Maggy făcea un imens efort de voinţă pentru a sta la ţară vineri şi luni, lăsând-o pe Fauve să se descurce singură. Se străduise să-i lase cât mai multă libertate de acţiune, chiar dacă mai greşea, fiindcă numai aşa îşi însuşea tainele meseriei.

Cu mâhnire în suflet, se văzu nevoită să admită că planul ei reuşise peste aşteptări. Nu e bine să abdici, sub nicio formă, de la datorie. Acum era prea târziu. Dacă ar

fi luat ea frâiele în mână, ar fi eclipsat-o pe Fauve care era capabilă, competentă şi sigură pe ea.

Dar mâine Fauve va lipsi, e plecată în Europa. Mâine, luni, are motiv să fie din nou prezentă la birou. Minunata zi de luni, când se poate ivi vreo situaţie neprevăzută ca urmare a activităţii de la sfârşit de săptămână a celor două sute de fete pline de viaţă şi a celor optzeci de băieţi sănătoşi, se gândi entuziasmată Maggy. Se simţea capabilă să rezolve orice problemă. N-ar fi exclus să apară chiar unele încurcături extraordinare, îşi spuse ea plină de speranţă. Deşi mulţi îşi închipuie că activitatea lor se desfăşoară sub semnul neprevăzutului, în realitate acesta survine destul de rar, iar în zilele următoare, când Fauve va lipsi, nu se poate ca totul să meargă ca pe roate. O să ia prânzul cu Loulou. N-au mai sporovăit de nu mai ştie câte săptămâni. Prima problemă de pe ordinea de zi o constituia confiscarea sutelor de scrisori primite de la fetele care tânjeau să devină manechine şi depozitarea lor într-o valiză pe care avea s-o ia cu sine acasă.

La Lunel, scrisorile erau deschise şi citite de o funcţionară sau de recepţioneră, fiindcă foarte puţine fete din fotografii reuşeau să pătrundă în agenţie. Maggy izbutea să pună mâna pe unele scrisori pe care le lua cu ea vinerea la ţară. Când Darcy era plecat, se ducea glonţ la comoara ei şi cu un cuţitaş deschidea scrisorile şi se delecta parcurgându-le. Exista o şansă infimă ca vreuna din fotografii să fie *trăsnet*... se gândea ea deschizând scrisoare după scrisoare cu tot atâta nerăbdare de parcă ar fi fost cine ştie ce cadou. Încă nu descoperise nimic senzaţional, dar nu se ştie niciodată.

Fauve le conduse spre o masă liberă de pe terasa Pasticeriei Rosati pe cele cinci fete înalte, o turmă de gazele neîmblânzite, total diferite de italience.

– Stați jos! le porunci scurt, conștientă de norocul extraordinar de a fi găsit o masă liberă la Rosati. Cu excepția lui Fauve, niciuna din fete nu mai pusese până atunci piciorul în Roma. Înainte de a-și începe activitatea aveau o zi liberă de acomodare cu fusul orar. Pentru a le oferi o gustare înainte de masa de prânz, Fauve alesese acest loc plasat în Piazza del Popolo – un ansamblu baroc tulburător compus din două biserici identice, cu cupole, fântâna Bernini, obeliscul lui Ramses și poarta monumentală de la Via Flaminia.

Piazza del Popolo a fost construită în urmă cu trei sute de ani din dorința de a-i impresiona pe cei care veneau pentru prima oară în Orașul Etern. Ideea s-a dovedit salutară. Aflat acolo în ambianța solemnă, de pompă imperială, comiteai parcă un sacrilegiu când comandai un Campari. Și totuși asta era Roma, chintesența Romei, cu viața ei obișnuită, care ți se părea aproape nefirească atunci când în palatele proiectate de Michelangelo vedeai rufe puse la uscat, un restaurant în casa în care s-a născut Lucrezia Borgia, sau copii jucând leapșa în grădinile vilei Medici.

Nimic din toate acestea nu-i mai impresiona pe locuitorii Romei. Sunt o specie de oameni aparte, detașați și retrași, destul de necomunicativi cu străinii. Încă de pe vremea lui Cezar erau obișnuiți să-și împartă orașul cu turiștii. Pentru ei, orice individ din altă parte este un provincial și, ca atare, nu acordă nicio atenție turiștilor pe care-i întâlnesc la tot pasul. Există însă și cazuri când un locuitor al Romei întoarce capul după un străin...

– Dumnezeule, cât de prietenoși sunt oamenii ăștia! spuse Arkansas.

Fără să fie surprinsă, Fauve examină chipurile fascinate ale bărbaților de la celelalte mese. Nici măcar nu încercau să-și ascundă încântarea. Aceste americance

înalte, subțiri, elegante, cu părul răvășit de vânt, senzuale fără ostentație, frumoase și tinere exercitau o atracție irezistibilă, de parcă în Europa n-ar fi existat ființe asemănătoare.

Fotomodelele americane urmau să prezinte noile colecții ale creatorilor de modă. Doar cu câțiva ani în urmă ei n-ar fi îndrăznit să-și etaleze noile creații decât pe modelele pentru care fuseseră proiectate. Manechinele din Europa se mișcau însă mult mai bine, și erau mai rafinate decât americancele care apăreau doar în fața aparatelor de fotografiat. În momentul acela, croitoria de lux se practica pe scară largă, iar vestimentația purta semnătura fiecărui creator. Numai la Paris, Londra și Roma se mai confecționau toalete executate manual, ce erau cumpărate de așa-numiții „dinozauri", clienți care, în ciuda tinereții lor, își puteau permite acest lux, reprezentând o categorie socială pe cale de dispariție.

Paradele de modă constituiau un spectacol impresionant. Manechinele de la agențiile de fotomodele din New York erau angajate în schimbul unor sume fabuloase. Ele erau aduse în Europa pentru a prezenta diverse colecții. Publicitatea făcută avea drept consecință creșterea cotei de vânzare a confecțiilor, la magazinele din Indiana, Oslo, Tokyo sau Hamburg.

Preferința revistelor de modă europene pentru fotomodelele din America era bine cunoscută, astfel că Maggy, Wilhelmina și Eileen Ford se obișnuiseră să-și trimită fotomodelele cele mai bine cotate la Paris sau Roma, chiar pe o perioadă de trei luni. Odată ajunsă acolo, fata respectivă, în fond o necunoscută, era asaltată de fotografi și angajată de cei mai buni dintre ei. Fermecați de chipurile proaspete ale americancelor, aceștia le învățau cum să poarte toaletele, mult mai scumpe și sofisticate decât cele din Statele Unite. Coafori de lux și machiori renumiți

făceau adevărate minuni, până când fata atingea culmile perfecțiunii fizice. Tot aici ea își completa pliantul cu fotografii cu poze noi din revistele *Bazaar* din Italia sau *Vogue* din Franța, la care se adăugau și alte reviste de modă din străinătate. Când această fată frumoasă, cizelată, exotică, strălucitoare și rafinată se întorcea acasă de la Paris sau Roma – dacă se mai întorcea – după câteva luni, se lansa imediat în afaceri, ceea ce nu s-ar fi întâmplat după doi sau trei ani de perfecționare la New York.

Maggy și Fauve știau ce riscuri își asumă atunci când trimit fotomodelele în Europa. Deși locuiau în case particulare și erau angajate de agenții locale care păstrau în permanență legătura cu Lunel, puteau fi antrenate într-o serie de situații greu de prevăzut. Din când în când, un funcționar de la Lunel era trimis în control în Europa. La rândul său, Fauve avea obligația de a urmări toate fotomodelele Agenției Lunel care lucrau în Europa, astfel încât Arkansas și celelalte patru manechine, angajate pentru paradele de modă de către Valentino din Roma, Armani și Versace din Milano și Saint Laurent și Dior din Paris, să respecte cu strictețe programul.

– Vă amintiți ce v-am spus despre bărbații din Roma? o întrebă pe Arkansas, care arunca ocheade spre masa alăturată.

– Să nu ne încredem în ei nici cât negru sub unghie, răspunse Arkansas cu un zâmbet larg.

– Știi cine sunt bărbații ăștia la care te rânjești?

– Păi, numai Dumnezeu știe, pot fi foarte bine niște străini ca și noi. Nu le stă scris numele pe frunte, Fauve. Știi de ce ești atât de suspicioasă? Fiindcă ai fost crescută la oraș. Nu ești deloc sociabilă. În ce mă privește, n-am ce să le reproșez.

– Te-ai întrebat oare cu ce ochi te privesc ei? Of, Doamne, asta mă așteaptă în săptămânile următoare? Nu,

nu mai spune nimic! Bănuiesc că o să fie şi mai rău. Ăsta-i doar începutul.

– Dar, Fauve, protestă Angel, una din ultimele achiziţii din Carolina de Sud, de unde proveneau cele mai multe fotomodele de înaltă clasă, mama mi-a spus că dacă treci prin Roma şi nu eşti ciupită de fund măcar o dată, ţi se aduce un mare afront. Ea pretinde că aşa se obişnuieşte aici şi că numai o mocofană se ţine bătoasă.

– Dacă vrei să ştii adevărul despre avansurile bărbaţilor de aici, află că în timp ce unul te ciupeşte de fund, altul îţi fură portofelul! Să-i comunici mamei tale că vremurile s-au schimbat, îi spuse furioasă Fauve.

– Sper că nu ne pretinzi ca în următoarele două săptămâni să muncim tot timpul. Când mai mâncăm? Trebuie să fim bine hrănite, protestă Ivy Columbo cu accentul ei provincial. Ivy cea deşteaptă reuşise în aceeaşi săptămână la examenul de selecţie de la Radcliffe şi Lunel. În această meserie, şcolile înalte urmate de ea n-aveau nicio importanţă.

– Nu vă faceţi probleme, le linişti Fauve, în Milano există un alt soi de bărbaţi, mai puţin periculoşi, interesaţi mai mult de afaceri decât de femei. Acolo aveţi voie să vă fixaţi întâlniri, să luaţi chiar masa cu ei, dacă vă mai ţin puterile după o zi de muncă, lucru de care mă îndoiesc. Dar în Roma, insist să staţi în preajma mea. Vă promit că o să vă duc la cele mai selecte restaurante.

Fauve le cercetă mutrele nemulţumite. Un chelner cu o sticlă de vin în mână se apropie de masa lor.

– Domnii de la masa vecină oferă doamnelor o sticlă cu vin.

– Mulţumesc domnilor şi transmite-le că religia doamnelor nu le permite să bea decât vin cumpărat de ele, îl expedie Fauve.

– Ptiu, drace! rosti Arkansas.

– Ingrata! spuse printre dinţi Angel. Încuiata!

– Ce te costa, dacă erai amabilă? interveni Ivy, scuturându-şi pletele negre cârlionţate în aşa fel încât atrase privirile tuturor celor de pe terasă. Până şi Bambi unu şi Bambi doi, care nu scoseseră nicio vorbă, o priveau pe Fauve cu ochii lor frumoşi adumbriţi de tristeţe.

– Ascultaţi, fetelor, se răsti Fauve. Mă necăjiţi chiar din prima zi de călătorie. Nu e corect şi nu vă permit! Dacă am accepta trataţia lor ar înţelege că le îngăduim să vină la masa noastră şi atunci n-am mai putea scăpa de ei cu una, cu două. De la bărbaţii din Roma nu te poţi aştepta la un simplu gest de curtoazie..., iar voi nu se cuvine să primiţi ca omagiu nici măcar o sticlă cu vin şi nici să le zâmbiţi. Obiceiul de a acosta femei îl au în sânge... bărbaţii din Roma sunt cei mai neruşinaţi şi parşivi Casanova din câţi există pe lumea asta. În niciun caz să nu vă încurcaţi cu vreunul din ei. Acum aţi înţeles? Am fost destul de clară? Niciun cuvânt, nicio privire, niciun surâs..., le spuse şi le privi pe fiecare în parte, serioasă şi gravă. Pentru prima oară, Maggy o trimitea singură cu fetele într-o călătorie în străinătate, considerând-o suficient de matură şi experimentată. Fauve era atât de concentrată asupra predicii sale, încât nu observă bărbatul care se îndrepta cu paşi lenţi spre ele, oprindu-se din când în când pentru a se uita mai bine la ea.

... niciun deget să nu mişcaţi, îşi încheie ea peroraţia sfredelindu-le cu privirea. În acel moment, bărbatul ajunse neobservat în spatele ei şi rămase o clipă nemişcat, privind-o năucit. În timp ce fetele îl cercetau curioase, el se aplecă şi o sărută pe creştetul capului. Scandalizată, Fauve se ridică furioasă în picioare, netezindu-şi părul, gata de atac.

– Cum... îndrăzneşti! răcni ea.

În acel moment, Eric Avigdor o luă în braţe. Fetele aplaudară, dar Fauve nu mai auzea.

30

– Am urmărit-o cu atenție, dar în ultimele cinci minute nu ne-a aruncat nici măcar o privire, şopti Ivy.

Stătea la o masă în Dal Bolognese, un restaurant zgomotos de lângă Rosati, împreună cu Arkansas, Angel, Bambi unu şi Bambi doi. Eric şi Fauve se aşezaseră la altă masă, de unde Fauve putea observa fetele, fără a le auzi însă.

– Îmi pare rău, Arkansas, dar eu nu am ochii tot atât de buni ca ai tăi, se văicări Angel. Fără ochelari nu văd mai departe de masa noastră. Spune-mi şi mie, prietenul lui Fauve este într-adevăr atât de irezistibil pe cât mi s-a părut mie?

– Mica mea savantă, îl subestimezi, mormăi Arkansas. De ce mă întrebi pe mine? Cere-i părerea lui Bambi unu sau Bambi doi!

– Pentru că tu eşti cea mai înaltă dintre noi, îi explică Angel. Iar Fauve este cea mai parşivă! Ea are voie să ia masa cu un mascul, prieten vechi, chipurile. El nu face parte din categoria italienilor corupți cu care ne-a împuiat capul, doar are accent franțuzesc!

– Dacă ai avea ochi să vezi, ți-ai da seama că e vorba de un vechi prieten, obiectă Bambi doi. Să fi văzut numai cum o privea. Dacă m-ai întreba, ți-aş spune că e mai mult decât o simplă cunoştință. Oftă cuprinsă de nostalgie.

– Lăsați-mă în pace! spuse Angel iritată.

– Dragele mele, terminați cu ciorovăiala! interveni Ivy. O ducem de minune! Slavă Domnului, a uitat de existența noastră. N-o mai luați în seamă! La cine a rămas ghidul ăla?

– La mine, spuse Bambi unu, lungindu-şi gâtul cu o mişcare plină de graţie.

– Deschide-l şi citeşte-ne, îi ceru Ivy.

– Dar mănânc, protestă Bambi unu şi să nu mai foloseşti apelativul ăsta. M-am hotărât să-mi schimb numele. Sărmana mea mămică a încercat să fie originală, şi uite, numai în agenţie sunt cinci Bambi, patru Dawn, şapte Kelly, douăsprezece Kim, şaptesprezece Lisa, nouă Heidi... de acum încolo să-mi spuneţi Harold.

– Scumpa mea Harold, deschide ghidul. O să mănânci mai târziu. Citim toate pe rând, promise Ivy. Chiar şi Angel o să-şi pună ochelarii când o să-i vină rândul, nu-i aşa, Angel?

Serioase, fetele îşi mâncau macaroanele în linişte, ascultând atente explicaţiile cuprinse în ghidul Europa al lui Fielding.

– Dal Bolognese, începu Harold cu glas piţigăiat, este locul preferat al viitoarelor stele ale ecranului, al pictoriţelor şi al altor artiste... tâmpenii! Nu văd nicio stea în devenire pe aici sau, mai ştii, poate că noi suntem alea. În afară de chelner şi picolo nu am remarcat vreo stea pe aici, şi de fapt nici nu mă interesează.

– Lasă remarcile personale şi citeşte mai departe, Harold, îi porunci Ivy. Fauve tocmai ne-a aruncat o privire.

Harold îşi aplecă deasupra cărţii drăgălaşul său cap blond *cendré* şi începu să citească repede. Fetele mâncau şi ascultau cu atenţie, fără să observe că masa lor atrăgea privirile tuturor. Cine a mai pomenit o asemenea *privelişte* la Roma? Cinci divinităţi, americance fără îndoială, dintre care una citea de zor dintr-o carte. Te pomeneşti că fac parte dintr-o sectă religioasă? Sau sunt lesbiene? Iar cea neobişnuit de înaltă, cu păr blond spălăcit, tuns neînchipuit de scurt... o fi ultima modă? se întrebau italiencele

îngrijorate. Dacă e aşa, vin vremuri grele! Numai o femeie foarte frumoasă îşi poate permite să se tundă atât de scurt. „Americancelor, căraţi-vă acasă!"

– Ne spionează! zise Fauve, stând ţeapănă pe scaun.

– Nu-i adevărat. Sunt absorbite de lectura ghidului ca orice turist conştiincios. Nişte fete fermecătoare şi serioase, spuse Eric.

După ce se scurseră primele clipe de surpriză şi încântare, în timpul cărora nu scoseseră nicio vorbă, el se simţi brusc intimidat. Era femeie acum, o femeie cu capul pe umeri, experimentată, rafinată. Ce se întâmplase cu Fauve a lui? Arăta atât de practică, îmbrăcată sobru într-un sacou negru de caşmir, fustă de flanel gri, cu pantofi foarte eleganţi fără toc şi bluză albă de mătase. Numai eşarfa în nuanţe de gri şi ruginiu îi reamintea de felul excentric în care obişnuia să se îmbrace odinioară. Frumuseţea îi era accentuată de îmbrăcămintea sobră. Capul îi semăna cu o floare aşezată pe o tulpină perfectă. Părea mult mai matură decât fetele din preajma ei. Acum nu-l mai mira că nu-i răspunsese la ultima scrisoare... nu semăna deloc cu persoana căreia îi scrisese.

– Ce faci în Roma? îl întrebă ea calmă.

– Lucrez la o firmă de arhitectură din Avignon şi am venit la o consfătuire în problema locuinţelor. Începe peste câteva zile, dar am venit mai devreme. Un arhitect ar trebui să viziteze Roma cel puţin o dată pe an, indiferent de preferinţele lui estetice... nu eşti de acord cu mine?

– Da, sigur că da. Ruine...

– Nu numai ruine, ci mai ales clădiri din diferite epoci, bine întreţinute, îi spuse fără să schiţeze măcar un zâmbet.

A uitat de ruine, se gândi Fauve întristată. Nu e de mirare că nu mi-a răspuns la ultima scrisoare. Dar ce

pretenții să aibă? Ea scrisese unui tânăr de douăzeci și cinci de ani, entuziast și impulsiv, pasionat de ruine și îndrăgostit de Fauve Lunel, iar acum avea în fața ei o persoană matură, un bărbat în toată puterea cuvântului. Părul îi era la fel de rebel ca odinioară, când încerca mereu să-l netezească cu mâna, buza inferioară tot atât de cărnoasă – nu-și putea dezlipi ochii de pe crestătura din mijlocul ei –, dar acum se exprima cu ușurință și era sigur de sine, ceea ce nu făcea decât să-l înstrăineze și mai mult de ea. Înfățișarea lui matură o intimida.

– Ce coincidență să ne aflăm amândoi aici!

– Numai la Roma se putea întâmpla, răspunse Eric.

– Doar toate drumurile duc la Roma, nu? rosti ea, gândindu-se că vorbeau numai ca să facă conversație. Și ce vrea să spună cu acest „numai la Roma", ce anume se putea întâmpla numai aici?

– Fauve..., începu el, dar fu întrerupt de Ivy care apăruse pe neașteptate la masa lor.

– Îmi pare rău că vă deranjez, dar ne-am gândit să ne petrecem ultima noastră după-amiază liberă făcând turul orașului cu un ghid de limbă engleză. Ivy ținea sub braț exemplarul lui Fielding.

– Faceți cunoștință, Ivy Columbo, Eric Avigdor.

– O idee foarte bună, domnișoară Columbo, o aprobă Eric, turul orașului se poate face și noaptea dacă nu sunteți prea obosite.

– Nu, suntem prea surescitate pentru a dormi. Când zici tu, Fauve, noi suntem gata de plecare.

– Păi..., Fauve șovăia. Nu putea să-l lase baltă pe Eric, chiar dacă nu mai era acel Eric *al ei* de odinioară. La dracu' cu fetele astea, nu pot să stea o clipă locului!

– Cum zici tu. Ivy se proptise în dreptul mesei așteptând răspunsul. Dacă turul orașului ți se pare plicticos, am putea să mergem la Via Condotti, să facem

cumpărături la magazinul Gucci... Până te decizi, noi o să ne documentăm asupra obiectivului.

– Domnişoară Columbo, ce-ar fi să vizitaţi Vaticanul? Eric şi Ivy schimbară priviri pline de înţeles.

– Minunată idee! Fauve, şi tu vrei să vezi Vaticanul, nu?

– Păi...

– Hai, Fauve, hotărăşte-te! Pierdem timp preţios. Ar fi minunat să trimitem acasă vederi de la Vatican.

– Of, la dracu', Ivy, duceţi-vă! Eu am văzut Vaticanul.

Ivy se întoarse încântată la masa lor. Ştia că în viaţă nu era suficient să fii frumoasă. Îşi dăduse seama de asta la concursul de Miss Adolescenţa când, în loc să danseze step, a recitat un poem scris de ea, despre Thomas Jefferson şi asta nu fiindcă n-ar fi ştiut să danseze step. Oricât ar fi fost Fauve de autoritară, nu reuşea s-o împiedice pe Ivy să facă ce vrea, mai ales când era vorba de italienii ăştia înalţi, bruneţi, cu păr cârlionţat şi periculoşi, cu cămăşile lor descheiate până la buric.

– Haideţi fetelor, până nu se răzgândeşte. Tipul e de comitet. Să ne retragem ca nişte doamne. Nu vă bulucîţi! Arkansas, nu te mai hlizi! Bambi doi, să nu cumva să tragi cu ochiul la masa lui Fauve! Harold, nu te mai zgâi la individul ăla!

– Dumnezeule, unele persoane nu ştiu să profite de *La Dolce Vita,* constată Arkansas.

– Asta s-o crezi tu! îi închise Ivy gura.

– Facem o plimbare? o întrebă Eric când ieşiră din restaurant, îndreptându-se spre Piazza del Popolo. Cascadele de marmură ale balustradelor care duceau spre Pincio Hill păreau nişte pini unduitori din grădinile înalte ale vilei Borghese.

– Pe unde o luăm? întrebă Fauve uluită că are de ales.

– Unde ne duc picioarele, îi răspunse el luând-o de mână.

– Ăsta-i locul meu preferat. Mă simt ca o şcolăriţă care trage chiulul. Nu trebuia să le las singure, dar nu suportam gândul să mă duc la Vatican. Am mai fost o dată la Roma şi nu se putea să nu-l vizitez..., când am ajuns la Capela Sixtină nu-mi mai simţeam picioarele. Dar nu puteam renunţa la vizitarea Capelei. Este un obiectiv obligatoriu. Fireşte că Ivy trebuie să se ducă, dar asta nu e valabil şi pentru mine.

– Îţi aduci aminte de Palatul papal din Avignon? De când am fost amândoi acolo mi-am dat seama că nu eşti tipul de om căruia să-i placă Vaticanul.

– O!

– Doar nu-ţi închipui că te-aş fi lăsat să pleci cu fetele?

– N-am fost prea sigură!

– Am atâtea să te întreb. În primul rând, ai mai fost la Félice?

– Nu.

– Tot nu vrei să-mi spui de ce?

– Nu, îi răspunse scurt. Ce mai fac părinţii tăi?

– O duc foarte bine. Tata s-a retras la Villeneuve şi este încântat că m-am decis să stau în Avignon. Dar bunica ta? Are o căsnicie fericită?

– A cumpărat împreună cu Darcy o casă la ţară şi este de-a dreptul încântată să facă tot felul de lucruri la care înainte nici n-avea timp să se gândească. Magali e mulţumită de felul ei de viaţă. Acum nu vine la agenţie decât trei zile pe săptămână... mă lasă să mă descurc singură, iar ea are mai mult timp liber la dispoziţie, aşa cum e şi firesc după atâţia ani de muncă, spuse Fauve îngândurată.

Mergeau pe Via Margutta, o stradă îngustă şi aglome-

rată, în direcția Treptelor Spaniole. Trecură pe lângă zeci de galerii de artă fără să le bage în seamă, când deodată Eric o conduse spre o poartă dublă, care dădea într-o clădire cam dărăpănată. În spatele porții era o curte mare, iar în fundul curții se vedea Pincio Hill acoperit de verdeață. Povârnișurile lui abrupte invadate de plante de tot felul duceau până în inima Romei.

– Iată unde ne-au dus picioarele, îi spuse, urmărindu-i atent reacția. Când îl privi în ochi, redescoperi acea calitate rară, pe care o întrevăzuse prima oară în sala de dans de la Uzès. Cu nimeni altcineva în afară de el nu se simțise atât de apărată, capabilă să înfrunte orice primejdie. Barierele care păreau să se fi ridicat între ei dispărură ca prin farmec. Îl privi în ochi.

– De ce nu mi-ai răspuns la ultima scrisoare? îndrăzni în sfârșit să-l întrebe.

– Dar ți-am răspuns! Tu nu mi-ai mai scris.

– Nu-i adevărat!

– Sunt sigur că eu am scris ultimul.

– Și eu sunt la fel de sigură că n-am primit răspuns la scrisoare.

– Nu putem avea amândoi dreptate.

– Dar nici nu ne putem înșela amândoi.

– S-ar putea să avem deopotrivă dreptate și să ne înșelăm, conchise el.

– Am crezut că te-ai schimbat, și scrisorile mele nu te mai interesează.

– Iar eu mi-am zis că scrisorile mele sunt prea anoste în comparație cu stilul tău de viață. Singurele mele subiecte fiind artele frumoase și viața din armată, așteptam cu nerăbdare scrisorile tale, pe care le păstrez și acum în sertarul biroului.

– În cele din urmă mi-am zis că te-ai îndrăgostit de

altcineva şi nu ai curaj să-mi mărturiseşti, îi spuse Fauve cu o voce gâtuită de emoţie.

– Iar eu eram convins că toţi bărbaţii din New York îţi dau târcoale.

– Asta cam aşa e, dar eu îi resping pe toţi.

– Şi chiar nu ai permis nimănui să se apropie de tine? Nu te-ai ataşat de nimeni?

– Nu.

– Deloc, deloc?

– În ce mă priveşte, când e vorba de dragoste vreau ori totul, ori nimic. Dar tu... în toţi aceşti şase ani?

– Eu am încercat toate remediile posibile pentru a uita de existenţa ta: muncă, băutură, femei, dar în zadar.

– În zadar? Ochii ei exprimau o fericire de nedescris.

– Da, în zadar. N-am reuşit să mi te scot din inimă.

– O, scumpul meu! Fauve ţopăi în jurul lui, plutind în al nouălea cer de fericire. E departe hotelul tău?

– La cinci minute dacă...

– Dacă...?

– ... dacă nu ne grăbim şi la trei minute dacă o luăm la goană.

Era un pat dublu cu salteaua pusă pe mijloc. Când se îmbrăţişau marginile saltelei îi învăluiau mângâindu-le trupurile. Parcă stăteau înlănţuiţi într-un troian de zăpadă cald, fără să-şi dea seama care sunt picioarele sau braţele lui şi care ale ei. În mintea lui Fauve se învălmăşeau felurite simţăminte. Ultimele ore fuseseră atât de pline şi de neaşteptate! Era ameţită, năucită de tot ce i se întâmpla. O serie de amănunte i se îmbulzeau în minte: ce mătăsos era părul de sub braţele lui, cât de natural se comportase când a văzut-o goală pentru prima oară, clipele de neuitat care-i tăiau respiraţia ori de câte ori îi lua sfârcurile între buze, iar ea, privindu-i creştetul capului,

îşi dădea seama că nu mai cunoscuse asemenea senzaţii, apoi momentul când dezmierdările cedau, încet-încet, locul dorinţei, o dorinţă de nestăpânit, care atingea sublimul. Dezlănţuirea acestei pasiuni curate le reamintea de îmbrăţişările de odinioară din maşina oprită pe şoseaua spre Félice. Totul devenea înălţător, trecutul se întrepătrundea cu prezentul. Uneori i se părea că valsează în acordurile unei orchestre de ţară, alteori că stăteau la umbra unui păr bătrân sau se lăsa mângâiată de razele străvezii ale soarelui, de culoarea mierii aurii-roşcate care scălda zidurile din cărămidă ale Romei. Îi sărută pleoapele coborâte.

– Nu dorm, am închis doar pentru o clipă ochii.

– Niciodată în viaţa mea nu mi s-a mai întâmplat să mă găsesc exact în locul unde aş fi vrut să fiu, gândi Fauve cu voce tare.

– La Roma? şopti Eric cu buzele lipite de gâtul ei.

– Nu, aici în pat. Acest pat înseamnă totul pentru mine. Nu vreau să-l părăsesc niciodată.

– Iubito, dar nici nu trebuie. Am să te ţin aici de-a pururi. O, am să-ţi aduc mâncare bună, băuturi fine şi din când în când am să schimb aşternutul, deşi n-aş vrea să alung parfumul dragostei noastre..., oricum n-am să te las să pleci. Trebuia să te fi luat de nevastă când aveai şaisprezece ani.

– Eşti un visător... cu astfel de gânduri, oftă ea.

– Asta nu înseamnă că sunt visător. Aşa ar fi trebuit să procedez dacă aş fi avut puţină minte şi nu m-aş fi gândit la viitor. Eric se desprinse din îmbrăţişare, îşi sprijini capul de mână şi o privi cu gravitate. Nici nu ştii de câte ori am reînnodat firul evenimentelor petrecute la gară. În loc să te fi lăsat să pleci ar fi trebuit să te duc acasă la părinţii mei, să fi avut grijă de tine până când îţi reveneai din şoc şi după aceea ne-am fi putut căsători. În

felul acesta nu am fi pierdut şase ani de zile. Dar eram prea tânăr şi lipsit de imaginaţie ca să-mi dau seama ce era de făcut. N-am să mi-o iert niciodată.

– Opreşte-te Eric! Fauve se ridică în capul oaselor zguduindu-se de râs. Părul lung îi acoperea pieptul gol. Eram doar nişte copii care se tăvăleau în frunzele uscate din pădure, toamna... nişte prunci..., iar copiii, ştii prea bine, nu se căsătoresc. Ne-ai văzut locuind într-o căsuţă lângă o cascadă şi alte lucruri de genul ăsta?

Eric nu reacţionă în niciun fel la cuvintele ei.

– Nu era momentul potrivit pentru un pas ca ăsta, continuă Fauve, ce ştiam eu atunci? N-aveam experienţă de viaţă, nu mă pricepeam la afaceri şi nu cred că m-aş fi împăcat cu gândul măritişului, eram un copil. Glumeşti, nu-i aşa? îl persiflă ea.

Eric îşi plimbă degetul pe obrajii ei. De câte ori reînviase imaginea acestor pometi care se rotunjeau atunci când zâmbea.

Se aşternu o linişte deplină ca la un concert când intervine o scurtă pauză între cele două părţi ale unei sonate.

– Bineînţeles că am glumit, rosti el deodată. Ştii cum se întâmplă când faci armata. În toiul nopţii eşti asaltat de fel de fel de gânduri, iar ăsta era visul meu cel mai frumos. Dar noi am fost şi suntem realişti.

– Of, iubitule, uneori aş dori să renunţ la pragmatismul ăsta; m-am plictisit să fiu mereu cu picioarele pe pământ. Ai citit şi tu prin cărţi despre aceia care susţin că cel mai important lucru e să-ţi trăieşti clipa, ca şi cum fiecare zi ar fi cea de pe urmă. Cred că e o doză de cinism în toate astea; când mă gândesc la mine simt cum mă copleşeşte tristeţea.

– Te-ai întrebat ce-ar deveni omenirea dacă toţi s-ar ghida după asemenea precepte? spuse Eric.

– Nu ştiu ce-ar face alţii, dar în ce mă priveşte ştiu cum aş proceda dacă asta ar fi ultima mea zi din viaţă.

– Spune-mi şi mie.

– O să-ţi arăt, zise ea şi se întinse pe pat, îl cuprinse în braţe şi îşi apropie buzele de gâtul lui în locul unde-i simţea pulsând sângele.

Soarele apunea, fără ca ei să-şi dea seama de trecerea timpului. Când se aprinse lumina într-o cameră aflată de cealaltă parte a hotelului în care locuia Eric, Fauve tresări.

– Of, Doamne, cât o fi ceasul?

Eric întinse mâna după ceasul de pe noptieră.

– Şase fără zece.

– Nu se poate! Sări ca arsă din pat, se duse la baie, aprinse lumina şi se privi în oglindă. Era îmbujorată şi ciufulită. O, nu! Se vede cât de colo cum şi unde mi-am petrecut după-amiaza, rosti ea cuprinsă de panică. Trebuie să fac un duş, să mă machiez, să-mi aranjez părul şi chiar şi atunci cred că fetele or să-şi dea seama. Eric, la ce oră se închide Vaticanul? Ai idee? Nici nu ştiu ce să fac mai întâi! Ce încurcătură!

– Calmează-te, iubito! Nu te enerva, hai să chibzuim!

– Să chibzuim? Cine are timp de gândire? Trebuie să ajung cât mai repede la hotel, poate că fetele sunt acolo şi mă aşteaptă. Dar dacă nu sunt acolo? Goală, Fauve se foia prin baie. Încercă, agitată, să dea drumul la duş, în timp ce căuta, fără să găsească, o perie în poşetă. Lăsă apa rece să-i scalde faţa îmbujorată. Tulburată şi îngrijorată se întreba cum de trecuse timpul atât de repede.

– Iubito, eşti surescitată. Ai îngheţat, ai pielea de găină. O înfăşură într-un prosop mare, o luă în braţe şi o puse pe pat, deşi ea protesta dând din mâini şi din picioare. Stai liniştită. Am să telefonez la hotel. Ai spus Grand Hotel? Vorbi pe un ton repezit în italiană cu recepţionerul.

– Dar ce dracu' să le spun? Închide telefonul, pentru numele lui Dumnezeu, trebuie să inventez ceva plauzibil. Încercă să-i smulgă receptorul din mână, dar el o opri cu cealaltă mână.

– Cu *signorina* Ivy Columbo, *per favore,* spuse el.

– Nu, nu Ivy. Este cea mai deşteaptă. Cere-o... cere-o pe Bambi doi. Eric n-o luă în seamă. Alo, domnişoara Columbo? Aici este Eric Avigdor, da... cum a fost la Vatican? Interesant! Cred şi eu. Fauve? Se odihneşte pe o bancă. M-a rugat să vă telefonez eu la hotel. Nu, e destul de bine acum, doar puţin slăbită... din cauza fusului orar şi a claustrofobiei... acum am ieşit din Catacombe... da, Catacombele St. Callisto... în afara Romei, pe Via Appia Antica. Suntem departe de Roma... din vina mea, îmi pare rău. Eu am fost cu ideea... am uitat cât de întuneric e înăuntru şi cât de înguste sunt pasajele, iar dacă nu stai lângă ghid te poţi rătăci şi nu mai ştii pe unde să ieşi..., dar catacombele trebuie vizitate dacă te interesează martirii creştini... nu credeţi că pe Fauve o interesează Catacombele? Nu o interesează, dar sunt pasiunea mea. Se pare că am fost egoist. Problema e că am pană de motor, e circulaţie intensă, iar aici la staţia de benzină, de unde dau telefon, vor să închidă... nu ştiu la ce oră o să ajungem. Mi-e teamă că o să dureze mult... nu ştiu exact cât. Este foarte îngrijorată în privinţa voastră... vă descurcaţi? Luaţi masa în cameră şi vă culcaţi devreme? Aveţi dreptate... aşa e cel mai bine. Sunteţi frânte de oboseală? Aşa, după ce terminaţi cina puneţi pe uşă plăcuţa „Nu ne deranjaţi", iar eu am să-i spun lui Fauve să stea liniştită.

– Să ceară să fie trezite dimineaţa, îi şopti Fauve.

– Nu uitaţi să vorbiţi la recepţie să vă trezească dimineaţa... nu vă bazaţi pe ceasurile de voiaj, nu funcţionează totdeauna. Noapte bună, domnişoară Colum-

bo... Poftim? Ivy? Noapte bună, Ivy. Mulțumesc pentru amabilitate. O să i se ia o piatră de pe inimă. Puse receptorul în furcă.

– Catacombe! Total neverosimil.

– Cred că am fost foarte convingător.

– E adevărat... n-am știut că poți minți așa de bine. Totuși, cine poate fi atât de nesăbuit, să se afle la Roma într-o zi de primăvară splendidă și să viziteze catacombele?

– Păi, cel care se duce la Vatican.

– Oh!

– Niciunul nu e mai breaz, îi spuse cu tandrețe Eric, retrăgându-și mâna cu care o depărtase de telefon.

– Ce vrei să spui?

– Înseamnă că niciunul nu este avantajat.

– Ce părere ai, mi-am pierdut autoritatea față de ele?

– Numai pe moment. Mâine când o să-ți pui sacoul sobru, impresionant și pantofii cuminți, o să reușești să-ți aduni turma în jurul tău...

– Crezi că e adevărat ce spune? O crezi?

– De ce nu? Părea într-adevăr obosită.

– Ivy? Nu cred... Probabil că acum joacă țonțoroiul prin cameră, spuse amărâtă Fauve.

– Sunt convins că iau masa în cameră, îi zise Eric sărutând-o pe ceafă. Când vorbise cu Ivy auzise clar pocnetul inconfundabil al unui dop de șampanie.

Dimineața următoare, Fauve se afla în holul hotelului Grand. Citea *Daily American* cu aerul nevinovat și preocupat al cuiva care așteaptă. Când fetele coborâră din lift, observă mulțumită că păreau odihnite și proaspete. Le duse la Valentino, unde urmau să rămână până seara pentru a li se ajusta toaletele pe care trebuiau să le prezinte marți.

De regulă, la Roma luna martie este umedă şi răcoroasă, însă ziua aceea se anunța frumoasă. Cafenelele erau asaltate de clienți atraşi de mirosul pătrunzător de cafea. În atmosfera călduță de primăvară arborii înmuguriți îşi întindeau ramurile peste ziduri şi garduri, iar fiecare colț de stradă era împânzit cu tarabe de flori.

Fauve cumpără sute de garoafe micuțe, roşii, frumos mirositoare. Pe cele care nu-i încăpură în taşcă le ținea în brațe. Se simțea cuprinsă de o fericire amețitoare, de parcă ar fi fost un balon roz umplut cu heliu ce se înalță spre cerul de peruzea, fluturându-şi minuscula sforicică în bătaia molcomă a vântului. Oare de ce cumpărase atâtea flori, se întreba, revenind cu picioarele pe pământ pentru o clipă. Se ducea să le întâlnească pe cele trei fotomodele ale agenției care de şase săptămâni lucrau la Roma. Le găsi foarte bine dispuse. Le dărui câte un braț de garoafe, le sărută în grabă şi se eliberă, în sfârşit, pentru a se întâlni cu Eric.

Înainte de a se duce la Valentino să le ia pe Ivy şi pe celelalte fete, ziua era a lor – un timp în afara timpului, fără legătură cu viața reală, un timp de care putea să dispună cum voia, trăindu-l din plin, clipă de clipă, fără să se gândească la ziua de mâine. Era abia miercuri dimineață şi la Florența urmau să plece joi-noaptea... o eternitate dacă se gândea că până atunci o să petreacă clipe de neuitat.

În timp ce luau masa de prânz într-un mic restaurant lângă Forum, Eric nu-şi dezlipea ochii de pe chipul ei. Nefardată, doar cu genele date cu rimel, cu părul periat, strălucitor, ca o boare purpurie, nu părea să aibă mult peste cincisprezece ani. Purta un pulover pe gât de culoarea înghețatei de fistic şi pantaloni albi de catifea băgați în cizme de culoarea mierii. Peste pulover îşi pusese un poncho de bumbac bleu-deschis, iar pe umăr îi atârna

taşca. Ai fi zis că e o elevă pregătită pentru prima zi de şcoală. Iubirea lui pentru Fauve era atât de profundă, încât îi lua pur şi simplu minţile. După-masă se duseră la Forum şi cumpărară bilete de la casă. Cu un simplu bilet te întorceai în timp, în istorie.

– Şi ultima oară când am fost la Roma, a doua zi după Vatican, am venit aici, spuse Fauve şi am promis să revin ori de câte ori o să am ocazia. Nu te deranjează, nu-i aşa? Nu ştiu dacă un arhitect găseşte locul ăsta interesant.

– Bucăţi disparate de pilaştri, câteva cupole, nişte statui decapitate, spuse Eric privind de jur împrejur. O grămadă de pietre depuse unele peste altele, relicve adunate secole de-a rândul, toate acoperite de iederă, viţă şi ilice... destule lucruri interesante pentru un arhitect. Ce te atrage atât de mult aici? încheie el râzând.

– Este singurul loc din Roma unde îţi dai seama de vechimea oraşului. Oriunde în altă parte, monumentele sunt restaurate şi bine întreţinute, nu îţi reamintesc de trecut..., dar aici toate sunt în stare naturală, îţi permit să dai frâu liber imaginaţiei.

Fauve şi Eric o luară în sus, pe sub chiparoşi, spre creasta Palatinului, acolo unde odinioară monarhi din toată lumea sălăşluiseră în palate. Nu se vedea ţipenie de turist sau localnic.

– Ăsta este colţul cel mai puţin populat din Roma, şopti Fauve. Liniştea plină de poezie a Forumului o încânta. Acest loc părăsit şi misterios exercita o atracţie aproape supranaturală; cândva, aici se îmbulzeau oameni veniţi din toate colţurile Imperiului Roman pentru a-i vedea plimbându-se pe potentaţii zilei. Se simţea copleşită de un sentiment tulburător, aici putea parcurge milenii de istorie. Rupse o frunză de acantă verde-închis şi îi studie forma clasică, apoi îi aruncă o privire lui Eric. Tare ar fi

vrut să-i facă o coroniță din frunze de acantă. Îl vedea ca pe un consul roman, care venea să aducă la cunoștință starea de lucruri de la granița imperiului. Și unul și celălalt ar fi putut să degaje aceeași forță și sete de aventură. I-ar fi stat foarte bine o coroniță de acantă.

Ajunseră în vârful dealului și urcară treptele abrupte care duceau spre grădina mică, luxuriantă, singura care supraviețuise din grădinile suspendate Farnese de odinioară.

– Ce mult îmi place aici! exclamă Fauve. Nu miroase frumos? A *ce* miroase?

– A merișor... sau e mireasma secolelor? îi răspunse Eric privind la Forumul care li se înfățișa în vale.

– Aici simt că sunt vie, mai mult decât oriunde în altă parte în Roma, îi zise Fauve vrăjită. Chiar și fantasmele par prietenoase aici.

– Da... și eu simt asta... cum de ai știut?

– Și ultima oară când am fost aici am avut aceeași senzație... și eram sigură că și tu ai să simți la fel. Se așezară pe o bancă de piatră și tăcură o vreme. Emanațiile reconfortante, aproape tangibile ale trecutului dispăreau una după alta, dar asta nu însemna că ele nu continuau să existe de-a pururi. Dar nu mi-ai spus nimic despre performanțele tale în pictură... niciun cuvânt.

– Nu mai pictez... din vara în care te-am cunoscut.

– Ai renunțat? exclamă el uluit. Cum se poate? Pictura însemna atât de mult pentru tine.

– Iubitule, rosti Fauve cu o ton de regret în glas, nu mai insista... nu pot să-ți explic, nici eu nu-mi dau bine seama. Hai să vorbim mai degrabă despre congresul la care urmează să participi. Nici nu-ți dai seama de importanța lui.

Se ridică de pe bancă și începu să măsoare poteca în sus și-n jos entuziasmat, gesticulând viguros cu mâinile lui mari și frumoase.

– Îți aduci aminte de blocurile alea oribile din zona industrială a Corintului, din împrejurimile Avingnonului?

– Cum să nu? E singurul lucru respingător de care-mi amintesc.

– Nu trebuiau să fie construite. Ăsta e şi scopul întrevederii noastre – edificarea unor locuințe confortabile la acelaşi preț, dacă nu chiar mai mic... este o chestie de proiectare. Nu mă pot împăca cu ideea că locuințele muncitoreşti sunt atât de respingătoare; şi alți arhitecți îmi împărtăşesc punctul de vedere. Ne întâlnim să discutăm.

– Interesul tău se rezumă numai la construcții de genul ăsta?

– Nici pe departe..., dar sunt foarte necesare, merită să-ți bați capul cu ele. Bineînțeles că mai există şi alte proiecte atractive. Specialitatea mea este reamenajarea fermelor din Provence. Nici nu-ți dai seama cât de mulți sunt cei care cumpără o gospodărie din asta şi apoi vor s-o transforme într-o casă tiroleză sau o vilă grecească. Eu le pot oferi o casă confortabilă şi modernă, fără să alterez stilul original. Cel mai fericit sunt când construiesc o casă nouă, atunci când pot să-mi pun la contribuție imaginația. Nu mă iau după fermele din regiune, ci proiectez o casă modernă, frumoasă şi confortabilă, armonizată cu peisajul din Provence, cu dealurile şi casele vecine. Ăsta-i visul unui arhitect! Vreau să ți le arăt. Vii să le vezi? După ce îți termini treaba la Paris, nu te grăbi să te întorci la New York... hai să ne facem planuri...

Mai puțin entuziasmată, Fauve îi întrerupse peroraţia:

– Fără planuri! În ce mă priveşte, proiectele mele de viitor se rezumă la programul fetelor de diseară. Am o vagă impresie că pun la cale ceva. Nu le pot lăsa nesupravegheate, dar nici nu suport să stau departe de tine.

– N-ar fi bine să aduc câțiva prieteni, să luăm masa împreună cu fetele? propuse Eric.

– Prieteni? Arhitecți italieni?

– La consfătuirea asta participă invitați din diverse țări. Ca și mine, mulți dintre ei se află deja la Roma.

– Hm... Fauve chibzuia la cele spuse de el. Nu accept niciun bărbat de origine latină. Nici suedezii nu sunt mai breji... nu întâmplător majoritatea filmelor porno sunt suedeze... englezii... nu, știi ce spun francezii, că nu există femeie pe lume mai obsedată sexual ca o englezoaică frigidă. Dacă teoria este valabilă și pentru bărbați? Nu pot risca.

– Finlandezi, sugeră Eric, de ce să nu încercăm cu finlandezi? Se pare că la ei rata natalității nu este prea ridicată.

În aceeași seară, după o cină de pomină care avea să rămână în analele Agenției Lunel, Fauve se asigură că fetele se află în camerele lor, apoi se duse la hotelul lui Eric. Îi întâmpină patul imens, ademenitor, care exercita asupra lor o atracție mitică ce se accentua pe măsura scurgerii puținelor ore pe care le aveau la dispoziție. Grosimea cearșafurilor, salteaua lăsată la mijloc, lumina gălbuie a veiozei, toate acestea păreau că aparțin deopotrivă trecutului și clipei prezente.

– Asta e ultima noastră noapte, îi spuse luându-i capul în palme. Mâine o să fim împreună în timpul prezentării colecției, după care tu o să iei avionul ăla nesuferit pentru Florența. Of, Doamne, de ce trebuie neapărat să pleci în noaptea de joi?

– Nu mai număra orele, minutele... strici farmecul acestei clipe, îi zise mâhnită Fauve. Fetele trebuie să fie odihnite și proaspete vineri dis-de-dimineață. Știi la fel de bine ca și mine. Sfârșitul de săptămână este dedicat

probelor şi ajustării toaletelor la Versace şi Armani. Credeam că ai priceput.

– Din păcate, e clar ca lumina zilei. Dar nu înţeleg de ce te eschivezi când încerc să discut serios cu tine? Te-am lăsat în pace socotind că nu era momentul potrivit, dar acum...

– Of, şi acum o să mă eschivez cu drăgălăşenie, şopti Fauve acoperindu-l de sărutări.

– Eschivează-te, dar răspunde-mi la o singură întrebare: mă iubeşti?

– Da.

– Atunci *trebuie* să ne gândim, la viitor...

– Mi-ai promis că încheiem discuţia dacă îţi răspund la întrebare, protestă Fauve. Iar începi să făureşti planuri de viitor. Parcă ne-am înţeles să nu mai discutăm despre asta.

– Dacă mi-ai fi spus că nu mă iubeşti, aş fi tăcut şi apoi am fi făcut dragoste, dar aşa... mă iubeşti, or asta schimbă totul, îi zise el cu o voce gâtuită de emoţie.

Fauve se desprinse din îmbrăţişare, se dădu jos din pat şi se duse la fereastră. Stătea goală, albă în semiobscuritatea încăperii. Îşi clătina capul într-o parte şi în alta, cu un aer necăjit.

– Te rog, te implor, Eric, nu în seara asta!

– Dar atunci *când?* Nu mă poţi părăsi fără să punem lucrurile la punct. Când crezi că o să mai avem prilejul să discutăm?

– Eric, dar nu vreau să mă gândesc la viitor, îi răspunse ea fără să-l privească. Am trăit până acum fără să-mi fac socoteli şi planuri... am trăit ca un balon de săpun plutind în aer şi am fost atât de fericită... Dacă mă tot pisezi cu întrebările s-ar putea ca balonul să se spargă. *Te rog!*

Eric veni în spatele ei, la fereastră, şi o cuprinse în

brațe, luându-i sânii în palme. Își înclină capul, astfel încât obrazul lui îi atingea creștetul capului, iar trupul său cald o proteja de răcoarea serii.

– Tremuri toată. Hai în pat, iubito! Dar nu uita să iei și balonul de săpun cu tine... este un balon multicolor și îți stă bine.

– Discutăm mâine, Eric, îți promit.

– Bine, mâine.

Joi, după masa de prânz, Eric o aștepta pe Fauve pe terasa restaurantului Rosati. Se uită la ceas nerăbdător. La Valentino, parada modei trebuie să fi început. Aveau două ore la dispoziție pentru a discuta despre viitor, după care ea urma să se îmbarce împreună cu fetele într-un taxi pentru Fumicino, ca nu cumva să întârzie la avion.

O văzu apropiindu-se și sări în picioare. Purta un demi larg, care flutura ușor sub adierea înviorătoare a vântului de primăvară.

– Să mergem înăuntru, îi zise el sărutând-o. Slavă Domnului că n-ai întârziat.

– Parada modei a început. Fetele sunt foarte preocupate să iasă bine. Acum, probabil, prezentarea este în toi. Am plecat fără să fiu observată. Trebuie să mă întorc să-l felicit pe Valentino, dar mai este timp până atunci.

– Un ness? îi propuse.

– Drept să spun aș prefera o ceașcă mare cu ceai. În Italia se servește ceai?

– O sumedenie de englezi și englezoaice excentrice care vin la Roma, rămân aici... e imposibil să nu aibă ceai. Fauve... când vrei să ne căsătorim?

– Mi-era teamă de întrebarea asta, îi zise cu o voce sugrumată de emoție.

Uitându-se la ea, Eric recunoștea cu greu în această fată îmbrăcată în negru și alb, palidă, singura pată de

culoare fiind părul roşu, iubita plină de pasiune din noaptea precedentă.

– De ce teamă?

– Fiindcă nu este posibil.

– Dar de ce, iubito? Din ce motiv doi tineri care se iubesc, aşa cum ne iubim noi, nu se pot căsători? Îi vorbea pe un ton cât se poate de calm. Fusese sigur că la început va opune o oarecare rezistenţă, altfel n-ar fi evitat de fiecare dată să facă planuri de viitor. Nu mai ai şaisprezece ani... ştiu că atunci ar fi fost o nebunie..., dar acum s-au schimbat lucrurile... nimic nu ne mai stă în cale.

– Nu sunt pregătită pentru asta. Cum îţi închipui că aş putea să iau o asemenea decizie după numai două zile petrecute împreună? A fost *perfect,* iar în viaţă nimic nu este perfect! A fost doar un început, nimic nu durează. Dar mai sunt şi alte motive. Îi vorbea pe un ton hotărât şi sigură de sine. Am anumite obligaţii faţă de Magali, de care trebuie să ţin seama. Dacă o las singură, va fi nevoită să lucreze la agenţie cinci zile pe săptămână, altfel ori renunţă la ea, ori o vinde. Şi-a sacrificat viaţa pentru a pune pe picioare agenţia, iar mie mi-au trebuit cinci ani ca să învăţ meserie. Nu-i pot înşela aşteptările, ştiind cât de mult se bizuie pe mine. Fireşte că nu s-ar opune, dar eu ştiu că dacă aş lăsa-o baltă acum, viaţa ei s-ar schimba radical şi cred că nu e cinstit din partea mea. Ar fi o mare lovitură pentru ea să renunţe la agenţie, iar pe de altă parte nici n-ar fi în stare de una singură, la vârsta ei, să facă faţă frecuşurilor zilnice. În ce mă priveşte, cum o să-mi umplu timpul la Avignon?

– Stai puţin! Opreşte-te o clipă să-ţi tragi sufletul. Bea ceaiul. Vrei lapte sau lămâie? Lasă-mă să-ţi expun şi punctul meu de vedere: căsnicia nu va fi ca aceste două zile petrecute la Roma. Două zile în Roma, o săptămână în Florenţa sau o lună la ţară sunt de neuitat. Mariajele

nu se aseamănă unul cu altul, dar al nostru o să fie excepțional. Uneori o să mai șchiopăteze, dar nu mai suntem copii ca să ne hrănim cu idealuri. Amândoi suntem conștienți de faptul că nimic nu este perfect. Pe de altă parte, din câte mi-ai spus tu, Magali se va descurca foarte bine și singură. Ar fi mâhnită la gândul că te sacrifici pentru ea... și doar trăiește pe propriile picioare, a știut totdeauna să depășească greutățile, nu? Mai e ceva, ceva important, la care trebuie să chibzuim împreună. Nu trebuie neapărat să locuim în Avignon. Putem sta la Paris, eu îmi caut o slujbă, iar tu, dacă ții neapărat, îți pui pe picioare o agenție de fotomodele.

– Încetează, Eric! Ești prea calculat și rațional, mă enervezi!

– Păi, după ce ți-am ascultat părerile în defavoarea căsătoriei, n-am făcut decât să vin cu contraargumete. Nu am dreptate?

– Of, of, Fauve dădu neputincioasă din mână.

– Hai, demonstrează-mi că n-am dreptate.

– Mi-e frică, sunt înspăimântată, îngrozită, *paralizată,* la gândul pasului pe care trebuie să-l fac. Mă depășește... îmi îngheață sângele în vine numai când mă gândesc la asta... of, Eric, așa sunt eu, mai greu de urnit. Ori de câte ori mi-am schimbat felul de viață am cumpănit foarte bine, sunt legată de trecut, acum mă simt în siguranță, trebuie să mă înțelegi... mă înspăimântă gândul că aș putea să-mi petrec tot restul vieții cu tine sau cu oricare altcineva. Nu te cunosc destul de bine. Au trecut atâția ani. Nici *pe mine* nu mă cunosc. Nu am avut timp să mă ocup de mine. Oricum, nu sunt pregătită pentru viața în doi și nici *nu vreau* să mă gândesc la viitor. Tu la douăzeci și șase de ani ai avut timp suficient să te cunoști, ai o oarecare experiență de viață. Nu mă zori, nu sunt încă pregătită.

– Dar este normal. Îi cuprinse mâinile în palmele sale. Înțeleg că nu e momentul potrivit pentru un astfel de pas. Atunci vino și stai cu mine... o să vedem cum ne simțim împreună. Nu e mare lucru ce-ți cer, nu-i așa? Facem o încercare, fără nicio obligație. Așadar, de la Paris, în loc să te întorci la New York, vii cu mine la Avignon, să petrecem împreună primăvara.

Fauve fixa ceașca de ceai, copleșită de o avalanșă de gânduri. Cum să-l fac să mă înțeleagă? Nu pot să-i spun că n-am încredere în el, deși simt că ar trebui să am. Am avut încredere în tatăl meu și m-am înșelat. Cum aș mai putea să mai cred într-un bărbat? O „încercare"... numai o încercare, așa a spus. La fel se întâmplă întotdeauna, încercarea se transformă într-o deziluzie totală. Și Magali a făcut o încercare demult în Paris, la fel și mama... Încercarea se permanentizează... și apoi? Și apoi, of, Doamne! *O primăvară în Avignon!* Nu, e periculos, prea periculos! Simt primejdia plutind în aer. E riscant să ai încredere în cineva, să-ți pierzi independența, să-ți unești viața cu o altă persoană. Nu, eu vreau să trăiesc ca până acum. Am un loc stabil în societate, am serviciu, oamenii de la birou au nevoie de mine. Vreau viața dinainte, pe care o cunosc și care-mi dă senzația de siguranță.

– Nu, conchise ea, cu privirile ațintite asupra ceștii de ceai. Nu, nu pot. Trebuie să mă întorc la New York. Poate în concediu, ezită ea, cine știe, în concediul următor... S-ar putea, atunci...

– Nu te mai chinui, îi zise Eric ridicându-se în picioare, trebuia să-mi fi dat seama că îți repugnă ideea, n-avea niciun rost să insist. Mi-ai spus că mă iubești... dar nu mă iubești cu adevărat. Îmi pare rău..., am greșit.

Puse niște bani pe masă și plecă.

– Am știut eu că n-are să înțeleagă, șopti Fauve pentru sine.

– S-a întâmplat ceva, domnişoară? o întrebă chenerul.
– Nu, nu s-a întâmplat nimic. S-a terminat...
– S-a terminat?
– Da, s-a sfârşit.

31

Falk era atât de obişnuit să fie flatat de femei frumoase, încât nu-l mai impresiona şi nici nu se mai simţea cu adevărat măgulit. Când Fauve Lunel însă l-a invitat în apartamentul ei la cină, oferindu-i preparate pregătite pentru prima dată de ea, atunci s-a simţit într-adevăr flatat.

– Nu sunt o bucătăreasă desăvârşită, îl avertiză ea.

– Cine s-ar fi aşteptat la aşa ceva?

– N-am mai gătit până acum, aşa că n-am cum să fiu o bucătăreasă pricepută.

– Rămâne de văzut.

În timp ce Fauve pregătea băuturile în bucătărie, Falk examina încăperea. Se simţea stânjenit ca atunci când te afli în vizită, şi profitând de absenţa gazdei, te furişezi în pod sau răsfoieşti albume cu fotografii de familie. Fauve nu aruncase niciunul din nimicurile adunate de-a lungul anilor. La prima vedere, doar două lucruri păreau să fie făcute în mod deliberat: pe de o parte, podelele erau vopsite într-un verde ca smaraldul, fără a fi acoperite de covoare, iar pe de alta, husele de pe mobila victoriană din creton lucios, cu trandafiri uriaşi ca nişte verze, în culori vii, se armonizau perfect cu ele. Uitându-se mai bine la huse, recunoscu draperiile lui Maggy din apartamentul de pe Fifth Avenue.

Putea ghici proveniența multor obiecte din cameră. Zări colivia uriaşă pe care i-o cumpărase lui Fauve într-o

sâmbătă după-amiază, când locuia pe Third Avenue. Dar în jurul ei mai erau alte şapte colivii mici aşezate cu măiestrie, fără a adăposti însă nicio pasăre; trona, în schimb, o pălărie mare de pai pe care i-o adusese dintr-un voiaj la Yucatán, la care se adăugau alte zeci de pălării de dimensiuni şi forme diferite, atârnate pe pereţi; pe un alt perete, lira veche, grațioasă pe care i-o făcuse cadou de Crăciun, pe vremea când avea doisprezece ani, era înconjurată de o sumedenie de instrumente muzicale vechi: flaute, viori, oboaie şi chiar un clarinet uzat, dar refăcut; pretutindeni prin cameră se găseau coşuri peste coşuri, unele cu plante ornamentale, altele pline de creioane, cupoane de materiale, gheme de lână şi câte şi mai câte. Încăperea era invadată de perne. Din câte îşi dădea seama cu ochiul său de expert, atunci când era vorba de harababură, Fauve deținea monopolul. Dar ceea ce i se înfăţişa ochiului nu se putea numi harababură, ci reprezenta ceva mai mult, amintiri. Cărţile îngrămădite în rafturile bibliotecii includeau: colecţia completă *Vrăjitorul din Oz, Aventurile lui Mary Poppins,* lucrările lui E. Nesbitt – toate cărţile pe care le citise de-a lungul timpului fără să fi renunţat la niciuna. De o parte şi de alta a şemineului trona câte un sfinx uriaş, iar în cămin se afla un grătar de alamă lustruit.

În cămin nu ardea focul – era o după-amiază călduță de la mijlocul lunii septembrie a anului 1975 –, însă Fauve aprinsese o mulțime de candele în pahare mici fără picior, plasându-le pe grătarul şemineului pentru a-l anima. În faţa ferestrelor înalte se afla o măsuță rotundă, iar dincolo de geam se zărea un minunat arbore de acantă. Masa era acoperită cu trei feţe de masă diferite. Prima, din tafta apretată de un roşu-aprins acoperea masa până la podea, cea de-a doua, mai scurtă, o carpetă de mătase

înflorată în nuanțe roz, iar deasupra acestora încă una mai fină, din olandă, brodată pe margini.

Pe biroul lui Fauve zări singurele trei fotografii din cameră încadrate de rame ornamentale; un instantaneu cu Maggy şi Darcy aşezați pe o pajişte în fața casei lor, o ilustrație din *Life,* din1951, reprezentând-o pe Maggy înconjurată de zece fotomodele, şi o fotografie mărită din cele realizate de el pentru probe, cu Teddy în 1947. Teddy Lunel la douăzeci de ani.

Îşi desprinse ochii de pe această fotografie care îi trezea amintiri dureroase şi zări ceva neaşteptat. Într-un colț, pe un balansoar, la loc de cinste, era aşezat un urs panda gigantic, care de bună seamă cunoscuse şi vremuri mai bune. Nu prea plăcut impresionat, căută şi alte animale împăiate, dar se linişti când în jurul lui nu mai zări decât o flotă miniaturală de galioane, nenumărate statuete minuscule, o colecție de cutii muzicale, o sumedenie de sfeşnice desperecheate, iar pe mese, pretutindeni, ghivece de diferite dimensiuni cu fel de fel de plante. Unele conțineau o singură floare, altele frunze ornamentale mici, iar altele chiar buruieni...

– Foarte confortabil, i se adresă lui Fauve în momentul în care ea îi întinse un pahar.

– S-au adunat cu timpul, n-a fost nimic premeditat.

– Dar până când o să tot aduni?

– Nu ştiu nici eu. Probabil am să mă opresc odată când o să mă împiedic de vreun obiect pe aici prin cameră. De ce crezi că nu am covor? Ar fi şi mai mare tevatura. Peste primul covor aş vrea să mai pun altul, iar în fața şemineului, o carpetă care să se armonizeze cu celelalte două... aşa sunt eu, mereu născocesc câte ceva.

– Şi mie îmi plac obiectele, spuse Falk. Ce poate fi mai prețios decât un lucru îndelung jinduit?

– Ştiam eu că ai să mă înțelegi, zâmbi ea încântată.

Tu n-ai să-mi atragi atenția asupra prafului care se adună, n-o să mă întrebi ce nebunie m-a apucat şi nici n-o să mă ironizezi în cuvinte meşteşugite referindu-te la originalitatea mea în materie de decorațiuni interioare.

– Asta aşa e, dar o nedumerire tot am.

– Da? Despre ce e vorba?

– Nu văd niciun tablou.

– Nu mai am loc şi pentru tablouri. Şi aşa sunt prea multe lucruri atârnate pe pereți, iar pe de altă parte un tablou s-ar potrivi ca nuca în perete cu ambianța apartamentului.

– Mi se pare mai mult decât original.

– Aşa e. Vai de mine, puiul! Scuză-mă o clipă.

Când reveni, purta un şorț alb pe deasupra rochiei de bumbac de culoare galben aprins, fără mâneci, decoltată la spate.

– Te anunț că puiul nu este gata.

– Cum l-ai preparat? întrebă el cu gândul la mâncare.

– După o rețetă unguresc. M-am gândit că dacă-i pun multă smântână nu se poate să nu iasă ceva gustos. La cunoştințele mele în materie de gastronomie, ce era să fac?

– Ideea asta cu gătitul ți-a venit aşa, dintr-odată?

– Probabil că încep să mă maturizez sau poate e o toană de moment. Când nu sunt invitată la cină în oraş, mă duc la Dove Deli şi cumpăr câte ceva. Acum câteva săptămâni, trecând pe lângă o măcelărie m-am trezit intrând şi cumpărând două cotlete de miel. Le-am trântit într-o tigaie şi le-am prăjit. La un moment dat, nu ştiu ce s-a întâmplat, dar bucătăria s-a umplut de fum, iar eu m-am stropit cu grăsime. M-am speriat atât de tare, încât am luat tigaia de toartă şi am aruncat conținutul pe fereastră. Cu ocazia asta mi-am amintit de Magali. Dacă ea a reuşit să învețe din cărți arta grădinăritului, eu de ce n-aş fi în stare

să pregătesc ceva de mâncare recurgând la o carte de bucate? Şi uite aşa am cumpărat *Satisfacţiile artei culinare.* Rezultatele se vor vedea imediat. Puse masa.

– Maggy e de părere că munceşti prea mult, îi spuse Falk. Se plânge că munca îţi răpeşte tot timpul.

– Ea vorbeşte? Asta-i prea de tot! Ştii ce-a fost în stare să facă acum o săptămână? A comandat nici mai mult nici mai puţin decât 5000 de bulbi de narcise galbene! Are de gând să le planteze cu mâna ei pe povârnişul din spatele casei. Zice că în primăvara viitoare vor răsări şi vor împânzi dealul ca şi cum ar fi fost acolo de când lumea. *Grămezi* de flori. Numai asta visează, grămezi de flori. După ce termină cu narcisele intenţionează să facă un umbrar în pădure, în aşa fel încât să pară natural. Auzi cine spune că muncesc prea mult, ea care are de gând să planteze 5000 de narcise singură.

– Dar să ştii că nu se pun în pământ una câte una. Se sapă un şănţuleţ în care se aruncă bulbii, ca şi cum ai semăna grâu de exemplu.

– Oricum ar proceda, tot muncă se cheamă. După părerea mea, în momentul de faţă, Maggy manifestă mai mult interes pentru flori decât pentru agenţie, spuse Fauve aranjând farfuriile pe faţa de masă de olandă.

– De unde îţi veni ideea asta?

– Se întâmplă unele lucruri ciudate. De pildă, în fiecare joi, spre seară devine din ce în ce mai irascibilă fiindcă trebuie să plece în weekend, dar nu vrea să recunoască asta. Nimic nu-i este pe plac. Umblă de colo-colo prin birouri, controlează prezenţa ca nu cumva cineva să tragă chiulul vineri sau luni, îşi face fel de fel de probleme cu fotomodelele, deşi nu e cazul, se duce la „Contabilitate" să vadă dacă sunt pregătite formele de plată a personalului, ca şi cum s-ar fi pomenit vreodată ca cineva să nu-şi primească banii vinerea. Îi înnebuneşte

pe toți la cap. Agenții de publicitate mai noi sunt pur și simplu terorizați de ea. Apoi, în ultima clipă, își aduce aminte că mai are câte ceva de pus la punct... niște nimicuri care pot fi rezolvate vineri de oricare dintre noi – Casey, Loulou sau eu. Nu-i vine să se despartă de agenție, are remușcări că lipsește atâta vreme, e o adevărată nebunie.

– De ce nu-i spui toate astea și ei?

– N-aș vrea să las impresia că-i fac observație. Cred că va veni și clipa când va hotărî și singură să nu mai lucreze nici cele trei zile pe săptămână și atunci mă va anunța, spuse Fauve examinând satisfăcută masa pe care tocmai o aranjase.

– Cum te-ai descurca fără ea?

– Doar mă pregătesc de atâta vreme, m-aș descurca de minune. În fiecare secție sunt persoane foarte bine pregătite. Casey se descursă la fel de bine ca mine. Loulou se poate ocupa fără probleme de angajamentele fetelor. Îmi dau seama că, raportată la vârsta mea, treaba asta ar putea părea peste puterile mele, dar nu uita că sunt de cinci ani în agenție și cred că pot face față cerințelor. Cu toate acestea, când spui Lunel... te gândești la Maggy. Orice candidată la concursul de selecție ține să vorbească cu Maggy Lunel, nu cu Fauve Lunel. De ani și ani de zile, redactorii de la reviste țin seama în primul rând de părerea ei, nu de a mea... Fără Magali, agenția n-ar mai fi ca înainte, dar dacă se retrage, n-o să am încotro și... aoleu, puiul meu!

Când veni din bucătărie părea mulțumită.

– L-am gustat și mi se pare comestibil.

– Pentru Ben Litchfield n-ai gătit niciodată?

– Ben Lichfield nu are preferințe culinare.

– Am crezut...

– Știu ce ai crezut. Așa cred toți. Pe cinstea mea,

Melvin. Manhattan parcă ar fi un sătuc cu câteva case, fiecare ştie tot despre fiecare. Fauve se aşează lângă Falk şi bău jumătate din paharul cu vin. Fireşte că nu mă refer la tine.

– Ştiu, dar povesteşte-mi despre tine.

– Vrea să ne căsătorim.

– Nicio noutate.

– Ba da, vrea într-adevăr să ne căsătorim. Îmi cerea mâna o dată la cinci sau şase întâlniri, dar acum o face la fiecare întâlnire. Mă pisează fără încetare, spuse ea gânditoare.

– Ce ţi-e şi cu fetele astea!

– Da, aşa sunt fetele în marea lor majoritate. E un tip minunat, deştept foc, bun la suflet, foarte chipeş, a reuşit în viaţă, ai ce vorbi cu el, avem multe trăsături comune, în concluzie întruneşte toate calităţile.

– Nu prea îmi place să aud toate astea.

– Cred că Ben şi cu mine suntem făcuţi unul pentru altul, zise Fauve cu un zâmbet strengăresc.

– Dacă mi-ai fi spus că e insuportabil, ţicnit, imprevizibil şi că eşti îndrăgostită nebuneşte de el, te-aş fi înţeles... probabil.

– Poate că da... poate că nu, dar oricum până la urmă nimic nu contează.

– Da, până la urmă nimic nu contează, totul se rezumă la baftă, conchise Falk cu blândeţe.

– Dar cum ai putea fi sigur de reuşită? Cum ai putea să ţii totul sub control? Să fii foarte precaut?

– Orice schimbare presupune o doză de neprevăzut. Schimbarea vine singură, nu poate fi anticipată sau planificată aşa cum ai vrea, vine pur şi simplu. Schimbarea te propulsează într-un alt loc faţă de acela pe care l-ai ocupat până atunci. Înaintarea în vârstă este singurul lucru

previzibil. Dar orice schimbare vine însoțită de un alai de surprize.

– Nu mi-au plăcut niciodată surprizele, îi spuse ea atât de mâhnită, încât lui Falk îi tresări inima.

– Cred că puiul e gata, miroase bine.

– Mă duc să văd. Dar cum îmi dau seama dacă e gata?

– Iei o furculiță și o înfigi în copan, nu în piept. Dacă este moale și iese un lichid limpede, atunci e gata.

– Cum de te pricepi atât de bine?

– Păi, am avut o grămadă de neveste!

– Numai trei.

– Una dintre ele m-a învățat, dar nu mai știu precis care. E bine să știi asemenea lucruri, chiar dacă unele dintre ele se dovedesc eronate. E unul din preceptele înțelepciunii populare.

Se întoarse din bucătărie cu o tavă în mână.

– Deocamdată arată splendid.

Puiul a fost foarte gustos, orezul bine fiert, fasolea verde delicioasă, iar sosul de smântână cu boia de ardei iute a încununat o adevărată operă de artă culinară, din care s-au înfruptat amândoi cu poftă.

Când terminară masa, se așezară cu câte un pahar în mână în fața căminului în care licăreau candelele. O vreme rămaseră tăcuți și îngândurați. La un moment dat, ea rupse tăcerea:

– Toate persoanele importante din viața mea – Magali, Darcy..., chiar Lally Longbridge care-mi este foarte apropiată și tu, tu, Melvin cu care pot discuta liber orice... niciunul dintre voi nu-mi pomeniți niciodată nimic despre mama. De ce oare?

– Am crezut că Maggy ți-a povestit totul despre ea... că n-a mai rămas nimic de spus, zise Falk puțin stânjenit.

– Da, mi-a povestit unele lucruri... cele mai impor-

tante. M-am uitat de atâtea ori la fotografiile ei... la serviciu e o bibliotecă întreagă plină cu reviste, mii de poze cu Teddy din 1947 până în 1952, dar ele nu-mi spun mare lucru.

– Dar ce ai vrea să ştii? o întrebă el pierit. Inima îi bătea să-i spargă pieptul.

– Am câțiva ani mai puțin decât ea când s-a prăpădit. Mă întreb dacă aş fi iubit-o. Ce sfaturi mi-ar fi dat acum în privința lui Ben? Aş fi vrut să aflu ce prețuia mai mult pe lumea asta? De ce nu s-a măritat cu tine?

– Ai aflat şi asta? Cine ți-a spus? o întrebă el surprins, aşezând în grabă paharul cu coniac pe masă.

– Păi, am ghicit de mult. După expresia chipului tău când te uiți la mine. Ştiu că o iubeai. V-ați iubit? îl întrebă în şoaptă, serioasă.

– Eu am fost... am fost primul băiat care i-a spus că este frumoasă, primul cu care s-a sărutat şi a făcut dragoste, dar nu am fost singurul căruia i-a zdrobit inima.

– Îmi pare rău, Melvin, nu credeam că ți-a zdrobit inima.

– N-a fost intenția ei, dar nu s-a putut altfel, n-a reuşit să se îndrăgostească de mine... căuta altceva, cu totul altceva.

– A avut mulți iubiți?

Falk ezita. Era el cel mai nimerit să răspundă? De ce îi punea o astfel de întrebare?

– Vezi tu, dacă ar fi fost aici, acum aş fi întrebat-o: „Mamă, când erai de vârsta mea cunoscuseşi mulți bărbați?“, şi ceva tot mi-ar fi răspuns chiar dacă m-ar fi sfătuit să-mi văd de treburile mele. Pe Magali nu pot s-o întreb, iar tu nu vrei să-mi spui. Ce crezi că mi-ar fi răspuns?

– Cred că ți-ar fi răspuns cinstit la orice întrebare. Nu

ştiu dacă ar fi fost în stare să-ţi dea cele mai utile sfaturi, nu era genul ei, dar cred că ar fi fost sinceră cu tine.

– Dar nu mi-ai răspuns la întrebare.

– Ţi-am spus că ea căuta *altceva,* căuta mereu, nu ştiu exact ce, dar când constata că nu a dat peste acel altceva trecea la altcineva... a avut câţiva iubiţi. Nu pot să-ţi spun câţi, oricum cred că din o sută sau două sute de bărbaţi care o doreau îşi alegea câte unul.

– Dar ţinea la ei?

– Până în momentul în care constata că nu era ceea ce voia ea şi începea din nou căutările. Apoi l-a găsit pe tatăl tău. El era cel pe care îl căutase atâta amar de vreme.

– N-a fost corect din partea mea să te invit la masă şi apoi să te bombardez cu întrebări care-ţi trezesc amintiri dureroase.

– Nu, nu-i aşa. Cred că n-a fost corect din partea noastră să nu-ţi spunem mai multe despre Teddy, socotind că este un subiect prea trist. Moartea ei ne-a marcat pe toţi.

– Nu se întâmplă întotdeuna aşa când moare o persoană tânără?

– Se prea poate, însă mama ta... era...

– Deosebită, ieşită din comun? Glasul îi tremura de nerăbdarea de a afla mai multe.

– Tare aş vrea să-ţi pot descrie farmecul ei... În tinereţe, şi eu, ca toţi cei de vârsta mea, citeam adesea poezii de E.E. Cummings. Era un vers care i se potrivea; „primăvara albă melodioasă". Poet de-aş fi, nu aş putea exprima nici a zecea parte din farmecul lui Teddy. Sunt sigur că ai fi iubit-o mult de tot, după cum şi ea te-ar fi iubit pe tine... foarte trist.

Se ridică, se îndreptă spre Fauve care stătea ghemuită în fotoliu şi o strânse la piept.

– Important e că în cele din urmă a găsit ceea ce a căutat şi a fost extrem de fericită până în ultima clipă a vieţii.

– Mai vrei coniac, Melvin? Când se ridică atinse din greşeală o mapă plină de hârtii de pe masa alăturată. Acestea se împrăştiară cu zgomot pe podeaua lustruită. Fauve se repezi să le adune, iar Falk i se alătură. Punea hârtiile una peste alta, trăgând cu coada ochiului prin ochelari. Se apropie de lampadar pentru a le vedea mai bine.

– Nu sunt importante, dă-mi-le!

– Pe dracu', lasă-mă să le văd!

– Nişte mâzgăleli, Melvin. Nu mă enerva, dă-mi-le, sunt lucruri personale. Îndesa hârtiile în mapă şi încerca să i le smulgă şi pe ale lui Melvin.

– Să nu le rupi, izbucni el dându-se înapoi.

– Şi ce dacă?

– Fauve tu desenezi? De când? Nici nu-ţi dai seama cât de talentată eşti, încăpăţânată mică!

– Ştii... o pornire lăuntrică, greu de exprimat, ca un tic... te rog, o iei prea în serios, Melvin. Cunoşti părerile mele despre artă, nu mai înseamnă nimic pentru mine, nici măcar un *hobby* nu mai e. Toată lumea mâzgăleşte.

– Fauve, îţi închipui că ai de-a face cu un ageamiu? Ştiu ce spun. Sunt al dracului de reuşite. Nu cumva pictezi? Ia spune?

– N-am nimic de adăugat. E adevărat că mai desenez din când în când, dar atâta tot, de pictat nici vorbă, îţi jur! Dacă aş fi pictat, ai fi simţit mirosul vopselelor. Flutură din mâini neputincioasă. Doar nu e interzis să desenezi şi nici nu e un viciu. Hai, Melvin, nu te mai holba aşa la mine, mă faci să mă simt prost. Dă-mi hârtiile!

I le înapoie ridicând din umeri.

– Dacă procedezi în felul ăsta, nu mai avem ce discuta; oricum, dacă ai de gând să-mi faci vreodată un cadou, de ziua mea sau de Crăciun, te rog să-mi dai o mâzgălitură de-a ta, chiar neînrămată. Acum ţi-ai contu-

rat un stil propriu, nu se mai simte influența tatălui tău și nici a altui pictor. Știi ce înseamnă asta, nu? N-are importanță, prostuțo! Mai toarnă-mi niște coniac, simt nevoia să beau mai mult decât oricând.

Marte Pollison împlinise șaptezeci de ani. Nu încetase nicio clipă s-o adore pe Nadine. Pentru ea, Nadine reprezenta fiica miraculos de frumoasă pe care ea nu reușise s-o aibă. Știind că Marte o iubește orbește, Nadine profita instinctiv de această slăbiciune a țărăncii ursuze, alergând la ea ori de câte ori pățea ceva. Dacă se ducea la Kate, aceasta nu o băga în seamă. În așteptarea prăjiturilor delicioase preparate special pentru ea, stătea ore în șir în bucătărie și asculta trăncăneala lui Marte despre ce se întâmplase prin sat. Când a început să meargă la școală, în cele câteva luni de absență de acasă, uita complet de existența lui Marte, dar de îndată ce se întorcea la Félice, în vacanță, relua vechile relații reconfortante cu Marte care, la rândul ei, o diviniza. După moartea lui Kate, Marte a rămas singura ei companie la *La Tourrello,* căci Mistral se purta cu ea la fel de sever ca întotdeauna.

– Viața ta este un fiasco, bărbatul tău un târâie-brâu, iar eu sunt prea ocupat ca să-mi pierd timpul cu tine. Nu ai ce căuta aici, Madame Dalmas, îi spusese ultima oară când Nadine a vrut să-și petreacă un weekend la Félice. De atunci, Nadine s-a decis să nu mai calce pe acolo și timp de patru ani, așa a făcut. Telefona doar din când în când și vorbea cu Marte.

De fiecare dată auzea invariabil aceleași cuvinte plicticoase și enervante rostite de Marte cu o voce spartă: *„Ma petit chérie,* se scoală, mănâncă, se închide în atelier, de unde nu mai iese până seara când mănâncă din nou, apoi se culcă. Nu, e sănătos tun. Când catadicsește

să vorbească cu mine îmi reaminteşte să nu las pe nimeni să intre pe poartă, de parcă eu n-aş şti. Ce face toată ziua? Stă încuiat în atelier, eu îl las în plata Domnului. De când a murit mama ta, totul a fost lăsat în paragină. De pământ nu se mai ocupă nimeni, a concediat toţi oamenii, maşinile agricole ruginesc, viile şi livezile de măslini sunt neîngrijite, dar lui nici nu-i pasă. Dacă n-aş fi eu, ar muri de foame fără măcar să-şi dea seama. Mi-aş lua lumea în cap, dar numai gândul la tine şi la mama ta mă mai reţine."

Pe la mijlocul lui septembrie 1975, Marte Pollison a sunat-o pe Nadine să-i comunice că tatăl ei tuşeşte întruna. A muncit tot timpul până în seara aceea, când nu s-a mai dat jos din pat. *Ma petite,* nu mă lasă să chem doctorul. După părerea mea are bronşită... ce să fac?

– Nimic, Marte, am să vin eu mâine-dimineaţă. Ştii cum se comportă când e vorba de doctor... nu-l enerva.

Philippe Dalmas s-a oferit de formă să o însoţească, urmând să ia avionul până la Marsilia şi de acolo să ajungă cu maşina la Felicé, ceea ce ar fi durat ceva mai mult decât o oră şi jumătate, dar Nadine nici nu a vrut să audă. Când intră cu maşina pe poartă, fu de-a dreptul şocată. *La Tourrello* părea o casă părăsită, o grămadă de pietre lipsite de viaţă. Marte a îmbrăţişat-o cu căldură.

– Eşti mai frumoasă ca oricând... ce veselă trebuie să fie viaţa la Paris! exclamă Marte în timp ce se foia fericită în jurul lui Nadine.

– De ce e zăvorâtă casa, Marte? De ce sunt trase obloanele şi mobilele acoperite?

– Nu e vina mea. Nici în piscină nu e apă, grădina e năpădită de buruieni, iar eu singură nu pot să le fac pe toate. Casa e măturată, praful şters, acoperişul îl repar ori de câte ori este nevoie, dar ştii că după moartea mamei tale a concediat toţi servitorii. În ce mă priveşte, am şi eu

o vârstă, iar artrita mă chinuie tot timpul, mai ales când bate mistralul.

– Sărmana de tine... sigur că înțeleg.

– De câteva ori, seara, am vrut să aprind focul în salon, dar mi-a spus că nu are nevoie de foc. Azi-dimineață am făcut curățenie în camera ta, am aerisit așternuturile... Spune-mi unde vrei să-ți servesc cina, în sufragerie sau în bucătărie? Cât ai de gând să stai?

– Până se face bine, îi răspunse ea și urcă scările spre camera lui Mistral.

– De ce dracu' ai venit? izbucni Mistral când dădu cu ochii de ea. Atunci când afurisita asta de Marte mi-a spus că vii încoace, era prea târziu să te mai prind la telefon.

– S-a gândit la binele tău.

– E o încurcă-lume, s-a senilizat de tot! Sunt răcit. După câteva zile de stat în pat o să mă înzdrăvenesc.

– Nu crezi că ar trebui să chem un doctor?

– Nu fi ridicolă. N-am avut niciodată nevoie de doctor, iar acum cu atât mai puțin. Îmi doresc doar liniște.

– Marte zice că ai bronșită.

– Habar n-are! De unde știe ea să pună un diagnostic? Lasă-mă în pace!

– Ai muncit prea mult?

– Ce? Știi tu ce înseamnă să munceşti? Munca e muncă, și atât!

Îl cuprinse un acces violent de tuse.

– Ieși afară! îi spuse după ce i se mai potoli tusea. Ai să te molipsești. Luă un pahar de pe noptieră și bău apa cu înghițituri mici.

– Nu, tată, am să mai rămân puțin lângă tine. Stai liniștit.

Mistral închise ochii indiferent și într-o clipă adormi sforăind cu intermitențe. Nadine îl privea. După spusele lui Marte, era sănătos. Probabil că, văzându-l în fiecare

zi, nu observase transformarea. Mistral slăbise atât de mult, încât abia i se ghicea conturul corpului sub cuvertură. De pe scaunul pe care şedea, lângă pat, simţea un miros pătrunzător de transpiraţie. Se cutremură dezgustată.

Fusese un bărbat atât de viguros. Avea numai şaptezeci şi cinci de ani. Până ieri lucrase întruna. Te pomeneşti că mai are încă rezerve? Când era mică îl socotea cel mai puternic bărbat din lume. Marii pictori, la fel ca marii dirijori, ar trăi o veşnicie dacă nu şi-ar ruina sănătatea în anii tinereţii. Nu se comportă ca cineva care-şi aşteaptă sfârşitul.

Nadine îşi muşcă buzele, simţindu-se neajutorată. Dacă era o alarmă falsă, o simplă răceală cu tuse şi transpiraţie şi nimic mai mult? Totuşi, slăbise foarte tare. Dar oamenii slabi trăiesc mai mult decât cei graşi, se gândi ea furioasă. Cu paşi uşori se apropie de pat şi-l cercetă atentă. Nasul i se lungise şi ieşea în evidenţă din obrajii descărnaţi. Părea o mască mortuară.

– La dracu', Nadine, lasă-mă în pace! Vreau să dorm! se răsti la ea fără să deschidă ochii.

Îi sări inima din loc. Fugi la bucătărie.

– Marte, nu cred că sunt motive de îngrijorare. Este prea ţâfnos ca să fie grav bolnav.

– Nu puteam să-mi asum o răspundere atât de mare, a trebuit să-ţi telefonez.

– Sigur că da. Oricum, îmi pare bine că am venit să te văd. Din cauza lui nu am dat pe aici de atâta amar de vreme. Dacă el nu mi-ar fi interzis, ştii bine că aş mai fi trecut pe aici. Nu-l înţeleg, dar asta e situaţia. N-am făcut decât să-i împlinesc dorinţa.

– Ce păcat că mama ta nu mai este în viaţă! Îţi aduci aminte de petrecerile pe care le dădea? Ce timpuri frumoase! Flori pretitundeni prin casă, servitori foindu-se peste tot, mâncare berechet, musafiri iluştri. Doamna era regina ţinutului, spuse Marte copleşită de tristeţe.

– Arăți cam obosită, sărmana mea Marte, o consolă Nadine.

– A trebuit să-l supraveghez aseară, am tot urcat şi coborât scările. Nu prea am dormit. Dar nu-ți face griji din pricina mea.

– Cred că ar fi bine să ne ducem la culcare. Am să stau într-o cameră apropiată de a lui. Dacă are nevoie de ceva, o să-l aud prin uşa lăsată deschisă, dorm iepureşte. Cu artrita ta nu este bine să urci mereu scările. Iar mâine o să chem doctorul, indiferent ce spune el.

– Tare bine îmi pare că ai venit, *petite chérie!* Mi s-a luat o piatră de pe inimă, acum că eşti aici. Pentru o femeie bătrână ca mine era o răspundere prea mare.

Nadine stătea în pat, dar era prea surescitată ca să poată adormi. Se vedea furişându-se în bucătărie cu o lumânare aprinsă în mână, luând cheia de la atelier. Se vedea mergând prin camerele pustii spre uşa din spate, trecând pe lângă piscina goală şi îndreptându-se spre atelierul cu uşi înalte. Îşi imagina cum descuie uşa, aprinde lumina şi se duce în camera unde erau depozitate în rafturi sute de pânze, mai preţioase decât orice bijuterie, pânzele cele mai valoroase ale celui mai de seamă pictor francez în viaţă. Le număra, le evalua... da, valorau sute de milioane de franci, dacă agentul lui Mistral va fi corect. Dar de ce n-ar fi? O avere imensă, de necrezut. Atelierul reprezenta un viitor asigurat, chibzui ea, felicitându-se în gând. În afară de tablouri, va avea multe case în lumea întreagă, va cumpăra şi iar va cumpăra tot ce-şi va dori, va da nenumărate recepţii. În sfârşit, va dobândi renume şi prestanţă. Toţi se vor prosterna în faţa fiicei lui Mistral. Curând, foarte curând. Dar cât *de curând?*

Se sculă din pat şi se strecură tiptil în camera lui Mistral. Respira greu, zgomotos, îi era din ce în ce mai

rău. Se zvârcolea, se sufoca, chinuindu-se să respire. Stătea şi-l urmărea atentă, destul de departe de pat ca să nu o observe în cazul în care ar fi deschis ochii. Apoi se duse în camera ei şi dormi profund până dimineaţa. Se îmbrăcă în grabă şi se duse la căpătâiul lui Mistral. Îl găsi pe jumătate treaz cu paharul de lângă pat gol. Oala de noapte lăsată de Marte lângă noptieră era pe jumătate plină. Nadine o luă şi o duse la baie ţeapănă şi scârbită. Îi turnă apă în pahar şi i-l duse la gură.

– Cum te simţi? îl întrebă.

– La fel ca ieri, îi răspunse cu o voce stinsă. Nu trebuia să-l atingă, pentru a-şi da seama de febra cumplită care îl chinuia. Îşi făcu de lucru cu un prosop pe care îl umezi, apoi îi tamponă fruntea, ascunzându-şi repulsia.

– Ar trebui să te bărbieresc, dar nu mă pricep. Să-i spun lui Marte să-ţi pregătească ceva de mâncare?

– Nu mi-e foame... vreau apă, murmură şi fu din nou apucat de o criză de tuse puternică. Se îneca şi se contorsiona îngrozitor.

Când coborî la bucătărie, Marte tocmai intra pe uşă. Părea foarte îngrijorată.

– A avut o noapte bună, îi spuse veselă Nadine. L-am spălat cum am putut cu buretele, acum e curat şi liniştit. A adormit. Somnul îi face cel mai bine. L-am îndemnat să mănânce ceva, dar a refuzat. Ştiu foarte bine cum e când ai gripă, numai mirosul mâncării îţi întoarce stomacul pe dos, doar apa te linişteşte. Doctorul meu din Paris spune că nu există alt remediu contra gripei decât odihna şi lichidele.

– Of, sunt foarte nefericită să te las cu atâtea pe cap.

– Marte, draga mea Marte, crezi că nu sunt în stare să mă ocup de propriul mei tată? Uite, pregăteşte o supă

bună, concentrată, o supă de vacă şi eu am să-i dau să mănânce.

– Ce-ar fi să chemi doctorul din Apt care a îngrijit-o pe doamna?

– Asta l-ar înfuria la culme, s-ar îmbolnăvi şi mai rău. Ştii cât de mândru e de faptul că n-a fost niciodată bolnav? Nu m-aş încumeta să aduc un doctor decât dacă aş fi sigură că e într-adevăr foarte bolnav. La vederea doctorului i se urcă sângele la cap de parcă ar fi vorba de un preot venit să-l împărtăşească. El trebuie bine îngrijit. Marte, ştii cum poţi fi utilă? Fă-mi un pui fript, cum numai tu te pricepi. Sunt lihnită de foame! Aş mai vrea nişte tarte cu caise şi multă brânză. Mă gândesc adesea cu nostalgie la brânza din Félice şi la untul de ţară.

– Trebuie să mă duc să cumpăr câte ceva, s-au cam terminat proviziile.

– Păi, du-te. Eu rămân aici.

În acea zi toridă de septembrie, Nadine a stat de pază pe coridor, în faţa uşii întredeschise a camerei lui Mistral, ascultând cu înfrigurare. Mistral era cuprins mereu de accese violente de tuse. Uneori gemea şi o striga disperat, implorând-o cu o voce atât de stinsă, că abia putea să-l audă. O chema mereu pe Marte cu un glas hârâit şi reîncepea să tuşească din ce în ce mai sfâşietor şi mai secătuit de puteri. Din când în când aţipea, dar nu pentru multă vreme. Lui Marte îi venise inima la loc acum că Nadine era acolo şi îşi vedea de treabă prin bucătărie şi prin casă.

– Deschide obloanele, ia husele astea oribile de pe mobile, adu flori din grădină şi fă foc în cămin... altfel seara pare şi mai deprimantă, îi ordonă Nadine, iar Marte, încântată de schimbare, o asculta cu sfinţenie. Când dom-

nul o să se facă mai bine şi o să coboare, închidem obloanele dacă nu-i convine.

Noaptea, Nadine se trezi speriată de parcă cineva o strigase, dar se înşelase. În casă domnea o linişte deplină. Marte dormea într-o cameră, jos, lângă bucătărie. Şi totuşi... parcă era ceva neobişnuit. Îşi puse halatul şi se duse în camera lui Mistral. Din clipa în care a pus piciorul în încăpere a simţit că i se apropiase sfârşitul. Percepea suflul morţii, o prezenţă primară, aerul era mai dens, nicio speranţă de întoarcere. *În sfârşit!*

Se îneca cu apa din plămâni. Nu mai auzise un horcăit atât de îngrozitor. Ce altceva putea fi? Un hârâit disperat, se sufoca. Măcar dacă n-ar fi putoarea asta în cameră... dar nu avea de gând să plece de acolo înainte de a fi sigură.

Nadine deschise larg ferestrele, poate în felul ăsta nu va mai simţi duhoarea care venea dinspre pat. Îşi trase un scaun cât mai aproape de fereastră, aprinse lampadarul şi îşi examină unghiile. I se dusese oja de pe două unghii. Trebuia neapărat să meargă la Félice înainte de înmormântare pentru manichiură.

Dinspre pat de auziră alte sunete: o ruga, o implora. Oare vrea apă? De apă avea nevoie când se îneca în apă? Imposibil! Se chinuia să vorbească, bolborosea, scotea nişte sunete ininteligibile. Se făcea că nu-l aude.

La un moment dat nu se mai auzi nimic, absolut nimic. Nadine nu se clinti de pe scaun. Rămase nemişcată până când fu absolut sigură că în sfârşit triumfase, după care se retrase în camera ei.

Trebuia să se odihnească până la ivirea zorilor.

Cât de repede se poate prăpădi un om!

32

Ploua întruna. Toată ziua plouase fără încetare, se gândi Fauve privind pe fereastra apartamentului lui Maggy. De când aflaseră de moartea lui Mistral locuiau împreună.

– Cât crezi că o să mai pot ține piept reporterilor? o întrebă Darcy pe Fauve. În afară de cei de la *New York Times, Daily News* şi *The Post,* mai sunt doi tipi de la radio, vreo şase corespondenți de presă din alte localități, nişte fotoreporteri şi două echipe de la TV, toți stau pironiți locului, afară în ploaie. Nu le-am permis să intre.

– De ce nu mă lasă în pace? izbucni Fauve plină de amărăciune.

– Din păcate, eşti personajul de scandal în toată povestea asta. Reporterii se vor repezi să încropească o biografie şi, din punctul lor de vedere, subiectul cel mai picant pentru cititori eşti tu, fiica lui Mistral, Fauve Lunel. Acum, fiindcă te afli aici, au pus laba pe tine. Moartea lui a făcut vâlvă. Ce să mai vorbim de povestea cu mama ta..., deci nu mai ai nicio scăpare.

– Aşadar, trebuie să le răspund la întrebări.

– Este neapărat necesar, Darcy? întrebă Maggy.

– Numai aşa vei scăpa de ei. Trebuie să iei taurul de coarne.

– Cine ştie ce întrebări o să-mi pună! spuse Fauve evident stânjenită.

– Întâi şi-ntâi or să te întrebe dacă te duci la înmormântare. După asta, nici eu nu ştiu. Când l-ai văzut ultima oară, care sunt simțămintele tale după acest tragic eveniment... şi altele de soiul ăsta.

– Nu mă aşteptam la asemenea întrebări, şopti Fauve.

– Ba eu, da, spuse Maggy cu amărăciune în glas. Îmi

aduc aminte cum s-au petrecut lucrurile la moartea mamei tale. Te iscodesc cât pot şi apoi scriu tot felul de bazaconii. Darcy, ce-ar fi să scriu o declaraţie şi să le-o citeşti? Spune-le că Fauve este mult prea afectată ca să poată da vreun interviu.

– Am putea încerca, spuse el nu prea convins.

– Nu cumva să le spui că mă duc la înmormântare, pentru că nu mă duc, îl avertiză ea.

Nimeni nu mai scoase o vorbă, doar Maggy şi Darcy schimbară priviri semnificative. Darcy se ridică.

– Mă duc în bibliotecă să scriu declaraţia.

Maggy se aşeză pe canapea alături de Fauve, îi cuprinse mâna explicându-i cât de important era să se ducă la înmormântare, indiferent de neînţelegerile survenite între ei; tatăl ei fusese o figură proeminentă în lumea colecţionarilor de artă. În plus, nu numai Nadine era fiica lui. Trebuia neapărat să se ducă. Maggy încerca să fie convingătoare. Până în dimineaţa aceea evitase să discute pe tema refuzului lui Fauve de a merge la funeralii, dar între timp cântărise situaţia pe toate feţele.

– N-are nicio legătură cu neînţelegerile dintre noi, Magali, şopti Fauve.

– Scumpa mea, nu te înţeleg. Peste trei zile, la Félice o să fie o înmormântare fastuoasă... ştii asta de la conferinţa de presă a lui Nadine. Este de neconceput să nu te duci. Dacă vrei, vin şi eu cu tine. Asta o să-i pună pe gânduri, dar n-are importanţă.

– Nu, Magali, nu este nevoie. Îţi mulţumesc..., dar tot n-am de gând să mă duc.

– Fauve, nu toţi cei care iau parte la o înmormântare sunt impresionaţi până în adâncul sufletului de moartea persoanei respective, dar fac totuşi act de prezenţă. Este foarte important să fii acolo, chiar dacă o faci din

complezență, măcar în semn de respect pentru cel care a fost tatăl tău.

– Dar nu sunt în stare, îi răspunse Fauve atât de încet încât Maggy abia o auzi. Se apropie de ea și o îmbrățișă.

– Numai gândul la opera lui, și ar trebui să-ți inspire puțin respect... indiferent ce neînțelegeri ați avut. Opera rămâne, Fauve, să nu uiți! E de datoria ta să te duci... ca fiică a lui.

– Nu, nu vreau să mai discutăm problema asta, spuse Fauve ridicându-se în picioare.

– Crede-mă, pur și simplu nu te înțeleg, strigă Maggy neputincioasă și uimită. Știa că Fauve asculta de glasul rațiunii.

– Am jurat că n-am să-ți spun niciodată ce a fost în stare să facă, de ce n-am putut să mai dau ochii cu el... acum, însă, a venit momentul să afli... altfel n-ai să mă înțelegi. Fauve se ghemui în fața lui Maggy. Chipul ei exprima regret, mâhnire profundă, dezgust și alte sentimente pe care Maggy nu le putea descifra, dar care o înspăimântau. Opera de care ai amintit, și se cuvine să o respect, a fost realizată cu sacrificiul multor oameni, Magali.

– Sacrificiu?

– În timpul războiului când toți au luptat pe front, el nu a găsit altceva mai bun de făcut decât să picteze. Unii luptau..., iar el colabora cu nemții. Când un grup de tineri din Rezistență i-au sustras niște cearșafuri pregătite de el pentru pictură, i-a denunțat unui prieten, ofițer german. Toți acești copii au fost uciși, iar el și-a recăpătat cearșafurile ca să-și *continue* lucrul. Dar abia acum vine partea cea mai tragică, Magali. În timpul războiului a refuzat să primească refugiați la *La Tourrello,* mai ales evrei care încercau să-și salveze viața. Aceștia erau prietenii lui din Paris. Pe unii dintre ei probabil că îi cunoști

şi tu, Magali. Chiar şi pe Adrien Avigdor l-a alungat. Ar fi putut să-i ajute, dar opera lui era mai importantă. Din cauza operei lui, mulţi evrei, nu se ştie câţi, au ajuns în lagăre de concentrare. *Au murit acolo.* Nimic, nici măcar viaţa unui om nu conta când era vorba de opera lui.

– Cum...? Cine...? bolborosi Maggy.

– Kate mi-a spus, iar el nu a negat.

– Nu a negat?

– Nu, nu a negat. În aceeaşi zi am plecat de acolo. Nu am vrut să afli şi tu aceste orori.

– Dumnezeule... de ce nu mi-ai spus nimic? Erai un copil... ar fi trebuit să stai de vorbă cu mine, exclamă Maggy profund impresionată.

– La început mi-a fost ruşine, iar mai târziu nu mai avea niciun rost, terminasem cu el. Ştia foarte bine că n-are să mă mai vadă vreodată.

– Ţi-a fost ruşine?

– Da, mi-a fost ruşine de tatăl meu, care a fost capabil de aşa ceva. Îmi era ruşine *pentru el, ca om.* De asta nu pot să-l respect nici pe el, nici opera lui. Există oare ceva mai important decât viaţa unui om?

Nadine Mistral Dalmas nu era atât de satisfăcută pe cât îşi închipuise că va fi. Ca de obicei, nimic nu este perfect, chibzui ea încercând să scruteze viitorul. Funeraliile s-au desfăşurat exact cum prevăzuse. Ministrul artelor frumoase a venit însoţit de câteva oficialităţi. Profilat în spatele sicriului, cimitirul vechi de pe colina din Félice, bântuit de vânturi, constituise un fundal fotogenic pentru procesiunea numeroasă.

Ca la orice înmormântare, toţi adulţii din Félice au fost prezenţi. Au mai venit iubitorii de artă din Provence mândri de faptul că participaseră la înmormântarea lui Mistral. O asistenţă numeroasă, se gândi, deşi din Paris,

în afară de Philippe şi o mână de prieteni de-ai lui, nu dintre cei mai răsăriţi, n-a mai venit nimeni. Desigur că cei care ar fi vrut ea să fie prezenţi erau plecaţi în vacanţă şi n-ar fi putut să se deplaseze tocmai la Félice. Dacă bătrânul ar fi murit în octombrie la Paris, situaţia ar fi fost cu totul alta. Oricum, ceremonia a fost perfectă. Chiar şi în acest orăşel de provincie, biserica catolică a reuşit să organizeze funeralii în stil mare. Totul a mers ca pe roate.

Ce-i drept, s-a simţi puţin jignită când presa şi-a luat tălpăşiţa imediat după înmormântare. Dar acum terminase cu toate frecuşurile, în sfârşit se putea odihni.

Cel mai mult o sâcâia povestea cu perceptorul. A fost un incident neprevăzut. Cum de-a *îndrăznit* un funcţionar obscur să-i interzică accesul în atelier? Se aştepta să-şi fure propria moştenire? l-a întrebat ea văzându-l că sigilează uşile. A mormăit ceva într-un mod nu prea protocolar, aproape impertinent, cum se obişnuieşte în astfel de împrejurări, spunând că îndeplineşte o simplă formalitate până la sosirea domnului de la Paris. Dar când i s-a plâns lui Etienne Delage, agentul lui Mistral, în prezent şi al ei, acesta i-a replicat că nu se poate atinge de nimic înainte ca executorul testamentar să-şi spună cuvântul. În plus, trebuia să mai aştepte şi verdictul guvernamental, ceea ce i se părea revoltător, dar n-avea încotro.

– Şi acum ce s-a mai întâmplat? o întrebă Nadine pe Marte care apăruse în uşa salonului.

– A sosit maestrul Banette, un notar din Apt, care vrea să vă vorbească.

– N-am auzit în viaţa mea de el. Spune-i că m-am culcat. Scapă cumva de el.

– Am încercat, *ma petite,* dar insistă. Spune că e foarte important.

– Bine, oftă Nadine. Trebuia să-mi închipui că nu poţi

scăpa cu una, cu două. Până acum avusese de-a face cu un deces, cu impozite, nu era normal să urmeze un notar?

Bărbatul care intră, durduliu, cu fața congestionată, îmbrăcat într-un costum bleumarin, își dădea importanță, remarcă Nadine iritată.

– Ați ales un moment nepotrivit, domnule.

– Condoleanțe, Madame Dalmas. O să-mi fiți recunoscătoare că am venit atât de repede.

– De ce, maestre Banette? De ce ați venit?

– Doamnă, îi spuse cu reproș în glas, numai obligațiile profesionale m-au determinat să apar într-un moment atât de nefericit pentru dumneavoastră, dar trebuia să vă aduc cât mai repede testamentul. După cum se obișnuiește, a fost depus în seiful central din Aix, iar eu v-am adus exemplarul meu. Sunt sigur că vă interesează.

– Testamentul lui? tresări Nadine foarte surprinsă. A făcut testamentul? N-am știut. Nespus de impacientată, se întrebă dacă nu cumva bătrânul lăsase o parte din bani pentru acțiuni de binefacere. Nu, asta nu i se potrivește, cu siguranță că nu.

– Acum trei ani a venit să se consulte cu mine, doamnă, continuă maestrul Banette, în legătură cu noua lege din 3 ianuarie 1972...

– Ce fel de lege... 1972? Nu cunosc nicio lege care ar putea atinge proprietatea. Mi-ar fi spus avocatul meu din Paris.

– Nu, doamnă, legea din 1972 nu are nicio legătură cu proprietatea, spuse notarul plin de importanță. În 1972, parlamentul francez a legalizat recunoașterea copiilor rezultați din legături nelegitime. Domnul Mistral a făcut un act prin care o recunoaște drept fiică pe domnișoara Fauve Lunel.

Nadine rămase mută de uimire. Maestrul Banette continuă:

– Aici am testamentul lui, un document foarte ciudat. Era o persoană dificilă, greu de influențat. La început a vrut să lase toată averea acestei domnișoare, dar eu i-am spus că, potrivit legilor franceze, acest lucru nu este posibil. Până la urmă a fost nevoit să accepte să împartă averea între cei doi copii ai săi...

– Să o împartă?

– Doamnă, liniștiți-vă, nu e vorba să o împartă în părți egale. Niciun articol din legea succesorală nu permite acest lucru. Domnișoarei Fauve Lunel nu i-ar fi revenit decât o jumătate din ce ar fi moștenit dacă ar fi fost fiică legitimă, ceea ce înseamnă 25% din avere și nu 50%. Dumneavoastră, doamnă, după reținerea impozitelor vă revine 75%. Făcu o pauză pentru a-i permite și lui Nadine să spună ceva, dar cum ea nu scotea nicio vorbă continuă și mai înflăcărat: Din punctul meu de vedere, testamentul este elaborat într-o formă inacceptabilă. L-am sfătuit pe domnul Mistral așa cum se cuvine, dar spre regretul meu, nu a ținut cont de recomandările mele.

– Fauve, exclamă Nadine pe un ton plin de venin, mereu Fauve asta.

– Exact, doamnă, se pare că a avut o slăbiciune pentru copilul acesta.

– Ce scrie acolo? Dă-mi testamentul să-l văd.

– Doamnă! Ținea hârtiile la piept. După ce m-am interesat și am constatat că domnișoara Fauve Lunel nu este în Félice, m-am hotărât să vin la dumneavoastră. Fiindcă nu știu adresa ei, vă rog s-o anunțați să se prezinte aici, dar până atunci am socotit oportun să vă aduc la cunoștință conținutul testamentului.

– Citește o dată drăcovenia aia, îl repezi Nadine.

– Doamnă, de asta mă aflu aici, îi spuse el cu reproș dregându-și glasul.

„Eu, Julien Mistral, doresc ca toate lucrările mele să

intre în posesia adoratei mele fiice, Fauve Lunel. Fiindcă legea nu-mi permite acest lucru, îi las seria de tablouri *La Rouquinne,* răscumpărată de la soția mea, Katherine Browning Mistral. Actul de vânzare este anexat la testament. Doresc ca fiica mea Fauve să moștenească toate tablourile reprezentând-o pe ea și pe mama ei, Théodora Lunel, singura femeie pe care am iubit-o vreodată. De asemenea, țin în mod deosebit să-i dăruiesc seria de picturi *Cavaillon,* ea fiind sursa de inspirație a acestora. De la fiica mea Fauve am învățat multe lucruri importante pentru viață, dar spre regretul meu profund, prea târziu. Sper ca într-o bună zi să-și dea seama că am ascultat-o și că m-am schimbat. Dacă fiica mea iubită acceptă, doresc ca *La Tourrello* și terenurile aferente să-i revină ei. Dacă nu, să fie vândută, iar suma rezultată să fie adăugată la moștenirea lăsată. Nu accept sub niciun motiv ca *La Tourrello* și atelierul în care am lucrat să revină fiicei mele Nadine Dalmas. După părerea mea, ea nu a apreciat și nu a înțeles nici frumusețea naturii, nici picturile mele. De asemenea, doresc să-i revină lui Fauve 25% din averea mea. Aș fi fericit dacă ar accepta numele de Fauve Mistral, dar dacă nu, să știe că o înțeleg.

Ceea ce rămâne din averea mea îi va reveni de drept doamnei Nadine Dalmas care sunt sigur că va vinde tot, cât se poate de repede pentru a-și continua viața searbădă, nedemnă și fără rost pe care este obișnuită să o trăiască.“ Asta-i tot, doamnă.

– Bastarda asta! Târfa, cățeaua! Nu, niciodată! Atâta vreme cât sunt în viață n-are să pună laba nici măcar pe un capăt de ață! N-a fost în toate mințile! Am să atac testamentul! Chipul ei devenise o mască a răutății, iar vocea ascuțită îl făcu pe notar să se ridice de pe scaun și

să se retragă dezgustat. Se străduí să vorbească pe un ton firesc:

– Doamnă, trebuie să ştiţi, totuşi, vocea îi tremura, că tatăl dumneavoastră era absolut întreg la minte, altfel n-aş fi întocmit testamentul. Puteţi fi sigură. Documentul este valabil.

– Ieşi afară! Multe mai ştii dumneata! Am să-l chem pe avocatul meu din Paris. Provincial tâmpit, măgar plin de ifose! Testamentul ăsta stupid va fi contestat! Afară! Nadine se apropie ameninţătoare de el. Notarul apucă pălăria şi ieşi din cameră cât putu de repede luând testamentul cu el.

Reporterii jubilau. De mult nu li se mai oferise un subiect atât de picant. „Imoralitate notorie din partea mamei", scrie în Codul Civil, de mult nu mai auziseră de asta. În ce o priveşte pe Teddy Lunel, una dintre cele mai superbe fotomodele a anilor '50, „imoralitatea notorie" nu era uşor de dovedit, dar, oricum, rămânea singura cale de urmat pentru atacarea testamentului lui Mistral. Scandalul legat de testament lua amploare. Într-un cuvânt, reporterii aveau la dispoziţie o vacă bună de muls. Îşi închipuiseră că după înmormântarea lui Mistral nu mai aveau ce căuta acolo. Luni de zile vor avea ce comenta. Entuziasmaţi îşi frecau mâinile.

– Important nu e faptul că Nadine Dalmas nu poate dovedi nimic, spuse Darcy, important e că se va răzbuna şi va avea prilejul să o târască în mocirlă pe Fauve.

– Aşadar, ea poate s-o împroaşte cu noroi pe mama, chiar dacă nu câştigă nimic! izbucni mânioasă Fauve.

– Mi-e teamă că da. Asta este intenţia ei. Altfel nu avea niciun motiv să facă public testamentul care nu cuprinde termeni prea reverenţioşi la adresa ei.

Cu pumnii strânşi, Fauve se agita ca un leu în cuşcă

în camera de zi din apartamentul lui Maggy. Încordată, cu umerii lăsați, măsura camera în lung şi-n lat fără să se oprească o clipă, orbită de furie. Se pomenise luată de un val uriaş iscat brusc din marea liniştită, şi ridicată pe crestele lui. I se părea de neconceput atitudinea lui Nadine față de mama ei. În acel moment ar fi fost în stare să o ucidă, fără nicio remuşcare.

– Mâine mă duc la Avignon. Am să fac tot posibilul să nu se ajungă la proces. N-am să stau cu mâinile în sân, să-i permit s-o discrediteze pe mama. Nu dau nicio ceapă degerată pe tablourile lui. N-am s-o las pe Nadine în ruptul capului s-o ponegrească pe mama.

– Fauve... începu Maggy, dar se opri pentru o clipă. Înainte de naşterea ta s-a întâmplat ceva asemănător...

– Mă duc să-mi fac bagajele, spuse Fauve, de parcă nici n-o auzise.

– Ai cumva vreun prieten acolo, pe cineva care te-ar putea ajuta? Nu se poate să nu fie măcar o persoană, doar ai stat atâta vreme în Franța.

– Da, ar fi cineva. Cum de nu m-am gândit? şopti oprindu-se din mers.

Eric Avigdor o întâmpină pe aeroportul din Marsilia. Uşor stânjenit, îşi exprimă regretul şi compasiunea pentru durerea ei, în vreme ce gândurile i se întorceau în urmă cu şase luni la Roma.

– Tata a fost încântat când l-ai sunat, îi spuse în drum spre Avignon.

– Trebuie să fi fost nedumerit... am cerut numărul la informații internaționale şi mi-au făcut imediat legătura. Am uitat complet de diferența de fus orar.

– Nu se culcă niciodată devreme.

– Asta mi-a spus şi el, dar am crezut că e un gest de politețe.

– Tata? De când s-a retras din afaceri nu mai ştie ce e politeţea.

– Mi-a găsit un avocat? întrebă Fauve cuprinsă de nerăbdare.

– Cel mai bun din Avignon. Ne aşteaptă acasă la ai mei. Îl cheamă Jean Perrin. A luptat cu tata în Rezistenţă.

– Ce drăguţ din partea tatălui tău!

– Ţine foarte mult la tine. Eric îi zâmbi pentru prima oară, iar Fauve schiţă şi ea un zâmbet. Era de ajuns să se gândească la Avigdor pentru a se simţi mai înviorată.

Tăcură iarăşi, dar de data aceasta tăcerea nu era la fel de stânjenitoare ca la aeroport, în vreme ce aşteptau bagajele lui Fauve. De la Paris luase imediat un avion spre Marsilia şi era frântă de oboseală, iar hainele îi erau şifonate. De îndată ce zări lumina dulce a după-amiezii caracteristice în Provence la început de octombrie, măslinii verzi şi chiparoşii ţuguiaţi înşiraţi ca nişte santinele, simţi sângele pulsându-i mai repede în vine.

Acum îşi dădea seama cât de mult îi lipsise acest colţişor îndepărtat. Când ajunseră la şoseaua est-vest, părăsiră autostrada, dar, în loc s-o ia spre est către Félice, se îndreptă spre vest. Într-o jumătate de oră ajunseră la Avigdor acasă, pe strada Montée St. André din Villeneuve-les-Avignon.

Când l-a văzut pe avocat, a rămas puţin dezamăgită. Se aştepta să fie de vârsta lui Adrien Avigdor, dar el nu părea să aibă mai mult de douăzeci şi opt, douăzeci şi nouă de ani. Era suplu, scund, cu ochi verzi pătrunzători şi înfăţişare adolescentină. Făcea parte din categoria acelor bărbaţi care îşi dau seama dintr-o singură privire cu cine au de-a face inspirând, la rândul lor, încredere.

Adrien Avigdor purta, ca de obicei, un pulover peste cămaşă, în vreme ce maestrul Perrin era îmbrăcat în costum la două rânduri, cu Legiunea de Onoare la bu-

tonieră. Costumul elegant îl făcea să pară un ştrengar îmbrăcat în hainele sale cele mai bune, după cum putu observa Fauve puţin stânjenită.

Beth Avigdor o strânse în braţe cu afecţiune, ca pe o rudă apropiată.

– Trebuie să fii obosită, scumpa mea. Camera de oaspeţi te aşteaptă. N-ar fi bine să te odihneşti o oră înainte de cină?

– Nu, mulţumesc, doamnă Avigdor. Aş prefera să stau de vorbă cu maestrul Perrin.

Fauve şi avocatul se retraseră pe balconul spaţios unde se putea vedea Ronul, jos, nu prea departe şi panorama oraşului Avignon mai în spate, cu palatele sale cu turle şi turnuri asemănătoare unei corăbii uriaşe plutind pe râul învolburat.

– Eric mi-a spus că aţi fost în Rezistenţă cu domnul Avigdor, deschise discuţia stânjenită de aerul lui juvenil.

– Păi, nu-mi plăcea la şcoală. Era o distracţie pentru mine să colind munţii din Aix şi să mă joc de-a hoţii şi vardiştii. La sfârşitul războiului aveam treisprezece ani şi până la urmă am fost nevoit să termin şcoala, aşa că am devenit un cetăţean onorabil.

– Câţi ani aveai când ai fugit de la şcoală?

– Zece. Ridică din umeri zâmbind. Dar eram tot atât de înalt ca acum. Zâmbetul lui îţi amintea de copilul-patriot nesăbuit şi dintr-odată simţi că se poate bizui pe acest om.

– Maestre Perrin, mă poţi ajuta?

– Încă de aseară, de când m-a sunat Adrien numai la asta mă gândesc. De fapt, toată ziua m-am documentat în privinţa cazului şi crede-mă că este o treabă mult mai interesantă decât să stai la un birou.

– Te-ai şi pus pe treabă înainte de a sta de vorbă cu mine?

– Pentru rezolvarea cazului avem nevoie de martori, persoane care să-i fi cunoscut atunci. Am umblat în căutarea lor şi vreau să-ţi spun că am găsit unul.

– Unul? sări ca arsă. Ce legătură poate avea un martor cu acuzaţia de „imoralitate notorie" care i se aduce? Mama avea douăzeci şi patru de ani când l-a cunoscut pe tata... la vârsta asta nu poţi să-i pretinzi unei femei să rămână o sfântă, îşi trăia viaţa... iar acum este o pradă în mâinile surorii mele vitrege care o calomniază... of, ce pradă uşoară este mama mea!

Încrederea lui Fauve în Jean Perrin se spulberă dintr-odată. Cum să ştie acest bărbat naiv şi lipsit de experienţă câte lucruri din viaţa lui Teddy Lunel se pot dezvălui şi denatura, doar fascinase atâţia bărbaţi care mai trăiau şi acum? „Câţiva iubiţi", îi spusese Melvin, şi el fusese destul de rezervat.

Există oare vreunul care să nu se laude că s-a culcat cu cea mai frumoasă femeie din lume?

– Domnişoară, vârsta mamei dumneavoastră nu are nicio legătură cu cazul în speţă.

– Ba da, cum să nu, spuse ea dezorientată. Ce să înţeleagă el?

– Se vede că nu aţi consultat un avocat sau notar francez.

– Bunica mea a stat de vorbă cu un consilier francez din New York, iar în ziua următoare m-am prezentat aici.

– De fapt, un diplomat nu se pricepe. Ştiţi, în această privinţă, legile franceze sunt foarte clare şi precise, nu permit interpretări şi nici răstălmăciri. Vina de imoralitate se aplică numai la perioada în care părinţii dumitale au fost împreună şi când s-a pus problema paternităţii. Din investigaţiile făcute am aflat că ei au fost împreună până în clipa morţii mamei dumitale. Acest lucru trebuie luat în considerare şi dovedit de noi cu martori. Pe chipul

ei se putea citi o mare uşurare. În momentul când o auzi plângând, se ridică încetişor şi se duse înăuntru.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Beth Avigdor. Să mă duc la ea?

– Nu, e mai bine s-o lăsaţi în pace, fu de părere Jean Perrin.

Eric nu-l luă în seamă şi se repezi în balcon. Ghemuită pe un scaun, Fauve plângea în hohote. Era peste măsură de impresionant. O ridică de pe scaun şi o strânse cu putere la piept. Continua să plângă. Simţea cum lacrimile ei i se preling pe piept. O linişti cum putu, o legănă ca pe un copil până când îşi ridică faţa plină de lacrimi, umflată şi congestionată spre el, cerându-i o batistă. Băgă mâna în buzunar, dar n-avea batistă.

– Şterge-te pe mâneca de la cămaşa mea.

– Nu pot, se smiorcăi ea, nu pe mânecă.

– Atunci am să te ajut eu. Îşi scoase butonul de la manşetă. Acum suflă-ţi nasul.

O oră mai târziu, după ce şi-a revenit, Fauve se afla în salon împreună cu cei trei membri ai familiei Avigdor. Maestrul Perrin, încercând să-şi păstreze calmul, le relata ce întreprinsese în acea zi. Numai Adrien îi ghicea încordarea. Ochii lui Jean aveau o strălucire asemănătoare celei din timpul Rezistenţei, după întoarcerea dintr-o incursiune. Arăta la fel de mulţumit ca în noaptea în care dinamitase un marfar transportând arme pentru cei din Bulge.

– În primul rând m-am întrebat ce fac doi oameni normali care părăsesc mediul lor obişnuit, doar nu pot trăi numai din dragoste, îşi începu peroraţia Jean Perrin. Fac un singur lucru, nu-i aşa? Aşteptă câteva clipe, dar nimeni nu se încumetă să răspundă. Mănâncă.

– Ba nu, beau vin, îl corectă Adrien Avigdor.

– Şi una, şi alta, *mon vieux*. Şi unde mănâncă? La restaurant, cel puţin din când în când, fiindcă, oricât de mult s-ar iubi, nu vor lua masa numai acasă. Şi unde se va duce un pictor să mănânce în Avignon? Se opri, dar de data asta interveni Fauve:

– La Hiely!

– Cum de ai ghicit?

– Acolo mă ducea tata în ocazii speciale, exclamă şi se opri uimită. Se înroşi ca para focului. Nu mai pronunţase cuvântul „tata" de atâţia ani, iar acum îi scăpase de pe buze fără să-şi dea seama.

– Sigur că la Hiely, singurul restaurant de două stele din Avignon. Nu era prea greu de dedus. Aşadar, azi-dimineaţă am stat de vorbă cu domnul Hiely. Pe vremea acea, în 1953, stătea mai mult în bucătărie, se iniţia în meserie, dar se furişa adesea în restaurant ca s-o admire pe mama ta, atunci când veneau să ia masa. Îşi aduce foarte bine aminte de ea. L-am rugat să-mi dea cartea de onoare. Era imposibil ca Julien Mistral să nu fi scris în ea. Am găsit bineînţeles pagina cu semnătura lui, dar şi o schiţă făcută de el. Sub numele lui se afla şi semnătura mamei tale.

– Dar... asta nu dovedeşte nimic, spuse Fauve dusă pe gânduri.

– Da, dar de Crăciun ei trimit felicitări celor mai fideli clienţi, deci au şi adresele lor. În felul acesta am aflat unde au locuit părinţii tăi în Avignon. M-am dus direct acolo sărind peste masa de prânz. Clădirea mai există şi are aceeaşi portăreasă. Cred că şi în anul 2000 o voi găsi acolo tot pe doamna Bette. Oricum, mi-a fost de mare ajutor.

– Portăreasa...? îl întrerupse Fauve.

– Nu, domnişoară, nu te uita atât de nedumerită, nu

portăreasa o să fie martorul nostru de bază, deşi, dacă o să avem nevoie şi de alt martor, este dispusă să depună mărturie. De la ea am aflat că părinţii tăi întreţineau legături strânse cu un doctor care mai locuieşte şi acum acolo, la parter. Cu două ore în urmă am reuşit să dau de el. Mi-a spus că împreună cu soţia sa i-au cunoscut pe părinţii dumitale din ziua în care s-au mutat acolo... i-au ajutat să care mobila. Cele două perechi obişnuiau să se întâlnească la un păhărel, uneori se duceau să cineze la Hiely, Prieuré sau mergeau în diferite excursii prin împrejurimi. Ţineau foarte mult la mama dumitale. Dar din ziua morţii ei nu l-au mai văzut niciodată pe Mistral. Au înţeles de ce nu se mai arătase pe acolo. Mi-au spus că părinţii tăi erau foarte legaţi unul de altul. Doctorul, profesorul Daniel...

– Doctorul Daniel! exclamă Beth Avigdor. Îl cunosc.

– Desigur, Beth. Este una dintre personalităţile cele mai distinse din Avignon, profesor la Universitatea din Aix, domnişoară Lunel, adăugă pe un ton repezit Jean Perrin. Profesorul Daniel a fost foarte indignat de acest proces dezgustător... era de-a dreptul scandalizat, de parcă procesul l-ar fi privit personal. Şi el, ca şi soţia lui sunt gata să depună mărturie că, atâta timp cât a locuit la Avignon împreună cu tatăl tău, mama ta n-a avut de-a face cu niciun alt bărbat. Astfel, testamentul nu va putea fi contestat, iar tu n-ai de ce să te mai temi de calomniile doamnei Dalmas, conchise Jean Perrin arborând un surâs triumfător.

– Cum să-l privească personal? îl întrebă Fauve. Numai pentru că a fost prieten bun cu părinţii mei?

– Domnişoară, el te-a adus pe lume!

33

– Doamnă Dalmas, ce plăcere! Vânzătoarea şefă de la Yves Saint Laurent, doamna Violette, avea mult prea multă experienţă de viaţă ca să-şi trădeze uimirea în momentul în care Nadine intră ţanţoşă pe uşă. Dar şoaptele abia perceptibile ale vânzătoarelor care conduceau clienţii la locurile lor în vederea prezentării colecţiei dovedeau că apariţia ei le stârnise interesul. După ce o plasă pe un loc de onoare, doamna Violette o întrebă dacă doreşte ceva anume.

– O garderobă întreagă, complet nouă, spuse cu indiferenţă Nadine. Am lucrat multă vreme la Albin şi m-am plictisit de toaletele de acolo.

– Vai, dar doamna este îmbrăcată impecabil. Oricum, o schimbare este totdeauna bine-venită. Domnului Saint Laurent o să-i pară nespus de rău că aţi venit în lipsa lui.

Nadine scoase creionul auriu şi carneţelul pe care nota de obicei numerele toaletelor pe care le dorea. Ce fascinant era să stai ca orice client aşteptând să înceapă prezentarea colecţiei! Cu totul alta era situaţia în cazul creaţiilor lui Jean François pe care le cunoştea pe de rost şi mai ştia şi succesiunea vizionării lor, motiv pentru care, ori de câte ori îmbrăca o rochie nouă, i se părea că de fapt o poartă de ani de zile.

Saint Laurent este cel mai mare creator de modă din lume, admise ea. Acum era liberă, în sfârşit, nu mai depindea de Jean Françios Albin, individul ăla îngâmfat şi smiorcăit, capricios ca o muiere. Acum îşi atinsese ţelul vieţii – avea bani din belşug, iar din toaletele ei vechi nu mai dorea să păstreze nici măcar o rochie, o bluză sau o poşetă. Nu credea că mai există pe lumea asta o femeie, oricât de bogată, care să nu aibă un obiect, cât de mic, pe

care să nu dorească să-l păstreze. Dar de ieri, de la scurta întrevedere cu Jean François, Nadine se hotărâse să se debaraseze de toate lucrurile care o legau de trecut. De fapt nu-şi spuseseră mare lucru. Ea a intrat în biroul lui şi nu i-a zis decât că de acum înainte va trebui să se descurce singur.

– Oo, da? a exclamat pur şi simplu. Probabil că era prea uluit ca să înceapă cu smiorcăielile lui obişnuite.

– Cred că îţi dai seama, Jean François, că acum... ridicase din umeri, un gest foarte semnificativ, care exprima tot, mult mai mult decât vorbele. În situaţia mea nu mai am timp de irosit cu problemele tale mărunte, de acum încolo trebuie să încerci să te descurci singur, viaţa ta meschină se va nărui fiindcă eu nu voi mai fi în preajma ta.

– Am înţeles, Nadine, trebuie să mă descurc singur. Te rog să mă scuzi, dar prinţesa Grace mă aşteaptă în atelier pentru probă. Ne vedem diseară la petrecere? Pardon, sigur că nu, doar eşti în doliu. Bine, atunci pe curând! O sărută pe obraz indiferent, aşa cum obişnuia, şi se ridică aferat, fredonând o melodie. Strigă după croitorul lui preferat să-l urmeze şi îi spuse secretarei să facă o cafea pentru prinţesă. Se opri doar o clipă pentru a mângâia câinii din faţa atelierului: „Frumuseţilor, sunteţi cele mai minunate creaţii ale lui Dumnezeu!“ Se lăsă pe vine pentru a-i mângâia, apoi dispăru pe coridor.

Şi-a jucat bine rolul, se gândi Nadine; ar fi putut păcăli pe oricine, dar nu şi pe ea. Ştia foarte bine că îi dăduse o lovitură de graţie, care avea să-i provoace o criză de nervi. Cu toate acestea, ceva era în neregulă, ceea ce a determinat-o să se ducă la Saint Laurent. Îl cunoştea bine pe Albin... părea puţin amuzat de situaţie. Aşa să fie? Nu, nu se poate, îşi spuse privind cu dispreţ la femeile din preajma ei. Nu era timpul potrivit pentru

a comanda toalete noi. Aceste femei erau provinciale sau străine încântate de a se afla acolo la Saint Laurent. Nu-i prea convenea că trebuia să treacă în revistă colecția alături de ele, dar nici în ruptul capului nu mai voia să poarte toalete confecționate la Albin. De ce oare avea aerul ăla amuzat Jean François?

Primele manechine trecură agale prin fața ei prezentând costume de dimineață, pentru sezonul de toamnă și iarnă, toalete pe care le mai etalaseră o dată la începutul verii. Nadine se gândea că toate prietenele ei, care se îmbrăcau la Saint Laurent, achiziționaseră deja toaletele de toamnă.

O va ruga pe doamna Violette să-i pregătească garderoba cât se poate de repede. O consideră probabil vreo provincială venită să-și împrospăteze garderoba în două săptămâni, se gândi ea cu amărăciune. N-are importanță, următoarea colecție de primăvară o va vedea la spectacolul organizat pentru presă, așezată în primul rând, alături de clienții cei mai de vază ai lui Saint Laurent, tot atât de importanți în desfășurarea ritualului ca și prezentarea colecției. Își însemnă pe carnețel numerele care o interesau, încercând să nu se gândească la discuția avută în dimineața aceea cu avocatul ei. S-a mai dus o dată la el insistând să facă noi investigații cu privire la viața acelei târfe, mama lui Fauve. Dar când a aflat de declarația doctorului Daniel din Avignon, avocatul i-a spus că nu mai avea nici o șansă de reușită în contestarea testamentului. Nu s-a dat bătută și a mai consultat și alți avocați, dar toți i-au spus că procesul nu mai avea rost; nu-i mai rămânea, așadar, decât să accepte testamentul, întrucât nici un proces de pe lume nu o va împiedica pe Fauve să obțină 25% din avere așa cum era stipulat în testament. Va trebui să se mulțumească cu 75%. Știa foarte bine că a fost păgubită, chiar *prădată!*

Aşa sunt avocaţii, ei au ultimul cuvânt, chiar şi când nu au dreptate. Nu s-a sfiit să-i spună că e un diletant, la care el i-a replicat că o sfătuise de la bun început să nu conteste testamentul. Când îşi reaminti de aerele pe care şi le dădea, sub imperiul furiei începu să scrie mai apăsat, drept care creionul i se rupse în două. Doamna Violette, foarte atentă la ce se întâmplă în încăpere, se repezi şi-i aduse un alt creion.

Iată şi costumele pantalon confecţionate de bărbaţi, cu linia lor aparte. Albin nu era în stare să realizeze asemenea toalete. Erau exact pe gustul ei, se gândi, şi mai întoarse o foaie din agendă.

Femeile de lângă ea o priveau cu invidie cum notează număr după număr, vai de capul lor. Cum era posibil să-ţi comanzi o singură toaletă? De neconceput! Să deschizi şifonierul şi să vezi doar o singură rochie de comandă! Ca şi cum o singură zi din an mănânci ca lumea, iar în rest te hrăneşti numai cu pâine şi apă! De ce se mai deranjează să vină până aici? Nadine continua să-şi noteze în grabă numerele. Abia aştepta să se vadă îmbrăcată în aceste toalete.

Mai avea şi alte motive să fie nemulţumită de avocat. De ce nu o avertizase că testamentul tatălui ei va fi probă la dosar? De ce nu i-a spus că reporterii se vor repezi ca nişte hiene să citească exemplarul depus ca probă? Oare nu ştia că testamentul va fi tradus în mai multe limbi şi apoi publicat în ziare? Cel puţin aşa îi spusese Philippe. Dar poate că Philippe nu era bine informat şi el n-a apărut decât în presa pariziană? N-avea de gând să se intereseze.

Părerile lui Philippe nu mai contau demult pentru ea. În momentul în care testamentul a apărut în *Le Monde* şi *Le Figaro* i-a făcut vânt şi i-a cerut ca într-o oră să-şi ia tălpăşiţa. Uimitor, dar n-a protestat şi şi-a împachetat lucrurile în cea mai mare viteză. Probabil că prevăzuse

ce se va întâmpla, era pregătit să plece. La experiența lui era de așteptat să-și închipuie că-l va părăsi în mometul când va pune mâna pe bani. Probabil că încă din ziua morții lui Mistral se gândise să facă față situației cu demnitate. Trebuia să admită că în materie de bani era foarte abil. Un bărbat care, o viață întreagă, a trăit pe spinarea altora trebuia să știe să se descurce.

Așadar, de acum înainte nu va mai trebui să-i onoreze facturile, să-i plătească datoriile și nici să-i mai asculte sfaturile. Are destui prieteni cu care să se sfătuiască. Amicii ei își dădeau seama, probabil, că Mistral a fost bolnav, nebun, senil. Ceilalți care citiseră ziarele, nu mai contau. Aveau să uite cât de curând această poveste. Părerea lui Philippe era că își făcuse rău cu mâna ei. Dar la ce să se aștepte din partea unui bărbat dezamăgit și părăsit? Cum explica el faptul că nici una din cunoștințele ei nu a făcut aluzie la testament?

Ce idee absurdă... că nimeni nu i-a pomenit de testament ca să n-o necăjească.

Deși, ieri în fața magazinului Hermés, când s-a întâlnit nas în nas cu Hélène și Peggy, niciuna din ele nu a suflat o vorbă despre testament și nici măcar nu i-au adresat condoleanțe; s-au comportat de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic de la ultima lor întâlnire, cu puțin timp înainte de moartea tatălui ei. I s-a părut doar că erau puțin cam stânjenite.

Oamenilor educați le displace să aducă vorba despre moarte. De aceea, în cazuri de deces preferă să trimită telegrame, în loc să transmită condoleanțe prin telefon. Dar privirile lui Hélène și Peggy nu exprimau oare amuzament? Dacă tatăl uneia dintre ele ar fi lăsat un testament atât de absurd, aș fi făcut o aluzie plină de tact, aș fi luat totul în glumă, ca ea să-și dea seama cât de puțin reflectă realitatea acel testament. Nadine își tamponă fruntea cu

o batistă, era mult prea cald acolo. Acum erau prezentate rochiile scurte de după-amiază. Totdeauna le-a admirat stilul îndrăzneț. A fost nevoită să poarte rochiile de seară de la Albin, rochii clasice care nu avantajează pe nimeni. Lui Albin îi lipsea subtilitatea.

În timp ce urmărea cu ochi de expert fiecare detaliu al toaletelor care i se perindau prin fața ochilor, se întrebă într-o doară cum arată oare seria de tablouri *Cavaillon?* Ce ironie a sorții, să fie dezmoștenită de casa în care oricum nu voia să locuiască, de tablourile reprezentând cele trei generații de târfe, de parcă erau mai valoroase decât toate celelalte picturi care îi rămâneau ei. Cavaillon era un târg nenorocit.

Deși ardea de curiozitate, mâine când autoritățile fiscale vor desigila atelierul, nu se va duce acolo. Ea va fi reprezentată de agentul ei, Etienne Delage. Dumnezeu știe cât va dura inventarierea asta infernală. Etienne avea obligația să rămână până la sfârșit, sărmanul de el, să-i supravegheze pe agenții fiscali.

Când își făcu apariția primul manechin în rochie de seară, o rochie pe care și-o dorea din tot sufletul, Nadine nu mai avea loc în agendă să-i noteze numărul. Întoarse capul după doamna Violette, să-i aducă niște hârtie. O surprinse șușotind cu două colege. Cele trei femei priveau exact în direcția ei. Și-au întors imediat privirile, rușinate. Pe fețele lor a surprins aceeași expresie de amuzament întâlnită la Jean François, Peggy și Hélène. Se distrau pe socoteala ei, își râdeau de ea!

Nadine se ridică și se strecură pe lângă femeile așezate pe scaune fără să se sinchisească de reacțiile lor. Pe măsură ce se apropia de ieșire păși din ce în ce mai grăbită.

– Doamnă Dalmas! Ce s-a întâmplat? Pot să vă ajut

cu ceva? îi şopti doamna Violette ajungând în dreptul ei lângă uşă.

– E înăbuşitor aici. Nu poţi sta ore în şir fără aer condiţionat pe o asemenea zăpuşeală.

– Aveţi perfectă dreptate, doamnă. Îmi pare nespus de rău. Domnul Saint Laurent o să fie dezolat. Îmi permiteţi să iau însemnările dumneavoastră? Vă asigur că data viitoare aerul condiţionat va funcţiona şi toate toaletele alese de dumneavoastră vor fi pregătite pentru probă.

– N-am găsit nimic pe placul meu.

– Chiar nimic? o întrebă mirată doamna Violette.

– Nici măcar o bluză. O colecţie anostă. Preferinţele mele se îndreaptă tot spre Albin.

Fauve Lunel este la fel de îndărătnică ca şi tatăl ei, dacă era posibil aşa ceva, îşi spuse Adrien Avigdor, pe când stătea în bibliotecă de vorbă cu ea.

– Inutil, mă întorc acasă la New York, repetă ea blând, dar hotărâtă, refuzând să ia în considerare părerile lui Adrien Avigdor la care ţinea foarte mult.

– Sigur că ai să te duci acasă, dar după ce vezi tablourile lăsate de tatăl tău.

– De ce nu vrei să înţelegi că nu mă interesează? stărui ea. Refuz să mă duc acolo. Maestrul Perrin se va ocupa de toate formalităţile.

– Jean este o persoană de încredere, recunosc, dar sunt unele lucruri de care ar trebui să te ocupi personal.

– Pe de altă parte, este nevoie de mine la New York, argumentă Fauve în disperare de cauză. Nu pricepi, dragă domnule Avigdor, că sute de fete frumoase şi trei mii de potenţiali clienţi au nevoie de serviciile mele? Cum aş putea să-i las baltă?

– Te preocupă soarta acelor fete frumoase?

– Ştii bine ce îndatoriri am.

– Mai ştiu că sunt şi alte persoane care pot avea grijă de agenţie în lipsa ta. Presupun că buna mea prietenă, Maggy, nu s-a schimbat? Sunt sigur că va avea grijă ca niciuna din fete să nu lâncezească.

Dezorientată, Fauve îi cerceta cu atenţie chipul. Nu părea o persoană refractară, cu care nu se poate discuta. Mai degrabă avea acea expresie detaşată şi relaxată a cuiva care mulge o vacă sau stă întins la soare. Cum de nu e în stare să o înţeleagă? Acum când procesul nu va mai avea loc, iar memoria mamei ei va rămâne neîntinată, de ce ţinea morţiş Adrien Avigdor să mai rămână? Îi era prea recunoscătoare pentru tot ceea ce făcuse pentru ea ca să nu ţină cont de dorinţa lui, dar pe de altă parte nu înţelegea de ce e atât de refractar la argumentele ei.

– Nu mai am ce căuta aici, conchise Fauve. Ce să fac cu *La Tourrello?* Să vin aici doar pentru câteva săptămâni în fiecare vară? Poate că o să vreau să mă duc şi în alte locuri. Te-ai gândit ce se întâmplă cu o casă părăsită? Incendii, ţevi sparte, acoperiş găurit prin care pătrunde ploaia. Să o închiriez sau să angajez pe cineva să se ocupe de ea? Mult prea complicat. Cel mai bine e să o vând.

– În testament scrie că poţi să dispui cum doreşti de ea.

– Ei, vezi?

– După părerea mea, trebuie să vezi măcar seria de tablouri *Cavaillon,* e de datoria ta.

– Domnule Avigdor, spuse Fauve cu hotărâre în glas, discuţia noastră ar putea continua aşa la infinit. Nu asta este problema. Nu pot şterge cu buretele faptele lui din timpul războiului.

– Aa! exclamă el încercând să-şi ascundă surprinderea la auzul acestor cuvinte.

– De asemenea, ştii cum s-a comportat pe vremea

războiului nu numai cu dumneata, dar şi cu mulţi alţii. Nu, să nu spui nimic! Vreau să ştiu dacă şi acum eşti de părere că e „datoria" mea, cum spui dumneata „să-mi văd moştenirea"?

– Da, sunt de aceeaşi părere, zise el apăsat. Fiindcă, indiferent de caracterul lui şi de ceea ce a făcut, trebuie să admiţi că Mistral a iubit-o pe mama ta, la fel cum l-a iubit şi ea. Pe de altă parte, din testament reiese cât se poate de clar că ai fost febleţea lui. Seria *Cavaillon* a fost pictată pentru tine şi inspirată de tine. Nu poţi să negi.

– Aşadar, l-ai iertat!

– Da.

– De ce? stărui ea aplecându-se înainte în încercarea de a-l înţelege.

– De ce? În primul rând pentru că a fost un geniu. Ştiu că asta nu-l scuză, dar măcar este o explicaţie. După spusele tatei, există o propoziţie în vechiul Testament care i se potriveşte: „Oamenii mari nu sunt întotdeauna înţelepţi", dar nu sunt nici buni la suflet sau curajoşi. Şi ceva mai mult decât atât, l-am iertat fiindcă suntem nişte bieţi oameni şi nu am dreptul să-l judec. Nici n-apucă să-şi încheie fraza că Eric intră în bibliotecă. După ce îi aruncă o privire fiului, Fauve se adresă tatălui:

– S-ar putea să ai dreptate, dar eu vreau s-o rup cu trecutul.

– Ceea ce îţi cer este să mai treci doar o singură dată pe acolo. Apoi poţi face ce vrei.

– Se poate spune că aţi ajuns la un compromis de tip mexican, spuse Eric.

Adrien Avigdor observă că Fauve se înroşise până în vârful urechilor şi că dădea aprobator din cap fără prea multă tragere de inimă. Ce-o fi vrut să spună hoţomanul său de fiu prin „compromis de tip mexican"? Oricum, a

obținut ce a vrut. Fusese sigur că până la urmă așa se va întâmpla. Nu era obișnuit să piardă.

Peste câteva zile, în cea de-a doua săptămână a lunii octombrie, trei dintre cei mai buni experți desemnați de Departamentul Impozitelor pe Proprietate se întruniră la *La Tourrello* pentru a evalua capodoperele din atelierul lui Mistral.

Fauve, Eric și părinții lui erau în drum spre Félice. Pe măsură ce se apropiau de *La Tourrello* Fauve devenea tot mai neliniștită. Nu se împăca cu ideea că acceptase să se reîntoarcă, chiar și o singură dată, în casa cu cele două încăperi foarte îndrăgite cândva: atelierul lui Mistral și dormitorul ei de la mansardă, pe care încercase să le dea uitării încă de pe vremea când avea șaisprezece ani.

Își reaminti de emoțiile care o copleșiseră cu mulți ani în urmă când părăsise *La Tourrello,* în vreme ce se apropiau de Félice. Cu câtă milă și amărăciune, asociată însă cu o nemărginită rușine se gândise la cei alungați de tatăl ei! Era înghețată până în măduva oaselor, neliniștită și încordată. Coastele i se păreau niște piroane înfipte în șira spinării, care-i provocau o durere acută.

Simțurile îi erau încordate la maximum. Prin fața ochilor se perindau culorile peisajului, care i se păreau atât de țipătoare, încât nu puteau fi estompate nici de ochelarii de soare. Vocile lui Eric și ale părinților lui îi sunau strident în urechi, iar gesturile lor i se păreau repezite. Pe măsură ce se apropiau de *La Tourrello* rulând prin livada de măslini și apoi pe aleea străjuită de chiparoși unduitori ce ducea spre zidurile vechi, îi venea tot mai greu să se smulgă din acea îngrozitoare stare de coșmar.

Au parcat mașina în poiana acoperită de ciulini și

alte buruieni uscate de arşiţa verii. Fauve coborî din maşină fără nicio tragere de inimă. Fu izbită de mirosul îmbătător al caprifoiului. Uitase că ferma era invadată de caprifoi, uitase că nu se sătura niciodată de mireasma lui îmbietoare, misterioasă, chintesenţă a fericirii. Cum de uitase atâtea amănunte?

– Ia uite, automobilele lor sunt aici! Experţii ne aşteaptă, spuse Adrien Avigdor, îndemnând-o pe Fauve să se urnească din loc. Dar ea stătea neclintită, ostilă şi cuprinsă de panică. La rândul său, Adrien Avigdor era copleşit de amintiri. Ultima oară fusese aici în 1942 când Marte Pollison i-a interzis să intre, iar Mistral l-a lăsat să plece, fără să schiţeze un gest.

– Hai, spuse Eric. O luă de mână şi o trase după el în curte prin porţile deschise.

Întâlniră un grup format din cinci bărbaţi care fumau şi discutau. Unul dintre ei era Etienne Delage, agentul lui Mistral şi reprezentantul lui Nadine Dalmas, alţi trei experţi în artă, iar ultimul, inspector din partea Departamentului fiscal din Avignon. Îşi strânseră mâinile şi se prezentară.

– Se pare că nu este nimeni pe aici să ne deschidă uşa, spuse unul din experţi, cel venit de la Paris, un bărbos înalt şi elegant.

– Cheia e la mine, îi anunţă agentul. Mi s-a spus că bătrâna servitoare s-a mutat. Casa nu mai e locuită de nimeni. Toate cheile se aflau la notarul din Apt, maestrul Banette. M-a rugat să i le dau domnişoarei Lunel şi să-i transmit că-i stă la dispoziţie în cazul în care are nevoie de el. Îi dădu lui Fauve un mănunchi de chei.

– V-aş ruga, domnule, spuse ea făcând brusc un pas îndărăt, să deschideţi dumneavoastră uşa.

Etienne Delage scutură din cap şi o luă înainte. Ceilalţi îl urmară. Rămasă în urmă, Fauve înainta poticnindu-se

prin camerele slab luminate. Ici, colo, câte un oblon fusese uitat deschis. Ieşiră pe uşa din spate şi se îndreptară spre atelier.

Inspectorul din Avignon scoase sigiliul aplicat pe uşă imediat după moartea lui Mistral.

– Domnişoară? Îi făcu semn lui Fauve arătând spre uşă, dar cum ea scutură din cap, Delage descuie el.

Toţi se dădură la o parte pentru a o lăsa pe Fauve să intre prima. Impresionată de gestul lor amabil, îşi luă inima în dinţi şi intră cu paşi repezi în atelierul întunecat, dar se opri brusc. O izbi mirosul de miere care nu semăna deloc cu aroma familiară şi atât de îndrăgită a atelierului în care tatăl ei pictase aproape cincizeci de ani. Amintirile trecutului se învălmăşeau dureros în minte.

Deşi obloanele erau trase, în atelier nu era complet întuneric, fiindcă luminatorul nu fusese acoperit, iar luminile mai ardeau încă, aşa cum le lăsase Mistral. În razele soarelui încărcate cu milioane de particule jucăuşe de praf, mirosul vopselelor devenise şi mai pătrunzător. Asaltată de amintiri, Fauve închise ochii pentru o clipă, apoi îşi aţinti privirea asupra podelei. În cele din urmă, îşi înălţă capul şi privi atelierul.

Ce se întâmpla? Ce semnificaţie avea simfonia asta de culori unduitoare? Pânzele respirau viaţă, emanau o sete de creaţie nestăpânită, generoasă, care devenise aproape materială.

Atelierul era înţesat de tablouri de dimensiuni imense, aşa cum Mistral nu mai pictase niciodată. Le atârnase pe pereţi, într-o anumită succesiune. O scară solidă, masa de lucru şi şevaletul familiar cu o pânză neîncepută erau singurele mărturii ale prezenţei tatălui.

Pe măsură ce privea tablourile, era tot mai uimită, năucită, fascinată de multitudinea de imagini care se îmbulzeau în faţa ochilor. Îşi plimba privirile de la un

tablou la altul. Se opriră la o pânză cu lei încoronați stând drepți în picioare, miei zburând, gazele grațioase, porumbei în zbor, toate pe un fond strălucitor cu flori de câmp ca niște giuvaiere, meri de un verde ca smaraldul sau de un verde gălbui. În tabloul următor, privirea îi fu atrasă de snopi magnifici de grâu și orz, grămezi de rodii, măsline, struguri și smochine. Aici se interferau nuanțele de verde și auriu într-un peisaj dominat de opulența specifică miezului verii. Spicele se unduiau în bătaia vântului ca un stindard. Un alt tablou surprindea prin multitudinea culorilor toamnei, cu nuanțe atenuate de blândețea soarelui: purpuriu, roșu, portocaliu, rubiniu – culori caracteristice recoltelor coapte. Ramuri de palmier încâlcite în crengi de salcie și mirt acopereau pânza ca o procesiune minunată, scăldată de razele lunii pline, sub un cer acoperit de stele.

Păsări cântătoare... un trandafir... cedri... ce semnificație or avea?

În fund, pe perete, se afla cel mai mare tablou. Fascinată, Fauve nu-și mai putea dezlipi privirea de pe el. Toate celelalte imagini strălucitoare se destrămară ca prin farmec. Se apropie de tabloul uriaș care reprezenta un sfeșnic cu șapte brațe cu lumânările aprinse, cu diferite intensități de lumină, un *menorah* monumental pe un fond roșu-aprins care sugera miile de ani de credință. Fauve rămase înmărmurită, cu privirile ațintite asupra tabloului. Se simțea cuprinsă deopotrivă de evlavie și venerație.

În spatele ei, Eric citi cu glas tare cuvintele scrise de Mistral în partea de jos a sfeșnicului:

„La Lumière qui vit toujours. La Synagogue de Cavaillon, 1774"... lumina care dăinuie peste veacuri.

– El a fost la Cavaillon! exclamă Fauve uimită și încântată deopotrivă.

– Dar celelalte picturi?

– Fiecare din ele are câte o inscripție, îi răspunse Eric. Ceilalți vizitatori, împrăștiați prin atelier, scoteau exclamații de încântare, discutau unii cu alții, admirând aceste comori neștiute până atunci decât de genialul lor creator.

Fauve nu-și putea desprinde privirea de pe tabloul în care era reprodus sfeșnicul aflat inițial în Templul din Ierusalim. În sfârșit, se întoarse și-i apucă mâna lui Eric. Se îndreptară împreună spre celălalt capăt al atelierului unde era expusă o pânză de dimensiuni neobișnuite. Reprezenta două lumânări în sfeșnice lustruite așezate pe o masă acoperită cu o față de masă albă, împreună cu un codru de pâine și un pocal plin cu vin. Fiecare obiect obișnuit era o expresie a recunoștinței pentru darurile oferite de Creator omului. Pictura emana liniște, pace, veselie, solemnitate destinsă, iar Fauve, înțelegând în cele din urmă mesajul, clătină din cap.

– *Shabbat,* citi expertul de la Paris, inscripția scrisă în ebraică, asta însemna „Sabat". Fauve cercetă cu atenție literele necunoscute și își dădu seama că erau scrise de mâna lui Mistral, îi recunoscuse scrisul energic și apăsat. Exprimau o disciplină nemaiîntâlnită la Mistral până atunci.

Nerăbdătoare se îndreptă spre următoarele picturi și constată că cele trei tablouri cu gazele și ramuri – primele care îi atrăseseră atenția – fuseseră special puse acolo, separat de celelalte. Se îndepărtă câțiva pași ca să le poată îmbrățișa cu privirea.

Nedumerită, dar în același timp încântată la culme, își plimbă ochii de la un tablou la altul. Care era semnificația acestor ritmuri pasionate și a bogăției de imagini?

În dreapta ei auzi vocea lui Adrien Avigdor, care făcea câte o scurtă pauză după traducerea fiecărui cuvânt din

inscripția în ebraică; recunoștea literele unui alfabet pe care îl învățase cu mulți ani în urmă.

– *Pesach,* rosti cu glasul lui sonor privind primul tablou.

–„Sărbătoarea Exodului", adăugă expertul din Paris. Aniversarea revelației de pe muntele Sinai cu simboluri din „Cântarea cântărilor".

– *Shavons,* continuă Avigdor, îndreptându-se spre următorul tablou. Din nou veni explicația:

– „Sărbătoarea Verii" – ofrande de fructe și cereale la Templu.

– *Sukos,* citi Avigdor și se opri.

– „Sărbătoarea Toamnei", se auzi vocea expertului. Lăcașuri de cult din ramuri și trestie care-i adăposteau pe credincioși timp de o săptămână. În tot acest răstimp dormeau sub cerul liber.

Fauve își roti privirile prin atelier. Picturile imense din jurul ei păreau că se înalță tot mai mult, atingând cerul luminat de lună. Pereții dispărură, nu mai rămaseră decât culorile, din ce în ce mai strălucitoare. Auzea cântecul stelelor și râsetele frunzelor de palmier, simțea adierea vântului pe măsură ce culorile se desprindeau și se învârteau nebunește în jurul ei, scânteietoare și falnice, un imn incandescent de proslăvire, osanale aduse triumfului culorii.

Dintr-odată Fauve înțelese tot. Julien Mistral călătorise în timp și trăise în vechiul Ierusalim, pensula lui nu mai era păgână. Își consumase ultimele resurse de energie pictând aceste sărbători ale oamenilor care veneraseră și mai venerau și acum un Dumnezeu nevăzut.

El nu a încercat imposibilul, nu l-a reprezentat și pe Dumnezeu, nu și-a propus să-i picteze vocea, dar a înțeles și a pictat esența sărbătorilor, modul în care a fost venerat Dumnezeu, și toate acestea le-a redat pe înțelesul

tuturor oamenilor, pentru că toți oamenii trăiau sub același cer.

Închise ochii și se sprijini de Eric.

– S-a întâmplat ceva? o întrebă îngrijorat Eric.

– Să ieșim afară... la celelalte tabouri am să mă uit mai târziu.

Când se îndreptau spre ușă, Adrien Avigdor se apropie de Fauve și întinse mâna, în dorința de a-i vorbi, dar citi răspunsul pe chipul ei transfigurat. Își retrase mâna mulțumit și-i lăsă să-și continue drumul. Când ajunseră în dreptul șevaletului, privirea lui Fauve fu atrasă de o bucățică de hârtie pe care stătea scris de mâna tatălui ei un singur rând. Hârtia îngălbenită de vreme și cu pete de vopsea de diferite culori se desprinse de pe șevalet.

– „Apleacă-ți urechea, Israel, Domnul Dumnezeu, Dumnezeu e unul singur", citi ea cu glas tare. Atâta a scris.

– Nu e destul?

34

– Nu pot fi descrise la telefon, vino să le vezi cu ochii tăi, Magali, o rugă Fauve.

– Am să vin, dar acum mi-e imposibil. Am multe probleme de rezolvat și în condițiile astea ar fi prea riscant să las agenția fără o mână forte. Esențial e că tatăl tău s-a schimbat din moment ce a pictat acele tablouri. A vrut să-și spele păcatele trecutului. Cred că asta se cheamă pocăință, nu e un cuvânt pe care l-am mai folosit, dar i se potrivește, draga mea. Mulțumesc lui Dumnezeu că până la urmă a reușit.

– E mai mult decât atât, trebuie să le vezi ca să-ți dai

seama. Le-a pictat cu sângele lui. Domnul Avigdor spune că o forță atât de copleșitoare este caracteristică doar pictorilor foarte mari ca Donatello sau Rembrandt, care la sfârșitul vieții au realizat lucrări excepționale reprezentând o încununare a întregii lor opere. Toți experții au presupus că din moment ce nu mai pictase timp de opt ani, de bună seamă că-și pierduse harul. Știau că se retrăgea zilnic în atelier, dar credeau c-o face fiindcă nu voia să se împace cu ideea de a abandona pictura.

– Și ceilalți au fost la fel de impresionați ca tine?

– Da, cu excepția familiei Avigdor. Ei nu-l mai văzuseră pe tata de multă vreme, n-aveau cum să-l înțeleagă. Experții erau de-a dreptul înmărmuriți, deși au prilejul să vadă mereu opere de artă. Cel care m-a impresionat cel mai tare a fost, însă, inspectorul financiar. Deși nu se pricepe la artă, a fost atât de fascinat de seria *Cavaillon,* încât a uitat cu totul de celelalte pânze depozitate în atelier. Am vrut să-ți telefonez imediat, dar mi-am amintit că la New York este miezul nopții. Am așteptat să te găsesc la birou.

– Da, m-ai găsit, spuse Maggy, e aproape nouă.

– Problema e că nu pot să părăsesc Provence chiar acum, Magali. Tablourile au stârnit interes și, fiindcă îmi aparțin, trebuie să mai rămân aici o vreme. Nu știu precis când mă întorc. Mă deranjează ideea că te las cu toate problemele pe cap...

– Nu-ți face griji din pricina asta. Toate merg strună.

– Dar cu weekendurile tale cum rămâne?

– Nu e nicio problemă. Grădina e în floare, deci nu mai am treabă cu ea, iar până te întorci am să stau la țară doar sâmbăta și duminica. Darcy are să înțeleagă situația, doar știi!

– Oh, Magali, mulțumesc și mulțumește-i și lui Darcy.

Am să mai sun din când în când. Sărută-i pe toți din partea mea, mai ales pe Casey și Loulou... te iubesc, Magali! Sunt atât de fericită!

– Se simte din vocea ta. Cumpănește bine lucrurile înainte de a lua o hotărâre! Te iubesc, Fauve!

Maggy puse receptorul în furcă și se așeză comod pe scaun. Și ea era fericită. Deși spusese că ar fi fost nepotrivit să-i descrie seria *Cavaillon* prin telefon, Fauve exaltată i-a vorbit despre ea douăzeci de minute încheiate. Așadar, în cele din urmă și-a pus în valoare talentul cu care îl înzestrase Dumnezeu nu numai pentru plăcerile ochiului. Maggy era nemaipomenit de fericită din pricina lui Fauve, dar se gândea și la Mistral, pe care cândva l-a iubit și apoi l-a urât atâta amar de vreme. I-a făcut mult prea mult rău ca să-l poată ierta, chiar dacă s-a căit în cele din urmă, dar acum cel puțin putea să spună din toată inima „Odihnească-se în pace!" Rămase dusă pe gânduri o bună bucată de vreme. Când își aruncă ochii la ceas, tresări și le sună pe Casey și Loulou să vină la ea în birou.

– Doamnelor, tocmai am vorbit cu Fauve. Vă sărută cu drag pe amândouă. Este nevoită să mai rămână o vreme în Franța. Mai are niște probleme de rezolvat.

– Cum se simte? întrebă Casey curioasă.

– Minunat! Cum nu se poate mai bine. Aveam de gând să discut cu Fauve unele probleme care nu suferă amânare. Casey, m-am uitat la probele fetei aduse de tine de la concursul regional de fotomodele. Nu merg, Casey. Scutură din cap nemulțumită.

– Dar, Maggy, era cea mai formidabilă dintre toate fetele de acolo, protestă Casey.

– Ai căzut în cursă. Din sutele de fete care ți s-au perindat prin fața ochilor, ai ales una. Dar ai comparat-o cu fetele noastre?

– Nu, însă trei zile am chibzuit înainte de a mă opri asupra ei.

– Aici e buba. Ai ales una, însă era foarte uşor să fii indus în eroare şi să uiţi că, pentru a lucra la Lunel, o fată trebuie să arate extraordinar de bine. Şi eu m-am înşelat de multe ori. Este foarte frumoasă, nu neg, dar nu merge. Maggy puse fotografiile în faţa lui Casey pe birou. După ce le cercetă cu atenţie, Casey oftă, acceptând realitatea.

– Mă dau bătută! Poate e mai bine aşa. E logodită cu un băiat de pe acolo. Acum pot fi amândoi liniştiţi.

– Loulou, spuse Maggy, am ascultat discuţiile din sala de selecţie şi mi-am dat seama că Bobbie-Ann nu este omul potrivit pentru munca asta.

– Of, Doamne, de mai multe luni se ocupă de selecţie, n-am avut timp s-o controlez. Ce s-a întâmplat?

– Loulou, sunt mai multe căi de a te debarasa elegant de cineva. Bobbie-Ann nu ştie să spună „îmi pare rău!", să fie în acelaşi timp drăguţă, dar categorică. Azi-dimineaţă a pierdut şapte minute cu o fată ca s-o înveţe cum să se fardeze după care a respins-o. A mai pierdut opt minute cu alta, sfătuind-o să-şi schimbe coafura, înainte de a o trimite la plimbare. N-are rost să dai cuiva speranţe deşarte, spuse Maggy pe un ton tăios. Loulou, vorbeşte tu cu ea, spune-i că se poate profila pe altceva, bunăoară să lucreze la un salon de frumuseţe. Dacă tot trebuie să respingi o solicitantă, e mai bine să păstrezi distanţa, în felul acesta se resimte mai puţin după eşec, te asigur!

– Am să vorbesc. Ascultă, Maggy. Bambi doi îmi face greutăţi. Spune că îi e dor de casă şi mănâncă mult. Ieri am prins-o asupra faptului.

– Am să stau de vorbă cu ea. Pentru început cred că n-ar mai trebui să-i spuneţi Bambi doi, ia încercaţi!

Aşadar, ea a apărut pe trei coperţi la *Glamour* şi acum o cer şi cei de la *Vogue*. Ştie de ultima solicitare?

– Da.

– O cred, îi e dor de acasă, şi de-aia mănâncă prea mult... te pomeneşti că se rotunjeşte şi nu mai vede ea niciun *Vogue!* Nu pot merge toate ca pe roate, mai apar şi greutăţi. Până acum n-am avut necazuri cu ea... odată şi odată trebuia să se întâmple. Maggy arboră un surâs radios. În cariera ei a cunoscut şi dificultăţi mai mari.

– Altceva? întrebă Casey cu prudenţă.

– Deocamdată nimic. Ţin să vă reamintesc că nu ştiu ce m-aş face fără voi! Mai am o rugăminte. Trimiteţi pe cineva să-mi cumpere o garoafă, numai una singură, s-o pun la butonieră. De îndată ce ieşiră, Maggy puse mâna pe telefon să-l sune pe Darcy la birou.

– Hm, murmură Casey când se văzură pe coridor.

– Ce înseamnă mormăitul ăsta? o întrebă Loulou încă îmbujorată după laudele neobişnuite ale lui Maggy.

– Nu e rău să fii lăudat din când în când.

– Păi, de obicei primim şuturi în fund!

– Da, destule!

Nadine Dalmas se hotărî să schimbe salonul de coafură. Se va duce la Alexandre. A constatat că atunci când te porţi frumos cu cineva îşi ia nasul la purtare şi uită că există nişte limite care nu trebuie depăşite. Săptămâna trecută când s-a dus, ca de obicei, la domnul Christophe să-i vopsească părul, a conversat puţin cu el, iar individul n-a găsit altceva mai bun de făcut decât să-i împuie capul cu poveşti despre bunicul său, care a murit fără să lase vreun testament. Vrând-nevrând aflase că acesta avusese trei fii, unul din ei fiind tatăl domnului Christophe. Fraţii s-au ciorovăit vreme îndelungată din cauza fermei, pe care până la urmă au fost nevoiţi s-o vândă la licitaţie. Deşi această poveste sordidă o enervase peste măsură nu

putea să se ridice şi să plece fiindcă tocmai atunci îi aplica vopseaua şi nu îndrăznea să-i spună că nu mai suportă trăncăneala lui. Nu-şi putea permite să-l contrazică, nici să-l enerveze. Atâta timp cât avea mâinile pline de vopsea, era prizoniera lui.

– Aşadar, vedeţi, doamnă Dalmas, bunicul a greşit când a crezut că cei trei fii ai săi vor ajunge la o înţelegere. Poate că, dacă ar fi făcut testament, ferma ar fi rămas în familie. Mare păcat, nu-i aşa? Se străduia să fie calmă, dar gândurile îi zburau în altă parte. Înclină aprobator din cap. Era obligată să asculte această poveste de familie. Ce-o interesau pe ea problemele personale ale domnului Christophe? Aşadar, doamnă, mai bine un testament prost decât deloc, conchise el şi o trimise la spălat pe cap.

Câtă obrăznicie să i se adreseze pe tonul acela consolator, de parcă era egalul ei. Să-şi permită asemenea intimităţi! Auzi colo, o înţelegea! Ce, credea că are nevoie de compasiunea lui? Neruşinarea lui o scotea din minţi. Cu siguranţă că săptămâna viitoare va mai veni cu completări la povestea lui dezgustătoare, ca şi cum ar fi făcut parte din aceeaşi categorie socială.

Aici, la Alexandre, unde nu mai fusese până atunci, avea să fie tratată cum se cuvine, iar acum că e bogată, va da bacşişuri mai mici, socotea ea în vreme ce trona ca o regină pe bancheta circulară acoperită cu piele de leopard, aşteptând să-i vină rândul.

Era îngrozitor de multă lume, chiar pentru o zi de vineri. Unul din avantajele vechiului ei salon de coafură consta în aceea că te puteai programa: marţi şi vineri pentru spălat şi uscat părul, luni, joi, sâmbătă dimineaţa pentru coafat. Era greu să te impui într-un loc nou, dar se hotărâse ca pe viitor să vină aici; până la urmă va reuşi să-şi fixeze un program convenabil. Slavă Domnului, acum nu mai era îngrijorată că întârzie la serviciu.

Uimitor cât de repede i-a găsit Albin o înlocuitoare, pe acea micuță Montesquiou, care i-a preluat sarcinile ingrate. Fandositul a tras-o pe sfoară pe fată. Până la urmă o să-şi dea singură seama cu cine are de-a face.

Nadine refuză revistele pe care i le întinse un băiat în salopetă. Nu avea nevoie de *Match, Jours de France, Marie Claire* sau *Elle.* Le citise pe toate. Ieri cumpărase de la un chioşc un maldăr de reviste ilustrate pe care le-a citi curioasă. Fiecare revistă se referea în mod special la seria *Cavaillon.* Ce l-o fi apucat pe bătrânul ăla ţicnit să picteze acele lucruri oribile cu inscripţii în ebraică? se întreba ea dezgustată. N-ar suporta să le vadă... numai gândul la inscripţii o făcea să închidă ochii. La ce te puteai aştepta de la presă decât să facă tam-tam în jurul lor, de parcă abia acum îl descoperiseră pe Julien Mistral. Peste noapte devenise o revelaţie. Nu înţelegea cum de le acordau atâta spaţiu? Pe coperţi şi pe pagini întregi apăreau fotografiile acestor pânze. Numai Dumnezeu ştie că într-adevăr nu şi le-ar fi dorit. Ce cuvinte foloseau criticii! Unul îl calificase „Nemuritor", altul spusese că e „Ultima dovadă a genialităţii neţărmurite", iar cel de-al treilea că e „O moştenire pentru întreaga omenire". Toţi erau la fel de penibili în elogierea bătrânului, lătrau pe voci diferite ca o haită de câini, fără a se deosebi cu nimic de reporterii invitaţi la prezentarea unei noi colecţii vestimentare. Aşa sunt ziariştii, scriu cu acelaşi aplomb despre orice.

Până la urmă, redescoperirea lui Mistral, readucerea lui în prim-planul vieţii artistice va face să crească cota picturilor ei, gândea ea. E adevărat că bat monedă pe seria *Cavaillon* pentru că bătrânul se referă în mod special la ea în testament, şi tot ei o tratează pe Fauve ca pe o stea a ecranului. Nu o invidia pentru popularitatea ief-

tină de moment. Faima ei se va spulbera la fel de repede cum a apărut.

Nadine era atât de cufundată în gânduri, încât tresări când i se dădu o oglindă în mână. Se uită cu atenție cum o aranjase la spate. Era mulțumită, dar nu se cuvenea să se arate pe deplin satisfăcută. „Cred că aici e prea întins", spuse ducând mâna spre o șuviță strălucitoare de păr de sub bărbie.

Stătea pe scaun în fața oglinzii privind în jurul ei. Erau cam o duzină de persoane cunoscute cu care se salută înclinând capul, zâmbindu-le. Nu știuse până acum că la Alexandre vin atât de multe dintre prietenele ei. După părerea ei, aveau coafuri complicate. De ce și-o fi aplicat contesa d'Ornano acele șuvițe false la părul său negru bogat? Prințesa Laure de Beauveau-Craon, din nu se știe ce motiv, găsise de cuviință să-și pună orhidee purpurii în coc, foarte ciudat! Baroana Guy se apucase să-și acopere cu o plasă aurie părul blond buclat, madame Patino, Prințesa Alexander a Iugoslaviei, tânăra baroană Olimpia de Rothschild, toate își împopoțonaseră în fel și chip părul. Nu-și dădeau seama cât de înzorzonate și nenaturale erau? Stilul ăsta de coafură de la Alexandre o punea serios pe gânduri.

– Ce spuneți, doamnă, să încercăm o coafură mai specială?

– Nu, nici vorbă, e bine așa!

– Cum doriți. Am crezut că pentru balul de azi...

– Sunt în doliu, îi spuse pe un ton repezit.

– Îmi pare rău, doamnă. Era încântat de sine fiindcă dăduse dovadă de mult tact.

– Nu se cuvine să mă duc la bal.

– Sigur că nu, doamnă. Vă este greu, nu-i așa? Păcat că nu puteți participa la primul bal dat de prințesa Marie-Blanche după moartea soțului ei. Acesta este și

motivul aglomerației de azi. Se spune că va fi cel mai grandios bal după cel al baronului de Rédé.

– Da, atunci a fost o seară încântătoare, îi răspunse mecanic Nadine. *Prințesa Marie-Blanche.* Deci, legătura ei cu Philippe se menținuse încă de pe vremea când prințul era pe patul de moarte, după moarte și mai continuă și *acum.* Altfel ar fi invitat-o și pe ea la bal, era doar prietena ei cea mai bună. Singurul motiv pentru care n-a invitat-o este că Philippe va fi gazda neoficială. Ciudat că n-a auzit nicio bârfă despre Marie-Blanche și Philippe. Poate pentru că Marie-Blanche dădea tonul în societatea pariziană. Când Marie-Blanche spunea „la dans", se dansa, când ea adresa îndemnul „urcați-vă în mașini să mergem la bal la țară", toți se executau, socotindu-se norocoși că au fost invitați. Dar, pentru Dumnezeu, ce gânduri avea Philippe Dalmas?

În timp ce-și privea în oglindă ochii bine conturați, se întreba câți bărbați singuri, de vârstă mijlocie, fermecători, arătoși, eleganți și normali care știau bine să danseze și să joace cărți existau în Paris. În afară de Philippe mai cunoștea trei, ba nu, patru dacă-l punea la socoteală și pe Omar Sharif. Și câte femei bogate, chiar mai bogate decât ea, singure și ahtiate după o companie, mai ales după un bărbat prezentabil, existau acolo? Zeci și zeci de femei. I se făcu inima cât un purice, simți un gust amar în gură și o durere cumplită în pântece, de parcă i s-ar fi răsucit un fier înroșit în măruntaie.

Nu auzise pe nimeni făcând vreun comentariu în legătură cu Philippe și Marie-Blanche. De fapt, nu știa ce se mai vorbește, fiindcă nu mai fusese invitată de nimeni... nicio invitație mai de Doamne-ajută, cu excepția unor persoane lipsite de importanță pe care n-a fost în stare să le refuze. Dacă cineva are de ales între Marie-Blanche și Nadine Dalmas, cu siguranță că o va prefera pe prințesa

Marie-Blanche. Fără îndoială că şi ea ar fi procedat la fel.

Îi dădu un bacşiş substanţial lui Alexandre, în vreme ce gândurile ei zburau în altă parte. Ce bine că s-a îmbrăcat în negru! De acum înainte va purta numai negru. Va găsi un salon de coafură aproape de casă unde să nu mai dea cu ochii de prietenele ei, mai bine zis cunoştinţele ei. Se va îmbrăca numai în negru, în amintirea tatălui său şi rămâne de văzut ce mod de viaţă va adopta. Se va spune despre ea că e fosta angajată a lui Albin, fosta soţie a lui Philippe Dalmas. De fapt, cine o mai fi şi această Nadine Dalmas, *cui îi pasă?*

Ieşi în stradă şi se uită după un taxi. Trecu unul pe lângă ea, dar atenţia îi fusese captată de un titlu din *France Soir* pus la vedere la un chioşc de ziare: „Va adopta Fauve Lunel numele tatălui ei... Mistral?" O durea în cot de ce va face Fauve, această bastardă obscură. De ce oare era tratată ca şi cum numai ea ar fi fost fiica lui Mistral? Îi venea să strige în gura mare ca să fie auzită de toţi: *Eu sunt fiica lui Mistral!*

După ce s-a decis să mai rămână câteva săptămâni în Provence, Fauve s-a instalat la hotelul Le Prieuré, iar în noiembrie, când hotelul s-a închis odată cu încheierea sezonului, s-a mutat în Avignon la hotelul Europa.

Într-o dimineaţă, spre sfârşitul lui noiembrie, se urcă într-un Peugeot închiriat, hotărâtă să meargă la Félice şi să rezolve până la sfârşitul zilei problema fermei *La Tourrello.* Publicitatea făcută seriei *Cavaillon* provocase o adevărată avalanşă de vizitatori. Se văzuse nevoită să facă faţă unui număr mare şi variat de oaspeţi: ziarişti, istorici de artă, directori de muzeu. Acum ştia ce are de făcut cu toate aceste tablouri. Ieri terminaseră cu împachetatul şi aranjarea în cufere speciale a tablourilor care

aveau să ia drumul Amsterdamului. De acolo vor călători din oraş în oraş, poposind la toate muzeele care îşi manifestaseră dorinţa de a le expune. În felul acesta, pictura lui Mistral îşi transmitea mesajul său de fraternitate în întreaga lume. Dacă le-ar fi reţinut la *La Tourrello,* nu s-ar fi bucurat de ele decât un grup foarte restrâns de persoane, marea majoritate mulţumindu-se cu reproduceri. Va veni o zi când pânzele se vor întoarce la ea, până atunci seria *Cavaillon* va aparţine umanităţii.

Acum când atelierul era golit de tablouri, cu excepţia portretelor de familie pe care intenţiona să le păstreze, avea de gând să se ocupe şi de casă. În intervalul scurs din octombrie, de când se afla aici, singura problemă pe care o rezolvase fusese destinaţia seriei *Cavaillon.* Nu se putea încă decide în privinţa viitorului, însă îşi dădea seama că lucrul ăsta nu mai suferă amânare. Se lăsase purtată de iureşul evenimentelor care o solicitaseră în asemenea măsură, încât la sfârşitul fiecărei zile se trântea în pat frântă de oboseală fără să se simtă în stare să se mai gândească la altceva decât la programul zilei următoare. A angajat o văduvă tânără, pe Lucette Albion din Lacoste, să vină în fiecare zi pentru curăţenie, prepararea mesei de prânz şi a cafelei pentru vizitatori. În ziua aceea nu era nici ţipenie de om la *La Tourrello.* Era duminică, şi Lucette plecase cu cei doi copii ai săi la Bonnieux, la o nuntă.

În ultimele câteva zile suflase mistralul, aşa că Fauve se îmbrăcase călduros cu un sacou de stofă, pantaloni groşi de lână şi tricou crem cu dungi, cum poartă marinarii în Irlanda. Dar în dimineaţa aceea vântul se domolise la fel de brusc după cum se iscase.

Cerul era din nou de un albastru strălucitor, străbătut ici, colo de fâşii de nori încolăciţi ce ornamentau bolta cerească. Singurul indiciu al iernii erau câmpurile pustii.

Chiparoşii verzi aliniaţi ca la paradă stăteau de strajă, iar frunzele măslinilor semănau atât de mult cu un izvor argintiu, încât te aşteptai să vezi peşti înotând în ele. Dinspre dealuri se auzeau focuri de armă; fermierii erau la vânătoare de păsări. Mai desluşi chiotele stridente şi râsetele copiilor care se jucau lipsiţi de griji în acea dimineaţă de duminică. La porţile fermelor se aflau mese cu fructe coapte oferite trecătorilor spre vânzare. Se opri şi cumpără pentru masa de prânz un măr şi o pară.

Se mai rotunjise puţin, îşi spuse când trecu de „Les Baumettes". Toţi erau atât de primitori şi, oricât de obosită ar fi fost, nu putea să refuze invitaţiile lor călduroase. De fiecare dată se pomenea în faţa unei mese pline de bunătăţi ospătându-se alături de Jean şi Félice Perrin sau de doctorul Lucien Daniel şi soţia lui, Céline, sau de alţi prieteni pe care îi avea acum în Avignon, Apt sau Bonnieux. În Félice lua adesea masa cu Pomme şi Epinette, vechile ei prietene, pe care le regăsise tot atât de ironice şi neprotocolare ca în anii adolescenţei. De asemenea, se vedea adeseori cu Adrien şi Beth Avigdor.

Pe Eric nu prea l-am mai întâlnit, îşi zise ea simţindu-i lipsa. Era ocupat până peste cap cu construirea a două case mari de vacanţă pe celălalt versant al munţilor Lubéron, la Les Baux. Ca să ajungă la Avignon avea de parcurs un traseu întortocheat, pe drumuri de ţară, fiindcă autostrada nu trecea prin Les Baux. Casele erau destinate unor industriaşi suedezi, iar el avea datoria să supravegheze îndeaproape lucrările de construcţie, cererea pentru asemenea servicii fiind în continuă creştere. Această parte a Franţei era raiul zidarilor, al tâmplarilor şi al cioplitorilor în piatră care erau foarte greu de mulţumit. Eric voia cu tot dinadinsul să le termine în primăvară, chiar cu riscul de a sta tot timpul la Les Baux pentru a supraveghea mersul lucrărilor.

Desigur, era tot atât de ocupat ca şi ea, îşi spuse Fauve. E adevărat că niciunul, nici celălalt n-aveau nicio vină că nu se puteau vedea mai des. Dacă ar fi vrut cu tot dinadinsul s-o întâlnească, ar fi făcut pe dracu' în patru. Nu trecuseră nici nouă luni de când îi propusese să renunțe la tot şi să se mărite cu el. În momentul de față, până şi părinții lui îi arătau mai multă afecțiune decât el. Lua-l-ar dracu' pe Eric Avigdor! Dacă preferă să-şi petreacă toată viața cu roaba în mână n-are decât, îşi zise Fauve înciudată, pe când descuia uşa din față la *La Tourrello*.

Ajunsă în salon se uită de jur împrejur şi observă că Lucette avusese grijă să strângă scrumierele şi paharele de vin de pe masă. Ieri, cu Adrien Avigdor, Jean Perrin şi alți vizitatori de la un muzeu din Amsterdam, ciocniseră în cinstea seriei *Cavaillon* care părăsea atelierul. În salon era o ordine desăvârşită. Pernele frumos aranjate se aflau la locul lor, masa era curată, îmbietoare. Nu-i trecuse prin minte să cumpere flori, fiindcă nu locuia acolo. Camera avea aspectul unui birou în zilele de duminică: linişte, ordine şi curățenie. Se duse în bucătărie. În frigider găsi resturi de la festinul de ieri: pui, o jumătate dintr-o cutie de pate de ficat, brânză şi o sticlă aproape plină cu vin alb.

Le duse pe masa din bucătărie, propunându-şi ca de mâine să înceapă cura de slăbire. Peste o săptămână urma să se reîntoarcă la New York. Până atunci trebuia să dea jos cel puțin două kilograme şi jumătate. Va ajunge acasă înainte de împodobirea pentru Crăciun a magazinelor de pe Fifth Avenue, tocmai la timp pentru petrecerile obişnuite în acea perioadă a anului, premergătoare căderii primei zăpezi. Ba nu, se gândi ea, magazinele sunt decorate încă înainte de Ziua Recunoştinței* iar prima

* Sărbătoare celebrată în ultima zi de joi a lunii noiembrie.

zăpadă căzuse săptămâna trecută, după spusele lui Maggy, aşa că la vremea asta probabil că străzile sunt acoperite de zăpadă murdară. Ce mai poţi vedea în New York în această perioadă a anului: taxiuri în drum spre garaj, la fiecare colţ de stradă, bălţile formate de zăpada topită prin care, vrei nu vrei, trebuie să treci ca să prinzi autobuzul supraîncărcat şi supraîncălzit, asta în cazul în care catadicseşte să oprească în staţie; fluieratul constant al sirenelor de parcă incendiile s-ar ţine lanţ; dar şi petrecerile – una dată probabil în cinstea venirii ei, petrecerea de Crăciun obişnuită la Agenţia Lunel, seri dansante la Doubles, clubul din care făcea parte, concertul lui Horowitz la care luase bilete Melvin, după cum i-a spus în scrisoare, expoziţia lui Avedon, Bobby Short la Café Carlyle, spectacolul de balet al lui Barîşnikov şi multe altele.

Fauve căuta cu privirea roşiile cumpărate în ajun de Lucette. Erau destule pentru o salată la pui. Ce-ar fi ca la prânz să mănânce numai salată şi fructe? Era de neconceput să se întoarcă la agenţie mai grasă decât fusese la plecare. Fotomodelele i-ar fi sărit în cap că nu respectă regimul impus lor. Funcţionarilor din agenţie le era permis să mănânce şi să se îngraşe oricât, dar Maggy şi Fauve trebuiau să fie un exemplu pentru fetele din agenţie în privinţa siluetei.

Din noianul de gânduri care o năpădiră, cele mai plăcute erau acelea inspirate de viaţa provensală: *tepenade,* minunăţia culinară preparată din măsline care se întinde pe pâine ca untul; noaptea, stelele păreau atât de aproape de pământ, încât plimbarea de după cină era ca un zbor; cafeneaua din Félice, unde se aşeza la câte o masă şi privea cu nespusă plăcere localnicii. Începuse să-i cunoască după nume pe foarte mulţi dintre ei. Apoi culoarea luminii. Oftă, îşi scutură bretonul care-i aco-

perise ochii şi se hotărî să rezolve o dată pentru totdeauna problema fermei *La Tourrello.*

Ar putea fie s-o arendeze, fie s-o vândă. Jean Perrin a asigurat-o că, indiferent de opțiunea ei, problema e ca şi rezolvată. Sudul Franței era foarte solicitat de potențialii proprietari, care ar fi în stare să ofere un preț uriaş în schimbul moşiei lui Julien Mistral. Era unică şi renumită, încăperile fuseseră reamenajate şi arătau cum nu se poate mai bine, avea piscină, încălzire centrală, săli de baie confortabile. Poate că cea mai bună soluție ar fi să o vândă cât mai repede. Livada de caişi, via, terenurile cu asparagus, plantația de măslini, terenurile arabile arătau ca vai de lume de când nu se mai îngrijise nimeni de ele. Putea ea să fie sigură că un arendaş se va ocupa de toate acestea aşa cum se cuvine? Va fi el capabil să readucă ferma la starea înfloritoare de dinainte? Pe de altă parte, un proprietar este interesat să îngrijească cât mai bine ferma având în vedere banii pe care-i va scoate regulat din vânzarea produselor recoltate.

Cumpărătorul ideal ar fi o familie înstărită din nordul Europei care şi-a dorit dintotdeauna o proprietate înconjurată de multe hectare de pământ roditor. Aceasta ar putea angaja o familie de țărani din localitate care să stea în permanență la fermă şi să supravegheze bunul ei mers. Proprietarul împreună cu întreaga sa familie şi-ar putea petrece verile în Provence. În schimb, iarna, în timpul celor două săptămâni de sărbătoare cu ocazia Crăciunului, sau primăvara, în săptămâna Paştilor ar putea merge la München, Copenhaga sau Bruxelles. Dacă ar avea avion personal ar putea să aterizeze pe aeroportul din Avignon, maşina parcată aici asigurându-le transportul la *La Tourrello* în maximum o jumătate de oră.

Ținând în mână mărul şi para, se plimba dusă pe gânduri, prin camerele casei, imaginându-şi că ea ar fi

soția prezumtivului cumpărător. Va păstra câteva din dulapurile și mesele acestea strălucitoare, dar va schimba covoarele și draperiile și se va debarasa de mobilele tapițate... era prea puțină mobilă. Va mobila casa cu canapele mai mari, scaune noi, tapițate cu materiale simple... lipseau culoarea, căldura. Ciudat, înainte nu o deranjase austeritatea voită a locului, atunci însă o socotea casa lui Kate și i se potrivea. Nu era însă pe gustul ei. Poate că soției viitorului proprietar belgian i-ar fi plăcut casa așa cum e. Era aproape sigură că noul proprietar va fi belgian. Nu Belgia este țara bântuită de cele mai aspre ierni?

Ce se va întâmpla oare cu dormitorul ei? Va servi drept o cameră de oaspeți sau, cine știe, poate că în familie există o fiică adolescentă căreia îi va plăcea să locuiască acolo. Fauve spera din tot sufletul ca noii proprietari să aibă o fiică, pe care și-o imagina stând întinsă pe pat și visând cu ochii deschiși.

Ce vor face cu atelierul? se întrebă Fauve, înainte de a-i deschide ușile. S-ar putea să-l folosească pentru jocuri, ar încăpea chiar o masă de ping-pong acolo. Ieri fusese prea prinsă în discuții cu cei din Amsterdam pentru a închide atelierul după scoaterea pânzelor din seria *Cavaillon*. Înainte de a pleca, Jean Perrin a încuiat și i-a dat cheia. Nu o trăgea inima să intre, nu mai văzuse atelierul gol. Să intre? Trebuia neapărat să intre? Să îndrăznească să intre?

Își spuse că era ridicol să descuie ușile. Întotdeauna încăperea i se păruse uriașă, vastă, enormă, dar nu, avea dimensiuni obișnuite. Un atelier mare, fără îndoială, dar în lipsa picturilor nu mai părea impresionant. Dimensiuni obișnuite. Acum știa de ce, pentru că lipseau tablourile. Lucrările tatălui ei îi mai dădeau o dimensiune, indife-

rent ce reprezentau, tablourile lui te ajutau să priveşti dincolo de ele. Acum nu se vedeau decât pereţii goi, înalţi, tavanul de sticlă şi grinzile. Masa de lucru, scara şi şevaletul cu pânza neîncepută erau singurele obiecte care mai aminteau de existenţa lui Mistral.

Puse para şi mărul pe un colţişor curat al mesei şi automat se apucă să strângă pensulele împrăştiate peste tot. La sfârşitul unei zile de lucru, sarcina ei era să spele pensulele în chiuveta din cămăruţa alăturată unde Mistral îşi ţinea materialele.

Ca orice bun meseriaş, avea mare grijă de pensulele lui. Nu observa niciodată dezordinea din jur, dar când îşi începea ziua de lucru trebuia să aibă pensulele curate. A învăţat-o cum să picteze, dar şi ce are de făcut la terminarea lucrului.

A constatat că nu va fi o treabă uşoară. Ţinea în mâini o grămadă de pensule aşa cum le lăsase ultima oară când fusese în atelier. Le privi cu tristeţe. Vopselele uscate se împrăştiaseră. Poate că ar fi mai bine să le arunce la gunoi. Nu merita să se chinuie curăţându-le. Dar, fără să vrea, se îndreptă spre chiuvetă, unde găsi şi sticlele cu terebentină şi dizolvant.

Conştiincioasă, se apucă să cureţe pensulele lui Mistral. După ce termină treaba, le lăsă să se usuce. Una singură nu fusese folosită. Ţinând în mână această pensulă, se întoarse în atelier şi se duse direct în faţa şevaletului. Stătea pironită locului, fără să se gândească la nimic. La un moment dat, gândurile o transportară în trecut. Parcă simţea şi acum apăsarea mâinii lui puternice pe mâna ei îndrumând-o cum să picteze pe vremea când avea opt ani. Parcă îi auzea îndemnul: „Priveşte!“, „Vezi, Fauve, tot ce ai de făcut este să *priveşti,* în felul acesta vei vedea“.

Şi după ce privea, venea clipa de limpezire, când ştia

ce avea de făcut. Era mai mult decât limpezire, era deslușire, o chemare imperioasă.

Trebuia să încerce, doar era pictoriță, totdeauna a fost. A renunțat la pictură când n-a mai vrut să știe de tatăl ei..., dar acum... acum era sigură că se va apuca de lucru. Pereții dispărură, ușile se deschiseră și în fața ochilor i se înfățișă o poieniță imensă în care, dacă va îndrăzni să pășească, va fi pusă la grele încercări, nu va fi ușor, dar va trebui să se apuce de treabă.

Fauve știa că se află la începutul unui drum, hazardul plin de neprevăzut, dar era incapabilă să opună rezistență. De cealaltă parte a poienii se găsea o lume necunoscută și misterioasă, care exercita o puternică forță de atracție. Era stăpânită de impulsuri ademenitoare și periculoase totodată, însă ardea de nerăbdare să înfrunte viitorul, să îndrăznească să încerce, era pregătită pentru o viață nouă.

Nu mai putea să-și stăpânească elanul și dorința îndelung reprimată care izbucnea asemenea unui boboc de floare deschizându-se sub soarele cald al primăverii.

Se va apuca de pictură. Cu siguranță, la început o să-i vină greu. S-a dezobișnuit. Nu mai are aceeași îndemânare și ușurință, resorturile ei lăuntrice au ruginit, ca la omul de tinichea din Oz lăsat în ploaie. Își va recăpăta îndemânarea pe măsură ce va picta. Doar a mai pictat cândva, lucrurile astea nu se uită ușor, mai cu seamă că, fără să vrea, ori de câte ori ține un creion în mână începe să schițeze câte ceva pe hârtie.

Fauve se pomeni la masa de lucru cu ochii ațintiți asupra pânzei, cu pensula într-o mână și cu mărul în cealaltă. Să muște din măr sau să-l picteze? Izbucni în râs și mușcă din măr. Nu-i nimic, va picta para!

35

Socotind diferența de fus orar de cinci ore, Fauve își spuse că, dacă ar fi sunat acum, după micul dejun, i-ar fi găsit pe Maggy și Darcy citind ziarele de duminică. Se ridică de la masă, apucă para și se duse în bibliotecă unde se afla telefonul.

Sună centrala, dar până să răspundă telefonista, renunță și așeză repede receptorul în furcă. Nu-și pusese întrebarea cum avea să se schimbe viața atât de bine organizată, confortabilă și fericită a lui Maggy și Darcy, după ce le va aduce la cunoștință hotărârea ei.

Nu cumva se dovedește la fel de egoistă ca și tatăl ei? Totdeauna s-a gândit la binele lui fără să țină seama de cei din jur. Nu cumva și ea, la rândul său, punea pe primul plan dorința de a picta, uitând de obligațiile pe care le are față de cei apropiați? Oare tatăl ei o fi simțit aceeași dorință impetuoasă de a crea? Se lăsase orbit de ea?

Fauve încercă să-și imagineze ce s-ar întâmpla dacă ar face abstracție de această dimineață și s-ar reîntoarce la Agenția Lunel. Ar putea picta la sfârșit de săptămână, iar în zilele lucrătoare ar continua să se ocupe, ca și până acum, de cele două sute de fotomodele, interesându-se de evenimentele petrecute în tumultuoasa lume a modei. Nu asta și-a dorit dintotdeauna?

Nu, nu asta, dacă stătea și se gândea mai bine. Când a terminat liceul, nu Magali a fost cea care i-a sugerat să lucreze la agenție, ci ea și-a exprimat această dorință. Dacă nu ar fi fost convinsă că asta e *chemarea* ei, n-ar fi reușit atât de bine. Când e preferată o fată de la Wilhelmina, în locul uneia de la Lunel, și nu te simți profund dezamăgit, atunci e cazul să-ți dai demisia.

Când puse din nou mâna pe receptor era ferm convinsă că Maggy va prefera şi de astă dată o atitudine sinceră, chiar dacă vestea ei nu-i va fi pe plac. Pentru orice pictor, lucrul cel mai important era pictura. Dar în ce-o priveşte nu va pune totdeauna pictura pe primul plan.

Fauve l-a rugat şi pe Darcy să asculte convorbirea, căci dorea ca amândoi să afle hotărârea ei. Nu era cazul s-o ia pe ocolite sau să se eschiveze, spunându-le că nu ştie încă ce are de făcut.

– Păi, zise Maggy după o pauză. Abia i se auzea vocea înăbuşită de emoţie. Păi, ce-aş putea să spun, Fauve? Sunt atât de surprinsă, că nici nu ştiu pe ce lume mă aflu.

– Magali, să ştii că m-am gândit ce va însemna asta pentru tine, îi spuse Fauve cu seriozitate. Ştiu cât de mult ţii ca măcar una din noi să fie prezentă la agenţie şi am ajuns la concluzia că sunt două soluţii: fie să te înhami din nou la treabă, fie să faci un mic compromis şi să le laşi pe Casey şi Loulou să se descurce în lipsa ta.

– Tocmai mă întrebam ce se întâmplă cu tine de nu mai vii acasă, ce te poate reţine toată iarna în Félice... nu se poate să nu fi găsit pe cineva să rezolve problemele în locul tău. Darcy, ţi-am spus de atâtea ori că se întâmplă lucruri ciudate cu Fauve, zise Maggy de parcă făcuse vreun pariu cu Darcy.

– Magali, nu înţelegi ce vreau să spun? Nu mai vreau să conduc o agenţie de fotomodele, pentru numele lui Dumnezeu!

– Da, înţeleg. Nu este o treabă pe care o poate face oricine, îi răspunse ea înţepată.

– Nu-ţi pasă, deci, exclamă Fauve neîncrezătoare.

– N-aş vrea să vă influenţez, interveni Darcy, dar

Maggy, acum e momentul să-ți spun că nu sunt de acord cu sera pe care ai de gând s-o amenajezi în sufragerie.

– Fir-ar să fie, Darcy. Știi bine că aveam intenția să plantez orhidee peste iarbă de îndată ce se va întoarce Fauve, spuse Maggy ambalându-se din ce în ce mai tare. Și nu se poate fără seră.

– Dar uite că ea nu se mai întoarce, iar tu vrei acum să scormonești pământul iarna... nu m-am însurat cu o maniacă, ci cu Maggy Lunel. Știu că te plictisesc de moarte weekendurile astea de patru zile și că ai înflorit de când conduci singură agenția, dar nu accept nicio seră în casa mea!

– Darcy, de când ți-ai dat seama... de weekenduri? îl iscodi Maggy.

– Ce importanță are?

– Hei, acum v-ați găsit să vă reglați conturile? îi apostrofă Fauve. Să știți că eu plătesc convorbirea! Jean Perrin îi spusese că moștenirea ei se ridică la cel puțin 25 000 000 de dolari, ceea ce i se părea fantastic, dar oricum, o convorbire internațională costa bani, nu glumă.

– Ar fi trebuit să suni cu taxă inversă, spuse Maggy, n-am fi avut nimic împotrivă. Darcy, vrei să spui că nu ești de acord cu sera?

– Cred că am fost destul de clar.

– În cazul ăsta, de acum încolo vinerea mă ocup de agenție.

– Dar lunea? se interesă Darcy.

– Sunt de acord să rămân lunea cu tine la țară dacă mă lași să cumpăr bucățica aia de teren mlăștinos care se învecinează cu proprietatea noastră.

– Bucățică, zici? Păi, are vreo șapte pogoane! Ce vrei să faci cu ea?

– Un iaz cu nuferi, cum avea Monet la Giverny, spuse Maggy plină de nostalgie.

– O să fie nevoie de buldozere, mormăi Darcy.

– Numai câteva săptămâni. Imaginează-ți, iubitule, o barcă şi un pavilion. Ne plimbăm cu barca, apoi bem un Martini în pavilion înainte de cină, ce zici?

– De acord cu trei zile, de vineri seara până luni.

– S-a făcut! Luni las agenția pe seama lui Casey, Loulou şi Ivy. Oricum, e o zi când nu apar prea multe probleme.

– Ivy? întrebă Fauve uimită.

– Da, Ivy Columbo, mai ştii o altă Ivy? A optat pentru meseria de agent publicitar, mai bine zis de consultant pentru început, dar este atât de autoritară cu fetele, încât cred că va ajunge departe. Aşa eram şi eu la vârsta ei. Păcat de picioarele ei frumoase! Este logodită cu un italian nemaipomenit pe care l-a întâlnit la Capela Sixtină în martie trecut când a fost cu tine la Roma. Sunt foarte mulțumită de ea. Dar, Fauve, să ții minte, dacă te răzgândeşti cumva, postul te aşteaptă.

– Mulțumesc, îi răspunse dusă pe gânduri... ai zis Capela Sixtină? Îşi imagina ce lupte intestine vor avea loc lunea! Loulou cu experiența, Cassey cu capul, iar Ivy le întrecea pe amândouă!

– Unde o să stai? o întrebă Maggy, revenind cu picioarele pe pământ.

– Cum unde o să stau? La *La Tourrello,* unde în altă parte?

– Singură? exclamă Maggy reluându-şi rolul de bunică. Nu-i o idee prea fericită.

– Tu vorbeşti? izbucni Fauve. Tu, care îți petreceai nopțile țopăind, care ai apărut goală puşcă pe un platou şi care te retrăgeai în vizuină cu mai ştiu eu cine din Montparnasse... care, mai ştii, fumai opiu... tu îmi dai mie sfaturi?

– Aşa, Adrien Avigdor a început să fabuleze, o fi

senil... în viața mea n-am fumat opiu! Deși aș fi avut prilejul. Oricum, pe vremea aia eram o mucoasă lipsită de experiență. La vârsta ta, însă, devenisem o femei respectabilă și îmi câștigam singură existența.

– Da, cu un copil din flori și făcându-ți de cap cu Darcy! mai adăugă ea în șoaptă.

– Nu cred că pe vremea aceea îl cunoșteam pe Darcy, nu-i așa, iubitule? Când am participat la „vânătoarea de curiozități" de la Lally?

– Las-o baltă, Magali, o întrerupse Fauve. Nu sunt singură. Am s-o rog pe Lucette să vină să locuiască aici cu copiii ei. Acum stă la niște rude și nu-i convine deloc situația. Cred că o să fie încântată de propunerea mea. Vor mai veni o grămadă de oameni să lucreze pământul. De acum încolo, *La Tourrello* o să clocotească de viață, îi spuse veselă Fauve.

– Fauve, să nu uit! Joia trecută l-am văzut pe Ben Litchfield la „21", îi spuse Darcy silindu-se să fie cât mai obiectiv. Să nu-ți vină să crezi! La nici treizeci de ani are masa lui cu nr. 9 rezervată acolo. La plecare m-a întrebat când te întorci.

– Cu cine era? întrebă automat Fauve.

– Cu o fată foarte drăguță. Cred că-i manechin.

– De la agenție?

– Da, de la noi, spuse Maggy sec. Este vorba de Arkansas, știe și Darcy foarte bine.

– Arkansas? Cum de nu m-am gândit? E perfect! S-a dat pe brazdă. Deci Ben rămâne în familie. Să nu uiți să-i transmiți lui Arkansas din partea mea că Ben face niște lucruri ciudate duminica dimineața, dar să nu le pună la inimă, o să se schimbe el.

– Nu-i transmit nimic, spuse Maggy scandalizată.

– În cazul ăsta o să constate și singură. Sărut-o din partea mea! Magali, ți-am trimis tabloul dăruit de tata și

înhățat de Kate... ştii care, nu? Cel cu tine pe perne verzi.

– Cum să nu-l ştim? interveni Darcy, dar unde o să-l punem?

– Găsiți voi un loc. Pe celelalte şase le păstrez pentru strănepoții mei.

– Strănepoți? Fauve, doar nu vrei să spui că... nu cumva eşti..., se bâlbâi Maggy.

– Ei, şi tu, Magali, cum ar fi posibil? Nici măcar nu sunt măritată, o dojeni Fauve. Oricum, dacă s-ar întâmpla să rămân borțoasă, n-ar fi decât o stare obişnuită în familia noastră. Darcy, îți aduci aminte de ursulețul panda pe care mi l-ai făcut cadou odată?

– Cum să nu?

– Crezi că ar fi o copilărie din partea mea dacă te-aş ruga să mi-l trimiți? Îl găseşti la mine acasă pe un balansoar, în living-room.

– Nicidecum, cine nu are nevoie de un panda? Vrei să-ți mai trimit şi altceva?

– Ştii... casa asta nu e mobilată nici cât un spital. Dacă poți să împachetezi tot şi să-mi expediezi cuferele aici, ți-aş fi foarte recunoscătoare.

– Să-ți trimit toate lucrurile?

– Toate. Deşi n-ar fi decât o picătură de apă într-un ocean, dar, oricum, e ceva mai mult decât nimic!

– În regulă.

– Darcy, eşti un băiat de zahăr. Sunt fericită că ai reuşit s-o determini pe Magali să se mărite cu tine!

– De fapt... a fost invers!

– N-aş fi crezut, spuse Fauve uluită. Cum s-au întâmplat lucrurile? Îmi spui şi mie?

– Cred că şi aşa ne-am cam lungit cu vorba, interveni Maggy. Scumpa mea, în sfârşit te-ai hotărât să faci ce crezi că e mai bine... sunt extrem de fericită pentru tine,

pentru mine şi chiar pentru Darcy, deşi nu sunt convinsă că el merită. Un bărbat care nu se ţine de cuvânt... cu sera...

– Sună cineva la uşă, o întrerupse Fauve. Trebuie să închid telefonul. O să vă mai sun peste câteva zile. Vă iubesc!

Acum, că-şi descărcase sufletul, se simţea uşoară ca un fulg. Alergă la uşă şi nu mică îi fu mirarea când dădu cu ochii de Eric Avigdor, sprijinit de canatul uşii, cu o geacă aruncată neglijent pe umeri.

– Aha, meşterul constructor! Intră!

– Am ajuns acasă de la Les Baux aseară târziu, iar azi m-am dus glonţ la tine la hotel. Cum nu erai acolo, mi-am închipuit că o să te găsesc aici... iată-mă, aşadar!

– Sunt încântată să-l primesc la mine pe fiul soţilor Avigdor, prietenii mei dragi.

– Sună ca dracu'!

– Cum sună? îl întrebă fluturându-şi bătăioasă pletele purpurii, conştientă de farmecul său irezistibil.

– N-aş putea să spun cu exactitate, se eschivă el.

– Mă simt flatată. Ce-ţi mai fac casele?

– Minunat. Construcţia lor e aproape gata şi cred că le voi termina la data stabilită. În curând revin la un program normal de lucru. Ascultă, Fauve, am venit special ca să-mi exprim regretul fiindcă nu am putut să te văd mai des, dar şi tu ai fost destul de ocupată... tata mi-a spus că săptămâna viitoare te întorci la New York.

– Îndatoriri de serviciu, spuse fulgerându-l cu privirea ochilor ei mari şi verzi. Probabil că aşa proceda şi mama ei cu bărbaţii care-i cădeau victime, se gândi ea. Era o Lunel din cap până-n picioare.

– Te înţeleg, îi răspunse pe un ton sec.

– Hai să înghiţim ceva, îi zise ea devenind dintr-o dată ospitalieră.

– Nu te deranja... mai bine să mergem la restaurantul Hostellerie din Bonnieux unde se mănâncă foarte bine.

– Sunt prea flămândă şi, în plus, în bucătărie este multă mâncare. La micul dejun n-am mâncat decât un măr şi de atunci a trecut o veşnicie.

O luă înainte spre bucătărie. Masa era încărcată de bucate. Brânza mustea de apă, pateul de ficat şi puiul, numai bune de mâncat. Cât timp Eric bău un pahar cu vin, Fauve prepară o salată de roşii.

– Nu te-am mai văzut pe post de gospodină.

– Asta nu-i nimic, să vezi ce bucătăreasă extraordinară sunt! Specialitatea mea este papricaş de pui cu smântână.

– Cu smântână?

– Da, *crème fraiche.*

– Nu te văd în postura de bucătăreasă.

– Părerea mea e că nu mă vezi nicicum, îi spuse turnând ulei de măsline peste roşii.

– De ce eşti răutăcioasă? izbucni el, punând paharul cu vin pe masă.

– Gata, scuze! Iartă-mi micile răutăţi. Hai să mâncăm!

Se înfruptară din bucate, fără să scoată un cuvânt. Fauve, cu capul aplecat, încruntată, încerca să nu-i privească mâinile, gâtul, dar mai ales chipul.

– Ştii ceva? rupse ea tăceera pe un ton insinuant. N-aş fi crezut că eşti o persoană care dă uitării promisiunile ferme făcute odinioară. Darcy a acceptat ca Magali să amenajeze o seră, apoi s-a răzgândit. Asta mai înţeleg. E vorba de bani. Dar tu... credeam că eşti un om serios.

– Ce tot îndrugi acolo?

– Mi-ai promis că mă duci la Lunel, îţi mai aminteşti? Speram ca acolo să găsesc ceva, un indiciu al identităţii mele. Câţi ani au trecut de atunci? Oricum, nu m-ai dus

acolo şi nici n-ai de gând să te ţii de promisiune, îi zise calmă, pe un ton egal.

– La dracu', întreci orice măsură! Tu eşti cea care îţi iei tălpăşiţa fără să sufli o vorbă, dispari cu anii, reapari ca din senin la Roma, dar numai pentru două zile, după care iar te evapori. După şase luni îţi faci din nou apariţia, dar nu ca să mă vezi pe mine. N-ai timp decât pentru avocaţi, reporteri, fotoreporteri şi mai ştiu eu cine. Acum vrei să-ţi iei din nou zborul, dar tot tu vii cu acuzaţii absurde, susţinând că nu-mi respect cuvântul.

– Nu poţi nega că mi-ai promis, nu? repetă ea calmă, cu un zâmbet fermecător de parcă nu auzise nimic din spusele lui.

– Sigur că nu! Dacă vrei să ştii, şi acum mai păstrez hărţile de atunci. Doamne, cât eşti de nedreaptă! Lunel este la sud de Nîmes şi la nord de Montpellier, aproape de autostrada A9. Dacă o pornim imediat, într-o oră suntem acolo... dacă o luăm prin St. Rémy şi Tarascon... e aproape de Ocean, şi nu în Provence, ci în Languedoc.

– Ai fost acolo fără mine, deci! îl acuză ea.

– N-am fost, cum să mă duc fără tine?

– Atunci de unde ştii atât de bine drumul? Eric, dar unde-i para mea?

– Para?... am mâncat-o, îmi pare rău, trebuia să-ţi fi dat şi ţie o jumătate. Dar ce te-a apucat?

– Dacă vrei să ştii... ai mâncat, îi spuse cu o voce gâtuită de emoţie... primul meu *subiect!*

– Subiect, o pară? Îţi jur, Fauve, că nu am fost la Lunel, m-am documentat numai ca să ştiu cum se ajunge acolo.

– De ce? îl întrebă printre hohote de râs.

– Ca să ştiu drumul în cazul în care îmi vei cere să te duc la Lunel.

– De când ţii hărţile în maşină?

– De când ai plecat... când aveai şaisprezece ani. Între timp mi-am schimbat maşina, dar la hărţi n-am renunţat nicio clipă, le-am ţinut tot timpul în torpedou.

– În cazul ăsta m-am hotărât să te iert. Cel puţin ai fost de bună-credinţă, deşi nu eşti în stare să duci lucrurile până la capăt. Oricum, bunele intenţii sunt lăudabile.

– La dracu, numai bune intenţii?

– Dar ce altceva crezi că înseamnă? Fauve îl ţintuia cu privirea, cu coatele pe masă, sprijinindu-şi capul în mâini. Un gest romantic? Un semn de iubire eternă?

– Eşti insuportabilă!

– Da? Ridică din sprâncene cu un aer nevinovat, deşi îi venea să sară în sus de fericire.

– N-aş vrea să se mai repete! Cred că n-ai uitat ce s-a întâmplat la Roma? Mă laşi să cred că mă iubeşti, iar eu rămân îndrăgostit fără speranţă pentru că domnişoara dispare în ultima clipă, fără nicio remuşcare, ca o ingrată... Nici n-am cuvinte să-ţi spun cât sunt de indignat, îi zise sărind furios de pe scaun.

Fauve se ridică la rândul ei şi se îndreptă spre el cu chipul transfigurat.

Eric o privea neînţelegând ce se petrece. Dragostea vieţii lui, îmbujorată, cu o expresie de iubire profundă întipărită pe chip, venea cu mâinile întinse spre el.

– Vrei să spui, în felul tău original, că mă mai iubeşti? îl întrebă înainte de a-i încolăci gâtul cu braţele. Mai vrei şi acum să-mi ceri mâna? Îţi atrag atenţia că în după-amiaza asta am o dispoziţie de care ai putea profita, mă simt nemaipomenit de neajutorată, parcă plutesc.

– Nicio clipă n-am încetat să te doresc... mă gândeam că tu eşti aceea care nu mă vrei, şopti el privind-o în adâncul ochilor. Dar, mai adăugă el emoţionat, retrăgându-se brusc, nu intenţionez să profit de starea ta de

moment... te-ai jucat destul cu mine până acum. Dacă mâine eşti de altă părere?

– Eric, nu este o stare de moment. Niciodată până acum n-am ştiut atât de bine ce vreau. Te necăjeam, aşa sunt eu. Trebuia să te scot din minţi ca să mă apropii de tine. În toţi aceşti ani m-am gândit numai la asta. Îţi aduci aminte de visul tău, să fugim împreună atunci când eu aveam şaisprezece ani? Şi eu am visat acelaşi lucru de nenumărate ori, dar îmi era teamă să trec la fapte, unde am fi ajuns? Să nu crezi că am încetat vreodată să te iubesc, însă nu credeam că e lucrul cel mai potrivit pentru noi... acum este cu totul altceva. În momentul de faţă sunt sigură de două lucruri pe care le doresc din adâncul fiinţei mele şi care depind unul de altul: vreau să fiu soţia ta şi să încep să pictez.

– Să pictezi? Cum aşa? Când s-a... nu, n-are nicio importanţă, o să-mi povesteşti altă dată... e minunat... am ştiut dintotdeauna că odată şi odată vei reîncepe să pictezi.

– Vrei să locuieşti aici la *La Tourrello,* Eric?

– Nu-ţi dai seama că această casă ne aşteaptă pe noi?

– Mi-a trebuit ceva vreme să mă dumiresc.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Urmări cu degetul conturul buzelor ei.

– Vrei să mergem la Lunel? Trebuie să mă ţin de promisiune, îi spuse el serios.

– Nu acum şi nici în cursul zilei de azi.

– Credeam că eşti nerăbdătoare să vezi localitatea.

– Nu este nicio grabă, spuse visătoare. Şi cred că, de fapt, nu ţin neapărat. Eric, ştii ce-aş vrea? Hai să facem o plimbare cu maşina să cumpărăm o pară!

BESTSELLERURI INTERNAȚIONALE

Înainte de a deveni o scriitoare celebră, JUDITH KRANTZ a lucrat ca reporter şi apoi ca editor al unor reviste de modă. Romanele sale, tipărite în 31 de țări, în aproape 200 milioane de exemplare, au fost ecranizate pe micul şi marele ecran, bucurându-se de aprecieri elogioase.

Fiica lui Mistral, reprezintă, de departe, cea mai de succes carte a sa. Este povestea unui pictor renumit, Julien Mistral, a cărui viață a fost marcată de existența a trei femei, din generații diferite. Toate roşcate, frumoase, născute pentru a provoca, predestinate succesului, legate de un singur bărbat – extraordinarul Mistral, artistul, geniul, care le-a învăluit pe toate cu iubirea lui. Începând din anii '20 ai Parisului lui Chanel, Colette, Picasso şi Matisse, continuând cu atmosfera faimoaselor agenții de modă ale New York-ului anilor '50, şi ajungând la cele din anii '70, cartea redă strălucirea lumii artei şi a modei.

Un roman extraordinar, a cărui acțiune a captivat zeci şi sute de milioane de cititori şi telespectatori din întreaga lume, cărora le-a deschis porțile unei lumi de vis.

ISBN (10) 973-736-051-6
ISBN (13) 978-973-736-051-9

EDITURA ORIZONTURI

Preț 34,9 RON (31,4 + 2,88 TVA + 0,62 T.L.)